

**ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ : ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
1.1 Αντικείμενο και Στόχοι Μελέτης.....	1
1.2 Πλαίσιο Εκπόνησης Μελέτης.....	7
1.3 Μεθοδολογία- Δομή Μελέτης.....	17
2. ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΑΠ	24
2.1 Εισαγωγή- Σκοπός Κεφαλαίου	24
2.2 Θεσμικό Πλαίσιο- Αποστολή ΕΑΠ	25
2.3 Φάσεις Διαχρονικής Ανάπτυξης ΕΑΠ.....	30
2.3.1 Η πρώτη περίοδος λειτουργίας του ΕΑΠ (τέλη του 1996 έως το 2000).....	31
2.3.2 Η δεύτερη περίοδος λειτουργίας του ΕΑΠ (2000-2004)	40
2.3.3 Συγκριτική αξιολόγηση μεταξύ των δύο πρώτων περιόδων (1997 έως το 2004).....	65
2.3.4 Η τρίτη περίοδος λειτουργίας του ΕΑΠ (2004 έως και σήμερα).....	75
2.4 Το ΕΑΠ ως Οργανισμός	86
2.4.1 Οργανωτική Δομή ΕΑΠ.....	86
2.4.2 Πόροι και Πηγές Εισροών Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	111
2.4.3 Εξέλιξη Διοικητικού Μοντέλου Οργάνωσης του ΕΑΠ	112
2.5 Το ΕΑΠ ως Εκπαιδευτικός Φορέας	116
2.5.1 Παρεχόμενα Προγράμματα Σπουδών	116
2.5.2 Η Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ	120
2.5.3 Προσφορά & Ζήτηση Θέσεων Φοίτησης	122
2.5.4 Φοιτητικό Δυναμικό ΕΑΠ.....	140
2.5.5 Ερευνητικό Έργο - Επιστημονικές Δημοσιεύσεις	157
2.5.6 Συνέδρια- Ημερίδες.....	159
2.5.7 Συνεργασίες - Κινητικότητα	162
2.6 Διερεύνηση Εξωτερικού Περιβάλλοντος.....	165
2.6.1 Τα Έντεκα Πολυπληθέστερα Ανοικτά Πανεπιστήμια ανά τον κόσμο	167

2.6.2 British Open University (OU).....	173
2.7 Αποτύπωση και Περιγραφή του Πλαισίου Υλοποίησης των Έργων του ΕΑΠ...	181
2.7.1 Έργο: ‘Δημιουργία & Λειτουργία Βιβλιοθήκης ΕΑΠ’	182
2.7.2 Έργο: ‘Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του ΕΑΠ’	195
2.7.3 Έργο: ‘Ηράκλειτος - Υποτροφίες Έρευνας στο ΕΑΠ’	203
2.7.4 Έργο: ‘Πυθαγόρας - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΕΑΠ	207
2.7.5 Έργο: ‘Πυθαγόρας ΙΙ - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΕΑΠ	212
2.7.6 Έργο: ‘Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ’	216
2.7.7 Έργο: ‘Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ’	225
2.7.8 Έργο: ‘Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’	239
2.7.9 Έργο: ‘Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.....	243
2.8 Καταγραφή και Αποτύπωση των «Κέντρων Κόστους» των Προγραμμάτων του ΕΑΠ.....	258
2.9 Αναλυτική Αποτύπωση Εκπαιδευτικού Υλικού	268
2.10 Διαδικασίες Εσωτερικής Αξιολόγησης.....	278
2.10.1 Εσωτερική Αξιολόγηση Υπηρεσιών ΕΑΠ 2001-02	295
2.10.2 Εσωτερική Αξιολόγηση Υπηρεσιών ΕΑΠ 2002-03	298
2.10.3 Συγκριτική Αποτίμηση Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (2000-01 & 2002-03).....	300
2.10.4 Απολογισμός Έργου Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (2000-2003) ..	305
2.10.5 Εσωτερική Αξιολόγηση Υπηρεσιών ΕΑΠ 2003-04	308
2.10.6 Εσωτερική Αξιολόγηση Υπηρεσιών ΕΑΠ 2004-05	311
2.10.7 Αποδελτίωση Σχολίων Φοιτητών στα Ερωτηματολόγια Αξιολόγησης (2005-06).....	315
2.10.8 Διαχρονική Εξέλιξη Αξιολογικών Διαδικασιών- Συμπεράσματα	331
2.11 Αποτύπωση της Εικόνας και του Βαθμού Αποδοχής του ΕΑΠ.....	335
2.11.1. Μεθοδολογική Προσέγγιση της Έρευνας Πεδίου.....	335
2.11.2 Ταυτότητα της Έρευνας	343
2.11.3 Αποτελέσματα Β’ Μέρους – Γενικές Ερωτήσεις.....	346
2.11.4. Αποτελέσματα Γ’ Μέρους – Ειδικές Ερωτήσεις	358
3. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ, ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ, ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΕΑΠ.....	387

3.1 Αξιολόγηση Επάρκειας Φυσικού Αντικειμένου των Έργων	387
3.1.1 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’	388
3.1.2 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ’	392
3.1.3 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοικτού Πανεπιστημίου’	397
3.1.4 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Πυθαγόρας I & II: Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Ελληνικό Πανεπιστήμιο’	401
3.1.5 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του ΕΑΠ’	405
3.1.6 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου Έργο: ‘ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ-Υποτροφίες Έρευνας στο ΕΑΠ’	409
3.1.7 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου Έργο: ‘Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ’	411
3.1.8 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Υποστήριξη Επιχειρηματικών Ιδεών από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΑΠ’	414
3.1.9 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου Έργο: Ανάπτυξη και Ομαλή Λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του ΕΑΠ.....	417
3.1.10 Συμπεράσματα ως προς την Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου των Έργων του ΕΑΠ	419
3.2 Αξιολόγηση Επάρκειας Τελικού Δικαιούχου	421
3.2.1 Προετοιμασία - Σχεδιασμός Διαδικασίας Υλοποίησης Έργων	424
3.2.2 Παρακολούθηση Υλοποίησης Έργων.....	426
3.3 Αξιολόγηση Επάρκειας Εκπαιδευτικού Υλικού	429
3.4 Αποτύπωση Ισχυρών Σημείων – Αδυναμιών – Ευκαιριών – Απειλών Λειτουργίας του ΕΑΠ	443
3.5 Συμπεράσματα Αξιολόγησης Υφιστάμενης Κατάστασης του ΕΑΠ.....	446

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Εκπαιδευτικό Μοντέλο ΕΑΠ (1996-2000).....	35
Πίνακας 2. Κατανομή των προσφερόμενων Κύκλων Σπουδών ανά Σχολή	36
Πίνακας 3. Προτεινόμενοι Κύκλοι Σπουδών για την τετραετία 1996-2000.....	36
Πίνακας 4. Βασικά Σημεία- Κατευθύνσεις αναπτυξιακής προσπάθειας ΕΑΠ (2000-2004)...	40
Πίνακας 5. Αριθμός ενοικιαζόμενων Κτιριακών Εγκαταστάσεων μεταξύ ετών 1998- 2004:	63
Πίνακας 6. Αριθμός προσφερόμενων Προγραμμάτων Σπουδών από 1996 -2004:	66
Πίνακας 7. Αριθμός προσφερόμενων Θεματικών Ενοτήτων από 1996 -2005	66
Πίνακας 8. Αριθμός Διδασκόντων από 1996 -2004.....	67
Πίνακας 9. Αριθμός Ενεργών Φοιτητών από 1996 -2004	67
Πίνακας 10. Αριθμός Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) από 1996 -2003	68
Πίνακας 11. Αριθμός πόλεων όπου διεξάγονται Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) από 1996 -2003	68
Πίνακας 12. Όγκος Διδακτικού Υλικού από 1996-2003	69
Πίνακας 13. Διαχρονική Εξέλιξη λειτουργιών και δραστηριοτήτων του ΕΑΠ.....	71
Πίνακας 14. Κοσμητείες Σχολών ΕΑΠ & έτος συγκρότησης	92
Πίνακας 15. Επίπεδα ιεραρχικής διάρθρωσης ΕΑΠ & Συμβατικού Ιδρύματος.....	93
Πίνακας 16. Δημιουργία έντυπου εκπαιδευτικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή για ΠΣ του ΕΑΠ.....	104
Πίνακας 17. Ποσά συνολικής χρηματοδότησης ανά πηγή εισροών (1996-2007).....	111
Πίνακας 18. Διαχρονική Σχέση Προσφοράς & Ζήτησης θέσεων Φοίτησης στο ΕΑΠ (2000- 2007).....	122
Πίνακας 19. Προσφορά και Ζήτηση Θέσεων Φοίτησης ανά Πρόγραμμα Σπουδών του ΕΑΠ κατά την περίοδο 2003-2007.....	124
Πίνακας 20. Τα υψηλότερα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε ζήτηση (2003-04 & 2004-05)	130
Πίνακας 21. Ποσοστιαία Μεταβολή Ζήτησης & Προσφοράς για Μεταπτυχιακά & Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών	139
Πίνακας 22. Διαχρονική Αποτύπωση Εισακτέων Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών	140
Πίνακας 23. Κατανομή Εισακτέων Φοιτητών ως προς το φύλο μεταξύ ετών 2000-20006 ..	143
Πίνακας 24. Γεωγραφική Κατανομή Εισακτέων Φοιτητών (2000-2006)	144

Πίνακας 25. Συμμετοχή Νομού σε Εισακτέους Φοιτητές του ΕΑΠ (2000-2006).....	147
Πίνακας 26. Συνολικά Στατιστικά Στοιχεία Φοιτητών ΕΑΠ 1996-2006	150
Πίνακας 27. Λιμνάζοντες και Αποχωρήσαντες Φοιτητές ΕΑΠ μεταξύ ετών 2001-2006	152
Πίνακας 28. Χορήγηση Υποτροφιών κατά τη διάρκεια των ετών 2004-2007	164
Πίνακας 29. Παλαιότερα Πανεπιστήμια με Προγράμματα Σπουδών εξ αποστάσεως	165
Πίνακας 30. Τα μεγαλύτερα Ανοικτά Πανεπιστήμια του κόσμου.....	168
Πίνακας 31. Έργο: Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοικτού Πανεπιστημίου	184
Πίνακας 32. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της παρούσης Μελέτης.....	191
Πίνακας 33. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη.....	192
Πίνακας 34. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το 2007	193
Πίνακας 35. Έργο: ‘Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’	197
Πίνακας 36. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το 2007	199
Πίνακας 37. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη.....	200
Πίνακας 38. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης.....	201
Πίνακας 39. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης.....	204
Πίνακας 40. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη.....	204
Πίνακας 41. Ροές Χρηματοδότησης ανά υπό-Έργο από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το 2007 (Έργο: ‘Ηράκλειτος- Υποτροφίες Έρευνας στο ΕΑΠ).....	205
Πίνακας 42. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης.....	208
Πίνακας 43. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη.....	209
Πίνακας 44. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το έτος 2007 .	210
Πίνακας 45. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη.....	213
Πίνακας 46. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης.....	214
Πίνακας 47. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το έτος 2007 .	214
Πίνακας 48. Έργο: ‘Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ.....	216
Πίνακας 49. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη.....	221
Πίνακας 50. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης.....	222

Πίνακας 51. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το 2007	223
Πίνακας 52. Έργο: ‘Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ’	226
Πίνακας 53. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης.....	233
Πίνακας 54. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη.....	235
Πίνακας 55. Ροές Πληρωμών από την ένταξη του Έργου μέχρι την ημερομηνία μελέτης..	236
Πίνακας 56. Έργο: ‘Ανάπτυξη Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.....	239
Πίνακας 57. Ροές Πληρωμών από την ένταξη του Έργου μέχρι την ημερομηνία μελέτης..	241
Πίνακας 58. Έργο: ‘Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του ΕΑΠ’	243
Πίνακας 59. Ροές Πληρωμών από την ένταξη του Έργου μέχρι την ημερομηνία μελέτης...	253
Πίνακας 60. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης.....	254
Πίνακας 61. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη.....	256
Πίνακας 62. Ποσοστό Απορρόφησης επί του συνολικού εγκεκριμένου Προϋπολογισμού ανά Έργο	259
Πίνακας 63. Κέντρα Κόστους με τις μεγαλύτερες Χρηματοροές ανά κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης	261
Πίνακας 64. Συμμετοχή Κέντρων Κόστους Ανά Έργο.....	265
Πίνακας 65. Αριθμός Εκδόσεων Τόμων ΕΑΠ ανά έτος και Πρόγραμμα Σπουδών	268
Πίνακας 66. Αριθμός υπό έκδοση συγγραμμάτων ανά Πρόγραμμα Σπουδών	270
Πίνακας 67. Αριθμός εκδόσεων Εγχειριδίων Μελέτης ανά Πρόγραμμα Σπουδών.....	271
Πίνακας 68. Αριθμός & Σελίδες Κειμένων ανά Θεματική Ενότητα Προγραμμάτων Σπουδών	272
Πίνακας 69. Αριθμός εκδόσεων Έντυπου Διδακτικού Υλικού ανά έτος έναρξης και λήξης	275
Πίνακας 70. Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό (ΕΔΥ)	277
Πίνακας 71. Ικανοποίηση Φοιτητών από το Έργο των ΣΕΠ (2001-02 & 2002-03)	302
Πίνακας 72. Ικανοποίηση Φοιτητών από τις Διοικητικές Υπηρεσίες (2001-02 & 2002-03)	303
Πίνακας 73. Ανάλυση Δείγματος Β Φάσης	319
Πίνακας 74. Αντικείμενα & Ανάλυση συχνότητας αρνητικών σχολίων (2005-06)	322
Πίνακας 75. Αντικείμενα & Ανάλυση συχνότητας Αιτημάτων Φοιτητών (2005-06).....	325
Πίνακας 76. Ταυτότητα Έρευνας.....	343
Πίνακας 77. Κατηγορίες Δείγματος Έρευνας	344

Πίνακας 78. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ	360
Πίνακας 79. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ	361
Πίνακας 80. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του ΕΑΠ	363
Πίνακας 81. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του ΕΑΠ.....	364
Πίνακας 82. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ	366
Πίνακας 83. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ.....	367
Πίνακας 84. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Εκπαιδευτικών Μέσων & Υποδομών του ΕΑΠ	369
Πίνακας 85. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Εκπαιδευτικών Μέσων & Υποδομών του ΕΑΠ	370
Πίνακας 86. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ	372
Πίνακας 87. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ	373
Πίνακας 88. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του ΕΑΠ	374
Πίνακας 89. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του ΕΑΠ	375
Πίνακας 90. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ	377
Πίνακας 91. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ	378
Πίνακας 92. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Εκπαιδευτικών Μέσων & Υποδομών του ΕΑΠ	380
Πίνακας 93. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Εκπαιδευτικών Μέσων & Υποδομών του ΕΑΠ	381
Πίνακας 94. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Διοικητικού Προσωπικού.....	383
Πίνακας 95. Ομάδες -Στόχοι Έργου	388

Πίνακας 96. Ομάδες-Στόχοι Έργου	392
Πίνακας 97. Ομάδες- Στόχοι του Έργου.....	397
Πίνακας 98. Ομάδες- Στόχοι του Έργου ‘Πυθαγόρας I & II’	401
Πίνακας 99: Ομάδες- Στόχοι Έργου	405
Πίνακας 100. Ομάδες- Στόχοι Έργου	409
Πίνακας 101. Ομάδες- Στόχοι Έργου	411
Πίνακας 102. Ομάδες- Στόχοι Έργου	414
Πίνακας 103. Ομάδες- Στόχοι Έργου	417
Πίνακας 104. Έλεγχος Αναπτυξιακών Έργων του ΕΑΠ.....	427
Πίνακας 105. Ανάλυση SWOT της Λειτουργίας του ΕΑΠ	444

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1. Διαχρονική Εξέλιξη Εισακτέων Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών	141
Διάγραμμα 2. Διαχρονική Κινητικότητα Φοιτητικού Δυναμικού	152
Διάγραμμα 3. Διαγραμματική απεικόνιση Ροών Πληρωμών του Έργου	194
Διάγραμμα 4. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου	202
Διάγραμμα 5. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου	206
Διάγραμμα 6. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου	211
Διάγραμμα 7. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το 2007.....	215
Διάγραμμα 8. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου	224
Διάγραμμα 9. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου	238
Διάγραμμα 10. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου	242
Διάγραμμα 11. Διαγραμματική Απεικόνιση Κέντρων Κόστους ανά Έργο	263
Διάγραμμα 12. Χαρακτηριστικά Συμμετεχόντων	345
Διάγραμμα 13. Ερώτηση 1: Δείγμα ανά Κατηγορία.....	348
Διάγραμμα 14. Ερώτηση 2: Δείγμα ανά Κατηγορία.....	349
Διάγραμμα 15. Ερώτηση 3: Δείγμα ανά Κατηγορία.....	351
Διάγραμμα 16. Ερώτηση 4: Δείγμα ανά Κατηγορία.....	352
Διάγραμμα 17. Ερώτηση 5: Δείγμα ανά Κατηγορία.....	355

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1. Οργανόγραμμα Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	86
Εικόνα 2. Αρθρωτό Σύστημα - Κλασικό Σύστημα Οργάνωσης Ακαδημαϊκών Σπουδών.....	109
Εικόνα 3. Σχηματική Απεικόνιση των Κέντρων Κόστους ανά κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης στο σύνολο των Έργων	263
Εικόνα 4. Τμηματοποίηση Σχολίων	321
Εικόνα 5. Ανάλυση Αρνητικών Σχολίων	325
Εικόνα 6. Ανάλυση Συχνότητας Αιτημάτων των Φοιτητών	328
Εικόνα 7. Ερώτηση 1: Συνολικό Δείγμα	347
Εικόνα 8. Ερώτηση 2: Συνολικό Δείγμα	348
Εικόνα 9. Ερώτηση 3: Συνολικό Δείγμα	350
Εικόνα 10. Ερώτηση 4: Συνολικό Δείγμα	352
Εικόνα 11. Ερώτηση 5: Συνολικό Δείγμα	354
Εικόνα 12. Διαδικασία Ένταξης Πράξεων	425

 ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1.1 Αντικείμενο και Στόχοι Μελέτης

Το Γενικό πλαίσιο και το Αντικείμενο της ‘Μελέτης για την Αξιολόγηση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’ περιγράφεται στο Άρθρο 1 της Σύμβασης Έργου, όπου και ορίζεται ο διττός Στόχος του Έργου του Αναδόχου:

➤ Εκπόνηση **εκ των υστέρων (ex-post) Αξιολόγησης** των Πράξεων/ Έργων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ), που αφορούν στην ανάπτυξη του και οι οποίες συγχρηματοδοτήθηκαν από πόρους του ΕΚΤ για το χρονικό διάστημα από 1/ 1/ 2000 έως και 31/ 12/ 2006.

➤ Εκπόνηση **Αξιολόγησης κατά τη διάρκεια (on-going)** της Πράξης/ Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, που αφορά στην ανάπτυξη του και συγχρηματοδοτείται από πόρους του ΕΚΤ για το χρονικό διάστημα 1/ 12/ 2005 έως και 31/ 12/ 2006.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει πως η ‘Μελέτη Αξιολόγησης του ΕΑΠ’ αφορά στην αποτίμηση των συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΠΕΑΕΚ (2000-2006) Έργων και των εκροών τους, (on-going evaluation), ενώ επεκτείνεται ταυτόχρονα και στα αποτελέσματα και επιπτώσεις αυτών στην περίπτωση της ex-post evaluation.

Το Αντικείμενο, ωστόσο, της παρούσης Μελέτης δεν περιορίζεται στην ενδιάμεση και την εκ των υστέρων αξιολόγηση των Δράσεων του ΕΑΠ, στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Αντιθέτως, το αντικείμενο της Μελέτης επεκτείνεται στην καταγραφή και αποτίμηση των συνεπειών και του αντίκτυπου των εν λόγω αναπτυξιακών Δράσεων στη διαχρονική εξέλιξη του Συστήματος λειτουργιών του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Εν ολίγοις, η «Μελέτη Αξιολόγησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου» διευρύνει το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής της στην περαιτέρω αξιολόγηση αφ’ ενός του Συστήματος λειτουργιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου ως Οργανισμού, συνολικά, κι αφ’ ετέρου των δραστηριοτήτων και των ιδιαίτερων εκείνων προσεγγίσεων που αναπτύσσει το ΕΑΠ ως Φορέας Ανοικτής κι εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Η αποσαφήνιση του Γενικού Πλαισίου, των Αντικειμένων και του Πεδίου Αξιολόγησης της παρούσης Μελέτης, όπως έχουν αποτυπωθεί παραπάνω, συνεπάγεται τις **ακόλουθες ειδικότερες αξιολογικές διαδικασίες**:

⇒ Αξιολόγηση των Πράξεων/ Έργων (2000 - 2006) του ΕΑΠ στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ

- Αποτίμηση της πληρότητας του περιεχομένου των Παραδοτέων συναρτήσει των αρχικών Στόχων, που έχουν τεθεί από το ΕΠΕΑΕΚ καθώς και από το ίδιο το ΕΑΠ
- Αξιολόγηση Επάρκειας Φυσικού Αντικειμένου των Έργων
- Ανάλυση Σχέσης Κόστους-Οφέλους
- Ανάλυση Διαχειριστικής επάρκειας

⇒ Αξιολόγηση του ΕΑΠ ως Οργανισμού στο σύνολο του:

- Αποτύπωση κι Αποτίμηση πιθανών αδυναμιών και πλεονεκτημάτων του Συστήματος του ΕΑΠ στο σύνολο του
- Αποτίμηση των διοικητικών μηχανισμών και της επάρκειας της υποδομής και εξοπλισμού του ΕΑΠ για την ανάπτυξη των Δραστηριοτήτων του
- Αποτύπωση της εικόνας του ΕΑΠ και του βαθμού αποδοχής του από τις εμπλεκόμενες ομάδες ενδιαφέροντος
- Συναγωγή συμπερασμάτων και διαμόρφωση εισηγητικών προτάσεων για τη βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και της συνολικότερης ανάπτυξης του ΕΑΠ.
- Μελέτη Βιωσιμότητας

⇒ Αξιολόγηση του ΕΑΠ ως Φορέας Εκπαίδευσης:

- Αποτίμηση της λειτουργίας, των όρων και των προϋποθέσεων για την ομαλή υλοποίηση των Προγραμμάτων Σπουδών
- Καταγραφή και αποτίμηση του εκπαιδευτικού, διδακτικού και ερευνητικού Έργου
- Ανάλυση και αποτίμηση των εκπαιδευτικών διεργασιών και αποτελεσμάτων
- Αποτίμηση της λειτουργικότητας κι ανταποδοτικότητας της προσέγγισης της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης
- Αποτίμηση του θεσμικού ρόλου και της δράσης του ΕΑΠ ως του μοναδικού Ελληνικού Ιδρύματος Ανωτάτης Εκπαίδευσης που παρέχει τη Δια Βίου Μάθηση, όπως αυτή προβλέπεται στα πλαίσια των Στόχων της Λισσαβόνα (2010)

Μετά τον καθορισμό των Αντικειμένων Αξιολόγησης, στα πλαίσια του παρόντος μελετητικού Έργου του Αναδόχου, ιδιαίτερης μνείας χρήζουν οι Αντικειμενικοί Στόχοι στους οποίους αποβλέπει η Αξιολόγηση.

Συνοπτικά, η **Μελέτη Αξιολόγησης στοχεύει και επικεντρώνεται** στα ακόλουθα σημεία:

- Αποτίμηση και ανάλυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών υλοποίησης και διαχείρισης των Πράξεων/ Έργων του ΕΑΠ, που συγχρηματοδοτήθηκαν από πόρους του ΕΚΤ
- Διατύπωση Προτάσεων για τη Βελτίωση Ποιότητας και Αποτελεσματικότητας των Εκπαιδευτικών Δράσεων και Διοικητικών Λειτουργιών του ΕΑΠ
- Ενίσχυση και συμπλήρωση του Έργου της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης

Βασικός και απώτερος Στόχος του Έργου του Αναδόχου είναι η παρούσα Μελέτη Αξιολόγησης του ΕΑΠ να αποτελέσει συμπληρωματικό εργαλείο και κατευθυντήρια γραμμή για τη Διοίκηση του Ιδρύματος, παρέχοντας προστιθέμενη αξία (added value) στη λειτουργία, το εκπαιδευτικό Έργο κι, εν τέλει, στο Σύστημα Διοίκησης του ΕΑΠ.

Ως *‘συμπληρωματικός οδηγός’* για τη Διοίκηση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, η παρούσα Μελέτη Αξιολόγησης εστιάζει στους **ειδικότερους Στόχους**:

- **Υποστήριξη και βελτιστοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου.**

Η Αξιολόγηση των Έργων του ΕΑΠ συνιστά βασικό εργαλείο και προϋπόθεση για το Στρατηγικό Σχεδιασμό κι Ανάλυση, καθώς συμβάλλει στην επισήμανση των δυνάμεων και αδυναμιών, αντίστοιχα, του Οργανισμού, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύει τις στρατηγικές ευκαιρίες κι απειλές, που πλαισιώνουν το περιβάλλον του Ιδρύματος. Κατά επέκταση, αποτιμώνται έμμεσα μεν, καθ’ ουσία δε οι εναλλακτικές Στρατηγικές Επιλογές ως προς τους μακροπρόθεσμους Στόχους του ΕΑΠ, τις πηγές χρηματοδότησης και τη διαχείριση των πόρων, τις δραστηριότητες και τις μορφές ανταγωνισμού του εν λόγω Εκπαιδευτικού Ιδρύματος.

- **Ενίσχυση της Αυτογνωσίας της Διοίκησης.**

Η Αξιολόγηση συνιστά ουσιαστική διαδικασία πληροφόρησης και μάθησης, καθώς διασφαλίζει κι ενισχύει την αυτογνωσία του αξιολογούμενου Φορέα ως προς τα ισχυρά και ασθενή σημεία, επιτρέπει τη συγκριτική ανάλυση των Προγραμμάτων και Πρακτικών του ΕΑΠ με τα αντίστοιχα άλλων Ιδρυμάτων, εντοπίζει κι αναδεικνύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ή και τις βέλτιστες στρατηγικές δυνατότητες, επισημαίνοντας τα περιθώρια βελτιώσεων σε όλους τους Τομείς, Συστήματα, Διαδικασίες και Δραστηριότητες.

□ **Ενεργοποίηση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του Ανθρώπινου Δυναμικού.**

Η Αξιολόγηση, ενισχύοντας την άμιλλα μεταξύ Επιστημονικού και Διδακτικού Προσωπικού του ΕΑΠ, λειτουργεί εν τέλει ως μηχανισμός παρακίνησης κι εμπλοκής όλων των συμμετεχόντων στις Δράσεις του ΕΑΠ σε συμπληρωματικές σχέσεις αλληλεγγύης και συνεργασίας (teamwork).

□ **Διασφάλιση Ποιότητας.**

Η Αξιολόγηση, ως εργαλείο Διασφάλισης Ποιότητας, εισάγει και θεμελιώνει την ευρύτερη φιλοσοφία της Ολικής Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση, εκσυγχρονίζοντας διοικητικά το υπό αποτίμηση Ίδρυμα και, κατ' επέκταση, βελτιώνοντας συστηματικά την εικόνα και το βαθμό αποδοχής του.

Η Αξιολόγηση -Εσωτερική και Εξωτερική- των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων, γενικότερα, εξυπηρετεί τους Στόχους του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, μέσω του οποίου η Ελληνική Πολιτεία επιχειρεί να θεμελιώσει και να τεκμηριώσει τόσο ενιαία, σε εθνικό ακαδημαϊκό επίπεδο, όσο και μεμονωμένα, σε επίπεδο Ακαδημαϊκής Μονάδας. Υπογραμμίζεται ότι η διαδικασία της Αξιολόγησης αποτυπώνει και επισημαίνει με τέτοιο τρόπο τα δυνατά κι αδύνατα σημεία, τις ευκαιρίες και απειλές, που διαμορφώνονται στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον του Πανεπιστημίου, ώστε λειτουργεί στη βάση ενός «δομικού δίπολου» ή, κοινώς, εμφανίζεται ως «νόμισμα» με δύο λειτουργικές όψεις.

Η συστηματική Αξιολόγηση των στόχων, διεργασιών και μηχανισμών του Εκπαιδευτικού Οργανισμού και, κυρίως, το σύστημα ανατροφοδότησης των αξιολογικών πορισμάτων συνιστούν αφ' ενός σημαντικά χαρακτηριστικά και εργαλεία της διαδικασίας Στρατηγικού Σχεδιασμού κι Ανάπτυξης, ως αναφέρθηκε και παραπάνω, και αφ' ετέρου το βασικό υπόβαθρο μιας 'Κουλτούρας Ποιότητας' (Quality Culture) σε όλα τα επίπεδα και τομείς δραστηριοτήτων του Ιδρύματος.

Ενταγμένη σε ένα ανάλογο πλαίσιο, η παρούσα Μελέτη επιδιώκεται να λειτουργήσει ως σύστημα ανατροφοδότησης των άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενων στο ακαδημαϊκό περιβάλλον του Ανοικτού Πανεπιστημίου για τον εντοπισμό και εφαρμογή περαιτέρω εργαλείων και μηχανισμών ενίσχυσης της Ποιότητας του παρεχόμενου Έργου του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Ταυτόχρονα, δύναται να αποτελέσει εργαλείο 'Διαχείρισης Ποιότητας' και μέσον 'Δέσμευσης της Ποιότητας', δίνοντας στο ίδιο το ΕΑΠ τη δυνατότητα να διαμορφώσει ένα 'Περιβάλλον Ποιότητας' συμβατό με τις προσαγές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για κάθε Ακαδημαϊκό Ίδρυμα.

Η αποτίμηση της πορείας και πληρότητας του περιεχομένου των Πράξεων/ Έργων του ΕΑΠ συναρτήσει των αρχικών Στόχων, που έχουν τεθεί από το ΕΠΕΑΕΚ II και το ίδιο το Ίδρυμα, ή ακόμα κι η περαιτέρω αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου και Συστήματος του ΕΑΠ δε λειτουργούν ελεγκτικά ή «εκφοβιστικά», στα πλαίσια μιας αυστηρής αξιολογικής κατάταξης (Ranking) ή βαθμολόγησης με σκοπό την διαπίστωση του Ανοικτού Πανεπιστημίου ή, στην αντίθετη περίπτωση, την επιβολή «ποινών». Αντιθέτως, τα τεκμηριωμένα πορίσματα, τα συμπεράσματα του Αναδόχου και οι προτάσεις ή εισηγήσεις προς το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο για βελτίωση, αναθεώρηση και αναδιοργάνωση στόχο έχουν την υποστήριξη και συμβουλευτική.

Εξάλλου, η Εξωτερική Αξιολόγηση ενός Ιδρύματος Ανώτατης Εκπαίδευσης δρα και αντιδρά συμπληρωματικά και συσχετισμένα με την Εσωτερική Αξιολόγηση, ενισχύοντας τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την αξιοπιστία της Αυτό- αξιολόγησης.

Σε σχέση με την Εξωτερική Αξιολόγηση, η Εσωτερική Αξιολόγηση παρουσιάζει ειδική αξία διότι:

- Προσφέρει τη δυνατότητα συνεκτικής κριτικής αυτοανάλυσης της προσφοράς του ΕΑΠ
- Διενεργείται από τα πλέον συνειδητοποιημένα και κατάλληλα άτομα να αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που παρουσιάζουν οι μηχανισμοί και το Σύστημα Διοίκησης του ΕΑΠ.
- Παρέχει μια σφαιρική θεώρηση του ΕΑΠ και της δηλωμένης δέσμευσης του για ποιότητα, ενισχύοντας κατά τον τρόπο αυτό την πληροφόρηση της Ομάδας Εμπειρογνομόνων, οι οποίοι θα εκπονήσουν τη Μελέτη (εξωτερικής) Αξιολόγησης.
- Διευκολύνει τα μέλη της Ομάδας Εμπειρογνομόνων, που εκπονεί τη Μελέτη, να επισημάνουν τους βασικούς τομείς δραστηριοτήτων του ΕΑΠ που, ενδεχομένως, απαιτούν ιδιαίτερης προσοχής στα πλαίσια της Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Στα πλαίσια συμπληρωματικής συσχέτισης με το Έργο της Μονάδας Αξιολόγησης, το Έργο του Αναδόχου συμβάλλει στη διάδοση υποδειγματικών πρακτικών μεταξύ των Προγραμμάτων του ΕΑΠ εισάγοντας, ταυτόχρονα, νέες και κατάλληλων πρακτικές και μεθόδους, που εφαρμόστηκαν επιτυχώς σε ανάλογα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ευρώπης. Αυτομάτως, εμπλουτίζοντας το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα της αυτό-αξιολόγησης, η Εξωτερική Αξιολόγηση ενδυναμώνει την αυτογνωσία και το πεδίο προοπτικών του εν λόγω Ιδρύματος εν όψει, ιδιαίτερα της κατοχύρωσης τρόπων Διασφάλισης της Ποιότητας και της μελλοντικής Βιωσιμότητας του ΕΑΠ πέραν των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων του.

Ειδικότερα, λοιπόν, οι **Στόχοι της Εξωτερικής Αξιολόγησης**, συναρτήσει των πορισμάτων των Εκθέσεων της Εσωτερικής αξιολόγησης, είναι:

- ❑ Διασφάλιση της ποιότητας και αντικειμενικότητας της αυτό-αξιολόγησης του ΕΑΠ.
- ❑ Συμπλήρωση της αυτό-αξιολόγησης με την επισήμανση ισχυρών, ασθενών σημείων και περιοχών βελτίωσης που δεν περιλαμβάνονται στην έκθεση αυτό-αξιολόγησης.
- ❑ Μεταφορά στο ΕΑΠ προτάσεων και πρακτικών για τη βελτίωση της αυτό-αξιολόγησης.
- ❑ Η ενίσχυση της αξιοπιστίας της αυτό- αξιολόγησης τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον του ΕΑΠ.

Η επίτευξη ή μη των ανωτέρω Στόχων της Εξωτερικής Αξιολόγησης καθορίζεται από δύο **κρίσιμους και βασικούς παράγοντες**:

- ❑ Η επιλογή των Εξωτερικών Αξιολογητών, οι οποίοι να διαθέτουν σχετική γνώση και εμπειρία, καθώς και αξιοπιστία και συνέπεια ως προς την αντικειμενικότητα της αξιολόγησης.
- ❑ Η υποστήριξη των Εξωτερικών Αξιολογητών από τη Διοίκηση του ΕΑΠ και κατ' επέκταση η ανοικτή και αρμονική συνεργασία με την ομάδα της αυτό-αξιολόγησης

Εκ των ανωτέρω προκύπτει πως, ουσιαστικά, τα **κύρια μελετητικά ερωτήματα**, στα οποία καλείται να απαντήσει τεκμηριωμένα και αντικειμενικά η παρούσα Μελέτη, είναι τα ακόλουθα:

- Πόσο δομημένη οργάνωση και ευέλικτους διοικητικούς μηχανισμούς διαθέτει το ΕΑΠ?
- Υπάρχουν κατάλληλα μέσα για την ανάπτυξη των διαφόρων προγραμμάτων Σπουδών?
- Πόσο αποδοτικά χρησιμοποιούνται οι διατιθέμενοι πόροι του ΕΑΠ?
- Ποια σχέδια προτείνονται για τη βελτίωση της ποιότητας του ΕΑΠ?

1.2 Πλαίσιο Εκπόνησης Μελέτης

Η διενέργεια της Μελέτης για την ‘Αξιολόγηση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’ εντάσσεται στους ευρύτερους Στόχους του Άξονα Προτεραιότητας 2 του ΕΠΕΑΕΚ II (2000-2006) για την προώθηση και βελτίωση της Εκπαίδευσης και της Επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της Δια Βίου Εκπαίδευσης.

Στα πλαίσια του Άξονα, μεταξύ των Στόχων του Μέτρου 2.5 ‘Δια Βίου Μάθηση’ περιλαμβάνεται, ειδικότερα, η ανάπτυξη κι η ενίσχυση δομών και προγραμμάτων, όπως αυτά του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, με απώτερο σκοπό τη διευκόλυνση της προσαρμοστικότητας των Πτυχιούχων και άλλων Εργαζομένων, τη βελτίωση της κινητικότητας στον εργασιακό χώρο και την εναρμόνιση του Συστήματος Ανώτατης Εκπαίδευσης σε σχέση με τις εξελίξεις και τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και των νέων τεχνολογιών. Οι εν λόγω αναπτυξιακές δραστηριότητες χρηματοδοτούνται κατά ποσοστό της τάξης του 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Τυπικής Εκπαίδευσης της Ενέργειας 2.5.1, ‘Εναλλακτικές Μορφές Δια Βίου Εκπαίδευσης’, σύμφωνα με το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού του ΕΠΕΑΕΚ.

Αυτό καθ’ αυτό το γεγονός της συγχρηματοδότησης της οργάνωσης και λειτουργίας των Προγραμμάτων του ΕΑΠ από Κοινωνικούς Πόρους εγγενώς ενσωματώνει τη διαδικασία αξιολόγησης των αντίστοιχων Δράσεων, κατά τη διάρκεια υλοποίησης τους αλλά και μετά την ολοκλήρωση αυτών. Αυτομάτως, ως αναγκαιότητα προκύπτει και η εκπόνηση της παρούσας μελέτης του Αναδόχου για την ‘Αξιολόγηση του ΕΑΠ’, στα πλαίσια του Μέτρου 6.1 ‘Τεχνική Βοήθεια’ του Επιχειρησιακού Προγράμματος ‘Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση’ 2000-2006.

Πέραν, ωστόσο, του Επιχειρησιακού Προγράμματος, στα πλαίσια του οποίου η Εξωτερική Αξιολόγηση του ΕΑΠ λειτουργεί ως αναγκαίο εργαλείο για την ορθά μεθοδευμένη και συστηματική παρακολούθηση των Έργων και των αξιοποιήσιμων κοινοτικών πόρων, η εκπόνηση της παρούσης Αξιολογικής Μελέτης υπαγορεύεται κι υπακούει σε μια επιπρόσθετη και διαφορετική αναγκαιότητα. Εν ολίγοις, συνδέεται με τους γενικότερους Στόχους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας να θεσμοθετήσει Συστήματα Διασφάλισης Ποιότητας κι Αξιολόγησης στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (Ν.3374/2005), με απώτερο σκοπό τη Στρατηγική Αναδιάρθρωση των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων στο πλαίσιο των σύγχρονων τεχνολογικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αλλαγών.

Εκπαίδευση, άλλωστε, σημαίνει κάτι περισσότερο από την απλή παροχή πληροφοριών. Αποτελεί πηγή Γνώσης και, σήμερα πλέον, Στόχος της Ευρώπης είναι να καταστήσει την Εκπαιδευτική Κοινότητα «Κοινωνία της Γνώσης». Ο στρατηγικός τούτος στόχος τέθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας (Μάρτιος 2000), όπου και καθορίστηκε ομόφωνα η ανάγκη να γίνει η Ευρώπη ως το 2010 *‘η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη Οικονομία της Γνώσης, ανά την υφήλιο ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή’*. Οι άνθρωποι είναι το πολυτιμότερο κεφάλαιο της Ευρώπης και πρέπει να αποτελούν το επίκεντρο των πολιτικών της Ένωσης.

Σε μια τέτοια ‘Κοινωνία της Γνώσης’, η Εκπαίδευση και η Κατάρτιση εντάσσονται στις σημαντικότερες ευρωπαϊκές στρατηγικές προτεραιότητες. Η αναβάθμιση των Συστημάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης βρίσκεται στο επίκεντρο των πολιτικών και ακαδημαϊκών συζητήσεων της Ευρώπης, με αποτέλεσμα την Σύνοδο Κορυφής των Υπουργών Παιδείας που πραγματοποιήθηκε στη Μπολόνια το έτος 1999, στην Πράγα το έτος 2001, στο Βερολίνο το έτος 2003 και στο Μπέργκεν το έτος 2005. Βασικός στόχος και σήμα κατατεθέν των πολιτικών αποφάσεων η βελτίωση και αναβάθμιση της Ποιότητας της Ευρωπαϊκής Τριτοβάθμιας Παιδείας.

Υπογραμμίζεται πλέον ως αδήριτη η ανάγκη για συγχρονισμό της Ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης με τις σύγχρονες κοινωνικοοικονομικές και πολιτικές συνθήκες. Στα πλαίσια της σύγχρονης πραγματικότητας, τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα έρχονται αντιμέτωπα με την επανάσταση της Τεχνολογίας στην πληροφόρηση και στις συνθήκες εργασίας. Για να αντιμετωπισθούν οι νέες προκλήσεις και να ανταποκριθούν τα Πανεπιστήμια στους νέους ρυθμούς προόδου θα πρέπει να προσφέρουν τόσο ποιοτικό όσο και ανταγωνιστικό Εκπαιδευτικό, Διδακτικό και Ερευνητικό Έργο. Θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στο διεθνή ανταγωνισμό, να αφομοιώσουν τις νέες τεχνολογίες αλλά και να συνδεθούν, παράλληλα, με την αγορά εργασίας και την παραγωγή. Η ανταπόκριση στις απαιτήσεις αυτές αποτελούν τον κεντρικό άξονα γύρω από τον οποίο η Ευρώπη και τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα αυτής οφείλουν να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο με στόχο τη συνεχή βελτίωση της Ποιότητας και Αποτελεσματικότητας της Εκπαίδευσης.

Στο σημείο αυτό ξεκινά και ο ρόλος της Αξιολόγησης των Ακαδημαϊκών Μονάδων Ανώτατης Εκπαίδευσης ανά Ευρώπη, που είναι πράγματι μείζονος σημασίας, καθώς συνιστά στην ουσία το βασικότερο εργαλείο για την καθιέρωση μιας ενιαίας προσέγγισης στην καταγραφή, την ερμηνεία και στη συστηματική αποτίμηση του Έργου των Ιδρυμάτων.

Η διαδικασία της Αξιολόγησης ενισχύει τους Ακαδημαϊκούς Φορείς στην επίτευξη της αποστολής και των στόχων τους, στο πλαίσιο της φυσιογνωμίας και της ιδιαιτερότητας που τους διακρίνει από άλλες Μονάδες ή Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης του εσωτερικού ή εξωτερικού. Η προοπτική της Αξιολόγησης, και κατ' επέκταση της Διασφάλισης Ποιότητας, αποσκοπεί στην αντικειμενική τεκμηρίωση αλλά και στην ορθολογική κατανόηση της πορείας του Ιδρύματος, με απώτερο και μέσο- μακροπρόθεσμο στόχο τη διαμόρφωση τεκμηριωμένης εισήγησης για λήψη μέτρων, για ίδρυση ή βελτίωση θεσμών και για διαμόρφωση κατευθύνσεων ή άλλων στρατηγικών βελτίωσης και διασφάλισης της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού και λοιπού Έργου των Ακαδημαϊκών Φορέων.

Από την αντίπερα όχθη, οι διαδικασίες Αξιολόγησης της Ποιότητας των Ακαδημαϊκών Οργανισμών παρέχουν και στους ίδιους τους νέους ή νέες τα αναγκαία εχέγγυα για το επίπεδο των Σπουδών τους και το αντίκρυσμα αυτών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, όπως και για τα παρεχόμενα εφόδια, προκειμένου να αντεπεξέλθουν στις προκλήσεις ενός ιδιαίτερα απαιτητικού μέλλοντος μετά την αποφοίτηση τους.

Μέσα από τη διαχείριση του Συστήματος Αξιολόγησης, με την προϋπόθεση, βέβαια, πως αυτό συνίσταται στην αντικειμενικά τεκμηριωμένη, συστηματική, διαφανή και λεπτομερή αποτίμηση, ανάδειξη και καταγραφή του Έργου των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης, οι **Ακαδημαϊκές Μονάδες επιτυγχάνουν τους ακόλουθους Στόχους:**

- Αναδεικνύουν το επίπεδο ποιότητας της διδακτικής, ερευνητικής και διοικητικής λειτουργίας τους,
- Υποβοηθούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από τα εσωτερικά τους Όργανα και το εξωτερικό τους περιβάλλον για μέτρα βελτίωσης στο συγκεκριμένο επίπεδο
- Τεκμηριώνουν το δικαίωμα τους για ισότιμη συμμετοχή στο εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο ακαδημαϊκό γίγνεσθαι.

Ιδιαίτερα ως προς το τελευταίο σημείο, αρωγός στέκει το ότι οι διαδικασίες Αξιολόγησης της Ποιότητας διαμορφώνουν όρους και συνθήκες διαφάνειας στη λειτουργία και στο Έργο των Ιδρυμάτων, ώστε εύκολα επιτρέπεται η δυνατότητα αφ' ενός συγκριτικών αναλύσεων μεταξύ των Ιδρυμάτων και αφ' ετέρου αξιοποίησης αμοιβαίων εμπειριών και καλών πρακτικών. Στο αυριανό μέλλον της Ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης οι όροι διαφάνειας, συγκρισιμότητας και ανταλλαγής καλών εμπειριών θα έχουν ως ελάχιστο κοινό παρονομαστή την Ποιότητα των Εθνικών Συστημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Η κατοχύρωση δε και διαχείριση της Ποιότητας των Εθνικών Συστημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης θα αποτελεί την προϋπόθεση για τη συμμετοχή των Τριτοβάθμιων Ιδρυμάτων μιας χώρας σε Προγράμματα κινητικότητας ή σε κοινά Προγράμματα Σπουδών που θα οδηγούν σε κοινούς ή πολλαπλούς Τίτλους Σπουδών.

Αν και σε προηγούμενη ενότητα επισημάνθηκε και περιγράφηκε εκτενώς ο ρόλος και οι Στόχοι που εξυπηρετεί η Αξιολόγηση, στο πλαίσιο της ιδιαίτερης χρησιμότητας και λειτουργικότητας της αξιολογικής Μελέτης ειδικότερα για το ΕΑΠ, αξίζει να προστεθούν ακόμα κάποια ενδεικτικά σημεία της βιβλιογραφίας γύρω από το ζήτημα της σκοπιμότητας της διαδικασίας της Αξιολόγησης, ευρύτερα, για την Ανώτατη Εκπαίδευση.

Ειδικότερα, οι Anderson & Ball (1980), στο *“The Profession and Practice of Program Evaluation”* αναφέρουν ότι οι Σκοποί και οι Στόχοι των Συστημάτων Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου συνολικά ενός Ακαδημαϊκού Ιδρύματος μεταξύ άλλων:

- Συνεισφέρουν σε αποφάσεις σχετικές με την εγκατάσταση (installation) Προγραμμάτων Σπουδών, κι άλλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων
- Συνεισφέρουν σε αποφάσεις σχετικές με τη συνέχιση εκπαιδευτικών δράσεων, την τροποποίηση, την επέκταση ή την πιστοποίηση τους
- Λειτουργούν ως μέσο απόκτησης στοιχείων για την υποστήριξη/ απόρριψη μιας Δράσης
- Συνεισφέρουν στην κατανόηση ψυχολογικών, κοινωνικών κι άλλων διαδικασιών

Σύμφωνα με τον Barak (1982) σε έρευνα που έγινε διαπιστώθηκε ότι οι Σκοποί και οι Στόχοι των Συστημάτων Αξιολόγησης για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση συντελούν στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του παραγόμενου Ακαδημαϊκού Έργου. Ως τέτοιοι αναφέρονται:

- Απόκτηση ανατροφοδότησης σε διαδικαστικές αλλαγές που απαιτούνται για τον εκσυγχρονισμό των αξιολογήσεων (αποτελεσματικότητα – effectiveness)
- Ενδυνάμωση της αφοσίωσης στις διαδικασίες αξιολόγησης
- Ανεύρεση μεθόδων για τη Βελτίωση της αξιοπιστίας των διαδικασιών
- Μείωση αβεβαιοτήτων σχετικών με το σκοπό, τη μεθοδολογία και την πληροφόρηση
- Αποτίμηση του αντίκτυπου των αξιολογήσεων στα ακαδημαϊκά Προγράμματα και δράσεις (αποτελεσματικότητα – effectiveness)
- Αποτίμηση του αντίκτυπου των αξιολογήσεων σε άλλες διαδικασίες λήψης αποφάσεων του Πανεπιστημίου

- Καθορισμός και αιτιολόγηση για το αν το κόστος της αξιολόγησης είναι λογικό και πιθανότατα διεξαγωγή ανάλυσης κόστους- ωφέλειας
- Διόρθωση λαθών απροσεξίας – αμέλειας, που πραγματοποιούνται κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης

Οι Conrad & Wilson (1985), διατυπώνουν Σκοπούς και Στόχους, τους οποίους υιοθετούν Κολέγια και Πανεπιστήμια προκειμένου να υπερασπισθούν τη δημιουργία Συστημάτων Αξιολόγησης. Οι παρακάτω ενδεικτικά αντιπροσωπευτικοί Στόχοι έχουν υιοθετηθεί από πολλά Πανεπιστήμια προκειμένου:

- Να εκτιμήσουν την Ποιότητα, αποδοτικότητα, ζήτηση και καταξίωση των παρεχόμενων Προγραμμάτων και Δραστηριοτήτων
- Να βελτιώσουν την Ποιότητα των Προσφερόμενων Ακαδημαϊκών Υπηρεσιών και Προϊόντων
- Να διασφαλίσουν τη συνετή χρήση των οικονομικών μέσων
- Να συγκεκριμενοποιήσουν την αποτελεσματικότητα των Δράσεων και Προγραμμάτων, εξετάζοντας την πιθανότητα τροποποίησης τους
- Να διευκολύνουν τα ακαδημαϊκά πλάνα και τους οικονομικούς προϋπολογισμούς
- Να ανταποκριθούν σε απαιτούμενες αξιολογήσεις από την Πολιτεία ή Κυβέρνηση

Ο Δημητρόπουλος (1989), τονίζει ότι θα πρέπει να αποσαφηνιστεί η έννοια του ‘στόχου’ ή ‘σκοπού’ του Συστήματος Αξιολόγησης, επισημαίνοντας, ενδεικτικά, ότι η αξιολόγηση είναι μέσον δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Στην ίδια λογική συνεχίζει, δηλώνοντας ότι η αξιολόγηση δε μπορεί να υπάρξει από μόνη της αλλά εξυπηρετεί συγκεκριμένη σκοπιμότητα. Ο Σκοπός ή Στόχος του Συστήματος Αξιολόγησης αντανάκλα το λόγο για τον οποίο διενεργείται. Διευκρινίζει πως ο Σκοπός είναι πάντα ευρύτερος και απώτερος του Στόχου. Ο γενικός Σκοπός περιέχει πολλούς κι ειδικούς Στόχους. Πιστεύει ότι απαραίτητη αρχή αποτελεί ότι η αξιολόγηση πρέπει να οδηγεί σε βελτίωση του αξιολογημένου αντικειμένου κι έτσι ο βασικός Σκοπός των Συστημάτων Αξιολόγησης είναι η Συνεχής Βελτίωση, όπως αυτή νοείται και υπαγορεύεται από τις Αρχές Ολικής Ποιότητας.

Χαρακτηριστικά, ο Δημητρόπουλος (1989), αναφέρει μερικούς από τους βασικότερους ειδικότερους Σκοπούς και Στόχους της Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης.

- Διευκόλυνση Προγραμματισμού και Υποστήριξη Στρατηγικού Σχεδιασμού κι Ανάλυσης

- ❑ Διευκόλυνση της διαδικασίας Λήψης Αποφάσεων και Τεκμηρίωση αποφάσεων συναρτήσει των δαπανών, μέσων, υλικών κι εγκαταστάσεων
- ❑ Αξιολόγηση αυτού καθ' αυτού του φοιτητικού δυναμικού
- ❑ Διευκόλυνση της ανταπόκρισης της Παιδείας στις απαιτήσεις και στις προδιαγραφές του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος
- ❑ Διαπίστωση αναγκών για ανανέωση και βελτίωση του διδακτικού προσωπικού και καθορισμός των πλαισίων δραστηριοτήτων που θα οδηγήσουν στη βελτίωση αυτή
- ❑ Γενική βελτίωση του Οργανισμού στο σύνολο του

Μέσω μιας προσεκτικότερης ανάλυσης των προηγούμενων αναφορών, διαπιστώνεται πως κοινός τόπος για τη πλειοψηφία της ανωτέρω παραθεμένης βιβλιογραφίας αποτελεί ότι η Αξιολόγηση, ως διεργασία στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, εξυπηρετεί κι εστιάζει στις Αρχές Ολικής Ποιότητας. Οι Αρχές αυτές συνοψίζονται στη Δέσμευση Ηγεσίας (Leadership), Ενεργή Συμμετοχή όλων (Partnership- Teamwork), Συνεχή Βελτίωση (Continuous Improvement), έννοιες στις οποίες στοχεύει και επικεντρώνεται ο σχεδιασμός και η εφαρμογή του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Κρίνεται, συνεπώς, βασικό στρατηγικά εργαλείο για τις Μονάδες ή Ιδρύματα εκείνα που επιδιώκουν να διαχειρίζονται και να βελτιώνουν συστηματικά και μεθοδευμένα την Ποιότητα και αποτελεσματικότητα του παρεχόμενου Έργου τους, ενισχύοντας τη φυσιογνωμία τους ανά τον κόσμο και συμβάλλοντας ενεργά στην συνεχή ανάπτυξη και κατοχύρωση των εννοιών που εκφράζει και συνεπάγεται η απλή κατά τα άλλα λεκτική μονάδα, 'Ανώτατη Παιδεία'.

Κι ενώ στον Ευρωπαϊκό χώρο η υπόθεση της Διασφάλισης και Αξιολόγησης Ποιότητας της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης έχει επέλθει στο επίκεντρο των πολιτικών Ανώτατης Εκπαίδευσης μόλις από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, με εξαίρεση την Αγγλία όπου είχαν ήδη θεσμοθετηθεί ανάλογα Συστήματα αρκετά νωρίτερα, στις ΗΠΑ η εν λόγω υπόθεση έχει αποκρυσταλλωθεί και λειτουργεί θεσμοθετημένα εδώ και 50 με 100 χρόνια. Μάλιστα, ο Fred Harcleroad (1980), ενδεικτικά, μας θυμίζει ότι η *'Αξιολόγηση των Ακαδημαϊκών Προγραμμάτων στις ΗΠΑ άρχισε στις 23 Σεπτεμβρίου του 1642'*, ημέρα κατά την οποία οι πρώτοι εννέα απόφοιτοι του Πανεπιστημίου του Harvard έδωσαν δημόσιες τελικές εξετάσεις σε εξωτερικούς παράγοντες (Board of Overseers).

Διαφαίνεται ξεκάθαρα εκ της ιστορικής ανασκόπησης πως η διαδικασία της Εξωτερικής Αξιολόγησης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, αν και με σημαντικές χρονικές αποκλίσεις ως προς την ανάπτυξη και εφαρμογή της στις διάφορες χώρες, αποτελεί ήδη Θεσμό για τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της πλειοψηφίας των ανεπτυγμένων Κρατών.

Η **ειδοποιός διαφορά μεταξύ Ευρώπης και ΗΠΑ** είναι πως αφ' ενός ακαδημαϊκός κόσμος της τελευταίας έχει αφυπνιστεί κατά πολύ νωρίτερα από ότι η Πανεπιστημιακή Κοινότητα της Ευρώπης κι αφ' ετέρου ήδη στην πλειοψηφία των Ηνωμένων Πολιτειών λειτουργούν, και συνεργούν με τα Ιδρύματα, Φορείς ή Οργανισμοί Πιστοποίησης Ανώτατης Εκπαίδευσης. Οι τελευταίοι Φορείς δε περιορίζονται μόνο στην αποτίμηση και πιστοποίηση των διαδικασιών κι επιδόσεων του Πανεπιστημίου, αλλά έμμεσα δίνουν το ερέθισμα για τον προγραμματισμό και βελτίωση των Προγραμμάτων, ενθαρρύνοντας συνάμα την ανάπτυξη των Μονάδων σε στρατηγικές διευθύνσεις, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τις προτεραιότητες του Πανεπιστημίου.

Στις ΗΠΑ, στα πλαίσια μιας διαφορετικής από την Ευρώπη φιλοσοφίας, που έχει ως αφετηρία και κινητήριο δύναμη την Πιστοποίηση (Accreditation/ Certification) του Ακαδημαϊκού Έργου, η Εξωτερική Αξιολόγηση είναι προϋπόθεση για την πιστοποίηση των Ιδρυμάτων, ενώ έξω -θεσμικές συγκριτικές αξιολογήσεις κατατάσσουν τις Εκπαιδευτικές Ανώτατες Μονάδες σε διάφορους επιστημονικούς τομείς. Μια τέτοια αξιολογική κατάταξη (Ranking) επηρεάζει αφ' ενός τη φήμη και το ακαδημαϊκό τους κύρος κι αφ' ετέρου την εισροή πόρων ή την χρηματοδότηση τους. Η τελευταία, βέβαια, συσχέτιση εντοπίζεται και σε αρκετές χώρες της Ευρώπης, όπου η Εξωτερική Αξιολόγηση των Ακαδημαϊκών Μονάδων και τα πορίσματα αυτής αποτελούν τον κύριο γνώμονα για την κατανομή των εθνικών πόρων μεταξύ των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (πχ Μ. Βρετανία, Αυστρία, Βέλγιο).

Κι ενώ ανά τον κόσμο διαμορφώνονται νέα αναπτυξιακά δεδομένα στα οποία η Κοινότητα των Ακαδημαϊκών Φορέων καλείται να ανταποκριθεί ως Πηγή Γνώσης, Έρευνας και Πληροφορίας, πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ αυτών και η Ελλάδα, αρνούνται εν μέρει να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο. Πολλάκις, η άρνηση κι αντίδραση αυτή, αν και εύλογα αναμενόμενη για κάθε νέο ξεκίνημα, αναπαράγεται και τροφοδοτείται και από την ίδια την ακαδημαϊκή κοινότητα (πχ περιπτώσεις Μ. Βρετανίας, Ελλάδας).

Η Ελληνική Πολιτεία, περίπου στα μέσα της δεκαετίας του 1990, εξέφρασε την αναγκαιότητα για αναδιαμόρφωση των Αρχών και Στρατηγικών Ανάπτυξης των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, προκειμένου τα τελευταία να ενσωματωθούν στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης, ενισχύοντας την ελκυστικότητα και ανταγωνιστικότητα τους στον παγκόσμιο στίβο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης κι εξασφαλίζοντας τα δικαιώματα και τις απαιτήσεις των Φοιτητών και εργαζομένων. Η Ελλάδα, συμβαδίζοντας με τη θεμελιώδη Αρχή ότι η Ανώτατη Εκπαίδευση αποτελεί δημόσιο αγαθό και δημόσια ευθύνη, επιχειρεί την εμφύτευση και ανάπτυξη στο ευρύτερο ακαδημαϊκό περιβάλλον της έννοιας της 'Κουλτούρας Ποιότητας' (Quality Culture).

Ένα τέτοιο περιβάλλον όχι μόνο θα προσφέρει στα ίδια τα Ιδρύματα τα αναγκαία εφόδια για τη συνεχή βελτίωση της Ποιότητας τους μέσα στις νέες συνθήκες, αλλά, επιπλέον, θα δώσει στις Ακαδημαϊκές Μονάδες τη δυνατότητα να παρέχουν στην ευρύτερη Κοινωνία φερέγγυες κι βάσιμα τεκμηριωμένες εγγυήσεις για την Ποιότητα κι αποτελεσματικότητα του Συστήματος Ανώτατης Εκπαίδευσης καθώς και για την υψηλή του θέση μέσα στο σύγχρονο Ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό τοπίο.

Η θέση των Ελληνικών Κυβερνήσεων, από την πρώτη απόπειρα θεσμοθέτησης Συστήματος Αξιολόγησης των Πανεπιστημίων (άρθ. 24, Ν.2083/1992) ως και σήμερα με το εν ισχύ Νομοσχέδιο (Ν.3374/2005) που θεσμοθετεί εν τέλει τη Διασφάλιση κι Αξιολόγηση της Ποιότητας της Ανώτατης Εκπαίδευσης, ταυτίζεται με τη τάση που, κατά κύριο λόγο, κυριαρχεί και στις λοιπές σαράντα πέντε (45) Χώρες της Ευρώπης, που συνθέτουν τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (European Higher Education Area- EHEA), κι όχι τόσο με την φιλοσοφία Ποιότητας (Quality Culture) που διέπει την Αμερικάνικη Ακαδημαϊκή Κοινότητα. Τούτο σημαίνει ότι το θεσπιζόμενο Εθνικό Σύστημα Διασφάλισης κι Αξιολόγησης της Ποιότητας των Τριτοβάθμιων Εκπαιδευτικών Μονάδων ουδεμία σχέση έχει με τα Συστήματα Πιστοποίησης, όπως διαμορφώνονται και εφαρμόζονται στις ΗΠΑ. Το επικείμενο Ελληνικό Σύστημα Διασφάλισης και Αξιολόγησης της Ποιότητας δεν αποσκοπεί ούτε και συνδέεται με οιονδήποτε τρόπο με λογικές ή πρακτικές βαθμολόγησης των Ιδρυμάτων, των Τμημάτων και των Προγραμμάτων Σπουδών ή κατάταξης τους σε σειρά επιτυχίας ή διαβάθμισης τους σε επίπεδα, ούτε με λογικές ή πρακτικές που συνδέονται με «επιβολές ποινών» ή «επιβραβεύσεις».

Δυστυχώς, όμως, ενώ από το 1992 διεξάγονται συζητήσεις και ανοικτός διάλογος γύρω από τα ζητήματα Ποιότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, η Διασφάλιση κι Αξιολόγηση της Ποιότητας εξακολουθεί και παραμένει ως και σήμερα, το έτος 2007, απλά μια τάση και ανοικτή υπόθεση που μόνο μεμονωμένες πιλοτικές εφαρμογές έχει εγείρει.

Το **μόνο Εκπαιδευτικό Ανώτατο Ίδρυμα** που, δια της ισχύουσας Ελληνικής Νομοθεσίας (Αρθ.8, Ν.2552/1997), εδώ και μια επταετία αναπτύσσει και συστηματικά εφαρμόζει Σύστημα Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στοιχείο που αποτελεί και βασική καινοτομία του εν λόγω Ακαδημαϊκού Φορέα. Το ΕΑΠ, μάλιστα, στα πλαίσια μιας ευρύτερης τοποθέτησης και μεθοδευμένου προσανατολισμού προς τα θέματα Ποιότητας, ήδη διενεργεί την πρώτη, για τα ελληνικά ακαδημαϊκά δεδομένα, απόπειρα ανάπτυξης Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας για όλο το Ίδρυμα συνολικά, στοιχείο όμως που θα αναλυθεί εκτενώς και σε επόμενη ενότητα.

Στην ευρύτερη φιλοσοφία που διέπει το εθνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο Αξιολόγησης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης υπακούει και η διενέργεια της παρούσης Μελέτης του Αναδόχου για την ‘Αξιολόγηση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’. Εν ολίγοις, η σκοπιμότητα, οι στόχοι και οι διαδικασίες της συγκεκριμένης αξιολογικής Μελέτης δε διαφέρουν σημαντικά από τις διαδικασίες Εξωτερικής Αξιολόγησης, όπως καθορίζονται και προδιαγράφονται από τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα και Οδηγίες για τη Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher Education- ESG), που συντάχθηκαν από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διασφάλισης Ποιότητας (European Network For Quality Assurance- ENQA) και εγκρίθηκαν από τους Υπουργούς στο Μπέργκεν (2005).

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο (ENQA) έχει τη γενική εποπτεία και συντονισμό των Αρχών και Διαδικασιών της Διασφάλισης και Αξιολόγησης Ποιότητας των Πανεπιστημίων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς τα εθνικά Συστήματα οφείλουν, σύμφωνα με το Ανακοινωθέν του Μπέργκεν, να δρουν και να λειτουργούν συμπληρωματικά και σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό πλαίσιο για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Πρόκειται για απόφαση και συμφωνία μεταξύ των Υπουργών και των σαράντα πέντε (45) Κρατών- Μελών της ENQA, σε συνεργασία και συνέργια πάντα με την Ένωση Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων (European University Association- EUA), την Ευρωπαϊκή Ένωση των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης (European Association of Institutions in Higher Education- EURASHE) και τις Εθνικές Οργανώσεις Φοιτητών στην Ευρώπη (National Unions of Students in Europe - ESIB) - που πρόσφατα μετονομάστηκε από ESIB σε ESU (European Students’ Union)-, διαμορφώνοντας την «Ομάδα των Ε4» (“E4 Group”).

Πρέπει να καταστεί σαφές και ξεκάθαρο πως, αν και ο σχεδιασμός της Μελέτης για την ‘Αξιολόγηση του ΕΑΠ’ ακολουθεί εν μέρει τις Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Δικτύου (ENQA) αναφορικά με τις Εξωτερικές Διαδικασίες Διασφάλισης και Αξιολόγησης Ποιότητας των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων (External Quality Assurance Processes), το παρόν αξιολογικό Έργο του Αναδόχου δεν υποκαθιστά με οιονδήποτε τρόπο τη διενέργεια Εξωτερικής Αξιολόγησης, όπως επίσημα προβλέπεται από το Ευρωπαϊκό πλαίσιο για τα Συστήματα Εξωτερικής Αξιολόγησης των Πανεπιστημίων.

Αντιθέτως, υπογραμμίζεται πως η εκπόνηση της παρούσης Μελέτης υπακούει και διεκπεραιώνει την εντολή της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ για την αποτίμηση των Πράξεων/ Δράσεων, που υλοποίησε το ΕΑΠ μεταξύ των ετών 2000-2006 με τη συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο.

Ωστόσο, η προστιθέμενη αξία και χρηστικότητα της παρούσας αξιολογικής Μελέτης για το ΕΑΠ έχει διπλή κατεύθυνση. Η διενέργεια αυτής αφ' ενός υπαγορεύεται από τη σκοπιμότητα και αναγκαιότητα που εγγενώς προκύπτει λόγω της χρηματοδότησης των Έργων / Πράξεων του ΕΑΠ από ευρωπαϊκούς πόρους αφ' ετέρου, ικανοποιεί την ευρύτερη λογική και το περιεχόμενο της Εξωτερικής Αξιολόγησης για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΗΕΑ).

Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, εύλογα προκύπτει ότι η μεθοδολογία και οι βασικές διαδικασίες της εν λόγω αξιολογικής Μελέτης έχουν ως αφετηρία και γνώμονα τα Κριτήρια και Κατευθυντήριες Οδηγίες (ESG) του Ευρωπαϊκού Δικτύου (ENQA).

1.3 Μεθοδολογία- Δομή Μελέτης

Η μελετητική προσέγγιση του Έργου της αξιολόγησης είναι **σφαιρικά διεξοδική και πολυδιάστατη**, υπό την έννοια ότι η αποτίμηση εστιάζει σε όλα τα επίπεδα του Οργανισμού, καλύπτοντας όλους, συνολικά, τους τομείς και δράσεις που αφορούν στην αποτελεσματικότητα και ανάπτυξη του ΕΑΠ. Το βασικότερο, ωστόσο, όλων είναι ότι η προσέγγιση της παρούσας Μελέτης προσανατολίζεται προς το μέλλον και επικεντρώνεται στον εντοπισμό και ανάδειξη των περαιτέρω δυνατοτήτων κι ευκαιριών βελτίωσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, αξιοποιώντας τις διδαχές που μπορούν να αντληθούν από την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων του παρελθόντος. Υπό μια τέτοια λογική, λοιπόν, δίδεται έμφαση αφ' ενός στην αξιολόγηση εκείνων των διαδικασιών και μηχανισμών του ΕΑΠ που εξασφαλίζουν την ποιότητα, την αποτελεσματικότητα και την ανάπτυξη και αφ' ετέρου στη ποσοτικοποίηση και καταγραφή των αποτελεσμάτων του Έργου του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Η Μελέτη Αξιολόγησης συναρτήσει των τεχνικών προδιαγραφών διακρίνεται σε δυο Φάσεις, σύμφωνα με τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά του αντικειμένου έκαστης, ως εξής:

➤ **Η Φάση Α'** επικεντρώνεται στην αποτίμηση των υφιστάμενων δυνατοτήτων και λειτουργικών χαρακτηριστικών του ΕΑΠ ως πλαίσιο για τη περαιτέρω αξιολόγηση της επάρκειας και των επιδόσεων του ΕΑΠ σε σχέση με τους στόχους που τέθηκαν στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II.

➤ **Η Φάση Β'** αποτιμά, με συστηματική χρήση κριτηρίων, την επάρκεια και απόδοση της λειτουργίας του ΕΑΠ στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ, με σκοπό αφ' ενός την άντληση διδαχών για τη βελτίωση της λειτουργίας του ιδρύματος κι αφ' ετέρου τον εντοπισμό εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης, που θα διασφαλίσουν τη μελλοντική βιωσιμότητα του ΕΑΠ.

Γενικότερα, η κάθε μία από τις ανωτέρω Φάσεις αναλύεται περαιτέρω σε διακεκριμένες ενότητες δράσης – Στάδια, που αντιστοιχούν πλήρως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες και προϊόντα όπως περιγράφονται στη σχετική προκήρυξη. Το παρόν Παραδοτέο, αναφερόμενο στα αντίστοιχα σημεία του Άρθρου 5 της Σύμβασης Έργου για την 'Μελέτη Αξιολόγησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου', εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του Αναδόχου περί υποβολής Παραδοτέου Α' Φάσης.

Τα Στάδια της Α' Φάσης, το περιεχόμενο, καθώς και ο τρόπος προσέγγισης τους (εργαλεία & τεχνικές ανάλυσης δεδομένων) παρουσιάζονται ακολούθως:

ΦΑΣΗ Α΄: ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΑΠ			
ΣΤΑΔΙΟ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΕΡΓΑΛΕΙΑ & ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
Σ1	Περιγραφή πλαισίου αναφοράς του φορέα	Περιγραφή του νομικού, διοικητικού πλαισίου και καταγραφή των πιθανών πλεονεκτημάτων και αδυναμιών του.	<i>Συστημική προσέγγιση - ανάλυση</i>
Σ2	Αποτύπωση και περιγραφή του πλαισίου υλοποίησης των Έργων του ΕΑΠ	Αποτύπωση και περιγραφή των διαδικασιών, ροών χρηματοδότησης & δαπανών και δραστηριοτήτων στις οποίες εμπλέκονται το σύνολο του εκπαιδευτικού, διοικητικού & τεχνικού, προσωπικού. Ανά ενταγμένο Έργο στο ΕΠΕΑΕΚ II: <ul style="list-style-type: none"> • Οικονομικό – πλήρη ανάλυση φυσικού αντικείμενου (Παραδοτέα, προϊόντα, υλοποιούμενες δραστηριότητες) <ul style="list-style-type: none"> ο Εισροές – πόρους ο Δεικτών Φ.Α. • Εμπλεκόμενοι – περιγραφή ρόλων • Αποτελέσματα – Επιπτώσεις <ul style="list-style-type: none"> ο Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας & διατήρηση υπαρχόντων ο Επάρκεια κάλυψης εξειδικευμένων αναγκών των Φοιτητών του ΕΑΠ και των ειδικών προδιαγραφών του εκπαιδευτικού υλικού ο Κάλυψη αναγκών δια βίου μάθησης σε ενήλικες ο Συμβολή στη δημιουργία μόνιμης υποδομής του ΕΑΠ ο Συμβολή στη χρήση των πλέον κατάλληλων εργαλείων Εκπαίδευσης ο Συμβολή στη χρήση καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας ο Συμβολή στη προαγωγή της έρευνας & καινοτομίας 	<i>Ανάλυση διαδικασιών υλοποίησης – αντικείμενο & επιπτώσεων Έργων του ΕΠΕΑΕΚ II</i>
Σ3	Καταγραφή και αποτύπωση των «κέντρων κόστους» των προγραμμάτων του ΕΑΠ	Καταγραφή και αποτύπωση των στοιχείων κόστους που σχετίζονται με την Εκπαίδευση, τη διοίκηση, την υποδομή, το εκπαιδευτικό υλικό κ.α. <ul style="list-style-type: none"> • Κόστος Εκπαίδευσης • Έμμεσο διοικητικό – διαχειριστικό κόστος • Υποδομή • Υλικό Εκπαίδευσης • Προϊόντα / παραδοτέα 	<i>Κοστολογική ανάλυση</i>
Σ4	Αποτύπωση του	Αποτύπωση / καταγραφή του εκπαιδευτικού υλικού και των τροποποιήσεων που υπέστη μεταξύ της	<i>Διαγνωστική ανάλυση</i>

ΦΑΣΗ Α΄: ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΑΠ			
ΣΤΑΔΙΟ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΕΡΓΑΛΕΙΑ & ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
	εκπαιδευτικού υλικού	01/01/2000 και 31/12/2006, εφόσον αυτή προκάλεσε κόστος <ul style="list-style-type: none"> • Παραγόμενο εκπαιδευτικό υλικό & τροποποιήσεις 	
Σ5	Ανάλυση SWOT	Αποτύπωση των ισχυρών σημείων - αδυναμιών και των ευκαιριών – απειλών σε σχέση με τη λειτουργία του ΕΑΠ στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II και του ρόλου του ως μοναδικού ιδρύματος ανώτατης Εκπαίδευσης που εκπληρώνει τους στόχους της δια βίου μάθησης.	<i>Ανάλυση SWOT</i>
Σ6	Καταγραφή των εσωτερικών εκθέσεων που έχουν γίνει ως τώρα για το ΕΑΠ	Καταγραφή των διαθέσιμων (έως 2006) εσωτερικών εκθέσεων / αξιολογήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί για το ΕΑΠ	<i>Έρευνα αρχειακών πηγών – ανάλυση περιεχομένου</i>
Σ7	Καταγραφή σημαντικότερων προβλημάτων λειτουργίας του ΕΑΠ	Καταγραφή των σημαντικότερων προβλημάτων που σχετίζονται με τον αριθμό των αιτήσεων, εγγραφών, λιμναζόντων Φοιτητών, αποφοιτησάντων κλπ. Αποτύπωση της χρονικής εξέλιξης της ζήτησης και της κάλυψης της ζήτησης από το 2000 και εκείθε.	<i>Πολυκριτηριακή αξιολόγηση</i>
Σ8	Αποτύπωση της εικόνας και του βαθμού αποδοχής του ΕΑΠ	Διερεύνηση της εικόνας και της αποδοχής του ΕΑΠ τόσο από τους συμμετέχοντες (διδασκτικό/ διοικητικό προσωπικό, Φοιτητές), όσο και από την ευρύτερη Πανεπιστημιακή κοινότητα και την Ελληνική κοινωνία.	<i>Στοχευόμενη έρευνα πεδίου – ανάλυση μετόχων</i>
	Μείζονα Αξιολογικά Ερωτήματα: <ul style="list-style-type: none"> • Παροχή Εκπαίδευσης σε νέα & υπό ανάπτυξη γνωστικά πεδία • Παροχή διεπιστημονικής Εκπαίδευσης μέσω διατμηματικής & διδρυματικής συνεργασίας • Τόνωση της έρευνας σε σχέση με Ευρωπ-Εθν πολιτικές για την ΑνΕρΚαιν, συνάρφεια με σχεδιασμό ανάπτυξης του ΕΑΠ • Έμμεσα & άμεσα επωφελομένους από την υλοποίηση των Προγραμμάτων του ΕΑΠ • Επιπτώσεις στην απασχόληση • Στελέχωση του ΕΑΠ ανά κατηγορία 		<i>Σύνθεση συνεντεύξεων & ανάλυσης στοιχείων</i>

Συνοψίζοντας, εκ της ανωτέρω αναλυτικής περιγραφής της μεθοδολογικής προσέγγισης της Α΄ Φάσης του Έργου του Αναδόχου διαφαίνεται σαφώς πως η ‘Αξιολόγηση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’ εστιάζει, πρωτίστως, στην αποτίμηση των φυσικών και οικονομικών αντικειμένων των Πράξεων/ Έργων που υλοποιήθηκαν από το ΕΑΠ κατά το ΕΠΕΑΕΚ II (2000-2006).

Στα πλαίσια, ωστόσο, της εκ των υστέρων αξιολόγησης, όπου και καταγράφονται και αξιολογούνται τα αποτελέσματα κι οι επιπτώσεις των συγκεκριμένων χρηματοδοτούμενων αναπτυξιακών Δράσεων, το πεδίο του μελετητικού Έργου του Αναδόχου διευρύνεται στην Αξιολόγηση του συνόλου των διεργασιών και λειτουργιών του ΕΑΠ. Η παρούσα, λοιπόν, Μελέτη, αν και δομείται στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος υπό την εντολή της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ, λειτουργεί εν μέρει με τους όρους και κριτήρια της Εξωτερικής Αξιολόγησης, όπως ορίζονται από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Ανώτατη Εκπαίδευση -ENQA.

Ενταγμένη σε ένα τέτοιο ευρωπαϊκό πλαίσιο, το Έργο του Αναδόχου ακολουθεί, βασικά, δύο τύπους αξιολόγησης ενώ ενσωματώνει και έναν τρίτο:

□ **Αξιολόγηση Ιδρύματος ή Ιδρυματική Αξιολόγηση (Institutional Evaluation):**

Εξετάζεται η Ποιότητα του συνόλου των Δραστηριοτήτων, που επιτελούνται από το ΕΑΠ (οργάνωση, διοίκηση, οικονομική διαχείριση, υποδομές, διδασκαλία, έρευνα, διαδικασίες λήψης αποφάσεων κτλ)

□ **Επιθεώρηση Ιδρύματος (Institutional Audit):**

Εξετάζονται αφ’ ενός οι ίδιες οι διαδικασίες και μηχανισμοί που κατά την κρίση της Διοίκησης του Πανεπιστημίου παράγουν, αξιολογούν και βελτιώνουν την Ποιότητα του παρεχόμενου Έργου και αφ’ ετέρου ο τρόπος με τον οποίο το ΕΑΠ υλοποιεί τις σχετικές διαδικασίες με στόχο τη συνεχή βελτίωση του Έργου σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας.

□ **Benchmarking:**

Πρόκειται για διαδικασία σύγκρισης μεταξύ ομοειδών λειτουργιών ή επιπέδων, δηλαδή μεταξύ Ιδρυμάτων/ Τμημάτων/ Προγραμμάτων Σπουδών, η οποία οδηγεί στην άμεση ανταλλαγή καλών εμπειριών επί βέλτιστων πρακτικών ή κριτηρίων ‘Αριστείας’ (Excellence).

Ο τύπος Αξιολόγησης που, ουσιαστικά και κατά βάση, ακολουθεί η παρούσα αξιολογική Μελέτη για το ΕΑΠ είναι αυτός της Ιδρυματικής Αξιολόγησης (Institutional Evaluation).

Ωστόσο, η Αξιολόγηση, όπως διενεργείται από τον Ανάδοχο, αντανακλά εν μέρει τη φιλοσοφία και διαδικασίες της Επιθεώρησης Ιδρύματος (Institutional Audit). Ο λόγος συνίσταται στο ότι αφ' ενός η παρούσα Μελέτη έχει 'διαμορφωτικό προσανατολισμό' (formative orientation), με την έννοια ότι συμβάλλει στην ανάπτυξη και βελτίωση των Στρατηγικών του Ανοικτού Πανεπιστημίου και στη διαχείριση της Ποιότητας του, κι αφ' ετέρου δεν επικεντρώνεται τόσο σε αυτή καθ' αυτή την ποιότητα της διδασκαλίας ή των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων (educational outcomes), όσο στον τρόπο που το Ίδρυμα γνωρίζει ότι οι επιδιωκόμενοι του Στρατηγικοί Στόχοι επιτυγχάνονται.

Ο τύπος αυτός Αξιολόγησης (Institutional Audit), που προϋποθέτει την Αξιολόγηση του Ιδρύματος (Institutional Evaluation), κατά κύριο λόγο εφαρμόζεται σε ανάλογες αξιολογικές δραστηριότητες Πανεπιστημίων ή Προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση Πανεπιστημίων (EUA), στοχεύοντας στην ενδυνάμωση της αυτονομίας των Ιδρυμάτων και υποστηρίζοντας τις θεσμικές αλλαγές στα Πανεπιστήμια.

Καθ' όμοιο τρόπο και λογική με την EUA, το Έργο του Αναδόχου έχει ως σημείο εκκίνησης κι αναφοράς τέσσερα θεμελιώδη ερωτήματα, τα οποία δομούν το γενικό πλαίσιο αξιολόγησης του ΕΑΠ. Τα βασικά και αρχικά, λοιπόν, αυτά ερωτήματα που προτίθεται να απαντήσει η παρούσα Μελέτη για την Αξιολόγηση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι τα ακόλουθα:

➤ **Ποιοι οι Στόχοι του ΕΑΠ και γιατί**

- Όραμα, Αποστολή, Αντικειμενικοί Στόχοι, Στρατηγικό Επιχειρησιακό Σχέδιο

➤ **Πως προσπαθεί να πετύχει τους Στόχους αυτούς**

- Ακαδημαϊκές Δραστηριότητες (διδασκαλία & μάθηση / έρευνα)
- Υπηρεσίες Υποστήριξης (π.χ Βιβλιοθήκη, Ο.Σ.Σ)
- Υποδομές
- Οργάνωση- Διακυβέρνηση
- Χρηματοδότηση- Πόροι
- Διοικητικές δραστηριότητες
- Κοινωνική πολιτική
- Προσφερόμενο Έργο προς την Κοινωνία

➤ **Πως γνωρίζει το ΕΑΠ ότι επιτυγχάνει τους Στόχους του**

- Έλεγχος & Παρακολούθηση Ποιότητας
- Διοίκηση Ποιότητας

⇒ Σε ποιες αλλαγές και κάθε πότε προχωρά για να βελτιωθεί

- Στρατηγική Διοίκηση & Δυναμικότητα (Capacity) για αλλαγές

Τα ανωτέρω στρατηγικά ερωτήματα και τα ειδικότερα σημεία εστίασης θα αποτελέσουν το γενικό πλαίσιο αναφοράς της παρούσας Μελέτης για την 'Αξιολόγηση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου', που σαφώς θα διευρυνθεί τόσο οριζοντίως όσο κι εις περαιτέρω βάθος.

Όσον αφορά, τώρα, στον τρίτο τύπο Αξιολόγησης, που ως αναφέρθηκε ανωτέρω ενσωματώνεται στη μεθοδολογική προσέγγιση της συγκεκριμένης αξιολογικής μελέτης για το ΕΑΠ, κατά την εφαρμογή της συγκριτικής αξιολόγησης κι ανάλυσης (Benchmarking), πρότυπο θα αποτελέσει το British Open University (OU).

Η επιλογή αυτή βασίστηκε τόσο σε επίσημα ακαδημαϊκά στοιχεία αξιολογικών κατατάξεων (rankings) όσο και σε άλλες πηγές –όπως για παράδειγμα στην Εφημερίδα Guardian όπου δημοσιεύονται τα πιο πρόσφατα και έγκυρα στοιχεία αξιολογικών κατατάξεων των Πανεπιστημίων της Αγγλίας. Η πλειοψηφία τέτοιων αναφορών συγκλίνουν στην κοινή θέση ότι οι πρακτικές που ακολουθεί το OU, ως Φορέας Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, τοποθετούνται μεταξύ των 'καλύτερων' ("best of" or "excellent").

Η επιλογή αυτή, όμως, τεκμηριώνεται περαιτέρω στα ακόλουθα σημεία:

- Οι Δομές και τα Συστήματα διοίκησης και εκπαιδευτικής λειτουργίας του ΕΑΠ σχεδιάστηκαν κι αναπτύχθηκαν με 'οδηγό' την ευρύτερη λογική και τη δομή του British Open University.
- Το British Open University ανήκει στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και, συνεπώς, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί του σε όλα τα επίπεδα είναι σχετικότεροι και πιο άμεσα συγκρίσιμοι με του ΕΑΠ από ότι οι αντίστοιχοι ενός Αμερικάνικου ανοικτού κι εξ αποστάσεως Ιδρύματος.
- Σύμφωνα με έρευνα (National Student's Survey), που διεξήχθη, για τα δύο ακαδημαϊκά έτη 2005 & 2006, από το Συμβούλιο Χρηματοδότησης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Higher Education Funding Council for England- HEFCE) για λογαριασμό του Τομέα Ανώτατης Εκπαίδευσης της Μεγάλης Βρετανίας (UK Higher Education Sector), το Open University αποτελεί το πρώτο, μεταξύ των 129 Πανεπιστημίων που συμμετείχαν στην έρευνα, για το οποίο οι Φοιτητές του εξέφρασαν στο σύνολο τους το σημαντικότερο βαθμό ικανοποίησης (4.5 με άριστα το 5) από ότι οι υπόλοιποι Φοιτητές για τα δικά τους.

- Σύμφωνα με τον Οδηγό Πανεπιστημίων (Sunday Times University Guide 2004's table of universities) που δημοσιεύεται στην εφημερίδα Sunday Times, το Open University αξιολογικά κατατάσσεται πέμπτο (έτος 2004) μεταξύ όλων των Βρετανικών Πανεπιστημίων. Βασικό κριτήριο της βαθμολόγησης αποτελεί η ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας, όπως επίσημα μετρήθηκαν από την Φορέα Διασφάλισης Ποιότητας για την Ανώτατη Εκπαίδευση (Quality Assurance Agency for Higher Education). Πρόκειται για βαθμολογική κατάταξη υψηλότερη από αυτές των Oxford and University College London. Ωστόσο, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Αγγλίας συχνά αποκλείεται από τους ενιαίους βαθμολογικούς πίνακες κατάταξης των Ανώτατων Ιδρυμάτων (league tables) λόγω ελλιπούς πληροφόρησης είτε σχετικά με το ρυθμό διακοπής των Σπουδών των Φοιτητών του (drop out rates) είτε με την φοιτητική πρόοδο.

Η συγκριτική αξιολόγηση και, γενικότερα, τα οφέλη του Benchmarking είναι, ευλόγως, μη αμφισβητήσιμα. Ακόμα, πιο μεγάλη η σημασία του όταν αφορά στην Ανώτατη Εκπαίδευση και, κυριότερα, στην ανοικτή κι εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, που αποτελεί από μόνη της σημαντική καινοτομία και διακρίνεται από έλλειψη ή ποικιλία ανάλογων Συστημάτων. Η ανταλλαγή κι αξιοποίηση τότε αμοιβαίων εμπειριών και 'καλών' πρακτικών είναι καθοριστικής και μείζονος σημασία για τη βελτίωση Ποιότητας του παρεχόμενου Έργου αυτών, αφού συμβάλλει κατά κόρον στην ομαλοποίηση και διεύρυνση των λειτουργιών τους.

Η συγκριτική αξιολόγηση κι ανάλυση του ΕΑΠ με πρακτικές και μηχανισμούς που εφαρμόζονται σε ένα ανάλογης μεθοδολογίας Ακαδημαϊκό Ίδρυμα, όταν μάλιστα αυτό θεωρείται από το ίδιο το φοιτητικό δυναμικό του ως ικανό και μεταξύ των 'καλύτερων', θα βοηθήσει αφ' ενός το Έργο του Αναδόχου ως προς τον εντοπισμό των κύριων αδυναμιών και μειονεκτημάτων του και Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, που χρήζουν άμεσης βελτίωσης, και τη διαμόρφωση εισηγήσεων κι αφ' ετέρου την ίδια τη Διοίκηση του ΕΑΠ για περαιτέρω διάδραση με άλλες 'βέλτιστες' πρακτικές και μηχανισμούς.

2.1 Εισαγωγή- Σκοπός Κεφαλαίου

Πριν αυτή καθ' αυτήν την αποτίμηση των επιμέρους διαδικασιών και δραστηριοτήτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, κρίνεται σκόπιμα αναγκαία και σημαντική η περιγραφή του πλαισίου αναφοράς του Φορέα.

Αποτυπώνοντας την υφιστάμενη κατάσταση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου σε όλα τα επίπεδα, θεσμικό, νομικό, διοικητικό και αυτό της διάρθρωσης -ιεραρχικό-, εξασφαλίζεται η δυνατότητα αφ' ενός καταγραφής και κατανόησης των πλεονεκτημάτων και αδυναμιών της λειτουργίας του Συστήματος και αφ' ετέρου αναγνώρισης και επεξήγησης των ριζικών αιτιών των πιθανών προβλημάτων ή των ενδογενών ανασταλτικών παραγόντων στην ομαλή κι επιδιωκόμενη, από τη Διοίκηση του ΕΑΠ, λειτουργία του Συστήματος.

Το παρόν κεφάλαιο διακρίνεται σε δύο βασικά μέρη.

Το **πρώτο** εξ αυτών εστιάζει στη διαχρονική (από την ίδρυση του μέχρι σήμερα -2007-) εξέλιξη και ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, το οποίο εξετάζεται τόσο υπό την οργανωσιακή όσο και υπό την ακαδημαϊκή θεώρηση.

Πρόκειται, εν ολίγοις, για τη επισκόπηση του εσωτερικού Περιβάλλοντος του Ανοικτού Πανεπιστημίου, με στόχο τη διερεύνηση και ανάλυση της διαχρονικά εξελικτικής 'συμπεριφορά' του Ιδρύματος ως Οργανισμού και, παράλληλα, ως Εκπαιδευτικού Φορέα.

Ταυτόχρονα ωστόσο, διερευνάται και το εξωτερικό περιβάλλον του ΕΑΠ, προκειμένου να προσδιοριστεί η θέση του στο ευρύτερο ακαδημαϊκό περιβάλλον των Ανοικτών Πανεπιστημίων, αποτυπώνοντας μια σφαιρικότερη και ολοκληρωμένη εικόνα του Πανεπιστημίου. Η επισκόπηση του εξωτερικού περιβάλλοντος του Ιδρύματος συνεπάγεται τον εντοπισμό και αναγνώριση των ευκαιριών και απειλών που διαμορφώνονται για το ΕΑΠ, συμβάλλοντας στην εδραίωση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του στο ακαδημαϊκό χώρο.

Το **δεύτερο μέρος** του παρόντος κεφαλαίου αποτυπώνει το ευρύτερο πλαίσιο υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΠΕΑΕΚ Έργων (2000-2006), που καθόρισαν και ενίσχυσαν συστηματικά κατά τη διάρκεια των ετών την εξέλιξη και βελτίωση του ακαδημαϊκού και διοικητικού μοντέλου του ΕΑΠ.

2.2 Θεσμικό Πλαίσιο- Αποστολή ΕΑΠ

➤ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ- ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ (1992-1997)

Το έτος 1992, αποτελεί βασικό σημείο σταθμό για την Ελληνική Ακαδημαϊκή Πραγματικότητα, αφού τη χρονιά αυτή εισάγεται στους ακαδημαϊκούς και πολιτικοκοινωνικούς κόλπους η ιδέα παροχής Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης ενώ, ταυτόχρονα, ξεκινάει η προσπάθεια εμφύτευσης του Θεσμού αυτού. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο ή, όπως πλέον καθιερώθηκε και είναι γνωστό, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ), θεσμοθετείται αρχικά το έτος 1992 (εδ. α., παρ.1, άρθρο 27 του Ν. 2083/1992) -επί υπουργίας Γεωργίου Σουφλιά- ως *‘αυτοτελές και πλήρως αυτοδιοικούμενο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα’*.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) με την ίδρυσή του (Ν. 2083/92), ήρθε να καλύψει αφ’ ενός μεν την ανάγκη πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση για τον Πολίτη που δεν έχει, για ποικίλους λόγους, την ευκαιρία να σπουδάσει στο συμβατικό Πανεπιστήμιο, αφ’ ετέρου δε, να δώσει τη δυνατότητα της διαρκούς Επιμόρφωσης σε όλους εκείνους που επιθυμούν τη συνεχή καταξίωση των γνώσεών τους στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα.

Αν και στο συγκεκριμένο άρθρο εκφράζεται η ορθή βούληση του Νομοθέτη να αποκτήσει και η Ελλάδα ένα Τριτοβάθμιο Ίδρυμα με κύρια εκπαιδευτική προσέγγιση την Ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, ωστόσο, διαφαίνεται το εξής αντιφατικό σημείο. Ενώ εισάγει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο *‘ως αυτοτελές και πλήρως αυτοδιοικούμενο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα που έχει τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου’*, το θέτει υπό τη συλλογική διοίκηση άλλων δεκαεπτά (17) Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), δηλαδή ελληνικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, ορίζοντας πως το Ακαδημαϊκό του Συμβούλιο -ως το Ανώτατο Όργανο Διοίκησης του ΕΑΠ- *‘απαρτίζεται από τους Πρυτάνεις και τους Προέδρους των Διοικουσών Επιτροπών, ή εκπροσώπους τους, όλων των ΑΕΙ της χώρας καθώς και εκπροσώπους κοινωνικών και παραγωγικών φορέων’*. Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος που θα καθόριζε ουσιαστικά τη φυσιογνωμία, τη δομή και τη λειτουργία του ΕΑΠ.

Στην αμέσως επόμενη Πρυτανική Σύνοδο, με θέμα τη σύνταξη του προβλεπόμενου Προεδρικού Διατάγματος, προτείνεται η σύσταση του ΕΑΠ αφ’ ενός υπό τη μορφή χαλαρής κοινοπραξίας με εθελοντική συμμετοχή των λοιπών Ιδρυμάτων και αφ’ ετέρου με στόχο την παροχή Σπουδών Επιμόρφωσης, σε μεταπτυχιακό επίπεδο, στις έδρες των Πανεπιστημίων.

Ωστόσο, οι Σπουδές αυτές προϋπέθεταν τη φυσική παρουσία των σπουδαστών, στοιχείο σε εκ διαμέτρου αντίθεση με το ιδρυτικό άρθρο, όπου αναφέρεται ενδεικτικά ότι «*το ΕΑΠ έχει ως αποστολή τη συνεχή επιμόρφωση και μετΕκπαίδευση των πολιτών και αναφέρεται σε μορφές Εκπαίδευσης που δεν απαιτούν αναγκαία συνεχή παρακολούθηση και πραγματοποίηση φροντιστηριακών ή εργαστηριακών ασκήσεων, μπορούν δε ενδεχομένως να παρέχονται και με τη χρησιμοποίηση των σύγχρονων τεχνικών μέσων επικοινωνίας και ενημέρωσης*». Κατόπιν δυσμενής κριτικής του συγκεκριμένου ιδρυτικού άρθρου (Μ. Ηλιού: «Ελληνικό Ανοικτό Παιγνιον – ΕΑΠ», Σύγχρονη Εκπαίδευση, Τεύχος 70, Μάιος – Ιούνιος 1993, & Μ Ηλιού: «Ένα Ανύπαρκτο Πανεπιστήμιο- ΕΑΠ», Σύγχρονη Εκπαίδευση, Τεύχος 71, Ιούλιος – Αύγουστος 1993) Προεδρικού Διατάγματος), το επικείμενο Προεδρικό Διάταγμα δεν εκδίδεται τελικά, ενώ το θέμα παγώνει για περίπου τρία χρόνια.

Το έτος 1995 -επί υπουργίας Γεωργίου Παπανδρέου- το ζήτημα ενεργοποιείται εκ νέου, οπότε και ορίζεται η πρώτη επταμελής Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ (30-101995), η έδρα του οποίου μεταφέρεται από την Αθήνα στην πόλη της Πάτρας. Η συγκεκριμένη Διοικούσα Επιτροπή αναλαμβάνει τη σύνταξη ενός λεπτομερούς Σχεδίου Νόμου, που θα προσδιόριζε την αποστολή, φυσιογνωμία, δομή, ρόλο και λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Αν και ο σχεδιασμός του ολοκληρώνεται αρχές Φεβρουαρίου του 1996, το Σχέδιο Νόμου ψηφίζεται σχεδόν ένα χρόνο μετά, **Δεκέμβριο του 1996**, κατόπιν πολλών τροποποιήσεων και αποπειρών κατάθεσης του στη Βουλή.

Ως αυτό το χρονικό σημείο (1995), το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο για την ανάπτυξη του Ιδρύματος χαρακτηρίζεται ως ‘ισχνό’ από τη τότε Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ (Πεπραγμένα ΕΑΠ 1996-2004, 2004), υπό την έννοια ανεπάρκειας καθοριστικών και ‘δυναμικών’ νομοθετικών ρυθμίσεων. Συγκεκριμένα, παρατίθεται στα τρία (3) αυτά χρόνια μόνο ένα άρθρο (άρθ.27, Ν.2083/1992) και μία παράγραφος (παρ.8, άρθ.11, Ν 232/95) που καθορίζουν τη λειτουργία του ΕΑΠ. Η δεύτερη παράγραφος, μάλιστα, προβλέπει την έκδοση κάποιας Υπουργικής Απόφασης που θα ρύθμιζε μονάχα ‘*τα θέματα των λειτουργικών δαπανών και της διαχείρισης του ΕΑΠ κατά το χρόνο της λειτουργίας της Διοικούσας Επιτροπής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου*’.

Ειδικά, όσον αφορά στη χρηματοδότηση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου κρίνεται αναγκαία η σύνταξη τροπολογίας (άρθ. 76, Ν.2413/96) λόγω ανεπάρκειας της ισχύουσας νομοθετικής διάταξης (εδ. δ’, παρ. 8, άρθ.11, Ν.2327/95), που προέβλεπε ότι ‘*οι δαπάνες λειτουργίας της Διοικούσας Επιτροπής βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Οικονομικών*’.

Η συγκεκριμένη τροπολογία προέβλεπε, εκτός της διαχείρισης των δαπανών του Ιδρύματος, και τη μεταφορά της έδρας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου από την Αθήνα στην Πάτρα, βασική επιλογή της τότε πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου για λόγους, κυρίως, μείωσης του λειτουργικού κόστους. (Πεπραγμένα ΕΑΠ 1996-2004).

Επισημαίνεται πως η καταγραφή και ανάλυση της ιστορικής εξέλιξης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου κατά την πρώτη πενταετία ανάπτυξης του (1992-1997) έχει σημαίνουσα βαρύτητα για δύο λόγους. Καταρχήν, αποτελεί το λογικό υπόβαθρο για πολλές από τις επόμενες αναπτυξιακές δράσεις και εξελίξεις του ΕΑΠ και, κατά δεύτερον, ερμηνεύει τις χρονικές καθυστερήσεις στην ανάπτυξη και λειτουργία του Ιδρύματος.

Αυτό που διαφαίνεται, λοιπόν, από την συνοπτική καταγραφή των καίριων ενεργειών μέχρι και τον ιδρυτικό Ν.2522/97 είναι μια σειρά εξελίξεων χωρίς ιδιαίτερη δυναμική. Ενδεικτικά αναφέρεται το πλήθος διαβουλεύσεων μεταξύ Πολιτικής Ηγεσίας και Ακαδημαϊκής Κοινότητας για το επικείμενα υποβληθέν Σχέδιο Νόμου καθώς και τα πολιτικά γεγονότα (διάλυση Βουλής λόγω Εκλογών της 22^{ης} Σεπτεμβρίου 1996 καθυστερεί την υποβολή και ψήφιση του Σχεδίου Νόμου), που δρουν ως ανασταλτικοί παράγοντες για την εύρυθμη και ομαλή ανάπτυξη του θεσμού της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Η πενταετία αυτή (1992-1997) των ισχνών νομοθετικών διατάξεων και εξελίξεων ερμηνεύεται, -ως ένα βαθμό- στη βάση της Συστημικής Θεωρίας, ως αναμενόμενη αντίδραση του Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Συστήματος στην εισροή μιας οργανωσιακής καινοτομίας, όπως πραγματικά, άλλωστε, συνιστά η εμφύτευση του θεσμού της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης για την ελληνική ακαδημαϊκή πραγματικότητα.

Κατά το έτος 1997, ωστόσο, επέρχεται η τομή για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, καθώς με το **Ν.2552/97**, που κατέθεσε ο τότε Υπουργός Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων κ. Γεράσιμος Αρσένης προσδιορίζονται οι κύριοι άξονες των εκπαιδευτικών διεργασιών και διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος. Σύμφωνα με τον Ν. 2552/97 (όπως τροποποιήθηκε από το αρθ. 14 του Ν. 2817/2000, από το αρθ. 3 του Ν. 3027/2000, από το αρθ. 13 του Ν. 3260/2004 και από το αρθ. 19 του Ν. 3577/2007), θεσμοθετείται το ευρύτερο επίσημο πλαίσιο λειτουργίας του, με χαρακτηριστικά όμοια των λοιπών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

➤ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΑΠ

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο είναι το 19ο Ελληνικό Δημόσιο Πανεπιστήμιο και, σύμφωνα με τη νομική του μορφή, αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, με αντικείμενο την παροχή Σπουδών σε ολοκληρωμένα ή επιμορφωτικά Προγράμματα. Ως απολύτως ισότιμο με τα άλλα Πανεπιστήμια της χώρας, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρέχει στους αποφοίτους του όλα τα εχέγγυα της Ανώτατης Εκπαίδευσης και τα δικαιώματα που απορρέουν από το ισχύον νομικό πλαίσιο της χώρας..

Τα εύλογα ερωτήματα που προκύπτουν είναι:

- ❑ Ποια η ιδιομορφία του;
- ❑ Που έγκειται η διαφορετικότητα του τη στιγμή που ομοιάζει των λοιπών συμβατικών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων;
- ❑ Ποια τα νέα στοιχεία που εισάγει στην ελληνική ακαδημαϊκή πραγματικότητα;

Η απάντηση προκύπτει από αυτόν καθ' αυτόν τον τίτλο του, που υποδηλώνει το **στίγμα** και την **ταυτότητα** του.

- Το **‘Ελληνικό’** οριοθετεί την εθνική του ταυτότητα και το προσδιορίζει σε αντιδιαστολή με άλλα ανοικτά Πανεπιστήμια του Εξωτερικού(πχ με αυτό της Βρετανίας)
- Το **‘Ανοικτό’** προβάλλει την αρχή της ελεύθερης και ανοικτής πρόσβασης στην Εκπαίδευση ως πρωταρχικό δικαίωμα όλων και
- Το **‘Πανεπιστήμιο’** καθορίζει τη βαθμίδα του ως Ακαδημαϊκό Ίδρυμα.

Οι **Αρχές και οι Άξονες** που διαπερνούν το Ίδρυμα, διαφοροποιώντας από τα λοιπά Συμβατικά Πανεπιστήμια, συνίστανται σε μια σύνθεση θεμελιακών Αρχών που στοχεύουν στη λειτουργική εναρμόνιση πέντε εκπαιδευτικών προσεγγίσεων (Α. Λιοναράκης, ΕΑΠ, 1999)

- Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση
- Εξ αποστάσεως Εκπαίδευση
- Ανοικτή Εκπαίδευση
- Εκπαίδευση Ενηλίκων
- Δια βίου Εκπαίδευση (Α. Λιοναράκης, 2003, ‘Ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση. Η εμπειρία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’, Πρακτικά Συνεδρίου ‘Νέες Παράμετροι στην Εκπαίδευση: Εκπαίδευση από απόσταση και δια βίου Εκπαίδευση’, Πάτρα)

Αποστολή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι η παροχή προπτυχιακής και μεταπτυχιακής Εκπαίδευσης, με την ανάπτυξη και αξιοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και νέων πρωτοπόρων μεθόδων διδασκαλίας, όπως την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση.

Το ΕΑΠ, ανταποκρινόμενο στην ανάγκη της σημερινής κοινωνίας για Δια Βίου Μάθηση, προάγει τη μετάδοση της επιστημονικής γνώσης με την εξ' αποστάσεως διδασκαλία, αξιοποιεί στο μέγιστο τις νέες τεχνολογίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας, προωθεί την επιστημονική έρευνα και παράγει το κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό, προσαρμοσμένο στο νέο τρόπο Εκπαίδευσης.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο συνιστά πραγματικά έναν **πρωτοποριακό θεσμό** που σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε καλύπτοντας **δύο μεγάλα κενά στην Ελλάδα**. Καταρχήν, την παροχή εξ αποστάσεως Σπουδών και, κατά δεύτερον, την ανοικτή Εκπαίδευση, υπό την έννοια της ίσης πρόσβασης σε όλους τους δυνητικούς Φοιτητές και, ιδιαίτερα, σε εργαζόμενους ενήλικες με ευρύ φάσμα ηλικιών (23-50 ετών).

Το Ελληνικό Τριτοβάθμιο Εκπαιδευτικό Σύστημα, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στις προηγμένες ευρωπαϊκές χώρες, φάνηκε γενικά απρόθυμο να καλύψει αυτό το κενό στο χώρο της Δια βίου Εκπαίδευσης, γεγονός που τεκμαίρεται αφ' ενός από τη δυσμενή τύχη των Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ) κι αφ' ετέρου από την αδυναμία επιβίωσης των Ινστιτούτων Δια Βίου Εκπαίδευσης. Αποτέλεσμα της 'απροθυμίας' αυτής ήταν η κοινωνική πίεση για 'συνεχιζόμενη Εκπαίδευση' και, συνεπώς, για αύξηση του αριθμού των εκπαιδευτικών ευκαιριών να κατευθύνεται μόνο προς την πλευρά του νεοϊδρυθέντος Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Το γεγονός επιβεβαιώνει η συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση για θέσεις φοίτησης στο ΕΑΠ, που φτάνει, για παράδειγμα το ακαδημαϊκό έτος 2003-04, στις 66.000 περίπου αιτήσεις.

2.3 Φάσεις Διαχρονικής Ανάπτυξης ΕΑΠ

Παρά τη σχετική στασιμότητα της πρώτης πενταετίας (έτη 1992-1997), μετά τη ψήφιση του Ν. 2552/97 (τέλη του 1997) έως και σήμερα (έτος 2007) σημειώνονται σημαντικές εξελίξεις και σε ταχείς ρυθμούς.

Η προσπάθεια ανάπτυξης του Ιδρύματος, κατά τη δεκαετή λειτουργία του (1997-2007) -ως επίσημο θεσμικό πλαίσιο της λειτουργίας του Ιδρύματος λαμβάνεται ο Ν.2552/1997 και όχι ο Ιδρυτικός Ν.2082/1992-, διακρίνεται σε τρεις χρονικές περιόδους. Στις δύο πρώτες χρονικές περιόδους διατέλεσε η πρώτη (1^η) Διοικούσα Επιτροπή, ενώ κατά την διάρκεια της περιόδου μετά το έτος 2004 (18-6-2004) διατελεί η εν ισχύ καθηκόντων Επιτροπή.

Οι τρεις αυτές περίοδοι είναι:

- Η **πρώτη περίοδος** (τέλη του 1996 έως το 2000): Χαρακτηρίζεται ως περίοδος ‘εντατικής προετοιμασίας’
- Η **δεύτερη περίοδος**, (έτος 2000 έως και το 2004): Σηματοδοτείται από ‘ραγδαίους ρυθμούς ανάπτυξης του Ιδρύματος’
- Η **τρίτη περίοδος**, (έτος 2004 έως και σήμερα): Σηματοδοτείται από βασικές ‘τομές στην ακαδημαϊκή και διοικητική οργάνωση του ΕΑΠ’

Μια από τις βασικότερες ειδοποιούς διαφορές των ανωτέρων χρονικών φάσεων αποτελεί ο προσανατολισμός του **Προγραμματισμού Ανάπτυξης του Ιδρύματος**, που καταρτίζει κάθε τετραετία περίπου η εκάστοτε Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ.

Στην πρώτη περίοδο το κέντρο εστίασης του στρατηγικού Προγραμματισμού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου αποτελεί, αποκλειστικά, η ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Ιδρύματος, ενώ αντίθετα στη δεύτερη περίοδο οι λειτουργίες και μηχανισμοί αυτού. Κατά τη διάρκεια της τρίτης περιόδου το κέντρο βάρους του στρατηγικού Σχεδίου αποτελεί η αναβάθμιση των εκπαιδευτικών διεργασιών και, ταυτόχρονα, η διοικητική αναδιοργάνωση του ΕΑΠ.

Οι διαφοροποιήσεις αυτών διαφαίνονται εντονότερα, αναλύοντας μεμονωμένα κάθε μια εκ των τριών αυτών φάσεων. Μέσω της ακόλουθης ανάλυσης, δύναται κανείς να διαπιστώσει την διαχρονικά εξελικτική πορεία και ανάπτυξη του ΕΑΠ και, παράλληλα, να ερμηνεύσει τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις των αναπτυξιακών δράσεων, που συγχρηματοδοτήθηκαν μέσω του ΕΠΕΑΕΚ από κοινοτικούς πόρους.

2.3.1 Η πρώτη περίοδος λειτουργίας του ΕΑΠ (τέλη του 1996 έως το 2000)

Κατά την διάρκεια της πρώτης περιόδου της ‘εντατικής προετοιμασίας’ για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, τίθενται οι βάσεις ανάπτυξης αυτού, ενώ η λήξη αυτής συντελείται, ουσιαστικά, με την εισαγωγή των πρώτων πέντε χιλιάδων (5.000) Φοιτητών του.

➤ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η προσπάθεια της πρώτης τετραετίας (1996-2000) **χρηματοδοτικά υποστηρίχτηκε**, αποκλειστικά, από το Β΄ ΚΠΣ έως και το 1999, καθώς και από την ονομαζόμενη ‘γέφυρα’ Γ΄ ΚΠΣ για το πρώτο (α΄) εξάμηνο του 2000. Ο λόγος συνίσταται στο ότι κατά την περίοδο αυτή το ύψος των τακτικών πιστώσεων και, πρωτίστως, των δημόσιων επενδύσεων ήταν αμελητέο.

➤ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Είναι χαρακτηριστικό ότι η προσπάθεια της ανάπτυξης του ΕΑΠ ξεκίνησε χωρίς κανένα μόνιμο διοικητικό υπάλληλο (ΑΣΕΠ). Βασίστηκε σε έναν πολύ μικρό αριθμό αποσπασμένων εκπαιδευτικών (τρεις τον πρώτο χρόνο), χωρίς καμία διοικητική πείρα στην αρχή, καθώς και σε ένα σχετικά μικρό αριθμό συνεργατών που πρόσφεραν υπηρεσίες υποστήριξης για το συντονισμό της εργασίας χιλιάδων επιστημόνων, εντεταλμένων για την ανάπτυξη του έντυπου διδακτικού υλικού. Προς το τέλος της περιόδου αυτής, 1999-2000, το προοδευτικά αυξανόμενο προσωπικό υποστήριξης του ΕΑΠ έφτανε τους πενήντα (50).

Ειδικότερα, η **κατανομή των πρώτων αυτών πενήντα (50) υπαλλήλων** είχε ως εξής:

- ❑ 9 μόνιμοι (ΑΣΕΠ)
- ❑ 5 αορίστου χρόνου
- ❑ 15 αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί
(Οι τρεις ανωτέρω κατηγορίες υπαλλήλων υποστηρίζουν την αναπτυξιακή προετοιμασία και τη στοιχειώδη λειτουργία του ΕΑΠ)
- ❑ 21 υπάλληλοι μέσω του Β΄ και Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου
(Υποστήριξη αποκλειστικά της ανάπτυξης έντυπου διδακτικού υλικού)

➤ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Παρά τις ελλείψεις σε προσωπικό και στελέχωση την πρώτη περίοδο, 1996-2000, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο κατόρθωσε να προχωρήσει με **σημαντικά βήματα προς την ανάπτυξη του**, μερικά εκ των οποίων καταγράφονται παρακάτω σε αδρές γραμμές:

- Σύνταξη από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ του Νόμου λειτουργίας του Ιδρύματος (Ν.2552/97)
- Εκπόνηση λεπτομερούς Σχεδίου ‘Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης’, συμπεριλαμβάνοντας την διάρθρωση, σε επίπεδο Θεματικών Ενοτήτων, είκοσι περίπου Προγραμμάτων Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου.
- Εκπόνηση Σχεδίου ανάπτυξης Έντυπου Διδακτικού Υλικού, συμβατού με τις προδιαγραφές και απαιτήσεις της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης
- Συγκρότηση (μέσω Πανελληνίων Διαγωνισμών), ανά Θεματική Ενότητα, Ομάδων Επιστημόνων για τη συγγραφή, κριτική ανάγνωση, φιλολογική επιμέλεια, προσαρμογή στις απαιτήσεις της μεθοδολογίας της Εκπαίδευσης από απόσταση και γραφίστικη επιμέλεια εκατοντάδων Συγγραφικών Ενοτήτων που, τελικά, οδήγησαν στην έκδοση 266 τόμων έντυπου διδακτικού υλικού.

Σημειώνεται πως πρόκειται για την απαρχή του πιο φιλόδοξου εκδοτικού προγράμματος που έχει εκτελεστεί από οποιοδήποτε Ακαδημαϊκό Ίδρυμα στην Ελλάδα. Για την υλοποίησή του απασχολήθηκαν, συνολικά, χιλιάδες δημιουργοί των κατηγοριών που προαναφέρθηκαν, κατόπιν συστηματικής τους ενημέρωσης ως προς τις απαιτήσεις παραγωγής έντυπου εκπαιδευτικού υλικού που χρησιμοποιείται στην εκπαιδευτική μεθοδολογία της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.

- Ανάπτυξη πιλοτικού Προγράμματος Επιμόρφωσης εκατοντάδων Διδασκόντων στην Εκπαίδευση από απόσταση και προετοιμασία αυτών σε θέσεις είτε Διδασκόντων (ΣΕΠ) είτε ‘Ειδικών στην Εκπαίδευση από απόσταση’ για την ανάπτυξη του έντυπου διδακτικού υλικού.
- Ανάπτυξη ενός ακόμα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Manchester (Μάντσεστερ), προκειμένου να δοκιμαστεί σε πιλοτικό στάδιο η μεθοδολογία -με βάση διεθνώς αναγνωρισμένο έντυπο διδακτικό υλικό- και στην Ελλάδα.
- Κατοχύρωση της πρώτης κτιριακής υποδομής για το ΕΑΠ στην Πάτρα
- Εκπόνηση λεπτομερούς Σχεδίου για τη διαχείριση της ζήτησης 25.000 περίπου υποψήφιων Φοιτητών
- Ανάπτυξη και εγκατάσταση του αντίστοιχου λογισμικού τόσο για τη διαχείριση της ζήτησης 25.000 δυνητικών Φοιτητών όσο και για την ηλεκτρονική κλήρωση που θα οδηγούσε στην εισαγωγή χιλιάδων, για πρώτη φορά, Φοιτητών στο ΕΑΠ.

- Εκπόνηση λεπτομερούς Σχεδίου παράλληλων δράσεων (μεθοδολογία αξιολόγησης και πρόσληψης διδακτικού προσωπικού με την ανάπτυξη τύπων συμβάσεων, καθιέρωση κριτηρίων, κανόνων και μορφών συμβάσεων ενοικίασης και χρήσης αιθουσών σε 6 ελληνικές πόλεις για τη διεξαγωγή των ομαδικών συμβουλευτικών συναντήσεων, κανόνων και τύπων συμβάσεων για τη μαζική εκτύπωση βιβλίων κ.ά.).

Το **σημαντικότερο σημείο** όλων είναι ότι, προς το τέλος αυτής της περιόδου, το ΕΑΠ είχε προετοιμαστεί από κάθε άποψη για τη μαζική υποδοχή πέντε χιλιάδων (5.000) Φοιτητών, έχοντας, πρωτίστως, εκδώσει το έντυπο διδακτικό υλικό, τουλάχιστον για τα πρώτα έτη των Σπουδών κάθε Προγράμματος.

➤ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ/ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Επισημαίνεται πως το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο -εκ του Ιδρυτικού του Νόμου (Ν.2552/97)- χαρακτηρίζεται από σημαντικά καινοτόμα γνωρίσματα, που συμβάλλουν στη διοικητική ευελιξία και ολοκληρωμένη Στρατηγική Ανάπτυξης του.

Ταυτόχρονα όμως, πολλές από τις ενέργειες της πρώτης περιόδου, της ‘εντατικής προετοιμασίας’, φανερώνουν ότι το μοντέλο του Ανοικτού Πανεπιστημίου διαχέεται από μια δυναμική και φιλοσοφία, που δεν είναι γνώριμη ή συμβατή με τις παραδοσιακές μορφές Ανώτατης Εκπαίδευσης. Ενδεικτικά, το Σχέδιο των παράλληλων δράσεων, που αναφέρθηκε ανωτέρω, αφορούσε στην προετοιμασία του Ιδρύματος για την επείγουσα υποδοχή των πρώτων πέντε χιλιάδων (5.000) Φοιτητών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2000-01, τη στιγμή που τα υπόλοιπα Ελληνικά Πανεπιστήμια χρειάστηκαν πάνω από 15 χρόνια για να προσεγγίσουν αυτό τον αριθμό των Φοιτητών (Πεπραγμένα ΕΑΠ 1996-2004, 2004).

Η πρόθεση και επιδίωξη του ΕΑΠ να τηρεί και να συμμορφώνεται άμεσα και αποτελεσματικά με συγκεκριμένο Πλάνο/ Προγραμματισμό Δράσης και Ανάπτυξης διαφαίνεται αφ’ ενός από την εκπόνηση των διαφόρων Σχεδίων και αφ’ ετέρου από τη σύνταξη του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου Ανάπτυξης μόλις το 1995, όταν τα υπόλοιπα συμβατικά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της Ελλάδας, μετά δέκα περίπου χρόνια, το έτος 2007 υποχρεούνται προς την κατεύθυνση αυτή δια του Ν. 3549/2007.

➔ ΣΧΕΔΙΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Την **πρώτη περίοδο (1996-2000)**, λόγω της έλλειψης του θεσμού της Κοσμητείας, την κύρια ευθύνη για την επιλογή και ανάπτυξη των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ αναλαμβάνει η ίδια η Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ σε συνεργασία με τα μέλη ΔΕΠ και άλλους ειδικούς Επιστήμονες.

Ασφαλώς, δεν πρέπει να δίνεται η εντύπωση ότι η εν λόγω διαδικασία διενεργούνταν κατά τρόπο επιφανειακό και άκριτο. Αντιθέτως, στον πρώτο τετραετή Προγραμματισμό Ανάπτυξης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, που συντάχθηκε και υποβλήθηκε τέλη του έτους 1995 προς τα αρμόδια Στελέχη του ΥΠΕΠΘ, επισημαίνεται (Κείμενο 12-Πεπραγμένα ΕΑΠ, 2004) πως η σημαντικότερη συνιστώσα/ σκέλος του Προγραμματισμού αυτού, πέραν της ανάπτυξης των υποδομών, εγκαταστάσεων και προσωπικού, είναι η Ακαδημαϊκή Ανάπτυξη του Ιδρύματος.

Το Σχέδιο Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του ΕΑΠ για την τετραετία 1996-2000 υπακούει σε συγκεκριμένα **Κριτήρια**, σύμφωνα με τα οποία επιλέγονται τα Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ. Τα εννέα αυτά Κριτήρια, αν και με διαφορετικό συντελεστή βαρύτητας, εφόσον χρησιμοποιηθούν συνδυασμένα λειτουργούν ως ένας αρκετά καλός ‘οδηγός’, ελαχιστοποιώντας κατά το μέγιστο τις προκύπτουσες αρνητικές επιπτώσεις από μια δυνητικά εσφαλμένη επιλογή Κύκλων Σπουδών.

Τα Κριτήρια, λοιπόν, επιλογής των Κύκλων Σπουδών για τη τετραετία 1996-2000 είναι τα ακόλουθα (Πρακτικά 9^{ης} Συνεδρίασης ΔΕ ΕΑΠ, 1996):

1. Συμβατότητα του αντικειμένου με την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση και αξιολόγηση, καθώς και με το φάσμα των ηλικιών στους οποίους απευθύνεται το Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ηλικίες 25-50 ετών)
2. Μορφωτική, αναπτυξιακή ή εθνική αναγκαιότητα
3. Αποφυγή αλληλοεπικάλυψης με Κύκλους Σπουδών, που προσφέρουν τα λοιπά συμβατικά ΑΕΙ ή ΤΕΙ
4. Ικανός αριθμός σημαντικών Επιστημόνων που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη του Εκπαιδευτικού Υλικού και θα υποστηρίξουν την εξ αποστάσεως διδασκαλία
5. Ανάπτυξη σχετικού Εκπαιδευτικού Υλικού και υλικού αξιολόγησης από ξένα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, που έχουν διακριθεί στην εξ αποστάσεως διδασκαλία
6. Συγκρότηση του αντικειμένου από Θεματική Ενότητα, που παρουσιάζουν μορφωτική αυτονομία και περιλαμβάνονται στον κατά δύναμη μέγιστο αριθμό Κύκλων Σπουδών

7. Νεωτερικότητα/ καινοτομία του αντικειμένου, που πρέπει να συμβαδίζει με την εξέλιξη της Επιστήμης και της Τεχνολογίας
8. Διεπιστημονικότητα του αντικειμένου
9. Σύμμετρη ανάπτυξη του ΕΑΠ σε ότι αφορά τόσο στα επίπεδα Σπουδών όσο και στην ανάπτυξη των Σχολών του

Σύμφωνα με τα ανωτέρω Κριτήρια Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ακολουθεί για την εν λόγω τετραετία το ακόλουθο **εκπαιδευτικό μοντέλο**, βάσει του οποίου προσδιορίζεται ο αριθμός των Κύκλων Σπουδών με την ολοκλήρωση των οποίων δίνονται, αντιστοίχως, διαφορετικά είδη Ακαδημαϊκών Τίτλων:

Πίνακας 1. Εκπαιδευτικό Μοντέλο ΕΑΠ (1996-2000)

Παρεχόμενοι Τίτλοι Σπουδών		Αριθμός προτεινόμενων Κύκλων Σπουδών
Τρεις Ακαδημαϊκοί Τίτλοι	Πτυχίο ή Δίπλωμα	από 8 Κύκλους Σπουδών
	Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης	από 6 Κύκλους Σπουδών
	Διδακτορικό Δίπλωμα	από κανέναν Κύκλο Σπουδών
Δύο Τίτλοι Πιστοποίησης	Πιστοποιητικό Μετα-δευτεροβάθμιας Επιμόρφωσης	από 8 προτεινόμενους Κύκλους Σπουδών
	Πιστοποιητικό Μεταπτυχιακής Επιμόρφωσης	από 8 προτεινόμενους Κύκλους Σπουδών

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

Για την αποτελεσματική ανάπτυξη του ανωτέρου μοντέλου συστήνονται τέσσερις (4) Σχολές κατά αντιστοιχία με το ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο των προτεινόμενων Κύκλων Σπουδών.

Οι πρώτες Σχολές του ΕΑΠ παρουσιάζονται στον Πίνακα 2, ενώ ταυτόχρονα αποτυπώνεται και ο αριθμός των παρεχόμενων Προγραμμάτων Σπουδών ανά Σχολή.

Πίνακας 2. Κατανομή των προσφερόμενων Κύκλων Σπουδών ανά Σχολή

Σχολές ΕΑΠ	Αριθμός προσφερόμενων Κύκλων Σπουδών	
	ΠΤ	Σύνολο
Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών	3	19
Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας	4	36
Σχολή Οικονομίας και Διοίκησης	1	2 (6, μετά το 2000)
Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών	-	3

Πηγή: Πρακτικά 9^{ης} Συνεδρίασης ΔΕ ΕΑΠ, 1996

Με εξαίρεση την Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών, που παρέχει αρχικά μόνο Πιστοποιητικά Μεταδευτεροβάθμιας Επιμόρφωσης, η επιτυγχανόμενη συμμετρία ως προς τους Προπτυχιακούς Τίτλους Σπουδών φαίνεται ικανοποιητική.

Όσον αφορά, από την άλλη, στο σύνολο των προτεινόμενων Κύκλων Σπουδών φαίνεται να ευνοείται η Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών (ΣΚΕΑΣ). Ωστόσο, προβλέπεται (Πρακτικά 9^{ης} Συνεδρίασης ΔΕ ΕΑΠ, 1996) πως η ασυμμετρία αυτή θα ανατραπεί με το πέρασμα των ετών, καθώς οι Σχολές Θετικών Επιστημών & Τεχνολογίας καθώς και Οικονομίας και Διοίκησης θα αρχίσουν να προσφέρουν Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.

Όσον αφορά στα ειδικότερα Προγράμματα Σπουδών, οι προτεινόμενοι, για την τετραετία 1996-2000, Κύκλοι παρουσιάζονται στον Πίνακα 3, όπου και επιπλέον καταγράφονται οι Σχολές του ΕΑΠ που θα παρέχουν τους αντίστοιχους Κύκλους, το επίπεδο Σπουδών (Τίτλοι Σπουδών) καθώς και η χρονολογία έναρξης για καθέναν από τους Κύκλους αυτούς.

Πίνακας 3. Προτεινόμενοι Κύκλοι Σπουδών για την τετραετία 1996-2000

Κύκλος Σπουδών	Σχολή ΕΑΠ	Επίπεδο Σπουδών	Χρόνος Έναρξης
Μετεκπαίδευση Καθηγητών Αγγλικής	ΣΚΕΑΣ	ΜΔΕ	1996
Μετεκπαίδευση Εκπαιδευτικών*	ΣΚΕΑΣ	ΠΜΕ (*4) & ΜΔΕ	1997
Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία	ΣΚΕΑΣ	ΜΔΕ (Αγγλικά)	1998
Μετεκπαίδευση Καθηγητών Γαλλικής	ΣΚΕΑΣ	ΜΔΕ	1998
Μετεκπαίδευση Καθηγητών Γερμανικής	ΣΚΕΑΣ	ΜΔΕ	1998

Κύκλος Σπουδών	Σχολή ΕΑΠ	Επίπεδο Σπουδών	Χρόνος Έναρξης
Δημόσια Διοίκηση & Διοίκηση Επιχειρήσεων**	ΣΟΔ	ΠΤ	1997
Πληροφορική	ΣΘΕΤ	ΠΤ	1997
Περιβαλλοντικές Σπουδές	ΣΘΕΤ	ΠΤ	1997
Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	ΣΚΕΑΣ	ΠΤ	-
Ευρωπαϊκές Γλώσσες (Αγγλικά, Γερμανικά, Γαλλικά, Ιταλικά, Ισπανικά)	ΣΚΕΑΣ	ΠΜΕ(*5)-ΠΤ-ΠΜΕ	1998
Σπουδές στην Τέχνη του Έντυπου Υλικού (Γραφιστική, Ηλεκτρονική ανάπτυξη ΕΥ, Φωτογραφία)	ΣΕΤ	ΠΜΕ (*3)	1999
Επιστήμη & Τεχνολογία των υλικών (Νανομηχανική, Μοριακή Μηχανική)	ΣΘΕΤ	ΠΤ	1999
Έλεγχος & ΔΠ	ΣΟΔ	ΠΜΕ	1999
Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό (Ιστορία, Φιλοσοφία, Γράμματα, Τέχνες)	ΣΚΕΑΣ	ΠΤ	2000
Τηλεπικοινωνίες- Τεχνολογία της Πληροφορίας	ΣΘΕΤ	ΠΤ -ΠΜΕ-ΜΔΕ	1999
Σπουδές στη μάθηση από απόσταση	ΣΚΕΑΣ	ΠΜΕ	1996

Πηγή: Πρακτικά 9^{ης} Συνεδρίασης ΔΕ ΕΑΠ, 1996

Οι ανωτέρω συντομογραφίες αναλύονται κατά τον ακόλουθο τρόπο:

- ✓ **ΣΚΕΑΣ**: Σχολή Κοινωνικών Επιστημών και Ανθρωπιστικών Σπουδών
- ✓ **ΣΟΔ**: Σχολή Οικονομίας και Διοίκησης
- ✓ **ΣΘΕΤ**: Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας
- ✓ **ΣΕΤ**: Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών
- ✓ **ΜΔΕ**: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Εξειδίκευσης
- ✓ **ΠΜΕ**: Πιστοποιητικό Μεταπτυχιακής Επιμόρφωσης
- ✓ **ΠΤ**: Προπτυχιακός Τίτλος
- ✓ **ΠΜΕ**: Πιστοποιητικό Μεταδευτεροβάθμιας Επιμόρφωσης

* Στη Μετεκπαίδευση Εκπαιδευτικών συμπεριλαμβάνονται τέσσερα (4) Προγράμματα: Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων, Ψυχοπαιδαγωγική Επιμόρφωση, Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση, Κοινωνιολογική και Διαπολιτισμική Επιμόρφωση

** Το Δίπλωμα αυτό θα στηρίξει μελλοντικά ΜΔΕ στη Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων, Μονάδων Υγείας, Πολιτισμικών Μονάδων και διαδικασιών καθώς και στη διαχείριση της απασχόλησης

Το Ακαδημαϊκό Πρόγραμμα του ΕΑΠ ξεκινά το ακαδημαϊκό έτος 1997-98 με την παροχή δύο **πilotικών Προγραμμάτων Σπουδών**:

1. **Μεταπτυχιακή Ειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας** (ελάχιστη διάρκεια τρία χρόνια - Τίτλος Σπουδών ισότιμος με Master)

Ξεκινά να λειτουργεί το 1998 κατόπιν εντατικής προετοιμασίας και επιλογής κατάλληλου διδακτικού προσωπικού (μέλη ΣΕΠ).

Ο συγκεκριμένος Κύκλος Σπουδών επιλέγεται κατά προτεραιότητα, λόγω συμφωνίας με το Πανεπιστήμιο του Manchester, από το οποίο το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο εξασφάλισε εκπαιδευτικό υλικό, με εξαιρετική ποιότητα, σχεδιασμένο κατάλληλα για τις ανάγκες εξ αποστάσεως διδασκαλίας. Ο συντονισμός της εξ αποστάσεως διδασκαλίας του Προγράμματος υλοποιήθηκε από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Αγγλικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

2. **Πρόγραμμα Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση** (διάρκεια ενός (1) έτους- Τίτλος Σπουδών Πιστοποιητικό Μεταπτυχιακής Επιμόρφωσης)

Πρόκειται για την προσφορά μιας Θεματικής Ενότητας, όπου παρέχεται έντυπο υλικό της τάξης των 500 σελίδων καλύπτοντας ύλη τριών (3) περίπου εξαμηνιαίων μαθημάτων των παραδοσιακών ΑΕΙ.

Γνωστικό αντικείμενο του ετήσιου αυτού Κύκλου Σπουδών αποτελεί η Ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, ενώ στοχευόμενη ομάδα για το ΕΑΠ συνιστούν Επιστήμονες με ιδιαίτερο ενδιαφέρον γύρω από τα θέματα διδασκαλίας, χρήσης κι αξιοποίησης της μεθοδολογίας της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης καθώς και οργάνωσης, διοίκησης και αξιολόγησης Ανοικτών Ιδρυμάτων ή επιμέρους Τμημάτων τους.

Ο σχεδιασμός και υλοποίηση του συγκεκριμένου Επιμορφωτικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος παρουσίασε σημαντικές αντικειμενικές δυσκολίες, τις οποίες, ωστόσο, η Διοικούσα τότε Επιτροπή του ΕΑΠ διαχειρίστηκε με αποτελεσματικότητα και ιδιαίτερη δυναμική. Σε έρευνας αγοράς, που διενήργησε η Επιτροπή την άνοιξη του 1996 διαπιστώθηκε έλλειψη μαθησιακού υλικού -κατάλληλου για τις ανάγκες του εν λόγω Κύκλου- στα Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Προς αντιμετώπιση της έλλειψης αυτής, προχώρησε σε συγκρότηση Συγγραφικής Ομάδας για την ανάπτυξη του απαιτούμενου για τις ανάγκες του pilotικού αυτού Προγράμματος εκπαιδευτικού υλικού.

Κατόπιν επιτυχούς έκβασης της ανωτέρω κινητοποίησης, το Ίδρυμα προχώρησε στη συγκρότηση της πρώτης Ομάδας Διδακτικού Προσωπικού (ΟΔΠ) και άρχισε την προσφορά αυτού του πιλοτικού Προγράμματος για την Ανοικτή κι εξ αποστάσεως Εκπαίδευση σε 240 διδάκτορες, πολλοί εκ των οποίων εργάστηκαν κατόπιν είτε ως Ειδικοί Συνεργάτες στην παραγωγή διδακτικού υλικού είτε ως μέλη Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ) του Ιδρύματος.

2.3.2 Η δεύτερη περίοδος λειτουργίας του ΕΑΠ (2000-2004)**⇒ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ /ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Όπως αναφέρθηκε σε ανωτέρω σημείο της Μελέτης, η ειδοποιός διαφορά μεταξύ των δύο πρώτων περιόδων ζωής του Ανοικτού Πανεπιστημίου (1996-2000 & 2000-2004) έγκειται στον προσανατολισμό του Στρατηγικού Προγραμματισμού Ανάπτυξης του Ιδρύματος.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης περιόδου λειτουργίας του ΕΑΠ, το κέντρο βάρους των στόχων και των στρατηγικών ανάπτυξης του Πανεπιστημίου αποτελούν οι λειτουργίες και υπηρεσίες υποστήριξης του Ιδρύματος. Η έμφαση της πρώτης (1^{ης}) Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ δίδεται στη συνολική υποδομή και Σύστημα λειτουργιών του Πανεπιστημίου, επιδιώκοντας και, ταυτόχρονα, διασφαλίζοντας την ομαλή και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των εμπλεκομένων του Ιδρύματος.

Ειδικότερα, την τετραετία, 2000-2004, η αναπτυξιακή προσπάθεια του ΕΑΠ εστιασμένα κατευθύνεται σε επτά σημεία. Στον Πίνακα 4 καταγράφονται οι επτά αυτές **κύριες κατευθύνσεις της αναπτυξιακής δράσης** του Ανοικτού Πανεπιστημίου, η οποία χρηματοδοτικά υποστηρίχτηκε από κοινοτικά κονδύλια.

Πίνακας 4. Βασικά Σημεία- Κατευθύνσεις αναπτυξιακής προσπάθειας ΕΑΠ (2000-2004)

A	Ανάπτυξη Έντυπου Διδακτικού Υλικού για εξ αποστάσεως Εκπαίδευση – Παράλληλα κείμενα
B	Ανάπτυξη Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (ΕΔΥ) για εξ αποστάσεως Εκπαίδευση – Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας
Γ	Υποστήριξη Φοιτητών – διδασκόντων
Δ	Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης & Επιμόρφωση Διδακτικού Προσωπικού
E	Συνέχιση της Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης
ΣΤ	Ανάπτυξη κεντρικής ιστοσελίδας, δικτυακής πύλης και τηλεφωνικού κέντρου
Z	Ανάπτυξη των υποδομών

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

Παρακάτω ακολουθεί ειδικότερη ανάλυση για κάθε έναν εκ των συγκεκριμένων κατευθυντήριων αξόνων της αναπτυξιακής προσπάθειας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου κατά την δεύτερη τετραετία λειτουργίας του Ιδρύματος.

➤ **ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ ΕΑΠ (2000-2004)****A. Ανάπτυξη Έντυπου Διδακτικού Υλικού για εξ αποστάσεως Εκπαίδευση – Παράλληλα Κείμενα**

Η πρώτη κατηγορία δράσεων αφορά στη συνέχιση του **συγγραφικού-εκδοτικού Έργου**, μια εκ των βασικότερων λειτουργιών του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Με τη δράση αυτή ολοκληρώνεται το συγγραφικό- εκδοτικό πρόγραμμα του Ιδρύματος, καλύπτοντας -από πλευράς συγγραμμάτων/ Τόμων- τριάντα (30) συνολικά Προγράμματα Σπουδών.

Στα Προγράμματα αυτά συμπεριλαμβάνονται:

- ❑ Τα ήδη (έως το ακαδημαϊκό έτος 2003-04) εν λειτουργία Προγράμματα Σπουδών του Ιδρύματος, εκτός από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Πληροφοριακά Συστήματα», το οποίο ενισχύεται χρηματοδοτικά μέσω του ΕΠΕΑΕΚ/ Έργο 'Πληροφορική'
- ❑ Τα Προγράμματα Σπουδών που επρόκειτο να λειτουργήσουν από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005
- ❑ Τα Προγράμματα Σπουδών που επρόκειτο να λειτουργήσουν από το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006

Στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησης του ΕΑΠ από κοινοτικά κονδύλια, υποστηρίζεται χρηματοδοτικά αφ' ενός η εργασία ενός μεγάλου αριθμού Συγγραφέων, Κριτικών Αναγνωστών, Γλωσσικών Επιμελητών, Καλλιτεχνικών Επιμελητών και αφ' ετέρου η απαιτούμενη εκδοτική δραστηριότητα έκδοσης βιβλίων ή και η διεργασία του τελικού ελέγχου και σύνθεσης των Τόμων πριν από το τυπογραφείο, η οποία διεξάγεται από το προσωπικό υποστήριξης. Το αποτέλεσμα της εν λόγω δράσης στο τέλος της περιόδου (Δεκέμβριος 2004) αναμένεται να οδηγήσει στην έκδοση **313 τίτλων συγγραμμάτων**, οι οποίοι προστιθέμενοι στους 266 που έχουν ήδη εκδοθεί, θα αποδώσουν τελικώς στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο **579 τίτλους** συγγραμμάτων, συμβατικών με την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση.

Τόσο ο συγκεκριμένος αριθμός των εκδοθέντων συγγραμμάτων όσο και αυτή καθ' αυτή η εκδοτική δραστηριότητα από Ελληνικό Πανεπιστήμιο συνιστούν ιδιαίτερος αξιόλογα καινοτόμα χαρακτηριστικά στα πλαίσια της ελληνικής ακαδημαϊκής ιστορίας.

Στην κατηγορία των δράσεων του Α' άξονα, επιπρόσθετα, συμπεριλαμβάνονται η επιλογή και διαμόρφωση των Παράλληλων Κειμένων, άρθρων δηλαδή που συμπληρώνουν και εμπλουτίζουν το έντυπο διδακτικό υλικό που παρέχεται στους Φοιτητές του Ανοικτού Πανεπιστημίου, στοιχείο ουσιαστικής ανάπτυξης του Ιδρύματος.

Η προηγούμενη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ χαρακτηρίζει (Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004) τη διεργασία αυτή ως ‘ανεφοδιασμό’ των εκπαιδευτικών πακέτων (διδασκτικού υλικού που συνθέτει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο) με το βασικότερο συστατικό τους, τα διδακτικά συγγράμματα. Η επιλογή των Κειμένων ως την επίτευξη του τελικού βήματος, της έκδοσής, δηλαδή, και πιλοτικής τους χρήσης, αν και πρωταρχική αρμοδιότητα των Διδασκόντων, αποτελεί ιδιαίτερος σύνθετη διεργασία. Πρόκειται για περίπλοκη αναπτυξιακή προσπάθεια, που ξεκινά με τη διαπραγμάτευση των όρων και συμπεριλαμβάνει τη διαδικασία εξασφάλισης των πνευματικών δικαιωμάτων, καταλήγοντας στη σύνθεση, έκδοση και εκτύπωση ‘Πρόχειρων Τόμων’- ‘Παράλληλων Κειμένων’.

Η διεθνής εμπειρία καταδεικνύει πως στις περισσότερες περιπτώσεις, πρωτίστως, όμως στην περίπτωση των Ανθρωπιστικών Σπουδών, ακόμα κι αν το διατιθέμενο σύγγραμμα συμμορφώνεται στις απαιτήσεις της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, αυτό δεν επαρκεί όταν είναι μόνο ένα στον αριθμό, καθώς δεν υπάρχει η αντίθετη/ διαφορετική άποψη, που δύναται να ενισχύσει την κριτική σκέψη και προσέγγιση του Φοιτητή. Ο πλουραλισμός, ως πηγή γνώσης, επιτυγχάνεται σε μεγάλο βαθμό με τη συμπλήρωση των πακέτων διδασκτικού υλικού με ‘Παράλληλα Κείμενα’, επίκαιρα ή διαχρονικά.

Β. Ανάπτυξη Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (ΕΔΥ) για εξ αποστάσεως Εκπαίδευση – Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας

Ο δεύτερος σημαντικός άξονας της αναπτυξιακής προσπάθειας του Ιδρύματος, για την περίοδο 2000-2004, εστιάζει και πάλι στο Διδακτικό Υλικό αλλά, ειδικότερα, από την οπτική ανάπτυξης του ‘Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού’ (ΕΔΥ). ’

Εκ δύο πρώτων αναπτυξιακών κατευθύνσεων του ΕΑΠ διαφαίνεται η επιδίωξη και ο βασικός στόχος του Ιδρύματος για βελτίωση και αναβάθμιση του συνολικά παρεχόμενου διδακτικού πακέτου των Φοιτητών, θεωρώντας το στοιχείο αυτό ως τον κρισιμότερο παράγοντα για την επιτυχή ολοκλήρωση των Προγραμμάτων Σπουδών και, κατά συνέπεια, της εφαρμογής της μεθοδολογίας της Εκπαίδευσης από απόσταση.

Η αρχική προσπάθεια (2000-2004) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου προς την συγκεκριμένη κατεύθυνση κρίνεται ιδιαίτερη επισφαλής για τέσσερις κύριους λόγους:

1. Πρόκειται για ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο πεδίο, στενά συνδεδεμένο με την εκρηκτικά αναπτυσσόμενη Τεχνολογία της Πληροφορίας.

2. Το πρότυπο του Αγγλικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (British Open University), πάνω στο οποίο δομήθηκαν οι διοικητικές και ακαδημαϊκές νόρμες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και, ειδικότερα, οι διαδικασίες ανάπτυξης έντυπου υλικού, φαίνεται ανεπαρκές κι ακατάλληλο για τη συγκεκριμένη αναπτυξιακή δράση. Το Open University (OU) έχει επενδύσει στην ανάπτυξη και παραγωγή μιας μορφής Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού, στο video, που κυριαρχούσε πριν από την ανάπτυξη των πολυμέσων.
3. Έλλειψη εμπειρίας πάνω στο συγκεκριμένο θέμα από το μόνιμο και συνεργαζόμενο προσωπικό του Ιδρύματος.
4. Επικράτηση τεράστιας σύγχυσης στους ελληνικούς ακαδημαϊκούς κόλπους αναφορικά με το Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό.

Οι παραπάνω λόγοι επέβαλαν μια επωαστική περίοδο για το Ίδρυμα, πριν αρχίσει να δουλεύει η ‘μηχανή’ παραγωγής Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού. Ακολούθησε πλήθος συσκέψεων, επαφών και διαβουλεύσεων με μέλη ΣΕΠ και ΔΕΠ του Ιδρύματος, προσφυγή στην ξένη εμπειρία μέσω πρόσκλησης Ειδικού στον τομέα, καθώς και άλλες προκαταρκτικές ενέργειες, προκειμένου να οριστικοποιηθούν οι μορφές του Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού, των οποίων η ανάπτυξη θα ήταν πρόσφορη σε ένα Ανοικτό Πανεπιστήμιο κατά την παρούσα φάση ανάπτυξης της Τεχνολογία της Πληροφορίας.

Μετά την οριστικοποίηση των **μορφών Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού**, με την ουσιώδη εμπλοκή του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ, διενεργούνται οι ακόλουθες εργασίες, απαραίτητες τόσο για την προκήρυξη των απαραίτητων Διαγωνισμών όσο και για την ανάπτυξη των απαραίτητων τύπων συμβάσεων:

- Λεπτομερής ανάλυση των εκπαιδευτικών αναγκών όλων των Θεματικών Ενοτήτων του ΕΑΠ. Στόχος ήταν ο εντοπισμός και αναγνώριση της καταλληλότερης μορφής Εναλλακτικού Υλικού για κάθε συγκεκριμένη Θεματική Ενότητα ή Πρόγραμμα Σπουδών μεταξύ των ποικίλων κατηγοριών Εναλλακτικού Υλικού που είχαν προεπιλεγεί για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Διερεύνηση του είδους των απαραίτητων τεχνικών εργασιών για την ανάπτυξη των διάφορων μορφών Εναλλακτικού Υλικού και την κοστολόγηση της κάθε κατηγορίας από αυτές.

Στην δεύτερη αυτή αναπτυξιακή δράση του Ανοικτού Πανεπιστημίου συμπεριλαμβάνεται, παράλληλα, και η ανάπτυξη του **Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας**, που προβλέπεται δια του θεσμικού πλαισίου του ΕΑΠ (Ν.2552/97).

Όσον αφορά στην διαδικασία ανάπτυξης της λειτουργίας του Εργαστηρίου ακολουθούνται οι εξής δραστηριότητες:

- Επιλογή Διευθυντή,
- Σύσταση Επιστημονικού Συμβουλίου
- Σχεδιασμός και σύνταξη του Κανονισμού λειτουργίας
- Στέγαση σε χώρο του Ιδρύματος

Το Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας, στα πλαίσια μιας αρχικής προσπάθειας ανάπτυξης Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού για το ΕΑΠ, διενεργεί τις κάτωθι ενέργειες:

- Ανάπτυξη πρότυπου Εναλλακτικού Υλικού της μορφής webcast (εικονοδιάλεξης), με στόχο την ανάπτυξη του σε μαζική κλίμακα.
- Ανάπτυξη μεθοδολογίας για την παραγωγή webcast από το ίδιο το διδακτικό προσωπικό
- Συστηματική ανάπτυξη μεθοδολογίας ‘εικονικής τάξης’ (μαθήματα σύγχρονης τάξης μέσω υπολογιστή) για την εξυπηρέτηση, κυρίως, Φοιτητών από νησιά
- Διαμόρφωση δικής του ιστοσελίδας για την πληροφόρηση των Διδασκόντων του Ιδρύματος.

Υπογραμμίζεται πως, ως το τέλος του έτους 2004, αναπτύσσεται Εναλλακτικό Υλικό για έντεκα (11) Προγράμματα Σπουδών και τέσσερα (4) Εργαστήρια, με στόχο την εντατικοποίηση της προσπάθειας κατά τα επόμενα χρόνια για την κάλυψη όλων, συνολικά, των Προγραμμάτων Σπουδών και Θεματικών Ενοτήτων του Ιδρύματος.

Γ. Υποστήριξη Φοιτητών – διδασκόντων

Η επόμενη κατηγορία αναπτυξιακών δράσεων αφορά στην **ανάπτυξη σύγχρονων υπηρεσιών υποστήριξης** μεγάλης κλίμακας, ανάλογης των Φοιτητικού και Διδακτικού δυναμικού του Ιδρύματος.

Οι επιμέρους άξονες, πάνω στους οποίους δομεί η τότε Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ την εν λόγω αναπτυξιακή προσπάθεια, είναι τέσσερις και καταγράφονται ακολούθως:

□ **Ανάπτυξη Σχεδίου απαραίτητων ενεργειών για την προσφορά Σπουδών**

Πρόκειται για σχέδιο επαναλαμβανόμενων ενεργειών ετησίως, απαραίτητων για την ολοκλήρωση των Σπουδών. Στόχος κατά το σχεδιασμό του είναι η ευελιξία αυτού, με την έννοια της ετήσιας προσαρμογής αυτού, εφόσον κρίνεται απαραίτητη, στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες για Σπουδές. Επιπλέον, τονίζεται η ανάγκη αναλυτικής, σαφής και ακριβούς καταγραφής των διαδικασιών, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή εκτέλεση των ενεργειών κατά τα διάφορα στάδια της προετοιμασίας των Σπουδών. Το σχέδιο αυτό βελτιώνεται κάθε χρόνο και χρησιμοποιείται για την προετοιμασία των Σπουδών του επόμενου χρόνου. Στο Παράρτημα Α (Κείμενο 15) παρατίθεται η πιο πρόσφατη μορφή του σχεδίου αυτού.

Ο συγκεκριμένος άξονας είναι ενδεικτικός της εξ αρχής επιδίωξης και πρόθεσης του Ανοικτού Πανεπιστημίου αφ' ενός να συμμορφώνεται με τις προδιαγραφές συγκεκριμένων Σχεδίων και Προγραμματισμών δράσεων και ανάπτυξης, που καταρτίζει το ίδιο, κι αφ' ετέρου να τυποποιεί και να επαναλαμβάνει τις συγκεκριμένες διαδικασίες και λειτουργίες του.

Η τελευταία επιδιωκόμενη διεργασία του ΕΑΠ παραπέμπει στην έννοια της Ποιότητας. Η καταγραφή, τυποποίηση και επαναληψιμότητα των ακαδημαϊκών λειτουργιών αποτελούν χαρακτηριστικά γνωρίσματα ενός Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας. Οι τρεις αυτές διαδικασίες διασφαλίζουν για το Ίδρυμα τη δυνατότητα συστηματικής παρακολούθησης της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των λειτουργιών του, με απώτερο στόχο τη συνεχή βελτίωση των προβληματικών σημείων που χρήζουν διορθωτικών παρεμβάσεων.

Πρόκειται για στοιχείο ενδεικτικό της καινοτόμου φυσιογνωμίας του Ιδρύματος έναντι των υπολοίπων συμβατικών Πανεπιστημίων της χώρας, που μετά πολλά χρόνια δραστηριοποιούνται προς την κατεύθυνση της Ποιότητας και δη, της Διασφάλισης αυτής, σύμφωνα με τον Ν.3374/2005 (‘Διασφάλιση και Αξιολόγηση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση).

□ Ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής υποστήριξης εξ αποστάσεως

Ο δεύτερος επιμέρους άξονας πάνω στον οποίο θεμελιώνεται η ανάπτυξη των υποστηρικτικών υπηρεσιών προς Διδάσκοντες και Φοιτητές, αφορά στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες.

Η ηλεκτρονική υποστήριξη Φοιτητών και Διδασκόντων περιλαμβάνει, ειδικότερα, τις εξής ενέργειες:

- Καταγραφή αναγκών
- Ανάλυση και το σχεδιασμό ανάπτυξης λογισμικών προγραμμάτων
- Πιλοτική τους εφαρμογή
- Κλιμάκωση της εφαρμογής τους μετά την αναγκαία ανατροφοδότηση
- Διάφορες προσαρμογές επιβαλλόμενες από τη διαρκώς απαιτούμενη εμπειρία

Αποτέλεσμα των ανωτέρω προσπαθειών οδήγησαν στην ανάπτυξη των ακόλουθων **λογισμικών προγραμμάτων**:

- Φοιτητικού Μητρώου (Γραμματείας)
- Μονάδας διακίνησης διδακτικού υλικού
- Υποδοχής και αποθήκευσης αιτήσεων υποψήφιων Φοιτητών
- Υποδοχής και αποθήκευσης αιτήσεων υποψήφιων μελών συνεργαζόμενου εκπαιδευτικού προσωπικού
- Διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού
- Ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης

Με εξαίρεση το τελευταίο, τα ανωτέρω Προγράμματα παρουσιάζουν υψηλό βαθμό πρωτοτυπίας, καθώς αναπτύχθηκαν αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των αναγκών του μοναδικού Ελληνικού Ακαδημαϊκού Ιδρύματος που προσφέρει Σπουδές από απόσταση.

Η διπλά προστιθέμενη αξία των συγκεκριμένων λογισμικών έγκειται στη δυναμικότητα τους να λειτουργήσουν ως πρότυπο αφ' ενός για την υποστήριξη προσπαθειών από την Πολιτεία ανάπτυξης Σπουδών από απόσταση σε όλα τα επίπεδα Εκπαίδευσης και αφ' ετέρου για την ανάπτυξη του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Κύπρου.

Οι επιπτώσεις της δημιουργίας των ανωτέρων λογισμικών προγραμμάτων συνοψίζονται στις εξής κυριότερες, που, ασφαλώς, επισημαίνεται πως δεν συναντώνται σε κανένα εκ των λοιπών παραδοσιακών Πανεπιστημίων:

- Ετήσια ανανέωση, μετά από κρίση και αξιολόγηση, των συμβάσεων των Διδασκόντων του Ιδρύματος
- Διαχείριση της ζήτησης, σε ετήσια βάση, χιλιάδων νέων Ακαδημαϊκών και διδακτόρων να διδάξουν στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Διαχείριση της ζήτησης δεκάδων χιλιάδων υποψήφιων Φοιτητών κατ' έτος.
- Παροχή 'γραμματειακής υποστήριξης' (φοιτητικό μητρώο) εξ αποστάσεως σε δεκάδες χιλιάδες Φοιτητές (καταγραφή εκατοντάδων χιλιάδων βαθμών προόδου και τελικών εξετάσεων, έκδοση τεράστιου αριθμού βεβαιώσεων, πληροφόρηση εξ αποστάσεως των Φοιτητών για την πρόδό τους κ.ά.).
- Αυτόματη σύνθεση και αποστολή ετησίως δεκάδων χιλιάδων πακέτων διδακτικού υλικού.

Υπογραμμίζεται πως, χωρίς την έντονη αναπτυξιακή προσπάθεια που καταβλήθηκε, την τετραετία 2000-2004, για την ολοκλήρωση των παραπάνω λογισμικών προγραμμάτων, (προσπάθεια συγχρηματοδοτούμενη, πρωτίστως, μέσω του Γ' ΚΠΣ), η εκπαιδευτική προσέγγιση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και, συνεπώς, το μεγαλύτερο μέρος της ακαδημαϊκής λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου θα ήταν σχεδόν ανέφικτα.

□ **Ανάπτυξη τεσσάρων εκπαιδευτικών εργαστηρίων**

Η ανάπτυξη και αναβάθμιση υπηρεσιών υποστήριξης Διδασκόντων και Διδασκομένων, επιπρόσθετα, ενσωματώνει και τη δραστηριότητα επάνδρωσης και λειτουργίας τεσσάρων (4) εκπαιδευτικών Εργαστηρίων:

- Εργαστήριο Φυσικής
- Εργαστήριο Χημείας
- Εργαστήριο Βιολογίας και
- Εργαστήριο Πληροφορικής

Και τα τέσσερα ανωτέρω Εργαστήρια, συμπεριλαμβάνοντας εντελώς σύγχρονες και πειραματικές ασκήσεις, είναι σχεδιασμένα ώστε να υποστηρίξουν τους Φοιτητές των Θετικών Επιστημών και, ειδικότερα, των Φυσικών Επιστημών και της Πληροφορικής.

Για την ανάπτυξη της λειτουργίας των Εργαστηρίων αυτών διενεργήθηκαν οι ακόλουθες συγκεκριμένες δράσεις:

- Σχεδίαση ασκήσεων
- Ανάπτυξη κατάλληλου διδακτικού υλικού (Εργαστηριακοί Οδηγοί)

- Αναζήτηση και απόκτηση κατάλληλων χώρων (διαθέσιμα 1.200 τ.μ.)
- Διαρρύθμιση των ανωτέρω χώρων, παραγγελία και εγκατάσταση της βασικής υποδομής (π.χ. εργαστηριακοί πάγκοι, απαγωγοί, δίκτυα κ.ά.)
- Παραγγελία, εγκατάσταση και δοκιμαστική λειτουργία δεκάδων εργαστηριακών διατάξεων
- Ανάπτυξη διαδικασιών προγραμματισμού φοιτητικής υποδοχής, που να καθιστούν εφικτή την εργαστηριακή άσκηση για εκατοντάδες Φοιτητές που ζουν διάσπαρτα σε ολόκληρο τον ελλαδικό χώρο
- Ανάπτυξη εργαστηριακών κανονισμών και πειραματική ανάπτυξη -για πρώτη φορά στην Ελλάδα- τηλεεργαστηρίου
- **Ανάπτυξη εκπαιδευτικών διαδικασιών-κανονισμών με ταυτόχρονη ανάπτυξη μεθόδων για τη διαχείριση**

Η τέταρτη ομάδα δράσεων, που αφορά στην υποστήριξη των Φοιτητών και των Διδασκόντων, περιλαμβάνει δύο βασικές ενέργειες:

- i. Ανάπτυξη **μοντέλων και διαδικασιών** για τη συγγραφή ακαδημαϊκών ημερολογίων
- ii. Ανάπτυξη **εκπαιδευτικών κανονισμών**

Όσον αφορά στην πρώτη αναπτυξιακή δράση, αυτή συνέβαλε στην επίλυση ενός πολύ σημαντικού για το ΕΑΠ εκπαιδευτικού προβλήματος:

Πρόκειται για τον τρόπο κατανομής σε οκτώ (8) πόλεις χιλιάδων τετράωρων Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) (σε ετήσια βάση), αποφεύγοντας αλληλοεπικαλύψεις με άλλες Ομαδικές Συναντήσεις, διενεργούμενες την ίδια χρονική στιγμή. Πρόκειται για σημαντικά επίπονη προσπάθεια, λαμβάνοντας υπ' όψιν τον ετήσιο αριθμό ενεργών Φοιτητών, τη δυνατότητα αυτών για επιλογή έως τριών Θεματικών Ενοτήτων ετησίως, οι οποίες μάλιστα δε διδάσκονται σε όλες τις πόλεις.

Τονίζεται πως η συγκεκριμένη προσπάθεια, εκτός από ιδιαίτερος απαιτητική ως προς το σχεδιασμό, συντονισμό και οργάνωση της, καθώς πρόκειται για περίπου 7.000-7.500 ΟΣΣ ανά έτος, αποτελεί καινοτόμο χαρακτηριστικό γνώρισμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, και αυτή τη φορά έναντι, επιπλέον, των υπολοίπων Ευρωπαϊκών Ανοικτών Πανεπιστημίων, ακόμα και έναντι του British Open University. Το τελευταίο, αν και πρότυπο της ακαδημαϊκής και διοικητικής νόρμας στην οποία δομείται το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, συντονίζει τις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις αγνοώντας την παράμετρο της χρονικής αλληλοεπικάλυψης αυτών.

Πρόκειται για διαφορά που έγκειται στη διαφοροποίηση της κουλτούρας και φιλοσοφίας των δύο πληθυσμών. Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, εν προκειμένω, φαίνεται στο σημείο αυτό να εκδηλώνει μια 'προστατευτική' συμπεριφορά απέναντι στο φοιτητικό δυναμικό του.

Πέραν του συντονισμού των Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων, η ανάπτυξη, γενικότερα, μιας ευέλικτης και κλιμακούμενης διαδικασίας ανάπτυξης ακαδημαϊκών ημερολογίων συνιστά 'όρο επιβίωσης' για το ΕΑΠ (Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004). Προβλέπεται πως, με τη σταθεροποίηση των δεικτών ανάπτυξης του Ανοικτού Πανεπιστημίου, η ανωτέρω διαδικασία σύνταξης ακαδημαϊκών ημερολογίων, που περιλαμβάνουν και τα ημερολόγια συναντήσεων των μελών των Ομάδων Διδακτικού Προσωπικού (ΟΔΠ) καθώς και τα ημερολόγια τελικών εξετάσεων, θα τυποποιείται προοδευτικά προς την ομαλοποίηση και βελτιστοποίηση της (Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004).

Και η τελευταία αυτή δράση είναι ενδεικτική της πρόθεσης του Ιδρύματος για συνεχή βελτίωση της Ποιότητας του Συστήματος λειτουργιών και παρεχόμενων υπηρεσιών του, υποδηλώνοντας, ταυτόχρονα, την επιδίωξη αφ' ενός στοχοθέτησης και αφ' ετέρου συστηματικής παρακολούθησης των ακαδημαϊκών και διοικητικών διεργασιών του.

Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά στην ανάπτυξη Εκπαιδευτικών Κανονισμών, η δράση αυτή προκύπτει εκ του Ιδρυτικού Νόμου του ΕΑΠ ως ένα από τα καινοτόμα χαρακτηριστικά που αυτός συμπεριλαμβάνει (Ν. 2552/97). Οι Κανονισμοί αυτοί δεν ομοιάζουν των προδιαγραφών κανονιστικών διατάξεων και κειμένων, που συναντώνται σε παραδοσιακά Ελληνικά Πανεπιστήμια, ακριβώς, εξαιτίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του ΕΑΠ.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προσπάθειας αναπτύχθηκαν οι ακόλουθοι Κανονισμοί, πάνω στους οποίους δομείται ο σχεδιασμός και ανάπτυξη του Γενικού Κανονισμού λειτουργίας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου:

- Κανονισμός Σπουδών (Παράρτημα Α. κείμενο 16)
- Κανονισμός χορήγησης Υποτροφιών
- Κανονισμός εκπόνησης Διδακτορικών Διατριβών (Παράρτημα Α. κείμενο 17)
- Κανονισμός εκπόνησης Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών (Παράρτημα Α. κείμενο 18)
- Κανονισμός λειτουργίας Βιβλιοθήκης (Παράρτημα Α. κείμενο 19)
- Κανονισμός λειτουργίας Ακαδημαϊκών Οργάνων (Παράρτημα Α. κείμενο 20)

Δ. Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωση Διδακτικού Προσωπικού

Ο επόμενος και, ιδιαίτερος, σημαντικός αναπτυξιακός άξονας του Ανοικτού Πανεπιστημίου, για την περίοδο 2000-2004, αφορά στην Εσωτερική Αξιολόγηση.

Αν και η αξιολογική διεργασία του Ιδρύματος θα αναλυθεί αναλυτικότερα σε επόμενη Ενότητα της παρούσης Μελέτης, ωστόσο, στο σημείο αυτό χρειάζεται να καταγραφούν και να υπογραμμιστούν οι κυριότερες δράσεις γύρω από το συγκεκριμένο ζήτημα, που αφορούν στην δεύτερη τετραετία ανάπτυξης του ΕΑΠ, έτη 2000-2004.

Καταρχήν, επισημαίνεται πως η ίδρυση και λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης προβλέπεται στο θεσμικό πλαίσιο του ΕΑΠ, σύμφωνα με το οποίο το Έργο αυτής συνίσταται κατ' αρχήν στην συνεχή αξιολόγηση όλων των προσφερόμενων υπηρεσιών του Ιδρύματος, πρωτίστως, ωστόσο των εκπαιδευτικών.

➔ ΣΤΟΧΟΙ & ΘΕΣΜΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οι **στόχοι** της Μονάδας προσδιορίζονται στο άρθρο 8 του Ιδρυτικού Νόμου του ΕΑΠ, Ν.2552/97, και συνοψίζονται στα κατωτέρω σημεία:

- ❑ Υποβοήθηση της συνεχούς Βελτίωσης της Ποιότητας της παρεχόμενης Εκπαίδευσης από το ΕΑΠ (παρ.2)
- ❑ Συμβολή στη διαδικασία Αξιολόγησης της διδασκαλίας και του υλικού των Θεματικών Ενοτήτων, καθώς και των παρεχομένων διοικητικών υπηρεσιών του ΕΑΠ προς τους Φοιτητές (παρ.4)
- ❑ Διευκόλυνση της ένταξης των Αποφοίτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στην αγορά εργασίας σε συνεργασία με το Γραφείο Διασύνδεσης και Σταδιοδρομίας (Σχέδιο Ανάπτυξης του ΕΑΠ, 2002)

Μεταξύ των θεσμικών υποχρεώσεων της Μονάδας είναι η κοινοποίηση των πορισμάτων και αξιολογικών ευρημάτων στη Σύγκλητο και τις Κοσμητείες του ΕΑΠ (παρ.1β), σε συνεργασία με τους Συντονιστές των Ομάδων Διδακτικού Προσωπικού (ΟΔΠ) και τους Ακαδημαϊκούς Υπευθύνους. Η Μονάδα Αξιολόγησης διατηρεί σχέσεις στενής συνεργασίας, εκτός του Γραφείου Διασύνδεσης και Σταδιοδρομίας, και με το Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας (ΕΕΥΕΜ) του Ανοικτού Πανεπιστημίου, αξιοποιώντας τα στοιχεία και το υλικό του.

Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων η Μονάδα Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης αναλαμβάνει τις ακόλουθες **δράσεις** (παρ.3, αρθ.8, Ν.2552/97):

- ❑ Δημιουργία και ανάλυση στατιστικών- συγκριτικών δεδομένων, που αφορούν τόσο στους Φοιτητές ή και Αποφοίτους όσο και στην οργάνωση των Σπουδών
- ❑ Αξιολόγηση (ποιοτική και ποσοτική) του Εκπαιδευτικού Υλικού και των Εκπαιδευτικών Μεθόδων που χρησιμοποιεί το Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Θα περίμενε κανείς ο **ρόλος της Μονάδας Αξιολόγησης** του ΕΑΠ να περιορίζεται σε αυτές καθ' αυτές τις διαδικασίες Αξιολόγησης και, ειδικότερα, στα ακόλουθα σημεία:

- ❑ Σχεδιασμός και ανάπτυξη Συστημάτων Αξιολόγησης ανά αντικείμενο/ θεματική περιοχή αξιολόγησης του ΕΑΠ
- ❑ Διεξαγωγή αξιολογικών διαδικασιών (προώθηση των Ερωτηματολογίων προς τα διάφορα target groups/ συμμετέχοντες στην Εσωτερική Αξιολόγηση)
- ❑ Συλλογή στοιχείων
- ❑ Εντοπισμός και καταγραφή αξιολογικών πορισμάτων
- ❑ Σύνταξη Ετήσιων Εκθέσεων Εσωτερικής Αξιολόγησης
- ❑ Κοινοποίηση και δημοσιοποίηση Εκθέσεων προς τους εκάστοτε αρμόδιους

Ωστόσο, σύμφωνα με το αρθ.8, Ν.2552/97, ο θεσμικός ρόλος της Μονάδας είναι πολύ πιο εκτεταμένος και, μάλιστα, σε σημεία που, σε μια πρώτη εκτίμηση, προκαλούν εύλογα την αίσθηση του παράδοξου, όπως για παράδειγμα η υποχρέωση της για την επιμόρφωση των Διδασκόντων ή και για την υποστήριξη των Αποφοίτων του ΕΑΠ κατά την επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Το έτος 2000 και, ειδικότερα, με απόφαση της 65^{ης} Συνεδρίασης (18/9/00) συντελείται **τροποποίηση των καθηκόντων** της Μονάδας Αξιολόγησης. Η Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ προσθέτει στις υφιστάμενες αρμοδιότητες της Μονάδας την Επιμόρφωση του Διδακτικού Προσωπικού του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Διερευνώντας περαιτέρω τη φύση και τον σκοπό των αρμοδιοτήτων της Μονάδας, διαφαίνεται το κομβικό σημείο του ρόλου της τελευταίας για τη συνολική λειτουργία του Ιδρύματος. Τοποθετημένο στην πρώτη γραμμή επικοινωνίας με τα σχόλια, παρατηρήσεις των Φοιτητών καθώς και τα αξιολογικά πορίσματα, συνολικότερα, το ανεξάρτητο αυτό Τμήμα των Διοικητικών Υπηρεσιών του ΕΑΠ είναι το πλέον κατάλληλο για τη συστηματική παρακολούθηση της ροής και επάρκειας των διαδικασιών και λειτουργιών του Ιδρύματος (εκπαιδευτικών και διοικητικών), τον εντοπισμό αδυναμιών του Συστήματος (ως οργανισμού) του ΕΑΠ και την εξομάλυνση των προβληματικών περιοχών.

Οι διεργασίες αυτές, όπως προδιαγράφονται στη σχετική παράγραφο του Ν.2552/97, σηματοδοτούν ξεκάθαρα το ρόλο μιας Μονάδας Ποιότητας, της οποίας απώτερος στόχος είναι η βελτίωση ή και αναβάθμιση της Ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ιδρύματος με τον θεσμό της Εσωτερικής Αξιολόγησης να λειτουργεί ως εργαλείο και όχι ως αυτοσκοπός.

➔ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ

Στα πλαίσια ενός τέτοιου εκτεταμένου ρόλου, η στελέχωση της Μονάδας χρήζει σημαντικής επάρκειας. Το εν λόγω Τμήμα, έως και το ακαδημαϊκό έτος 2002-03, στελεχώνεται από το ακόλουθο ανθρώπινο δυναμικό:

- Όργανα Διοίκησης
 - i. Διευθυντής
 - ii. Επιστημονικό Συμβούλιο
- Επιστημονικό Προσωπικό
- Διοικητικό Προσωπικό

Ως **Όργανα Διοίκησης** έχουν το δικαίωμα να διατελέσουν μόνο τα μέλη ΔΕΠ του Ανοικτού Πανεπιστημίου, μετά από επιλογή και έγκριση της Συγκλήτου του Ιδρύματος, ενώ υποχρεωτικά εναλλάσσονται ανά τρία ακαδημαϊκά έτη (τριετής θητεία).

Ειδικότερα, ο **Διευθυντής** επιλέγεται και ορίζεται από τη Σύγκλητο του ΕΑΠ, ενώ τα κριτήρια και προϋποθέσεις επιλογής είναι τα εξής ακόλουθα:

- Να είναι μέλος ΔΕΠ του Ανοικτού Πανεπιστημίου
- Να έχει βαθμίδα, τουλάχιστον, Επίκουρου Καθηγητή
- Να έχει ειδίκευση ή εμπειρία στα ακόλουθα πεδία:
 - Στατιστική Επεξεργασία
 - Αξιολόγηση της Εκπαίδευση
 - εξ αποστάσεως Διδασκαλία
 - Εκπαίδευση Ενηλίκων
 - Δια Βίου Κατάρτισης

Δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τη θέση του Διευθυντή της Μονάδας Αξιολόγησης έχουν όλα τα ενεργά μέλη ΔΕΠ του Ανοικτού Πανεπιστημίου με την προϋπόθεση, ασφαλώς, πλήρωσης -από πλευράς τους- των ανωτέρω ελάχιστων κριτηρίων.

Η πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων διενεργείται από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος ένα μήνα πριν την τελική επιλογή του υποψηφίου. Στις περιπτώσεις που είτε δεν τεθούν υποψηφιότητες Καθηγητών, Αναπληρωτών Καθηγητών ή και Επίκουρων Καθηγητών είτε οι υποψήφιοι δε πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις (προσόντα), η Σύγκλητος έχει το νόμιμο δικαίωμα επιλογής -για τη θέση του Διευθυντή της ΜΕΑ- μέλους ΔΕΠ χαμηλότερης βαθμίδας.

Οι **αρμοδιότητες του Διευθυντή** της Μονάδας Αξιολόγησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τις θεσμικές ρυθμίσεις του άρθρου 8 του Ν. 2552/97, συνοψίζονται στις εξής ειδικότερες:

- Συντονισμός Ερευνητικού Έργου της Μονάδας και ανάληψη ευθυνών Προέδρου στο Επιστημονικό Συμβούλιο της Μονάδας Αξιολόγησης
- Κατάρτιση -με τη σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικού Συμβουλίου της ΜΕΑ- και υποβολή -προς έγκριση της Συγκλήτου του ΕΑΠ- του Ετήσιου Προγράμματος λειτουργίας και δραστηριοτήτων, την Έκθεση Πεπραγμένων καθώς και τον προϋπολογισμό και απολογισμό των δράσεων της Μονάδας
- Εισήγηση -με τη σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικού Συμβουλίου- προς τη Σύγκλητο του ΕΑΠ αναφορικά με θέματα όπως την αγορά εξοπλισμού ή και άλλης υλικοτεχνικής υποδομής, καθώς και την πρόσληψη ή απόσπαση -από άλλες υπηρεσίες του ελληνικού Δημοσίου- ειδικών Επιστημόνων για τη στελέχωση της Μονάδας με το απαραίτητο προσωπικό.
- Παρακολούθηση και εποπτεία του Προσωπικού της Μονάδας, ιδιαίτερα, ως προς τη τήρηση του χρονοδιαγράμματος (χρονικού προγραμματισμού) της λειτουργίας και των δραστηριοτήτων της ΜΕΑ
- Εκπροσώπηση της Μονάδας και αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού για τη διασφάλιση της ομαλής και αποδοτικής λειτουργίας αυτής
- Συνεχής ενημέρωση της Συγκλήτου και των Κοσμητειών του ΕΑΠ σχετικά με τα πορίσματα της ετήσιας Εσωτερικής Αξιολόγησης

Το δεύτερο Όργανο Διοίκησης της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ αποτελεί το **Επιστημονικό της Συμβούλιο**. Το τελευταίο Όργανο εκτός του Διευθυντή της Μονάδας σε θέση Προέδρου στελεχώνεται, επιπλέον, με τέσσερα μέλη Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού, σε ρόλο εκπροσώπησης των αντίστοιχων τεσσάρων Σχολών του Ιδρύματος.

Με άλλα λόγια, τα μέλη αυτά προέρχονται από τις τέσσερις Σχολές του Ανοικτού Πανεπιστημίου και συγκεκριμένα:

- Ανθρωπιστικών Σπουδών,
- Κοινωνικών Επιστημών,
- Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας και
- Εφαρμοσμένων Τεχνών.

Επισημαίνεται πως, έως το έτος 2002, λόγω απόλυτης έλλειψης μελών ΔΕΠ στην τελευταία Σχολή, Τεχνολογίας και Εφαρμοσμένων Τεχνών, εκπροσωπούνται μόνο οι τρεις πρώτες σχολές στο Επιστημονικό Συμβούλιο της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ. Η εκλογή των μελών αυτών αποτελεί εσωτερική διαδικασία κάθε Σχολής, με την έννοια ότι τα μέλη ΔΕΠ έκαστης Σχολής εκλέγουν τον Εκπρόσωπο τους στο Επιστημονικό Συμβούλιο της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ.

Ο ρόλος του εν λόγω Επιστημονικού Συμβουλίου είναι επικουρικός και υποστηρικτικός προς τον Διευθυντή, κυρίως, αναφορικά με τα διοικητικά του καθήκοντα. Ειδικότερα, οι **αρμοδιότητες των μελών του Επιστημονικού Συμβουλίου** είναι:

- Διαμόρφωση του Ετήσιου Προγραμματισμού λειτουργίας της Μονάδας, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που θέτει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο μέσω των Ακαδημαϊκών του Οργάνων
- Παρακολούθηση της προόδου εκτέλεσης των επιμέρους δραστηριοτήτων στα πλαίσια εκτέλεσης του Ετήσιου Προγραμματισμού
- Υποστήριξη στη διαχείριση της περιουσίας και των εσόδων της Μονάδας

Οι **συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου** υλοποιούνται μηνιαίως, ενώ οι αποφάσεις λαμβάνονται πλειοψηφικά. Σε αντίθετη περίπτωση, όπως για παράδειγμα ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Διευθυντή.

Όσον αφορά στο Επιστημονικό Προσωπικό της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ, αυτό αποτελείται από μέλη Συμπληρωματικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ) με ειδικευση ή εμπειρία στο πεδίο της στατιστικής επεξεργασίας, αξιολόγησης της Εκπαίδευσης, της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης και της δια βίου κατάρτισης. Το προσωπικό της Μονάδας προσλαμβάνεται με οποιοδήποτε νόμιμο μέσο, με την προϋπόθεση ότι η Σύγκλητος του ΕΑΠ αποδέχεται τη σχετική εισήγηση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Μονάδας για το έκαστα υποψήφιο στέλεχος.

Η Μονάδα έχει τη δυνατότητα σύναψης ειδικών σχέσεων συνεργασίας με μέλη Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού (ΔΕΠ) ή και Συμπληρωματικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ) του ΕΑΠ. Η διαδικασία έχει ως αφετηρία την υποβολή σχετικών προτάσεων από το ίδιο το Διδακτικό Προσωπικό προς τη Μονάδα. Οι προτάσεις συνεργασίας, κατόπιν αξιολόγησης και έγκρισης τους από το Επιστημονικό Συμβούλιο της Μονάδας, εντάσσονται στον ετήσιο Προγραμματισμό αυτής.

Η επόμενη κατηγορία στελεχών της Μονάδας αφορά στο **Διοικητικό Προσωπικό**, σε ρόλο κατεξοχήν εκτελεστικό, υπό την έννοια ότι βασικότερη αρμοδιότητα αυτών αποτελεί η υποστήριξη της εκτέλεσης είτε των διαδικασιών αξιολόγησης είτε των συναφών ερευνητικών δραστηριοτήτων. Ο καταμερισμός των εργασιών τους στους διάφορους τομείς ή και το ωράριο απασχόλησης τους (πλήρης ή μερική απασχόληση) συντελείται υπό την ευθύνη του Διευθυντή της Μονάδας.

Ο Διευθυντής, συντονίζοντας **τον τρόπο λειτουργίας της Μονάδας**, επικουρούμενος από τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου συντάσσει τον Οικονομικό Απολογισμό, την Έκθεση Πεπραγμένων, καθώς και τον Οικονομικό Προϋπολογισμό και τον Προγραμματισμό Εργασιών της Μονάδας στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους. Το επόμενο βήμα στις διαδικασίες λειτουργίας της Μονάδας συνίσταται στην κατάθεση των ανωτέρω Απολογισμών και Προγραμματισμών προς τη Σύγκλητο του ΕΑΠ κατόπιν, ασφαλώς, εγκρίσεως τους από το Επιστημονικό Συμβούλιο της Μονάδας.

➤ ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (2000-2004)

Τα αρχικά βήματα της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ συνίστανται στα ακόλουθα:

- ❑ Εκλογή Διευθυντή
- ❑ Συγκρότηση του Επιστημονικού Συμβουλίου της
- ❑ Στοιχειώδης στελέχωσή με λειτουργικό διοικητικό προσωπικό (μία απόσπαση Εκπαιδευτικού) ήταν οι εντελώς απαραίτητες ενέργειες που έπρεπε να γίνουν.
- ❑ Ανάπτυξη Συστήματος Αξιολόγησης Διδασκόντων, Διοικητικών Υπηρεσιών και Διδακτικού Υλικού -ευέλικτου, ρεαλιστικού σε ό,τι αφορά την ετήσια εφαρμογή του σε μεγάλη κλίμακα και ευκόλως επεκτάσιμου προς παρεμφερείς κατευθύνσεις, όπως π.χ. η αξιολόγηση των Προγραμμάτων Σπουδών, των Συντονιστών και των Ακαδημαϊκών Υπευθύνων.

Η τελευταία εργασία περιελάμβανε την αντιμετώπιση πολλών προβλημάτων σχετιζόμενων με διάφορες παραμέτρους όπως:

- Καθορισμό των στόχων της Εσωτερικής Αξιολόγησης
- Καθορισμό των αξόνων της Αξιολόγησης
- Ανάπτυξη των σχετικών Ερωτηματολογίων
- Ανάπτυξη πρόσφορων τεχνικών συμπλήρωσης των Ερωτηματολογίων από τους Φοιτητές του Ιδρύματος με δυνατότητα αυτοματοποιημένης αποδελτίωσής αυτών
- Ανάπτυξη λογισμικού για τη διεξαγωγή της ανωτέρω αποδελτίωσης
- Επεξεργασία των αποτελεσμάτων της αποδελτίωσης από τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και την ενημέρωση των εκατοντάδων τριμελών επιτροπών ανανέωσης της θητείας του Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (σε ετήσια βάση)
- Διαμόρφωση στατιστικών στοιχείων για την ενημέρωση των Ακαδημαϊκών Οργάνων του Ιδρύματος (Ακαδημαϊκών Υπευθύνων, Κοσμητόρων, Προέδρου, Αντιπροέδρου, Διοικούσας Επιτροπής και Κοσμητειών)
- Διαμόρφωση ποσοτικών δεικτών για την ανανέωση της θητείας των Διδασκόντων βάσει των αποτελεσμάτων της Αξιολόγησης

Αν και κατέστη εφικτή και επιτυχής η ανάπτυξη του Συστήματος Αξιολόγησης για τους Διδάσκοντες και τις Διοικητικές Υπηρεσίες του Ιδρύματος, εν τούτοις, διαφαίνεται ένα κενό που χρειάζεται να επισημανθεί στο σημείο αυτό. Αν και στα Πεπραγμένα της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ 1996-2004 (2004) αναφέρεται η πρόθεση του Ιδρύματος να αποτελέσει συστηματικά αντικείμενο Αξιολόγησης και το διδακτικό υλικό του ΕΑΠ, εν τούτοις, αυτό αξιολογείται πιλοτικά μόνο σε μια χρονική φάση, το έτος 2002.

Το γεγονός αυτό αποτελεί σημαντική παράλειψη του Ιδρύματος, που ερμηνεύεται ως αμέλεια και αδράνεια του Συστήματος, την οποία το ΕΑΠ οφείλει να διευθετήσει άμεσα και αποτελεσματικά, δεδομένης αφ' ενός της σημαντικότητας του έντυπου διδακτικού υλικού, ως βασικού εργαλείου της προσέγγισης της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης, και αφ' ετέρου της συνεχούς αρνητικής κριτικής ή των εστιασμένων σχολίων των Φοιτητών στα Φύλλα Αξιολόγησης είτε των Διδασκόντων είτε των Υπηρεσιών του ΕΑΠ. Διαφαίνεται ότι οι Σπουδαστές, ακόμα και αν δε ερωτούνται άμεσα και στοχοθετημένα για την Ποιότητα του διδακτικού υλικού, εστιάζουν στο σημείο, αναδεικνύοντας αυτό ως μείζονος σημασίας προβληματική περιοχή του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι με έτος έναρξης το 2007, το ΕΑΠ ξεκινάει συστηματικά, με τη χρηματοδοτική υποστήριξη του ΕΠΕΑΕΚ, την βελτιστοποίηση του έντυπου διδακτικού υλικού, υλοποιώντας δράσεις με αντικείμενο τις τροποποιήσεις ή και επικαιροποιήσεις Τόμων.

Η Εσωτερική Αξιολόγηση, ωστόσο, του διδακτικού προσωπικού και των διοικητικών υπηρεσιών διενεργείται ετησίως, με πρώτη φορά διεξαγωγής της σε μαζική κλίμακα το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002. Ταυτόχρονα, παρέχεται η αναγκαία ανατροφοδότηση των αδυναμιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διενέργεια της αξιολογικής διεργασίας προς τη Διοικούσα Επιτροπή. Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι, παρά τα σημειωθέντα προβληματικά σημεία, το Ίδρυμα δε προχώρησε σε σημαντικές διορθωτικές αλλαγές, ώστε εκ νέου να εφαρμοστεί η αξιολογική διαδικασία κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, 2002- 2003. Περαιτέρω στοιχεία τόσο για τις διαδικασίες όσο και για τα αξιολογικά ευρήματα των Εσωτερικών Αξιολογήσεων, που διενεργεί ετησίως το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ο Μελετητής παραθέτει σε επόμενη Ενότητα του παρόντος Κεφαλαίου της Μελέτης.

Στενά συνδεδεμένη με την προσπάθεια Αξιολόγησης των Διδασκόντων είναι και η συστηματική προσπάθεια για την επιμόρφωσή τους και, ειδικότερα, των νεοεισακτέων στο ακαδημαϊκό σώμα του ΕΑΠ.

Η διενέργεια επιμορφωτικών προγραμμάτων, παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες που εμφανίζει εξαιτίας των πολλαπλών υποχρεώσεων των Διδασκόντων, προωθείται συστηματικά, κατά την περίοδο 2000-2004, από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο με ουσιαστική σύμπραξη της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Η προσπάθεια επιμόρφωσης του διδακτικού δυναμικού συγκεντρώνεται στους **ακόλουθους άξονες**:

- Ανάπτυξη και αποστολή επιμορφωτικού υλικού
- Πραγματοποίηση Σεμιναρίων και Ημερίδων
- Εθελοντική συμμετοχή των Διδασκόντων, ως Σπουδαστών, σε ανεξάρτητα τμήματα, στη Θεματική Ενότητα ‘Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση’
- Πραγματοποίηση δύο μεγάλων κεντρικών Συνεδρίων (με την έκδοση ογκωδών πρακτικών), αφιερωμένων στην Ανοιχτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, με συμμετοχή εκατοντάδων διδασκόντων, επιστημόνων και διεθνών προσωπικοτήτων στο χώρο, σε μία προσπάθεια γόνιμης ανταλλαγής εμπειριών και ενεργητικής επιμόρφωσης σε θέματα Ανοιχτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Αναμφισβήτητα, η επιμορφωτική προσπάθεια αποτελεί μία απολύτως αναγκαία αναπτυξιακή συνιστώσα και για τον λόγο αυτό συγχρηματοδοτείται συστηματικά από κοινοτικούς πόρους μέσω του λογαριασμού του ΕΠΕΑΕΚ.

Ε. Συνέχιση της Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης

Η πέμπτη, κατά σειρά, κατηγορία αναπτυξιακών δράσεων του Ανοικτού Πανεπιστημίου, που λαμβάνει χώρα την τετραετία 2000-2004, εστιάζει στην ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Ιδρύματος, που έχει ως αφετηρία την πρώτη περίοδο της εντατικής προετοιμασίας, 1996-2000. Ως προκύπτει και εκ της κατωτέρω ανάλυσης, σε γενικές γραμμές δε συντελούνται σημαντικές ακαδημαϊκές τομές την περίοδο αυτή, παρά συνεχίζεται το ακαδημαϊκό μοντέλο της προηγούμενης τετραετίας.

Με την πάροδο των χρόνων εδραιώνεται η άποψη στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004,2004) ότι η **Ακαδημαϊκή του Ανάπτυξη** οφείλει να υπακούει στις **ακόλουθες αρχές**:

1. Μικρός αριθμός Προπτυχιακών Προγραμμάτων αλλά με ευρύτατο γνωστικό αντικείμενο, με στόχο την κάλυψη του εύρους των συνολικά ζητούμενων αναγκών
2. Μεγάλος αριθμός Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, με στόχο την εξυπηρέτηση αναγκών σε επίπεδο Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης
3. Αναστολή της παροχής Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων που οδηγούν σε Πιστοποιητικό Μεταπτυχιακής Επιμόρφωσης και διευκόλυνση των αποφοίτων τους να ολοκληρώσουν τις Σπουδές τους σε επίπεδο Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

Ειδικότερα ως προς το τρίτο σημείο, η συγκεκριμένη απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ τεκμαίρεται από τον σημαντικό βαθμό δυσκολίας και άρνησης ως προς την κοινωνική αναγνώριση και αποδοχή των συγκεκριμένων Τίτλων Σπουδών, λόγω, ενδεχομένως, της κρατικής γραφειοκρατίας και της ελληνικής κουλτούρας. Η επιλογή αυτή, άλλωστε, δε θα επιβάρυνε ιδιαίτερα αρνητικά την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του Ιδρύματος, καθώς οι Θεματικές Ενότητες των Προγραμμάτων αυτών είναι ήδη ενσωματωμένες στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης 'Σπουδές στην Εκπαίδευση'.

Επισημαίνεται, ωστόσο, πως οι συγκεκριμένες αρχές, με εξαίρεση την τρίτη, βρίσκονται σε αρμονία με τις αποφάσεις που είχε λάβει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο κατά την πρώτη περίοδο (1996-2000) (Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004), γεγονός που δείχνει ότι η ακαδημαϊκή ανάπτυξη δεν αποτελεί βασικό σημείο εστίασης του Ιδρύματος για τη δεύτερη χρονική περίοδο.

Επομένως, η αναπτυξιακή προσπάθεια του Ανοικτού Πανεπιστημίου (2000-2004), σε ό,τι αφορά ειδικότερα το ακαδημαϊκό μοντέλο, κινήθηκε στο πλαίσιο που καθόριζαν **οι εξής παράμετροι**:

- Οι τρεις ανωτέρω γενικές αρχές
- Τα κριτήρια επιλογής Προγραμμάτων Σπουδών που είχαν τεθεί κατά την περίοδο 1996-2000
- Η παρουσία πλέον μόνιμου ακαδημαϊκού προσωπικού (μελών ΔΕΠ του ΕΑΠ)

Η πλειοψηφία των παρεχόμενων Προγραμμάτων Σπουδών εκ του Ανοικτού Πανεπιστημίου παραμένουν την εν λόγω περίοδο, 2000-2004, σταθερά και ίδια με αυτά της πρώτης τετραετίας, 1996-2000. Τα Προγράμματα αυτά είναι τα ακόλουθα:

Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών

1. Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό
2. Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό
3. Ισπανική Γλώσσα & Πολιτισμός
4. Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες
5. Πληροφορική
6. Διοίκηση Επιχειρήσεων & Οργανισμών

Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών

1. Σπουδές στην Εκπαίδευση
2. Μεταπτυχιακή Ειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας
3. Μεταπτυχιακή Ειδίκευση Καθηγητών Γερμανικής Γλώσσας
4. Μεταπτυχιακή Ειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας
5. Διασφάλιση Ποιότητας
6. Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων & Κτιρίων
7. Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής
8. Διοίκηση Μονάδων Υγείας
9. Τραπεζική
10. Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία
11. Γραφικές Τέχνες – Πολυμέσα
12. Διαχείριση Αποβλήτων (μετά 2005)
13. Διαχείριση Τεχνικών Έργων
14. Σεισμική Μηχανική & Αντισεισμικές Κατασκευές
15. Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων

Ωστόσο, υπάρχουν και ακόμα δεκαπέντε (15) Μεταπτυχιακά Προγράμματα (επιπέδου Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης), που σχεδιάστηκαν και τέθηκαν υπό έγκριση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) την δεύτερη τετραετία, 2000-2004. Εξ αυτών τα οκτώ (8) Προγράμματα έχουν εγκριθεί από το (ΥΠΕΠΘ), ενώ τα άλλα επτά (7) απορρίφθηκαν (Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004).

Εγκεκριμένα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών

1. Προχωρημένες Σπουδές στη Φυσική
2. Κατάλυση και Προστασία του Περιβάλλοντος
3. Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση Καθηγητών των Φυσικών Επιστημών
4. Μεταπτυχιακές Σπουδές στα Μαθηματικά
5. Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση στα Πληροφοριακά Συστήματα
6. Εκπαίδευση Ενηλίκων
7. Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας Ε.Σ.Υ.
8. Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)

Υπό έγκριση Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών

1. Ευρώ-Μεσογειακές Σπουδές Γεωγραφίας και Αειφόρου Ανάπτυξης
2. Σύγχρονες Ευρωπαϊκές Σπουδές με Έμφαση στη Νέα Ευρώπη
3. Αντικείμενα των Ανθρωπιστικών Σπουδών στην Εκπαίδευση: Θεωρία και Διδακτική
4. Νευροεπιστήμη και Συμπεριφορά
5. Σπουδές στις ΑρχαιοΦυσικές Επιστήμες
6. Τεχνολογία Υλικού και Λογισμικού: Συστήματα Διάχυτου Υπολογισμού
7. Εικαστικός Φωτισμός

ΣΤ. Κεντρική Ιστοσελίδα – Δικτυακή Πύλη & Τηλεφωνικό Κέντρο

Στην προσπάθεια που διενεργείται την δεύτερη τετραετία (2000-2004) για την ανάπτυξη, κυρίως, των υποδομών και λειτουργιών του Ανοικτού Πανεπιστημίου, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις υπηρεσίες υποστήριξης των εμπλεκόμενων μελών (Stakeholders) του Ιδρύματος. Εύλογη θεωρείται η εστίαση του ΕΑΠ στην βελτίωση ή και αναβάθμιση τόσο του τηλεφωνικού του κέντρου όσο και της κεντρικής του Ιστοσελίδας, ως τα δύο εκ των βασικότερων εργαλείων για ένα Πανεπιστήμιο που ακολουθεί την εκπαιδευτική μεθοδολογία της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Κατά την πρώτη περίοδο της εντατικής προετοιμασίας (1996-2000), το Ανοικτό Πανεπιστήμιο εστιάζει τον στρατηγικό Προγραμματισμό Ανάπτυξης του στην προετοιμασία του Ιδρύματος για την υποδοχή των πρώτων πέντε χιλιάδων (5.000) Φοιτητών και, ειδικότερα, στην παραγωγή έντυπου διδακτικού υλικού. Κατά συνέπεια, η αρχική Ιστοσελίδα του ήταν, μάλλον, πρωτόλεια, σε αντίθεση με την επόμενη τετραετία, 2000-2004, όπου αυτό ανατρέπεται ριζικά με την ανάπτυξη μιας απόλυτα λειτουργικής και εξαιρετικά πλούσιας σε περιεχόμενο Ιστοσελίδας, αλλά ‘στατικής’ και βασισμένης στη, μάλλον, ασθενή υπολογιστική βάση που υπήρχε στο ΕΑΠ.

Παράλληλα με την προσπάθεια διαμόρφωσης και ανάπτυξης μιας χρηστικής και αποτελεσματικής Ιστοσελίδας για τα εμπλεκόμενα μέλη του Ιδρύματος, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, την τετραετία 2000-2004, στοχεύει στην ανάπτυξη μιας πολύ ισχυρής **δικτυακής υποδομής** μέσω του Έργου της ‘Κοινωνίας της Πληροφορίας’. Ήδη από το έτος 2004 όλα τα γειτνιάζοντα κτίρια του Ανοικτού Πανεπιστημίου στο κέντρο της πόλης είναι απευθείας δικτυωμένα με οπτικές ίνες, ενώ έχουν εγκατασταθεί ισχυρότατοι servers.

Η δικτύωση αυτή του Ιδρύματος είχε τις ακόλουθως θετικές επιπτώσεις:

- Ανάπτυξη μιας, ίσως μοναδικής στα Ελληνικά Πανεπιστήμια, Δικτυακής Πύλης (portal) που επιτρέπει σύγχρονη ή και ασύγχρονη επικοινωνία ‘όλων με όλους’
- Μετατροπή της στατικής ιστοσελίδας του Ιδρύματος σε απολύτως δυναμική, με ταυτόχρονη ριζική βελτίωση της υπολογιστικής της βάσης (oracle).
- Σύνδεση σε ενιαίο σύνολο της νέας δυναμικής ιστοσελίδας με τη δικτυακή πύλη, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση μίας νέας δυναμικής ‘υπερσελίδας’, μέσα από την οποία διανοίγονται τεράστιες δυνατότητες, όπως για παράδειγμα η συνεχής πληροφόρηση για την εξέλιξη της προόδου κάθε Φοιτητή και, πρωτίστως όμως, δυνατότητες σύγχρονης και ασύγχρονης τηλε-Εκπαίδευσης σε συνθήκες εικονικής τάξης.

Όσον αφορά, ειδικά, στο **Τηλεφωνικό Κέντρο**, την τετραετία, 2000-2004, το Ίδρυμα αναπτύσσει μέσα από το Πρόγραμμα 'Κοινωνία της Πληροφορίας' ένα σύγχρονο τηλεφωνικό κέντρο, ως συμπληρωματικό εργαλείο αφ' ενός εσωτερικής επικοινωνίας των διεσπαρμένων - σε 11 κτίρια- μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας κι αφ' ετέρου πληροφόρησης και επικοινωνίας κοινού, Φοιτητών και Διδασκόντων. Η προσπάθεια αυτή απαιτεί επανασχεδιασμό του όγκου και περιεχόμενου της αυτοματοποιημένης πληροφόρησης από το Τηλεφωνικό Κέντρο και ιδιαιτέρως στενή διασύνδεσή αυτού με την υπό διαμόρφωση δυναμική υπερσελίδα του Ιδρύματος σε ένα ενιαίο περιβάλλον πληροφόρησης και επικοινωνίας, τα μέρη του οποίου θα πρέπει να λειτουργούν συμπληρωματικά.

Z. Ανάπτυξη υποδομών

Τόσο κατά την περίοδο της προετοιμασίας (1996-2000) όσο και κατά την περίοδο της ανάπτυξης (2000-2004), μια εκ των κυριότερων επιδιώξεων και στόχων του Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι η ανάπτυξη των κτιριακών υποδομών του.

Σε αντίθεση με την περίπτωση των υπόλοιπων νεοϊδρυθέντων Πανεπιστημίων, που έχουν την άμεση υποστήριξη της Πολιτείας ή και της Τοπικής Κοινωνίας πάνω στο ζήτημα της παροχής είτε εκτάσεων (π.χ. Τρίπολη, Κοζάνη, Κόρινθος) είτε ακόμη και έτοιμων κτιριακών εγκαταστάσεων, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο επιφορτίζεται με ίδια ευθύνη για την ρύθμιση και επίλυση του συγκεκριμένου θέματος.

Συγκεκριμένα, το Ίδρυμα δραστηριοποιείται, τη τετραετία 2000-2004, προς δύο κατευθύνσεις για την τακτοποίηση του ζητήματος της κτιριακής υποδομής του:

- την ενοικίαση, τουλάχιστον σε μεσοπρόθεσμη βάση, κατάλληλων και επαρκών κτιριακών δομών για την κάλυψη της εκρηκτικά αυξανόμενης ζήτησης
- την απόκτηση ιδιόκτητης έκτασης για τη σχεδίαση και ανάπτυξη των μόνιμων εγκαταστάσεων του Ιδρύματος

Η πρόοδος του Ιδρύματος αναφορικά με τη δραστηριοποίηση του ως προς την ενοικίαση κτιριακών δομών αποτυπώνεται στον ακόλουθο Πίνακα, όπου και παρατηρείται σχετικά ελάχιστος αριθμός, μικρών μάλιστα, κτιρίων κατά τη διάρκεια της πρώτης τετραετίας. Ελάχιστα βελτιωμένα είναι η εικόνα για την επόμενη χρονική περίοδο (2000-2004), καθώς τα κτίρια αυξάνονται από τρία (3) (το 2000) σε έντεκα (11) (το 2004), με αντίστοιχη αύξηση της επιφάνειας των εγκαταστάσεων αυτών από 1616 τ.μ. σε 5.535 τ.μ.

Πίνακας 5. Αριθμός ενοικιαζόμενων Κτιριακών Εγκαταστάσεων μεταξύ ετών 1998- 2004:

Ακαδημαϊκό Έτος	Αριθμός Κτιρίων	Τ.Μ.
Πρώτη Τετραετία (1996-2000)		
1998 - 1999	1	471
1999 - 2000	3	1616
Δεύτερη Τετραετία (2000-2004)		
2000 - 2001	3	1616
2001 - 2002	5	2005
2002 - 2003	8	4525
2003 - 2004	11	5535

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

Η απόκτηση και η προσαρμογή αυτών των κτιρίων στις λειτουργικές ανάγκες του Ανοικτού Πανεπιστημίου προϋπέθεσε **σειρά ενεργειών** που σχετίζονται με:

- την επιλογή μιας ευρείας περιοχής με αρκετά παλαιά νεοκλασικά και με δυνατότητα ανακαίνισης αυτών
- τη διατύπωση των βασικών όρων των απαραίτητων Ανοιχτών Διαγωνισμών
- τη διατύπωση των όρων των Συμβάσεων ενοικίασης
- την προσαρμογή των κτιρίων στις λειτουργικές ανάγκες του ΕΑΠ είτε από τους ιδιοκτήτες είτε από το Ίδρυμα
- τον εξοπλισμό των κτιρίων
- τη δικτυακή διασύνδεση των κτιρίων
- τις ανάλογες παρεμβάσεις διαμόρφωσης εσωτερικών χώρων

Οι παραπάνω εργασίες, που εξελίχτηκαν προοδευτικά κατά τη διάρκεια της περιόδου 2000-2004, απορρόφησαν αρκετά σημαντικό **ανθρώπινο δυναμικό** υπό τις ακόλουθες **ευθύνες και αρμοδιότητες**:

- πληκτρολόγηση κειμένων που ήταν απαραίτητα για την περιγραφή των όρων των διαγωνισμών και των τελικών συμβάσεων ενοικίασης των κτιρίων
- υποστήριξη όλων των ενεργειών ενημέρωσης των ενδιαφερομένων και διεκπεραίωσης των διαγωνισμών ενοικίασης των κτιρίων, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης των επιτροπών επιλογής
- διερεύνηση των αναγκών σε εξοπλισμό

- διερεύνηση της αγοράς και τη διατύπωση των όρων των διαγωνισμών προμήθειας εξοπλισμού
- υποστήριξη σε όλα τα στάδια διεκπεραίωσης των διαγωνισμών προμήθειας εξοπλισμού
- εποπτεία της τοποθέτησης του εξοπλισμού

Όσον αφορά στις μόνιμες εγκαταστάσεις, το δεύτερο δηλαδή στόχο του Ιδρύματος, η όλη προσπάθεια παρουσιάζεται συνοπτικά ως ακολούθως:

- Προκήρυξη τριών Ανοικτών Διαγωνισμών για την απόκτηση κατάλληλης έκτασης από τον ιδιωτικό τομέα, οι οποίοι αποτυγχάνουν λόγω της απόκλισης μεταξύ της αγοραίας αξίας και στην αντικειμενική αξία
- Αναζήτηση κατάλληλης κρατικής έκτασης στην περιοχή της Πάτρας, έδρας του Ιδρύματος, προσπάθεια, ωστόσο, για δεύτερη φορά αποτυχημένη.
- Σχεδιασμός (master plan) των μόνιμων κτιριακών εγκαταστάσεων του Ιδρύματος στην μόνη διαθέσιμη κατάλληλη έκταση 42 στρεμμάτων, στην περιοχή της Αχαΐα Κλάους (Περιβόλας), επίτευξη του μερικού αποχαρακτηρισμού της και απόκτησή της από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

2.3.3 Συγκριτική αξιολόγηση μεταξύ των δύο πρώτων περιόδων (1997 έως το 2004)

Η Ενότητα αυτή αποτυπώνει συγκριτικά την εξέλιξη στη λειτουργία και ανάπτυξη του Ιδρύματος κατά τη διάρκεια της πρώτης οκταετίας ζωής του, εστιάζοντας στις κυριότερες διαφορές μεταξύ των δύο τετραετιών (1996-2000 & 2000-2004). Εκ της συγκριτικής ανάλυσης διαφαίνονται τόσο τα σημεία, στα οποία το ΕΑΠ απλά συνέχισε το μοντέλο της πρώτης τετραετίας (1996-2000) όσο και τις εξελίξεις, που σημειώνονται στη δεύτερη τετραετία (2000-2004) αναφορικά με τις κρίσιμότερες λειτουργικές διαδικασίες του.

Όσον αφορά στην **ακαδημαϊκή ανάπτυξη** του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου την τετραετία 2000-2004, δε συντελούνται σημαντικές ακαδημαϊκές τομές, αλλά αντιθέτως συνεχίζεται το ακαδημαϊκό μοντέλο της πρώτης περιόδου, 1996-2000.

Το στοιχείο αυτό είναι ενδεικτικό του στρατηγικού προσανατολισμού της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ, η οποία, ενώ την πρώτη περίοδο επιδιώκει και στοχεύει στο ακαδημαϊκό σκέλος της ανάπτυξης του Ιδρύματος, στη δεύτερη τετραετία μεταφέρει το κέντρο εστίασης της στη συνολική λειτουργία του Ακαδημαϊκού Ιδρύματος.

Η αλλαγή αυτή στον **στρατηγικό προσανατολισμό** του Ανοικτού Πανεπιστημίου, όπως προκύπτει μεταξύ των δύο χρονικών περιόδων, 1996-2000 και 2000-2004, αποτελεί εύλογη επίπτωση της **διπλής αντιφατικής επίδρασης** που ασκείται στο Ίδρυμα. Από τη μια, η εντονότατη κοινωνική πίεση για την ανάπτυξη καινούργιων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων προς κάλυψη των υπαρκτών κοινωνικών αναγκών κι απαιτήσεων. Από την άλλη, η υπολανθάνουσα και προφορικός εκφραζόμενη άποψη της Πολιτείας ότι η βασική επιδίωξη του ΕΑΠ αποτελεί μεν η ακαδημαϊκή ανάπτυξη του, ως τμήμα, εντούτοις, της συνολικής του αναπτυξιακής πορείας και δράσης, που υποστηρίζεται χρηματοδοτικά μέσα από Προγράμματα και Έργα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (που υποστηρίζει γενικά το Ανοικτό Πανεπιστήμιο) και όχι τόσο μέσα από τα ειδικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004).

Συνεπώς, ενώ στη πρώτη περίοδο παρατηρείται ανάπτυξη του ακαδημαϊκού προτύπου του Ιδρύματος, κατά τη διάρκεια της δεύτερης καταγράφεται αύξηση όλων των δεικτών του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Η **εκρηκτική αυτή εξέλιξη του Ιδρύματος** από το έτος 2000 και μετά διαφαίνεται μέσα από τα στοιχεία των ακόλουθων Πινάκων, όπου παρουσιάζεται η ανάπτυξη του ΕΑΠ, από το έτος 1996 έως και το 2004, στα κρίσιμότερα σημεία και περιοχές του Πανεπιστημίου.

Πίνακας 6. Αριθμός προσφερόμενων Προγραμμάτων Σπουδών από 1996 -2004:

Ακαδημαϊκό Έτος	Αριθμός Προγραμμάτων Σπουδών
1996 - 1997	0
1997 - 1998	0
1998 - 1999	2
1999 - 2000	1
2000 - 2001	18
2001 - 2002	21
2002 - 2003	22
2003 - 2004	18 <i>(κατάργηση Επιμορφωτικών Προγραμμάτων)</i>
2004 - 2005	24
2005 - 2006	30

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

Πίνακας 7. Αριθμός προσφερόμενων Θεματικών Ενοτήτων από 1996 -2005

Ακαδημαϊκό Έτος	Αριθμός Θεματικών Ενοτήτων
1996 – 1997	0
1997 – 1998	0
1998 – 1999	3
1999 – 2000	4
2000 – 2001	39
2001 – 2002	79
2002 – 2003	103
2003 – 2004	123
2004 – 2005	148
2005 – 2006	172

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

Πίνακας 8. Αριθμός Διδασκόντων από 1996 -2004

Ακαδημαϊκό Έτος	Αριθμός Διδασκόντων
1996 - 1997	0
1997 - 1998	0
1998 - 1999	20
1999 - 2000	15
2000 - 2001	274
2001 - 2002	470
2002 - 2003	720
2003 - 2004	891

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

Πίνακας 9. Αριθμός Ενεργών Φοιτητών από 1996 -2004

Ακαδημαϊκό Έτος	Αριθμός Φοιτητών*
1996 - 1997	0
1997 - 1998	0
1998 - 1999	340
1999 - 2000	220
2000 - 2001	5.070
2001 - 2002	10.600
2002 - 2003	16.160
2003 - 2004	21.160
2004 - 2005	26.320

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

*συμπεριλαμβανομένων των αποφοιτησάντων και αποχωρησάντων ανά έτος

Πίνακας 10. Αριθμός Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) από 1996 -2003

Ακαδημαϊκό Έτος	Αριθμός ΟΣΣ
1996 - 1997	0
1997 - 1998	0
1998 - 1999	80
1999 - 2000	60
2000 - 2001	1096
2001 - 2002	2350
2002 - 2003	3600
2003 - 2004	4455

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

Πίνακας 11. Αριθμός πόλεων όπου διεξάγονται Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) από 1996 -2003

Ακαδημαϊκό Έτος	Αριθμός Πόλεων
1996 - 1997	0
1997 - 1998	0
1998 - 1999	3
1999 - 2000	3
2000 - 2001	6
2001 - 2002	6
2002 - 2003	6
2003 - 2004	8

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

Πίνακας 12. Όγκος Διδακτικού Υλικού από 1996-2003

Ακαδημαϊκό Έτος	Χιλιόγραμμα Βάρους Έντυπου Υλικού
1996 - 1997	0
1997 - 1998	0
1998 - 1999	0
1999 - 2000	0
2000 - 2001	23.563,432
2001 - 2002	45.940,813
2002 - 2003	61.270,470
2003 - 2004	72.215,005

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

Τα στοιχεία των ανωτέρων οκτώ Πινάκων τεκμαίρουν τον **αυξανόμενο ρυθμό ανάπτυξης** στα βασικότερα σημεία και λειτουργίες του Ιδρύματος κατά τη περίοδο μετά το έτος 1996. Η ανάπτυξη αυτή κατέστησε το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, το πολυπληθέστερο Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα όσον αφορά τόσο στο συνολικό φοιτητικό δυναμικό του όσο, ειδικότερα, στον αριθμό των Μεταπτυχιακών του Φοιτητών.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της ΕΣΥΕ για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (2003), έρχεται πρώτο (1^ο) μεταξύ των υπόλοιπων δεκαοχτώ (18) ελληνικών Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων όσον αφορά στον πληθυσμό Μεταπτυχιακών Φοιτητών και το τρίτο (3^ο), κατά σειρά, από την άποψη του συνολικού φοιτητικού δυναμικού, μετά από τα Πανεπιστήμια Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

Ειδικά, όμως, για την περίοδο 2000-2004, προκύπτει εκ των ανωτέρω Πινάκων σημαντική αύξηση όλων των δεικτών ανάπτυξης του ΕΑΠ συνολικά, σημείο το οποίο τεκμαίρει και τη βασικότερη ειδοποιό διαφορά μεταξύ της πρώτης (1996-2000) και δεύτερης περιόδου (2000-2004). Εν ολίγοις, στη πρώτη περίοδο της εντατικής προετοιμασίας (1996-2000), ο προγραμματισμός ανάπτυξης του Ιδρύματος εστιάζει πρωτίστως στην εισαγωγή και την προετοιμασία λειτουργίας ενός καινοτόμου ακαδημαϊκού θεσμού και, ειδικότερα, στην παραγωγή έντυπου διδακτικού υλικού, ως τη βασικότερη απαίτηση λειτουργίας του νεοεισερχόμενου στην ελληνική ακαδημαϊκή πραγματικότητα εκπαιδευτικού μοντέλου, εν αντιθέσει της περιόδου 2000-2004 όπου σημειώνεται ραγδαία αύξηση όλων των δεικτών ανάπτυξης του Ιδρύματος.

Μια επιπρόσθετη **διαφορά ανάμεσα στις εν λόγω δύο περιόδους** συνίσταται στις συνθήκες λειτουργίας και δη στις απαιτήσεις σε ανθρώπινο δυναμικό. Συγκεκριμένα, κατά τη δεύτερη περίοδο (2000-2004) η επιδιωκόμενη ανάπτυξη επιτυγχάνεται υπό συνθήκες μεν κανονικής λειτουργίας, ωστόσο δε, διαρκώς αυξανόμενων απαιτήσεων σε ανθρώπινους πόρους.

Κατά την πρώτη περίοδο (1996-2000), ως αναφέρθηκε παραπάνω, η προσπάθεια ανάπτυξης του ΕΑΠ συγκεντρωνόταν αποκλειστικά στην προετοιμασία εμφύτευσης του θεσμού της ανοικτής κι εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης (κυρίως στην ανάπτυξη του έντυπου διδακτικού υλικού), με εύλογη συνέπεια τις σχετικά ελάχιστες απαιτήσεις σε ανθρώπινο δυναμικό, τουλάχιστον, σε ό,τι αφορά στη λειτουργία και διαχείριση του Ιδρύματος. Κατά τη δεύτερη περίοδο, αντιθέτως, το ανθρώπινο δυναμικό που διέθετε το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο [ΑΣΕΠ (13), αορίστου χρόνου (5), αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί (24)] έπρεπε να διατεθεί *αποκλειστικά* για τη διοίκηση και ανάπτυξη της λειτουργίας του Ιδρύματος, χωρίς να είναι εφικτή η διαθεσιμότητα έστω και μία ανθρωποώρας για να υποστηρίξει την επιβαλλόμενη από την έντονη κοινωνική πίεση ραγδαία ανάπτυξη και ζήτηση του καινοτόμου θεσμού της ανοικτής κι από απόσταση διδασκαλίας.

Η προηγούμενη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ επισημαίνει, ενδεικτικά (Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004) ως προς το τελευταίο σημείο, πως το διατιθέμενο από την Πολιτεία διοικητικό προσωπικό που απασχολείται σε ένα μέσο παραδοσιακό Ελληνικό Πανεπιστήμιο - με μικρότερο συγκριτικά με το ΕΑΠ συνολικό φοιτητικό δυναμικό- είναι κατά πολύ μεγαλύτερο (μεγαλύτερο κατά δέκα φορές περίπου) από τον αντίστοιχο αριθμό διοικητικών υπαλλήλων ή υπαλλήλων αορίστου χρόνου που εργάζονται στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο την τετραετία 2000-2004.

Στο σημείο αυτό υπογραμμίζεται ότι το Β΄ ΚΠΣ κληροδότησε στα υπόλοιπα Ελληνικά Πανεπιστήμια δεκάδες ή εκατοντάδες υπαλλήλους από τη μετατροπή των συμβάσεών τους σε αορίστου χρόνου. Η μισθοδοσία των τελευταίων καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Στην περίπτωση, ωστόσο, του Ελληνικού Ανοικτού την τετραετία αυτή, 2000-2004, υπάρχει ελάχιστος αριθμών συμβασιούχων μέσω του ΕΠΕΑΕΚ και μόνο πέντε (5) εξ αυτών επωφελήθηκαν από το συγκεκριμένο μέτρο. Επομένως, το σημαντικότερο μέρος των αναπτυξιακών δράσεων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στηρίζεται χρηματοδοτικά την περίοδο αυτή στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Οι κυριότερες ενέργειες και δράσεις του Ανοικτού Πανεπιστημίου, διαχρονικά, από την ίδρυση του μέχρι και το έτος 2003, παρουσιάζονται συνοπτικά στον ακόλουθο Πίνακα:

Πίνακας 13. Διαχρονική Εξέλιξη λειτουργιών και δραστηριοτήτων του ΕΑΠ

ΕΤΟΣ	
1992	✚ Ίδρυση του ΕΑΠ.: άρθρο 27 του Ν. 2083/92
1995	✚ Διεθνής συνάντηση για το ΕΑΠ - ✚ Συγκρότηση προπαρασκευαστικής επιτροπής
	✚ Τροποποίηση ιδρυτικού άρθρου - ✚ Ορισμός Διοικούσας Επιτροπής (Νοέμβριος του 95)
1996	✚ Σύνταξη λεπτομερούς σχεδίου νόμου και σχεδίου ακαδημαϊκής ανάπτυξης από τη ΔΕ του ΕΑΠ
	✚ Χρηματοδότηση του ΕΑΠ από τον κρατικό προϋπολογισμό - Απόσπαση μικρού αριθμού εκπαιδευτικών.
	✚ Έναρξη της προσπάθειας για την ανάπτυξη της υποδομής του Ιδρύματος στην έδρα του.
	✚ Έναρξη της προσπάθειας για την απόκτηση διδακτικού υλικού για τα δύο πρώτα πιλοτικά Προγράμματα Σπουδών: "Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση", "Μεταπτυχιακή Ειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας"
1997	✚ Χρηματοδότηση της ανάπτυξης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου από το ΕΠΕΑΕΚ Ι (Β' ΚΠΣ).
	✚ Συγκρότηση Επιτροπής Ερευνών και Ομάδας Ειδικών για τη διεκπεραίωση του Προγράμματος.
	✚ Ολοκλήρωση της προσπάθειας για την απόκτηση διδακτικού υλικού για τα δύο πρώτα πιλοτικά Προγράμματα Σπουδών.
	✚ Επιλογή διδασκόντων και συγκρότηση των ομάδων διδακτικού προσωπικού για τα παραπάνω Προγράμματα.
	✚ Επεξεργασία στο ΥΠΕΠΘ του σχεδίου νόμου για το ΕΑΠ και ψήφισή του από τη Βουλή (Ν. 2552/97).
	✚ Ολοκλήρωση των τεχνικών εργασιών και εγκατάσταση του ΕΑΠ σε κεντρικό κτίριο της Πάτρας. ✚ Διοικητικές Υπηρεσίες - Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας & Εξ αποστάσεως Βιβλιοθήκη
1998	✚ Έναρξη της παροχής των δύο πρώτων προγραμμάτων Σπουδών.
	✚ Έκδοση Υπουργικής Απόφασης για τα Προγράμματα του ΕΑΠ
	✚ Έκδοση Υπουργικής Απόφασης για τις Θεματικές Ενότητες του ΕΑΠ
1999	✚ Ολοκλήρωση του ενός εκ των δύο πιλοτικών προγραμμάτων του ΕΑΠ (Ανοικτή και Εξ αποστάσεως Εκπαίδευση). ✚ Αποφοίτηση των πρώτων Μεταπτυχιακών Φοιτητών.
	✚ Ολοκλήρωση των προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάπτυξη της αναγκαίας υποδομής (π.χ. συγκρότηση ομάδων διδακτικού προσωπικού, εξασφάλιση αιθουσών, διπλασιασμός της κτιριακής υποδομής, ανάπτυξη ηλεκτρονικού συστήματος για την εξ αποστάσεως υποβολή αιτήσεων υποψήφιων Φοιτητών). Προσφορά 5 Προπτυχιακών, 3 επιμορφωτικών και 9 Μεταπτυχιακών προγραμμάτων

ΕΤΟΣ	
	για 5000 Φοιτητές.
	✚ Προκήρυξη των 15 πρώτων θέσεων για μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ).
	✚ Προκήρυξη των πρώτων θέσεων Διοικητικών Υπαλλήλων.
	✚ Έκδοση των πρώτων συγγραμμάτων για τα Προγράμματα του ΕΑΠ.
2000	✚ Χρηματοδότηση της ανάπτυξης και ομαλής λειτουργίας του εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου από το ΕΠΕΑΕΚ II (Γ' ΚΠΣ).
	✚ Προσφορά ενός νέου Μεταπτυχιακού προγράμματος Σπουδών: 'Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής'
	✚ Ανάλυση υπηρεσίας από τους πέντε πρώτους Διοικητικούς Υπαλλήλους που προσλήφθηκαν μέσω ΑΣΕΠ
	✚ Συγκρότηση και οργάνωση των Διοικητικών Τμημάτων: ✚ Ακαδημαϊκών Οργάνων ✚ Φοιτητικού Μητρώου ✚ Προσωπικού ✚ Εγκαταστάσεων ✚ Οικονομικού ✚ Βιβλιοθήκης ✚ Εκπαίδευσης
	✚ Τροποποιήσεις του Ν. 2552/97
	✚ Σύσταση και στελέχωση της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης
	✚ Ανάλυση υπηρεσίας από 8 μέλη ΔΕΠ
	✚ Έκδοση 180 επιπλέον νέων τόμων διδακτικού υλικού
2001	✚ Εκλογή Προϊσταμένου Διοικητικών Υπηρεσιών ΕΑΠ
	✚ Συγκρότηση της πρώτης Κοσμητείας της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών
	✚ Προσφορά ενός επιπλέον Προπτυχιακού προγράμματος: 'Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός' ✚ ενός Μεταπτυχιακού προγράμματος ειδίκευσης: 'Διοίκηση Μονάδων Υγείας ΕΣΥ' ✚ και δύο Μεταπτυχιακών προγραμμάτων επιμόρφωσης: 'Εκπαιδευτική Έρευνα στην Πράξη' και 'Εξέλιξη του Παιδιού στο Κοινωνικό Περιβάλλον'
	✚ Έγκριση Κανονισμού εκπόνησης διδακτορικής διατριβής και επιλογή των πρώτων υποψήφιων διδακτόρων
	✚ Νέο κτίριο (Σαχτούρη 11)
	✚ Σύσταση – Συγκρότηση Πρωτοβάθμιου Υπηρεσιακού Συμβουλίου του Διοικητικού Προσωπικού του ΕΑΠ.
	✚ Διοργάνωση του 1 ^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου ΑεξΑΕ
	✚ Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και

ΕΤΟΣ	
	Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας
	✚ Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης
	✚ Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας της Βιβλιοθήκης του ΕΑΠ.
	✚ Νέο κτίριο για τις ανάγκες αποθήκευσης και διακίνησης διδακτικού υλικού (Πατρών –Κλάους)
	✚ Ανάλυση υπηρεσίας 4 από νέα μέλη ΔΕΠ
	✚ Ανάλυση υπηρεσίας από οχτώ νέους Διοικητικούς Υπαλλήλους που προσλήφθηκαν μέσω ΑΣΕΠ
	✚ Έκδοση 78 επιπλέον νέων τόμων διδακτικού υλικού
2002	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Κατάργηση Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Επιμόρφωσης ✚ Νέο κτίριο (Τσαμαδού 13-15 & Αγίου Ανδρέου) ✚ Ανάπτυξη εργαστηριακής υποδομής ✚ Ανάλυση υπηρεσίας από νέα 4 μέλη ΔΕΠ ✚ Κατάθεση πρότασης έγκρισης χρηματοδότησης εναλλακτικού διδακτικού υλικού ✚ Έγκριση χρηματοδότησης Έργου Βιβλιοθήκης ✚ Έγκριση χρηματοδότησης Έργου Γραφείου Διασύνδεσης ✚ Έγκριση Γενικού Κανονισμού Εκπόνησης Διπλωματικών Εργασιών ✚ Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας Ακαδημαϊκών Οργάνων ✚ Συγκρότηση Επιτροπής Κανονισμού Σπουδών ✚ Συγκρότηση Σχολής Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας και εκλογή Κοσμήτορα ✚ Έγκριση παροχής νέων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Ειδίκευσης για το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005 (Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία, Σεισμική Μηχανική και Αντισεισμικές Κατασκευές, Διαχείριση Τεχνικών Έργων , Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση στα Πληροφοριακά Συστήματα, Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων και Γραφικές Τέχνες – Πολυμέσα) ✚ Χρηματοδότηση Έργου «Προηγμένες Υπηρεσίες Τηλεματικής – Τηλεεκπαίδευση» από την Κοινωνία της Πληροφορίας ✚ Απονομή πρώτων Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης (Masters) ✚ Εκλογή Διευθυντή Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας ✚ Συμμετοχή στο πρόγραμμα Erasmus (Socrates) ✚ Έκδοση 89 επιπλέον νέων τόμων διδακτικού υλικού
2003	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Ανάλυση υπηρεσίας από 7 νέα μέλη ΔΕΠ ✚ Συγκρότηση Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών και εκλογή Κοσμήτορα ✚ Συμμετοχή Κοσμητόρων στις συνεδριάσεις της Διοικούσας Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου ✚ Συγκρότηση Επιστημονικού Συμβουλίου Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού & Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας και ορισμός Αναπληρωτή Δ/ντή ✚ Ανανέωση θητείας Προϊστάμενου Διοικητικών Υπηρεσιών ✚ Ορισμός Διευθυντή στη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης ✚ Δημιουργία και ανάπτυξη εναλλακτικής μορφής διδακτικού υλικού ✚ Έκδοση 63 επιπλέον νέων τόμων διδακτικού υλικού

ΕΤΟΣ	
	<ul style="list-style-type: none">✚ Νέα κτίρια (Ρήγα Φεραίου 167, Ρήγα Φεραίου 169)✚ Απόφαση για τη λειτουργία Περιφερειακού Εκπαιδευτικού Κέντρου του ΕΑΠ στην Κρήτη✚ Απόκτηση οικοπέδου για την ανέγερση των μόνιμων εγκαταστάσεων του ΕΑΠ✚ Ολοκλήρωση του Έργου τηλεπικοινωνιακής διασύνδεσης των κτιρίων του ΕΑΠ με Οπτικές Ύψες✚ Εγκατάσταση οπτικής διασύνδεσης του ΕΑΠ με ΟΤΕ & ΕΔΕΤ✚ Εγκατάσταση του Σύγχρονου Τηλεφωνικού Κέντρου✚ Λειτουργία δύο αιθουσών Τηλεδιάσκεψης✚ Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων λογισμικών προγραμμάτων στις Διοικητικές Υπηρεσίες✚ Χρηματοδότηση Έργου ενίσχυσης Σπουδών Πληροφορικής✚ Χρηματοδότηση εξοπλισμού Κεντρικής Βιβλιοθήκης✚ Λειτουργία Γραφείου Διασύνδεσης✚ Εκπόνηση μελέτης για την επιλογή δεικτών αποτίμησης του ΕΑΠ

2.3.4 Η τρίτη περίοδος λειτουργίας του ΕΑΠ (2004 έως και σήμερα)

Η Ενότητα αυτή αποτυπώνει και εξετάζει την αναπτυξιακή προσπάθεια του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου μετά τα μέσα του έτους 2004, αναδεικνύοντας αφ' ενός τις εξελίξεις και αφ' ετέρου τις αλλαγές που συντελέστηκαν την περίοδο αυτή. Η σειρά με την οποία παρατίθενται τα στοιχεία οδηγεί ομαλώς στην αποτύπωση της σημερινής εικόνας του Ιδρύματος. Κατά τον τρόπο αυτό δύναται η Αναθέτουσα Αρχή, καθώς και κάθε ενδιαφερόμενος, να αντιληφθεί και να ερμηνεύσει την υφιστάμενη κατάσταση της λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου σήμερα, το έτος 2007.

➔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ/ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΑΠ

Επισημαίνεται πως ο Μελετητής- Ανάδοχος έχει στη διάθεση του αφ' ενός το Επιχειρησιακό -Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του ΕΑΠ, που συντάχθηκε εν έτος 2002, το οποίο αφορά και στην περίοδο ανάληψης καθηκόντων της δεύτερης Διοικούσας Επιτροπής (Ιούνιος 2004) και αφ' ετέρου τους Απολογισμούς Πεπραγμένων των δύο διατελεσάντων Επιτροπών για τη δεκαετή περίπου λειτουργία του Ιδρύματος.

Εκ των διαθέσιμων αυτών στοιχείων διαφαίνεται ευκρινώς και άμεσα ο στρατηγικός προσανατολισμός του Προγραμματισμού Ανάπτυξης του Ανοικτού Πανεπιστημίου για τις τρεις αυτές χρονικές περιόδους λειτουργίας του Ιδρύματος. Ήδη, σε ανωτέρω σημείο της παρούσης Μελέτης, αποτυπώθηκαν και συγκριτικά εξετάστηκαν οι αναπτυξιακές κατευθύνσεις για τις δύο πρώτες διακριτές τετραετίες, κατά τη διάρκεια των οποίων διετέλεσε η πρώτη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ. Απομένει στο παρόν σημείο να περιγραφεί το κέντρο εστίασης του πλάνου δράσης και ανάπτυξης του Ιδρύματος για την περίοδο μετά τα μέσα του έτους 2004.

Σε γενικές γραμμές, την τρίτη περίοδο λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου συντελούνται σημαντικές εξελίξεις, διαφοροποιώντας σε πολλά σημεία του τόσο το ακαδημαϊκό όσο και το διοικητικό μοντέλο του Ιδρύματος. Στόχος και κύρια επιδίωξη της δεύτερης Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ είναι η Ποιότητα και η, κατά συνέπεια, αναβάθμιση των διοικητικών και εκπαιδευτικών λειτουργιών του Ιδρύματος (ΔΕ ΕΑΠ, 24/11/2007). Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, όπως ξεκάθαρα προκύπτει και εκ της παρακάτω περιγραφής τόσο των τομών που συντελούνται όσο και των αναπτυξιακών δράσεων του Πανεπιστημίου την εν λόγω περίοδο, επανασχεδιάζονται και επανακαθορίζονται βασικοί μηχανισμοί και διεργασίες που αφορούν είτε το εκπαιδευτικό πρότυπο είτε το ευρύτερο Σύστημα λειτουργιών και διοίκησης του ΕΑΠ.

Στη πλειοψηφία των περιπτώσεων διαπιστώνεται πως οι αλλαγές και τομές της τρίτης περιόδου και, κατά συνέπεια, το ευρύτερο πλάνο δράσης του ΕΑΠ εστιάζει σε οργανωσιακές ανακατατάξεις, με απώτερο στόχο την αναδόμηση των λειτουργιών του Ανοικτού Πανεπιστημίου σε ένα πρότυπο πιο αυστηρής μεν οργανωσιακής δομής, ωστόσο, πιο συγκροτημένης και ελέγξιμης. Με άλλα λόγια, το κέντρο βάρους του στρατηγικού προγραμματισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου για την τρίτη περίοδο λειτουργίας του αποτελεί αφ' ενός η τυποποίηση των κρίσιμων λειτουργικών διαδικασιών του, προκειμένου να καθίσταται εφικτή η συστηματική παρακολούθηση και βελτίωση αυτών, και αφ' ετέρου η προετοιμασία του Ιδρύματος προς επίτευξη της μελλοντικής βιωσιμότητας του για την περίοδο διακοπής της χρηματοδοτικής υποστήριξης του από κοινοτικά κονδύλια.

Στο τελευταίο αυτό συμπέρασμα συνάδει μια σειρά από τομές (αλλαγές) που συντελέστηκαν την περίοδο μετά τα μέσα του έτους 2004, την οποία ο Μελετητής παραθέτει ακολούθως, ερμηνεύοντας, ταυτόχρονα, την προστιθέμενη αξία (added value) που ενδεχομένως έχει κάθε μια εξ αυτών στην αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του Ιδρύματος.

➤ ΤΟΜΕΣ ΤΡΙΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Παρακάτω καταγράφονται συνοπτικά **οι ενδεικτικότερες τομές της χρονικής περιόδου 2004 έως και σήμερα, έτος 2007** στις κυριότερες λειτουργίες και διεργασίες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

- Βασική **ακαδημαϊκή τομή** για την εν λόγω περίοδο (μετά το έτος 2004) αποτελεί η τροποποίηση της διεργασίας επιλογής και καθιέρωσης των παρεχόμενων Προγραμμάτων Σπουδών.

Η διαδικασία αυτή δεν συνιστά πλέον αυτενέργεια της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος, αλλά διαπερνά τα ιθύνοντα Ακαδημαϊκά Όργανα, διασφαλίζοντας όρους ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Τα Όργανα αυτά καταθέτουν ολοκληρωμένες και τεκμηριωμένες εισηγητικές προτάσεις καθιέρωσης Προγραμμάτων, οι οποίες -κατόπιν αναλυτικής αξιολόγησης από εσωτερικούς και εξωτερικούς Ειδικούς- εγκρίνονται ή μη εκ της Διοικούσας Επιτροπής. Προβλέπεται, μάλιστα, ειδικό έντυπο, "Έντυπο Αξιολόγησης Προγραμμάτων Σπουδών, με αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες καθώς και με μέρος διαμορφωμένο για τη συμπλήρωση της τεκμηρίωσης ανά Κριτήριο. Διαφαίνεται εκ της τροποποίησης αυτής η πρόθεση του Ανοικτού Πανεπιστημίου για ανάπτυξη, τυποποίηση και τεκμηρίωση των λειτουργικών διαδικασιών, χαρακτηριστικό στοιχείο ενός Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας.

Επισημαίνεται πως και κατά την οκταετία 1996-2004 υπήρχαν σαφή κριτήρια ακαδημαϊκής ανάπτυξης. Ωστόσο, η διαφορά έγκειται σε δύο σημεία. Αφ' ενός στην έλλειψη υποχρεωτικής τεκμηρίωσης των τότε εκάστοτε προτάσεων και αφ' ετέρου στο γεγονός ότι, πριν το έτος 2004, ο σχεδιασμός της ακαδημαϊκής ανάπτυξης υπέκυπτε στην μεμονωμένη πρωτοβουλία των Διδασκόντων και της Διοικούσας Επιτροπής. Το σημείο αυτό δεν ερμηνεύεται ως παράλειψη ή αδυναμία της προηγούμενης Διοικούσας, αλλά προκύπτει ως εύλογη επίπτωση της έλλειψης, που καταγράφεται την περίοδο εκείνη, Κοσμητειών ως οι κατεξοχήν αρμόδιες για το σχεδιασμό και υλοποίηση της ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Ιδρύματος.

- Υλοποιούνται **επιλεκτικές, διορθωτικές παρεμβάσεις** στα ήδη παρεχόμενα Προγράμματα Σπουδών και, κύρια, στην διάρθρωση τόσο των Προγραμμάτων Σπουδών όσο και αυτών καθ' αυτών των Θεματικών Ενοτήτων (τροποποιήσεις, συμπληρώσεις, εμπλουτισμός κλπ)
- Επιδιώκεται **σύμπτυξη σε τρεις ομάδες Προγραμμάτων Σπουδών** με σχεδόν όμοιο γνωστικό αντικείμενο, ίδια επαγγελματικά δικαιώματα και, συνεπώς, κοινές τις τρεις και άνω Θεματικές τους Ενότητες. Πρόκειται για τα εξής παρακάτω Μεταπτυχιακά Προγράμματα:
 - Διοίκηση Μονάδων Υγείας & Διοίκηση Μονάδων Υγείας ΕΣΥ
 - Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων & Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής
 - Σπουδές στην Εκπαίδευση & Εκπαίδευση Ενηλίκων
- Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο επιχειρεί τα τελευταία έτη το **συνδυασμό διακοσίων δεκατεσσάρων (214) Θεματικών Ενοτήτων** -από δύο ή περισσότερες Σχολές του ΕΑΠ που ανήκουν σε αυτές- για την διαμόρφωση νέων και καινοτόμων Προγραμμάτων Σπουδών. Το σημαντικό και ενδιαφέρον σημείο είναι πως η ανάπτυξη και υλοποίηση τους δεν επιβαρύνει το ΕΑΠ με πρόσθετο κόστος, καθώς ήδη διατίθενται τόσο το διδακτικό υλικό όσο και οι απαιτούμενοι Διδάσκοντες.

Δεν πρόκειται για αυθαίρετη πρωτοβουλία της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ, παρά αξιοποίηση του θεσμικού πλαισίου του Ιδρύματος και, ειδικότερα, του άρθ. 2 παρ. 2 εδ. δ του Ν.2552/97. Σύμφωνα με τη τελευταία θεσμική ρύθμιση, ο σχεδιασμός και ανάπτυξη Προγράμματος Σπουδών μέσω συνδυασμού Θεματικών Ενοτήτων είναι εφικτή εφόσον κατοχυρωθούν η απόφαση της Συγκλήτου, η πρόταση των αντίστοιχων Κοσμητειών και η έγκριση από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

- Διενέργεια ολοκληρωμένης Έρευνας Αγοράς από τη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών για τη διερεύνηση της ζήτησης και του ευρύτερου ενδιαφέροντος για το επικείμενο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στις Τουριστικές Επιχειρήσεις.
- Στα πλαίσια υπό-Έργου συγχρηματοδοτούμενου από το ΕΠΕΑΕΚ, με έτος έναρξης το 2007, υλοποιούνται βελτιώσεις, τροποποιήσεις και επικαιροποιήσεις των ήδη εκδοθέντων Τόμων, ώστε να καταστούν πιο πλήρεις. Η προσπάθεια αυτή καταδεικνύει ότι τα ευρήματα των αξιολογικών διεργασιών, που διενεργεί το Ίδρυμα, αξιοποιούνται εποικοδομητικά. Επισημαίνεται πως κατά τις Εσωτερικές Αξιολογήσεις του ΕΑΠ και την αποδελτίωση των σχολίων (2005) των Φοιτητών διεξήχθησαν αρκετά αρνητικά πορίσματα για την Ποιότητα του έντυπου υλικού.

Συνεπώς, η Αξιολόγηση λειτουργεί ως εργαλείο βελτίωσης των λειτουργιών του Πανεπιστημίου ή και αναβάθμισης της Ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών του και όχι, απλώς, ως τεκμήριο συμμόρφωσης στο επίσημο θεσμικό πλαίσιο, που επιβάλλει τη διενέργεια της (παρ. 4, άρθ 8, Ν.2552/97).

- Παράλληλα με την ανωτέρω τομή κινείται και η προσπάθεια του Ιδρύματος για τροποποίηση αυτών καθ' αυτών των Φύλλων Αξιολόγησης. Διαπιστώνεται πως τα Ερωτηματολόγια εμπλουτίζονται τόσο ως προς το περιεχόμενο όσο και ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους, με περισσότερες αλλά και πιο στοχευμένες ερωτήσεις, προκειμένου να επιτυγχάνονται επιλεκτικές παρεμβάσεις.
- Τροποποιείται και ενισχύεται ο τρόπος επιλογής των μελών Συμπληρωματικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ) του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Έως το έτος 2004, η επιλογή των μελών ΣΕΠ βασίζεται, κατά κύριο λόγο, στις Εσωτερικές Αξιολογήσεις από Ενεργούς Φοιτητές του Ιδρύματος, ενώ μετά το έτος αυτό προστίθενται στα κριτήρια επιλογής των μελών ΣΕΠ, με ενισχυμένο ρόλο, τα ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά του υποψηφίου μέλους.

Η μεταβολή αυτή έχει διπλά προστιθέμενη αξία για το Σύστημα λειτουργιών του ΕΑΠ. Καταρχήν, αν και η διαδικασία επιλογής των μελών ΣΕΠ διενεργείται βάσει πιο αυστηρών κριτηρίων, ωστόσο αποκτά -από ακαδημαϊκής πλευράς- μια πιο ολοκληρωμένη και στοχοθετημένη διάσταση, με την έννοια ότι υπακούει σε συγκεκριμένο στρατηγικό ακαδημαϊκό πλάνο. Κατά δεύτερον, η ίδια η διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης τοποθετείται σε ορθότερη βάση, ως εργαλείο πλέον βελτίωσης των παρεχομένων υπηρεσιών του ΕΑΠ και όχι ως κατεξοχήν μηχανισμός επιλογής Διδασκόντων.

- Από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 προβλέπεται η **Αξιολόγηση** και του Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (ΕΔΥ), που παράγεται εκ του ΕΑΠ
- Συγκρότηση Ειδικών Επιτροπών για τον σχεδιασμό, ανάπτυξη και υποβολή των ακόλουθων βασικών **Κανονισμών και λειτουργιών**:
 - Εισήγηση βελτίωσης του Κανονισμού Διπλωματικών Εργασιών
 - Εισήγηση για την θέσπιση των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) κάθε Θεματικής Ενότητας
 - Εισήγηση βελτίωσης του Κανονισμού χορήγησης Διδακτορικών Διατριβών.
 - Εισήγηση βελτίωσης του Κανονισμού χορήγησης Υποτροφιών
- Έγκριση έξι (6) **Προγραμμάτων Δια βίου Μάθησης**. Με την ψήφιση του Νόμου για την Δια Βίου Μάθηση και την δημιουργία Ινστιτούτων Δια Βίου Μάθησης, το ΕΑΠ προώθησε άμεσα (καθότι εξαιρείται από την υποχρέωση δημιουργίας Ινστιτούτου έναντι των υπολοίπων συμβατικών Ελληνικών Πανεπιστημίων), την παροχή προγραμμάτων Δια Βίου Εκπαίδευσης και υποβάλλει προς έγκριση 39 Προγράμματα χρηματοδότησης από το ΕΠΕΑΕΚ. Μετά από αξιολόγηση εγκρίθηκαν σε πρώτη φάση έξι (6) Έργα και ήδη επίκειται η έναρξή τους.
- Στα πλαίσια των νέων τεχνολογικών εφαρμογών, **ενισχύεται** αφ' ενός η υποδομή της ψηφιακής βιβλιοθήκης και αφ' ετέρου ο εξοπλισμός και ρόλος του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας (**ΕΕΥΕΜ**).
Ειδικά ως προς το τελευταίο, ήδη εκτελούνται οι διεργασίες ψηφιοποίησης, αναπαραγωγής και πιστοποίησης του Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (ΕΔΥ) που συμπεριλαμβάνεται στο διδακτικό πακέτο των Φοιτητών του ΕΑΠ. Περαιτέρω, ωστόσο, παρατηρείται ενίσχυση της υποδομής και αναβάθμισης του τεχνολογικού εξοπλισμού του Εργαστηρίου (διαμόρφωση των studios), προκειμένου τα επόμενα έτη να παράγει η ίδια η Μονάδα το Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό του Ιδρύματος. Η τελευταία αυτή προσπάθεια είναι ενδεικτική της πρόβλεψης της βιωσιμότητας του Ανοικτού Πανεπιστημίου για την περίοδο λήξης των κοινοτικών πόρων.

Διαπιστώνεται τόσο εκ των τροποποιήσεων σε αυτή καθ' αυτή την αξιολογική διεργασία του Ιδρύματος όσο και εκ των συγκεκριμένων ακαδημαϊκών τομών η πρόθεση του Ανοικτού Πανεπιστημίου για ένα πιο διάφανο, ευέλικτο και στοχοθετημένο μοντέλο οργάνωσης και λειτουργίας. Ειδικότερα, προκύπτει η επιδίωξη του ΕΑΠ για την κατοχύρωση ενός προτύπου αυστηρότερης μεν διαχείρισης και οργάνωσης, που, ωστόσο δε, υπακούει σε συγκεκριμένα Κριτήρια ανάπτυξης και λειτουργίας καθώς και σε διαφανείς διεργασίες.

Οι αλλαγές αυτές, συνάδοντας στον κοινό τόπο σύγκλισης, της τυποποίησης και τεκμηρίωσης των διαδικασιών και μηχανισμών του ΕΑΠ, με στόχο τη συστηματική παρακολούθηση και βελτίωση αυτών, υποδηλώνουν την έμπρακτη κατεύθυνση και αναγωγή του Συστήματος λειτουργιών του Ιδρύματος σε όρους Ποιότητας. Η τελευταία αυτή επιδίωξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου τεκμαίρεται και από την ήδη ανάθεση σε Εταιρεία εξωτερικών Συμβούλων, ειδικών και με εμπειρία σε θέματα Ποιότητας, κατόπιν Διαγωνισμού, του Έργου ανάπτυξης και εφαρμογής ‘Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας των υπηρεσιών του’.

Προκειμένου να ερμηνευτούν και να γίνουν πιο αντιληπτά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που διαπερνούν το Σύστημα του ΕΑΠ, κρίνεται σκόπιμη η αναλυτικότερη ερμηνεία δύο εκ των κυριοτέρων τομών της τρίτης περιόδου που αφορούν στις κατεξοχήν κρίσιμες διεργασίες του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Πρόκειται για τον σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Ιδρύματος καθώς και τον μηχανισμό επιλογής των Διδασκόντων.

➤ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Όπως καταγράφηκε και ανωτέρω, μια εκ των κύριων τομών που επιτυγχάνονται κατά τη διάρκεια της θητείας της δεύτερης (2^{ης}) Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ (2004 έως και σήμερα) αποτελεί η τροποποίηση βασικών σημείων του μηχανισμού επιλογής και καθιέρωσης των Προγραμμάτων Σπουδών του Ιδρύματος.

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο την τρίτη περίοδο ζωής του επανακαθορίζει τους ακαδημαϊκούς του στόχους, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση των παρεχομένων γνώσεων στους ακόλουθους τομείς:

- Εκπαίδευση
- Διδασκαλία ξένων γλωσσών
- Περιβάλλον
- Τομείς αιχμής ή μεγάλης ζήτησης ή νέων κατευθύνσεων (πχ Πληροφορική)

Με σκοπό την ολοκληρωμένη, αναλυτική και ακριβή τεκμηρίωση και υποστήριξη των εισηγητικών προτάσεων για νέα Προγράμματα Σπουδών, σχεδιάζεται και αναπτύσσεται η συγκεκριμένη διεργασία (process), συμπεριλαμβάνοντας τις κάτωθι διαδικασίες (procedures):

- A. Συμπλήρωση και τεκμηρίωση (ανά κριτήριο), από τα ενδιαφερόμενα Ακαδημαϊκά Όργανα, εισηγητικής πρότασης για υιοθέτηση νέων Προγραμμάτων Σπουδών, (‘Έντυπο Υποβολής & Αξιολόγησης Προγραμμάτων Σπουδών’)

- B.** Αποτίμηση εισηγητικών προτάσεων- 'Εντύπων Υποβολής & Αξιολόγησης Προγραμμάτων Σπουδών' από Κοσμητεία, εσωτερικούς και εξωτερικούς Ειδικούς-Αξιολογητές στο εκάστοτε γνωστικό αντικείμενο
- C.** Υποβολή πρότασης προς τη Διοικούσα Επιτροπή για την τελική της αξιολόγηση και την έγκριση της ή μη.

Διαπιστώνεται πως ο μηχανισμός ακαδημαϊκής ανάπτυξης, όπως εφαρμόζεται τα τελευταία χρόνια, στηρίζεται σε πιο τυποποιημένες και τεκμηριωμένες διαδικασίες, ενώ, παράλληλα, ενισχύονται τα κριτήρια επιλογής και καθορισμού των παρεχόμενων Προγραμμάτων Σπουδών, στοιχείο που τεκμαίρεται εκ της ακόλουθης καταγραφής.

➔ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Τα **Κριτήρια ακαδημαϊκής ανάπτυξης** (καθιέρωση νέων Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών) συνίστανται στα ακόλουθα βασικά σημεία:

- ❑ Στόχος Προγράμματος Σπουδών και συμβατότητα με τους γενικούς στόχους του ΕΑΠ.
- ❑ Μορφωτική, αναπτυξιακή και εθνική αναγκαιότητα ή σκοπιμότητα.
- ❑ Εφικτότητα της διδασκαλίας του συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου με την εκπαιδευτική μέθοδο της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.
- ❑ Αποφυγή αλληλοεπικάλυψης. Να μην επικαλύπτονται, δηλαδή, με Κύκλους Σπουδών άλλων Ελληνικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, εκτός εάν ο βαθμός ζήτησης των προτεινόμενων (στοιχεία προτίμησης εισαγωγής σε ΑΕΙ) είναι πολύ μεγαλύτερος από αυτόν της προσφοράς θέσεων.
- ❑ Συμβολή στη σύμμετρο ανάπτυξη του ΕΑΠ σε ό,τι αφορά τόσο τα επίπεδα Σπουδών όσο και την ανάπτυξη των Σχολών του.
- ❑ Στοιχεία Έρευνας αντίστοιχων αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων που διακρίνονται για την επιτυχία των Σπουδών και, ειδικότερα, των περιπτώσεων όπου υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένα Προγράμματα με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.
- ❑ Νεωτερικότητα ή πρωτοτυπία του αντικειμένου και συμβολή στην εξέλιξη της Επιστήμης και της Τεχνολογίας.
- ❑ Συγκρότηση του αντικειμένου σε κάθε Θεματική Ενότητα, έτσι ώστε να παρουσιάζει μορφωτική αυτονομία και να περιλαμβάνεται σε περισσότερους Κύκλους Σπουδών.
- ❑ Διεπιστημονικότητα του αντικειμένου.

- Εξελικτική σχέση μεταξύ Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων. Στις περιπτώσεις των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, εφόσον προσφέρεται από το ΕΑΠ σχετικό Προπτυχιακό Πρόγραμμα, να αποδεικνύεται η εξελικτική σχέση μεταξύ των στόχων των δύο Προγραμμάτων (εξέλιξη της γνώσης, ειδίκευση, προοπτικές)
- Σαφής αναφορά του σκοπού του Προγράμματος.
- Σύνταξη αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών (περιγραφή της δομής και των βασικών περιεχομένων των Θεματικών Ενοτήτων).
- Αναφορά για την ύπαρξη ικανού αριθμού σημαντικών Επιστημόνων που μπορεί να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της διδακτέας ύλης και ειδικότερα αν υπάρχει προϋπηρεσία στη Μέθοδο της εξ αποστάσεως Εκπαίδευση.
- Πρόγραμμα υλοποίησης της πρότασης (π.χ. υπεύθυνος διαχείρισης, χρονοδιάγραμμα, κόστος και πηγή χρηματοδότησης).

Στα πλαίσια αυτά, την τρίτη περίοδο λειτουργίας του ΕΑΠ, ανατίθεται η επεξεργασία και προώθηση σε εξωτερικούς ανεξάρτητους Κριτές, διεθνούς κύρους, για Αξιολόγηση των κάτωθι τριών (3) Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών:

- ‘Σύγχρονες Ευρωπαϊκές Σπουδές με Έμφαση στη Νέα Ευρώπη’
- ‘Τεχνολογία Υλικού & Λογισμικού: Σχεδίαση & Ανάπτυξη Διάχυτων Συστημάτων Υπολογισμού’
- ‘Σχεδιασμός Φωτισμού - Πολυμέσα’

Μετά την θετική κρίση των Αξιολογητών, η Διοικούσα Επιτροπή εγκρίνει τα δύο τελευταία εκ των τριών ανωτέρω Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων (‘Σχεδιασμός Φωτισμού - Πολυμέσα’ και ‘Τεχνολογία Υλικού και Λογισμικού: Σχεδίαση και Ανάπτυξη Διάχυτων Συστημάτων Υπολογισμού’), τα οποία έχουν αποσταλεί στο Υπουργείο Παιδείας και Εθνικών Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) προς τελική έγκριση.

Παρατηρείται, ωστόσο, την εν λόγω περίοδο ότι η διαδικασία πρότασης και καθιέρωσης νέων Προγραμμάτων Σπουδών υλοποιείται και αντιστρόφως. Με άλλα λόγια, υποβάλλονται προτάσεις και εκ της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ προς τα αρμόδια Ακαδημαϊκά Όργανα. Ενδεικτικά αναφέρεται το πρόσφατο παράδειγμα, σύμφωνα με το οποίο η Διοικούσα προτείνει προς τις Κοσμητείες δύο Σχολών του ΕΑΠ την παροχή Προγραμμάτων ‘Ειδικής Αγωγής’ (Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών) και Προγραμμάτων που δεν προσφέρονται από άλλα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, όπως ‘Διοίκηση Σωφρονιστικών Ιδρυμάτων’ (Σχολή Κοινωνικών Επιστημών).

Το γεγονός αυτό, πέραν της αξίας που αναδεικνύει από ακαδημαϊκής οπτικής, παράλληλα, υποδηλώνει ένα ευέλικτο σχήμα διαχείρισης και λειτουργίας, σε αντίθεση με την περίπτωση άλλων συμβατικών Πανεπιστημίων της Ελλάδας, τα οποία διοικητικά εμφανίζονται πιο αγκυλωμένα, λόγω της οριζόντιας διαχείρισης τους. Ως προς τη τελευταία διαφοροποίηση, στην ενίσχυση του ανταγωνιστικού αυτού πλεονεκτήματος του ΕΑΠ έναντι των περισσότερων εκ των λοιπών δεκαοχτώ (18) Ελληνικών Ιδρυμάτων συμβάλλει άμεσα και η ύπαρξη ολιγομελών Ακαδημαϊκών Οργάνων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

➤ ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΕΛΩΝ ΣΕΠ

Η δεύτερη βασική τομή που συντελείται την περίοδο αυτή (μετά το έτος 2004) αφορά στην επιλογή των μελών ΣΕΠ. Ειδικότερα, καθορίζονται διάφανα, ακαδημαϊκά και αντικειμενικά κριτήρια **επιλογής των μελών Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ)** με στόχο την πρόσληψη των επιστημονικά καλύτερων Διδασκόντων. Δεν γίνεται πλέον η ανάθεση εκπαιδευτικού Έργου σε κατόχους Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης (Master) (από 100 που υπηρετούσαν), παρά μόνο σε εκείνες τις περιπτώσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

Τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται τα, περίπου, 1300 μέλη Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΣΕΠ) δομούνται πάνω στους ακόλουθους **άξονες** με μεγαλύτερο συντελεστή βαρύτητας εξ αυτών ο πρώτος και, κατόπιν, σε σειρά ακολουθούν ο τρίτος και τέταρτος.

- i. Ερευνητικό Έργο (επιστημονικές δημοσιεύσεις ή/ και επιστημονικές μονογραφίες)
- ii. Συγγραφικό Έργο
- iii. Διδακτικό Έργο
- iv. Επαγγελματικό - επιστημονικό Έργο, συμμετοχή σε επιστημονικούς φορείς κ.α
- v. Εμπειρία στην εξ αποστάσεως Εκπαίδευση (άρθ.4, παρ. 3β του Ν. 2552/97)
- vi. Αποτελέσματα Εσωτερικής Αξιολόγησης (για υπηρετούντα ΣΕΠ, που θα είναι ο βαθμός της Εσωτερικής Αξιολόγησης πολλαπλασιαζόμενος επί 2)

➤ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ & ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Οι ανωτέρω τομές συνέβαλαν στην αναδιαμόρφωση της γενικότερης εικόνας του Ιδρύματος. Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια της τρίτης περιόδου λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου, 2004 έως και το τρέχον ημερολογιακό έτος 2007, με την, παράλληλα, αλλαγή της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος, καταγράφονται ποικίλες εξελίξεις στην πορεία και λειτουργία του ΕΑΠ, διαμορφώνοντας την ακόλουθη εικόνα.

- Αύξηση του αριθμού των εισακτέων Φοιτητών κατά ποσοστό της τάξης του 40%. Ενώ το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005 εισάγονται πέντε χιλιάδες (5.000) Φοιτητές, οι εισακτέοι για το ακαδημαϊκό έτος 2008-09 ανέρχονται σε επτά χιλιάδες (7.000). Σήμερα, το έτος 2007, ο αριθμός των Ενεργών Φοιτητών φτάνει περίπου στους 23.650, εκ των οποίων οι περισσότεροι είναι εργαζόμενοι, φτάνοντας σε ποσοστό της τάξης του 85% του συνόλου του Φοιτητικού Δυναμικού.
- Μηδενική αύξηση της συμμετοχής των Φοιτητών στις δαπάνες Σπουδών για τρία (3) συνεχή ακαδημαϊκά έτη (2006-07, 2007-08, 2008-09). Σταθεροποίηση του ύψους συμμετοχής των δαπανών για τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε έξι (6) χρόνια, από τέσσερα (4) που ίσχυε, και για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα σε τέσσερα (4) χρόνια, από τρία (3) που ίσχυε.
- Συγγραφή 220 νέων Τόμων (επί πλέον των 583 ήδη υπαρχόντων) με τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης. Το κόστος των νέων βιβλίων περιορίστηκε στο ήμισυ περίπου του κόστους των Τόμων που αναπτύχθηκαν από τα προηγούμενα χρηματοδοτούμενα Έργα. (Απολογισμός 2ης ΔΕ ΕΑΠ, 2007)
- Παραγωγή Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού όπως υπερκείμενα, υποδειγματικές διδασκαλίες, ασκήσεις πολλαπλών επιλογών κλπ, που εμπλουτίζουν τα προσφερόμενα διδακτικά πακέτα της κάθε Θεματικής Ενότητας μέσω Video - DVD
- Σύνταξη και έγκριση Κανονισμού διάθεσης του Έντυπου Εκδοτικού Έργου του ΕΑΠ και κοστολόγηση κάθε Τόμου.
- Διάθεση των εκδοθέντων βιβλίων του ΕΑΠ σε Τμήματα άλλων Πανεπιστημίων και ΑΤΕΙ, στο σύνολο των παρεχομένων Προγραμμάτων Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Κύπρου, σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και το κοινό, με σημαντικά έσοδα για το ΕΑΠ.
- Ίδρυση του Παραρτήματος του ΕΑΠ στην Αθήνα και η λειτουργία των Πυλών του ΕΑΠ στις έδρες των Περιφερειών της χώρας και στις δομές της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των Φοιτητών και του κοινού της κάθε Περιφέρειας.
- Διπλασιασμός, κατά τη διάρκεια του έτους 2007, του αποθεματικού του Ιδρύματος από το ποσό του αποθεματικού που παραλήφθηκε το 2004. (Απολογισμός 2ης ΔΕ, 2007)

Υπό μια συνολική οπτική τόσο των τομών όσο και της εξελικτικής πορείας του Ανοικτού Πανεπιστημίου, κατά τη διάρκεια της τρίτης περιόδου, 2004 έως και σήμερα (2007), φαίνεται πως η νέα Διοικούσα Επιτροπή διατηρεί, ενισχύοντας και, ταυτόχρονα, προάγοντας το ακαδημαϊκό και διοικητικό Σύστημα του ΕΑΠ που της κληροδότησε η προηγούμενη Διοικούσα (1996-2004).

Συμπερασματικά προκύπτει πως η σημερινή Διοικούσα, με το σημαντικό υπόβαθρο μιας οκταετίας (1996-2004), που ενσωματώνει την περίοδο της εντατικής ακαδημαϊκής προετοιμασίας για την εισαγωγή των πρώτων Φοιτητών καθώς και τη φάση ανάπτυξης των κύριων λειτουργιών του Ιδρύματος, προβαίνει, κατά την περίοδο των καθηκόντων της, σε επιλεκτικές παρεμβάσεις που εστιάζουν στον λειτουργικό και οργανωσιακό ανασχεδιασμό/ ανασυγκρότηση του ΕΑΠ. Ο διττός της στόχος συνίσταται αφ' ενός στη βελτίωση των δομών, μηχανισμών αλλά και της εικόνας του Ιδρύματος, συνολικά, και αφ' ετέρου στην επίτευξη ενός βιώσιμου Πανεπιστημίου μετά τη διακοπή της χρηματοδοτικής ενίσχυσης του από κοινοτικούς πόρους.

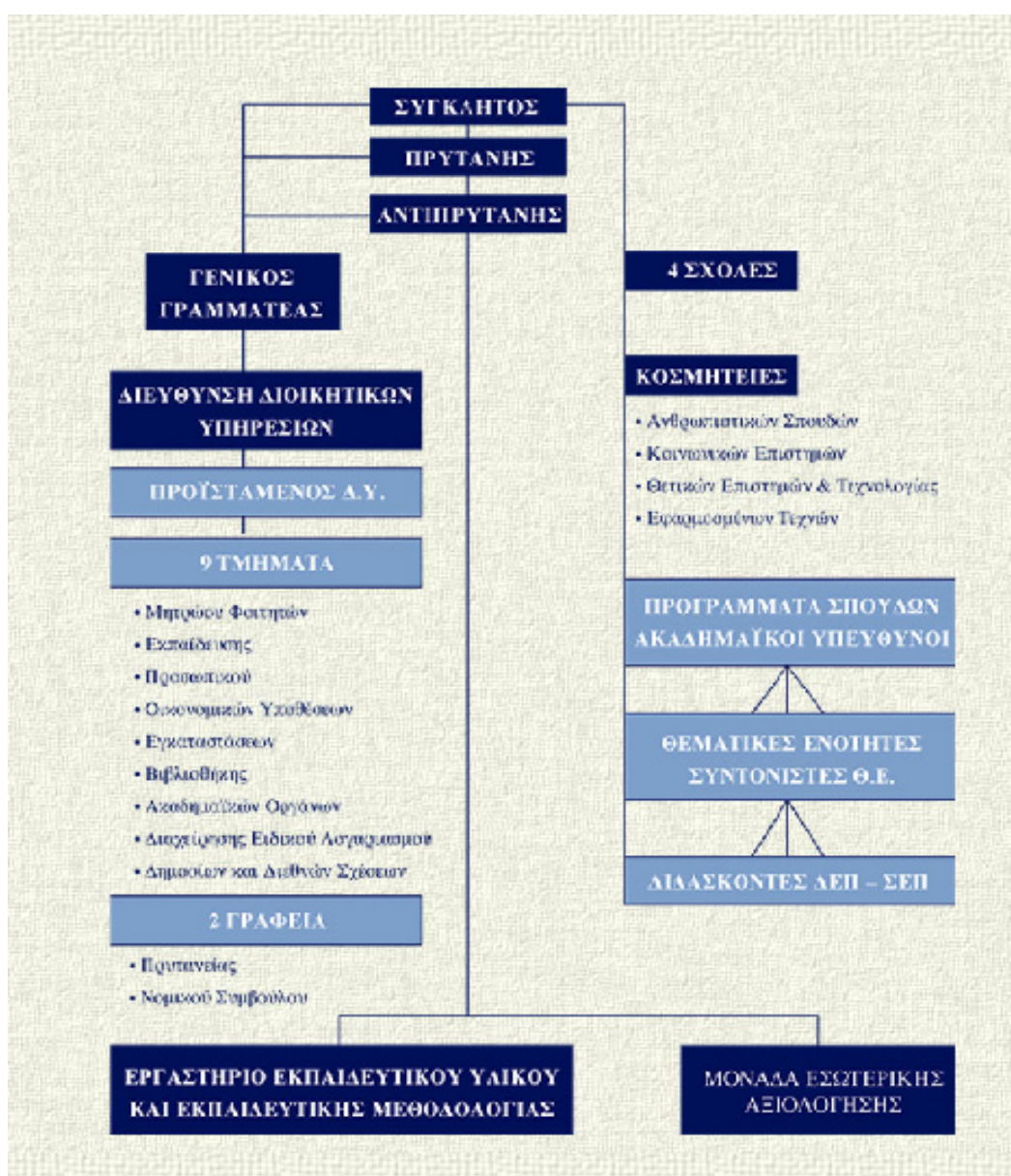
2.4 Το ΕΑΠ ως Οργανισμός

Η Ενότητα αυτή παρουσιάζει αφ' ενός το σημερινό πλαίσιο λειτουργίας και διοικητικής οργάνωσης του Ιδρύματος και αφ' ετέρου επισημαίνει τις κυριότερες ενέργειες αναβάθμισης του διοικητικού μοντέλου του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

2.4.1 Οργανωτική Δομή ΕΑΠ

Η ιεραρχική διάρθρωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου αποτυπώνεται στην Εικόνα 1, σύμφωνα με το επίσημο Οργανόγραμμα του Ιδρύματος

Εικόνα 1. Οργανόγραμμα Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Πηγή: Ιστοσελίδα Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου www.eap.gr

Εκ του ανωτέρου Οργανογράμματος προκύπτει η οργανωτική δομή και διάρθρωση των ιεραρχικών σχέσεων του Ανοικτού Πανεπιστημίου ως ακολούθως:

➔ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΓΑΝΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Το Ανώτατο Όργανο Διοίκησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.2552/97, αποτελεί η Σύγκλητος και έχει το τεκμήριο αρμοδιότητας.

Η Σύγκλητος ασκεί τις αρμοδιότητες που ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις περί Ανώτατων Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ) καθώς και τις αρμοδιότητες του Πρυτανικού Συμβουλίου. Το σώμα αυτό απαρτίζεται από:

- Πρύτανη
- Αντιπρύτανη
- Κοσμήτορες των τεσσάρων Σχολών του ΕΑΠ
- Ένα μέλος ΔΕΠ από κάθε Σχολή του ΕΑΠ
- Διευθυντή του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας (ΕΕΥΕΜ).

Ωστόσο, από το έτος ίδρυσης (1992) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου έως και σήμερα (έτος 2007), δεν έχει συγκροτηθεί σε σώμα η Σύγκλητος. Ο λόγος συνίσταται στο ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο υπόκειται σε μεταβατικό καθεστώς, καθώς ακόμα δεν έχει κατοχυρωθεί η αυτοδύναμη λειτουργία του.

Επισημαίνεται πως προκειμένου ένα Ανώτατο Ακαδημαϊκό Ίδρυμα να είναι *αυτοτελές*, να ασκείται η διαχείριση και η διοίκηση του, δηλαδή, από δικά του Ακαδημαϊκά Όργανα και δη από το Ανώτατο Όργανο Διοίκησης, τη Σύγκλητο, επιβάλλεται η πλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων, διαφορετικών για κάθε Πανεπιστήμιο.

Στην περίπτωση του ΕΑΠ, ειδικότερα, η Σύγκλητος αλλά και η Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού συγκροτούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.3, άρθ.10, Ν.2552/97, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i. Όταν είναι αυτοδύναμες δύο, τουλάχιστον, Σχολές του ΕΑΠ
- ii. Όταν έχουν διορισθεί τρία, τουλάχιστον, μέλη ΔΕΠ στη βαθμίδα του Καθηγητή
- iii. Όταν έχει διορισθεί ο Προϊστάμενος Διοικητικών Υπηρεσιών του ΕΑΠ
- iv. Όταν λειτουργεί αυτοδύναμα το Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας (Η αυτοδυναμία του ΕΕΥΕΜ επέρχεται με το διορισμό σε αυτό ενός μέλους ΔΕΠ του ΕΑΠ)

Στην αντίθετη περίπτωση, όπου οποιοδήποτε νεοϊδρυθέν Ακαδημαϊκό Ίδρυμα δεν πληροί τις προαπαιτούμενες προϋποθέσεις συγκρότησης Συγκλήτου ή, αλλιώς, δεν έχει συγκεντρώσει επαρκές εκλεκτορικό σώμα ώστε να εκλέγει, αυτοδύναμα, το Πρυτανικό του Συμβούλιο, τότε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζει Διοικούσα Επιτροπή καθώς και τα μέλη αυτής, αντικαθιστώντας το σώμα της Συγκλήτου. Ενδεικτικό είναι το πρόσφατο παράδειγμα των Πανεπιστημίων Δυτικής Μακεδονίας και Στερεάς Ελλάδας με έτος ίδρυσης μόλις το 2003 (ΠΔ 92, ΦΕΚ 83/Α' /11-4-2003), όπου ορίζεται ότι, μέχρι την έναρξη της -κατά το άρθρο 15 του Ν.2454/97 (ΦΕΚ 7/Α')- αυτοδύναμης λειτουργίας των, η διοίκηση και διαχείριση αυτών ασκείται, για το καθένα, από αντίστοιχη εννεαμελή Διοικούσα Επιτροπή.

Καθ' όμοιο και ανάλογο τρόπο, και στην περίπτωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου μέχρι της έναρξης της αυτοδύναμης λειτουργίας του Ιδρύματος και, κατά συνέπεια σύστασης της Συγκλήτου, στη θέση αυτής ορίζεται Διοικούσα Επιτροπή, ως το Ανώτατο Όργανο Διοίκησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Η Διοικούσα του ΕΑΠ ασκεί τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της Συγκλήτου, των Κοσμητειών σε μη αυτοδύναμες Σχολές και του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας (ΕΕΥΕΜ).

Ειδικότερα, η **Διοικούσα Επιτροπή του Ανοικτού Πανεπιστημίου** απαρτίζεται από:

- Πρόεδρος
- Αντιπρόεδρος (αναπληρώνει τον Πρόεδρο, σε περιπτώσεις απουσίας του, σε θέση Αντιπρύτανη.
- Προϊστάμενο Διοικητικών Υπηρεσιών σε θέση Γενικού Γραμματέα του Ιδρύματος
- Μέλη ΔΕΠ (7 τακτικά και 7 αναπληρωματικά μέλη)

Ο **Πρόεδρος της Επιτροπής**, μέχρι της συγκρότησης σε σώμα της Συγκλήτου, ασκεί καθήκοντα Πρύτανη, ενώ ταυτόχρονα αναλαμβάνει το ρόλο τόσο Κοσμήτορα για όσες Σχολές δεν είναι αυτοδύναμες όσο και Διευθυντή του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας, έως ότου διορισθεί ο Διευθυντής του.

Ως προς την τελευταία υποχρέωση, από το έτος 2002, με τον ορισμό του Διευθυντή Εργαστηρίου (90/30-09-02), ο Πρόεδρος της πρώτης Διοικούσας (ως πρώτη θεωρείται η ορισθείσα κατ' εξουσιοδότηση της παρ.8, άρθ.11, Ν.2327/1995) απαλλάσσεται εκ της συγκεκριμένης αρμοδιότητας. Όσον αφορά στις υποχρεώσεις του ως Κοσμήτορας, ενώ εκ της έναρξης της λειτουργίας του ΕΑΠ ο Πρόεδρος είχε αναλάβει τις αρμοδιότητες Κοσμήτορα και των τεσσάρων Σχολών του Ιδρύματος, σήμερα (έτος 2007) έχει υπό την εποπτεία του μόνο τη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών, καθώς είναι η μόνη χωρίς Κοσμητεία.

Διαπιστώνεται, κατά τη διάρκεια των ετών, σταδιακά εξελικτική πορεία αναφορικά με το εύρος δραστηριοτήτων του εκάστοτε Προέδρου, συνάγοντας σε υψηλό βαθμό αποκέντρωσης της Διοίκησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Εξ αρχής το μοντέλο διοικητικής οργάνωσης του Ιδρύματος προέβλεπε για τη θέση της Διοικούσας Επιτροπής πλήθος εκτελεστικών αρμοδιοτήτων, ως συνήθης πρακτική για κάθε νεοϊδρυθέν Ακαδημαϊκό Ίδρυμα. Στην πορεία, ωστόσο, σημειώνονται μεταβολές στο εύρος των εκτελεστικών καθηκόντων του Προέδρου, που προκύπτουν ως φυσική απόρροια αφ' ενός της επάνδρωσης του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας και αφ' ετέρου της σχεδόν αυτοδύναμης λειτουργίας των Σχολών του ΕΑΠ.

Γενικότερα, κάθε σύγχρονος και εξελισσόμενος Οργανισμός, με την πάροδο του χρόνου, εμφανίζει μεταβολές στη διοικητική και ιεραρχική του διάρθρωση, ως συνέπεια της συστηματικά αυξάνουσας πολυπλοκότητας του, της έντονης τάσης για εξειδίκευση και, κατά συνέπεια, της αποκέντρωσης των εξουσιών. Και ενώ στις περιπτώσεις ανάπτυξης των ομάδων του Οργανισμού σε αριθμό, μέγεθος ή και εξειδίκευση παρατηρείται αυξημένος βαθμός αποκέντρωσης, ταυτόχρονα το Σύστημα διοίκησης αποκτά πιο σύνθετη μορφή.

Κατά ανάλογο τρόπο και το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, με την πάροδο του χρόνου και τη συστηματική αύξηση του μεγέθους του, αποκτά μεν διαφορετική δομή και διάρθρωση λόγω της ανάγκης συνεχούς εξειδίκευσης κάθε αρχικής οργανωτικής του μονάδας, ωστόσο, η εξειδίκευση αυτή συνεπάγεται την αποκέντρωση της εξουσίας της Διοικούσας Επιτροπής, με τελικό αποτέλεσμα την αύξηση της απόδοσης και της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως το φαινόμενο της σταδιακής αποκέντρωσης των εξουσιών προκύπτει, κυρίως, ως εντονότερη ανάγκη για ένα Ακαδημαϊκό Ίδρυμα από ότι για οποιονδήποτε άλλον Οργανισμό, γεγονός που οφείλεται στο ότι η οργάνωση και διοίκηση ενός Πανεπιστημίου διαφοροποιείται σημαντικά από το Σύστημα Διαχείρισης άλλων Μονάδων, Επιχειρήσεων ή και Οργανισμών.

Η διαφοροποίηση αυτή έγκειται, πρωτίστως, στον υψηλότερο βαθμό πολυπλοκότητας του διοικητικού μοντέλου οργάνωσης και λειτουργίας του Τριτοβάθμιου Εκπαιδευτικού Συστήματος έναντι αυτού άλλων Οργανισμών. Στα Πανεπιστήμια απασχολείται -τόσο στη διοίκηση όσο και στη διδασκαλία και την έρευνα- μεγάλος αριθμός εξειδικευμένων Επιστημόνων, οι οποίοι είναι οργανωμένοι σε ομάδες με διαφορετικές αξίες και έντονες τάσεις ανεξάρτητης και αυτόνομης δράσης.

Αυτό συνεπάγεται ότι ο -ανά την υφήλιο- πιο διαδεδομένος τύπος οργάνωσης, το γνωστό γραφειοκρατικό Σύστημα, που έχει περιγραφεί και αναλυθεί από το Weber και τους οπαδούς του, δεν είναι ο καταλληλότερος τύπος οργάνωσης για ένα Ανώτατο Ακαδημαϊκό Ίδρυμα, παρόλο που οι αρχές που διέπουν το Σύστημα αυτό εφαρμόζονται, στην πράξη, από όλους τους μεγάλους Οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων, ακόμη, και των Πανεπιστημίων. Η αρχή της αυστηρά καθορισμένης ιεραρχίας της εξουσίας, παρόλο που έχει χάσει σε μεγάλο βαθμό την παλαιά της αίγλη, εξακολουθεί να διατηρεί την πυραμίδα της ιεραρχίας περιορίζοντάς την, όμως, ή αντικαθιστώντας την μερικώς με τη δικτυακή μορφή οργάνωσης.

Και ενώ το κυρίαρχο γραφειοκρατικό μοντέλο (Weber), με το πρότυπο αυστηρής ιεραρχικής δομής που αναδεικνύει, δε συμβαδίζει τυπικά με τη διάρθρωση ενός Ακαδημαϊκού Ιδρύματος, η τελευταία χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό συλλογικής δράσης, διάχυση εξουσιών στα Όργανα Διοίκησης και ενισχυμένη αυτοτέλεια καθενός εξ αυτών. Απώτερος στόχος του διοικητικού αυτού προτύπου αποτελεί τόσο η προστασία και διασφάλιση της ακαδημαϊκής αυτονομίας και της ελεύθερης διακίνησης ιδεών όσο και η υποστήριξη και προώθηση της ιδέας ότι αφ' ενός τα Πανεπιστήμια αποτελούν αφετηρία και πηγή Γνώσης και αφ' ετέρου το κοινό καλό εξαρτάται από την *ελεύθερη* αναζήτηση της γνώσης και της αλήθειας αυτής. Υπό την έννοια αυτή το μοντέλο οργάνωσης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης εμφανίζεται ως ένα βαθμό πιο χαλαρό και συλλογικό από ότι αυτό, όχι μόνο άλλων Οργανισμών, αλλά και των λοιπών δύο βαθμίδων Εκπαίδευσης.

Ενδεικτικά αναφέρεται η Πρωτοβάθμια ή και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, περιπτώσεις όπου η διοίκηση και διαχείριση των Σχολείων δε διενεργείται αποκλειστικά από το εσωτερικό περιβάλλον αυτών (Διευθυντές, Υποδιευθυντές) αλλά σημαντικό εκτελεστικό ρόλο διαδραματίζει το ευρύτερο εξωτερικό τους περιβάλλον (Γραφεία, Προϊστάμενοι Πρωτοβάθμιας/ Δευτεροβάθμιας, Σχολικοί Σύμβουλοι, κλπ). Αντιθέτως, η διαδικασία λήψης αποφάσεων και διενέργειας δράσεων από την Ακαδημαϊκή Κοινότητα διεκπεραιώνεται αυτοτελώς από αυτά καθ' αυτά τα Όργανα Διοίκησης κάθε Ιδρύματος, με την προϋπόθεση έγκρισης των ενεργειών αυτών από το Ανώτατο Συμβούλιο Ανώτατης Εκπαίδευσης ή και το Υπουργείο Παιδείας (ΥΠΕΠΘ), που έχει την συνολική εποπτεία των Ιδρυμάτων.

Μια επιπρόσθετη διαφορά του οργανωσιακού μοντέλου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με το αντίστοιχο των δύο άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων εντοπίζεται στη συλλογικότητα κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στη συμμετοχή κι ενεργή εμπλοκή των ίδιων των Ακαδημαϊκών στο Σύστημα Διοίκησης του Ιδρύματος, εν αντιθέσει των Δασκάλων και Καθηγητών, των οποίων ο ρόλος συνήθως περιορίζεται στην παροχή εκπαιδευτικού Έργου.

➔ ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Στα Όργανα Διοίκησης του Ιδρύματος συμπεριλαμβάνονται οι Κοσμητείες των τεσσάρων Σχολών, με τους Κοσμήτορες και τους Αναπληρωτές τους σε επικεφαλής θέση εντός έκαστης Σχολής. Ο θεσμός της Κοσμητείας, ως εξέχον Ακαδημαϊκό Όργανο, αποτελεί το δεύτερο, κατά σειρά μετά την Διοικούσα Επιτροπή, ιεραρχικό επίπεδο διοίκησης του Ιδρύματος.

Ως το **Ανώτατο Όργανο της Σχολής**, η Κοσμητεία απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα και όλα τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, που ανήκουν στη Σχολή. Βασικές αρμοδιότητες της είναι:

- ❑ παρακολούθηση και διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας των Προγραμμάτων Σπουδών και των Θεματικών Ενοτήτων, που εντάσσονται σε αυτήν,
- ❑ κατανομή τόσο των Θεματικών Ενοτήτων στα Προγράμματα Σπουδών όσο και των πιστώσεων που της παρέχει η Σύγκλητος
- ❑ εισηγητικές προτάσεις προς τη Σύγκλητο προτάσεων για την καθιέρωση νέων ή κατάργηση παλαιών Θεματικών Ενοτήτων και Προγραμμάτων Σπουδών

Ο Κοσμήτορας κάθε Σχολής του ΕΑΠ αντιστοιχεί στον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Κοσμήτορα της Σχολής ενός συμβατικού ελληνικού Πανεπιστημίου, ενώ οι αρμοδιότητες του ορίζονται, αντιστοίχως, από τις κείμενες διατάξεις περί ΑΕΙ.

Κατά ανάλογο τρόπο με τη διαδικασία σύστασης της Συγκλήτου του Ανοικτού Πανεπιστημίου, η Κοσμητεία του ΕΑΠ συγκροτείται σε σώμα μόνο όταν η Σχολή στην οποία ανήκει θεωρείται *αυτοδύναμη*. Μια Σχολή του Ανοικτού Πανεπιστημίου λειτουργεί αυτοτελώς όταν έχουν αποκτήσει αυτοδυναμία έξι (6) τουλάχιστον Ομάδες Διδακτικού Προσωπικού (όταν δηλαδή για κάθε αντίστοιχη Θεματική Ενότητα έχει διορισθεί ένα μέλος ΔΕΠ), που αντιστοιχούν σε ισάριθμες Θεματικές Ενότητες. Με άλλα λόγια, η Κοσμητεία συστήνεται σε σώμα μόνο εφόσον στην αντίστοιχη Σχολή του ΕΑΠ διορίζονται έξι μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) σε έξι διαφορετικές Θεματικές Ενότητες. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες Κοσμήτορα, έως την συγκρότηση Κοσμητείας και έναρξη αυτοδύναμης λειτουργίας της Σχολής, αναλαμβάνει ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ.

Σήμερα (έτος 2007) το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο διαθέτει τέσσερις Σχολές, αλλά τρεις Κοσμητείες, λόγω ανεπάρκειας αριθμού μελών ΔΕΠ στη μια εξ αυτών Σχολή και, συνεπώς, μη αυτοτελούς λειτουργίας αυτής. Συγκεκριμένα, στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζονται οι Κοσμητείες του ΕΑΠ και το έτος συγκρότησης έκαστης.

Πίνακας 14. Κοσμητείες Σχολών ΕΑΠ & έτος συγκρότησης

Κοσμητείες Σχολών ΕΑΠ	Έτος Συγκρότησης
Κοσμητεία Κοινωνικών Επιστημών	2006
Κοσμητεία Ανθρωπιστικών Σπουδών	2002 <i>(καταργείται το 2003 λόγω παραίτησης μέλους ΔΕΠ και επανασυγκροτείται έτος 2004)</i>
Κοσμητεία Θετικών Επιστημών	2003
Κοσμητεία Εφαρμοσμένων Τεχνών	<i>Δεν υφίσταται, λόγω ύπαρξης ενός (1) μέλους ΔΕΠ αντί έξι (6) που απαιτούνται για τη συγκρότηση της</i>

➤ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Εκ της ανωτέρω ανάλυσης αναφορικά με την ιεραρχική διάρθρωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου προκύπτουν δύο ασφαλή συμπεράσματα:

A. Τα ιεραρχικά επίπεδα διοίκησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου ταυτίζονται με τα ακόλουθα δύο Ακαδημαϊκά Όργανα:

- ❑ Διοικούσα Επιτροπή (Ανώτατο Όργανο Διοίκησης)
- ❑ Κοσμητείες Σχολών

B. Η σύσταση των Οργάνων Διοίκησης του ΕΑΠ είναι σχετικά **ολιγάριθμη**

Τα δύο ανωτέρω σημεία είναι χαρακτηριστικά πλεονεκτήματα της οργανωτικής δομής του Ανοικτού Πανεπιστημίου, καθώς τεκμαίρουν και ενισχύουν τη **δυνατότητα κάθετης διοίκησης** του Ιδρύματος. Η καθετοποίηση αυτή, που εντοπίζεται, πρωτίστως, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων καθώς, γενικότερα, στις διασυνδέσεις των διοικητικών λειτουργιών του Πανεπιστημίου, συνεπάγεται διαδικασίες αφ' ενός περιορισμένες σε αριθμό και αφ' ετέρου λιγότερο χρονοβόρες και γραφειοκρατικές.

Τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά αναδεικνύουν το **ευέλικτο σχήμα διοίκησης** του Ανοικτού Πανεπιστημίου ως ένα εκ των κατεξοχήν ανταγωνιστικά δυνατών του σημείων. Η διοικητική και διαχειριστική ευελιξία του ΕΑΠ, ως απόρροια αφ' ενός των ελάχιστων και των, κατά τεκμήριο σήμερα, μικρών -σε αριθμό μελών- Συλλογικών Οργάνων Διοίκησης κι αφ' ετέρου της κάθετης διοίκησης του Ιδρύματος, συνιστά μια εκ των σημαντικότερων διαφορών με την, συνήθως, δυσκίνητη και πολύπλοκη οριζόντια διοίκηση, που ασκείται σε συμβατικές μορφές Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η έννοια της δυσκίνητης οριζόντιας διοίκησης σχετίζεται, ως κατά το πλείστον, με την ανάγκη εκτεταμένης διάχυσης της πληροφόρησης οριζόντια, σε έκαστο επίπεδο ιεράρχησης του Ιδρύματος, γεγονός που δε συναντάται ακόμη κατά τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Προκειμένου να γίνει αμεσότερα αντιληπτή η συγκεκριμένη διαφοροποίηση, κρίνεται σκόπιμο να αντιπαραβληθεί, έστω συνοπτικά, η οργανωτική δομή ενός παραδοσιακού Πανεπιστημίου έναντι αυτής του ΕΑΠ.

Όσον αφορά στα **Επίπεδα ιεραρχίας και οργάνωσης ενός συμβατικού** Ακαδημαϊκού Ιδρύματος, αυτά παρατίθενται ακολούθως κατά φθίνουσα σειρά ιεράρχησης:

□ Σύγκλητος (Ανώτατο Όργανο)	□ Γενική Συνέλευση Τομέα
□ Πρυτανικό Συμβούλιο	□ Γενική Συνέλευση Τμήματος
□ Κοσμητείες Σχολών	□ Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος

Τα ανωτέρω έξι (6) ιεραρχικά επίπεδα ενός συμβατικού Πανεπιστημίου αντιστοιχούν σε ισάριθμα Όργανα Διοίκησης, τα οποία, συνήθως, στελεχώνονται με αρκετά μεγαλύτερο αριθμό μελών συγκριτικά με τα αντίστοιχα δύο ολιγομερή Συλλογικά Όργανα του ΕΑΠ.

Προκύπτει, συνεπώς, πως οι αρμοδιότητες και εξουσίες των τριών Συλλογικών Οργάνων ενός συμβατικού ελληνικού Ακαδημαϊκού Ιδρύματος (Αρχή Συγκλήτου, Πρυτανικό Συμβούλιο και Διοικητικά Συμβούλια/ Γενικές Συνελεύσεις Τμημάτων & Τομέων), στην περίπτωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, συμπυκνώνονται και συγκεντρώνονται στα δύο Όργανα Διοίκησης του (Διοικούσα Επιτροπή & Κοσμητείες). Στο σημείο αυτό, ακριβώς, έγκειται τόσο η δυνατότητα κάθετων διασυνδέσεων στις διοικητικές λειτουργίες του Ιδρύματος όσο και το ευέλικτο σχήμα διοίκησης του.

Ενδεικτικά, ακολούθως παρατίθενται σε μορφή Πίνακα τα επίπεδα ιεραρχίας τόσο του Ανοικτού Πανεπιστημίου όσο και ενός τυπικού ελληνικού Ακαδημαϊκού Ιδρύματος, αποτυπώνοντας την αντιστοιχία στους ρόλους και τα εκτελεστικά καθήκοντα. Στον Πίνακα 15 φαίνεται ξεκάθαρα ο τρόπος με τον οποίο συμπυκνώνονται οι αρμοδιότητες των έξι Οργάνων Διοίκησης ενός συμβατικού Ιδρύματος, αντιστοίχως, στα δύο Όργανα του ΕΑΠ.

Πίνακας 15. Επίπεδα ιεραρχικής διάρθρωσης ΕΑΠ & Συμβατικού Ιδρύματος

Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	Συμβατικό Πανεπιστήμιο
Διοικούσα Επιτροπή	Σύγκλητος Πρυτανικό Συμβούλιο
Κοσμητεία	Κοσμητεία Γενική Συνέλευση Τομέα Γενική Συνέλευση Τμήματος Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος

Συνοψίζοντας, επισημαίνεται πως η κυριότερη αρνητική επίπτωση των πολλών και πολυμελών Συλλογικών Οργάνων Διοίκησης, που συναντώνται σε ένα συμβατικό Πανεπιστήμιο, αφορά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Στο σημείο αυτό έγκειται το βασικό μειονέκτημα και το αρνητικό κόστος. Στις περιπτώσεις μιας τέτοιας ιεραρχικής δομής η λήψη αποφάσεων συνιστά σύνθετη διεργασία, η ολοκλήρωση της οποίας απαιτεί μεγάλα χρονικά διαστήματα, μιας και διαπερνά αφ' ενός πολλαπλά επίπεδα και αφ' ετέρου τα πολλά μέλη-στελέχη των Συλλογικών Οργάνων. Αντιθέτως, στην περίπτωση του ΕΑΠ, λόγω των δύο μόνων υφισταμένων επιπέδων ιεράρχησης αλλά και των ολιγομελών Οργάνων, που εντοπίζονται σε καθένα εξ αυτών, η πληροφόρηση διαχέεται οριζοντίως σε μικρότερο εύρος και, συνεπώς, η λήψη αποφάσεων και η διεκπεραίωση θεμάτων υλοποιείται σε ταχείς ρυθμούς.

Πέραν, ωστόσο, των πλεονεκτημάτων μιας τέτοιας ιεραρχικής διάρθρωσης, που αφορούν και επιδρούν άμεσα στην αποτελεσματικότητα του Συστήματος Διοίκησης λειτουργιών του ΕΑΠ και, ειδικότερα, στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, η συγκεκριμένη οργανωτική δομή εμφανίζει, ταυτόχρονα, σημαντικά μειονεκτήματα, που ενδεχομένως δύνανται να επιδράσουν αρνητικά στο διοικητικό μοντέλο του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Όπως αναφέρθηκε σε ανωτέρω σημείο της παρούσης Μελέτης, η έντονη τάση, κατά τη διάρκεια των ετών, εξειδίκευσης των αρχικών οργανωτικών ομάδων, λόγω αύξησης του μεγέθους του Ιδρύματος, συνεπάγεται μεταβολές στην οργανωτική δομή κάθε Οργανισμού, όπως και κάθε Πανεπιστημίου, με άμεση συνέπεια την αποκέντρωση της εξουσίας στη θέση της Διοικούσας Αρχής. Κατά ανάλογο τρόπο και στην περίπτωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, τα τελευταία χρόνια, καταγράφεται σταδιακή μείωση στο εύρος αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων του εκάστοτε Προέδρου του ΕΑΠ, εξαιτίας της κατοχύρωσης αυτοτελούς/ αυτοδύναμης λειτουργίας πολλών εκ των λειτουργικών μονάδων του Ιδρύματος (τρεις Σχολές και Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας).

Ωστόσο αναμφίβολα, ακόμη σήμερα, το έτος 2007, παρατηρείται εν μέρει σημαντικός βαθμός συγκεντρωτισμού αρμοδιοτήτων και ευθυνών στη θέση της Διοικούσας Επιτροπής του Ανοικτού Πανεπιστημίου, ως συνέπεια της έλλειψης Συγκλήτου και του Πρυτανικού σχήματος, που την απαρτίζει. Με άλλα λόγια, η Διοικούσα εμφανίζεται να ασκεί μεγαλύτερο εύρος καθηκόντων συγκριτικά με το αποκεντρωμένο σε πολλά ιεραρχικά επίπεδα μοντέλο πολλών συμβατικών Πανεπιστημίων, με ενδεχόμενη επίπτωση στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του Συστήματος λειτουργιών και διοίκησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Ενώ λοιπόν, τα ελάχιστα και ολιγομελή επίπεδα Συλλογικών Οργάνων του ΕΑΠ αναδεικνύουν ένα ευέλικτο σχήμα διοίκησης, ταυτόχρονα εν τούτοις λειτουργούν και ως παράγοντας συγκέντρωσης υπερβολικού φόρτου καθηκόντων, εξουσιών και ευθυνών στη θέση της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος. Κατά συνέπεια, ελαχιστοποιείται ο υψηλός βαθμός συλλογικότητας και χαλαρότητας, που ως αναφέρθηκε σε ανωτέρω σημείο της παρούσης Μελέτης, χαρακτηρίζει και διαφοροποιεί οργανωσιακά το διοικητικό μοντέλο της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης έναντι αυτού άλλων Οργανισμών.

Υπογραμμίζεται πως ο βαθμός αυτός συγκέντρωσης δεν αποτελεί επιλογή ή πρωτοβουλία της ίδιας της Διοικητικής Αρχής του ΕΑΠ, αλλά, αντιθέτως, συνιστά απόρροια του μεταβατικού καθεστώτος της λειτουργίας του Ιδρύματος, που είναι ακόμη εν ισχύ και προκύπτει από αυτό καθ' αυτό το επίσημο θεσμικό πλαίσιο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (αρθ.10, Ν.2552/97).

➔ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Όπως κάθε συμβατικό Ελληνικό Πανεπιστήμιο, το ΕΑΠ υποστηρίζεται στη λειτουργία του από διοικητικά Τμήματα, αρμόδια αφ' ενός για την εξυπηρέτηση των εμπλεκομένων μελών του (stakeholders) και του ευρύτερου κοινού και αφ' ετέρου για την αποτελεσματική διεκπεραίωση των δράσεων και λειτουργιών του.

Οι Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ διαρθρώνονται, σύμφωνα με την παρ. 1 εδ. α του άρθ. 6 του Ν. 2552/97, σε εννέα (9) Τμήματα και δύο ανεξάρτητα Γραφεία. Η διοικητική υποστήριξη των Τμημάτων παρέχεται από μόνιμους υπαλλήλους και αποσπασμένους εκπαιδευτικούς καθώς και από προσωπικό κάλυψης των αναπτυξιακών αναγκών, που υποστηρίζεται από το Έργο 'Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου', το οποίο χρηματοδοτείται από το ΕΠΕΑΕΚ II - Γ' ΚΠΣ.

Οι Υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης του ΕΑΠ, συνολικά, παρουσιάζονται ακολούθως:

- ❑ Εννέα (9) Τμήματα Διοικητικής Υποστήριξης
- ❑ Δύο (2) Γραφεία
 - Πρυτανείας
 - Νομικού Συμβούλου
- ❑ Δύο (2) Ανεξάρτητες Μονάδες
 - Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης
 - Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας

Ειδικότερα όσον αφορά στα εννέα Τμήματα Διοικητικών Υπηρεσιών του Ανοικτού Πανεπιστημίου, κρίνεται σκόπιμο να παρατεθούν οι ακόλουθες συνοπτικές περιγραφές αρμοδιοτήτων καθενός εξ αυτών:

□ **Μονάδα Διακίνησης Διδακτικού Υλικού**

Η Μονάδα είναι αρμόδια για την αποστολή του διδακτικού υλικού στα μέλη του Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού προσωπικού και στους Φοιτητές του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Επιπροσθέτως καταγράφει και ταξινομεί το αποθηκευμένο διδακτικό υλικό και παρακολουθεί την πορεία των εκδόσεων.

□ **Τμήμα Προσωπικού**

Το Τμήμα Προσωπικού είναι αρμόδιο για θέματα που αφορούν στην υπηρεσιακή κατάσταση των μελών του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), του Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ) και του διοικητικού προσωπικού του Πανεπιστημίου.

□ **Τμήμα Μητρώου Φοιτητών**

Το Τμήμα Μητρώου Φοιτητών είναι αρμόδιο για τη διεκπεραίωση όλων των φοιτητικών θεμάτων, όπως εγγραφές των Φοιτητών, καθορισμός τμημάτων, ενημέρωση του ηλεκτρονικού μητρώου, διαδικασίες για την έκδοση πτυχίων, χορήγηση βεβαιώσεων και αντιγράφων τίτλων Σπουδών. Παράλληλα διακινεί όλη την απαιτούμενη αλληλογραφία με τους Φοιτητές.

□ **Τμήμα Οικονομικών Υποθέσεων**

Το συγκεκριμένο Τμήμα είναι αρμόδιο για τον οικονομικό προγραμματισμό των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος. Ειδικότερα διαχειρίζεται τις εισροές που αντιστοιχούν στις κρατικές επιχορηγήσεις και στη συμμετοχή των Φοιτητών στις δαπάνες των Σπουδών τους.

□ **Τμήμα Εκπαίδευσης**

Το Τμήμα Εκπαίδευσης είναι αρμόδιο για τη διευθέτηση και προώθηση των ακαδημαϊκών και εκπαιδευτικών θεμάτων του Ιδρύματος. Συγκεκριμένα, αναπτύσσει τα ακαδημαϊκά ημερολόγια που συνίστανται στον προγραμματισμό των Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων και των Τελικών Γραπτών Εξετάσεων όλων των Θεματικών Ενοτήτων. Προγραμματίζει τις συναντήσεις των Ομάδων Διδακτικού Προσωπικού και συντονίζει την ανάπτυξη διδακτικού υλικού, ενώ, παράλληλα, είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση και ενημέρωση της ιστοσελίδας του Πανεπιστημίου.

□ Τμήμα Ακαδημαϊκών Οργάνων

Το Τμήμα Ακαδημαϊκών Οργάνων υποστηρίζει διοικητικά και γραμματειακά τη Σύγκλητο (Διοικούσα Επιτροπή) και τις Κοσμητείες των Σχολών. Ειδικότερα είναι αρμόδιο για τη συγκέντρωση των εισηγήσεων που προορίζονται για συζήτηση στα αρμόδια όργανα, για την κοινοποίηση των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης, την τήρηση πρακτικών των Συνεδριάσεων, την έκδοση αποσπασμάτων των πρακτικών, την κοινοποίηση των αποφάσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες και την τήρηση αρχείου πρακτικών.

□ Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων

Το Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων είναι αρμόδιο για την προβολή του Έργου του Ιδρύματος και την οργάνωση εκδηλώσεων επιστημονικού και πολιτιστικού χαρακτήρα. Επίσης, για την προώθηση των διαπανεπιστημιακών σχέσεων και ανταλλαγών με τη σύναψη συμφωνιών συνεργασίας και ανάληψη δράσεων. Παράλληλα, έχει την ευθύνη της τήρησης και ενημέρωσης του Ιστορικού Αρχείου του Πανεπιστημίου, της προετοιμασίας των τελετών απονομής των τίτλων Σπουδών και της επαφής και συνεργασίας με τους φοιτητικούς συλλόγους του Πανεπιστημίου για την επίλυση φοιτητικών προβλημάτων.

□ Τμήμα Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού

Το Τμήμα Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού διαχειρίζεται κυρίως τα Κοινοτικά κονδύλια αλλά και ποσά προερχόμενα από άλλες πηγές χρηματοδότησης, σύμφωνα με την κοινή Υπουργική απόφαση ΚΑ/679/22.8.1996. Τα ποσά αυτά διατίθενται για την κάλυψη των ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών αναγκών του Ιδρύματος.

□ Τμήμα Εγκαταστάσεων και Εκτέλεσης Έργων

Το Τμήμα Εγκαταστάσεων είναι υπεύθυνο για τη συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Ιδρύματος και τη διεκπεραίωση αποφάσεων σχετικά με την περαιτέρω κτιριακή του ανάπτυξη. Παράλληλα είναι αρμόδιο για τη λειτουργία και ανάπτυξη των πληροφοριακών και τηλεπικοινωνιακών δικτύων και την τεχνική υποστήριξη των χρηστών Η/Υ καθώς και για τη σύνδεση του Πανεπιστημίου με άλλα δίκτυα.

Η διοικητική εποπτεία, ο έλεγχος και ο συντονισμός των διοικητικών, οικονομικών και τεχνικών υπηρεσιών του Ιδρύματος ασκείται από τον Προϊστάμενο Διοικητικών Υπηρεσιών του ΕΑΠ, ως υπεύθυνος για την εύρυθμη λειτουργία τους στο πλαίσιο των σχετικών αποφάσεων και οδηγιών της Συγκλήτου (ΔΕ), των Κοσμητειών και του Πρύτανη.

Παράλληλα και προς υποστήριξη του Έργου του Προϊσταμένου Διοικητικών Υπηρεσιών, εντοπίζεται η θέση του Προϊσταμένου Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του ΕΑΠ, με τις εξής κατεξοχήν εκτελεστικές αρμοδιότητες: Συντονίζει και προγραμματίζει τη δράση όλων των τμημάτων του ΕΑΠ, με βασικό σκοπό την μεθοδικότερη και αποτελεσματικότερη επιτέλεση του Έργου τους, ενώ, ταυτοχρόνως, προϊστάται, έχοντας υπό την ευθύνη και εποπτεία του το ανθρώπινο δυναμικό (προσωπικό) όλων των Τμημάτων του Ιδρύματος.

➤ **ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ- ΕΕΥΕΜ**

Όσον αφορά στις δύο Ανεξάρτητες Μονάδες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, επισημαίνεται πως η σύσταση και λειτουργία τους αποτελεί βασικό καινοτόμο γνώρισμα του Ιδρύματος έναντι των λοιπών Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων της χώρας. Μόνο τα τελευταία χρόνια, με τον Ν.3374/2005, ‘Διασφάλιση και Αξιολόγηση Ποιότητας στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση’, ξεκινά σταδιακά συστηματική προσπάθεια για την συγκρότηση Γραφείων/ ή Επιτροπών Εσωτερικής Αξιολόγησης στα υπόλοιπα δεκαοχτώ (18) συμβατικά Ιδρύματα. Όσον αφορά, ωστόσο, στο Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας, αυτό δεν εμφανίζεται σε κανένα άλλο ελληνικό Ακαδημαϊκό Ίδρυμα παρά μόνο στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Στο παρόν σημείο παρουσιάζεται μόνο η μία εκ των δύο Ανεξάρτητων Μονάδων του ΕΑΠ, αυτή του Εργαστηρίου, καθώς η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης (ΜΕΑ) του Ιδρύματος έχει παρουσιαστεί ήδη σε ανωτέρω σημείο του μελετητικού Έργου του Αναδόχου, ως μια εκ των επτά αναπτυξιακών αξόνων της δεύτερης τετραετίας λειτουργίας του Ιδρύματος (2000-2004), ενώ οι δράσεις αυτής διερευνώνται και εξετάζονται διεξοδικά σε επόμενη Ενότητα της παρούσης Μελέτης.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΕΥΕΜ)

Καίριος συντελεστής για την υλοποίηση της διεργασίας ανάπτυξης και παραγωγής του διδακτικού υλικού του ΕΑΠ αποτελεί το Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας (ΕΕΥΕΜ).

Το Εργαστήριο, αν και εντάσσεται στις Διοικητικές Υπηρεσίες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, λειτουργεί ως ανεξάρτητη Μονάδα με έδρα στην Πάτρα, ενώ συνεργάζεται στενά με τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του ΕΑΠ αξιοποιώντας τα στοιχεία και τα συμπεράσματά της τελευταίας.

Οι **στόχοι και δραστηριότητες του Εργαστηρίου**, όπως ορίζονται στο άρθρο 7 του Ιδρυτικού Νόμου του ΕΑΠ, Ν. 2552/97, συνοψίζονται στα εξής σημεία:

- Προώθηση της επιστημονικής έρευνας για την ανάπτυξη καινοτομιών στο πεδίο της μεθοδολογίας της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης
- Εφαρμογή προωθημένων τεχνολογιών στην ανάπτυξη καινοτομικού διδακτικού υλικού και οργανολογίας εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Οι παραπάνω στόχοι συνδέονται άρρηκτα με τις επιδιώξεις του ΕΑΠ, όπως αυτές εκφράζονται και προωθούνται από τα ακαδημαϊκά του όργανα και ιδιαίτερα τη Σύγκλητο. Έτσι το ΕΕΥΕΜ είναι το **Επιστημονικό Όργανο** το οποίο παρέχει στο ΕΑΠ την απαραίτητη τεχνογνωσία για την εφαρμογή καινοτομιών ως προς αφ' ενός τη μεθοδολογία της Εκπαίδευσης από απόσταση, μέσω της οποίας παρέχονται οι Σπουδές, κι αφ' ετέρου την ανάπτυξη διδακτικού υλικού. (Κείμενα -Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ, 2004)

Η λειτουργία του Εργαστηρίου ξεκινά με τον ορισμό Διευθυντή (90/30-09-02 απόφαση ΔΕ) και την απόσπαση ενός υπαλλήλου, συνεχίζοντας δραστηριότητες που είχαν ήδη αρχίσει μέσω αναπτυξιακών Έργων . Επισημαίνεται πως, σύμφωνα με την επίσημη Έκθεση (2007) του Εργαστηρίου για τον Απολογισμό των Δράσεων του από το 2002 έως 2006, στο ΕΕΥΕΜ διατέθηκαν ελάχιστοι πόροι από τον κεντρικό προϋπολογισμό του ΕΑΠ, γεγονός που οδήγησε το Εργαστήριο σε αναζήτηση πόρων από Έργα του Γ' ΚΠΣ καθώς και ευρωπαϊκά αναπτυξιακά και ερευνητικά Προγράμματα. Έτσι δημιουργήθηκε μια ομάδα περί τους 10 ερευνητές, μηχανικούς και επιστήμονες κύρια από την περιοχή της πληροφορικής.(Απολογισμός ΕΕΥΕΜ, 2007)

Ειδικότερα, η **στελέχωση του Εργαστηρίου** έχει την ακόλουθη μορφή:

A. Όργανα Διοίκησης (με τριετή θητεία)

- Διευθυντής
- Αναπληρωτής Διευθυντής

Ο Διευθυντής και ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Εργαστηρίου επιλέγονται από τη Σύγκλητο μεταξύ των Διδασκόντων του ΕΑΠ, με βαθμίδα Επίκουρου έως και Καθηγητή.

Οι προϋποθέσεις επιλογής τους συνίστανται στις εξής ελάχιστες απαιτήσεις: αφ' ενός να έχουν θέσει υποψηφιότητα κι αφ' ετέρου να διαθέτουν εξειδίκευση ή εμπειρία είτε στο πεδίο της μάθησης από απόσταση, την ανοικτή παιδεία και την Εκπαίδευση ενηλίκων είτε στη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας και στην παραγωγή προτύπων εκπαιδευτικού και πληροφοριακού υλικού για τις ανάγκες της εξ αποστάσεως διδασκαλίας.

Η πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων γίνεται από τη Σύγκλητο τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την επιλογή τους, ενώ δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας έχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του ΕΑΠ. Σε περίπτωση, ωστόσο, που είτε δεν υπάρχουν υποψηφιότητες Καθηγητών, Αναπληρωτών Καθηγητών ή Επικούρων Καθηγητών είτε οι υποψήφιοι δεν έχουν τα παραπάνω προσόντα, η Σύγκλητος μπορεί να επιλέγει ως Διευθυντή Εργαστηρίου ή Αναπληρωτή Διευθυντή μέλος Δ.Ε.Π. του ΕΑΠ χαμηλότερης βαθμίδας.

Ο Διευθυντής του Εργαστηρίου έχει, βάσει του θεσμικού πλαισίου, τις εξής **αρμοδιότητες**:

- i. Συντονισμός ερευνητικού Έργου του Εργαστηρίου και προεδρεύων του Επιστημονικού Συμβουλίου.
- ii. Κατάρτιση, με τη σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικού Συμβουλίου, και υποβολή του ετήσιου Προγράμματος λειτουργίας και δραστηριοτήτων στη Σύγκλητο, Έκθεσης Πεπραγμένων καθώς και προϋπολογισμό και απολογισμό του Εργαστηρίου.
- iii. Εισήγηση στη Σύγκλητο, με τη σύμφωνη γνώμη του Επιστημονικού Συμβουλίου, της αγοράς τεχνολογικού εξοπλισμού και άλλης υλικοτεχνικής υποδομής, καθώς και της πρόσληψης ή απόσπασης από άλλες δημόσιες υπηρεσίες ειδικών Επιστημόνων για τη στελέχωση του Εργαστηρίου με το απαραίτητο προσωπικό.
- iv. Παρακολούθηση της τήρησης του Προγράμματος λειτουργίας και δραστηριοτήτων και προϊστάμενος του προσωπικού του Εργαστηρίου.
- v. Εκπροσώπηση του Εργαστηρίου και γενική ευθύνη της εφαρμογής του Κανονισμού για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία του.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής αναπληρώνει το Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

□ **Επιστημονικό Συμβούλιο**

Το Επιστημονικό Συμβούλιο απαρτίζεται από το Διευθυντή, τον Αναπληρωτή Διευθυντή του Εργαστηρίου και τέσσερα μέλη ΔΕΠ που προέρχονται από τις Σχολές Ανθρωπιστικών Σπουδών, Κοινωνικών Επιστημών, Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας και Εφαρμοσμένων Τεχνών.

Κάθε Μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου εκλέγεται από τα μέλη ΔΕΠ της Σχολής του ΕΑΠ που προέρχεται. Η εκλογή των Μελών έπεται χρονικά της επιλογής Διευθυντή και Αναπληρωτή Διευθυντή του Εργαστηρίου.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο επικουρεί το Διευθυντή στα διοικητικά του καθήκοντα, ενώ οι αποφάσεις του λαμβάνονται πλειοψηφικά κατά τις Συνεδριάσεις του με την ψήφο του Διευθυντή να υπερισχύει σε περιπτώσεις ισοψηφίας. Ειδικότερα, **οι αρμοδιότητες** του συνοψίζονται στα εξής σημεία:

- i. Διαμόρφωση του αναπτυξιακού και ερευνητικού προγραμματισμού του Εργαστηρίου, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που θέτει το ΕΑΠ μέσω των Ακαδημαϊκών του οργάνων και ιδιαίτερα τη Σύγκλητο.
- ii. Ανάθεση στα μέλη του την παρακολούθηση της προόδου εκτέλεσης των επιμέρους δραστηριοτήτων στα πλαίσια της εκτέλεσης του προγραμματισμού του.
- iii. Διαχείριση της περιουσίας και των εσόδων του Εργαστηρίου.

B. Προσωπικό

□ Επιστημονικό Προσωπικό

Αποτελείται από μέλη ΣΕΠ του ΕΑΠ με ειδικευση και εμπειρία είτε στο πεδίο της μάθησης από απόσταση της Ανοιχτής Παιδείας και της Εκπαίδευσης Ενηλίκων είτε στη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας και στην παραγωγή προτύπων εκπαιδευτικού και πληροφοριακού υλικού για τις ανάγκες της Εκπαίδευσης από απόσταση.

Σε μια δεύτερη εκδοχή, το Επιστημονικό προσωπικό μπορεί να απαρτίζουν μέλη Δ.Ε.Π. ή Σ.Ε.Π. του ΕΑΠ, που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ανάδειξη καινοτομιών στη μεθοδολογία και στην ανάπτυξη διδακτικού υλικού στην εξ αποστάσεως Εκπαίδευση. Στην περίπτωση αυτή, υποβάλλουν συγκεκριμένες προτάσεις συνεργασίας, τις οποίες το Εργαστήριο εντάσσει στον ετήσιο προγραμματισμό του μετά από αξιολόγηση και έγκρισή τους από το Επιστημονικό Συμβούλιό του.

□ Προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης

Το διοικητικό προσωπικό του Εργαστηρίου στηρίζει την εκτέλεση των ερευνητικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και κατανέμεται στις διάφορες δραστηριότητες ή Προγράμματα με ευθύνη του Διευθυντή του Εργαστηρίου.

Όσον αφορά, γενικότερα, στο Προσωπικό του Εργαστηρίου, τα μέλη αυτού σε οποιαδήποτε υπό- κατηγορία συμπεριλαμβάνονται προσλαμβάνονται δια νόμιμων μέσων από τη Σύγκλητο του Ανοικτού Πανεπιστημίου μετά εισήγησης του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΕΕΥΕΜ.

Η **κύρια συνεισφορά** του Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας στις λειτουργίες του Ανοικτού Πανεπιστημίου συνοψίζεται στην εισαγωγή των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στις εκπαιδευτικές αλλά και διοικητικές διεργασίες του ΕΑΠ.

Βασικός στόχος του ΕΕΥΕΜ είναι η ενίσχυση και ο εκσυγχρονισμός της μηδενικής τεχνικής εξάρτησης που διέθετε το μοντέλο εκπαιδευτικής λειτουργίας του ΕΑΠ, χαρακτηριζόμενο από χάρτινα βιβλία, γραπτές εργασίες που αποστέλλονται ταχυδρομικά, τηλεφωνική επικοινωνία Φοιτητών-καθηγητών, επιτόπιες συναντήσεις των ομάδων διδακτικού προσωπικού.

Προς επίτευξη του στόχου του, το Εργαστήριο ανέπτυξε τις ακόλουθες συγκεκριμένες **δράσεις**:

- Δημιουργία αναγκαίας δικτυακής και υπολογιστικής υποδομής.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση δικτύωσης του ΕΑΠ εσωτερικά και εξωτερικά (Μέσω χρηματοδότησης του ΕΠ ΚτΠ)
- Σχεδιασμός και υλοποίηση βασικής εκπαιδευτικής πύλης (portal) με κεντρικό κατάλογο χρηστών (LDAP), χώρους συνεργασίας, δυνατότητα ηλεκτρονικών συναλλαγών και υπηρεσίες σύγχρονης τηλε- Εκπαίδευσης (Μέσω χρηματοδότησης του ΕΠ ΚτΠ)
- Διαμόρφωση και συγκρότηση εργαστηρίου πληροφορικής και εργαστηρίου ποιότητας λογισμικού
- Διαμόρφωση πιλοτικού τηλε-εργαστηρίου φυσικών επιστημών.
- Ανάπτυξη υποδομής (υλικό, λογισμικό και τεχνογνωσία) για παραγωγή video και webcast και γενικότερα ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού
- Εγκατάσταση και λειτουργία Συστημάτων 'Learning management systems' (βασισμένα στο Moodle)
- Πιλοτική και δοκιμαστική εφαρμογή ανάλογων Συστημάτων, όπως για παράδειγμα του LAMS.

Η υποδομή αυτή επέτρεψε στο ΕΕΥΕΜ να **πραγματοποιήσει βελτιώσεις** στην **εκπαιδευτική μεθοδολογία** και πρακτική που συνοψίζονται στα εξής:

- ❑ Ηλεκτρονική επικοινωνία Φοιτητών-καθηγητών, μεταξύ Φοιτητών, και μελών της ΟΔΠ, είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με fora ή και μέσω τηλεδιάσκεψης.
- ❑ Ηλεκτρονική ανάθεση και παράδοση εργασιών των Φοιτητών
- ❑ On line εργασίες των Φοιτητών σε όλη τη διάρκεια του χρόνου
- ❑ Σύγχρονη τηλε- Εκπαίδευση («τηλε-ΟΣΣ»)
- ❑ Διάθεση των διπλωματικών εργασιών στους ενδιαφερόμενους Φοιτητές μέσω δικτύου
- ❑ Σχεδιασμός δοσοληψιών των Φοιτητών με το portal

Βελτιώσεις, όμως, υπήρξαν και στη **διοικητική λειτουργία** του ΕΑΠ στη βάση της υποδομής αυτής:

- ❑ Ηλεκτρονική δήλωση ΘΕ από τους Φοιτητές
- ❑ Διάθεση των διοικητικών εγγράφων ηλεκτρονικά
- ❑ Εκπόνηση τεχνικών προδιαγραφών για Διαγωνισμούς μέσω των Έργων για προηγμένες υπηρεσίες τηλεματικής
- ❑ Συμβολή στην αρχική μελέτη (2002) για την Υπολογιστική και δικτυακή πολιτική του ΕΑΠ, που εκπονήθηκε από το Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών ως βάση για την αναβάθμιση των υπηρεσιών του Ιδρύματος

Κύρια **αναπτυξιακά και ερευνητικά Έργα** που διεξήχθησαν από το προσωπικό του ΕΕΥΕΜ είναι τα ακόλουθα:

- ❑ Αναμόρφωση προγράμματος Σπουδών πληροφορικής (ΕΠΕΑΕΚ)
- ❑ Ανάπτυξη εργαλείου λογισμικού για την κατασκευή webcasts, βάσεις δεδομένων και εργαλείου για εκπαιδευτικές δραστηριότητες στην εκμάθηση ξένων γλωσσών
- ❑ Προηγμένες υπηρεσίες τηλεματικής στο ΕΑΠ (ΕΠ ΚτΠ)
- ❑ e-omogeneia (ΕΠΕΑΕΚ)
- ❑ e3 (EU elearning)
- ❑ Lega (ΓΓΕΤ elearning)
- ❑ Must learn It (EU Minerva)
- ❑ LeVis (EU Lingua)
- ❑ Αξιολόγηση ΕΔΥ (ΕΠΕΑΕΚ)

Ειδικότερα, όσον αφορά **στην παραγωγή και ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού** του ΕΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθ. 7 του Ν.2522/97, η συμβολή και ο ρόλος του Εργαστηρίου είναι μάλλον επικουρικός και υποστηρικτικός.

Το Εργαστήριο, σύμφωνα με το επίσημο θεσμικό πλαίσιο, είναι κατεξοχήν υπεύθυνο για την ανάπτυξη τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη του συγγραφικού Έργου και όχι τόσο για αυτή καθ' αυτή τη διαδικασία ανάπτυξης και παραγωγής του υλικού.

Το εν λόγω Εργαστήριο συμβάλλει επικουρικά στην ανάπτυξη και παραγωγή διδακτικού υλικού του ΕΑΠ, διενεργώντας τις ακόλουθες δραστηριότητες:

□ **Ψηφιακή έκδοση του έντυπου υλικού**

Το έντυπο υλικό του ΕΑΠ εκδίδεται σταδιακά και σε ψηφιακή μορφή, CD ή DVD, ανάλογα με το μέγεθος του υλικού κάθε Θεματικής Ενότητας (ΘΕ) και κάθε Προγράμματος Σπουδών (ΠΣ).

Την παραγωγή των CD και DVD σχεδίασε και υλοποίησε το ΕΕΥΕΜ σε συνεργασία με την ΕΔΕΑ που παρείχε το πρωτογενές υλικό σε διάφορες μορφές, και το Τμήμα Διακίνησης Υλικού, που ανέλαβε την αναπαραγωγή και διανομή του σε ΣΕΠ και Φοιτητές. Για το σκοπό αυτό σχεδιάστηκε βάση δεδομένων και υλοποιήθηκε εφαρμογή βάσης δεδομένων για την παραγωγή της ψηφιακής έκδοσης του έντυπου υλικού.

Ειδικότερα, το ΕΕΥΕΜ δημιούργησε έντυπο μαθησιακό υλικό σε ηλεκτρονική/ ψηφιακή μορφή για τα ακόλουθα Προγράμματα Σπουδών, όπως αποτυπώνονται στον Πίνακα 16:

Πίνακας 16. Δημιουργία έντυπου εκπαιδευτικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή για ΠΣ του ΕΑΠ

	Πρόγραμμα Σπουδών	Ημερομηνία υλοποίησης
Προπτυχιακά	Πληροφορική (ΠΛΗ)	Ιανουάριος – Ιούνιος 2004
	Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών (ΔΕΟ)	Ιανουάριος- Φεβρουάριος 2004
	Ελληνικός Πολιτισμός (ΕΠΟ)	Ιούνιος- Σεπτέμβριος 2004
	Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες (ΦΥΕ)	Ιούνιος - Δεκέμβριος 2004
Μεταπτυχιακά	Τραπεζική (ΤΡΑ)	Ιανουάριος- Φεβρουάριος 2004
	Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση Καθηγητών των Φυσικών Επιστημών (ΚΦΕ 51,52,53,60)	Ιανουάριος- Φεβρουάριος 2005
	Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων	Ιούνιος 2006

Πηγή: Απολογισμός ΕΕΥΕΜ, 2007

□ **Σχεδίαση ολοκληρωμένου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού (Learner's ODL Course)**

Η ανάπτυξη ενός Learner's ODL course προϋποθέτει την ύπαρξη εκπαιδευτικού υλικού και την οργάνωση μίας σειράς δραστηριοτήτων του Φοιτητή. Οι δραστηριότητες και η παράλληλη χρήση του υλικού δημιουργούν μία μαθησιακή αλληλουχία, η οποία «παράγει» μία σύνθετη εκπαιδευτική δραστηριότητα, αυτό που ονομάζουμε Learner's ODL course.

Η οργάνωση του εκπαιδευτικού υλικού σε συμβατικές πλατφόρμες (π.χ. βιβλίο) γίνεται συνήθως από το συγγραφέα (που αποφασίζει τη σειρά παράθεσης της ύλης), που δίνει συχνά και οδηγίες παρέκκλισης. Αντιθέτως, οι ψηφιακές πλατφόρμες επιτρέπουν τη ρητή αποδέσμευση του περιεχομένου (υλικού) από τη σειριακή μορφή παράθεσής του (με τη σειριακή μορφή να είναι μία από τις επιτρεπόμενες μορφές παράθεσης).

□ **Δημιουργία Βάσης Εκπαιδευτικού Υλικού**

Οι πρώτες μορφές βάσεων δεδομένων ψηφιακού υλικού στο ΕΑΠ ήταν αναμφίβολα οι συλλογές ψηφιακού υλικού που βρίσκονταν στους δικτυακούς τόπους των εκάστοτε θεματικών ενοτήτων. Σήμερα (έτος 2007), η πιο ομοιογενής βάση υλικού στο ΕΑΠ είναι η συλλογή των διπλωματικών εργασιών των Μεταπτυχιακών προγραμμάτων, η συλλογή σε ψηφιακή μορφή του έντυπου υλικού (βιβλία) των προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ και η συλλογή (μερικές εκατοντάδες) ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής που υπάρχουν στο σύστημα moodle για τις εργασίες της ΠΛΗ11.

Η διάθεση των βιβλίων, των διπλωματικών, του υλικού ΕΔΥ αλλά και των άλλων μορφών υλικού είναι απόλυτα σκόπιμο να μπορεί να γίνει κεντρικά, ώστε γύρω από τη βασική υποδομή να μπορούν να «συνταχθούν» υπηρεσίες ελέγχου πρόσβασης, αναζήτησης αλλά και λήψης αντιγράφων ασφαλείας καθώς και υπηρεσίες καταλογογράφησης αλλά και ανάπτυξης νέου υλικού. (Απολογισμός ΕΕΥΕΜ, 2007)

Το **εναλλακτικό εκπαιδευτικό υλικό (ΕΔΥ)** του ΕΑΠ ήδη αποτελείται από εκατοντάδες 'κομμάτια' (μαθησιακά αντικείμενα, Learning objects). Αν στον αριθμό προσθέσουμε

- τη συνεχή ποσοτική αύξηση,
- τη διαρκή ποιοτική βελτίωση με τις συνεχώς ανανεώσιμες εκδόσεις,
- τα θέματα δια-λειτουργικότητας (ποιο αντικείμενο ταιριάζει με ποιο σε ποιο λειτουργικό σύστημα ή υπολογιστικό περιβάλλον),

γίνεται φανερό ότι η αποθήκευση του υλικού αυτού πρέπει να γίνεται με τρόπο που να εξασφαλίζει:

- εγκυρότητα στη διάθεση προς Φοιτητές, καθηγητές, συγγραφείς κ.ά.
- ευελιξία αλλαγών όταν απαιτούνται για εκπαιδευτικούς ή τεχνικούς λόγους,
- ασφάλεια και προστασία από λογοκλοπή και γενικότερα μη εξουσιοδοτημένη χρήση απαιτεί κατάλληλο, προχωρημένο, πληροφοριακό σύστημα.

Το ΕΕΥΕΜ, κατόπιν διερευνήσεως διαφόρων Συστημάτων που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν για την αποθήκευση του εκπαιδευτικού υλικού του ΕΑΠ, κατέληξε στο DSpace, πάνω στο οποίο είναι δυνατή η ανάρτηση υλικού με τα περιγραφικά δεδομένα (metadata) που το συνοδεύουν (π.χ. στα πλαίσια ποιου Έργου αναπτύχθηκε, πώς έχει αξιολογηθεί, ποιος το ανέπτυξε, εκδόσεις, κλπ.). Το σύστημα DSpace έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια συνεργασίας των Hewlett-Packard Labs και των MIT Libraries και ήδη χρησιμοποιείται από μερικές εκατοντάδες οργανισμούς σε όλο τον κόσμο (<http://wiki.dspace.org/index.php//DspaceInstances>).

Το ΕΕΥΕΜ ήδη έχει προχωρήσει σε μία εργαστηριακή εγκατάσταση του Συστήματος, σε πειραματικό στάδιο προς απόκτηση τεχνογνωσίας, ώστε να είναι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο σε μια μεταγενέστερη φάση να αξιοποιήσει αποτελεσματικά την επένδυσή του.

Το ΕΕΥΕΜ παρουσιάζει, όμως ταυτόχρονα, και σημαντική δικτυακή παρουσία και επιστημονική δραστηριότητα (ομιλίες, παρουσιάσεις, Συνέδρια, κλπ)

Σύμφωνα με επίσημες αναφορές μεταξύ των κυριότερων προβληματικών σημείων του Εργαστηρίου, που αναχαιτίζουν την ομαλή λειτουργία του, είναι οι ελλείψεις σε χώρους, προσωπικό και χρηματοδότηση καθώς και η πλημμελής λειτουργία του Επιστημονικού του Συμβουλίου. Για την επόμενη τριετία, έως το τέλος του 2010, η κύρια πρόκληση του ΕΕΥΕΜ είναι να λειτουργήσει καταλυτικά στην ψηφιακή φάση ανάπτυξης του ΕΑΠ μεταφέροντας την τεχνογνωσία του για τη μετατροπή της πλούσιας βιβλιοθήκης εκπαιδευτικού υλικού του ΕΑΠ, που μέχρι στιγμής (έως 2007) βρίσκεται διάσπαρτη, σε συγκροτημένα ψηφιακά μαθησιακά αντικείμενα (learning objects), κοινώς οργανωμένα σε σύγχρονα σχεδιασμένα μαθήματα που να προσφέρονται και με ηλεκτρονικό τρόπο.

➤ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΣΚΕΛΟΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΑΠ

Γενικά, το ισχύον μοντέλο οργάνωσης της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης αποτελεί ιδιαίτερη μορφή διάρθρωτικής δομής συγκριτικά με αυτό άλλων Οργανισμών, καθώς στην οργανωτική διάρθρωση κάθε Ανώτατου Ακαδημαϊκού Ιδρύματος καταγράφεται μεν διάκριση μεταξύ των διοικητικών και ακαδημαϊκών του λειτουργιών, ταυτόχρονα εν τούτοις, σημειώνεται και αλληλοεπικάλυψη μεταξύ αυτών. Με άλλα λόγια οι λειτουργίες αυτές, ενώ αποτελούν διακριτά σκέλη της οργανωτικής δομής ενός Πανεπιστημίου, ωστόσο, τείνουν να αλληλεπικαλύπτονται και να συγχέονται μεταξύ τους, λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών της ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Ενδεικτικό ως προς αυτό παράδειγμα αποτελεί η ενεργή εμπλοκή και συμμετοχή της πλειοψηφίας των Ακαδημαϊκών λειτουργών (Διδάσκοντες) στις διοικητικές διεργασίες του Πανεπιστημίου.

Η διάκριση αυτή στην οργανωσιακή δομή των Πανεπιστημίων ισχύει και στην περίπτωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, ενώ τα δύο αυτά διακριτά σκέλη καθίστανται εμφανή και στο Οργανόγραμμα του (βλ. Εικόνα 1, σελ. 86). Μόνο που στην τελευταία περίπτωση, το ακαδημαϊκό σκέλος οργανωτικής διάρθρωσης του ΕΑΠ εμφανίζει σημαντικές διαφορές με το αντίστοιχο των υπόλοιπων δεκαοχτώ (18) ελληνικών Πανεπιστημίων.

Η συγκεκριμένη διαφοροποίηση συνίσταται στην υιοθέτηση -από πλευράς του Ανοικτού Πανεπιστημίου- του *Αρθρωτού Συστήματος* για την οργάνωση των Σπουδών του αντί του Συστήματος των εξαμηνιαίων μαθημάτων - Τμημάτων, βάσει του οποίου σχεδιάζεται και αναπτύσσεται η ακαδημαϊκή λειτουργία των υπόλοιπων συμβατικών Ιδρυμάτων.

Η εφαρμογή του **Αρθρωτού ή Σπονδυλωτού Συστήματος (modular system)** εξυπηρετεί τους στόχους της Ανοικτής Εκπαίδευσης, για την υλοποίηση και επίτευξη της οποίας το βασικό 'εκπαιδευτικό εργαλείο' αποτελεί η εξ αποστάσεως Εκπαίδευση. Για την οργάνωση και αποτελεσματικότερη εφαρμογή μιας απαιτητικής και πολύπλοκης εκπαιδευτικής προσέγγισης και μεθοδολογίας, όπως της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης, το καταλληλότερο Σύστημα κρίνεται αυτό του Αρθρωτού, καθώς αυξάνει σημαντικά τις μορφωτικές επιλογές του Φοιτητή σε ο, τι αφορά στην επιλογή τόσο της ειδικότητας του όσο και του επιπέδου Σπουδών του.

Προκειμένου να γίνει ορατή η διαφοροποίηση μεταξύ του Ανοικτού Πανεπιστημίου και των υπόλοιπων Τριτοβάθμιων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, ως προς το ακαδημαϊκό σκέλος της οργανωτικής τους διάρθρωσης, κρίνεται σκόπιμη, στο παρόν σημείο της Μελέτης, η συνοπτική περιγραφή και ανάλυση των δύο αυτών ακαδημαϊκών Συστημάτων.

Ένα Τριτοβάθμιο Ίδρυμα, που ακολουθεί το **κλασικό σύστημα** (εξαμηνιαία μαθήματα-Τμήματα), αποτελείται από Σχολές με ελάχιστες αρμοδιότητες, που σε πλήθος περιπτώσεων διατηρούνται, μάλλον, για ιστορικούς λόγους. Κάθε Σχολή αποτελείται από Τμήματα με σημαντικές ακαδημαϊκές, αλλά και διοικητικές, αρμοδιότητες, που συγκροτούν ουσιαστικά το Ίδρυμα. Συνεπώς, το **Τμήμα αποτελεί τη βασική ακαδημαϊκή μονάδα** του συμβατικού Πανεπιστημίου, το οποίο και παρέχει το Πτυχίο ή Δίπλωμα, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα ή και Διδακτορικό.

Κατά την πιο συντηρητική εκδοχή του Συστήματος, που κατά τεκμήριο είναι εν ισχύ σήμερα στη χώρα μας, σε κάθε Τμήμα ενός συμβατικού Πανεπιστημίου αντιστοιχεί ένα Πτυχίο/ Δίπλωμα καθώς και ένας μικρός αριθμός Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης. Για την απόκτηση Διπλώματος ή Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών, κρίνεται απαραίτητη η επιτυχής παρακολούθηση ενός αριθμού εξαμηνιαίων μαθημάτων, υποχρεωτικών και 'κατ' επιλογήν'. Συνεπώς, το **εξαμηνιαίο μάθημα συνιστά τη βασική λειτουργική μονάδα** του ακαδημαϊκού συστήματος ενός συμβατικού Ιδρύματος.

Αντιθέτως, στην περίπτωση του Αρθρωτού Συστήματος, βάσει του οποίου οργανώνεται το ακαδημαϊκό Σύστημα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, **βασική λειτουργική μονάδα είναι η Θεματική Ενότητα** (ΘΕ- module). Η τελευταία σχεδιάζεται με τρόπο, ώστε να καλύπτει πλήρως ένα γνωστικό αντικείμενο σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό επίπεδο. Κατά κανόνα αντιστοιχεί σε διδακτέα ύλη, που καλύπτει περισσότερα από δύο (2) εξαμηνιαία μαθήματα, ενώ η διδασκαλία της διαρκεί, συνήθως, ένα ακαδημαϊκό έτος.

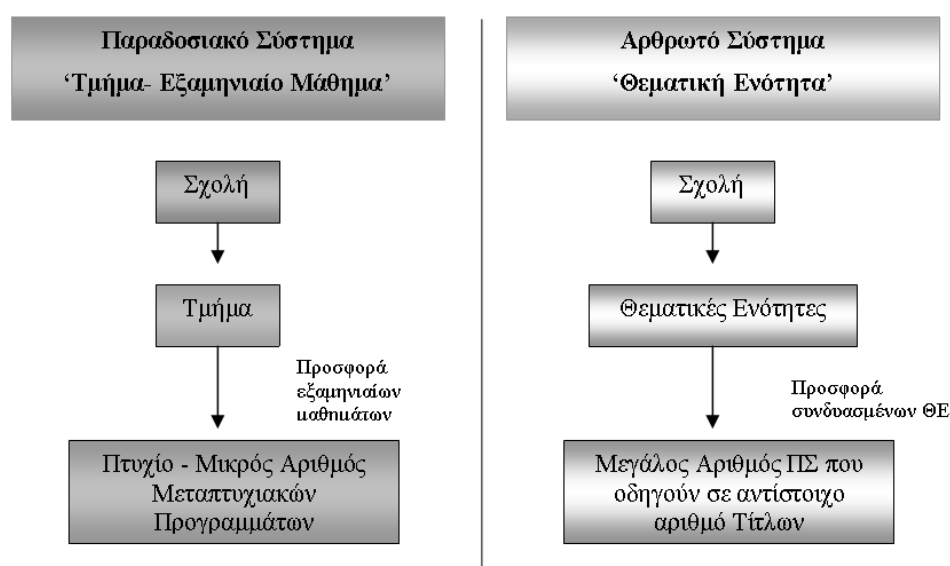
Οι Θεματικές Ενότητες κατανέμονται σε ευρύτερες γνωστικές περιοχές, τις **Σχολές**, βάσει των οποίων συγκροτούνται πολλά σημαντικά Ανοικτά Πανεπιστήμια, μεταξύ των οποίων και το ΕΑΠ, που απαρτίζεται από τέσσερις Σχολές. Κάθε Σχολή συνδυάζει κατά ποικίλους τρόπους τις Θεματικές Ενότητες που έχει αναπτύξει, δημιουργώντας **Προγράμματα Σπουδών (ΠΣ)**, τα οποία οδηγούν σε Πτυχία/ Διπλώματα, Μεταπτυχιακούς Τίτλους Σπουδών ή και Διδακτορικά. Σε καθέναν εξ αυτών των Τίτλων αντιστοιχεί συγκεκριμένος αριθμός Θεματικών Ενότητων.

Η προστιθέμενη αξία και χρηστικότητα του Αρθρωτού Συστήματος προκύπτει από το πλήθος επιλογών και δυνατοτήτων που παρέχει τόσο σε αυτό καθ' αυτό το Ακαδημαϊκό Ίδρυμα, και εν προκειμένω στο ΕΑΠ, όσο και στους Σπουδαστές αυτού.

Ειδικότερα, μια Θεματική Ενότητα δύναται να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία περισσότερων από ένα Προγραμμάτων Σπουδών, με συνέπεια να παρακολουθείται από Φοιτητές που κατευθύνονται προς διαφορετικούς ακαδημαϊκούς Τίτλους. Επιπρόσθετα, βάσει ενός τέτοιου ακαδημαϊκού συστήματος, υπάρχει η δυνατότητα αφ' ενός δημιουργίας Προγραμμάτων Σπουδών, συνδυάζοντας Θεματικές Ενότητες που ανήκουν σε διαφορετικές Σχολές, και αφ' ετέρου επιλογής από έκαστο Φοιτητή σημαντικού αριθμού Θεματικών Ενότητων από διαφορετικά Προγράμματα (εκτός από εκείνο στο οποίο έχει εισαχθεί), συμπληρώνοντας έτσι τον αναγκαίο αριθμό Θεματικών Ενότητων. Ο Σπουδαστής δύναται, ακόμη, υπό ορισμένες προϋποθέσεις να αλλάζει Πρόγραμμα Σπουδών ή και να δημιουργεί ο ίδιος το Πρόγραμμα που επιθυμεί να σπουδάσει, συνδυάζοντας ελεύθερα τις παρεχόμενες Ενότητες του ΕΑΠ.

Στην ακόλουθη Εικόνα απεικονίζονται σχηματικά τα βασικά χαρακτηριστικά του παραδοσιακού και Αρθρωτού Συστήματος, βάσει των οποίων οργανώνονται οι Σπουδές στα συμβατικά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, αντίστοιχα, δίνοντας έμφαση στις μεταξύ τους διαφορές.

Εικόνα 2. Αρθρωτό Σύστημα - Κλασικό Σύστημα Οργάνωσης Ακαδημαϊκών Σπουδών

Πηγή: Α. Λιοναράκης, Τόμος Α, ΕΑΠ, 1999

Διαπιστώνεται ξεκάθαρα εκ του ανωτέρου διαγράμματος η ειδοποιός διαφορά ως προς το ακαδημαϊκό σκέλος της οργανωτικής διάρθρωσης μεταξύ Ανοικτού Πανεπιστημίου και των συμβατικών Τριτοβάθμιων Ιδρυμάτων. Η Θεματική Ενότητα είναι η βασική διδακτική οντότητα του Αρθρωτού Συστήματος αντί του εξαμηνιαίου μαθήματος, τη βασική λειτουργική μονάδα του κλασικού ακαδημαϊκού Συστήματος.

Επισημαίνεται ότι τόσο η ακριβής οριοθέτηση ενός γνωστικού αντικειμένου, το οποίο καλύπτει μια Θεματική Ενότητα, όσο και η αντιστοίχιση μιας Ενότητας με τρία εξαμηνιαία μαθήματα είναι ως κάποιιο βαθμό αυθαίρετη. Για παράδειγμα, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Μεγάλης Βρετανίας έχει αναπτύξει και καθιερώσει δύο τύπους Θεματικών Ενοτήτων. Ο πρώτος αντιστοιχεί στον τύπο των Θεματικών Ενοτήτων που υιοθετεί, κατά τεκμήριο έως και σήμερα (έτος 2007), το ΕΑΠ, ενώ ο δεύτερος αντιστοιχεί σε διπλάσιο αριθμό διδακτικών μονάδων, προϋποθέτοντας διπλάσιο όγκο μελέτης για την εκμάθηση της διδακτέας ύλης.

Αναγνωρίζεται, ως αντίλογος στην εκπαιδευτική προσέγγιση του Βρετανικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, ότι η ανάπτυξη ενός μόνο τύπου Θεματικής Ενότητας απλοποιεί κατά σημαντικό βαθμό την οργάνωση των Σπουδών. Αυτός είναι και ο, κατεξοχήν, λόγος για τον οποίο υιοθετήθηκε εν τέλει από το ΕΑΠ. Από την άλλη, ωστόσο, δημιουργεί κάποιες δυσκολίες σε ο, τι αφορά την εδραίωση ουσιαστικής αντιστοιχίας ανάμεσα σε μια Θεματική Ενότητα και σε ένα διακριτό γνωστικό αντικείμενο, καθώς υπάρχουν περιπτώσεις όπου ένα γνωστικό αντικείμενο χρειάζεται περισσότερες Θεματικές Ενότητες για να διδαχθεί.

Άμεση επίπτωση της διαφορετικής οργάνωσης των Σπουδών του ΕΑΠ από αυτής που ενός συμβατικού Πανεπιστημίου αποτελεί και η περαιτέρω διαφοροποίηση του στην δομή και διάρθρωση του **Διδακτικού του Προσωπικού**. Προκύπτει πως στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο οι Διδάσκοντες είναι είτε τακτικά/ μόνιμα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (μέλη ΔΕΠ) είτε προσωρινά (με ανάθεση δεκάμηνης σύμβασης) μέλη Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (μέλη ΣΕΠ). Πέραν των μελών ΔΕΠ και ΣΕΠ υπάρχουν στο ΕΑΠ ακόμα δύο θεσμοθετημένοι ρόλοι για το Διδακτικό Προσωπικό, ο Συντονιστής της Θεματικής Ενότητας και ο Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος του Προγράμματος Σπουδών.

Συνοψίζοντας, είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι ο Φοιτητής φαίνεται να είναι ένα εκ των βασικότερων προσώπων που αποτελούν μέρος της δομής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Διαφαίνεται, εκ της διάρθρωσης καθώς και της ευρύτερης λογικής σχεδιασμού και οργάνωσης των ακαδημαϊκών λειτουργιών, πως επιδίωξη του Ιδρύματος είναι η διασφάλιση του οφέλους και των εξειδικευμένων αναγκών των Σπουδαστών του.

Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του διοικητικού και ακαδημαϊκού μοντέλου οργάνωσης του ΕΑΠ, με άλλα λόγια, λαμβάνει ως κύρια παράμετρο τις διαφοροποιημένες ανάγκες των Φοιτητών του, που προκύπτουν, εύλογα, ως άμεση απόρροια της μοναδικής εκπαιδευτικής προσέγγισης που υιοθετείται, αυτής της εξ αποστάσεως διδασκαλίας.

2.4.2 Πόροι και Πηγές Εισροών Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Καταρχήν, το πρώτο πράγμα που χρήζει επισήμανσης είναι το σύνολο και το είδος των πηγών χρηματοδότησης του ΕΑΠ. Η ανάπτυξη και λειτουργία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου υποστηρίζεται χρηματοδοτικά από τρεις (3) συνολικά πηγές, με μια ελάχιστη διαφοροποίηση αυτών κατά τη διάρκεια των ετών. Οι εισροές του Ιδρύματος, από το έτος ιδρύσεως του (1992) έως και το έτος 2000, προέρχονται από δύο πηγές:

A. Εθνικά κονδύλια (Τακτικός Προϋπολογισμός ΕΑΠ)

B. Κοινοτικοί πόροι (B' και Γ' ΚΠΣ)

Από το έτος, ωστόσο, 2000 και μετά, με την εισαγωγή δηλαδή των πρώτων, περίπου πέντε χιλιάδων (5.000) Φοιτητών στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στις ανωτέρω πηγές εισροών του Ιδρύματος προστίθεται επιπλέον μία, αυτή των διδασκτρων του φοιτητικού δυναμικού.

Συνολικά, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο χρηματοδοτείται για την συγκεκριμένη δεκαετία, περίπου, λειτουργίας του με 125.0001.733.20 ευρώ.

Ειδικότερα, στον Πίνακα 17 παρουσιάζονται τα ποσά εισροών ανά πηγή πόρων:

Πίνακας 17. Ποσά συνολικής χρηματοδότησης ανά πηγή εισροών (1996-2007)

Πηγή εισροών		Ποσό συνολικής χρηματοδότησης (1996-2007)
A.	Επιχορήγηση από Δημόσιες Επενδύσεις (<i>Τακτικός Προϋπολογισμός</i>)	784.519,55 ευρώ
B.	Επιχορήγηση από Κοινοτικά Κονδύλια (<i>B' & Γ' ΚΠΣ</i>)	37.595.027,55 ευρώ
Γ.	Δίδακτρα Φοιτητών	86.622.186,12 ευρώ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΡΟΩΝ		125.0001.733,20 ευρώ

Πηγή: Διοικούσα Επιτροπή ΕΑΠ, 2007

2.4.3 Εξέλιξη Διοικητικού Μοντέλου Οργάνωσης του ΕΑΠ

Ήδη από την δεύτερη περίοδο λειτουργίας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (έτος 2000 και μετά) διενεργούνται προσπάθειες και δράσεις για την ανάπτυξη και αναβάθμιση του Ιδρύματος οργανωσιακά. Ο κυριότερος αναπτυξιακός άξονας ως προς την κατεύθυνση αυτή αποτελεί η αύξηση της στελέχωσης του Οργανισμού, συνολικά.

➤ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ/ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Στο σύνολο του πληθυσμού των διοικητικών υπαλλήλων του Ανοικτού Πανεπιστημίου συμπεριλαμβάνονται 4 κατηγορίες:

- ❑ Μόνιμοι Υπάλληλοι: 15
- ❑ Υπάλληλοι Ιδιωτικού Δικαίου- Αορίστου χρόνου: 46
- ❑ Υπάλληλοι με Σύμβαση Ανάθεσης Έργου : 67
- ❑ Αποσπασμένοι Εκπαιδευτικοί: 8

Συνολικά, λοιπόν, ο αριθμός των μελών Διοικητικού/ Τεχνικού Προσωπικού, σήμερα (έτος 2007) φτάνει τους εκατόν τριάντα έξι (136). Επισημαίνεται πως τα στοιχεία αυτά συμπεριλαμβάνουν και τους δύο υπαλλήλους (με Σύμβαση ανάθεσης Έργου), που για πρώτη φορά, την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά (2007-08), συνεργάζονται με το ΕΑΠ.

Ωστόσο, βασική προβληματική περιοχή, ακόμα και σήμερα (έτος 2007), παραμένει το ζήτημα της επάρκειας διοικητικής στελέχωσης του Ιδρύματος. Παρατηρείται, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία (έτος 2007-08), πως οι ακαδημαϊκές και διοικητικές λειτουργίες του Ιδρύματος, και συγκεκριμένα οι περισσότεροι από είκοσι πέντε χιλιάδες πεντακόσιοι (25.500) Ενεργοί Φοιτητές (μεταξύ αυτών εκατόν είκοσι έξι -126- Φοιτητές ΑΜΕΑ), τα χίλια τετρακόσια πενήντα οκτώ (1.458) μέλη Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ) και τα είκοσι επτά (27) μέλη Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού (ΔΕΠ) υποστηρίζονται μόνο από εκατόν τριάντα τέσσερις (136) διοικητικούς υπαλλήλους.

Η βασικότερη αιτία ανάπτυξης και παράτασης του συγκεκριμένου προβλήματος εναπόκειται στις χρονοβόρες διαδικασίες προσλήψεων μέσω του ΑΣΕΠ. Ταυτόχρονα, εν τούτοις, επισημαίνεται πως αποτελεί εν μέρει ευθύνη του Ανοικτού Πανεπιστημίου, υπό την έννοια ότι το Ίδρυμα οφείλει να διενεργεί έγκαιρα και τεκμηριωμένα τις διαδικασίες γνωστοποίησης των αναγκών στελέχωσης του προς τα ιθύνοντα Όργανα τόσο του ΑΣΕΠ όσο και του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ).

➔ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της επάρκειας διοικητικού προσωπικού, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο δίνει έμφαση αφ' ενός στην ποιοτική διάσταση των παρεχόμενων υπηρεσιών και αφ' ετέρου στην ενσωμάτωση των Τεχνολογιών και των σύγχρονων Συστημάτων μηχανοργάνωσης στη διοικητική- λειτουργική υποδομή του ΕΑΠ.

Ειδικότερα τα τρία τελευταία χρόνια (έτος 2004 έως σήμερα), καταγράφονται οι ακόλουθες εξελεγκτικές ενέργειες για την ανάπτυξη και βελτίωση του διοικητικού προτύπου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

- ❑ Μετατροπή σαράντα δύο (42) Συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε Συμβάσεις αορίστου χρόνου, σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθ. 164 του έτους 2004 με, τίτλο 'Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο Δημόσιο Τομέα' (ΦΕΚ 134, Α', 2004)
- ❑ Διενέργεια αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού καθώς και του εκπαιδευτικού υλικού από εξωτερικούς ανεξάρτητους κριτές.
- ❑ Αύξηση της χρηματοδότησης για την συμμετοχή των μελών ΔΕΠ σε Συνέδρια από 600€ σε 1.000€ ανά άτομο (καταγράφεται ως 'διοικητική μέριμνα' για τους Διδάσκοντες)
- ❑ Προώθηση και ενίσχυση της χρήσης των νέων τεχνολογιών σε όλες τις λειτουργίες του Ιδρύματος
- ❑ Αναβάθμιση των ήδη διαθέσιμων λογισμικών υποστήριξης και συστημάτων μηχανοργάνωσης και, ταυτόχρονα, την ανάπτυξη και απόκτηση νέων, προς ενίσχυση της ακαδημαϊκής και διοικητικής λειτουργίας.
- ❑ Συνεχή αναβάθμιση του τηλεφωνικού κέντρου.
- ❑ Ενεργοποίηση της λειτουργίας της Πύλης (Portal) για την παροχή σύγχρονων ηλεκτρονικών δυνατοτήτων πληροφόρησης, συζήτησης και επικοινωνίας τόσο των Φοιτητών όσο και του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού. Επισημαίνεται πως ήδη παρέχονται υπηρεσίες προσωποποιημένες για όλους τους Φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό τόσο σε διοικητικό όσο και σε εκπαιδευτικό επίπεδο.

Συγκεκριμένα σε **διοικητικό επίπεδο** παρέχονται οι δυνατότητες:

- Εμφάνισης στοιχείων μητρώου επικοινωνίας στους Φοιτητές
- Εμφάνισης στους Φοιτητές της βαθμολογίας τους
- Δήλωσης Θεματικών Ενοτήτων από τους Φοιτητές (την καλοκαιρινή περίοδο)

- Ενημέρωσης προσωπικών (ηλεκτρονικών) στοιχείων (e mail, κωδικός πρόσβασης) όλων των χρηστών,

ενώ **σε εκπαιδευτικό επίπεδο** τα ακόλουθα:

- Πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικού
 - Πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς χώρους συζήτησης (e-fora)
 - Άμεση (σύγχρονη) επικοινωνία (chat – τηλεδιασκέψεις)
 - Πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες (Questions & Tests, Learning Objects κλπ)
- Δρομολόγηση των διαδικασιών παροχής και νέων πρωτοποριακών ηλεκτρονικών υπηρεσιών όπως:
- Υποβολή αιτήσεων για βεβαιώσεις Σπουδών από Φοιτητές (σε εξέλιξη)
 - Άμεση πρόσβαση στα οργανωτικά στοιχεία (στοιχείων Τμημάτων, Διδασκόντων ημερομηνιών εξετάσεων κλπ) στους Φοιτητές (σε εξέλιξη)
- Ολοκλήρωση των διαδικασιών ηλεκτρονικής αξιολόγησης -από Φοιτητές- των Διδασκόντων και των διοικητικών υπηρεσιών, η οποία μέχρι σήμερα γίνεται με την μορφή των έντυπων ερωτηματολογίων, ‘Φύλλα Αξιολόγησης’.
- Εντατικοποίηση των διαδικασιών πιστοποίησης των διοικητικών υπηρεσιών στο σύνολο τους, για την χορήγηση του πιστοποιητικό ISO.
- Διενέργεια Προγραμμάτων συνεχούς Επιμόρφωσης και Κατάρτισης του διοικητικού προσωπικού.

➔ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Οι Διδάσκοντες στο ΕΑΠ είναι είτε πλήρους (μέλη ΔΕΠ) είτε μερικής (μέλη ΣΕΠ) απασχόλησης, ενώ το κυρίως Έργο αυτών συνίσταται στην εξ αποστάσεως διδασκαλία, την επιστημονική έρευνα στο γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος Σπουδών και στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού και πληροφοριακού υλικού, καθώς και υλικού αξιολόγησης.

Σύμφωνα με τη τελευταία απογραφή, –χωρίς, δηλαδή, να συμπεριληφθούν οι διδάσκοντες που για πρώτη φορά συνεργάζονται με το ΕΑΠ τη τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά, 2007-2008- το σύνολο του Διδακτικού Προσωπικού παρουσιάζει την ακόλουθη μορφή:

□ Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ):

Τα ενεργά μέλη είναι 25. Διευκρινίζεται ότι δύο, εκ των 25 αυτών ενεργών μελών, βρίσκονται σε εκπαιδευτική άδεια από την 1/10/2007. Εκτός αυτών των 25 ενεργών μελών ΔΕΠ υπάρχουν άλλα δύο μέλη, εκ των οποίων το ένα είναι εν αναστολή καθηκόντων –λόγω βουλευτικής ιδιότητας και το άλλο μέλος ΔΕΠ διορίστηκε και θα διδάξει φέτος.

Συνεπώς, ο **συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ** –για τη τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά, 2007-08- είναι είκοσι επτά (27), εκ των οποίων ενεργά είναι τα είκοσι τέσσερα (24).

□ Μέλη Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ):

Στην περίπτωση αυτή η κατάσταση διαφοροποιείται από την ανωτέρω, παρουσιάζοντας μια πιο σύνθετη εικόνα, κυρίως, λόγω του προσωρινού χαρακτήρα της εργασιακής σχέσης των συγκεκριμένων μελών με το ΕΑΠ. Καταρχήν, διευκρινίζεται ότι η σύμβαση συνεργασίας των μελών ΣΕΠ με το ΕΑΠ είναι 10μηνη (Οκτώβριο- Ιούλιο).

Η τελευταία απογραφή του Τμήματος Εκπαίδευσης του ΕΑΠ για το ακαδημαϊκό έτος 2006-07 παρουσιάζει ως **ενεργά μέλη ΣΕΠ 1.111** διδάσκοντες.

Από το σύνολο αυτό τα 1.067 είναι Π, δηλαδή το 2006-07 και το 2007-08 θα διδάξουν στην ίδια Θεματική Ενότητα, ενώ τα 44 είναι Π/ Ν, δηλαδή το 2007-08 θα διδάξουν σε διαφορετική Θεματική Ενότητα ή, ακόμα, και Πρόγραμμα Σπουδών από αυτό που δίδαξαν το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος 2006-07.

Επισημαίνεται πως, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος (2007-08), το πληθυσμιακό σύνολο των μελών ΣΕΠ, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνεργάζονται με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο για πρώτη φορά το 2007-08, φτάνει στα χίλια τετρακόσια πενήντα οκτώ (**1.458**) μέλη.

Η αναλογία, για το έτος 2007-08, Διδασκόντων προς Φοιτητές υπολογίζεται ένας προς δέκα επτά (1/17), αναλογία που αποτιμάται ως μετρίου βαθμού ικανοποιητική.

Το ΕΑΠ ως Εκπαιδευτικός Φορέας

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται τα κυριότερα εκπαιδευτικά χαρακτηριστικά καθώς και τα βασικότερα σημεία της ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Αποτυπώνοντας την, κατά τεκμήριο σήμερα, υφιστάμενη κατάσταση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, ο Ανάδοχος εστιάζει στα σημεία εκείνα που κατεξοχήν χαρακτηρίζουν και διαφοροποιούν το Ίδρυμα από άλλους Ακαδημαϊκούς Φορείς. Ήδη, βέβαια, σε ανωτέρω σημείο της παρούσης Μελέτης, αναφέρθηκαν μερικές από τις κυριότερες ειδοποιούς διαφορές του ΕΑΠ με τα συμβατικά Πανεπιστήμια, όπως για παράδειγμα η καινοτόμος σύσταση και λειτουργία των δύο Ανεξάρτητων Μονάδων (Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας & Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης), το Αρθρωτό Σύστημα οργάνωσης των Σπουδών του ΕΑΠ αντί του παραδοσιακού Συστήματος των εξαμηνιαίων μαθημάτων -Τμημάτων ή και αυτή καθ' αυτή η καινοτόμος εκπαιδευτική προσέγγιση της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Διδασκαλίας, που υιοθετεί το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Ακολουθώς, λοιπόν, παρουσιάζεται η δομή του ΕΑΠ ως Εκπαιδευτικού Φορέα.

2.5.1 Παρεχόμενα Προγράμματα Σπουδών

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο προσφέρει τρία επίπεδα Εκπαίδευσης (Προπτυχιακό, Μεταπτυχιακό και Διδακτορικό επίπεδο). Μεταξύ των κυριότερων χαρακτηριστικών των επιλεγόμενων Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών είναι η καινοτομία του γνωστικού αντικείμενου, που καλύπτει καθένα εξ αυτών, και η έλλειψη αλληλοεπικάλυψης μεταξύ τους.

Ειδικότερα, τα κάτωθι έξι (6) Προπτυχιακά και εικοσιτέσσερα (24) Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών:

□ Προγράμματα Σπουδών που οδηγούν σε Πτυχίο

- Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό
- Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό
- Ισπανική Γλώσσα & Πολιτισμός
- Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες
- Πληροφορική
- Διοίκηση Επιχειρήσεων & Οργανισμών

□ **Προγράμματα Σπουδών που οδηγούν σε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης**

▪ Σπουδές στην Εκπαίδευση	▪ Διοίκηση Μονάδων Υγείας
▪ Εκπαίδευση Ενηλίκων	▪ Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας Ε.Σ.Υ.
▪ Μεταπτυχιακή Ειδίκευση
Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας	▪ Τραπεζική
▪ Μεταπτυχιακή Ειδίκευση
Καθηγητών Γερμανικής	▪ Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων
▪ Μεταπτυχιακή Ειδίκευση
Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας	▪ Γραφικές Τέχνες – Πολυμέσα
▪ Σπουδές στην Ορθόδοξη
Θεολογία	▪ Διαχείριση Αποβλήτων
▪ Διασφάλιση Ποιότητας	▪ Προχωρημένες Σπουδές στη Φυσική
▪ Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός
Πόλεων & Κτιρίων	▪ Κατάλυση & Προστασία του
Περιβάλλοντος
▪ Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός
Έργων Υποδομής	▪ Μεταπτυχιακές Σπουδές στα
Μαθηματικά
▪ Διαχείριση Τεχνικών Έργων	▪ Μεταπτυχιακή Ειδίκευση
Καθηγητών Φυσικών Επιστημών
▪ Σεισμική Μηχανική &
Αντισεισμικές Κατασκευές	▪ Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)
▪ Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση στα
Πληροφοριακά Συστήματα	▪ Διοίκηση Τουριστικών
Επιχειρήσεων

□ **Διδακτορικές Διατριβές**

Ήδη υπάρχουν σαράντα επτά (47) υποψήφιοι διδάκτορες, ενώ ως την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά (2007-2008) απόκτησαν τον Διδακτορικό Τίτλο επτά υποψήφιοι, σημερινοί Διδάκτορες. Επισημαίνεται πως δικαίωμα εκπόνησης διδακτορικής διατριβής Κάτοχοι Μεταπτυχιακών τίτλων Σπουδών μπορούν σε συνεργασία με τα μέλη ΔΕΠ του ΕΑΠ να εκπονήσουν.

➤ ΣΧΟΛΕΣ ΕΑΠ

Τα ανωτέρω Προγράμματα Σπουδών κατανέμονται σε τέσσερις (4) Σχολές του ΕΑΠ ανάλογα με το ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο τους:

- Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών
- Σχολή Κοινωνικών Επιστημών
- Σχολή Θετικών Επιστημών & Τεχνολογίας
- Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών

Βάσει του Αρθρωτού ή Σπονδυλωτού Συστήματος, που υιοθετεί το ΕΑΠ για την οργάνωση των Σπουδών του, βασική λειτουργική μονάδα του Ιδρύματος, όπως ήδη επισημάνθηκε ανωτέρω, αποτελεί η Θεματική Ενότητα (παρ.1α, άρθ. 2, Ν.2552/97), καλύπτοντας ένα διακεκριμένο γνωστικό αντικείμενο σε Προπτυχιακό ή Μεταπτυχιακό επίπεδο. Επιπλέον, στο ίδιο σημείο του θεσμικού πλαισίου (άρθ. 2, Ν.2552/97) προκύπτει πως οι Θεματικές Ενότητες συγκροτούν Προγράμματα Σπουδών, που παρέχονται από τις ανωτέρω Σχολές.

Συνεπώς, οι τέσσερις αυτές Σχολές παρέχουν Πτυχία, Μεταπτυχιακούς και Διδακτορικούς Τίτλους Σπουδών, τα οποία αντιστοιχούν σε Προγράμματα με 12 (14 σε μερικές εξαιρέσεις) Θεματικές Ενότητες, στην περίπτωση απόκτησης Πτυχίου, και με τέσσερις (4) αντίστοιχα, στην περίπτωση απόκτησης Μεταπτυχιακού Τίτλου Ειδίκευσης.

➤ ΤΟΠΟΣ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ (ΟΣΣ)

Βασικό μέρος της υλοποίησης των Προγραμμάτων Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου αποτελεί η διεξαγωγή των Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων, ως αναπόσπαστο και επικουρικό τμήμα της διαδικασίας διδασκαλίας –μάθησης, όπως η τελευταία περατώνεται στα πλαίσια της εκπαιδευτικής προσέγγισης της Ανοικτής κι εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης

Οι Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις, θεσμοθετημένες εκ του Ιδρυτικού Νόμου του ΕΑΠ (παρ. 9, άρθ.5, Ν.2552/97), αποτελούν κοινό χαρακτηριστικό γνώρισμα των Ανοικτών Ιδρυμάτων, που κάνουν αποκλειστική χρήση της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας, της εξ αποστάσεως διδασκαλίας. Πρόκειται για τις συναντήσεις των Φοιτητών μιας Θεματικής Ενότητας με τον εκάστοτε επί κεφαλής της Ομάδας Διδακτικού Προσωπικού, τον Συντονιστή, κοινώς, της αντίστοιχης Θεματικής Ενότητας. Πέραν της αποσαφήνισης των γενικών αποριών των Φοιτητών σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο της Ενότητας, βασικό αντικείμενο των συγκεκριμένων Συναντήσεων είναι η συμβουλευτική και η καθοδήγηση των συμμετεχόντων Σπουδαστών για την αποτελεσματική υλοποίηση των Γραπτών Εργασιών ή και την επιτυχή συμμετοχή τους στις τελικές Γραπτές Εξετάσεις.

Μετά το έτος 2004 εξασφαλίζεται η δυνατότητα υλοποίησης των Συναντήσεων (ΟΣΣ) σε αίθουσες Πανεπιστημίων και Δημοσίων κτιρίων και όχι, αποκλειστικά και μόνο, ιδιωτικών φορέων. Για το λόγο αυτό υπογράφονται συμβάσεις με τα Πανεπιστήμια Πατρών, Μακεδονίας, Ιωαννίνων, ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, την ΑΣΠΑΙΤΕ και την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Οι κύριες θετικές επιπτώσεις της προσπάθειας αυτής συνίστανται αφ' ενός στη μείωση των δαπανών του Ανοικτού Πανεπιστημίου στο ήμισυ του κόστους έναντι του κόστους χρήσης αιθουσών από ιδιωτικούς φορείς και αφ' ετέρου στη αίσθηση προστιθέμενης ασφάλειας που δίνεται στους Φοιτητές του Ιδρύματος ότι δεν 'φιλοξενούνται' απλώς σε διατιθέμενους χώρους, αλλά στο 'φυσικό' ακαδημαϊκό τους περιβάλλον, σε αίθουσες Πανεπιστημίων.

Το ΕΑΠ προσφέρει **Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις** σε 9 πόλεις της Ελλάδας:

☐ Πάτρα	☐ Κομοτηνή
☐ Αθήνα & Πειραιά	☐ Ξάνθη
☐ Θεσσαλονίκη	☐ Ηράκλειο (Δήμος Αρχανών)
☐ Λάρισα	☐ Ιωάννινα

2.5.2 Η Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ

Η Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ, η οποία εδρεύει στην Πάτρα, αποτελεί ένα εκ των κυριότερων κομβικών σημείων του Ιδρύματος. Όπως για κάθε Ακαδημαϊκό Ίδρυμα, έτσι και για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, η Βιβλιοθήκη συνιστά, ως πηγή γνώσης, τον βασικότερο πυρήνα των ακαδημαϊκών του λειτουργιών. Στην περίπτωση, ωστόσο, του ΕΑΠ οι λειτουργίες και υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης εν μέρει εξειδικεύονται και διαφοροποιούνται από αυτές των υπολοίπων συμβατικών Πανεπιστημίων, καθώς σχεδιάζονται και αναπτύσσονται με τρόπο που να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες απαιτήσεις της εκπαιδευτικής προσέγγισης της εξ αποστάσεως διδασκαλίας. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, κρίνεται περισσότερο αναγκαία η αποτελεσματική και τεχνολογικά αναβαθμισμένη λειτουργία της ψηφιακής Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος, ώστε να καθίσταται εφικτή η άμεση και ομαλή πρόσβαση σε αυτήν των Φοιτητών που βρίσκονται σε πόλεις εκτός της Πάτρας.

Κατά τη διάρκεια της δεκαετούς λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου διαφαίνεται η επιδίωξη των εκάστοτε Διοικουσών Επιτροπών του ΕΑΠ για την συνεχή αναβάθμιση και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης.

Ειδικότερα, ωστόσο, μετά το ακαδημαϊκό έτος 2004-05, η λειτουργία και το περιβάλλον της Βιβλιοθήκης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου εξελίσσεται ως ακολούθως, με κύρια έμφαση στην ικανοποίηση των εξειδικευμένων αναγκών και απαιτήσεων των χρηστών της (Φοιτητών του ΕΑΠ), όπως αυτές προκύπτουν από την εφαρμογή της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης:

- Επέκταση/ επιμήκυνση της λειτουργίας της και το Σαββατοκύριακο, καλύπτοντας κατά τον τρόπο αυτό συνολικά τις ανάγκες για επικοινωνία των εργαζόμενων Φοιτητών όλης της Ελλάδας και, ειδικότερα, των Φοιτητών που παρακολουθούν Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις στην Πάτρα τα Σάββατα και τις Κυριακές.
- Ολοκλήρωση προμήθειας ειδικού λογισμικού για την εξυπηρέτηση ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ), ενδεικτικό στοιχείο ‘Κοινωνικής Προσφοράς’.

Συγκεκριμένα, η Βιβλιοθήκη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου έχει εφοδιαστεί με εξοπλισμό πρόσβασης σε Η/Υ για άτομα με προβλήματα όρασης και ειδικότερα για τα άτομα αυτά διαθέτει:

- Πρόγραμμα Ανάγνωσης οθόνης με δυνατότητα απεικόνισης σε οθόνη Braille και, επιπλέον, δυνατότητα μεγέθυνσης των δεδομένων της οθόνης έως και 32 φορές (Supernova Standard Upgrade version 7),

- Λογισμικό Βελτίωσης της απόδοσης της φωνητικής αναγγελίας των δεδομένων της οθόνης,
 - Ειδικό Εκτυπωτή μέσα σε καμπίνα μείωσης θορύβου,
 - Συσκευή Μεγέθυνσης που παρουσιάζει την εικόνα σε ενσωματωμένη οθόνη με δυνατότητα δημιουργίας αντιθέσεων, αντιστροφής χρωμάτων και μεγέθυνσης μέχρι 50 φορές.
- Εξασφάλιση της δυνατότητας -για το σύνολο του φοιτητικού δυναμικού του ΕΑΠ- πρόσβασης και χρήσης των παρεχόμενων υπηρεσιών όλων των βιβλιοθηκών Ελληνικών Πανεπιστημίων και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (διαδανεισμός) .
- Δημιουργία, στα πλαίσια της On line Εκπαίδευσης των εξ @ποστάσεως χρηστών της Βιβλιοθήκης, Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (Tutorial) αναφορικά με τις παρεχόμενες Υπηρεσίες της.
- Το Tutorial έχει τη μορφή βιντεοσκοπημένης διάλεξης με χρήση διαφανειών (Webcast) και προϋποθέτει την εγκατάσταση της εφαρμογής Real Player.
- Παροχή -μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e mail)- επιτόπιων ομαδικών σεμιναρίων Εκπαίδευσης των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας της Βιβλιοθήκης για την εξοικείωση των χρηστών με τις διαθέσιμες ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης

Επισημαίνεται πως, στις Εσωτερικές Αξιολογήσεις που διενεργεί ετησίως το Ίδρυμα, δεν προκύπτει ή, τουλάχιστον, δεν καταγράφεται, ως αξιολογικό πόρισμα, σε κανένα σημείο των Ετήσιων Εκθέσεων Αξιολόγησης η ύπαρξη οποιουδήποτε τεχνικού προβλήματος σχετικά τόσο με τη δυνατότητα πρόσβασης και άντλησης στοιχείων από όλες τις βάσεις δεδομένων και τα ηλεκτρονικά περιοδικά ή και, γενικότερα, με την αποτελεσματική λειτουργία της βιβλιοθήκης του ΕΑΠ.

2.5.3 Προσφορά & Ζήτηση Θέσεων Φοίτησης

Προτού διερευνηθεί διαχρονικά η κινητικότητα και ροή του φοιτητικού δυναμικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και, ειδικότερα, η καθεμία εκ των κατηγοριών αυτού, κρίνεται σκόπιμο μελετητικά να αποτυπωθεί και να εξεταστεί η σχέση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης θέσεων φοίτησης στο ΕΑΠ, αποτιμώντας αφ' ενός την διαχρονική εξέλιξη του ενδιαφέροντος των Ελλήνων για το καινοτόμο Ανοικτό Σύστημα Εκπαίδευσης του ΕΑΠ και αφ' ετέρου τον τρόπο με τον οποίο το Ίδρυμα ανταποκρίνεται στο εκάστοτε βαθμό ενδιαφέροντος.

Παρακάτω ακολουθεί σχετικός Πίνακας όπου διαχρονικά αποτυπώνονται τόσο η εξέλιξη των μεγεθών της ζήτησης (αιτήσεις) και προσφοράς (παρεχόμενες θέσεις φοίτησης στο ΕΑΠ) όσο και η σχέση αναλογίας μεταξύ τους.

Πίνακας 18. Διαχρονική Σχέση Προσφοράς & Ζήτησης θέσεων Φοίτησης στο ΕΑΠ (2000-2007)

		2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07
Αιτήσεις (Ζήτηση)	ΠΠΣ	13.475	27.041	23.074	31.187	35.697	45.228	31.092
	ΜΠΣ	10.466	21.569	19.781	21.159	30.282	39.527	30.468
	ΣΥΝΟΛΟ	23.941	48.610	42.855	52.346	65.979	84.755	61.560
	Ετήσια μεταβολή (%)	-	103,0 %	-11,8 %	22,1 %	26,0 %	28,5 %	-27,4 %
Θέσεις (Προσφορά)	ΠΠΣ	2.550	3.340	3.340	3.340	3.200	4.500	4.200
	ΜΠΣ	1.200	1.620	1.720	1.660	1.960	2.160	2.460
	ΣΥΝΟΛΟ	3.750	4.960	5.060	5.000	5.160	6.660	6.660
	Ετήσια μεταβολή (%)	-	32,3 %	2,0 %	-1,2 %	3,2 %	29,1 %	0,0 %
Αναλογία (%) Προσφοράς/ Ζήτησης	ΠΠΣ	18.92	12.35	14.48	10.71	8.96	9.95	13.51
	ΜΠΣ	11.47	7.51	8.70	7.85	6.47	5.46	8.07
	ΣΥΝΟΛΟ	15.66	10.20	11.81	9.55	7.82	7.86	10.82

Πηγή: Πεπραγμένα ΔΕ ΕΑΠ 1996-2004, 2004

Η συνολική ζήτηση για θέσεις μετά την επίσημη έναρξη των Σπουδών του ΕΑΠ (2000-2001), όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ανωτέρω Πίνακα, αυξάνεται με ραγδαίους ρυθμούς (ετήσια μεταβολή) στη μεγαλύτερη διάρκεια της περιόδου 2000-2007, ενώ για δύο ακαδημαϊκά έτη καταγράφεται μείωση της ζήτησης. Ωστόσο για το σύνολο της υπό εξέτασης περιόδου, η τάση μεταβολής της ζήτησης είναι σαφώς αυξητική (της τάξης του 23,4% σε μέση ετήσια βάση), σε υπερδιπλάσια μάλιστα επίπεδα συγκριτικά με την αύξηση της συνολικής προσφοράς θέσεων κατά την αντίστοιχη περίοδο (μέση ετήσια αύξηση 10,9 %).

Η συνεχώς αυξανόμενη κοινωνική πίεση για συνεχιζόμενη και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση ήταν ένας από τους κυριότερους λόγους που επέβαλαν τους ραγδαίους ρυθμούς ανάπτυξης του ΕΑΠ την περίοδο της τετραετίας 2000 έως 2004. Επισημαίνεται πως, σύμφωνα με επίσημες αναφορές του Ανοικτού Πανεπιστημίου, ο αριθμός προσφερόμενων θέσεων φοίτησης καθορίζεται εκ της εκάστοτε **Διοικούσας Επιτροπής βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων καθώς και του ενδιαφέροντος για έκαστο Πρόγραμμα Σπουδών, όπως αυτό αποτυπώνεται από τα μέλη της Διοικούσας**. Για το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, μάλιστα, έχει αποφασιστεί η διενέργεια Έρευνας Αγοράς τόσο από την ίδια την Διοικούσα όσο και ειδικότερα, από τις Κοσμητείες (πχ Κοσμητεία της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών) προκειμένου να διερευνηθεί η ζήτηση και το περαιτέρω ενδιαφέρον για συγκεκριμένα προτεινόμενα Προγράμματα Σπουδών.

Για την περίοδο 2003-2007, κατά την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία ζήτησης και προσφοράς σε επίπεδο Προγράμματος Σπουδών σε Μεταπτυχιακό όσο και σε Προπτυχιακό επίπεδο Σπουδών του ΕΑΠ, διενεργείται ακολούθως (βλ Πίνακας 19) στατιστική επεξεργασία των δεδομένων των αιτήσεων και των διαθέσιμων θέσεων ώστε βάσει της προκύπτουσας τιμής του συντελεστή συσχέτισης (Pearson) R να εκτιμηθεί το μέτρο της αλληλεπίδρασης μεταξύ των δύο μεταβλητών (προσφορά και ζήτηση) ανά Πρόγραμμα, καθώς και η διαχρονική εξέλιξη της.

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

Πίνακας 19. Προσφορά και Ζήτηση Θέσεων Φοίτησης ανά Πρόγραμμα Σπουδών του ΕΑΠ κατά την περίοδο 2003-2007

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2003-2004		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2004-2005		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2005-2006		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2006-2007	
	ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ
Διασφάλιση Ποιότητας	120	4.077	Διασφάλιση Ποιότητας	120	4.251	Γραφικές Τέχνες - Πολυμέσα	60	898	Γραφικές Τέχνες - Πολυμέσα	60	739
Διοίκηση Μονάδων Υγείας	120	2.705	Διοίκηση Μονάδων Υγείας	120	2.838	Τραπεζική	120	3.636	Τραπεζική	150	2.899
Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	120	980	Διοίκηση Μονάδων Υγείας ΕΣΥ	50	247	Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)	90	3.457	Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)	120	2.632
Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας του Ε.Σ.Υ.	60	196	Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	100	1.045	Διοίκηση Μονάδων Υγείας	120	3.472	Διοίκηση Μονάδων Υγείας	120	2.599
Εκπαίδευση Ενηλίκων	100	1.205	Εξειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας	90	550	Διοίκηση Μονάδων Υγείας ΕΣΥ	50	286	Διοίκηση Μονάδων Υγείας ΕΣΥ	50	255
Εξειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας	100	525	Εξειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας	80	478	Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων	120	3.061	Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων	150	2.512
Εξειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας	90	456	Εξειδίκευση Καθηγητών Γερμανικής Γλώσσας	60	201	Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	100	1.089	Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	100	933
Εξειδίκευση Καθηγητών Γερμανικής Γλώσσας	90	173	Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής	100	531	Διασφάλιση Ποιότητας	120	4.829	Διασφάλιση Ποιότητας	120	3.640
Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής	120	489	Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων	100	450	Διαχείριση Αποβλήτων	30	743	Διαχείριση Αποβλήτων	60	804
Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων	120	443	Σπουδές στην εκπαίδευση	500	7.357	Διαχείριση Τεχνικών Έργων	90	2.121	Διαχείριση Τεχνικών Έργων	120	1.534
Σπουδές στην Εκπαίδευση	500	7.396	Τραπεζική	120	3.549	Μεταπτυχιακή Εξειδ. Καθηγητών Φυσ. Επιστημών	60	749	Μεταπτυχιακή Εξειδ. Καθηγητών Φυσ. Επιστημών	90	573
Τραπεζική	120	2.514	Εκπαίδευση Ενηλίκων	100	1.066	Μεταπτυχιακή Εξειδ. στα Πληροφοριακά Συστήματα	120	1.602	Μεταπτυχιακή Εξειδ. στα Πληροφοριακά Συστήματα	150	995
Μ.Α.Ε. ΣΥΝΟΛΟ:	1.660	21.159	Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων	60	2.659	Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής	100	586	Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής	100	464
<i>Συντελεστής Συσχέτισης (Pearson) R =</i>		0,86	Σεισμική Μηχανική και Αντισεισμικές Κατασκευές	60	433	Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων	100	592	Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων	100	410
Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών	720	13.278	Διαχείριση Τεχνικών	60	1.393	Μεταπτυχιακές	30	629	Μεταπτυχιακές	30	451
Ισπανική Γλώσσα και	120	539									

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2003-2004		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2004-2005		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2005-2006		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2006-2007	
	ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ
Πολιτισμός			Έργων			Σπουδές στα Μαθηματικά			Σπουδές στα Μαθηματικά		
Πληροφορική	720	8.551	Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση στα Πληροφοριακά Συστήματα	120	1.696	Κατάλυση και Προστασία του Περιβάλλοντος	30	319	Κατάλυση και Προστασία του Περιβάλλοντος	30	191
Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες	510	855	Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία	60	824	Προχωρημένες Σπουδές στη Φυσική	30	212	Προχωρημένες Σπουδές στη Φυσική	45	139
Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	670	4.452	Γραφικές Τέχνες - Πολυμέσα	60	714	Σεισμική Μηχανική και Αντισεισμικές Κατασκευές	60	500	Σεισμική Μηχανική και Αντισεισμικές Κατασκευές	75	379
Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό	600	3.512	Μ.Δ.Ε. ΣΥΝΟΛΟ:	1.960	30.282	Εξειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας	80	631	Εξειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας	100	544
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΣΥΝΟΛΟ:	3.340	31.187	<i>Συντελεστής Συσχέτισης (Pearson) R =</i>		0,83	Εξειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας	70	528	Εξειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας	90	429
<i>Συντελεστής Συσχέτισης (Pearson) R =</i>		0,70	Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών	720	14.825	Εξειδίκευση Καθηγητών Γερμανικής Γλώσσας	50	268	Εξειδίκευση Καθηγητών Γερμανικής Γλώσσας	70	230
			Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός	100	546	Σπουδές στην Εκπαίδευση	370	7.236	Σπουδές στην Εκπαίδευση	370	5.345
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ:	5.000	52.346	Πληροφορική	720	9.508	Εκπαίδευση Ενηλίκων	100	1.232	Εκπαίδευση Ενηλίκων	100	1.135
			Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες	510	1.036	Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία	60	851	Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία	60	636
			Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	600	5.589	Μ.Δ.Ε. ΣΥΝΟΛΟ:	2.160	39.527	Μ.Δ.Ε. ΣΥΝΟΛΟ:	2.460	30.468
			Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό	550	4.193	<i>Συντελεστής Συσχέτισης (Pearson) R =</i>		0,95	<i>Συντελεστής Συσχέτισης (Pearson) R =</i>		0,84
			ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΣΥΝΟΛΟ:	3.200	35.697	Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών	1.000	18.449	Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών	1.000	12.876
			<i>Συντελεστής Συσχέτισης (Pearson) R =</i>		0,76	Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός	100	974	Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός	100	635
			ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ:	5.160	65.979	Πληροφορική	1.000	12.043	Πληροφορική	1.000	7.797
						Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες	800	1.188	Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες	500	831
						Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	800	6.878	Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	800	4.962
						Σπουδές στον	800	5.696	Σπουδές στον	800	3.991

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2003-2004		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2004-2005		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2005-2006		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΤΟΥΣ 2006-2007	
	ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΘΕΣΕΙΣ	ΑΙΤΗΣΕΙΣ
						Ευρωπαϊκό Πολιτισμό			Ευρωπαϊκό Πολιτισμό		
						ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ			ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ		
						ΣΥΝΟΛΟ:	4.500	45.228	ΣΥΝΟΛΟ:	4.200	31.092
						<i>Συντελεστής Συσχέτισης (Pearson) R =</i>		<i>0,68</i>	<i>Συντελεστής Συσχέτισης (Pearson) R =</i>		<i>0,82</i>
						ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ:	6.660	84.755	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ:	6.660	61.560

Με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω Πίνακα διαπιστώνεται **υψηλή θετική συσχέτιση** (τιμές R κυμαίνονται από 0,68 έως 0,95) μεταξύ των δύο μεταβλητών για κάθε έτος της περιόδου 2003-2007, η οποία εμφανίζεται συγκριτικά εντονότερη στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών από τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών. Η υψηλή συσχέτιση αποτελεί σαφή ένδειξη της αιτιολογικής σχέσης (causal relationship) μεταξύ ζήτησης και προσφοράς, με την έννοια ότι η μεταβολή των αιτήσεων (του αιτίου) ακολουθείται από μεταβολή των διαθέσιμων θέσεων (του αποτελέσματος) κατά μια αρκετά προβλέψιμη κατεύθυνση.

Ωστόσο, καθώς δεν προκύπτει από την στατιστική ανάλυση των δεδομένων πλήρη συσχέτιση των μεταβλητών, δηλαδή τιμή $R=1$, είναι σαφές ότι υφίστανται περιπτώσεις Προγραμμάτων Σπουδών στις οποίες το μέγεθος της προσφοράς θέσεων δεν είναι ευθέως ανάλογο των αιτήσεων, τουλάχιστον στον ίδιο υψηλό βαθμό που αυτό παρατηρείται για τη πλειονότητα εξ αυτών. Τούτο όμως είναι εν πολλοίς αναμενόμενο, διότι η ερμηνευτική ισχύ της ζήτησης ως προς τη προσφορά θέσεων φοίτησης ελέγχεται από την ύπαρξη άλλων παραγόντων επηρεασμού όπως είναι η διαθεσιμότητα εκπαιδευτικών πόρων και μέσων, η ακαδημαϊκή ελκυστικότητα και η επαγγελματική προοπτική, παράμετροι οι οποίοι είναι απολύτως φυσιολογικό να παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις μεταξύ Προγραμμάτων Σπουδών και, επομένως, επιδρούν με διαφορετικό τρόπο και ένταση στη μεταβολή των προσφερόμενων θέσεων ανά Πρόγραμμα.

Παρακάτω επισημαίνονται αναλυτικά τα κυριότερα σημεία αναφορικά με τη διαχρονική εξέλιξη των μεγεθών της προσφοράς και ζήτησης για τις ακαδημαϊκές υπηρεσίες του Ανοικτού Πανεπιστημίου:

➔ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΈΤΟΣ 2003-2004

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 προσφέρονται από το ΕΑΠ συνολικά δώδεκα (12) Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (ΜΠΣ) και έξι (6) Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (ΠΠΣ).

Φαίνεται να δίνεται μεγαλύτερη έμφαση από πλευράς του ΕΑΠ στον αριθμό και την ποικιλία των παρεχομένων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, γεγονός που συσχετίζεται αντιστρόφως ανάλογα με τη ζήτηση, καθώς αυτή είναι αριθμητικά υψηλότερη για τα Προπτυχιακά Προγράμματα από ότι για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.

Συνολικά, οι αιτήσεις για Προγράμματα Σπουδών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2003- 2004 έφταναν τις 52.346 ενώ το ΕΑΠ προκήρυξε 5.000 θέσεις, στοιχεία που δείχνει **αναλογία προσφοράς - ζήτησης = 1: 10,5**.

□ **Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (2003-04)**

Ειδικότερα, ο λόγος προσφερόμενων θέσεων προς συνολικές αιτήσεις για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ ήταν 1: 12,75. Παρατηρείται ότι μεταξύ των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, αυτά που καθορίζουν σημαντικότερα τη ζήτηση είναι τα ακόλουθα Προγράμματα, κατά φθίνουσα σειρά ζήτησης (αριθμό αιτήσεων):

- Σπουδές στην Εκπαίδευση (7.396/ 500)
- Διοίκηση Μονάδων Υγείας(2.705/ 120)
- Διασφάλιση Ποιότητας (4.077/ 120)
- Τραπεζική (2.514/ 120).

Το αξιοσημείωτο είναι ο τρόπος που καθορίζεται από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο η προσφορά (προσφερόμενες θέσεις φοίτησης). Συγκεκριμένα, ενώ εύλογα προσφέρονται 500 θέσεις για το Πρόγραμμα ‘Σπουδές στην Εκπαίδευση’, ως το υψηλότερο Πρόγραμμα σε ζήτηση, εν τούτοις δε προσφέρεται ανάλογα υψηλός αριθμός θέσεων φοίτησης για τη ‘Διασφάλιση Ποιότητας’, που είναι το δεύτερο πρόγραμμα σε μέγεθος ζήτησης. Αντιθέτως, για το τελευταίο προσφερόμενο Πρόγραμμα παρέχονται μόνο 120 ανοικτές θέσεις όσο, δηλαδή, και για τον ‘Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό Έργων Υποδομής’, που είναι από τα χαμηλότερα Προγράμματα σε ζήτηση (489 αιτήσεις) ή τον ‘Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό Πόλεων & Κτιρίων’, που φτάνει σε αιτήσεις μόλις στις 443.

Καθ’ όμοιο τρόπο, για την ‘Εκπαίδευση Ενηλίκων’, ενώ η ζήτηση φτάνει στις 1.205 αιτήσεις, προσφέρονται μόνο 100 θέσεις, δηλαδή λιγότερο ακόμη και από τα δύο τελευταία Μεταπτυχιακά Προγράμματα (Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό Έργων Υποδομής’ & ‘Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό Πόλεων & Κτιρίων’), που έχουν τη χαμηλότερα σχετικά ζήτηση.

□ **Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (2003-04)**

Ο λόγος προσφερόμενων θέσεων προς συνολικές αιτήσεις ήταν 3.340 /31.187 (10.71%)

Όσον αφορά τα Προπτυχιακά Προγράμματα, παρατηρείται ότι **το υψηλότερο σε ζήτηση** Πρόγραμμα είναι η ‘Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων’ (13.278 αιτήσεις), για το οποίο προσφέρονται εύλογα 720 θέσεις. Ο ίδιος ακριβώς αριθμός θέσεων προσφέρεται και για το Πρόγραμμα στην ‘Πληροφορική’, το οποίο έρχεται δεύτερο σε ζήτηση, με 8.551 αιτήσεις.

Αντιθέτως, μεταξύ των **χαμηλότερων σε ζήτηση** Προπτυχιακών είναι οι Σπουδές στις ‘Φυσικές Επιστήμες’ (855 αιτήσεις) και το ‘Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός’ (539 αιτήσεις). Ωστόσο, ενώ στο τελευταίο Πρόγραμμα, ευλόγως, προσφέρονται μόλις 120 θέσεις, στο πρώτο προσφέρονται 510 θέσεις, αριθμός υψηλός, δεδομένου ότι 600 θέσεις παρέχονται και για το ‘Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό’, για το οποίο οι αιτήσεις φτάνουν τις 3.512.

➔ **ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΈΤΟΣ 2004-2005**

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-05 τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα αυξάνονται κατά έξι (6) και, έτσι από δώδεκα (12), το συγκεκριμένο έτος το ΕΑΠ παρέχει δεκαοχτώ (18) Προγράμματα. Αντιθέτως, τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών παραμένουν τα ίδια ως προς τον αριθμό και το αντικείμενο. Διαφαίνεται ότι τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα, και τη χρονιά αυτή, είναι στο κέντρο βάρους του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, αν και η συνολική ζήτηση για τα Προπτυχιακά εξακολουθεί να παραμένει σχετικά μεγαλύτερη.

Συνολικά, για τις 5.160 θέσεις που προκηρύχθηκαν από το ΕΑΠ, το ακαδημαϊκό έτος 2004-05, το Ίδρυμα δέχτηκε 65.979 αιτήσεις, αναλογία ίση με ποσοστό της τάξης του **7.82% (5.160/ 65.979)**

Κατά τη διάρκεια της ακαδημαϊκής χρονιάς 2004-05, διαπιστώνεται **ποσοστιαία αύξηση** έναντι του έτους 2003-2004 τόσο στη συνολική ζήτηση (για όλα τα Προγράμματα Σπουδών-Μεταπτυχιακά και Προπτυχιακά-) κατά ποσοστό της τάξης του **26%** όσο και στις παρεχόμενες θέσεις από το ΕΑΠ κατά ποσοστό της τάξης του **3.2%**.

Ωστόσο, η **αναλογία παρεχόμενων θέσεων φοίτησης προς συνολικό αριθμό αιτήσεων** φαίνεται **χαμηλότερη** (συγκριτικά με το έτος 2003-2004) και αυτό οφείλεται στο ότι ενώ σημειώνεται σημαντική αύξηση στη ζήτηση δεν παρέχονται αναλογικά περισσότερες θέσεις φοίτησης. Ενώ δηλαδή έχουμε αύξηση (από το 2003-04 στο 2004-05) κατά 13.633 αιτήσεις, το ΕΑΠ παρέχει μόνο 160 περισσότερες θέσεις την ακαδημαϊκή χρονιά 2004-05.

□ **Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (2004-05)**

Όσον αφορά τη **ζήτηση στα Μεταπτυχιακά**, κατά το έτος 2004-2005 παρατηρείται ποσοστιαία αύξηση έναντι του 2003-04 της τάξης του **43.11%**, **ποσοστό αρκετά σημαντικό.**

Την αύξηση στη ζήτηση για Μεταπτυχιακά, για το έτος 2004-05, ερμηνεύει και η δημιουργία 6 νέων Μεταπτυχιακών Ειδικοτήσεων, οι οποίες από 12 (για το έτος 2003-04) γίνονται 18. Τα έξι νέα Προγράμματα, για τα οποία συνολικά προσφέρονται **420 θέσεις**, είναι τα εξής:

1. Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων

2. Σεισμική Μηχανική και Αντισεισμικές Κατασκευές
3. Διαχείριση Τεχνικών Έργων
4. Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση στα Πληροφοριακά Συστήματα
5. Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία
6. Γραφικές Τέχνες - Πολυμέσα

Παρακάτω αναφέρονται τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών που εξακολουθούν, και το ακαδημαϊκό έτος 2004-05, να παραμένουν από τα υψηλότερα σε ζήτηση. Στον Πίνακα 20 παρουσιάζονται κατά φθίνουσα σειρά ζήτησης τα υψηλότερα σε ζήτηση Μεταπτυχιακά Προγράμματα του ΕΑΠ, ενώ ταυτόχρονα φαίνεται η αύξηση της ζήτησης των συγκεκριμένων συγκριτικά με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, 2003-04.

Πίνακας 20. Τα υψηλότερα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε ζήτηση (2003-04 & 2004-05)

Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών	Αιτήσεις (2003-04)	Αιτήσεις (2004-05)	Ποσοστιαία Αύξηση
Σπουδές στην Εκπαίδευση	7.537	7.396	1.90%
Διασφάλιση Ποιότητας	4.251	4.077	4.27%
Τραπεζική	3.549	2.514	41.17%
Διοίκηση Μονάδων Υγείας	2.838	2.705	4.92%

Προκύπτει, εκ των ανωτέρω στοιχείων, ελάχιστη μείωση στο Πρόγραμμα Σπουδών στην Εκπαίδευση, ενώ μεταξύ των τεσσάρων ανωτέρω Μεταπτυχιακών Κύκλων Σπουδών τη σημαντικότερη αύξηση στις αιτήσεις (ζήτηση) παρουσιάζει η Τραπεζική (41.17%).

Όσον αφορά στην **προσφορά θέσεων** για Μεταπτυχιακά Προγράμματα του ΕΑΠ, το Ίδρυμα παρέχει το ακαδημαϊκό έτος, 2004-05, 1990 θέσεις. Προκύπτει ποσοστιαία αύξηση της τάξης του **18.07%**, έναντι του έτους 2003-04, κατά τη διάρκεια του οποίου προσφέρονται 1660 θέσεις σε νεοεισακτέους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές.

Εμβαθύνοντας, ωστόσο, τη μελέτη των δεδομένων, παρατηρεί κανείς τα εξής παράδοξα:

- Όσον αφορά το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών ‘Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων’, ενώ καταγράφεται αύξηση στη ζήτηση (αριθμός αιτήσεων) μεταξύ ετών 2003-2004 & 2004-2005, οι προσφερόμενες θέσεις για το 2004-05 μειώνονται σε 100 από 120, που προσφέρθηκαν κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2003-04.

- Το ίδιο παρατηρείται και για το Πρόγραμμα στη 'Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας του ΕΣΥ'. Ενώ, λοιπόν, καταγράφεται αύξηση στη ζήτηση από 196 (2003-2004) στις 247 (2004-05) αιτήσεις, η προσφορά από το ΕΑΠ μειώνεται από 60 (2003-2004) στις 50 (2004-05) θέσεις.
- Η ίδια εικόνα καταγράφεται και στις Μεταπτυχιακές 'Σπουδές στην Αγγλική', όπου ενώ η ζήτηση αυξάνεται από 525 (2003-04) σε 550 (2004-05), η προσφορά μειώνεται το 2004-05 σε 90 προσφερόμενες θέσεις (μείωση κατά 10 θέσεις).
- Περίπου αντίστοιχη είναι και η κατάσταση στα Προγράμματα για τα Γαλλικά και τα Γερμανικά. Στην πρώτη περίπτωση, αν και το ενδιαφέρον των υποψήφιων Φοιτητών αυξάνεται από 456 σε 478 αιτήσεις (2004-05), εν τούτοις η προσφορά των αντίστοιχων θέσεων από το ΕΑΠ μειώνεται κατά 10 θέσεις το 2004-05. Ομοίως, στη δεύτερη περίπτωση, ενώ σημειώνεται αύξηση στη ζήτηση (από 173 σε 201), η προσφορά μειώνεται κατά 30 θέσεις (από το 2003-04 στο 2004-05). Το ίδιο ισχύει και για τα Μεταπτυχιακά στον Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό, όπου παρά τη σημειωθείσα αύξηση στη ζήτηση, μειώνονται οι προσφερόμενες θέσεις φοίτησης.

Προκύπτει, λοιπόν, πως ο αριθμός των προσφερόμενων θέσεων καθορίζεται από μια σειρά ποικίλων παραγόντων και όχι αποκλειστικά από το ενδιαφέρον των υποψηφίων, όπως αυτό αποτυπώνεται στον ετήσιο αριθμό υποβληθέντων αιτήσεων προς το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Μεταξύ των κυριότερων παραγόντων που καθορίζουν τον αριθμό θέσεων φοίτησης σε Προγράμματα Σπουδών του Ιδρύματος αποτελούν οι διαθέσιμοι πόροι του Ιδρύματος, τα ακαδημαϊκά κριτήρια, όπως η επαρκής αναλογία Διδασκόντων / Διδασκομένων, ή και παράμετροι που σχετίζονται με τις προδιαγραφόμενες επαγγελματικές προοπτικές σε επίπεδο επιστημονικής ειδικότητας.

□ Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (2004-05)

Συνολικά για τα Προπτυχιακά Προγράμματα του ΕΑΠ καταγράφεται **αύξηση της ζήτησης** έναντι του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους (2003-04) από 31.187 σε 35.697 (2004-05), αύξηση που μεταφράζεται ποσοστιαίως με το **14.46%**.

Από την άλλη, η **προσφορά θέσεων φοίτησης μειώνεται** από 3.340 (2003-04) σε 3.200 (2004-05) θέσεις. Συνεπώς, ενώ η ζήτηση για τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου αυξάνεται, ωστόσο, οι προσφερόμενες θέσεις φοίτησης σε αυτά μειώνονται, εικόνα παρόμοια με αυτή που διαμορφώνουν οι λειτουργίες της προσφοράς και ζήτησης για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ.

Η αναλογία προσφερόμενων θέσεων προς αιτήσεις, συνολικά, για τα Προπτυχιακά, για το έτος 2004-05, είναι 3.200/ 35.697, ποσοστό, εν ολίγοις, της τάξης του **8.96%**.

Μεταξύ των **υψηλότερων σε ζήτηση Προπτυχιακών Προγραμμάτων** είναι η ‘Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων’ (14.720 αιτήσεις) και η ‘Πληροφορική’ (9.508 αιτήσεις), για τα οποία προσφέρονται 720 θέσεις.

Και για τα δύο αυτά Προγράμματα του ΕΑΠ παρατηρείται, κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2004-05, αύξηση της εκδήλωσης ενδιαφέροντος από υποψήφιους Φοιτητές συγκριτικά με την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά (2003-04), κατά την οποία οι αιτήσεις για το πρώτο Πρόγραμμα Σπουδών έφταναν τις 13.278, ενώ, αντίστοιχα, για το Πρόγραμμα στην ‘Πληροφορική’ έφταναν στις 8.551.

⇒ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΈΤΟΣ 2005-2006

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρέχει έξι (6) Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, ενώ αυξάνει τον αριθμό των προσφερόμενων Μεταπτυχιακών του Προγραμμάτων από δεκαοχτώ (18), που παρείχε το 2004-05, σε είκοσι τέσσερα (24) Προγράμματα Σπουδών.

Τα προστιθέμενα στο έτος αυτό είναι τα εξής έξι:

1. Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)
2. Διαχείριση Αποβλήτων
3. Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση Καθηγητών Φυσικών Επιστημών
4. Μεταπτυχιακές Σπουδές στα Μαθηματικά
5. Κατάλυση και Προστασία του Περιβάλλοντος
6. Προχωρημένες Σπουδές στη Φυσική

Συνολικά, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, υποβάλλονται 84.755 αιτήσεις, αριθμός ιδιαίτερα υψηλός συγκριτικά με όλα τα προηγούμενα έτη. Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ανταποκρίνεται στη ζήτηση αυτή, αυξάνοντας τις προσφερόμενες θέσεις φοίτησης στις 6.660. Προκύπτει ως εκ τούτου **ποσοστιαία αναλογία μεταξύ προσφερόμενων θέσεων και αιτήσεων** της τάξης του **7.85%**, η οποία συγκριτικά με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, 2004-05, (7.82%) εμφανίζεται σχετικά μεγαλύτερη.

Ειδικότερα, βάσει συγκριτικής ανάλυσης της σχέσης προσφοράς και ζήτησης μεταξύ των ετών 2004-05 και 2005-06, προκύπτουν τα ακόλουθα συνολικά στοιχεία.

Αναφορικά με τη **συνολική ζήτηση**, τα στοιχεία καταδεικνύουν ποσοστιαία **αύξηση της τάξης του 28.45%** για το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, καθώς οι αιτήσεις αυξάνονται από 65.979, το έτος 2004-05, σε 84.755, την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά (2005-06).

Όσον αφορά, από την άλλη πλευρά, την **συνολική προσφορά**, οι παρεχόμενες από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο θέσεις φοίτησης, για την ακαδημαϊκή χρονιά 2005-06, ανέρχονται σε 6.660 θέσεις, έναντι των 5.160 προσφερόμενων θέσεων, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-05. Πρόκειται για ποσοστιαία **αύξηση** της τάξης του **29.06%**.

□ Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (2005-06)

Στην περίπτωση των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ καταγράφονται δύο σημαντικά στοιχεία για την ακαδημαϊκή χρονιά 2005-06 συγκριτικά με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος (2004-05):

- Αύξηση στον αριθμό των παρεχόμενων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων (από 18 το 2004-05 σε 24 το 2005-06)
- Αύξηση τόσο στη ζήτηση όσο και στην προσφορά θέσεων.

Όσον αφορά, ειδικότερα, στη σημειωτέα αύξηση της προσφοράς και ζήτησης θέσεων φοίτησης στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο έναντι αυτών της προηγούμενης ακαδημαϊκής χρονιάς, επισημαίνονται τα εξής κυριότερα σημεία:

- Οι αιτήσεις για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα του ΕΑΠ, το ακαδημαϊκό έτος 2004-05, έφταναν τις 30.282, όταν ο αντίστοιχος αριθμός για το έτος 2005-06 υπολογίζεται στις 39.527 αιτήσεις. Διαπιστώνεται, εν ολίγοις, αύξηση κατά ποσοστό της τάξης του 30.52%.
- Οι παρεχόμενες θέσεις προς νεοεισακτέους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές, το ακαδημαϊκό έτος 2004-05, φτάνουν τις 1.960, ενώ, για το έτος 2005-06, ανέρχονται στις 2.160. Πρόκειται για ποσοστιαία αύξηση της τάξης του 10.20%.
- Διαπιστώνεται ότι η αύξηση της προσφοράς δεν είναι ανάλογη αυτής της ζήτησης. Με άλλα λόγια, ενώ η ζήτηση (αιτήσεις για Μεταπτυχιακά Προγράμματα) αυξάνεται κατά ποσοστό που ξεπερνά το 30%, η προσφορά (οι ανοικτές θέσεις) αυξάνεται μόλις κατά το 10%.

Στο παρόν σημείο αναδεικνύεται ένα βασικό ζήτημα, που σχετίζεται με το βαθμό 'ανοικτής' πρόσβασης από υποψήφιους Φοιτητές στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Καταρχήν, ως προς το συγκεκριμένο θέμα επισημαίνεται πως η έννοια της 'ανοικτής' πρόσβασης τείνει να ταυτίζεται με την -ίση προς όλους- (ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλλου, κλπ) δυνατότητα και ευκαιρία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, χωρίς να προαπαιτείται η διαδικασία των εξετάσεων για την εισαγωγή των υποψηφίων στο Πανεπιστήμιο.

Αν και το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο συμμορφώνεται με το τελευταίο σημείο, με την απουσία δηλαδή εισαγωγικών εξετάσεων, παρατηρείται εν τούτοις η, ευλόγως, περιορισμένη δυνατότητα του Ιδρύματος να φιλοξενήσει στους κόλπους του όσους υποψηφίους εκδηλώνουν ετησίως το ενδιαφέρον τους. Ο περιορισμός αυτός τεκμαίρεται στη βάση του τρόπου καθορισμού του αριθμού προσφερόμενων θέσεων φοίτησης, που, όπως αναφέρθηκε και σε ανωτέρω σημείο της παρούσης Μελέτης, σχετίζεται άμεσα με την υποδομή, τους πόρους και, γενικότερα, τη δυναμικότητα (capacity) του Ακαδημαϊκού Ιδρύματος. Από την άλλη, ωστόσο, η προσφορά ανοικτών θέσεων φοίτησης συνιστά μέρος της ευρύτερης εκπαιδευτικής πολιτικής, που σχεδιάζεται και αναπτύσσεται από την Πολιτεία.

Συνεπώς, αυτό που οφείλει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, δεδομένου ότι πυρήνας του αποτελεί η παροχή του Ανοικτού Συστήματος Εκπαίδευσης, είναι η συνεχής αναβάθμιση της υποδομής και δυναμικότητας του, ώστε να παρέχει ίσες ευκαιρίες πρόσβασης σε όσους Έλληνες εκδηλώνουν πραγματική επιθυμία να μορφωθούν, συνεχίζοντας τις Σπουδές τους σε Μεταπτυχιακά ή και Προπτυχιακά Προγράμματα. Ασφαλώς, στην προσπάθεια αυτή αρωγός στέκεται η ίδια η Πολιτεία, παρέχοντας την αναγκαία υποστήριξη και ενίσχυση στις αναπτυξιακές αυτές προσπάθειες του Ιδρύματος.

□ Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (2005-06)

Οι υποβληθέντες αιτήσεις υποψηφίων Φοιτητών για τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ, κατά το έτος 2005-06, φτάνουν τις 45.228, όταν την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά, 2004-05, υπολογίζονται στις 35.697. Πρόκειται για ποσοστιαία αύξηση της τάξης του 26.7%.

Η προσφορά θέσεων από πλευράς του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, αντίστοιχα, αυξάνεται από 3.200 θέσεις (2004-05) σε 4.500 θέσεις το (2005-06), γεγονός που φανερώνει ποσοστιαία αύξηση της τάξης του 40.62%.

Ο μεγαλύτερος αριθμός θέσεων φοίτησης παρέχεται στα Προγράμματα 'Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων' και 'Πληροφορική' (1000 θέσεις/ Πρόγραμμα), πρωτίστως, λόγω της υψηλής ζήτησης που εκδηλώνεται για τα συγκεκριμένα δύο Προπτυχιακά Προγράμματα του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Αντιθέτως, για τα Προπτυχιακά Προγράμματα 'Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός' και 'Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες' καταγράφεται η ακόλουθη αντιφατική εικόνα. Αν και οι αιτήσεις υποψηφίων Φοιτητών για αυτά βρίσκονται στο ίδιο περίπου επίπεδο (974 και 1.188 αιτήσεις, αντίστοιχα), ωστόσο, υπάρχει σημαντική απόκλιση στον αριθμό των προσφερόμενων θέσεων για τα συγκεκριμένα δύο Προπτυχιακά. Εν ολίγοις, για το Προπτυχιακό Πρόγραμμα 'Ισπανική Γλώσσα' προσφέρονται μόνο 100 θέσεις, ενώ για το 'Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες' 800 θέσεις. Η διαφορά αυτή, πιθανότατα, τεκμαίρεται στην επιλογή και δυναμικότητα του ίδιου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου να επιτάσσει μεγαλύτερο ενδιαφέρον στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα 'Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες'.

➤ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΈΤΟΣ 2006-2007

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2006-07, διατηρεί τον αριθμό και το αντικείμενο των παρεχομένων Προγραμμάτων Σπουδών, που προσέφερε και την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά, 2005-06. Προσφέρει, λοιπόν, έξι (6) Προπτυχιακά και είκοσι τέσσερα (24) Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.

Συνολικά, η εικόνα που διαμορφώνεται αναφορικά με τις λειτουργίες της προσφοράς και ζήτησης θέσεων φοίτησης δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τουλάχιστον όσον αφορά σημαντικές αποκλίσεις με τα αντίστοιχα μεγέθη της προηγούμενης χρονιάς, 2005-06.

Η μόνη διαφορά παρατηρείται στον συνολικό **αριθμό αιτήσεων** που υποβάλλονται προς το ΕΑΠ, το ακαδημαϊκό έτος 2006-07, συγκριτικά με τον αντίστοιχο της προηγούμενης ακαδημαϊκής χρονιάς, 2005-06. Σύμφωνα με επίσημα στατιστικά στοιχεία, η συνολική ζήτηση για τα Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ υπολογίζεται στις 61.560 αιτήσεις, όταν το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος έφταναν τις 84.755 αιτήσεις. Πρόκειται για ποσοστιαία μείωση της τάξης του 27.37%.

Όσον αφορά στην **προσφορά θέσεων**, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρέχει 6.660 ανοικτές θέσεις φοίτησης, όπως ακριβώς και την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά.

Η **αναλογία** προσφερόμενων θέσεων προς τις συνολικές αιτήσεις υπολογίζεται σε ποσοστό της τάξης του 10.82%, αντί του αντίστοιχου ποσοστού 7.85% που καταγράφεται την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά, 2005-06. Η διαφορά αυτή των περίπου τριών (3) ποσοστιαίων μονάδων οφείλεται στο ότι το ΕΑΠ εξακολουθεί να παρέχει 6.660 θέσεις φοίτησης, παρά την μείωση του ενδιαφέροντος από υποψήφιους Φοιτητές.

❑ Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (2006-07)

Συνολικά, για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ, το υπό εξέταση έτος, υποβάλλονται 30.468 αιτήσεις, ενώ το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αποδέχεται 2.460 νεοεισακτέους Μεταπτυχιακούς. Πρόκειται για ποσοστιαία αναλογία της τάξης του 8.07%.

Συγκριτικά με την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά, 2005-06, όπου προσφέρθηκαν 2.160 θέσεις σε Μεταπτυχιακούς, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο το 2006-07 παρέχει 300 περισσότερες θέσεις. Πρόκειται για ποσοστιαία αύξηση των παρεχόμενων ανοικτών θέσεων κατά 13.88%, τη στιγμή που η ζήτηση το έτος 2006-07 μειώνεται κατά ποσοστό της τάξης του 22.92%, δεδομένου ότι την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά (2005-06) οι αιτήσεις για Μεταπτυχιακά Προγράμματα έφταναν τις 39.527.

Από τα υψηλότερα σε ζήτηση Μεταπτυχιακά Προγράμματα εξακολουθούν να παραμένουν το 'Σπουδές στην Εκπαίδευση' (5.345 αιτήσεις) και 'Διασφάλιση Ποιότητας' (3.640 αιτήσεις). Ακολουθούν, όπως και την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά, κατά φθίνουσα σειρά ζήτησης, τα Προγράμματα 'Τραπεζική', 'Διοίκηση Επιχειρήσεων' (MBA) και 'Διοίκηση Μονάδων Υγείας'.

Από τα πλέον χαμηλότερα σε ζήτηση είναι τα Προγράμματα 'Εξειδίκευση Καθηγητών Γερμανικής Γλώσσας' (230 αιτήσεις), 'Κατάλυση και Προστασία του Περιβάλλοντος' (191 αιτήσεις) και 'Προχωρημένες Σπουδές στη Φυσική' (139 αιτήσεις).

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο για τα υψηλότερα σε ζήτηση Μεταπτυχιακά φαίνεται να εξασφαλίζει αναλόγως μεγάλο αριθμό θέσεων φοίτησης. Ωστόσο, διαφαίνεται από περαιτέρω επίσημα στατιστικά στοιχεία ότι δε τηρείται απόλυτη αναλογία στη σχέση προσφοράς και ζήτησης. Για παράδειγμα, ενώ η αναλογία προσφοράς προς ζήτηση για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη 'Διασφάλιση Ποιότητας', που είναι από τα υψηλότερα σε ζήτηση, είναι 1:30,3333 (120 προσφερόμενες θέσεις/ 3.240 αιτήσεις), η αντίστοιχη αναλογία για το Μεταπτυχιακό 'Εξειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας', που είναι από τα χαμηλότερα σε ζήτηση, είναι 1:5,44 (100 προσφερόμενες θέσεις/ 544 αιτήσεις).

□ Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (2006-07)

Το ακαδημαϊκό έτος 2006- 07 οι αιτήσεις υποψηφίων Φοιτητών φτάνουν τις 31.092, εκ των οποίων το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο δέχεται 4.200 νεοεισακτέους Προπτυχιακούς. Πρόκειται για ποσοστιαία αναλογία της τάξης του 13.51%.

Συγκριτικά με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος (2005-06), το ΕΑΠ το υπό εξέταση έτος (2006-07) **μειώνει τον αριθμό των παρεχόμενων θέσεων** φοίτησης για τα Προπτυχιακά του Προγράμματα κατά ποσοστό της τάξης του 6.67%, δεδομένου ότι την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά προσέφερε 4.500 θέσεις. Η τελευταία αυτή μείωση από το ΕΑΠ πιθανότατα σχετίζεται ανάλογα με τη **μείωση του μεγέθους της ζήτησης** συγκριτικά με το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, όπου οι αιτήσεις ανέρχονταν στις 45.228. Προκύπτει, το έτος 2006-07, ποσοστιαία μείωση της ζήτησης για τα Προπτυχιακά Προγράμματα του Ανοικτού Πανεπιστημίου της τάξης του 31.25%.

Μεταξύ των υψηλότερων σε ζήτηση Προπτυχιακών Προγραμμάτων, όπως και τις υπόλοιπες ακαδημαϊκές χρονιές, εξακολουθούν να εντοπίζονται τα Προγράμματα 'Οργάνωση και Διοίκησης Επιχειρήσεων (12.876 αιτήσεις) και 'Πληροφορική' (7.797 αιτήσεις). Για καθένα εκ των δύο αυτών Προπτυχιακών παρέχονται 1.000 ανοικτές θέσεις φοίτησης.

Στα χαμηλότερα σε ζήτηση Προπτυχιακά Προγράμματα κατατάσσονται το 'Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός' και 'Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες'. Για το μεν πρώτο Πρόγραμμα οι αιτήσεις φτάνουν τις 635, ενώ για το δεύτερο, αντίστοιχα, στις 831. Για την περίπτωση των δύο αυτών Προπτυχιακών παρατηρείται η ακόλουθη αντιφατική εικόνα, όμοια και ανάλογη αυτής που καταγράφεται και την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά, 2005-06. Ενώ, λοιπόν, η ζήτηση για τα εν λόγω δύο Προπτυχιακά κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα, ωστόσο, οι αριθμοί παρεχομένων θέσεων για καθένα εκ των δύο Προγραμμάτων αποκλίνουν σημαντικά μεταξύ τους. Συγκεκριμένα, για το Πρόγραμμα 'Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός' παρέχονται εύλογα 100 θέσεις, εν αντιθέσει του δεύτερου Προπτυχιακού 'Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες', για το οποίο το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρέχει 500 θέσεις σε εισακτέους Φοιτητές.

Διαπιστώνεται, συνεπώς, πως ο αριθμός των παρεχομένων θέσεων φοίτησης δεν καθορίζεται σε κάθε περίπτωση, αποκλειστικά, συναρτήσει του αντίστοιχου ύψους της ζήτησης από υποψήφιους Φοιτητές. Υπάρχουν ποικίλα κριτήρια που καθορίζουν τον αριθμό των νεοεισακτέων σε κάθε Πρόγραμμα Σπουδών του ΕΑΠ, μεταξύ των οποίων βασικό αποτελεί η επιλογή του ίδιου του Ιδρύματος να δίδει έμφαση σε ορισμένα Προγράμματα, ενισχύοντας και υποστηρίζοντας την συνέχεια τους.

➤ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρακάτω συνοψίζονται τα βασικότερα σημεία σχετικά με τις λειτουργίες της προσφοράς και ζήτησης, όπως αυτές εξελίσσονται μεταξύ των υπό εξέταση ακαδημαϊκών ετών.

- Η ζήτηση για τα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών είναι, μεταξύ των ετών, πάντα υψηλότερη αριθμητικά έναντι της ζήτησης προς τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα του ΕΑΠ. Ωστόσο, η έμφαση από πλευράς του Ιδρύματος δίδεται στην αύξηση των παρεχόμενων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Ειδίκευσης.
- **Το μέγεθος της προσφοράς θέσεων σε νεοεισακτέους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές σημειώνει διαχρονικά (πλην του έτους 2003-04) ανοδική τάση**, σχετικώς ανάλογη της αυξανόμενης, μεταξύ των ετών, ζήτησης για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ, με εξαίρεση το ακαδημαϊκό έτος 2002-03.
- Περίπου ανάλογη είναι η εικόνα που εκτυλίσσεται διαχρονικά για τα Προπτυχιακά Προγράμματα. Για παράδειγμα, ενώ το 2004-05 η ζήτηση αυξάνεται κατά 14.46% από τη προηγούμενη χρονιά, αντιστρόφως ανάλογα φαίνεται να λειτουργεί η προσφορά θέσεων, που μειώνεται κατά 140 θέσεις, ποσοστιαία μείωση κατά 4.19%.

Συγκρίνοντας διαχρονικά τα μεγέθη της προσφοράς και ζήτησης για θέσεις φοίτησης σε Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ, προκύπτουν τα ακόλουθα συγκριτικά αποτελέσματα του Πίνακα 21. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται οι ποσοστιαίες μεταβολές των μεγεθών της προσφοράς και ζήτησης -τόσο για τα Προπτυχιακά όσο και για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών- ανά ακαδημαϊκό έτος συγκριτικά με το προηγούμενο. Ως αρχικά μεγέθη λαμβάνονται αυτά της ακαδημαϊκής χρονιάς 2000-01, ως το έτος της επίσημης έναρξης της ακαδημαϊκής λειτουργίας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Πίνακας 21. Ποσοστιαία Μεταβολή Ζήτησης & Προσφοράς για Μεταπτυχιακά & Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών

		2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07
Ποσοστιαία Μεταβολή Ζήτησης (%)	Για ΜΠΣ	106.09	-8.29	6.97	43.12	30.53	-22.92
	Για ΠΠΣ	100.67	-14.67	35.16	14.46	26.70	-31.25
Ποσοστιαία Μεταβολή Προσφοράς (%)	Για ΜΠΣ	35	6.17	-3.49	18.07	10.20	13.89
	Για ΠΠΣ	30.98	0	0	-4.19	40.62	-6.67

Εκ των στοιχείων του ανωτέρου Πίνακα επιβεβαιώνεται το συμπέρασμα που σε πολλά σημεία της παρούσης Ενότητας της Μελέτης υπογραμμίστηκε. Φαίνεται, λοιπόν, ξεκάθαρα ότι ο αριθμός προσφερόμενων θέσεων φοίτησης δεν καθορίζεται αποκλειστικά συναρτήσει του μεγέθους της ζήτησης. Αντιθέτως, σε πολλές περιπτώσεις παρατηρείται πως ενώ η ζήτηση αυξάνεται, η προσφορά από πλευράς ΕΑΠ μειώνεται ή και αντιστρόφως.

2.5.4 Φοιτητικό Δυναμικό ΕΑΠ

Ως συνέχεια της ανωτέρω Ενότητας, η παρούσα Ενότητα εστιάζει στο σύνολο του Φοιτητικού Δυναμικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, εξετάζοντας διεξοδικά την κινητικότητα και 'συμπεριφορά' αυτού μεταξύ των ετών. Η ανάλυση δεν περιορίζεται μόνο στους εισακτέους Φοιτητές του ΕΑΠ, αλλά επεκτείνεται σε όλες τις κατηγορίες των Φοιτητών, συμπεριλαμβανομένων των λιμναζόντων, των αποχωρησάντων Φοιτητών καθώς και των Αποφοίτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, ερμηνεύοντας αναλυτικά τα βασικά χαρακτηριστικά κάθε μιας εκ των ανωτέρω κατηγοριών.

➤ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Οι πρώτοι περίπου τρεις χιλιάδες επτακόσιοι πενήντα (3.750) Φοιτητές εισάγονται το ακαδημαϊκό έτος 2000-01 και, σταδιακά, το ακαδημαϊκό έτος 2003-04 ο αριθμός των εισακτέων Φοιτητών ανέρχεται στους πέντε χιλιάδες (5.000). Διαπιστώνεται, για τα επόμενα ακαδημαϊκά έτη, αύξηση του αριθμού των εισακτέων κατά ποσοστό της τάξης του 29%, καθώς, από πέντε χιλιάδες (5.000) Φοιτητές, που εισάγονται το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005, οι εισακτέοι φτάνουν, το έτος 2005-06, τους έξι χιλιάδες εξακοσίους εξήντα (6.660). Ήδη η Διοικούσα Επιτροπή, στην υπ' αριθ. 155/23-5-2007 Συνεδρίασή της, αποφάσισε, για το ακαδημαϊκό έτος 2008-09, την αύξηση του αριθμού των εισακτέων Φοιτητών από έξι χιλιάδες εξακοσίους εξήντα (6.660) σε επτά χιλιάδες (7.000).

Στον Πίνακα 22 αποτυπώνεται διαχρονικά η εισαγωγή των Φοιτητών ανά Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο.

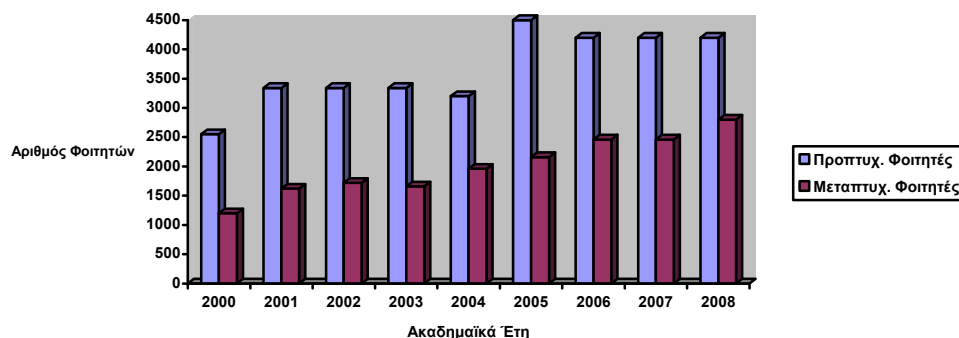
Πίνακας 22. Διαχρονική Αποτύπωση Εισακτέων Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Ακαδ/κό Έτος	Προπτυχιακοί Φοιτητές	Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Σύνολο Φοιτητών	Ποσοστό Αύξησης/ έτος
2000-01	2.550	1.200	3.750	-
2001-02	3.340	1.620	4.960	32,26 %
2002-03	3.340	1.720	5.060	2,02 %
2003-04	3.340	1.660	5.000	-1,18 %
2004-05	3.200	1.960	5.160	3,20 %
2005-06	4.500	2.160	6.660	29,07 %
2006-07	4.200	2.460	6.660	0 %
2007-08	4.200	2.460	6.660	0 %
2008-09	4.200	2.800	7.000	5,10%

Πηγή: Απολογισμός ΔΕ ΕΑΠ, 2007

Στο ακόλουθο διάγραμμα παρουσιάζεται πιο άμεσα και παραστατικά ο ρυθμός και η τάση αύξησης της εισαγωγής τόσο των Προπτυχιακών όσο και των Μεταπτυχιακών Φοιτητών στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο μετά το ακαδημαϊκό έτος 2000-01.

Διάγραμμα 1. Διαχρονική Εξέλιξη Εισακτέων Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών

⇒ ΒΑΘΜΟΣ ΕΤΕΡΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Αξιοσημείωτο σημείο, αναφορικά με τον πληθυσμό των εισακτέων Φοιτητών του ΕΑΠ, αποτελεί ο σημαντικός **βαθμός ετερογένειας** μεταξύ τους, που ερμηνεύεται, πρωτίστως, στη βάση του τρόπου επιλογής και εισαγωγής αυτών στο Ίδρυμα (διαδικασία κλήρωσης). Η ετερογένεια αυτή εντοπίζεται, κυρίως, ως προς τρία χαρακτηριστικά σημεία:

- Ηλικία των Σπουδαστών (από 23- 50 ετών),
- Ακαδημαϊκή επίπεδο Φοιτητών (αρχικές Σπουδές- γενικότερο γνωστικό υπόβαθρο)
- Ευρύτερο κοινωνικό υπόβαθρο Σπουδαστών.

Το συγκεκριμένο ζήτημα δεν αποτελεί αποκλειστικό γνώρισμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Αντιθέτως, η ετερογένεια, σε διαφορετικό βαθμό για κάθε περίπτωση, εντοπίζεται μεταξύ των Φοιτητών όλων των συμβατικών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και, δη, των Μεταπτυχιακών τους εκείνων Τμημάτων όπου γίνονται αποδεκτοί Απόφοιτοι Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών διαφορετικού γνωστικού αντικειμένου (πχ στα Διατμηματικά Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών).

Στις τελευταίες αυτές περιπτώσεις, όπου οι Φοιτητές έρχονται σε συχνότερη επαφή μεταξύ τους, ο σημειωθείς βαθμός ετερογένειας επηρεάζει με συστηματικότερο τρόπο και, ευλόγως, με μεγαλύτερη ένταση την αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας (διδασκαλία-μάθηση) από ότι στην περίπτωση των Φοιτητών του ΕΑΠ, όπου η διδασκαλία διενεργείται εξ αποστάσεως.

Υπογραμμίζεται πως η ετερογένεια αυτή είναι θεμιτή και δύναται να λειτουργήσει για τους συμφοιτητές ως ευκαιρία εποικοδομητικής συνεργασίας, αλληλεπίδρασης (interaction) και ‘διασποράς’ μεταξύ τους των διαφορετικών βιωμάτων, γνώσεων και αντιλήψεων του καθενός, με την προϋπόθεση, ασφαλώς, ότι ο βαθμός αυτής δεν συνεπάγεται αρνητικές επιπτώσεις για την ομαλή διεξαγωγή των Προγραμμάτων Σπουδών.

Για παράδειγμα, μια τέτοια αρνητική επίπτωση, στην περίπτωση του ΕΑΠ, μπορεί να αφορά στην εξής κρίσιμη διεργασία του Εκπαιδευτικού του Συστήματος. Δεδομένης της σχετικά περιορισμένης συχνότητας στην υλοποίηση των Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (4-5 ΟΣΣ/ μηνιαίως), ένας, δυνητικά, υψηλός βαθμός ετερογένειας, κυρίως, ως προς το ακαδημαϊκό επίπεδο, μεταξύ των Φοιτητών ενός Προγράμματος του ΕΑΠ, πιθανότατα, να προκαλούσε σημαντικές καθυστερήσεις, καθιστώντας μη αποτελεσματική την διενέργεια των Συναντήσεων για τη μερίδα των Φοιτητών με υψηλότερα ακαδημαϊκά standards.

Στην πραγματικότητα, ωστόσο, εκ της διεξοδικής διερεύνησης και εξέτασης των Ετήσιων Εκθέσεων Εσωτερικής Αξιολόγησης (των ετών 2001-2006) δεν προκύπτουν, ως αξιολογικό εύρημα, αρνητικά σχόλια και επισημάνσεις ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα ή, έστω, προβληματικά σημεία που να ερμηνεύονται ή να συσχετίζονται με την ύπαρξη υψηλού βαθμού ετερογένειας (κυρίως ως προς το ακαδημαϊκό επίπεδο) μεταξύ του φοιτητικού δυναμικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Όπως ήδη επισημάνθηκε, η ύπαρξη ή μη σημαντικών ετερόκλιτων στοιχείων μεταξύ των Σπουδαστών μιας Ακαδημαϊκής Μονάδας απορρέει ως κατεξοχήν αποτέλεσμα του τρόπου επιλογής των εισακτέων Φοιτητών. Συνεπώς, στην περίπτωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, όπου αφ’ ενός η εισαγωγή των Φοιτητών καθορίζεται μέσω κλήρωσης και αφ’ ετέρου οι εισακτέοι του ανταποκρίνονται σε ένα μεγάλο εύρος ηλικιών (23-50 ετών), είναι αναμενόμενος ένας σχετικά υψηλός βαθμός ετερογένειας.

Ακόμα υψηλότερος, αντίστοιχα, βαθμός καταγράφεται για το Βρετανικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, όπου μοναδική προϋπόθεση επιλογής των εισακτέων του είναι η ηλικία του υποψηφίου Φοιτητή (άνω των 18 ετών). Το τελευταίο Ανοικτό Ίδρυμα, σε αντίθεση με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, δεν ορίζει ούτε και για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα τυπικά ακαδημαϊκά κριτήρια εισαγωγής των υποψηφίων Σπουδαστών.

Σε αντίθεση με τα δύο προηγούμενα Ανοικτά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα τοποθετείται το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, με την εικόνα του φοιτητικού δυναμικού του να διαφαίνεται σχετικά πιο ομοιογενής, τουλάχιστον, από ακαδημαϊκής απόψεως.

Ο κατεξοχήν λόγος συνίσταται στο ότι οι εισακτέοι του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Κύπρου επιλέγονται μέσω της διαδικασίας της μοριοδότησης, με κύρια έμφαση στα ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά και προσόντα των υποψηφίων. Ασφαλώς, πρέπει να ληφθεί υπόψη, ως δεύτερος αιτιώδης παράγοντας, και το μέγεθος του πληθυσμού του φοιτητικού δυναμικού του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Κύπρου. Οι 5.000 Ενεργοί Φοιτητές του φαίνεται μέγεθος ελάχιστο σε σύγκριση με τα αντίστοιχα μεγέθη των δύο άλλων Ανοικτών Ιδρυμάτων (Ελληνικό και Βρετανικό), γεγονός που ερμηνεύει εναλλακτικά και βάσιμα τη σχετική ομοιογένεια μεταξύ των Φοιτητών του Ιδρύματος.

➤ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΦΥΛΟ ΤΟΥΣ

Όσον αφορά την **κατανομή των Εισακτέων Φοιτητών** του Ανοικτού Πανεπιστημίου ως προς το φύλο, καταγράφεται η εξής εικόνα μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2000-2006.

Πίνακας 23. Κατανομή Εισακτέων Φοιτητών ως προς το φύλο μεταξύ ετών 2000-2006

Ακαδ/κο έτος	Αριθμός Εισακτέων Γυναικών	Αριθμός Εισακτέων Ανδρών	Σύνολο Εισακτέων Φοιτητών	Ποσοστό Φοιτητριών (%)	Ποσοστό Φοιτητών (%)
2000-01	2.565	2.213	4.778	53.78%	46.32%
2001-02	3.157	2.397	5.554	56.84%	43.16%
2002-03	3.108	2.474	5.582	55.68%	44.32%
2003-04	2.912	2.265	5.177	56.25%	43.75%
2004-05	2.965	2.313	5.278	56.18%	43.82%
2005-06	3.524	2.998	6.522	54.03%	45.97%
2006-07	3.618	3.181	6.799	53.21%	46.79%

Πηγή Τμήμα Μητρώου ΕΑΠ, 2007

Προκύπτει, εκ των στοιχείων του ανωτέρου Πίνακα, πως διατηρείται σχεδόν σταθερό το μέσο ποσοστό κατανομής ως προς το φύλο των Φοιτητών του ΕΑΠ. Από το σύνολο των εισακτέων Φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος, οι γυναίκες στο ΕΑΠ καταλαμβάνουν, περίπου, ποσοστό της τάξης του 56%, ενώ σε ποσοστό 44% εμφανίζονται οι άνδρες.

Η τελευταία παρατήρηση τεκμαίρει την ευρέως αποδεκτή άποψη ότι τα Ανοικτά Συστήματα Εκπαίδευσης αναπτύσσονται υπό συγκεκριμένες διεθνείς, κοινωνικές και ιστορικές συγκυρίες, με δεδομένες τις σύγχρονες εξελίξεις στην Οικονομία, στις κοινωνικές δομές, στη Τεχνολογία και στον Πολιτισμό.

Ειδικότερα για την Ελλάδα, ένας από τους κυριότερους λόγους, που κατέστησαν επιτακτική την ανάγκη ανάπτυξης Ανοικτών Συστημάτων Εκπαίδευσης, αποτελούν βασικές εξελίξεις στον Τομέα της Οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων, πρωτίστως, τις αλλαγές στη γυναικεία απασχόληση και την ανεργία. Η ραγδαία αύξηση της γυναικείας απασχόλησης (μετά τη δεκαετία του '80) επέφερε, συνεπακολούθως, όξυνση της ανάγκης για επαγγελματική Εκπαίδευση των γυναικών.

Περαιτέρω, ωστόσο, η δυνητική σχέση της αύξησης του γυναικείου οικονομικά ενεργού πληθυσμού με την Ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση προσδιορίζεται ως εξής:

- Η είσοδος των ώριμων γυναικών στην αγορά εργασίας και, γενικότερα, η αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, εξαιτίας της απασχόλησης των γυναικών, δημιουργεί αντίστοιχη αύξηση της ζήτησης των εκπαιδευτικών ευκαιριών
- Οι γυναίκες δεν αντιμετωπίζουν την εργασία σαν περιστασιακή δραστηριότητα, αλλά ως σημαντικό και αναγκαίο μέρος της ζωής τους, και τελικά ως επαγγελματική σταδιοδρομία ('καριέρα')
- Οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης των γυναικών (πχ part time job) παρέχουν στον γυναικείο πληθυσμό τον αναγκαίο χρόνο για τη συμμετοχή τους σε Προγράμματα Σπουδών που βασίζονται σε Ανοικτά Συστήματα Εκπαίδευσης.

➤ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Όσον αφορά στην γεωγραφική κατανομή των εισακτέων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Φοιτητών, αυτή αποτυπώνεται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 24. Γεωγραφική Κατανομή Εισακτέων Φοιτητών (2000-2006)

ΝΟΜΟΣ	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07
ΑΙΤΩΛΟΑΚ/ΝΙΑΣ	64	65	64	46	65	76	75
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	52	43	41	33	34	33	30
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	35	28	29	39	37	24	31
ΑΡΤΑΣ	21	14	11	22	15	19	23
ΑΤΤΙΚΗΣ	2.269	2.681	2.592	2.516	2.480	3.225	3.227
ΑΧΑΪΑΣ	331	247	45	214	238	268	304
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	27	21	24	27	30	35	46
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	5	8	4	9	11	9	12
ΔΡΑΜΑΣ	26	34	38	30	33	45	50

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

ΝΟΜΟΣ	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07
ΑΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	84	237	154	78	61	93	86
ΕΒΡΟΥ	42	62	60	52	48	63	63
ΕΥΒΟΙΑΣ	68	92	76	82	78	90	118
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	1	2	3	2	8	1	5
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	13	15	13	8	10	14	15
ΗΛΕΙΑΣ	46	37	34	37	40	48	57
ΗΜΑΘΙΑΣ	29	45	39	52	48	61	59
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	123	126	140	161	130	193	205
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	14	10	10	6	12	14	21
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	399	553	651	612	660	810	819
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	43	41	60	54	72	78	79
ΚΑΒΑΛΑΣ	48	39	41	65	41	51	35
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	30	27	33	23	33	32	37
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	19	22	36	27	20	20	22
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	47	39	36	34	28	49	40
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	20	18	13	10	11	19	22
ΚΙΛΚΙΣ	15	19	24	23	18	25	18
ΚΟΖΑΝΗΣ	62	65	77	77	77	76	85
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	35	32	38	49	48	45	54
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	38	42	33	38	55	49	62
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	19	12	25	20	22	15	14
ΛΑΡΙΣΑΣ	131	153	121	115	126	142	167
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	10	23	28	28	19	34	35
ΛΕΣΒΟΥ	12	36	40	24	25	33	33
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	6	2	7	7	10	11	12
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	63	63	64	58	82	77	90
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	71	46	48	38	45	34	51
ΞΑΝΘΗΣ	18	24	28	31	29	37	40
ΠΕΛΛΑΣ	62	104	131	29	35	44	56
ΠΕΡΙΑΣ	38	29	35	40	44	48	55
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	8	25	21	17	20	38	23

ΝΟΜΟΣ	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	22	28	29	29	19	27	35
ΡΟΔΟΠΗΣ	17	25	22	21	25	34	37
ΣΑΜΟΥ	14	12	16	10	17	19	16
ΣΕΡΡΩΝ	58	75	78	67	63	74	94
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	22	24	15	28	39	51	54
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	64	54	31	50	51	46	46
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	9	17	18	11	12	20	13
ΦΩΚΙΔΑΣ	13	12	14	14	19	9	15
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	17	13	15	21	25	39	42
ΧΑΝΙΩΝ	32	46	48	36	55	49	51
ΧΙΟΥ	20	18	12	18	23	18	20
ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	30	36	50	30	28	55	45

Πηγή: Τμήμα Μητρώου ΕΑΠ, 2007

Ξεκινώντας από τους **Φοιτητές εκτός Ελλάδας**, επισημαίνεται πως αυτοί στην απόλυτη πλειοψηφία τους προέρχονται από την Κύπρο. Οι Κύπριοι Φοιτητές αποτελούν ένα ελάχιστο τμήμα των εισακτέων Φοιτητών, καθώς στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο δε τηρείται η ισχύουσα για τα υπόλοιπα συμβατικά Πανεπιστήμια νομοθετική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι 'κοινοτικοί αλλοδαποί' εισακτέοι δύναται να καταλαμβάνουν έως ποσοστό της τάξης του 8% των συνολικών παρεχόμενων θέσεων ενός Ιδρύματος. Ο λόγος που δεν εφαρμόζεται από το ΕΑΠ ποσόστωση για τους αλλοδαπούς Φοιτητές συνίσταται στην διαδικασία κλήρωσης που καθορίζει τον συνολικό αριθμό εισακτέων Φοιτητών. Αντιθέτως στο ΕΑΠ, η ποσόστωση ισχύει μόνο για τα ΑΜΕΑ, για τα οποία διεξάγεται ειδική κλήρωση, στις περιπτώσεις όπου οι αιτήσεις αυτών ξεπερνούν το 3% του συνόλου των Εισακτέων.

Οι Κύπριοι Φοιτητές, ωστόσο, συνεχίζουν να επιλέγουν για τις Σπουδές τους το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αντί αυτό της Κύπρου για δύο πιθανότατα κύριους λόγους. Καταρχήν, η ευκολότερη πρόσβαση των υποψηφίων Κύπριων στο ΕΑΠ συγκριτικά με την περίπτωση του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Κύπρου, όπου η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων κρίνεται περισσότερο απαιτητική, καθώς βασίζεται στη μοριοδότηση των ακαδημαϊκών τους προσόντων. Από την άλλη, το ΕΑΠ αποτελεί πιο ελκυστική -από οικονομικής απόψεως τουλάχιστον- επιλογή για έναν υποψήφιο Σπουδαστή, λαμβάνοντας υπόψη ότι το κόστος των διδάκτρων στο Ανοικτό της Κύπρου είναι σχεδόν διπλάσιο από το αντίστοιχο του ΕΑΠ.

Όσον αφορά, γενικότερα, τους **αλλοδαπούς Φοιτητές**, η πρόσβαση αυτών δεν καθίσταται εφικτή στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, μιας και η επίσημη γλώσσα διδασκαλίας του Ιδρύματος αποτελεί η ελληνική, με εξαίρεση το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) όπου επίσημα η πλειοψηφία των Θεματικών Ενοτήτων παρέχεται στην γλώσσα της Αγγλικής.

Συνεπώς, η πλειοψηφία των Φοιτητών του ΕΑΠ είναι Έλληνες. Εκ των στοιχείων του Πίνακα 25 διαφαίνεται πως η **προσφορά θέσεων** για Σπουδές στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο είναι **ανάλογη του πληθυσμού** κάθε Νομού. Ενδεικτικά, παρατηρείται πως το μεγαλύτερο μέρος του φοιτητικού δυναμικού του Ιδρύματος προέρχεται, κατά τη διάρκεια και των επτά αυτών ακαδημαϊκών ετών, από τους νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης, Αχαΐας (γεγονός που, ταυτόχρονα, δύναται να ερμηνευτεί ως εύλογη επίπτωση του ότι η έδρα του ΕΑΠ βρίσκεται στην Πάτρα), Δωδεκανήσου, Λάρισας και Μαγνησίας.

Η δεύτερη ενδιαφέρουσα παρατήρηση εστιάζει στην **έντονα θετική συσχέτιση** μεταξύ του πληθυσμιακού μεγέθους των Νομών και της ποσοστιαίας συμμετοχής κάθε Νομού επί του συνόλου των προσφερόμενων θέσεων από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Εν ολίγοις, όσο μεγαλύτερος πληθυσμιακά είναι ο νομός τόσο μεγαλύτερη είναι η συμμετοχή του στις διαθέσιμες από το ΕΑΠ θέσεις.

Παράλληλα, σε διαχρονικό επίπεδο (2000-2006) παρατηρείται, βάσει της τιμής της τυπικής απόκλισης, έντονη σταθερότητα στη συμμετοχή -ανά έτος- τουλάχιστον είκοσι έξι (26) Νομών, των οποίων ο συνολικός πληθυσμός αντιστοιχεί σε ποσοστό της τάξης, περίπου, του 77% του πληθυσμού της χώρας. Οι νομοί αυτοί υποδεικνύονται (σκιαζόμενες γραμμές Πίνακα) στον παρακάτω Πίνακα.

Πίνακας 25. Συμμετοχή Νομού σε Εισακτέους Φοιτητές του ΕΑΠ (2000-2006)

ΝΟΜΟΣ	Μέσος Όρος Ετήσιας Συμμετοχής Νομού επί Συνόλου Προσφοράς Θέσεων	Τυπική Απόκλιση ετήσιας συμμετοχής	Συμμετοχή Νομού επί Πληθυσμού Χώρας 2001
ΑΙΤΩΛΟΑΚ/ΝΙΑΣ	1,17%	0,13%	2,05%
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	0,70%	0,22%	0,96%
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	0,59%	0,15%	0,93%
ΑΡΤΑΣ	0,32%	0,09%	0,71%
ΑΤΤΙΚΗΣ	48,60%	0,87%	34,31%
ΑΧΑΪΑΣ	4,25%	1,79%	2,94%
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	0,53%	0,10%	1,20%

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

ΝΟΜΟΣ	Μέσος Όρος Ετήσιας Συμμετοχής Νομού επί Συνόλου Προσφοράς Θέσεων	Τυπική Απόκλιση ετήσιας συμμετοχής	Συμμετοχή Νομού επί Πληθυσμού Χώρας 2001
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	0,15%	0,05%	0,35%
ΔΡΑΜΑΣ	0,65%	0,07%	0,95%
ΑΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	2,06%	1,15%	1,73%
ΕΒΡΟΥ	1,00%	0,10%	1,36%
ΕΥΒΟΙΑΣ	1,54%	0,14%	1,96%
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0,06%	0,05%	0,29%
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0,23%	0,04%	0,36%
ΗΛΕΙΑΣ	0,77%	0,11%	1,76%
ΗΜΑΘΙΑΣ	0,85%	0,13%	1,31%
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	2,74%	0,32%	2,67%
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	0,22%	0,07%	0,42%
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	11,44%	1,59%	9,65%
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1,09%	0,21%	1,55%
ΚΑΒΑΛΑΣ	0,84%	0,24%	1,32%
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,55%	0,08%	1,18%
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	0,43%	0,13%	0,49%
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,71%	0,15%	1,02%
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	0,29%	0,08%	0,36%
ΚΙΑΚΙΣ	0,37%	0,07%	0,81%
ΚΟΖΑΝΗΣ	1,34%	0,14%	1,42%
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	0,77%	0,13%	1,41%
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	0,81%	0,14%	1,03%
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	0,33%	0,11%	0,91%
ΛΑΡΙΣΑΣ	2,45%	0,24%	2,55%
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	0,45%	0,12%	0,70%
ΛΕΣΒΟΥ	0,52%	0,16%	1,00%
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	0,14%	0,05%	0,21%
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1,27%	0,15%	1,89%
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	0,88%	0,30%	1,61%
ΞΑΝΘΗΣ	0,52%	0,08%	0,93%
ΠΕΛΛΑΣ	1,21%	0,73%	1,33%
ΠΙΕΡΙΑΣ	0,74%	0,11%	1,18%
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	0,38%	0,13%	0,54%
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	0,48%	0,07%	0,75%
ΡΟΔΟΠΗΣ	0,46%	0,07%	1,01%

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

ΝΟΜΟΣ	Μέσος Όρος Ετήσιας Συμμετοχής Νομού επί Συνόλου Προσφοράς Θέσεων	Τυπική Απόκλιση ετήσιας συμμετοχής	Συμμετοχή Νομού επί Πληθυσμού Χώρας 2001
ΣΑΜΟΥ	0,27%	0,05%	0,40%
ΣΕΡΡΩΝ	1,30%	0,12%	1,83%
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,58%	0,20%	1,26%
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	0,90%	0,26%	1,63%
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	0,26%	0,06%	0,50%
ΦΩΚΙΔΑΣ	0,25%	0,07%	0,44%
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0,43%	0,15%	0,96%
ΧΑΝΙΩΝ	0,81%	0,13%	1,37%
ΧΙΟΥ	0,33%	0,08%	0,49%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%		100,0%

Εκ της ανωτέρω ανάλυσης διαφαίνεται πως η διαδικασία **καθορισμού προσφερόμενων θέσεων φοίτησης** λειτουργεί ως Σύστημα τύπου ‘*Ενισχυμένης Αναλογικής*’ της κατανομής των εισακτέων Φοιτητών στη γεωγραφική επικράτεια της Ελλάδας.

Με άλλα λόγια, η προσφορά θέσεων λαμβάνει υπόψη, με ιδιαίτερα συστηματικό τρόπο, το πληθυσμιακό μέγεθος σε επίπεδο Νομού, ώστε να διασφαλίζεται αφ’ ενός η ισότιμη συμμετοχή στο φοιτητικό δυναμικό του ΕΑΠ όλων ανεξαιρέτως των Νόμων της χώρας και αφ’ ετέρου η δυνατότητα κάλυψης -από πλευράς του Ανοικτού Πανεπιστημίου- της μεγαλύτερης ζήτησης από τους κατεξοχήν μεγαλύτερους πληθυσμιακά Νομούς. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει την περιφερειακή και δημοκρατική διάσταση της διαδικασίας καθορισμού και προσφοράς θέσεων φοίτησης από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Αντίστοιχου ενδιαφέροντος συνιστά η διερεύνηση της **χωρικής- γεωγραφικής κατανομής των Αποφοίτων** ή και **των αποχωρησάντων** του ΕΑΠ, ώστε να αποτιμηθεί η τυχόν συσχέτιση της επιτυχούς αποφοίτησης με τον τόπο κατοικίας των Σπουδαστών. Μία τέτοια συσχέτιση, εφόσον διαπιστωθεί, θα στοιχειοθετούσε την κρισιμότητα ορισμένων παραγόντων για την ολοκλήρωση των Σπουδών στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, όπως για παράδειγμα της συχνότητας και των εν γένει συνθηκών (πχ τόπος, χρόνος, καιρικές συνθήκες) των Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) ή και της πρόσβασης σε άλλες παρεχόμενες υπηρεσίες του Ιδρύματος.

Η διερεύνηση του σημείου αυτού προϋποθέτει την ύπαρξη στοιχείων, τα οποία, ωστόσο, δεν είναι επί του παρόντος διαθέσιμα.

➤ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Πέραν από τον πληθυσμό των Εισακτέων Φοιτητών, εξίσου σημαντικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι υπόλοιπες κατηγορίες Φοιτητικού Δυναμικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, ώστε να μελετηθεί και διερευνηθεί η κινητικότητα αυτού διαχρονικά, μεταξύ των δέκα (10) ετών λειτουργίας του Ιδρύματος.

Ακολούθως παρατίθεται ενδεικτικός Πίνακας με τα στατιστικά στοιχεία των Φοιτητών του ΕΑΠ, από το έτος 1996 έως και το 2006, εκ του οποίου προκύπτουν ενδιαφέροντα συμπεράσματα αναφορικά με τη διαχρονική κινητικότητα και ροή όλων των ομάδων (κατηγοριών) του Φοιτητικού Δυναμικού του Ιδρύματος.

Επισημαίνεται πως τα παρακάτω στοιχεία λαμβάνονται ως σωρευτικά, υπό την έννοια ότι στα δύο σύνολα, των Ενεργών Φοιτητών και του συνολικού Φοιτητικού Δυναμικού, για κάθε ακαδημαϊκό έτος, ενσωματώνεται και ο αριθμός των Φοιτητών που αιτήθηκαν αναβολή Σπουδών ή αποχώρησαν από το Ίδρυμα την ίδια ακαδημαϊκή χρονιά, αντίστοιχα.

Πίνακας 26. Συνολικά Στατιστικά Στοιχεία Φοιτητών ΕΑΠ 1996-2006

Ακαδ. Έτος	Εγγραφές	Επανεγ/φές	Ενεργοί Φοιτητές	Απόφοιτοι *	Λιμνάζ/ντες	Αποχωρ/τες	Συνολικό Φοιτητικό Δυναμικό**
1996-97	-	-	-	-	-	-	-
1997-98	-	-	-	-	-	-	-
1998-99	343	-	343	202	-	-	343
1999-00	136	80	216	-	20	10	236
2000-01	4.763	183	4.946	830	31	-	4.977
2001-02	5.549	2.969	8.518	642	330	821	8.848
2002-03	5.574	6.258	11.832	618	94	1.833	11.926
2003-04	5.170	8.960	14.130	733	562	1.732	14.692
2004-05	5.274	11.250	16.524	1.216	1.113	1.552	17.637
2005-06	6.519	12.750	19.269	1.865	1.449	2.211	20.718
2006-07	6.784	14.472	21.256	2.173	2.019	2.473	23.275

Πηγή: Τμήμα Μητρώου ΕΑΠ, 2007

*Οι αριθμοί αποφοίτων αποτελούν στοιχεία λήξης του ακαδημαϊκού έτους

** Στα σύνολα του Φοιτητικού Δυναμικού του ΕΑΠ ανά έτος συμπεριλαμβάνονται οι λιμνάζοντες Φοιτητές

Δεδομένου ότι η οριστική απογραφή του Τμήματος Μητρώου ολοκληρώνεται αρχές Δεκεμβρίου κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς, ως τα πλέον πρόσφατα επίσημα στοιχεία λαμβάνονται αυτά του ακαδημαϊκού έτους 2006-07.

Σύμφωνα με αυτά, λοιπόν, ο αριθμός των **Ενεργών Φοιτητών** ανέρχεται στους είκοσι τρεις χιλιάδες διακόσια εβδομήντα πέντε (23.275), συμπεριλαμβανομένων των Ενεργών Φοιτητών, των Σπουδαστών εν αναβολή φοίτησης καθώς και των Φοιτητών εν αναμονή του τελικού βαθμού της Διπλωματικής τους Εργασίας.

Επισημαίνεται πως η επίσημη έναρξη ακαδημαϊκής λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου αποτελεί το έτος 2000-2001. Ωστόσο, κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1998-1999 και 1999-2000 διεξάγονται, όπως αναφέρεται και σε άλλο σημείο της παρούσης Μελέτης, δύο πιλοτικά Προγράμματα Σπουδών μεταπτυχιακής ειδίκευσης. Το ένα αφορά στην Μεταπτυχιακή Ειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής, με διάρκεια τριών ακαδημαϊκών χρόνων, και το άλλο, ετήσιας διάρκειας, με θεματικό αντικείμενο την Ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση.

Στο πρώτο Πρόγραμμα εισάγονται, το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999, εκατό (100) Φοιτητές, εκ των οποίων οι ογδόντα (80) επανεγγράφονται την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, ενώ οι υπόλοιποι είκοσι (20) Φοιτητές καταγράφονται ως λιμνάζον φοιτητικό δυναμικό του Ιδρύματος.

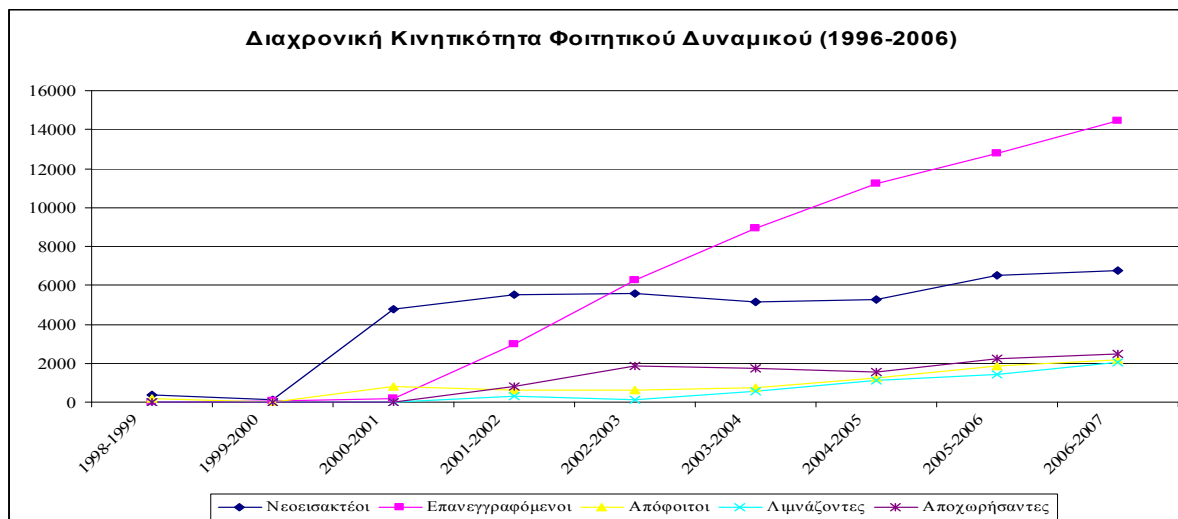
Στο δεύτερο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης ('Ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση'), το έτος 1998-1999, εισάγονται διακόσιοι σαράντα τρεις (243) Φοιτητές, εκ των οποίων οι διακόσιοι δύο (202) αποφοιτούν. Οι υπόλοιποι δέκα Φοιτητές (10) διακόπτουν τις Σπουδές τους, ενώ οι άλλοι τριάντα (30) Φοιτητές μεταφέρονται ως λιμνάζοντες στην ακαδημαϊκή χρονιά 2000-2001, όταν ξανά παρέχεται το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών (Επισημαίνεται ότι το συγκεκριμένο επιμορφωτικό Πρόγραμμα δεν προσφέρεται στο ακαδημαϊκό έτος 1999-2000).

Λόγω του **πιλοτικού χαρακτήρα** των δύο αρχικά παρεχομένων Προγραμμάτων Σπουδών δεν υπάρχει ομαλή συνέχεια στην ακαδημαϊκή λειτουργία του Ιδρύματος και, συνεπώς, δεν καταγράφεται εικόνα *συνεχούς ροής* στην 'είσοδο' και 'έξοδο' των Φοιτητών. Ωστόσο, η εικόνα αυτή αλλάζει μετά το έτος 2000, με την κατάσταση της ροής και κινητικότητας του Φοιτητικού Δυναμικού του Ιδρύματος να ομαλοποιείται, εμφανίζοντας σταθερή συνέχεια.

Εκ του ανωτέρου Πίνακα προκύπτει πως το **συνολικό Φοιτητικό Δυναμικό**, που φιλοξενεί στους κόλπους του το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, συνεχώς αυξάνεται και, μάλιστα, με σημαντικό ρυθμό. Το ΕΑΠ αυξάνει συστηματικά -μεταξύ των ετών- τον αριθμό των νεοεισακτέων, με εξαίρεση την ακαδημαϊκή χρονιά 2003-2004, όπου ο αριθμός αυτών (εισακτέων) μειώνεται κατά τετρακόσιους τέσσερις (404) σε σχέση με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, 2002-2003.

Αναλογικά της ανωτέρω αύξησης του ρυθμού εισαγωγής Φοιτητών φαίνεται να αυξάνεται, ταυτόχρονα, και ο ρυθμός αναβολής Σπουδών (λιμνάζοντες) και αποχώρησης (drop out rate) των Φοιτητών του Ανοικτού Πανεπιστημίου, εξέλιξη που κρίνεται αναμενόμενη και εύλογη. Οι τάσεις αυτές αποτυπώνονται πιο παραστατικά στο επόμενο Διάγραμμα.

Διάγραμμα 2. Διαχρονική Κινητικότητα Φοιτητικού Δυναμικού

Προκύπτει εκ του ανωτέρου διαγράμματος πως ο ρυθμός τόσο αναβολής όσο και εγκατάλειψης Σπουδών από τους Φοιτητές του Ανοικτού Πανεπιστημίου, κατά την διάρκεια της υπό αξιολόγησης περιόδου (2000-2006), δεν αποτυπώνει σε καμία περίπτωση ανησυχητική εικόνα. Αντιθέτως, τα συνολικά ποσοστά εμφανίζονται σχετικά χαμηλά μεταξύ των ετών, παρατήρηση που τεκμαίρεται αβίαστα εκ των επίσημων στατιστικών στοιχείων του Πίνακα 27, που δίνει τόσο τους αριθμούς όσο και τα ποσοστά -επί του συνολικού ανά έτους φοιτητικού δυναμικού- των αποχωρησάντων και λιμναζόντων Φοιτητών του ΕΑΠ.

Πίνακας 27. Λιμνάζοντες και Αποχωρήσαντες Φοιτητές ΕΑΠ μεταξύ ετών 2001-2006

Ακαδ/κό έτος	Αριθμός Λιμναζόντων Φοιτητών	Ποσοστό Λιμναζόντων επί συνολικού Φοιτητικού Δυναμικού	Αριθμός Αποχωρησάντων	Drop out rates επί συνόλου Ενεργών Φοιτητών
2001-02	330	3.73%	821	9.63%
2002-03	94	0.79	1.833	15.5%
2003-04	562	3.83%	1.732	12.26%
2004-05	1.113	6.31%	1.552	9.39%
2005-06	1.449	7%	2.211	11.47%
2006-07	2.019	8.67%	2.473	11.63%

Πηγή: Τμήμα Μητρώου Φοιτητών ΕΑΠ, 2007

Τα ανωτέρα στατιστικά στοιχεία αποτυπώνουν μεν μια σχετικά αυξητική τάση στο ρυθμό τόσο εγκατάλειψης από πλευράς των Φοιτητών των Σπουδών τους όσο και αναβολής της φοίτησης αυτών, η οποία, ωστόσο, είναι ανάλογη και θετικά συσχετισμένη της αύξησης του φοιτητικού δυναμικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Ειδικότερα για τους **αποχωρήσαντες και λιμνάζοντες** Φοιτητές του ΕΑΠ κρίνεται σκόπιμο επισημανθούν τα ακόλουθα σημεία:

➔ ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝΤΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Όσον αφορά στους **αποχωρήσαντες Φοιτητές**, διαφαίνεται, κυρίως, μέσω των ευρημάτων των Εσωτερικών Αξιολογήσεων, που διενεργεί το ΕΑΠ, ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών που εγκαταλείπουν τις Σπουδές τους υποκινείται, πρωτίστως, από οικονομικούς λόγους (υψηλά δίδακτρα), καθώς και από παράγοντες που αφορούν τόσο στην Ποιότητα αυτών καθ' αυτών των παρεχόμενων Προγραμμάτων Σπουδών όσο και στη μη ικανοποίηση των αρχικών τους προσδοκιών αναφορικά με τις διαδικασίες φοίτησης τους στο Ίδρυμα (ελλιπής υποδομή, άμεση και αποτελεσματική πρόσβαση σε υπηρεσίες του ΕΑΠ, συχνότητα Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων, ανεπαρκές και μη ποιοτικά ικανοποιητικό διδακτικό υλικό, κλπ)

Πέραν, ωστόσο, των αιτιωδών ανωτέρω παραγόντων, πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν και μια, ακόμη, πιθανή εναλλακτική ερμηνεία της τάσης προς αποχώρηση των Φοιτητών από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, η οποία έγκειται στο 'τυχαίο' ή και στην επιπολαιότητα αυτής καθ' αυτής της επιλογής των υποψηφίων Φοιτητών. Εν ολίγοις, ένα σημαντικό ποσοστό αιτήσεων, ενδεχομένως, προέρχεται από υποψηφίους που δεν είναι απολύτως συνειδητοποιημένοι για την επιλογή και απόφαση φοίτησης τους στο Ίδρυμα. Ωστόσο, εισέρχονται στη διαδικασία υποβολής αίτησης προς το ΕΑΠ, μιας και δεν επιβαρύνονται παρά με ελάχιστο οικονομικό κόστος κατά τη διαδικασία αυτή ('rent free').

Είναι ενδεικτικό ότι σε περιπτώσεις όπου η εισαγωγή σε ένα Πανεπιστήμιο ή κάποιο Πρόγραμμα Σπουδών δεν προαπαιτεί την 'ψυχοβόρα' διαδικασία των Εξετάσεων, ο υποψήφιος πολύ πιο εύκολα εισέρχεται στην διαδικασία διεκδίκησης της θέσης φοίτησης, χωρίς, εν τούτοις, να έχει αποτιμήσει σοβαρά εκ των προτέρων το μέγεθος των ακαδημαϊκών του υποχρεώσεων. Μόνο μετά την εισαγωγή του στο Πανεπιστήμιο, συνήθως, αντιλαμβάνεται και συνειδητοποιεί τις απαιτήσεις των Σπουδών και, συνεπώς, τις επιπτώσεις της επιλογής του αυτής.

Επισημαίνεται πως ο **βαθμός αποχώρησης είναι υψηλότερος** στα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών και, δη, στις Θετικές Επιστήμες, όπως για παράδειγμα στα Προγράμματα ‘Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες’ και ‘Πληροφορική’.

Στο πρώτο, μάλιστα, εξ αυτών καταγράφεται, διαχρονικά, ο μεγαλύτερος -μεταξύ των συνολικών Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ- ρυθμός αποχώρησης (drop out rate) Φοιτητών, με ποσοστό της τάξης του 40%-50% επί του συνόλου του φοιτητικού δυναμικού του συγκεκριμένου Προγράμματος. Το ποσοστό αυτό εκτιμάται πως δεν εκφράζει μια, ενδεχομένως, ανησυχητική ή προβληματική κατάσταση, λαμβάνοντας υπόψη το σχετικά μικρό αριθμό προσφερόμενων θέσεων φοίτησης στο εν λόγω Πρόγραμμα, ‘Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες’.

Η εμφάνιση υψηλότερου βαθμού εγκατάλειψης Σπουδών από Φοιτητές Προπτυχιακών Προγραμμάτων, και μάλιστα Θετικών Επιστημών, επιδέχεται διαφόρων **εναλλακτικών ερμηνειών**, όπως ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες:

- Η αντικειμενική δυσκολία αυτού καθ’ αυτού του γνωστικού αντικειμένου των Θετικών Επιστημών (εν αντιθέσει, για παράδειγμα, των Θεωρητικών Επιστημών)
- Η ανωτέρω σημειωθείσα δυσκολία σε συνδυασμό με την έλλειψη ακαδημαϊκών προϋποθέσεων για την εισαγωγή στα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (σε αντίθεση με τα Μεταπτυχιακά, όπου απαραίτητη προϋπόθεση αποδοχής του υποψηφίου είναι η συμβατότητα του γνωστικού αντικειμένου των αρχικών- Προπτυχιακών του Σπουδών με αυτό του επιλεγόμενου Μεταπτυχιακού) ερμηνεύει, ταυτόχρονα, το μεγαλύτερο ρυθμό εγκατάλειψης Προγραμμάτων στις Θετικές Επιστήμες από Προπτυχιακούς αντί από Μεταπτυχιακούς Φοιτητές
- Αριθμός και συχνότητα Εργαστηριακών μαθημάτων (είτε ανεπαρκή είτε μη συμβατά με τις υπόλοιπες υποχρεώσεις τους), ως προαπαιτούμενα για την επιτυχή ολοκλήρωση των Προγραμμάτων

Ενδεχομένως, η χωρική- γεωγραφική κατανομή του φοιτητικού δυναμικού του ΕΑΠ, όπως ενδεχομένως σχετίζεται και με τον αριθμό των Αποφοίτων, δύναται να επηρεάζει και το **ρυθμό αποχώρησης** (drop out rates) των Σπουδαστών. Για παράδειγμα, Φοιτητές που ζουν σχετικά απομακρυσμένοι από τις εννέα πόλεις, όπου διενεργούνται οι Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις, είναι πιθανότερο να αντιμετωπίζουν σοβαρότερες δυσκολίες ή και ποικίλα άλλα κωλύματα, που να μην καθιστούν εφικτή την επιτυχή αποπεράτωση των Σπουδών τους.

Τα μείζονος σημασίας ερωτήματα, που προκύπτουν στο σημείο αυτό, είναι η ύπαρξη ή μη και, αν ναι, ο βαθμός της αρνητικής συσχέτισης μεταξύ αφ' ενός της άμεσης πρόσβασης και διαπροσωπικής επαφής του Σπουδαστή με τις υπηρεσίες και το ευρύτερο Σύστημα του Ανοικτού Πανεπιστημίου και αφ' ετέρου της ομαλής και επιτυχούς ολοκλήρωσης των Σπουδών του. Η απάντηση στα ερωτήματα αυτά δύναται ουσιαστικά να τεκμηριώσει ως ένα σημείο τόσο την κρισιμότητα της επαφής του Σπουδαστή με το ευρύτερο ακαδημαϊκό περιβάλλον όσο, περαιτέρω, και το δείκτη αποτελεσματικότητας αυτής καθ' αυτής της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας, της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, που υιοθετεί και εφαρμόζει το ΕΑΠ. Ωστόσο, λόγω της μη διαθεσιμότητας των απαραίτητων στοιχείων, η διερεύνηση του σημείου αυτού καθίσταται επί του παρόντος ανέφικτη.

➤ ΛΙΜΝΑΖΟΝΤΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Όσον αφορά τους **λιμνάζοντες Φοιτητές**, επισημαίνεται πως το ίδιο το Σύστημα λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου 'αποβάλλει' την συγκεκριμένη κατηγορία Φοιτητικού Δυναμικού, μη επιτρέποντας την ανάδειξη και επικράτηση του φαινομένου. Το γεγονός αυτό βρίσκεται σε πλήρη αντιδιαστολή με την περίπτωση των υπολοίπων συμβατικών Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων, όπου το εν λόγω φαινόμενο, γνωστό ως των 'αιώνιων Φοιτητών' λαμβάνει τεράστια έκταση και διαστάσεις.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών του ΕΑΠ, κάθε Φοιτητής του Πανεπιστημίου έχει δυνατότητα αναβολής φοίτησης, κατόπιν έγγραφης αίτησης, για μέγιστο χρονικό διάστημα τριών ετών και με την προϋπόθεση της επιτυχούς ολοκλήρωσης μίας τουλάχιστον Θεματικής Ενότητας.

Τα αρμόδια Στελέχη του ΕΑΠ (Τμήμα Μητρώου ΕΑΠ) επισημαίνουν πως ο αυξανόμενος ρυθμός αναβολής των Σπουδών, όπως και στην περίπτωση εγκατάλειψης της φοίτησης, ερμηνεύεται, κατά κύριο λόγο, στη βάση είτε οικονομικών παραμέτρων είτε βεβαρημένων οικογενειακών υποχρεώσεων των Φοιτητών, που δε τους επιτρέπουν χρονικά να ανταποκριθούν στις ανάγκες και απαιτήσεις της φοίτησης στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

➔ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

Οι Απόφοιτοι του ΕΑΠ φτάνουν, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του Τμήματος Μητρώου Φοιτητών του Ιδρύματος (2007), στους οκτώ χιλιάδες εβδομήντα έναν (8.071). Στο σύνολο αυτό συμπεριλαμβάνονται και οι αποφοιτήσαντες εκ των δύο πιλοτικών Προγραμμάτων Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου, με πρώτο ακαδημαϊκό έτος διεξαγωγής το 1998-99.

Ως αναφέρθηκε και σε ανωτέρω σημείο της παρούσης Μελέτης, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο είναι το δέκατο ένατο (19^ο) Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας, απολύτως ισότιμο με τα λοιπά συμβατικά Πανεπιστήμια. Αυτό συνεπάγεται πως οι Σπουδές και οι Τίτλοι αυτών είναι επίσημα αναγνωρισμένοι και ισότιμοι των αντίστοιχων που παρέχονται από τα άλλα δεκαοχτώ (18) Ιδρύματα. Ειδικότερα:

- ❑ Οι απόφοιτοι και των έξι (6) Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ, σύμφωνα με την τροποποίηση 443, του Προεδρικού Διατάγματος (ΠΔ 51), έχουν δυνατότητα διορισμού στο Δημόσιο Τομέα και, συγκεκριμένα, σε θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού και /ή Οικονομικού.
- ❑ Οι απόφοιτοι του Προγράμματος Σπουδών ‘Πληροφορικής’ έχουν δυνατότητα διορισμού στον κλάδο ΠΕ Πληροφορικής
- ❑ Οι απόφοιτοι του Προγράμματος Σπουδών ‘Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες’ έχουν δυνατότητα διορισμού στον κλάδο ΠΕ Περιβάλλοντος.
- ❑ Οι απόφοιτοι του Προγράμματος Σπουδών ‘Πληροφορικής’, ‘Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών’ και ‘Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες’ (από το 2005) έχουν το δικαίωμα διορισμού και στη Μέση Εκπαίδευση του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής, ΠΕ Οικονομολόγων και ΠΕ Φυσικών, αντίστοιχα.
- ❑ Το πρόβλημα μη κατοχύρωσης του δικαιώματος πρόσβασης στη Μέση Εκπαίδευση εντοπίζεται μεμονωμένα στα παρακάτω Προγράμματα Σπουδών:
 - ‘Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό’
 - ‘Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό’
 - ‘Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός’.

Σύμφωνα με επίσημες αναφορές (ΔΕ ΕΑΠ, 24/11/2007), κατόπιν συντονισμένων ενεργειών των αρμοδίων Οργάνων και Στελεχών του ΕΑΠ, αναμένεται έγκριση του αιτήματος του Ιδρύματος από το Ανώτατο Συμβούλιο του Υπουργείου Παιδείας και Εθνικών Θρησκευμάτων για την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των τριών ανωτέρω Προγραμμάτων.

2.5.5 Ερευνητικό Έργο - Επιστημονικές Δημοσιεύσεις

Το Ερευνητικό Έργο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου ενισχύεται σημαντικότερα την τρίτη περίοδο ζωής του Ιδρύματος. Σε αυτό περιλαμβάνονται, ως βασικότερη εκροή, και οι Επιστημονικές δημοσιεύσεις.

➔ ΠΡΩΩΘΗΣΗ & ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ειδικότερα, όσον αφορά την υποστήριξη και ‘προαγωγή’ της Έρευνας από το Ίδρυμα καταγράφονται οι εξής δραστηριότητες.

- Προμήθεια οργανολογικού εξοπλισμού ύψους 733.675€ (ΕΠΕΑΕΚ II) για τις πέντε διαθέσιμες εργαστηριακές μονάδες του ΕΑΠ:
 - Εργαστήριο Φυσικής (292.490 €),
 - Εργαστήριο Χημείας (140.205€),
 - Εργαστήριο Πολυμεσικών Τηλεμετρητικών Εφαρμογών (72.000€),
 - Εργαστήριο Ψηφιακών Συστημάτων & Επεξεργασίας Ψηφιακών Μέσων (137.380€)
 - Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού & Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας (ΕΕΥΕΜ) (91.600€).
- Προκήρυξη, για πρώτη φορά, χρηματοδότησης τριών (3) Ερευνητικών Έργων από την Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού (ΕΔΕΛ) τριετούς διάρκειας για υποψηφίους διδάκτορες, συνολικού ύψους 60.000€, με την επωνυμία ‘ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ’
- Αύξηση χορήγησης δανείων από τον Ειδικό Λογαριασμό για την αντιμετώπιση ανελαστικών τρέχουσων δαπανών των Ερευνητικών Προγραμμάτων
- Πλήρης ενημέρωση των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας για τις προσκλήσεις χρηματοδοτούμενων ερευνητικών Έργων και παρέχεται η τεχνική υποστήριξη στις διαδικασίες υποβολής των προτάσεων

Ειδικότερα, το **Ερευνητικό Έργο** του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου υποστηρίχθηκε χρηματοδοτικά από τα Έργα ‘ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ’ και ‘ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ’ I και II, με συνολικό προϋπολογισμό 308.000€. Τα Έργα αυτά αποτυπώνονται ως ακολούθως:

- ‘ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ’- Υποτροφίες Έρευνας στο ΕΑΠ

Μέσω του συγκεκριμένου Έργου χρηματοδοτήθηκαν 2 Διδακτορικές Διατριβές, με τίτλους:

- i. 'Μελέτη της διεπιφάνειας ηλεκτρολυτικού διαλύματος/ στερών με βιολογικό και τεχνολογικό ενδιαφέρον'
- ii. 'Ποιότητα λογισμικού με έμφαση στα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου'
 - ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ I & ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ II: Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων ΕΑΠ

Μέσω του Έργου αυτού ενισχύονται, συνολικά, πενήντα τρία (53) άτομα -μέλη ερευνητικών ομάδων- σε 5 ερευνητικά Έργα με Θεματικές Ενότητες:

- i. Αντίδραση επενδυτών από την ανάληψη δαπανηρών ασθενειών από τις ιδιωτικές κλινικές
- ii. Αξιολόγηση αρχιτεκτονικών και υποθαλάσσιων περιοχών εγκατάστασης για ένα μεγάλο μεσογειακό τηλεσκόπιο νετρίνων
- iii. Ανάπτυξη σύγχρονης μεθοδολογίας για την πανεπιστημιακή διδασκαλία της λογοτεχνίας σε πλαίσιο εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης
- iv. Νέοι μέθοδοι για την προστασία πνευματικών δικαιωμάτων και την διαχείριση συλλογών ψηφιακών εικόνων, κωδικοποιημένων βάσει του πρότυπου JPEG 2000
- v. Μελέτη της διεπιφάνειας ηλεκτρολυτικού διαλύματος /οξειδίων.

➔ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Στα πλαίσια του συγχρηματοδοτούμενου, μέσω του ΕΠΕΑΕΚ, Ερευνητικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου περιλαμβάνεται, ως βασική εκροή, η εκπόνηση επιστημονικών Ερευνών και Μελετών, οι οποίες προβλέπεται να υποβληθούν προς κρίση και δημοσίευση σε έγκριτα επιστημονικά Περιοδικά και Επιθεωρήσεις.

Πέραν της πληροφόρησης ότι αφ' ενός ο αριθμός των δημοσιεύσεων αυτών είναι σημαντικός και αφ' ετέρου οι περισσότερες εξ αυτών δημοσιεύονται σε διεθνούς κύρους επιστημονικά περιοδικά, ο Μελετητής δε δύναται να αποτυπώσει την ακριβή εικόνα αναφορικά με το συγκεκριμένο θέμα (αριθμό και τίτλους δημοσιεύσεων και επιστημονικών περιοδικών). Ο λόγος εναπόκειται στην αυτονομία των μελών Διδακτικού Επιστημονικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Ιδρύματος ως προς την ανάπτυξη του επιστημονικού- ερευνητικού τους Έργου. Συνεπώς, δε διατίθεται από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστημίου επίσημη πληροφόρηση για την ερευνητική δραστηριότητα καθενός εκ των μελών ΔΕΠ του Ιδρύματος.

Επισημαίνεται, ωστόσο, πως το ΕΑΠ οφείλει να καταγράφει τις επιστημονικές δημοσιεύσεις, ως βασικό δείκτη της ερευνητικής του δράσης, πρωτίστως εξαιτίας αυτής καθ' αυτής της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης και των καινοτομιών που ενσωματώνονται σε μια τέτοιας μορφής εκπαιδευτική προσέγγιση.

2.5.6 Συνέδρια- Ημερίδες

Ως το παρόν σημείο της Μελέτης, εξετάστηκε διεξοδικά το εσωτερικό ακαδημαϊκό περιβάλλον του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, με την έννοια ότι περιγράφηκαν και αναλύθηκαν εκτενώς αφ' ενός τα κύρια χαρακτηριστικά, οι λειτουργίες και οι άμεσα εμπλεκόμενοι του Ιδρύματος και αφ' ετέρου οι σημαντικότερες δραστηριότητες του ΕΑΠ για την ανάπτυξη κι ενίσχυση των βασικότερων ακαδημαϊκών του διεργασιών (Εκπαίδευση και Έρευνα).

Η Ενότητα αυτή αποτυπώνει τις κυριότερες δράσεις εξωστρέφειας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, εστιάζοντας στα Συνέδρια και Ημερίδες που διοργανώνει το Ίδρυμα για λόγους τόσο προβολής και δημοσιότητας του ίδιου και του παρεχόμενου του Έργου όσο και επιμόρφωσης και ενημέρωσης πάνω στο αντικείμενο της Ανοικτής κι εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.

➤ ΣΥΝΕΔΡΙΑ & ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Όσον αφορά τα Συνέδρια και Ημερίδες που διοργανώνει ή συμμετέχει ενεργά το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αποτυπώνεται η ακόλουθη εικόνα:

Καταρχήν, το ΕΑΠ οργάνωσε δύο (2) Πανελλήνια και δύο (2) διεθνή Συνέδρια με θέμα την Ανοικτή κι εξ αποστάσεως Εκπαίδευση:

- A. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την "Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση", 25-27 Μαΐου 2001, Πάτρα
- B. 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την "Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση", 28 - 30 Μαρτίου 2003, Πάτρα
- C. 3^ο Διεθνές Συνέδριο για την "Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση", 11 - 13 Νοεμβρίου 2005, Πάτρα
- D. 4^ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. Μορφές Δημοκρατίας στην Εκπαίδευση: Ανοικτή Πρόσβαση και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 23 -25 Νοεμβρίου 2007, Αθήνα

Επισημαίνεται, ωστόσο, σύμφωνα με τις διαθέσιμες επίσημες αναφορές, πως πέραν των ανωτέρων Συνεδρίων που διοργάνωσε το ίδιο το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ ανταποκρίνεται ανελλιπώς στην άτυπη υποχρέωση ενεργούς συμμετοχής του σε όλα τα Ευρωπαϊκά και Διεθνή Συνέδρια για την Ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση.

➔ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Παράλληλα, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αναπτύσσει Δράσεις Δημοσιότητας για την προβολή και δημοσιοποίηση του παρεχομένου Έργου και υπηρεσιών του, οι οποίες χρηματοδοτούνται από τα επί μέρους εγκεκριμένα Έργα του ΕΠΕΑΕΚ.

Παρακάτω αποτυπώνονται οι κυριότερες Δράσεις προβολής και δημοσιότητας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου καθώς και τα Έργα του ΕΠΕΑΕΚ στα οποία εντάσσεται η χρηματοδότηση κάθε μιας ομάδας εξ αυτών:

- Στο Έργο **‘Ανάπτυξη και βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ’** προβλέπεται:
 - Διοργάνωση πέντε (5) ενημερωτικών Ημερίδων/ Συνεδρίων, για την δημοσιότητα και προβολή του προγράμματος του ΕΑΠ, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν σε πέντε μεγάλες πόλεις της χώρας
 - Διοργάνωση στην πόλη της Πάτρας Απολογιστικού Συνεδρίου για το Έργο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Ωστόσο, σύμφωνα με το τελευταίο Τριμηνιαίο Δελτίο Προόδου, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ βρίσκεται σε διαδικασία τροποποίησης του προϋπολογισμού των Έργων δημοσιότητας, ενώ κατόπιν προβλέπεται η ανάθεση των ενεργειών δημοσιότητας σε Ανάδοχο.

Οι ανωτέρω ενέργειες δημοσιότητας αναμένεται να υλοποιηθούν μεταξύ 30/11/2007 και 31/8/ 2008.

- Στο Έργο **‘Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’**, Υπό-Έργο 4: Ενέργειες Δημοσιότητας-Διάχυσης αποτελεσμάτων, εντάσσεται:
 - Διοργάνωση δύο (2) εκδηλώσεων προβολής του Έργου του ΕΑΠ. Η πρώτη στην Αθήνα, ‘Αθηναίς’ και η δεύτερη στην Πάτρα.

Στις δράσεις δημοσιότητας του παρεχομένου Έργου του ΕΑΠ προσθέτονται και οι Ημερίδες παρουσίασης των αποτελεσμάτων, ειδικότερα, του Ερευνητικού Έργου του Ιδρύματος. Οι συγκεκριμένες δράσεις χρηματοδοτούνται από τα Τεχνικά Δελτία των Έργων ενίσχυσης των ερευνητικών ομάδων (Έργα ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ I & II).

Ταυτόχρονα, για την ενίσχυση της δημοσιότητας του Ιδρύματος διενεργήθηκαν και οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- Επισκέψεις του Προέδρου και στελεχών της Διοίκησης και ομιλίες (παρουσιάσεις) σε πρωτεύουσες Νομών και σε πόλεις, όπου προσφέρονται Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (ΟΣΣ), με στόχο την γνωριμία με τους Φοιτητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό.
- Έκδοση Οδηγού Σπουδών στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.
- Έκδοση Καταλόγου των Εκδόσεων του ΕΑΠ
- Αναβάθμιση και συνεχής επικαιροποίηση της ιστοσελίδας (Web Site) του ΕΑΠ.
- Σχεδιασμός, δημιουργία και εκτύπωση έντυπου προωθητικού υλικού για όλες τις δράσεις του ΕΑΠ όπως αφίσες, ενημερωτικά φυλλάδια, μπροσούρες, φάκελοι Συνεδρίων κ.α.
- Παραγωγή DVD-ROM παρουσίασης του ΕΑΠ.
- Συμμετοχή σε Εκπαιδευτικές Εκθέσεις στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Κύπρο.

Η δεύτερη ομάδα δράσεων προβολής του ΕΑΠ συμπεριλαμβάνει δράσεις προβολής και δημοσιότητας του επιτελούμενου Έργου, που αναπτύχθηκε από μεμονωμένα Τμήματα του Ιδρύματος και κυρίως από το Γραφείο Διασύνδεσης του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Οι δράσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται στην πλειοψηφία των χρηματοδοτούμενων εκ του ΕΠΕΑΕΚ Έργων .

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα ακόλουθα Έργα:

- Στο Έργο **‘Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών από το Γραφείο Διασύνδεση του ΕΑΠ’**- Υπό-Έργο 2: Δράσεις Δημοσιότητας, Ενέργειες Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης, για την υποστήριξη Επιχειρηματικών Ιδεών από το γραφείο Διασύνδεση του ΕΑΠ, εντάσσονται οι κάτωθι δράσεις οι οποίες έχουν ήδη περατωθεί:
 - Συμμετοχές σε τέσσερις (4) Ημερίδες και Συνέδρια
 - Οργάνωση έξι (6) εκδηλώσεων του Γραφείου Διασύνδεσης.
- Στα πλαίσια του Έργου για την **‘Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ’** έχει ήδη ολοκληρωθεί η διοργάνωση τριών (3) Ημερίδων από το Γραφείο Διασύνδεσης.

2.5.7 Συνεργασίες - Κινητικότητα

Ως συνέχεια των ανωτέρω δράσεων προβολής και ενημέρωσης του Έργου του ΕΑΠ, στην παρούσα Ενότητα καταγράφεται μια σειρά των πλέον πρόσφατων συνεργασιών που έχει συνάψει το Ίδρυμα με σημαντικούς Φορείς, αναδεικνύοντας τον συνεχώς αυξανόμενο βαθμό κινητικότητας και εξωστρέφειας που χαρακτηρίζει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Οι συνεργασίες του ΕΑΠ συνοψίζονται στις ακόλουθες:

- Υπεγράφη **Μνημόνιο Συνεργασίας με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου** (16-12-2005) τόσο σε ακαδημαϊκό όσο και σε διοικητικό επίπεδο. Τα σημεία συνεργασίας παρατίθενται ακολούθως:
 - Προσφορά Προγραμμάτων Σπουδών του ενός ή του άλλου Πανεπιστημίου.
 - Δημιουργία κοινών Προγραμμάτων Σπουδών
 - Παροχή υπηρεσιών τηλεδιάσκεψης, τηλε-Εκπαίδευσης, ηλεκτρονικού Πανεπιστημίου.
 - Πιστοποίηση διδακτικών μονάδων.
 - Συμμετοχή σε εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα Εκπαίδευσης και έρευνας.
 - Συμμετοχή σε εθνικούς ή διεθνείς Διαγωνισμούς.
 - Ανάπτυξη έντυπου και ηλεκτρονικού διδακτικού υλικού.
 - Ανάπτυξη τεχνολογικών υποδομών.
 - Από κοινού διοργάνωση σεμιναρίων.
 - Ανταλλαγή εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού.
 - Μεταφορά τεχνογνωσίας.
- Υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας με την ΓΓΕΕ, το ΕΚΔΔ, και το ΕΚΚΕ για την συμμετοχή του ΕΑΠ σε Έργο του ΟΟΣΑ για την Δια Βίου Εκπαίδευση που θα αφορά:
 - Την συνεργασία στην πιλοτική έρευνα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) με τίτλο “Job Requirement Approach (JRA) Module” (Αποτίμηση γενικών δεξιοτήτων που χρησιμοποιούνται στο χώρο εργασίας)
 - Η συνεργασία των ‘Μερών’ θα γίνει εντός του χρονικού διαστήματος μεταξύ 1-2-2007 έως 31-3-2008 με δυνατότητα παράτασης ή ανανέωσης μετά τη λήξη της.
 - Ο ΟΟΣΑ πρόκειται να παραδώσει, μέχρι τα τέλη Μαρτίου 2007, στις χώρες που συμμετέχουν τεχνικές προδιαγραφές, βάσει των οποίων θα υλοποιηθεί η Έρευνα.

Στα πλαίσια αυτής θα διανεμηθεί σχετικό Ερωτηματολόγιο σε κατάλληλα στρωματοποιημένο πανελλαδικό δείγμα, τουλάχιστον, πεντακοσίων (500) ατόμων.

- Υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας με το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών ‘ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ’.

Ως πεδία συνεργασίας ορίζονται τα ακόλουθα:

- Η υποστήριξη της ανάπτυξης των ερευνητικών δραστηριοτήτων στην Ελληνική περιφέρεια και ειδικότερα στη Δυτική Ελλάδα.
- Η ερευνητική συνεργασία του ΕΚΕΦΕ ‘Δ’ με το ΕΑΠ.
- Η διάθεση χώρων για ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς.
- Η δυνατότητα πρόσβασης Φοιτητών / ερευνητών / μελών στα εργαστήρια.
- Η συνεργασία σε πανελλαδικό επίπεδο για την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση.

- Υπεγράφη συνεργασία με το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο εξ αρχής της λειτουργίας του χορηγεί υποτροφίες απαλλαγής από τις δαπάνες Σπουδών με βάση κοινωνικά, οικονομικά και ακαδημαϊκά κριτήρια, ωστόσο.

Ωστόσο, μετά τη σύναψη της συνεργασίας αυτής εξασφαλίστηκε η συμμετοχή για πρώτη φορά των αποφοίτων του ΕΑΠ στις εξετάσεις του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) για χορήγηση υποτροφιών για Μεταπτυχιακές Σπουδές στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Οι εξελίξεις ως προς τη χορήγηση υποτροφιών προς τους δικαιούχους Φοιτητές του ΕΑΠ καταγράφονται ως ακολούθως:

- Βελτίωση του Κανονισμού χορήγησης υποτροφιών,
- Αύξηση των χορηγούμενων υποτροφιών κατά ποσοστό της τάξης του 10%,
- Χορήγηση υποτροφιών σε ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες, όπως φυλακισμένοι, άτομα σε απεξάρτηση και άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Αύξηση (έτος 2007-08) του αριθμού των δικαιούχων Φοιτητών κατά ποσοστό της τάξης του 70%
- Αύξηση (το έτος 2007-08 έναντι των προηγούμενων ακαδημαϊκών χρόνων) του χορηγούμενου ποσού σε υποτροφίες κατά ποσοστό της τάξης του 75%.

Στον ακόλουθο Πίνακα αποτυπώνονται αναλυτικότερα οι πλέον πρόσφατες εξελίξεις (μετά το ακαδημαϊκό έτος 2004-05) αναφορικά με τη χορήγηση υποτροφιών προς τους Φοιτητές του ΕΑΠ, ως εν μέρει αποτέλεσμα της συνεργασίας του Ιδρύματος με το ΙΚΥ.

Πίνακας 28. Χορήγηση Υποτροφιών κατά τη διάρκεια των ετών 2004-2007

Ακαδ/κο Έτος	Βάση Μορίων	Σύνολο Αιτήσεων	Αριθμός Ατόμων	Αριθμός ΘΕ	Χορηγημένο Ποσό Υποτροφιών
2004-05	33	2.198	266	477	272.108,16
2005-06	33	2.553	317	565	354.056,49
2006-07	32	2.852	370	643	439.171,87
2007-08	31	3.750	626	1.000	751.200,00

Πηγή: Απολογισμός 2^{ης} ΔΕ ΕΑΠ, 2007

➤ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Στα πλαίσια των δράσεων εξωστρέφειας που αναπτύσσει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο εντάσσεται, ταυτόχρονα, η ενεργή συμμετοχή του Ιδρύματος σε Προγράμματα που ενισχύουν και προάγουν την ομαλή κινητικότητα των Φοιτητών του στο ευρωπαϊκό και διεθνές ακαδημαϊκό χώρο. Ειδικότερα, από τον Σεπτέμβριο του έτους 2004, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ξεκινά τα Προγράμματα ‘SOCRATES’ και ‘ERASMUS’. Με τη συμμετοχή του Ιδρύματος στα ανωτέρω δύο Προγράμματα εξασφαλίζεται η δυνατότητα μετακίνησης του φοιτητικού πληθυσμού του σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Παράλληλα, πρέπει να επισημανθεί μια επιπλέον σημαντική επίτευξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, κατά τη διάρκεια της τρίτης περιόδου λειτουργίας του, στοιχείο ενδεικτικό τόσο της αξιοποίησης από το Ίδρυμα των τεχνολογιών της πληροφορίας όσο και της εξασφάλισης της κινητικότητας των Φοιτητών στο ευρυζωνικό δικτυακό περιβάλλον. Κατόπιν συντονισμένων ενεργειών του ΕΑΠ προς το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείο Ανάπτυξης εξασφαλίζεται η συμμετοχή των Φοιτητών του Ιδρύματος στο ευρυζωνικό Internet με την ονομασία ‘ΔΙΟΔΟΣ’, με άλλα λόγια παρέχοντας στο φοιτητικό δυναμικό καθώς και στο σύνολο της Ακαδημαϊκής Κοινότητας τη δυνατότητα στην απόκτηση υπηρεσίας ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο με προνομιακούς όρους, στο χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Υπογραμμίζεται ότι το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο διαφοροποιείται από άλλα Πανεπιστήμια αναφορικά με τη συμμετοχή των Φοιτητών του ευρυζωνικό δικτυακό περιβάλλον. Η συμμετοχή που εξασφαλίζει το ΕΑΠ για τους Φοιτητές του είναι μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας συγκριτικά με την περίπτωση των λοιπών Ιδρυμάτων. Συγκεκριμένα, εξασφαλίζει έξι (6) έτη αντί τεσσάρων (4) για τους Προπτυχιακούς Φοιτητές άλλων Πανεπιστημίων και τρία (3) έτη αντί δύο (2) για άλλους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές.

2.6 Διερεύνηση Εξωτερικού Περιβάλλοντος

Για τη διαμόρφωση μιας πληρέστερης και ολοκληρωμένης εικόνας αναφορικά με την υφιστάμενη κατάσταση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου χρήζει, ταυτόχρονα, αποτύπωσης το εξωτερικό περιβάλλον του Ιδρύματος.

Ανατρέχοντας στο παρελθόν, προκύπτει μέσα από βιβλιογραφικές αναφορές πως κοινωνικές, γεωγραφικές και οικονομικές συνθήκες στις αναπτυσσόμενες μικρές Κοινωνίες του 19^{ου} αιώνα διαμόρφωσαν την ανάγκη για μια **εκπαιδευτική προσέγγιση**, όπου ο Φοιτητής και το Ίδρυμα θα μπορούσαν να βρίσκονται σε απόσταση, με προαιρετική τη φυσική παρουσία του Σπουδαστή στον ακαδημαϊκό χώρο.

Εκ των **πρώτων Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων** που πρόσφεραν **Σπουδές από απόσταση**, και μάλιστα δια αλληλογραφίας, ήταν το Illinois State University (1874) και το University of Chicago (1891) στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Η αυξημένη ζήτηση που ακολούθησε οδήγησε στην παροχή ανάλογων Προγραμμάτων Σπουδών και από άλλα Πανεπιστήμια, κατά κύριο λόγο των ΗΠΑ.

Στον Πίνακα 29 παρατίθενται ορισμένα εκ των πρώτων, στην εκπαιδευτική ιστορία, Πανεπιστημίων που προσέφεραν Προγράμματα μέσω της εξ αποστάσεως διδασκαλίας.

Πίνακας 29. Παλαιότερα Πανεπιστήμια με Προγράμματα Σπουδών εξ αποστάσεως

Ακαδημαϊκό Ίδρυμα	Χώρα	Χρονολογία
Illinois State University	ΗΠΑ	1874
Queen' s University -Ontario	ΚΑΝΑΔΑΣ	1889
University of Chicago	ΗΠΑ	1891
University of Wisconsin	ΗΠΑ	1906
University of Queensland at Brisbane	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	1911

Πηγή: Α. Λιοναράκης, ΕΑΠ, 1999

Λίγο αργότερα, στις αρχές του 20^{ου} αιώνα ξεκίνησε η παροχή Προγραμμάτων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, μέσω της εξ αποστάσεως Διδασκαλίας, από Εκπαιδευτικούς Φορείς μη πανεπιστημιακού επιπέδου σε πολλές αγγλοσαξονικές και σκανδιναβικές χώρες (1898) (Titmus C., 1981, σελ 56-88,155-167,189-194, Allebeck S., 1921, paper 1). Μέχρι και σήμερα, ωστόσο, στις σκανδιναβικές χώρες, τουλάχιστον, δεν λειτουργεί Ανοικτό Πανεπιστήμιο, αν και υπάρχουν δεκάδες Εκπαιδευτικά Ιδρύματα όλων των επιπέδων, κυρίως όμως για ενήλικες, που προσφέρουν εξ αποστάσεως Προγράμματα Σπουδών.

Η εκπαιδευτική μεθοδολογία της εξ αποστάσεως διδασκαλίας εξελίσσεται και βελτιώνεται με την παράλληλη και ταυτόχρονη αναβάθμιση της **Τεχνολογίας**, η οποία παρέχει ισχυρά εργαλεία στα Ιδρύματα που προσφέρουν τέτοιες μορφές Εκπαίδευσης. Ενώ, λοιπόν, στο πρώτο (1^ο) στάδιο η εξ αποστάσεως Εκπαίδευση συνίσταται στην παροχή μαθημάτων δια αλληλογραφίας, στο δεύτερο (2^ο) στάδιο αρχίζει η χρήση οπτικοακουστικών μέσων (τηλεόραση, ραδιόφωνο, τηλέφωνο) και στο τρίτο (3^ο) για τη διεξαγωγή των μαθημάτων πλέον χρησιμοποιούνται οι νέες τεχνολογίες, στοχεύοντας στη βελτίωση της επικοινωνίας και της αμφίδρομης σχέσης μεταξύ διδάσκοντος και διδασκόμενου (Τα ιστορικά στάδια της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης, Α. Λιοναράκης, ΕΑΠ, 1999).

Διαφαίνεται εκ των ανωτέρω στοιχείων καθώς και από την περαιτέρω βιβλιογραφία, πως η εκπαιδευτική προσέγγιση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, αν και αποτελεί την πλέον ενδεικτική και κατάλληλη εκπαιδευτική μεθοδολογία που ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες και απαιτήσεις των Ανοικτών Συστημάτων Εκπαίδευσης, δεν ακολουθείται αποκλειστικά από τα Ανοικτά Πανεπιστήμια. Αντιθέτως, εφαρμόζεται και από Εκπαιδευτικούς Φορείς όλων των βαθμίδων (όχι αποκλειστικά από Τριτοβάθμια Ιδρύματα), ως αποκλειστική ή παράλληλη εκπαιδευτική μέθοδος, καθώς και από συμβατικά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, αυτά δηλαδή που παρέχουν Προγράμματα μέσω της παραδοσιακής διδασκαλίας (άμεση επαφή Σπουδαστή- Διδάσκοντα), ως παράλληλη εκπαιδευτική μεθοδολογία.

Η παρούσα Μελέτη του Αναδόχου, ωστόσο, στα πλαίσια της διερεύνησης του εξωτερικού περιβάλλοντος του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, εστιάζει στην επισκόπηση μόνο των Ανοικτών Ιδρυμάτων που κάνουν χρήση της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης και δεν επεκτείνεται σε άλλους Εκπαιδευτικούς Φορείς που εφαρμόζουν τη συγκεκριμένη εκπαιδευτική μεθοδολογία.

Ως εκ τούτου ακολουθεί Ενότητα, όπου, καταρχήν, ερμηνεύεται ιστορικά η ανάγκη σύστασης και ανάπτυξης των Ανοικτών Πανεπιστημίων, ενώ κατόπιν περιγράφονται τα μεγαλύτερα Ανοικτά Ιδρύματα στο διεθνές ακαδημαϊκό περιβάλλον.

2.6.1 Τα Έντεκα Πολυπληθέστερα Ανοικτά Πανεπιστήμια ανά τον κόσμο

Η σύσταση των Ιδρυμάτων που εφάρμοσαν, κατά κύριο λόγο, την εκπαιδευτική προσέγγιση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, αλλά, ιδιαίτερα, η ανάπτυξη, στη δεκαετία 1970-1980, των Ανοικτών Πανεπιστημίων, με κύριο σκοπό αυτών την προσφορά ίσων ευκαιριών στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση, έχει τις ρίζες της στις νέες τάσεις που εκδηλώθηκαν από Εκπαιδευτικούς για αλλαγές στη φιλοσοφία των Εκπαιδευτικών Συστημάτων.

Οι απόψεις για αυτονομία και αντί-αυταρχικότητα της Εκπαίδευσης, η απαίτηση για ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση, οι αγώνες των εκπαιδευτικών, πολιτικών και κοινωνικών οργανώσεων για μεγαλύτερη πρόσβαση στη παιδεία, μεταξύ των δεκαετιών 1950 και 1960, οδήγησαν πλήθος Πανεπιστημίων στην παροχή νέων θέσεων για Απόφοιτους Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Συγχρόνως, υιοθετήθηκε η άποψη από Κυβερνήσεις (Εργατικό Κόμμα στη Μεγάλη Βρετανία το 1969, Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα στη Γερμανία το 1970, κλπ) ότι θα έπρεπε να δοθούν ευκαιρίες μόρφωσης σε πολίτες οι οποίοι είχαν αποκλειστεί από την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση για λόγους κοινωνικούς, οικονομικούς, γεωγραφικούς και σε ορισμένες περιπτώσεις θρησκευτικούς και πολιτικούς (ξένοι μετανάστες, λειτουργικά αναλφάβητοι, κλπ).

Ταυτόχρονα με τον προβληματισμό για μεγαλύτερη πρόσβαση στην Εκπαίδευση, αναπτύσσεται η πεποίθηση για την αναγκαιότητα της συνεχιζόμενης και Δια Βίου Εκπαίδευσης. Η διεύρυνση της ανάγκης επιμόρφωσης των Ενηλίκων και ανανέωσης των γνώσεων τους αποτελεί απόρροια των νέων απαιτήσεων τόσο της Οικονομίας όσο και της αγοράς εργασίας, τις οποίες έρχεται να καλύψει άμεσα και αποτελεσματικά η εξ αποστάσεως Εκπαίδευση.

Κατά τον τρόπο αυτό εμφυτεύτηκε διεθνώς η ιδέα της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης, ώστε τελικά να γεννηθούν τα Ανοικτά Πανεπιστήμια. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στατιστικά στοιχεία (2007), παρακάτω παρατίθεται Πίνακας με τα μεγαλύτερα - από άποψης φοιτητικού δυναμικού- Ανοικτά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα παγκοσμίως.

Παρατηρώντας, καταρχήν, τα ιδρυτικά έτη των έντεκα -διεθνώς- μεγαλύτερων Πανεπιστημίων, όπως αποτυπώνονται στον κατωτέρω Πίνακα, διαπιστώνει κανείς ότι τα περισσότερα εξ αυτών ιδρύονται την κρίσιμη δεκαπενταετία 1970-1985. Πρόκειται για την περίοδο των μεγάλων εκπαιδευτικών ανακατατάξεων, όπου ο εκπαιδευτικός χάρτης σε πολλές χώρες του πλανήτη αναδιοργανώνεται και ευέλικτες καινοτομίες υποστηρίζουν τις νέες εκπαιδευτικές αλλαγές. (Α. Λιοναράκης, ΕΑΠ, 1999)

Μοναδικές εξαιρέσεις αποτελούν το αρχαιότερο εξ αυτών, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Νότιας Αφρικής, καθώς και το Εθνικό Κέντρο εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης της Γαλλίας, το οποίο ιδρύεται το έτος 1939, με στόχο να καλύψει τις ανάγκες πληθυσμιακών μετακινήσεων από την Κεντρική Ευρώπη. Πρέπει να επισημανθεί πως το τελευταίο αυτό Ίδρυμα είναι το μοναδικό που παρέχει, με την εκπαιδευτική μεθοδολογία της εξ αποστάσεως διδασκαλίας, Προγράμματα Σπουδών Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης καθώς και διαρκούς Επιμόρφωσης.

Πίνακας 30. Τα μεγαλύτερα Ανοικτά Πανεπιστήμια του κόσμου

Ανοικτό Πανεπιστήμιο	Χρονολογία Ιδρύσεως	Σύνολο πληθυσμού Φοιτητών
Πανεπιστήμιο Ν. Αφρικής	1946	200.000
Ανοικτό Πανεπιστήμιο Μ. Βρετανίας	1971	180.000
Εθνικό Πανεπιστήμιο Εκπαίδευσης από απόσταση της Ισπανίας	1972	180.000
Ανοικτό Πανεπιστήμιο Γερμανίας	1974	45.688
Κεντρικό Τηλεοπτικό και Ραδιοφωνικό Πανεπιστήμιο Κίνας	1979	350.400 ¹
Εθνικό Κέντρο Εκπαίδευσης από απόσταση Γαλλίας	1939	300.000
Εθνικό ανοικτό Πανεπιστήμιο Indira Gandhi- Ινδία	1985	1.5 εκατ.
Πανεπιστήμιο Terbuka Ινδονησίας	1984	350.000
Εθνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κορέας	1972	210.578
Ανοικτό Πανεπιστήμιο Sukhothai Thammathirat Ταϊλάνδης	1978	172.984
Πανεπιστήμιο Anadolu Τουρκίας	1982	1.050.000

Εκ των στοιχείων του παραπάνω Πίνακα προκύπτει πως τα δύο πολυπληθέστερα σε φοιτητικό δυναμικό Ιδρύματα ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης παγκοσμίως είναι το Εθνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Ινδίας και το Anadolu της Τουρκίας. Συγκρίνοντας τα ανωτέρω στοιχεία με διαθέσιμα στοιχεία προηγούμενων ετών, καταγράφονται οι ακόλουθες παρατηρήσεις ως προς την διαχρονική εξέλιξη των μεγεθών του συνολικού φοιτητικού δυναμικού των έντεκα αυτών Πανεπιστημίων:

¹ Κατ' εκτίμηση βάσει συνολικού αριθμού Αποφοίτων της περιόδου 1978-2001

- **Σταθερός, περίπου**, παραμένει ο πληθυσμός Φοιτητικού δυναμικού του Ιδρύματος:
 - Ανοικτό Πανεπιστήμιο ‘Terbuka’ Ινδονησίας (353.000, το έτος 1995)
- **Αυξάνονται** οι πληθυσμοί Φοιτητικού δυναμικού των εξής Ιδρυμάτων:
 - Ανοικτό Πανεπιστήμιο Νότιας Αφρικής (130.000, το έτος 1995)
 - Εθνικό Πανεπιστήμιο Εκπαίδευσης από απόσταση της Ισπανίας (134.000, το έτος 1994)
 - Κεντρικό Τηλεοπτικό και Ραδιοφωνικό Πανεπιστήμιο Κίνας (330.400, το έτος 1992)
 - Εθνικό ανοικτό Πανεπιστήμιο Indira Gandhi- Ινδία (242.000, το έτος 1992)
 - Εθνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κορέας (196.175, το έτος 1995)
 - Ανοικτό Πανεπιστήμιο ‘Anadolu’ Τουρκίας (470.072, το έτος 1993)
- **Μειώνονται** οι πληθυσμοί Φοιτητικού δυναμικού των εξής Ιδρυμάτων:
 - Ανοικτό Πανεπιστήμιο Μ. Βρετανίας (220.000, το έτος 1996)
 - Ανοικτό Πανεπιστήμιο Γερμανίας (56.000 το έτος 1993)
 - Εθνικό Κέντρο Εκπαίδευσης από απόσταση Γαλλίας (350.000, το έτος 1995)
 - Ανοικτό Πανεπιστήμιο Sukhothai Thammathirat Ταϊλάνδης (250.000, έτος 1995)

Ραγδαία αύξηση του πληθυσμού του φοιτητικού τους δυναμικού καταγράφεται μεταξύ των ετών στο Εθνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Ινδίας και το ‘Anadolu’ της Τουρκίας, τα οποία, όπως προαναφέρθηκε, εξακολουθούν και παραμένουν (και σήμερα, έτος 2007) τα πολυπληθέστερα σε φοιτητικό δυναμικό Ανοικτά Πανεπιστήμια.

Αυτό που παρατηρείται, ωστόσο, είναι μείωση στους πληθυσμούς των Φοιτητών των Ανοικτών Ιδρυμάτων τριών ανεπτυγμένων ευρωπαϊκών χωρών, της Γαλλίας, Γερμανίας και της Μεγάλης Βρετανίας. Η παρατήρηση αυτή αναδεικνύει ένα ενδιαφέρον σημείο προς διερεύνηση, που, ωστόσο, στην παρούσα φάση δε δύναται να ερμηνευτεί αξιόπιστα ή να τεκμηριωθεί μελετητικά.

Ο **κοινός τύπος σύγκλισης** όλων των μεγάλων Ανοικτών Πανεπιστημίων, κατά την εφαρμογή της κύριας εκπαιδευτικής τους προσέγγισης (εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης), έγκειται στη χρήση τεσσάρων βασικών εργαλείων, τα οποία αναλύονται ακολούθως:

- **Έντυπο υλικό**
 - Εγχειρίδια και βιβλία αυτό-μάθησης
 - Συλλογές αντιπροσωπευτικών κειμένων σχετικών με τα εκάστοτε γνωστικά αντικείμενα (Παράλληλα Κείμενα)

- Οδηγοί Σπουδών
- Φυλλάδια εργασιών
- Βιβλιογραφικοί Οδηγοί
- **Μαθήματα πρόσωπο με πρόσωπο**
 - Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις
 - Σεμινάρια
 - Ομάδες εργασίας και Εργαστήρια
 - Παρακολούθηση σε τοπικά Κέντρα Σπουδών
 - Καλοκαιρινά σχολεία
- **Κασέτες ήχου ή και ραδιοφωνικές εκπομπές** (με εξαίρεση το Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Γερμανίας)
- **Κασέτες εικόνας και ήχου ή και τηλεοπτικές εκπομπές**

Η διαφοροποίηση μεταξύ των Ανοικτών Πανεπιστημίων αναφορικά με τα ανωτέρω εργαλεία και εκπαιδευτικό υλικό έγκειται στον τρόπο και συχνότητα χρήσης τους από έκαστο Ανοικτό Ακαδημαϊκό Ίδρυμα. Και η διαφορά αυτή είναι που καθορίζει, συχνά, την Ποιότητα και το εύρος των Προγραμμάτων Σπουδών του καθενός εξ αυτών Ιδρύματος.

Το ίδιο συμβαίνει και με τη χρήση των άλλων μέσων, όπως για παράδειγμα της δορυφορικής επικοινωνίας, του τηλεφώνου ή και του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Ασφαλώς, ο τρόπος χρήσης των μέσων αυτών δεν είναι κοινός για όλα τα Ανοικτά Ακαδημαϊκά Ιδρύματα. Στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, για παράδειγμα, ως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο χρησιμοποιείται ο ηλεκτρονικός υπολογιστής, σε αντίθεση με το Εθνικό Κέντρο εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης της Ισπανίας που χρησιμοποιεί τον υπολογιστή, κυρίως, ως μέσο τηλεδιασκέψεων. Επισημαίνεται πως οι οικονομικοί προϋπολογισμοί είναι αυτοί που καθορίζουν την επιλογή των μέσων επικοινωνίας και μεταφοράς γνώσης. Αυτό συνεπάγεται, συχνά, μεγάλες διαφοροποιήσεις μεταξύ των Πανεπιστημίων στη χρήση των μέσων, μιας και αυτοί καθ' αυτοί οι προϋπολογισμοί των Ιδρυμάτων διαφέρουν κατά πολύ μεταξύ τους.

Όμοια είναι και η κατάσταση όσον αφορά στις υπηρεσίες υποστήριξης των Φοιτητών των Ανοικτών Πανεπιστημίων. Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται, κοινά για όλα τα εξ αποστάσεως Ιδρύματα, οι κεντρικές υπηρεσίες (διοικητικός και εκπαιδευτικός πυρήνας του Πανεπιστημίου), που βρίσκονται σε άμεση επαφή με τον Σπουδαστή.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες διαφέρουν από Ίδρυμα σε Ίδρυμα, μιας και καθορίζονται από **μεταβλητές** -για κάθε Ανοικτό Πανεπιστήμιο- **παραμέτρους**, όπως:

- Οικονομικός Προϋπολογισμός (γενικότερα διαθέσιμοι πόροι και υποδομή)
- Αριθμός Διδασκόντων και Διδασκομένων (μέγεθος/ κλίμακα Πανεπιστημίου)
- Οργανωτική διεύρυνση του Ιδρύματος (Στάδιο Οργανωσιακής Εξέλιξης)

Αναφορικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες υποστήριξης προς τους Φοιτητές, το μόνο κοινό - μεταξύ όλων των Ανοικτών Πανεπιστημίων- χαρακτηριστικό γνώρισμα είναι η λειτουργία τοπικών **Κέντρων Σπουδών** σε όλες τις χώρες, με ειδοποιό διαφορά τον αριθμό αυτών, που εξαρτάται από το μέγεθος και τον πληθυσμό φοιτητικού δυναμικού του κάθε Ιδρύματος. Για παράδειγμα:

- Κεντρικό Τηλεοπτικό και Ραδιοφωνικό Πανεπιστήμιο Κίνας -2.095 Κέντρα Σπουδών
- Εθνικό ανοικτό Πανεπιστήμιο ‘Indira Gandhi’ - Ινδίας - 340 Κέντρα Σπουδών
- Ανοικτό Πανεπιστήμιο ‘Sukhothai Thammathirat’ Ταϊλάνδης - 231 Κέντρα Σπουδών
- Εθνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κορέας -3 Κέντρα Σπουδών
- Πανεπιστήμιο ‘Terbuka’ Ινδονησίας -32 Κέντρα Σπουδών
- Εθνικό Κέντρο Εκπαίδευσης από απόσταση Γαλλίας -8 Κέντρα Σπουδών

Ειδικές περιπτώσεις αποτελούν αφ’ ενός το Ανοικτό Πανεπιστήμιο του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο διαθέτει 306 τοπικά Κέντρα Σπουδών εντός της χώρας και άλλα 46 στην Ηπειρωτική Ευρώπη και αφ’ ετέρου το Εθνικό Πανεπιστήμιο εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στην Ισπανία, το οποίο αντίστοιχα διαθέτει 81 τοπικά Κέντρα Σπουδών μέσα στην Ισπανία και άλλα 9 σε χώρες της Νοτίου Αφρικής. Ορισμένα Πανεπιστήμια (Μ. Βρετανίας, Γερμανίας, Κίνας και Ινδονησίας) διαθέτουν εντός των Κέντρων Σπουδών και εργαστήρια.

Βέβαια, στα πλαίσια ενός τέτοιου διαμορφωμένου τοπίου, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο φαίνεται ιδιαίτερα μικρό με απειροελάχιστη εμβέλεια, καθώς διαθέτει μόνο ένα Κέντρο Σπουδών (Παράρτημα Αθηνών). Στην αρ. 141/22-3-2006 συνεδρίαση της ΔΕ, αποφασίσθηκε η ίδρυση παραρτημάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό αφού εξετάστηκαν η σκοπιμότητα, ο τόπος ίδρυσης, οι παρεχόμενες υπηρεσίες, η οργάνωση και λειτουργία τους. Ωστόσο, σε συνέχεια της παραπάνω απόφασης, η Διοικούσα Επιτροπή στην αρ. 143/1-6-2006 συνεδρίασή της, αποφάσισε σε πρώτη φάση να εισηγηθεί την ίδρυση Παραρτήματος μόνο στην Αθήνα για την υποστήριξη ακαδημαϊκών και διοικητικών λειτουργιών του Ιδρύματος, με προοπτική ίδρυσης άλλων δύο Παραρτημάτων στην Θεσσαλονίκη και στο Ηράκλειο. Πρόκειται για διαφοροποίηση που προκύπτει ως λογική και φυσική απόρροια της διαφοράς μεγέθους με τα λοιπά διεθνή Ανοικτά Ιδρύματα.

Ειδικής αναφοράς χρήζει το **Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Μεγάλης Βρετανίας** (British Open University- OU), καθώς αποτελεί αφ' ενός ένα εκ των πλέον παραδοσιακών και καθιερωμένων Ανοικτών Πανεπιστημίων και αφ' ετέρου το πρότυπο πάνω στο οποίο δομείται η ακαδημαϊκή και διοικητική οργάνωση και λειτουργία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

2.6.2 British Open University (OU)

Οι **ομοιότητες** του Βρετανικού και του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι πολλές και εντοπίζονται στις κατεξοχήν βασικές ακαδημαϊκές και οργανωσιακές λειτουργίες και διεργασίες των Ιδρυμάτων. Οι χαρακτηριστικότερες ομοιότητες μεταξύ των δύο εν λόγω Ανοικτών Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων αφορούν στα μέσα, στις εκπαιδευτικές μεθόδους, στον προγραμματισμό και σχεδιασμό της ακαδημαϊκής ανάπτυξης, στο μηχανισμό παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού καθώς και στις παρεχόμενες υπηρεσίες υποστήριξης προς τους φοιτητικούς τους πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που παρέχονται προς κάλυψη εξειδικευμένων αναγκών μιας μερίδας Σπουδαστών (ΑΜΕΑ), στοιχείο ενδεικτικό της ‘Κοινωνικής τους Προσφοράς’.

Οι **διαφορές** μεταξύ των συγκεκριμένων δύο Ανοικτών Πανεπιστημίων, από την αντίπερα όχθη, εστιάζουν όχι τόσο σε σημεία οργανωσιακής δομής και ακαδημαϊκής λειτουργίας, όσο στην ποσοτική και ενίοτε ποιοτική διάσταση των παρεχομένων μέσων και υπηρεσιών τους. Η διαφοροποίηση αυτή προκύπτει ως λογική επίπτωση των ακόλουθων παραμέτρων:

1. Διαφορά μεγέθους (Φοιτητικό Δυναμικό, Στελέχη, Διδάσκοντες, Διοικητικό Προσωπικό)
2. Διαφοροποίηση ως προς τους πόρους-πηγές και σύνολο εισροών
3. Διαφορετικό στάδιο οργανωσιακής ανάπτυξης και εξέλιξης
4. Διαφορετικές δομές κοινωνικής συγκρότησης (θεσμικό πλαίσιο και κουλτούρα λαών)

Αναλύοντας και ερμηνεύοντας συνοπτικά κάθε μια εκ των ανωτέρω παραμέτρων, διαπιστώνεται ότι, εύλογα, το Βρετανικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρουσιάζει μια θετικότερη εικόνα, πιο στέρεα δομημένη λειτουργία και ποιοτικά χαρακτηριστικά που δε συναντά κανείς στις δομές του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Η βασικότερη αιτία της διαφοράς αυτής έγκειται, κατεξοχήν, στη πολυετή λειτουργία του British Open University, έχοντας επέλθει ήδη στο στάδιο της οργανωσιακής του ωρίμανσης. Το γεγονός αυτό έχει πολλές και σημαντικές επιπτώσεις, με κυριότερη την αποκτηθείσα τεχνογνωσία, ώστε να διαχειρίζεται αποτελεσματικά και αποδοτικά τόσο το εσωτερικό όσο και το εξωτερικό του περιβάλλον, εδραιώνοντας και ενισχύοντας τον ανταγωνιστικότητα του έναντι άλλων Ιδρυμάτων. Ενδεικτικό ανταγωνιστικό του πλεονέκτημα και, ταυτόχρονα, **σημειωτέα διαφορά** έναντι του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου αποτελεί η παραγωγή των λογισμικών Προγραμμάτων από το ίδιο ΟΥ. Για το λόγο αυτό, έχει συσταθεί ειδική Μονάδα Παραγωγής Λογισμικών, εξοπλισμένη με τα πλέον σύγχρονα συστήματα.

Αντιθέτως, το ΕΑΠ βρίσκεται ακόμα στο στάδιο της ανάπτυξης του. Επισημαίνεται πως κατά τη δεκαετή λειτουργία του, το Ίδρυμα την πρώτη τετραετία (1996-2000) έδωσε βαρύτητα στο σκέλος της ακαδημαϊκής του ανάπτυξης, ώστε να προετοιμάσει την εισαγωγή των πρώτων Φοιτητών του και, μόνο, κατά τη διάρκεια της επόμενης τετραετίας και μετά (2000-σήμερα) εστιάζει σε βασικά σημεία της οργανωσιακής του ανάπτυξης.

Όσον αφορά στην τέταρτη ανωτέρω παράμετρο, πρέπει να επισημάνουμε ότι το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σε πολλά σημεία λειτουργιών και παρεχόμενων υπηρεσιών υποστήριξης του, τείνει να γίνεται ιδιαίτερα προστατευτικό προς τους Φοιτητές του, όπως για παράδειγμα κατά τον σχεδιασμό και συντονισμό των Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων, όπου καταβάλλεται σημαντική προσπάθεια με υψηλό κόστος (όχι απαραίτητα αποκλειστικά οικονομικό) ώστε να αποφευχθεί η αλληλοεπικάλυψη μεταξύ αυτών. Αυτό δεν συμβαίνει, για παράδειγμα, στην περίπτωση του British Open University και είναι ενδεικτικό, περισσότερο, της διαφοροποίησης ως προς τη δόμηση του κοινωνικού ιστού και, κατ' επέκταση, τις αντιλήψεις των δύο λαών. Στη Μ. Βρετανία το κοινωνικό και θεσμικό πλαίσιο παρουσιάζει μια 'χαλαρότερη' δομή υπό την έννοια ότι αφήνει μεγάλο μέρος πρωτοβουλιών αλλά, ταυτόχρονα, και ευθυνών στον ίδιο τον Πολίτη.

Κρίνεται σκόπιμη στο σημείο αυτό η συνοπτική επισκόπηση στην ιστορική εξέλιξη και στην υφιστάμενη κατάσταση του Βρετανικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, προκειμένου να διαφανούν πιο άμεσα οι ομοιότητες και διαφορές, αντίστοιχα, με την περίπτωση του Ελληνικού Ανοικτού Ιδρύματος.

➔ ΙΣΤΟΡΙΚΟ BRITISH OPEN UNIVERSITY

Το British Open ξεκίνησε στη δεκαετία του 1960 και αποτελεί την πρώτη επιτυχημένη απόπειρα για υψηλού επιπέδου Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση από απόσταση (*Distance Education*). Το ξεκίνημα του στηρίχθηκε στην πεποίθηση πως η συνεχόμενη ανάπτυξη στην τεχνολογία των τηλεπικοινωνιών θα μπορούσε να εξασφαλίσει μια υψηλού επιπέδου Εκπαίδευση σε άτομα που δεν είχαν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν την παραδοσιακή Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση.

Το 1962 ο εκπαιδευτικός και ιστορικός *J C Stobart*, ο οποίος εργαζόταν για το νεοσύστατο *BBC*, υπερασπίστηκε τη δημιουργία ενός «ασύρματου» Πανεπιστημίου, τη στιγμή που από τις αρχές της δεκαετίας του 1960 ο *R. C. G. Williams* των Ηλεκτρονικών Μηχανικών συζητούσε για τη δημιουργία ενός «τηλε-πανεπιστημίου», που θα συνδύαζε ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές παραδόσεις αλλά και φυσική παρουσία στα παραδοσιακά Πανεπιστήμια.

Τον Μάρτιο του 1963 μια ομάδα μελέτης του Εργατικού Κόμματος, υπό την προεδρία του *Lord Taylor* παρουσίασε Έκθεση με θέμα τον συνεχιζόμενο αποκλεισμό από την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση των χαμηλότερων οικονομικά τάξεων. Για την αντιμετώπιση του φαινομένου πρότειναν την δημιουργία ενός πειραματικού Πανεπιστημίου, που θα λειτουργούσε ψηφιακά, για σοβαρή και οργανωμένη Εκπαίδευση Ενηλίκων.

Σκέψη του *Harold Wilson*, αρχηγός του Εργατικού Κόμματος, ήταν η συνεργασία πολλών Ιδρυμάτων και Οργανισμών για την παραγωγή τηλεοπτικού και εκπαιδευτικού υλικού, παρά για τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου και αυτόνομου Ιδρύματος/ Πανεπιστημίου που θα χορηγούσε τα δικά του Πτυχία. Για τον λόγο αυτό, διόρισε Υπουργό των Τεχνών την *Jennie Lee* ζητώντας την να αναλάβει το νέο αυτό Πανεπιστήμιο, ενώ ταυτόχρονα μεταφέροντας την στον τμήμα Εκπαίδευσης και Επιστήμης. Η *Jennie Lee* σύστησε μια Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία οδήγησε την Λευκή Χάρτα. Η αναφορά της Επιτροπής συμπεριλήφθηκε στην Λευκή Χάρτα, η οποία δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 1966.

Μετά τις εκλογές του 1967 και τη δέσμευση του Εργατικού Κόμματος να προωθηθεί το Νομοσχέδιο για το Ανοιχτά Πανεπιστήμιο, συντάχθηκε Επιτροπή Προγραμματισμού με σκοπό την προετοιμασία ενός περιεκτικού πλάνου για το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο.

Πρώτος αντιπρύτανης του νέου Πανεπιστημίου διορίστηκε ο *Walter Perry*, μέλος του Συμβουλίου Ιατρικής Έρευνας και Καθηγητής Φαρμακολογίας στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου. Η αρχή της προετοιμασίας του Πανεπιστημίου αποτυπώνεται διαχρονικά ως ακολούθως:

- ❑ Κατά τη διάρκεια του 1969, το πρώτο προσωπικό του Πανεπιστημίου δούλευε με εντατικό ρυθμό σε ένα διαμέρισμα στην Belgrave Square.
- ❑ Το Σεπτέμβριο του 1969, το Πανεπιστήμιο μεταφέρθηκε στο Milton Keynes, με 70-80 άτομα προσωπικού.
- ❑ Στα μέσα του 1970, άρχισαν οι πρώτες αιτήσεις από δυνητικούς Φοιτητές, ενώ ο αριθμός αυτών ήταν ήδη αρκετός ώστε να καταστεί το Πανεπιστήμιο βιώσιμο.
- ❑ Τον Ιανουάριο του 1971, οι πρώτοι μαθητές ξεκίνησαν τα μαθήματα στις πρώτες Ενότητες σε ένα πρώιμο προπαρασκευαστικό στάδιο.
- ❑ Μέχρι το 1980, ο συνολικός αριθμός των Φοιτητών είχε φτάσει τους 70.000 ενώ περίπου 6.000 Σπουδαστές αποφοιτούσαν ετησίως. Έκτοτε, κάθε χρόνο το Πανεπιστήμιο σημειώνει νέα ρεκόρ όσον αφορά τις αιτήσεις για παρακολούθηση του Κύκλου Σπουδών του αλλά και τον αριθμό των Αποφοίτων.

Τη δεκαετία του '80 άρχισε η **διάδοση και εδραίωση του Πανεπιστημίου**, καθώς νέοι Τομείς και νέοι Κύκλοι Σπουδών εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα του. Ταυτόχρονα με τη διεύρυνση της έννοιας της *καριέρας* και της ολοένα και αυξανόμενης τάσης των ανθρώπων για το 'κυνήγι' αυτής, το Πανεπιστήμιο άρχισε να προσφέρει και μαθήματα Επαγγελματικής Κατάρτισης, παράλληλα με τα υπόλοιπα ακαδημαϊκά Προγράμματα του. Το έτος 1983 άνοιξαν τα πρώτα Τμήματα Οικονομικών Επιστημών (*Business School*), η τεράστια επιτυχία των οποίων τα ανήγαγε ως τις μεγαλύτερες Σχολές Οικονομικών Επιστημών σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ταυτόχρονα, υιοθετήθηκαν νέες μορφές διδασκαλίας με την ανάπτυξη των υπολογιστών. Τέλος, ήδη περισσότεροι από 20.000 Φοιτητές παρακολουθούσαν Τμήματα Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, αριθμός μεγαλύτερος ακόμα και από το σύνολο του φοιτητικού δυναμικού πολλών άλλων βρετανικών Πανεπιστημίων.

Η ανάπτυξη του Πανεπιστημίου συνεχίστηκε και τη δεκαετία του 1990. Νέα μαθήματα, συμπεριλαμβανομένου του Αγγλικού Νόμου (σε συνεργασία με το *College of Law*), σύγχρονες γλώσσες και διευρυμένα Προγράμματα εντάχθηκαν στον Κύκλο Σπουδών του Πανεπιστημίου. Ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός των Φοιτητών του Πανεπιστημίου έφερε, σταδιακά, και τη διεθνή επέκταση αυτού όπως την λειτουργία Παραρτημάτων του Ανοικτού Πανεπιστημίου σε πολλές χώρες παγκοσμίως. Σε αυτήν την περίοδο των ταχύτατων τεχνολογικών αλλαγών, ενσωματώθηκαν νέες μέθοδοι ηλεκτρονικής εκμάθησης στα περισσότερα μαθήματα, ώστε να ικανοποιούνται αποτελεσματικότερα και άμεσα οι ανάγκες των Φοιτητών. Ως απόρροια της δέσμευσης του Πανεπιστημίου για Εκπαίδευση προς όλους ('Ανοικτή Εκπαίδευση'), ξεκίνησε η μετάδοση εκπαιδευτικών προγραμμάτων στο κανάλι *BBC* σε ώρες αιχμής. Η δεκαετία αυτή είχε ιδιαίτερη σημασία για το Πανεπιστήμιο, γιατί αφ' ενός το έτος 1983 συμπληρώθηκαν 25 χρόνια από την πρώτη ορκωμοσία Αποφοίτου του Πανεπιστημίου και αφ' ετέρου κατά τη διάρκεια της δεκαετίας αυτής συμπληρώθηκαν 200.000 αποφοιτήσαντες από το *British Open University*.

Το *British Open University* είναι ανοιχτό σε ανθρώπους, τόπους, μεθόδους και ιδέες. Το Όραμα και η κύρια Αποστολή του συνοψίζεται στην παροχή εκπαιδευτικών δυνατοτήτων και κοινωνικής δικαιοσύνης, μέσα από υψηλής ποιότητας Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση, σε όλους όσους το επιθυμούν, με μοναδικό περιορισμό να είναι τουλάχιστον 18 ετών. Μέσα από ακαδημαϊκή έρευνα, παιδαγωγικές καινοτομίες και εποικοδομητικές συνεργασίες στοχεύει στο να γίνει ο ηγέτης στον σχεδιασμό, το περιεχόμενο αλλά και στην προσφορά Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.

➔ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο εξακολουθεί να παραμένει πιστό στις ανοικτές μεθόδους του. Στις τρεις δεκαετίες λειτουργίας του υιοθετήθηκαν ποικίλα μέσα διδασκαλίας και μόρφωσης, ενώ κασέτες ήχου και βιντεοκασέτες έδωσαν στους Φοιτητές μεγαλύτερη αυτονομία. Η εδραίωση των υπολογιστών την δεκαετία του 1980 πολλαπλασίασε τις δυνατότητες διδασκαλίας πολλών Θεματικών Ενοτήτων ενώ πολλοί Σπουδαστές αποδέχτηκαν ένθερμα τόσο την διδασκαλία των Προγραμμάτων Σπουδών μέσω *CD-ROM* όσο και την μελέτη ψηφιακού υλικού.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1990 η μαζική εκμετάλλευση -από πλευράς του Πανεπιστημίου- του internet ήταν ο κύριος λόγος για την πρώτη θέση, που διατηρεί το Ίδρυμα παγκοσμίως, μεταξύ των *e-universities*, ώστε σήμερα περισσότεροι από 180.000 Φοιτητές να συνεργάζονται (*interact*) με το Πανεπιστήμιο από τον χώρο τους.

Ειδικότερά, οι θετικές επιπτώσεις από την αναβάθμιση των ψηφιακών μέσων και την ενσωμάτωσή τους στις ακαδημαϊκές διεργασίες του British Open University συνοψίζονται στις ακόλουθες:

- ❑ Κάθε εβδομάδα 25.000 Φοιτητές παρακολουθούν τις ακαδημαϊκές τους επιδόσεις on line.
- ❑ Όταν τα αποτελέσματα των εξετάσεων ήταν διαθέσιμα, 85000 Φοιτητές τα έβλεπαν on line.
- ❑ Η (ιστό)σελίδα καθοδήγησης των Φοιτητών δέχεται 70000 hits κάθε εβδομάδα.
- ❑ Η Ανοικτή Βιβλιοθήκη (Open Library) δέχεται περισσότερες από 2,5 εκατομμύρια επισκέψεις τον χρόνο.
- ❑ Εκατόν έντεκα χιλιάδες (110.000) Φοιτητές χρησιμοποιούν το Σύστημα Σύσκευσης
- ❑ Υπάρχουν 16.000 διασκέψεις, εκ των οποίων οι 2.000 οργανώνονται και διαχειρίζονται από τους ίδιους τους Φοιτητές.

Αυτή η ένταση της χρήσης του Διαδικτύου επιτρέπει τη διενέργεια πρωτοποριακής έρευνας από τους Διδάσκοντες/ Φοιτητές, και μάλιστα με πιο αποτελεσματικές προσεγγίσεις για την online διδασκαλία και εκμάθηση, γεγονός που καθιστά το British Open University πρωτοπόρο σ' αυτόν τον τομέα.

Τέλος, τα τηλεοπτικά του Προγράμματα όπως τα *Rough Science*, *Renaissance Secrets*, και *Someone to Watch Over Me* τα παρακολούθησαν εκατομμύρια ανθρώπων, ενώ κέρδισαν εκ νέου θετική κριτική αποδοχή για το Πανεπιστήμιο.

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο καθιερώθηκε ως ‘Ανοικτό’, χωρίς να προϋποθέτει εισαγωγικές εξετάσεις σε καμία σχεδόν από τις Ενότητες μαθημάτων του Κύκλου Σπουδών του. Οι μοναδικές εξαιρέσεις Προγραμμάτων, που προαπαιτούν εισαγωγικές εξετάσεις, είναι ελάχιστες και απευθύνονται σε Μεταπτυχιακούς Φοιτητές ή σε άτομα που απασχολούνται σε συγκεκριμένες δουλειές.

Οι μοναδικές τυπικές προϋποθέσεις εισαγωγής στο *British Open University* είναι αφ’ ενός το κατώτατο όριο ηλικίας των εισακτέων (18^ο έτος) και αφ’ ετέρου, στην περίπτωση φοίτησης του υποψηφίου σε άλλο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, κατοχύρωσης γραπτής άδειας από τον Προϊστάμενο του Ιδρύματος αυτού, σύμφωνα με την οποία να του επιτρέπεται η εγγραφή του στο *OU*. Όσον αφορά το μέγιστο όριο ηλικίας, επισημαίνεται πως δεν υπάρχει κανένα όριο ηλικίας.

➔ ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Η εκπαιδευτική προσέγγιση του *British Open University* είναι γνωστή ως ‘ανοικτή και υποστηρικτική μάθηση’ (*supported open learning*) ή αλλιώς ‘εξ αποστάσεως Εκπαίδευση’ (*distance learning*).

Η λέξη ‘στηρικτική’ σηματοδοτεί την υποστήριξη των Φοιτητών από τους Διδάσκοντες και τις άλλες υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση αυτών, όπως η Βιβλιοθήκη (*Library*), το *Open University Students Association* κ.α.

Η λέξη ‘ανοικτή’ αναφέρεται στη δυνατότητα του Σπουδαστή αφ’ ενός να επιλέγει ο ίδιος τον χρόνο και τον τόπο μελέτης του δοθέντος υλικού και αφ’ ετέρου να προετοιμάζει τις εργασίες του ή ακόμη και να συνεργάζεται με άλλους συμΦοιτητές του.

Όσον αφορά το υλικό που χορηγείται από το Πανεπιστήμιο, αυτό παρέχεται σε μία από τις παρακάτω μορφές:

- ❑ Έντυπο υλικό
- ❑ Βιβλία
- ❑ Ακουστικές κασέτες
- ❑ Βιντεοκασέτες
- ❑ Τηλεοπτικά Προγράμματα
- ❑ Cd-rom/ λογισμικό
- ❑ Ιστοσελίδες
- ❑ Υλικά για πειραματισμό στο σπίτι

Για τις περιπτώσεις των ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) υπάρχουν άλλες εξειδικευμένες εναλλακτικές μορφές διδακτικού υλικού συμβατό σε κάθε αναπηρία.

Οι **δραστηριότητες** για κάθε Ενότητα διακρίνονται σε:

- Εργασίες που ανατίθενται από τους καθηγητές
- Εξεταστική και
- Μέρες σχολείου.

Οι εργασίες καλύπτουν ένα μέρος από αυτά που έχει διδαχθεί ο Φοιτητής και τον βοηθάνε στην καλύτερη κατανόηση και την αξιοποίηση των παρεχόμενων γνώσεων. Η εξεταστική διενεργείται καθ' όμοιο τρόπο με τα συμβατικά Πανεπιστήμια. Όσον αφορά στις ημέρες σχολείου, αυτές αποτελούν ευκαιρία ώστε να έρχονται οι Σπουδαστές σε προσωπική επαφή με τους Καθηγητές τους καθώς και με άλλους συμφοιτητές τους, αν και συνήθως είναι προαιρετικές. Πρόκειται για τις αντίστοιχες Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Μερικά μαθήματα (αντίστοιχες Θεματικές Ενότητες) μπορεί να περιλαμβάνουν και καθημερινή 'μέρα σχολείου', η οποία πραγματοποιείται σε διάφορα χρονικά διαστήματα και διαφορετικές τοποθεσίες..

Για κάθε Ενότητα υπάρχει και Χρονοδιάγραμμα, το οποίο περιλαμβάνει τις εβδομαδιαίως προγραμματισμένες δραστηριότητες και τις προθεσμίες παράδοσης των εργασιών από τους Φοιτητές στους καθηγητές τους.

➔ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Σήμερα, υπάρχουν περίπου 150.000 Προπτυχιακοί Φοιτητές και περισσότεροι από 30.000 Μεταπτυχιακοί. Περίπου 10.000 είναι Φοιτητές ΑΜΕΑ. Το σύνολο των Φοιτητών μελετάει σε μερική βάση, ενώ περίπου το 70% των Προπτυχιακών Φοιτητών είναι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης. Οι Σπουδές περισσότερων από 50.000 Φοιτητών χρηματοδοτούνται από τους εργοδότες τους.

Τα περισσότερα από τα Προγράμματα Σπουδών του *OU* διεξάγονται σε όλη την Ευρώπη, ενώ μερικά εξ αυτών και σε άλλα μέρη του κόσμου, καθώς περισσότεροι από 25.000 Φοιτητές του Βρετανικού Ανοικτού Πανεπιστημίου ζουν εκτός Αγγλίας.

Το Πανεπιστήμιο κατατάσσεται στα κορυφαία Πανεπιστήμια της Αγγλίας για την Ποιότητα του και τις διδακτικές μεθόδους του.

Συγκεκριμένα, το έτος 2004 οι *Sunday Times University Guide 2004's table of universities* με τις καλύτερες βαθμολογίες σε εθνικό για την παρεχόμενη διδασκαλία κατέταξε το *OU* στην πέμπτη θέση μπροστά από το *Oxford* και το *University College London* για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά. Η βαθμολόγηση του στηρίζεται σε επίσημες μετρήσεις της ποιότητας στην διδασκαλία του Πανεπιστημίου από την Εθνική Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας για την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (*Quality Assurance Agency for Higher Education*).

Παράλληλα, στην ετήσια Εθνική Έρευνα, που διεξάγεται από το Συμβούλιο Χρηματοδότησης της Αγγλίας για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (HEFCE) (*Higher Education Funding Council for England*) μέσω του *NSS (National Student Survey)* και στην οποία παίρνουν μέρος οι ίδιοι οι Φοιτητές όλων των Πανεπιστημίων στην Αγγλία, το *OU* κατέλαβε την πρώτη θέση για δύο συνεχόμενα έτη (2005 και 2006). Αντικείμενο της Έρευνας είναι η ικανοποίηση από την πλευρά των Φοιτητών για το Πανεπιστήμιο στο οποίο σπουδάζουν. Το *OU* συγκέντρωσε ένα μέσο όρο ικανοποίησης 4.5 με άριστα το 5, βαθμό που κανένα άλλο από τα υπόλοιπα 129 ιδρύματα που συμμετείχαν στην έρευνα δεν κατάφερε να συγκεντρώσει.

2.7 Αποτύπωση και Περιγραφή του Πλαισίου Υλοποίησης των Έργων του ΕΑΠ

Τα Έργα του ΕΑΠ χαρακτηρίζονται ως ‘αλληλοσυμπληρωματικά’, αποδίδοντας, στο σύνολο τους, έναν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αναπτυξιακών παρεμβάσεων στις ακαδημαϊκές και διοικητικές λειτουργίες του Ιδρύματος.

Ο συνολικός Προϋπολογισμός συγχρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση (ΕΠΕΑΕΚ II), κατά την 3^η προγραμματική περίοδο 2000-2006, ανέρχεται στα 25.170.944,59 € για 13 συνολικά Έργα.

Τα δύο κυριότερα Έργα ανάπτυξης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, τα οποία συγκεντρώνουν και το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού (~ 9,5 εκατ. € έκαστο) είναι:

- **‘Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’**
- **‘Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ’**

Εξίσου σημαντικό με τα δύο προηγούμενα είναι και το Έργο **‘Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοικτού Πανεπιστημίου’**, με μικρότερο, ωστόσο, προϋπολογισμό, της τάξης δηλαδή του 1,7 εκατ. €. Ο εξέχουσας σημασίας ρόλος του συγκεκριμένου Έργου στην ευρύτερη ανάπτυξη του Ιδρύματος έγκειται τόσο στην καινοτομία του αντικειμένου του όσο και στο ότι η Βιβλιοθήκη αποτελεί κομβικό σημείο των ακαδημαϊκών λειτουργιών του Ιδρύματος.

Όλα τα Έργα του ΕΑΠ υλοποιούνται με αυτεπιστασία, εκτός των υπό-Έργων Δημοσιότητας και Προβολής καθώς και προμηθειών διδακτικού υλικού που υλοποιούνται με Ανάδοχο.

Στις ακόλουθες υπό- Ενότητες, ο Αξιολογητής αναλύει τις πραγματοποιηθείσες εκροές και αποτελέσματα που επετεύχθησαν μέχρι σήμερα, σε σχέση με τους πραγματικούς στόχους και την οικονομική επίδοση του κάθε Έργου. Επίσης, εξετάζονται διεξοδικά οι επιπτώσεις μέχρι το χρόνο αναφοράς της Μελέτης Αξιολόγησης, ενώ ταυτόχρονα αποτιμάται ο βαθμός επίτευξης των στόχων, μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου, και ανάγονται κάποια αξιολογητικά ερωτήματα. Τέλος, ο Μελετητής καταλήγει σε μια σειρά συμπερασμάτων για την αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα και τις επιπτώσεις των Έργων .

Κύρια πηγή στοιχείων για την αξιολόγηση των Αναπτυξιακών Έργων του ΕΑΠ αποτελούν τα αρχικά Τεχνικά Δελτία των Έργων και Υπό-Έργων καθώς και τα Τριμηνιαία Δελτία Έργων και Υπό-Έργων .

2.7.1 Έργο: 'Δημιουργία & Λειτουργία Βιβλιοθήκης ΕΑΠ'

Το συγκεκριμένο Έργο εντάχθηκε το έτος 2001 στο ΕΠΕΑΕΚ, με προγραμματισμένη ημερομηνία έναρξης 01/05/2001, ημερομηνία λήξης φυσικού αντικειμένου στις 30/09/2008 και ημερομηνία ολοκλήρωσης οικονομικού αντικειμένου στις 31/12/2008, παράλληλα, με το κλείσιμο και του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Όπως φαίνεται και στον παραπάνω Πίνακα, το Τεχνικό Δελτίο του Έργου υπεβλήθη προς τροποποίηση τρεις φορές, με τελευταία έγκριση αυτή του Σεπτεμβρίου του έτους 2007 με αναθεωρημένο προϋπολογισμό.

Το **αντικείμενο του Έργου** αφορά στη δημιουργία και ανάπτυξη της "εξ Αποστάσεως Βιβλιοθήκης", της πρώτης ελληνικής Βιβλιοθήκης "ειδικευμένης" στην Εκπαίδευση από απόσταση. Η "εξ Αποστάσεως Βιβλιοθήκη" θα παρέχει υπηρεσίες κυρίως από απόσταση, με σωστή στελέχωση και κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή ειδικά προσαρμοσμένη στο χαρακτήρα και τις ανάγκες του Ανοικτού Συστήματος Εκπαίδευσης και της εκπαιδευτικής προσέγγισης που υιοθετεί το ΕΑΠ.

Ειδικότερα, οι κύριες υπηρεσίες που πρόκειται να αναπτυχθούν, στα πλαίσια του εν λόγω Έργου, συνοψίζονται στις ακόλουθες:

- Υπηρεσία πρόσκτησης και επεξεργασίας έντυπου και ψηφιακού υλικού.
- Υπηρεσία εξυπηρέτησης χρηστών που περιλαμβάνει τις υπηρεσίες: εξ αποστάσεως πληροφόρησης και ηλεκτρονικής υποστήριξης χρηστών, δανεισμού, διαδανεισμού, κυκλοφορίας και διακίνησης υλικού.
- Υπηρεσία επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες Βιβλιοθήκες, κοινοπραξίες Βιβλιοθηκών και οργανισμούς.

Με την ολοκλήρωση του Έργου οι χρήστες της εξ' αποστάσεως Βιβλιοθήκης ωφελούνται κατά τον ακόλουθο τρόπο:

- Αποκτούν πρόσβαση σε:
 - Course packs (συνοδευτικό υλικό στα Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ)
 - Ψηφιακές, βιβλιογραφικές ή πλήρους κειμένου συλλογές
 - Υλικό που αφορά στην Εκπαίδευση από απόσταση.
- Δυνατότητα επικοινωνίας on line με την υπηρεσία πληροφόρησης (16 ώρες/ μέρα)
- Δυνατότητα ενημέρωσης και από απόστασης Εκπαίδευσης πάνω στη χρήση της Βιβλιοθήκης (on line tutorials, βασικές πρακτικές on line έρευνας, κλπ.).

Με την επέκταση, το **υπό-Έργο της αυτεπιστασίας** ενισχύεται με τις παρακάτω δραστηριότητες:

- Συνέχιση των υπηρεσιών που παρέχονται από τη Βιβλιοθήκη στους υπάρχοντες και νέους χρήστες:
 - Πρόσκτηση και επεξεργασία νέου έντυπου και ψηφιακού υλικού
 - Εξ' αποστάσεως πληροφόρηση και ηλεκτρονικής υποστήριξη αυξημένου πλήθους χρηστών
 - Διαδανεισμό, κυκλοφορία και διακίνηση του υλικού
 - Διαδανεισμό, κυκλοφορία του εναλλακτικού υλικού που παράγει το ΕΑΠ
 - Επικοινωνία και συνεργασία με άλλες βιβλιοθήκες, κοινοπραξίες βιβλιοθηκών και οργανισμούς και συμμετοχή σε Προγράμματα εξυπηρέτησης χρηστών, όπως το "Ερμής".
- Υποστήριξη, επικαιροποίηση/ επέκταση των Θεματικών Πυλών, με στόχο την κάλυψη των διευρυμένων αναγκών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας
- Ανάπτυξη νέων υπηρεσιών που εξυπηρετούν τους σκοπούς των 'εξ αποστάσεων βιβλιοθηκών', όπως το "ask a librarian"
- Επέκταση του ωραρίου λειτουργίας της Βιβλιοθήκης και τα απογεύματα της εβδομάδας καθώς και τα Σαββατοκύριακα

Ακολούθως, στον Πίνακα 31, παρουσιάζονται αναλυτικά τα υπό- Έργα που εντάσσονται στο Έργο 'Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου', όπου και καταγράφεται και ο προϋπολογισμός για καθένα εξ αυτών ξεχωριστά.

Ειδικότερα, ωστόσο, το συγκεκριμένο Έργο ενισχύθηκε με τα εξής υπό- Έργα:

- Υπό-Έργο 8: 'Προμήθεια Έντυπου & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκης ΕΑΠ (Γ' φάση)'
- Υπό-Έργο 9: 'Συνδρομές σε Έντυπα & Ηλεκτρονικά Περιοδικά και Βάσεις Δεδομένων (Β' φάση)',

καθώς επίσης και με τη συνέχιση των υπηρεσιών που παρέχονται από τη Βιβλιοθήκη, όπως περιγράφονται παραπάνω, στους υπάρχοντες και νέους χρήστες έως και 30-9-2008.

Πίνακας 31. Έργο: Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοιχτού Πανεπιστημίου

Αριθ. ΟΠΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΟΥ	Π/Υ 1	Π/Υ 2	Π/Υ 3	Π/Υ 4
a60582	Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοιχτού Πανεπιστημίου	1335999,99	1242000,00	1.748.680,00	1.951.217,00
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΥΠΟ-ΕΡΓΩΝ		Π/Υ 1	Π/Υ 2	Π/Υ 3	Π/Υ 4
1.	Προμήθεια έντυπο & ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού βιβλιοθήκης ΕΑΠ (Α' φάση)	203.081,43	203.081,43	203.081,43	203.048,01
2.	Συνδρομές σε έντυπα & ηλεκτρονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων (Β' φάση)	172.560,53	172.560,53	172.560,53	156.953,90
3.	Χρηματοοικονομική & επιστημονική υποστήριξη για την υλοποίηση του Έργου της βιβλιοθήκης του ΕΑΠ	67.498,16	0,00	0,00	0,00
	Τεχνικός Σύμβουλος Εμπειρογνώμονας (τροποποίηση του ανωτέρου υπό-Έργου 3)		43.540,0	43.540,00	43.540,00
4.	Δημιουργία & Λειτουργία Βιβλιοθήκης ΕΑΠ	881.121,06	809.013,90	956.693,93	1.106.786,36
5.	Δημιουργία Θεματικών Πυλών	2.934,7	5.000,00	5.000,00	79.000,00
6.	Προμήθεια Λογισμικού	8.804,11	8.804,10	8.804,11	8.568,00
7.	Προμήθεια Έντυπο & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκης ΕΑΠ (Β' φάση)	0,00	94.000,00	94.000,00	88.320,73
8.	Προμήθεια Έντυπου & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκης ΕΑΠ (Γ' Φάση)	0,00	0,00	205.000,00	205.000,00
9.	Συνδρομές σε έντυπα & ηλεκτρονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων (Β' φάση)	0,00	0,00	60.000,00	60.000,00

➔ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟ-ΈΡΓΩΝ

Παρακάτω καταγράφεται αναλυτικά η πρόοδος ανά ενταγμένο υπό-Έργο:

□ Υπό-Έργο 1: ‘Προμήθεια Έντυπου & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού της βιβλιοθήκης του ΕΑΠ (Α' φάση)’

Το συγκεκριμένο υπό-Έργο έχει ημερομηνία έναρξης στις 19/6/2002 και λήξη φυσικού αντικειμένου 20/3/2006, ενώ επισημαίνεται πως έχει ολοκληρωθεί και αναμένεται η αποπληρωμή του.

Επισημαίνεται ότι στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο προσφέρονται 200 Θεματικές Ενότητες (ΘΕ), συνολικά, για κάθε μια εκ των οποίων διατίθενται έξι επιπλέον βιβλία σε 2 αντίτυπα. Δεδομένων των συνεργασιών με άλλες ακαδημαϊκές, δημόσιες και δημοτικές Βιβλιοθήκες σε όλη την Ελλάδα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Βόλο, Κρήτη, Θράκη) θα λειτουργήσει σύστημα διαδανεισμού για την βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών- Φοιτητών του ΕΑΠ. Το υλικό θα καταλογογραφηθεί στη Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ, ως περιουσία πλέον της Βιβλιοθήκης.

Εκτιμάται ότι το Ίδρυμα προμηθεύτηκε 6.114 αντίτυπα, παρέλαβε 3.258 βιβλία σε έντυπη μορφή και 9 Τόμους σε ηλεκτρονική μορφή.

□ Υπό-Έργο 2: ‘Συνδρομές σε έντυπα & ηλεκτρονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων (Β' φάση)’

Το συγκεκριμένο υπό-Έργο έχει ημερομηνία έναρξης στις 19/6/2002 και λήξη φυσικού αντικειμένου 31/12/2006, ενώ επισημαίνεται πως έχει γίνει ήδη και η αποπληρωμή του Αναδόχου. Σύμφωνα με την σύμβαση ο Ανάδοχος πληρώνεται σε τακτές δόσεις με την παράδοση του πρώτου τεύχους των περιοδικών, επομένως έχει πραγματοποιηθεί η αποπληρωμή του Αναδόχου νωρίτερα της οριστικής παραλαβής όλων των τευχών.

Σκοπός του Έργου είναι η απόκτηση αφ' ενός της πλέον πρόσφατης σειράς επιστημονικών περιοδικών και αφ' ετέρου ηλεκτρονικών βάσεων που περιέχουν παλαιότερες εκδόσεις, προκειμένου οι Φοιτητές και οι επιστημονικοί συνεργάτες του ΕΑΠ (και όχι μόνο) να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των Προγραμμάτων Σπουδών.

Όσον αφορά την ανάπτυξη συλλογής περιοδικών πρόκειται να συναφθούν συμφωνίες με κοινοπραξίες και μεμονωμένους Εκδοτικούς Οίκους.

Επισημαίνεται πως έχουν ολοκληρωθεί οι παραλαβές των τευχών, στο σύνολο τους (14 περιοδικά, 64 τεύχη), για τα έτη 2002, 2003 και το 2006, ενώ έχει, ταυτόχρονα, επιτευχθεί η ανανέωση της συνδρομής, για το έτος 2006, των Βάσεων Δεδομένων, μέσω των οποίων συνεχίζεται η χρήση της αναζήτησης.

□ **Υπό-Έργο 3: ‘Χρηματοοικονομική & επιστημονική υποστήριξη για την υλοποίηση του Έργου της βιβλιοθήκης του ΕΑΠ’/ ‘Τεχνικός Σύμβουλος Εμπειρογνώμονας’**

Το παρόν υπό-Έργο έχει αλλάξει τίτλο (‘Τεχνικός Σύμβουλος Εμπειρογνώμονας’), με την δεύτερη τροποποίηση, ενώ παράλληλα μεταφέρθηκε και κομμάτι του Προϋπολογισμού στα νέα υπό-Έργα.

Το αρχικό αντικείμενο του υπό-Έργου, ωστόσο, διατηρήθηκε σε μεγάλο βαθμό, όπως ομοίως και οι ημερομηνίες έναρξης (19/6/2002) και λήξης (31/12/2006).

Το **αντικείμενο** παροχής υπηρεσιών του Τεχνικού Συμβούλου - Εμπειρογνώμονα είναι η αναγκαία τεχνική υποστήριξη προς το Ανοικτό Πανεπιστήμιο πάνω στη διαδικασία υλοποίησης του Έργου. Ειδικότερα, το Έργο του Συμβούλου στοχεύει στην έγκαιρη προετοιμασία, με τον αποτελεσματικότερο και αποδοτικότερο τρόπο, ώστε να επιτευχθεί απρόσκοπτα η υλοποίηση του Έργου, με παραδοτέο την Εκπόνηση Μελέτης/εμπειρογνωμοσύνης σχετικά με τις διαδικασίες και τα μέσα διάχυσης και προβολής των αποτελεσμάτων των Έργων καθ’ όλη τη διάρκεια εξέλιξης της υλοποίησής τους.

Οι ενέργειες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί είναι οι εξής:

- Παρακολούθηση των τιμών των δεικτών του Έργου και του φυσικού αντικειμένου
- Διορθωτικές εισηγήσεις για την αντιμετώπιση προβλημάτων κατά την διάρκεια υλοποίησης του Έργου
- Τακτικές συναντήσεις με τον Υπεύθυνο Έργου και την ομάδα Έργου για την παρακολούθηση του φυσικού αντικειμένου.

Το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του υπό-Έργου έχει ολοκληρωθεί.

□ **Υπό-Έργο 4: ‘Δημιουργία & Λειτουργία Βιβλιοθήκης ΕΑΠ’**

Το συγκεκριμένο είναι και το κύριο υπό-Έργο του Έργου ‘Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοικτού Πανεπιστημίου’, με τον μεγαλύτερο προϋπολογισμό στο ΤΔΕ.

Κύριο αντικείμενο του υπό-Έργου 4 είναι η δημιουργία, λειτουργία και υποστήριξη της βιβλιοθήκης με το απαραίτητο και κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό και υπηρεσίες υποστήριξης.

Όσον αφορά, ειδικότερα, το ανθρώπινο δυναμικό, οι απασχολούμενοι στην βιβλιοθήκη ασχολούνται με τις παρακάτω επιμέρους δραστηριότητες :

- Οργάνωση και Τεκμηρίωση Συλλογών Υλικού
- Εξυπηρέτηση των χρηστών
 - Υπηρεσία διαδανισμού
 - Εξυπηρέτηση και ηλεκτρονική υποστήριξη των χρηστών
 - Κυκλοφορία και διακίνηση του υλικού της βιβλιοθήκης
 - Συνεργασία και επικοινωνία με ΚΕΑΒ και άλλες βιβλιοθήκες
- Οργάνωση της Ηλεκτρονικής υποδομής (προσδιορισμός των αναγκών, έρευνα αγοράς, κατάρτιση προδιαγραφών).

Στα πλαίσια της Εκπαίδευσης και συνεχούς επιμόρφωσης του προσωπικού, οι απασχολούμενοι στην βιβλιοθήκη έχουν συμμετάσχει σε Συνέδρια, Ημερίδες, Σεμινάρια και παρουσιάσεις με θέματα σχετικά με την βιβλιοθήκη, ενώ επισημαίνεται η ενεργή συμμετοχή αυτών (με παρουσίαση) στο Πανελλήνιο Συνέδριο ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Έχουν συναφθεί συνεργασίες ή και κοινοπραξίες με άλλες βιβλιοθήκες και ανάλογους Οργανισμούς και Φορείς, προκειμένου να μεταφερθεί και αξιοποιηθεί η εμπειρία και τεχνογνωσία αυτών κατά την ανάπτυξη της βιβλιοθήκης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Στις δαπάνες συμπεριλαμβάνονται η αγορά αναλωσίμων καθώς και τα επαγγελματικά ταξίδια του Επιστημονικά Υπεύθυνου.

Έχει πραγματοποιηθεί η παραλαβή της Μελέτης με τίτλο 'Μελέτη για την ανάπτυξη Συστήματος διαχείρισης Θεματικών Πυλών', ενώ αναμένεται η περαιτέρω ανάπτυξη των υπηρεσιών που παρέχει η βιβλιοθήκη στους Φοιτητές του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και η απασχόληση του προσωπικού της βιβλιοθήκης για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών αυτής.

□ **Υπό-Έργο 5: 'Δημιουργία Θεματικών Πυλών'**

Το συγκεκριμένο υπό-Έργο έχει ημερομηνία έναρξης στις 01/5/2002 και λήξη φυσικού αντικειμένου 10/10/2006.

Το αντικείμενο του αφορά στη δημιουργία Θεματικών Πυλών στο Διαδίκτυο. Οι ολοκληρωμένες συλλογές (σε συγκεκριμένους τομείς και Θεματικές Ενότητες που προσφέρει το ΕΑΠ) και, κυρίως, το υλικό Εκπαίδευσης που παράγει το ΕΑΠ καθώς και εκείνο το υλικό που προμηθεύεται (πλήρη κείμενα, οπτικοακουστικό υλικό, συνοδευτικό θεματικό υλικό σε ψηφιακή μορφή - course packs) θα αποτελέσουν το περιεχόμενο θεματικών portals, στα οποία η πρόσβαση θα είναι εφικτή μέσω της κεντρικής ιστοσελίδας της Βιβλιοθήκης.

Τα θεματικά αυτά portals θα ενημερώνονται συνεχώς και θα παρέχουν συστηματοποιημένη και θεματοποιημένη πληροφόρηση στους χρήστες της. Εξαιτίας του ιδιαίτερου εκπαιδευτικού του ρόλου, το ΕΑΠ εκτός από τα προαναφερθέντα θεματικά portals, θα δημιουργήσει στο Διαδίκτυο μοναδικό, παγκοσμίως, θεματικό κόμβο με υλικό σχετικό με την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση και αναρτημένο στην ελληνική γλώσσα. Επισημαίνεται πως ήδη, για τη δημιουργία του συγκεκριμένου κόμβου, έχει ολοκληρωθεί η προμήθεια του απαιτούμενου λογισμικού και των κατάλληλων λειτουργικών συστημάτων κόμβων και δικτύων.

Μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της παρούσης Μελέτης έχει πραγματοποιηθεί η δημιουργία τεσσάρων Θεματικών Πυλών, ολοκληρώνοντας το φυσικό αντικείμενο του Έργου, ενώ αναμένεται η αποπληρωμή του Έργου.

□ **Υπό-Έργο 6: ‘Προμήθεια Λογισμικού’**

Το συγκεκριμένο υπό-Έργο έχει ημερομηνία έναρξης στις 5/7/2005 και λήξη φυσικού αντικειμένου 24/7/2006.

Αφορά στην προμήθεια του απαιτούμενου λογισμικού και των κατάλληλων λειτουργικών συστημάτων κόμβων και δικτύων, προκειμένου να δημιουργηθούν οι Θεματικές Πύλες. Αναφέρεται πως για τη δημιουργία θεματικού κόμβου στο Διαδίκτυο με υλικό σχετικό με την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση κρίνονται απαραίτητα ειδικά λογισμικά πακέτα και λειτουργικά συστήματα κόμβων και δικτύων.

Η επιλογή του Αναδόχου έχει γίνει με ανοιχτές διαδικασίες. Το υπό-Έργο έχει ολοκληρωθεί με την παραλαβή του Έργου ‘Σχεδίαση και Υλοποίηση Λογισμικού Συστήματος για την ανάπτυξη Θεματικών Portals για την Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ’.

□ **Υπό-Έργο 7: ‘Προμήθεια Έντυπο & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκες ΕΑΠ (Β' φάση)’**

Το παρόν υπό-Έργο αφορά στην προμήθεια συμπληρωματικού έντυπου και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού Βιβλιοθήκης του ΕΑΠ.

Στα πλαίσια του συγκεκριμένου υπό-Έργου προγραμματίζεται η προμήθεια 2.000 βιβλίων για την κάλυψη των αναγκών της Βιβλιοθήκης και την καλύτερη εξυπηρέτηση των Φοιτητών και χρηστών της Βιβλιοθήκης. Παράλληλα, θα αποκτηθεί ηλεκτρονικό υλικό (CD-ROM κλπ), εφόσον κριθεί κατάλληλο για τις ανάγκες των φοιτούντων και των Διδασκόντων του ΕΑΠ.

Το υπό-Έργο έχει ανατεθεί σε Ανάδοχο μέσα από διεθνή Διαγωνισμό. Έχει ολοκληρωθεί η παραλαβή 3.228 αντιτύπων σε έντυπη μορφή και 23 Τόμων σε ηλεκτρονική μορφή, εκ των οποίων το ένα αφορά συνδρομή σε 102 ηλεκτρονικά βιβλία και έχει ολοκληρωθεί.

□ **Υπό-Έργο 8: ‘Προμήθεια Έντυπου & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκης ΕΑΠ (Γ' Φάση)’**

Το παρόν υπό-Έργο αφορά στην προμήθεια έντυπου και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού Βιβλιοθήκης του ΕΑΠ (Γ' φάση). Προγραμματίζεται η προμήθεια 4.000 αντιτύπων (2.000 τίτλοι από 2 αντίτυπα) για την κάλυψη των αναγκών της Βιβλιοθήκης και την καλύτερη εξυπηρέτηση των Φοιτητών και χρηστών της Βιβλιοθήκης.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο προχώρησε σε ανεύρεση Αναδόχου για την προμήθεια έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού βιβλιοθήκης του ΕΑΠ (Γ' φάση) μέσω διεθνή Διαγωνισμού. Η διενέργεια του Διαγωνισμού πραγματοποιήθηκε στις 27/3/2007 και το υπό-Έργο κατακυρώθηκε (Απ. ΔΕ 25/4/2007) στην εταιρεία Π. Ιωαννίδου & ΣΙΑ ΟΕ. Στις 10/5/2007 υπεγράφη η Σύμβαση με τον επιλεγέντα Ανάδοχο.

Αναμένεται η ολοκλήρωση του υπό-Έργου με την παράδοση του έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού της βιβλιοθήκης από τον Ανάδοχο.

□ **Υπό-Έργο 9: ‘Συνδρομές σε έντυπα & ηλεκτρονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων (Β' φάση)’**

Το Έργο ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2007 και λήγει στις 31/12/2007

Το αντικείμενο του αφορά στην ανανέωση, για το έτος 2007, συνδρομών σε σειρές επιστημονικών περιοδικών και ηλεκτρονικών βάσεων που περιέχουν παλαιότερες εκδόσεις, προκειμένου οι Φοιτητές και οι επιστημονικοί συνεργάτες του ΕΑΠ (και όχι μόνο) να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των Θεματικών Ενοτήτων και Προγραμμάτων Σπουδών.

Στις 31/10/2006 εγκρίθηκε από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ η διενέργεια του πρόχειρου Διαγωνισμού για τις Συνδρομές σε έντυπα και ηλεκτρονικά περιοδικά. Το υπό-Έργο βρίσκεται στη διαδικασία Διαγωνισμού για την επιλογή Αναδόχου.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι ροές χρηματοδότησης ανά υπό-Έργο και το ποσοστό απορρόφησης, αντίστοιχα.

Όπως φαίνεται τα πέντε εκ των συνολικά εννέα υπό-Έργων έχουν ολοκληρωθεί σε ποσοστό 100%, ενώ σε χαμηλά ποσοστά παραμένουν οι Θεματικές Πύλες, που, ενώ έχει ολοκληρωθεί ως υπό-Έργο, δεν έχει γίνει αποπληρωμή. Επισημαίνεται, ως προς το υπό-Έργο 5, μια απόκλιση ανάμεσα στα στοιχεία του τελευταίου Τριμηνιαίου δελτίου του Έργου και τη παρουσίαση των ροών πληρωμής, όπως αυτή δίνεται στην παρουσίαση του ΤΔΕ στο ΟΠΣ. Συγκεκριμένα, ενώ αναφέρεται στο Τριμηνιαίο Δελτίο του υπό-Έργου ότι έχει γίνει η αποπληρωμή, ωστόσο αυτό δεν εμφανίζεται στους ρυθμούς απορρόφησης.

Πίνακας 32. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της παρούσης Μελέτης

A/A	ΌΝΟΜΑ ΥΠΟ- ΕΡΓΟΥ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
1.	Προμήθεια Έντυπου & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκης ΕΑΠ (α' φάση)	203.048,01	203.048,01	100
2.	Συνδρομές σε Έντυπα & Ηλεκτρονικά Περιοδικά και Βάσεις Δεδομένων (Α' Φάση)	156.953,90	156.953,90	100
3.	Τεχνικός Σύμβουλος - Εμπειρογνώμονας	43.540,00	43.540,00	100
4.	Δημιουργία & Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	1.106.786,36	828.177,25	74,83
5.	Δημιουργία Θεματικών Πυλών	79.000,00	5.000,00	6,33
6.	Προμήθεια Λογισμικού	8.568,00	8.568,00	100
7.	Προμήθεια Έντυπου & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκης ΕΑΠ (Β' Φάση)	88.320,73	88.320,73	100
8.	Προμήθεια Έντυπου & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκης ΕΑΠ (Γ' Φάση)	205.000,00	34.184,57	16,68
9.	Συνδρομές σε Έντυπα & Ηλεκτρονικά Περιοδικά και Βάσεις Δεδομένων (Β' Φάση)	60.000,00	0,00	0
	ΣΥΝΟΛΟ	1.951.217,00	1.367.792,46	70,1%

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

Πίνακας 33. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	49.600,00	38.399,90	77,42
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	960.019,89	739.848,93	77,07
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ	107.540,00	43.540,00	40,49
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	1.300,00	1.111,25	85,48
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ / ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ	18.000,00	45,41	0,25
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	30.000,00	15.768,60	52,56
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	20.000,00	7.690,00	38,45
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ	216.953,9,00	156.953,9	72,34
ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	109.972,28	65.975,85	59,99
ΑΓΟΡΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ	424.262,93	289.890,62	68,33
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	5.000,00	0,00	0
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	8.568,00	8.568,00	100
ΣΥΝΟΛΟ	1.951.217,00	1.367.792,46	70,1%

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

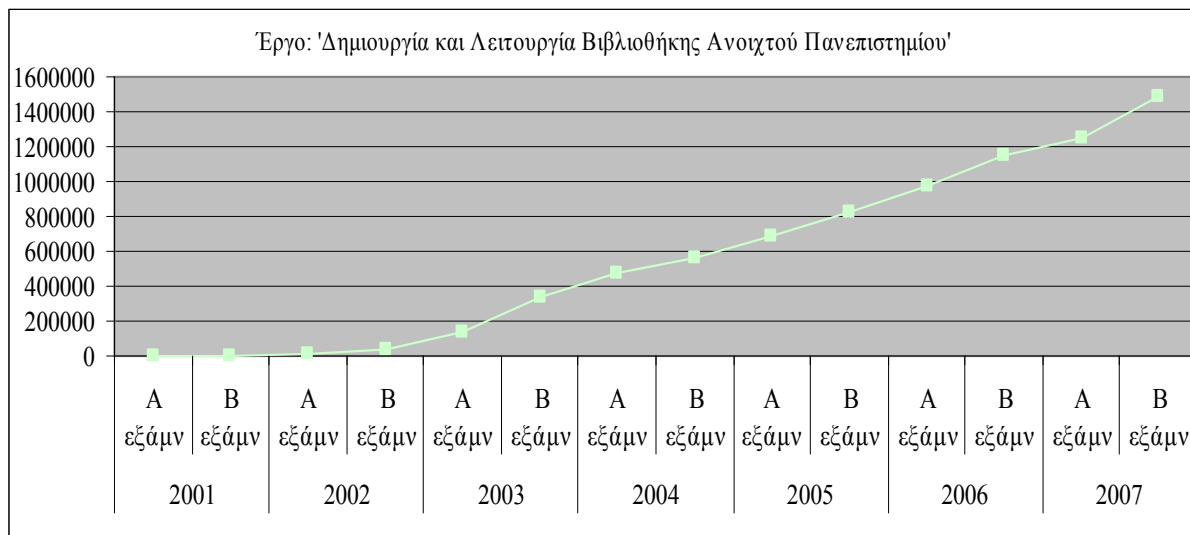
Πίνακας 34. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το 2007

Έτη	2002		2003		2004		2005		2006		2007		
Εξάμηνα	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	ΣΥΝΟΛΟ
Προμήθεια Έντυπου & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκης (Α' φάση)	0	254,84	0	118.254,43	19.164,13	3.938,19	8.044,39	28.988,81	24.403,22	0	0	0	203.048,01
Συνδρομές σε Έντυπα & Ηλεκτρονικά Περιοδικά και Βάσεις Δεδομένων (Α' Φάση)	0	0	32.184,5	7.067,61	32.096,00	7.067,61	32.184,50	7.067,61	32.184,48	7.101,59	0	0	156.953,9
Τεχνικός Σύμβουλος - Εμπειρογνώμονας	0	0	0	16.136,5	0	0	6.850,87	0	6.850,88	0	13.701,75	0	43.540,00
Δημιουργία & Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	8.076,03	32.786,67	62.581,79	63.709,91	78.093,51	82.722,28	76.659,92	96.838,18	89.924,14	79.930,08	77.012,45	104.179,49	852.514,45
Δημιουργία Θεματικών Πυλών	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.000,00	0	0	5.000,00
Προμήθεια Λογισμικού	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.568,00	0	0	8.568,00
Προμήθεια Έντυπου & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκης ΕΑΠ (Β' Φάση)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79.780,1	8.540,63	0	88.320,73
Προμήθεια Έντυπου & Ηλεκτρονικού Εκπαιδευτικού Υλικού Βιβλιοθήκης ΕΑΠ (Γ' Φάση)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	102.500,00	102.500,00
Συνδρομές σε Έντυπα & Ηλεκτρονικά Περιοδικά και Βάσεις Δεδομένων (Β' Φάση)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30.000,00	30.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	8.076,03	33.041,51	94.766,29	205.168,45	129.353,64	93.728,08	123.739,68	132.894,6	153.362,72	180.379,77	99.254,83	236.679,49	
ΣΩΦΡΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ (ΟΑ)	8.076,03	41.117,54	135.883,83	341.052,28	470.405,92	564.134,00	687.873,68	820.768,28	974.131,00	1.154.510,8	1.253.765,6	1.490.445,1	

*Η Μελέτη Αξιολόγησης καταγράφει μέχρι και τις πληρωμές του 2007.

Στο ακόλουθο Διάγραμμα αποτυπώνονται ξεκάθαρα η διαχρονική εξέλιξη των ροών πληρωμών του Έργου 'Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης του ΕΑΠ'.

Διάγραμμα 3. Διαγραμματική απεικόνιση Ροών Πληρωμών του Έργου

2.7.2 Έργο: ‘Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του ΕΑΠ’

Αντικείμενο του Έργου αποτελεί η βελτίωση του ήδη υπάρχοντος Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, με τίτλο ‘Πρόγραμμα Σπουδών Πληροφορικής’ και η δημιουργία ενός νέου Μεταπτυχιακού Προγράμματος. Ο στόχος του Έργου συνίσταται αφ’ ενός στην ενίσχυση των ερευνητικών και αναπτυξιακών δεξιοτήτων στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών και αφ’ ετέρου την άρτια κατάρτιση στελεχών, ιδιαίτερα Αποφοίτων άλλων Τμημάτων, ωστόσο συναφών επιστημονικών πεδίων.

Στα πλαίσια του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, προβλέπεται η ανάπτυξη ηλεκτρονικού υλικού αφ’ ενός για την υποβοήθηση της διδασκαλίας από απόσταση των Θεματικών Ενοτήτων του πρώτου και δεύτερου έτους του συγκεκριμένου Προγράμματος και αφ’ ετέρου για τη διαχείριση της πληροφορίας που σχετίζεται με τη διδασκαλία από απόσταση.

Κατά την αύξηση του προϋπολογισμού του έτους 2007, με σκοπό τόσο την ποιοτική όσο και ποσοτική αναμόρφωση, βελτίωση και επέκταση των πακέτων εργασίας, ώστε να καταγραφεί και να ενσωματωθεί η εμπειρία της υλοποίησης του παρόντος Έργου, σχεδιάζονται ενέργειες και δράσεις που θα αφορούν κυρίως στη μεγαλύτερη αξιοποίηση σύγχρονων Συστημάτων και Τεχνολογιών Πληροφορικής. Ενδεικτικά, αναφέρεται η ολοκλήρωση σε ενιαία μορφή των διαφόρων κατευθύνσεων (ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού, βελτίωση εκπαιδευτικής διαδικασίας κλπ) που πραγματοποιείται με τη χρήση πλατφόρμων αποθήκευσης / διανομής, ώστε να είναι περισσότερο αποδοτική η μαθησιακή διαδικασία για τους Φοιτητές.

Ειδικότερα, ωστόσο, οι αναπτυξιακές και βελτιωτικές αυτές δράσεις ενισχύονται και από τις ακόλουθες περαιτέρω δραστηριότητες:

- Συστηματική παρακολούθηση και ανάλυση της εμπλοκής και συμμετοχής (engagement- participation) των Φοιτητών και Διδασκόντων στους επιμέρους ηλεκτρονικούς χώρους εργασίας των Θεματικών Ενοτήτων του Προγράμματος Σπουδών.

Δεδομένης της ολοένα αυξανόμενης υποστήριξης κι ενίσχυσης της εκπαιδευτικής δραστηριότητας από ηλεκτρονικά συστήματα συνεργασίας και διαχείρισης γνώσης, η παρακολούθηση της συμμετοχής στους ψηφιακούς αυτούς χώρους θα παρέχει, συμπληρωματικά στην καθημερινή ακαδημαϊκή παρακολούθηση, ένα σημαντικό βοήθημα στην συνολική παρακολούθηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

- Βελτίωση της οργάνωσης του ήδη ανεπτυγμένου συνοδευτικού ηλεκτρονικού υλικού καθώς και αυτού που αναπτύσσεται με την χρήση εξειδικευμένου συστήματος για την συλλογή, διαχείριση και διαμοιρασμό ψηφιακού ακαδημαϊκού υλικού (repository).
- Αξιοποίηση σύγχρονου ηλεκτρονικού συστήματος Learning Course Management System για τον εμπλουτισμό των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων των Θεματικών Ενοτήτων με νέες ηλεκτρονικά παρεχόμενες δραστηριότητες, όπως:
 - Questions and Tests
 - Δομημένο ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό (Learning Objects).
- Αξιοποίηση της τεχνολογίας διαχείρισης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (Learnig Activity Management) για την δημιουργία, οργάνωση και επεξεργασία ακαδημαϊκών διεργασιών, σύμφωνα με τα πρότυπα του Learning Design. Το Σύστημα αυτό παρέχει την ευκαιρία στους ‘σχεδιαστές’ εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (Καθηγητές Συμβούλους, Συγγραφείς) να δημιουργήσουν, τροποποιήσουν και να διαμοιράσουν ηλεκτρονικά σχέδια δραστηριοτήτων, με τη ταυτόχρονη δυνατότητα άμεσης εκτέλεσης αυτών στο Learning Course Management System.
- Επιμέρους εργασίες αφ’ ενός για τη βελτίωση των λειτουργιών των υπό χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων συνεργασίας και διαχείρισης μαθημάτων και αφ’ ετέρου για τη δημιουργία ψηφιακού υλικού για αποτελεσματικότερη εξοικείωση και απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων από τους Φοιτητές. (Ενδεικτικά αναφέρεται η ολοκλήρωση Integration- πρόσβασης σε διάφορες υπηρεσίες).

Τα παραπάνω θα εφαρμοστούν τόσο για το Προπτυχιακό (Υπό-Έργο 1) όσο για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (Υπό-Έργο 2).

Στον Πίνακα 35, παρουσιάζονται συνολικά τα οκτώ υπό-Έργα με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς. Το μεγαλύτερο βάρος του προϋπολογισμού έχει το υπό-Έργο 4, που αφορά στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού / συνοδευτικού υλικού.

Πίνακας 35. Έργο: 'Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου'

	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΟΥ	Π/ Υ
a83403	Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	941.356,00
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΥΠΟ-ΕΡΓΩΝ		Π/ Υ
1.	Ενίσχυση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής	293.190,00
2.	Δημιουργία νέου Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών 'Πρόγραμμα Μεταπτυχιακής Εξειδίκευσης στα Πληροφοριακά Συστήματα'	253.400,00
3.	Διδακτικό Έργο μελών ΣΕΠ	91.840,00
4.	Ανάπτυξη εκπαιδευτικού / συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου	148.833,08
5.	Ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου	29.350,00
6.	Πραγματοποίηση διημερίδας αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού	22.000,00
7.	Βελτίωση αναπτυχθέντος εκπαιδευτικού/ συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου και ανάπτυξη νέου εκπαιδευτικού συνοδευτικού /συνοδευτικού υλικού	92.742,92
8.	Ημερίδες δημοσιότητας των αποτελεσμάτων του παρόντος Έργου	10.000,00

Σε επίπεδο φυσικού αντικείμενου έχει ολοκληρωθεί το Υπό-Έργο 4, 'Ανάπτυξη εκπαιδευτικού / συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου '. Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε η διαδικασία οριστικής παραλαβής, διενεργήθηκε ο έλεγχος και, εν τέλει, εγκρίθηκαν τα τελικά παραδοτέα συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού του υπό-Έργου 4.

Τα παραδοτέα αντιστοιχούν περίπου στο 70% του συνόλου των παραδοτέων (26 τίτλοι εκπαιδευτικού υλικού και ακόμα ένας τίτλος που αφορά στην ΠΛΗ 0). Ωστόσο, η μεταβολή του φυσικού αντικείμενου του συγκεκριμένου υπό-Έργου, στην 3η Τροποποίηση, εγκρίθηκε ώστε το σύνολο των παραδοτέων να αντιστοιχεί στο 70% του αρχικού αριθμού των παραδοτέων, με αντίστοιχη μείωση του προϋπολογισμού του υπό-Έργου αυτού (χωρίς, ωστόσο, αντίστοιχη μείωση του αριθμού των παραδοτέων αυτών).

Όσον αφορά στα υπόλοιπα υπό-Έργα, επισημαίνονται τα ακόλουθα στοιχεία προόδου:

- Ολοκληρώθηκε το φυσικό αντικείμενο του υπό-Έργου 5, ‘Ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου’.
- Ολοκληρώθηκε το φυσικό αντικείμενο του υπό-Έργου 6, ‘Πραγματοποίηση διημερίδας αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού’, ενώ αναμένεται η αποπληρωμή του.
- Έχουν πραγματοποιηθεί τέσσερις τροποποιήσεις των ΤΔΕ/ Υ και έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες για την προκήρυξη του υπό-Έργου 7, το οποίο τρόπον τινά αποτελεί συνέχεια και προέκταση του υπό-Έργου 4.

Ειδικότερα, στα πλαίσια του υπό Έργου 7 προβλέπεται:

συνέχεια των διαδικασιών αφ’ ενός για την οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και αφ’ ετέρου για την δημιουργία περιγραμμάτων ύλης και εκπαιδευτικού υλικού, και για τα δύο έτη Σπουδών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

Η συνέχεια των διαδικασιών για την κάλυψη 150 θέσεων φοίτησης για Μεταπτυχιακούς Φοιτητές και για την επιλογή των αντίστοιχων ΣΕΠ (407) που θα απασχοληθούν στο συγκεκριμένο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα, το νέο ακαδημαϊκό έτος 2007-8.

Τέλος, εντός του επόμενου εξαμήνου αναμένεται να συνεχιστούν οι διαδικασίες για την προκήρυξη του υπό-Έργου 7.

Παρακάτω παρουσιάζονται Πίνακες με τις Ροές χρηματοδότησης, τις Δηλωθείσες Δαπάνες ανά υπό-Έργο και ανά επιλέξιμη δαπάνη καθώς και το ποσοστό απορρόφησης.

Πίνακας 36. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το 2007

Έτη	2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'
Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19.794,93	23.119,57	42543,39	33.416,86	25.888,33	17.447,10	18.020,94	25.315,87	0
Ενίσχυση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.188,83	10.821,71	22.423,90	21.641,73	41.310,08	12.584,75	26.513,07	9.710,17
Δημιουργία νέου Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών 'Πρόγραμμα Μεταπτυχιακής Εξειδίκευσης στα Πληροφοριακά Συστήματα'	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.623,50	28.979,00	22.570,50	5.109,00
Διδακτικό Έργο μελών ΣΕΠ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57.472,80	0,00	17.082,09	7.262,30	51.680,57	0	15.335,28
Ανάπτυξη εκπαιδευτικού / συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29.346,60	0,00	0,00	0,00	0,00
Ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Πραγματοποίηση διημερίδας αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Βελτίωση αναπτυχθέντος εκπαιδευτικού/ συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου και ανάπτυξη νέου εκπαιδευτικού συνοδευτικού /συνοδευτικού υλικού	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ημερίδες δημοσιότητας των αποτελεσμάτων του παρόντος Έργου	293,82	0,00	0,00	0,00	0,00	19.794,93	28.308,40	110.837,90	55.840,76	93.958,75	78.642,98	111.265,30	74.399,44	30.154,45
ΣΩΦΡΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΟΑ	293,82	293,8	293,8	293,82	293,82	20.088,75	48.397,15	159.235,10	215.075,80	309.034,60	387.677,50	498.942,80	573.342,20	603.496,70

Πίνακας 37. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	132.340,00	90.810,00	68,62
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	378549,34	306.966,50	81,09
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	40.600,00	16.720,47	41,18
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ	302.926,00	178.179,64	58,82
ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	23.400,00		
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	2.010,00	308,76	15,36
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	23.544,38	16.649,30	70,71
ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	4.186,28	3.019,36	72,13
ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ	10.000,00	6.527,98	65,28
ΕΞΟΔΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ	1.800,00	0,00	0
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	12.000,00	0,00	0
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	4.000,00	3.689,00	92,22
ΣΥΝΟΛΟ	941.356,00	625.008,05	66,39

Όπως φαίνεται στον Πίνακα των ροών πληρωμών, τα πρώτα έτη υπήρξε σχεδόν μηδενικό ποσοστό απορρόφησης. Με την έναρξη υλοποίησης των υπό-Έργων γίνονται οι πληρωμές από το 2ο εξάμηνο του έτος 2003 και μετά.

Στον Πίνακα 38, φαίνονται οι δαπάνες ανά επιλέξιμη κατηγορία. Είναι εμφανές ότι το μεγαλύτερο ποσοστό στις επιλέξιμες δαπάνες αφορά στην κάλυψη εξωτερικών συνεργατών για την υλοποίηση του Έργου. Αντιθέτως, δεν καταγράφονται δαπάνες για δημοσιεύσεις, ενώ το ποσό των αποσβέσεων εμφανίζει την μεγαλύτερη απορρόφηση.

Πίνακας 38. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης

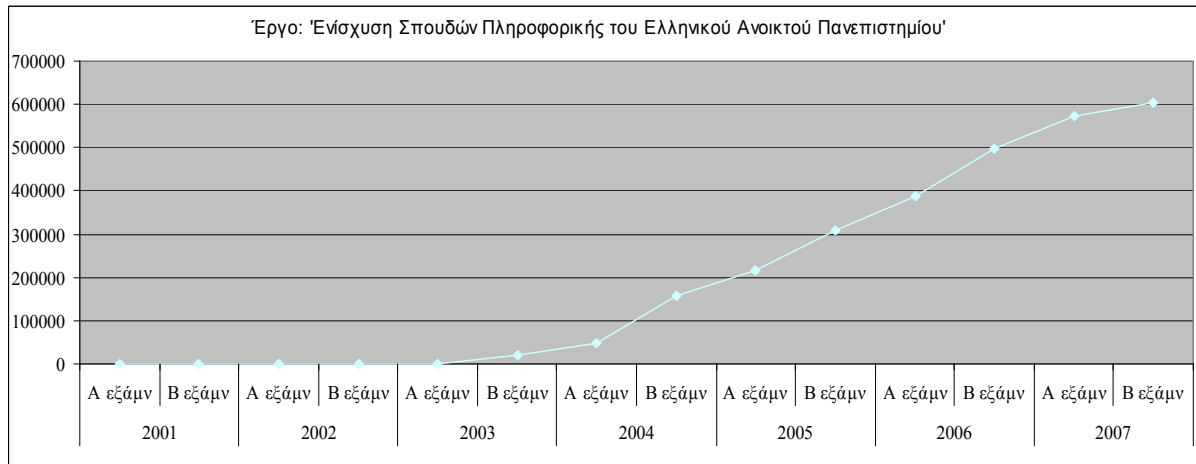
ΌΝΟΜΑ ΥΠΟ-ΕΡΓΟΥ	Επιλέξιμος Π/ Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
Ενίσχυση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής	293.190,00	222.196,49	75,79
Δημιουργία νέου Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών 'Πρόγραμμα Μεταπτυχιακής Εξειδίκευσης στα Πληροφοριακά Συστήματα'	253.400,00	155.349,92	61,31
Διδακτικό Έργο μελών ΣΕΠ	91.840,00	69.282,00	75,44
Ανάπτυξη εκπαιδευτικού / συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου	148.833,08	148.833,04	100
Ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου	29.350,00	29.346,60	99,99
Πραγματοποίηση διημερίδας αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού	22.000,00	0,00	0
Βελτίωση αναπτυχθέντος εκπαιδευτικού συνοδευτικού υλικού για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού Έργου και ανάπτυξη νέου εκπαιδευτικού υλικού	92.742,92	0,00	0
Ημερίδες δημοσιότητας των αποτελεσμάτων του παρόντος Έργου	10.000,00	0,00	0
ΣΥΝΟΛΟ	941.356,00	625.008,05	66,39

Εξετάζοντας το ποσοστό απορρόφησης ανά υπό-Έργο, αποτιμάται μηδενική κίνηση προϋπολογισμού στα υπό-Έργα 3, 4 και 5.

Υπογραμμίζεται η σημειωθείσα απόκλιση μεταξύ των διαθέσιμων στοιχείων του Μελετητή. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία του Πίνακα με τις Δαπάνες ανά υπό-Έργο δεν συμπίπτουν με τα αντίστοιχα συνολικά ποσά στις δηλωθείσες δαπάνες. Η συγκεκριμένη απόκλιση μεταξύ των στοιχείων, όπως αυτά καταγράφονται σε δύο επίσημα έγγραφα προόδου υπό- Έργων , ενδεχομένως, οφείλεται σε καθυστέρηση ενημέρωσης όλων των δεδομένων του Πληροφοριακού Συστήματος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης.

Ακολουθεί διάγραμμα, όπου αποτυπώνεται ξεκάθαρα η διαχρονικά εξέλιξη των ροών πληρωμών του Έργου 'Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής'.

Διάγραμμα 4. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου

2.7.3 Έργο: 'Ηράκλειτος - Υποτροφίες Έρευνας στο ΕΑΠ'

Το προτεινόμενο Έργο αφορά στη χορήγηση υποτροφιών για την εκπόνηση Διδακτορικών Διατριβών, με έμφαση στη Βασική Έρευνα, για το χρονικό διάστημα από 08/11/2002 μέχρι τις 07/11/2005.

Τα υπό-Έργα, τα οποία υλοποιούνται στα πλαίσια του συγκεκριμένου Έργου, στοχεύουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του Ιδρύματος, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, παρέχοντας Σπουδές υψηλού επιπέδου, στην προώθηση της Έρευνας καθώς, μακροπρόθεσμα, και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Οικονομίας μέσω ικανών και επιστημονικά εξειδικευμένων Στελεχών.

Οι υποψήφιοι Διδάκτορες που συμμετέχουν στην υλοποίηση των ερευνητικών υπό-Έργων θα χρηματοδοτηθούν για την ανάληψη και περάτωση προδιαγεγραμμένου ερευνητικού Έργου, εντός των εύλογων ορίων 'απροσδιοριστίας' που χαρακτηρίζουν τη Βασική Έρευνα, με κύρια παραδοτέα τη Διδακτορική τους Διατριβή και τις δημοσιεύσεις που αναμένεται να προκύψουν. Παράλληλα έχει προβλεφθεί η δυνατότητα επιπρόσθετης χρηματοδότησης των Διδασκόντων αυτών για παροχή επικουρικού διδακτικού Έργου σε αντικείμενα άμεσα συσχετιζόμενα με το ερευνητικό τους πεδίο.

Στα πλαίσια του Έργου προβλέπονται, επιπλέον, οι ακόλουθες δράσεις:

- Δράσεις δημοσιότητας και διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (με ενεργή συμμετοχή σε Συνέδρια, Ημερίδες κλπ), με αντίστοιχη μετακίνηση του υποψήφιου Διδάκτορα και περιορισμένου αριθμού συντελεστών του Έργου για παρουσίαση των κύριων αποτελεσμάτων του Έργου
- Περιορισμένης κλίμακας δράσεις για συμπλήρωση της υπάρχουσας εργαστηριακής υποδομής και του εξοπλισμού του Ιδρύματος.

Το ΕΑΠ καλύπτει, τεχνικά και διαχειριστικά, τις ανάγκες που προκύπτουν κατά την υλοποίηση των υπό-Έργων στο σύνολό τους.

Στον Πίνακα, παρουσιάζονται συνολικά τα υπό-Έργα με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς. Το μεγαλύτερο βάρος του προϋπολογισμού έχει το υπό-Έργο 4, που αφορά στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού / συνοδευτικού υλικού.

Ακολουθούν Πίνακες όπου αποτυπώνονται οι Ροές χρηματοδότησης, οι Δηλωθείσες Δαπάνες ανά υπό-Έργο και ανά επιλέξιμη δαπάνη καθώς και το ποσοστό απορρόφησης.

Πίνακας 39. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης

α/α	ΌΝΟΜΑ ΥΠΟ-ΕΡΓΟΥ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
1.	Διοικητική και τεχνική υποστήριξη του Έργου	3.309,85	830,00	25,08
2.	‘Μελέτη της διεπιφάνειας ηλεκτρολυτικού διαλύματος/ στερεών με βιολογικό και τεχνολογικό ενδιαφέρον’	33.240,00	33.239,11	100
3.	‘Ποιότητα Λογισμικού με έμφαση στα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου’	32.957,00	27.459,24	83,32
	ΣΥΝΟΛΟ	69.506,85	61.528,35	88,52

Εκτός από την διοικητική και τεχνική υποστήριξη του Έργου, που όπως προαναφέρθηκε την έχει αναλάβει το ΕΑΠ, τα δύο τελευταία υπό-Έργα του ανωτέρω Πίνακα (με αριθμό 2 και 3), που αφορούν σε Διδακτορικές Διατριβές, έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί. Σύμφωνα με την τεχνική περιγραφή του Έργου, έχει προβλεφτεί δυνατότητα πρόσθετης χρηματοδότησης των συγκεκριμένων Ερευνών σε περίπτωση επέκτασης του χρονοδιαγράμματος των υπό-Έργων .

Πίνακας 40. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1.200,00	830,00	69,17
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	2.109,85	0,00	0
ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	39.000,00	39.000,00	100
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	11.740,00	10.053,84	85,64
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	1.000,00	0,00	0
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ	805,00	186,41	23,16
ΕΝΤΥΠΙΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	1.252,00	301,39	24,07
ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ	9.600,00	9.557,50	99,56
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	2.800,00	1.599,21	57,11
ΣΥΝΟΛΟ	69.506,85	61.528,35	88,52

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

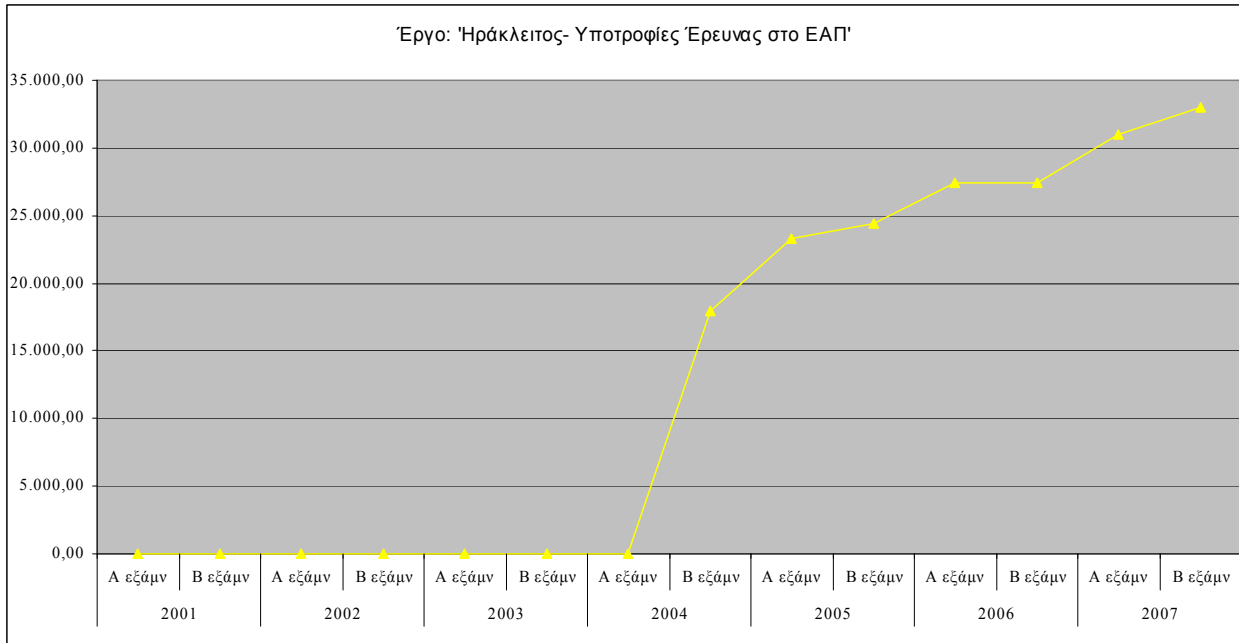
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

Πίνακας 41. Ροές Χρηματοδότησης ανά υπό-Έργο από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το 2007 (Έργο: 'Ηράκλειτος- Υποτροφίες Έρευνας στο ΕΑΠ)

Έτη	2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		ΣΥΝΟΛΟ
	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	
Διοικητική & Τεχνική Υποστήριξη	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	830,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.479,85	1.000,00	3.309,85
‘Μελέτη της διεπιφάνειας ηλεκτρολυτικού διαλύματος/ στερεών με βιολογικό και τεχνολογικό ενδιαφέρον’ (1 ^ο Διδακτορικό)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.517,12	5.037,21	0,00	10.595,10	1.729,68	360,89	1.000,00	33.240,00
‘Ποιότητα Λογισμικού με έμφαση στα συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου’ (2 ^ο Διδακτορικό)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17.994,44	5.264,43	1.200,00	3.000,37	0,00	3.497,76	2.000,00	32.957,00
ΣΥΝΟΛΟ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17.994,44	23.258,87	24.458,87	27.459,24	27.459,24	30.957,00	32.957,00	30.957,00	32.957,00	
ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΟΑ			0,00	33.341,56	43.643,20	44.843,20	58.438,67	60.168,35	65.506,85	69.506,85					

Προκύπτει εκ του ανωτέρω Πίνακα ότι η απορρόφηση των προϋπολογισμών ξεκίνησε το δεύτερο εξάμηνο του 2004 και έχει ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του έτους 2007. Η παρατήρηση αυτή είναι πιο εμφανής στο Διάγραμμα 5.

Διάγραμμα 5. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου

2.7.4 Έργο: ‘Πυθαγόρας - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΕΑΠ

Το Έργο ‘ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ’ αποσκοπεί αφ’ ενός στην ενίσχυση των Ερευνητικών Ομάδων που δραστηριοποιούνται στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) σε συνεργασία και με ερευνητικές ομάδες από άλλα Ελληνικά και διεθνώς αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα και Οργανισμούς και αφ’ ετέρου στην άμεση αξιοποίηση και ολοκλήρωση του Ερευνητικού Έργου νέων Ελλήνων Επιστημόνων που πρόσφατα απέκτησαν το Διδακτορικό τους Δίπλωμα.

Το συγκεκριμένο Έργο ξεκίνησε το έτος 2004 και έληξε μετά δύο χρόνια, το έτος 2006. Η συνέχεια του φυσικού αντικειμένου του Έργου εντάχθηκε με κωδικού άλλου Έργου, ‘ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ II’ το οποίο θα παρουσιαστεί σε ακόλουθη Ενότητα της παρούσης Μελέτης. Το κέντρο του ερευνητικού ενδιαφέροντος αποτελούν τομείς, όπως για παράδειγμα πληροφορική, βιοϊλικά κλπ, που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ερευνητικό και εκπαιδευτικό ενδιαφέρον για τη χώρα και συμβάλλουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του ΕΑΠ στο χώρο της Έρευνας.

Τα δύο υπό-Έργα, τα οποία υλοποιήθηκαν στα πλαίσια του εν λόγω Έργου, αφορούν στην χρηματοδότηση Μεταδιδακτορικών Ερευνητών (ΜΕ), οι οποίοι αναλαμβάνουν την περάτωση προδιαγεγραμμένου Ερευνητικού Έργου, εντός των εύλογων και αναμενόμενων ορίων ‘απροσδιοριστίας’ που χαρακτηρίζουν γενικότερα την ‘Έρευνα’, με κύρια παραδοτέα τις επιστημονικές δημοσιεύσεις που αναμένεται να παρουσιαστούν σε διεθνώς αναγνωρισμένα περιοδικά και Συνέδρια.

Παράλληλα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα επιπρόσθετης χρηματοδότησης ορισμένων από τους Μεταδιδακτορικούς Ερευνητές για παροχή επικουρικού διδακτικού Έργου σε αντικείμενα άμεσα συσχετιζόμενα με το ερευνητικό τους πεδίο, στοχεύοντας στην αξιοποίηση των Επιστημόνων αυτών, ταυτόχρονα, και στο εκπαιδευτικό Έργο. Στο υπό αξιολόγηση Έργο εντάσσονται επιπλέον, δράσεις δημοσιότητας και διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (με ενεργή συμμετοχή σε Συνέδρια, Ημερίδες κλπ), ενώ στα πλαίσια των δράσεων αυτών συμπεριλαμβάνονται και οι μετακινήσεις των συγκεκριμένων Ερευνητών καθώς και των μελών των αντίστοιχων ομάδων για παρουσίαση των κύριων αποτελεσμάτων του Έργου. Επιπρόσθετα, εντάσσονται στο Έργο ‘ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ’ εντάσσονται, ταυτόχρονα, και περιορισμένης κλίμακας δράσεις για συμπλήρωση της υπάρχουσας εργαστηριακής υποδομής και του εξοπλισμού

Το Έργο έχει ολοκληρωθεί από το 2002 και έχει ήδη αποπληρωθεί. Στην περίπτωση του κλειστού αυτού Έργου, οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών ακολουθούν καθ' όμοιο τρόπο τη σειρά της πλειοψηφίας των Έργων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου που συγχρηματοδοτούνται (2000-2006) μέσω του ΕΠΕΑΕΚ. Η ειδοποιός διαφορά στην περίπτωση του συγκεκριμένου Έργου συνίσταται στο ότι οι δαπάνες των επαγγελματικών ταξιδιών κατέχουν τον μεγαλύτερο προϋπολογισμό.

Ακολουθούν Πίνακες όπου αποτυπώνονται τα βασικότερα στοιχεία αναφορικά με το πλαίσιο και την πρόοδο υλοποίησης του συγκεκριμένου Έργου.

Πίνακας 42. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης

ΌΝΟΜΑ ΥΠΟ-ΕΡΓΟΥ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
‘Ανάπτυξη Σύγχρονης Μεθοδολογίας για την Πανεπιστημιακή Διδασκαλία της Λογοτεχνίας σε πλαίσιο εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης’ (1 ^ο Ερευνητικό)	80.000,00	79.999,74	100
‘Νέες μέθοδοι εξόρυξης γνώσης για την προστασία πνευματικών δικαιωμάτων και την διαχείριση συλλογών ψηφιακών εικόνων κωδικοποιημένων σύμφωνα με το πρότυπο JPEG 2000’ (2 ^ο Ερευνητικό)	68.000,00	67.329,35	99,01
‘Μελέτη της διεπιφάνειας ηλεκτρολυτικού διαλύματος /οξειδίων με τεχνολογικό ενδιαφέρον’ (3 ^ο Ερευνητικό)	50.000,00	49.999,75	100

Πίνακας 43. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη

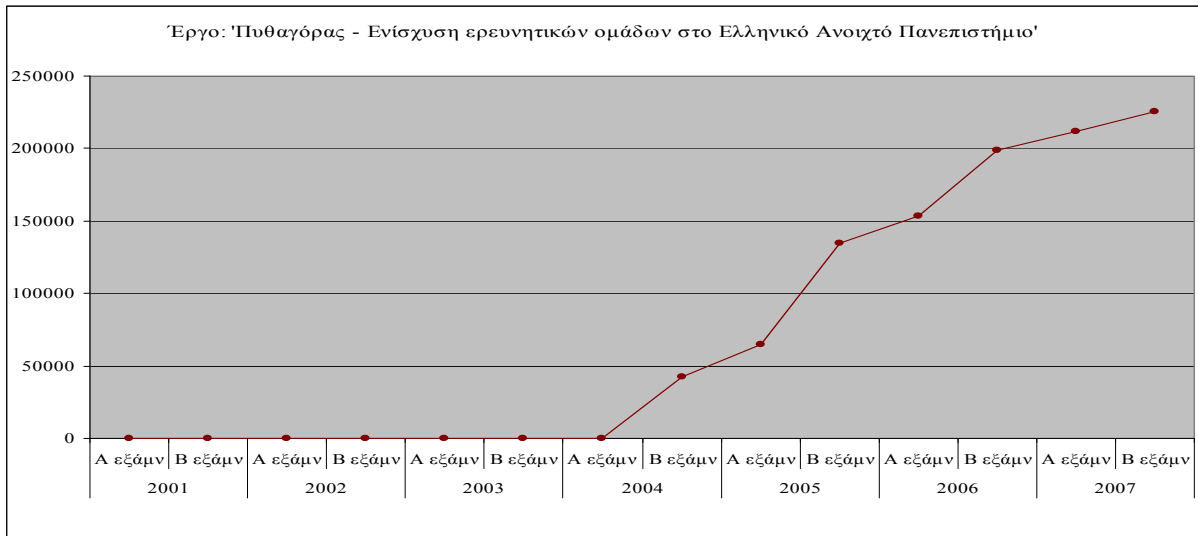
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	3.000,00	3.000,00	100
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	139.700,00	139.033,01	99,52
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	37.050,00	37.050,00	93,68
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ	999,96	999,96	100
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	361,08	361,08	100
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	18.247,10	18.243,44	99,98
ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	3.249,74	3.249,74	99,99
ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ	4.719,66	4.719,66	99,99
ΕΞΟΔΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ	3.300,00	3.300,00	100
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	0,00	0,00	0
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	6.200,00	6.200,00	100
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	400,00	400,00	100
ΣΥΝΟΛΟ	225.720,00	220.047,95	97,49

Πίνακας 44. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το έτος 2007

Έτη	2004		2005		2006		2007		ΣΥΝΟΛΟ
	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	
Εξάμηνα									
‘Ανάπτυξη Σύγχρονης Μεθοδολογίας για την Πανεπιστημιακή Διδασκαλία της Λογοτεχνίας σε πλαίσιο εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης’ (1 ^ο Ερευνητικό)	0,00	16.949,74	7.933,19	27.130,9	6.900,00	18.795,65	2.290,26	0,00	79.999,74
‘Νέες μέθοδοι εξόρυξης γνώσης για την προστασία πνευματικών δικαιωμάτων και την διαχείριση συλλογών ψηφιακών εικόνων κωδικοποιημένων σύμφωνα με το πρότυπο JPEG 2000’ (2 ^ο Ερευνητικό)	0,00	12.371,78	7.492,94	23.033,14	7.903,49	13.201,3	2.727,34	1.270,01	68.000,00
‘Μελέτη της διεπιφάνειας ηλεκτρολυτικού διαλύματος /οξειδίων με τεχνολογικό ενδιαφέρον’ (3 ^ο Ερευνητικό)	0,00	12.000,01	4.271,3	16.290,2	4.080,00	8.840,49	4.517,75	0,00	49.999,75
Κεντρικές Δράσεις	0,00	1.096,66	3000	2.981,62	0,00	4.900,00	3.249,77	12.491,95	27.720,00
ΣΥΝΟΛΟ	0,00	42.418,19	22.697,43	69.435,86	18.883,49	45.737,44	12.785,12	13.761,96	225.719,49
ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΟΑ	0,00	42.418,19	65.115,62	134.551,48	153.434,97	199.172,41	211.957,53	225.719,49	

Στο ακόλουθο Διάγραμμα αποτυπώνεται εμφανώς η διαχρονική εξέλιξη των ροών πληρωμών του Έργου, οι οποίες ξεκινούν από το α' εξάμηνο του έτους 2004.

Διάγραμμα 6. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου

2.7.5 Έργο: ‘Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο ΕΑΠ

Το συγκεκριμένο Έργο, ως συνέχεια του προηγούμενου (Πυθαγόρας I), αφορά στη χρηματοδότηση άλλων δύο Ερευνητικών Προγραμμάτων, με την μορφή υπό-Έργων, με ημερομηνίες έναρξης 1/11/2005 και λήξης, αντίστοιχα, 31/12/2007.

Μέχρι την ημερομηνία αναφοράς, που ορίζεται για την παρούσα Μελέτη, και στα δύο υπό-Έργα σημειώνεται ικανοποιητικός βαθμός υλοποίησης. Σε επίπεδο φυσικού αντικειμένου υπό-Έργων, τα μέλη της ομάδας εργασίας ξεκίνησαν την Έρευνά τους, καθορίζοντας αρμοδιότητες και προσδιορίζοντας συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα Ερευνών.

Μέσω της διεθνούς βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας επιτεύχθηκε η συγκέντρωση του απαραίτητου υλικού για την θεωρητική δόμηση της Έρευνας, ώστε να ολοκληρωθεί ένα μεγάλο μέρος του τελικού κειμένου εργασίας, με τις, ταυτόχρονα, απαραίτητες διορθώσεις των προβληματικών ζητημάτων στη μεθοδολογία. Επίσης, παρουσιάστηκαν τρία άρθρα σε διεθνή επιστημονικά Συνέδρια, ενώ, παράλληλα, συνεχιζόταν αφ’ ενός η παρακολούθηση της εξέλιξης της Έρευνας και αφ’ ετέρου η αξιολόγηση της διαδικασίας που ακολουθήθηκε κατά την πραγματοποίησή της, έως ότου ολοκληρώθηκαν και οι δύο τελευταίες διεργασίες.

Στο πλαίσιο του Έργου αυτού, και μέχρι την περίοδο αναφοράς, το Έργο υποστηρίχθηκε επαρκώς τόσο διοικητικά όσο και τεχνικά. Η συνολική παρακολούθηση του φυσικού αντικειμένου του Έργου έχει πραγματοποιηθεί από τον Ιδρυματικό Υπεύθυνο του Έργου. Ο Ιδρυματικό Υπεύθυνος (ΙΥ) σε συνεργασία με το επιτελείο του υπό-Έργου των ‘Κεντρικών Δράσεων’ καθώς επίσης και με την Επιτροπή Ερευνών ασχολήθηκαν με θέματα όπως:

- Κοινοποίηση εγγράφων (αλληλογραφίας, κλπ), σχετικών με το Έργο και τα υπό-Έργα, στους Επιστημονικού Υπευθύνους (ΕΥ) των υπό-Έργων, εξασφαλίζοντας την ομαλή εξέλιξη του Έργου, συνολικά
- Ενημέρωση των Επιστημονικά Υπευθύνων για αλλαγές, τροποποιήσεις και άλλες αποφάσεις της Διαχειριστικής Αρχής (ΔΑ)
- Σύνταξη των προϋποθέσεων και διεξαγωγή Διαγωνισμών σχετικών με την προμήθεια του προβλεπόμενου εξοπλισμού
- Έλεγχο απορρόφησης, με ενέργειες όπως σύνταξη εντολών πληρωμών παντός είδους, έγκριση αμοιβών, διεκπεραίωση εγγράφων
- Συμμετοχή Ημερίδες που συγκαλούνταν από τη Διαχειριστική Αρχή
- Τήρηση αρχείου εξέλιξης ροής της χρηματοδότησης και, ειδικότερα, του ποσοστού απορροφητικότητας των κονδυλίων

- Υποστήριξη της διαχείρισης του Έργου και των υπό-Έργων, με ηλεκτρονική ή και έντυπη σύνταξη των απαραίτητων δελτίων, όπως είναι τα μηνιαία, τριμηνιαία και εξαμηνιαία δελτία, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διαχειριστικής Αρχής
- Συνεχή επικοινωνία, κατά τακτά χρονικά διαστήματα, με τους Επιστημονικά Υπεύθυνους, με σκοπό την πληροφόρηση της εξέλιξης και προόδου των υπό-Έργων και την επίλυση τυχόν προβλημάτων, με έμφαση στο βαθμό θετικής επιρροής των επιμέρους Ερευνητικών Ομάδων.
- Σύνταξη των ετήσιων Εκθέσεων προόδου και των τελικές Εκθέσεων ολοκλήρωσης.

Όπως φαίνεται στους παρακάτω Πίνακες, το Έργο έχει ολοκληρωθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος του. Οι κατηγορίες δαπανών, σε αυτή την περίπτωση, συγκεντρώνονται στις αμοιβές των Ελεύθερων Επαγγελματιών. Σε επίπεδο απορρόφησης ανά υπό-Έργο, χαμηλότερη τιμή εμφανίζει το υπό-Έργο των 'Κεντρικών Δράσεων', το οποίο περιλαμβάνει την τεχνική και επιστημονική υποστήριξη στα μέλη των Ερευνητικών Ομάδων.

Πίνακας 45. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	3.500,00	3.500,00	100
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	89.500,00	89.490,00	99,99
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	7.200,00	7.200,00	100
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ	1.000,00	1.000,00	100
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	500,00	500,00	100
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	6.800,00	5.969,65	87,79
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	1.500,00	1.499,69	99,98
ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	3.500,00	3.498,39	99,95
ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ	2.900,00	2.879,00	99,28
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	5.800,00	0,00	0
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	3.200,00	3.200,00	100
ΣΥΝΟΛΟ	125.400,00	118.736,73	94,69

Πίνακας 46. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης

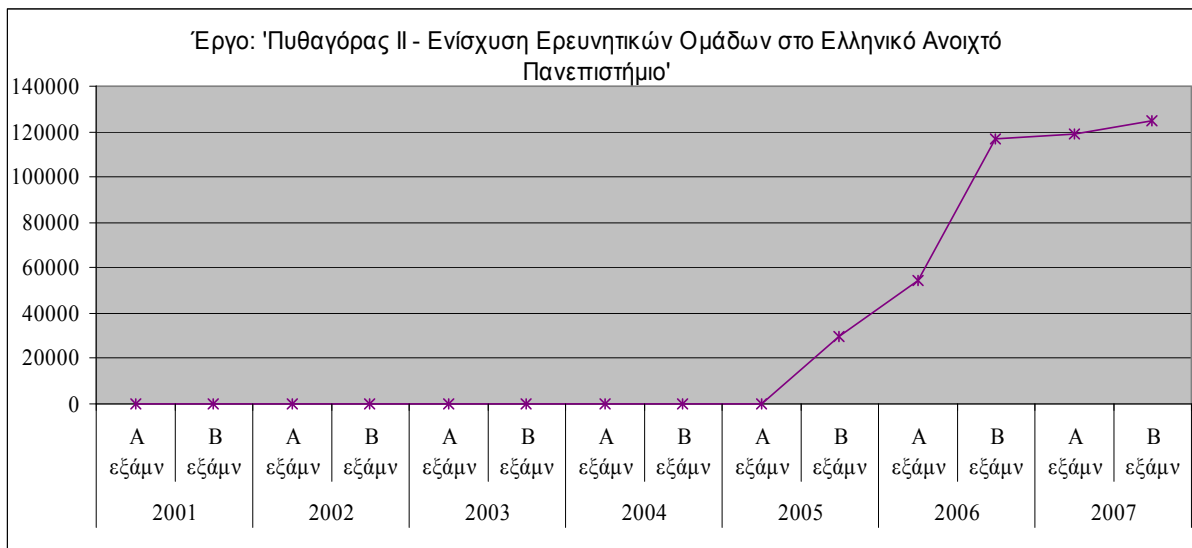
ΌΝΟΜΑ ΥΠΟ-ΕΡΓΟΥ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
Αντίδραση των επενδυτών από την ανάληψη δαπανηρών ασθενειών από τις ιδιωτικές κλινικές	60.000,00	59.967,39	99,95
Αξιολόγηση Αρχιτεκτονικών και Υποθαλάσσιων περιοχών εγκατάσταση για ένα μεγάλο (km3) μεσογειακό τηλεσκόπιο νετρίνων	50.000,00	49.169,65	98,34
Κεντρικές Δράσεις	15.400,00	9.599,69	62,34
ΣΥΝΟΛΟ	125.400,00	118.736,73	94,69

Οι πληρωμές, όπως προκύπτει εκ των στοιχείων του Πίνακα 47 εμφανίζουν κινητικότητα κατά τη διάρκεια του έτους 2005 και ολοκληρώνονται μέχρι το τέλος του έτους 2007.

Πίνακας 47. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το έτος 2007

Έτη	2005		2006		2007		ΣΥΝΟΛΟ
	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	
Αντίδραση επενδυτών από την ανάληψη δαπανηρών ασθενειών από Ιδιωτικές Κλινικές	0,00	6.337,5	22.213,5	31.416,39	0,00	0,00	59.967,00
Αξιολόγηση αρχιτεκτονικών και υποθαλάσσιων περιοχών εγκατάστασης για ένα μεγάλο μεσογειακό τηλεσκόπιο νετρίνων	0,00	21.900,00	0,00	25.288,67	1.980,98	0,00	49.170,00
Κεντρικές Δράσεις	0,00	1.800,00	2.300,00	5.499,69	0,00	5.800,31	15.400,00
ΣΥΝΟΛΟ	0,00	30.037,50	24.513,50	62.204,75	1.980,98	5.800,31	124.537,00
ΣΩΡΕΥΤΙΚΗ ΑΕΙΑ ΟΑ	0,00	30.037,50	54.551,00	116.755,8	118.736,7	124.537,04	59.967,00

Διάγραμμα 7. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το 2007

2.7.6 Έργο: ‘Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ’

Το συγκεκριμένο Έργο ξεκίνησε το έτος 2002. Αν και προβλεπόταν η ολοκλήρωση του εντός του έτους 2006, εν τούτοις, έχει κατατεθεί στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης τροποποίηση του Έργου, για την επέκταση τόσο του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου όσο και του χρονοδιαγράμματος αυτού, η έγκρισή της αναμένεται στο προσεχές χρονικό διάστημα. Το Έργο έχει προϋπολογισμό 443.000€ και υλοποιείται μέσω έξι υπό-Έργων .

Βασικός στόχος των δράσεων του Έργου είναι η οργανωτική διάρθρωση του Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, η οποία στηρίζεται πρωτίστως στην εξ αποστάσεως εξυπηρέτηση των χρηστών του (Φοιτητών, Αποφοίτων, Επιχειρήσεων, Φορέων, κλπ).

Στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζονται τα έξι υπό- Έργα με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό του καθενός.

Πίνακας 48. Έργο: ‘Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ

Αριθ. ΟΠΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	Π/Υ
a76702	Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	443.000,00
	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟ-ΕΡΓΩΝ	Π/Υ
1.	Δημιουργία, ανάπτυξη και λειτουργία Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	350.777,00
2.	Σχεδιασμός και ανάπτυξη των εφαρμογών λογισμικού και βάσεων δεδομένων του Γραφείου Διασύνδεσης	14.674,00
3.	Προμήθεια επίπλων για το Γραφείο Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	8.536,00
4.	Προμήθεια hardware (PC, SERVER, MODEM) για το Γραφείο Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	20.543,00
5.	Διοργάνωση δράσεων δημοσιότητας και προβολής του Έργου του Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	20.543,00
6.	Τεχνική υποστήριξη του Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	26.460,00

Οι υπηρεσίες που δημιουργήθηκαν, στα πλαίσια του συγκεκριμένου αναπτυξιακού Έργου, ομαδοποιούνται σε τρεις κατηγορίες :

- Υπηρεσία Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για την παροχή πληροφοριών πληροφόρησης
- Υπηρεσία Διασύνδεσης με την αγορά εργασίας για τη Διασύνδεση της Ακαδημαϊκής Κοινότητας με την αγορά εργασίας και
- Υπηρεσία Συμβουλευτικής Σταδιοδρομίας.

Η πρώτη τροποποίηση του Έργου συμπεριέλαβε σε αυτό την εκπόνηση Μελετών που αφορούν στην επαγγελματική ένταξη και εξέλιξη των Αποφοίτων.

Για την επάνδρωση του Γραφείου προσελήφθη ανθρώπινο δυναμικό για τις θέσεις Υπεύθυνου του γραφείου, Υπεύθυνου για την διαχείριση και συντήρηση της ιστοσελίδας, Στελέχους Γραμματειακής υποστήριξης και, αντίστοιχα, Διοικητικής Υποστήριξης.

➔ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟ-ΕΡΓΩΝ

- **Υπό-Έργο 1: ‘Δημιουργία, ανάπτυξη και λειτουργία Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’**

Οι δράσεις που έχουν γίνει στο πρώτο υπό-Έργο (1) είναι οι εξής:

- Καταγραφή των αναγκών των χρηστών του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ
- Εξέταση και καταγραφή των δραστηριοτήτων άλλων Γραφείων Διασύνδεσης, ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων, και αξιοποίηση αυτών για την ανάπτυξη του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ
- Δημοσιοποίηση της ιστοσελίδας του Γραφείου Διασύνδεσης, όπου παρουσιάζονται οι στόχοι, οι υπηρεσίες που προσφέρει το Γραφείο, οι θέσεις εργασίας, υποδείγματα βιογραφικών σημειωμάτων, Μεταπτυχιακά Προγράμματα ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων κλπ
- Επικοινωνία με τους Φοιτητές και Αποφοίτους του ΕΑΠ
Επισημαίνεται πως, κατά το τρίμηνο αναφοράς, αντικαταστάθηκε ο Υπεύθυνος για τη διαχείριση και συντήρηση της ιστοσελίδας κατόπιν νέας προκήρυξης θέσης και διεξαγωγή των απαραίτητων συνεντεύξεων
- Αποστολή ενημερωτικών επιστολών στους Φοιτητές του Ανοικτού Πανεπιστημίου σχετικά με τους στόχους του Γραφείου, τις παρεχόμενες υπηρεσίες του, τα στοιχεία επικοινωνίας των target groups του Γραφείου καθώς και τις ώρες λειτουργίας του

- Αποστολή ενημερωτικών επιστολών, αρχικά, σε ένα μικρό αριθμό επιχειρήσεων με την προοπτική αύξησης του αριθμού αυτών, μετά την ενεργοποίηση της νέας ιστοσελίδας του Γραφείου, που θα περιλαμβάνει και τις Βάσεις Δεδομένων για την καταχώρηση των στοιχείων των Εταιριών και των διαθέσιμων θέσεων εργασίας
- Ανάπτυξη δικτύου συνεργασίας με Κέντρα Επαγγελματικής και Συνεχιζόμενης Κατάρτισης, επικοινωνία και ενημέρωση των Ινστιτούτων και των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης για τη λειτουργία του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ
- Συμμετοχή σε σεμινάριο επιμόρφωσης προσωπικού των Γραφείων Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων στη Συμβουλευτική Αναζήτησης Εργασίας στο Βόλο-Καταγραφή Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών σε ελληνικά και ξένα Πανεπιστήμια για την καταχώρησή του στη Βάση Δεδομένων που θα δημιουργηθεί
- Συγκέντρωση πληροφοριών (μέσω της αποδελτίωσης τύπου) για την ενημέρωση της ιστοσελίδας του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ
- Συγκέντρωση πληροφοριών για Υποτροφίες για την ενημέρωση της ιστοσελίδας του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ και καταχώρηση στην Βάση Δεδομένων της νέας ιστοσελίδας του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ.
- Συγκέντρωση πληροφοριών για Προγράμματα Κατάρτισης, Ημερίδες, Συνέδρια και Σεμινάρια για την ενημέρωση της ιστοσελίδας του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ και καταχώρηση στην Βάση Δεδομένων της νέας ιστοσελίδας του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ.
- Έρευνα ικανοποίησης των Φοιτητών και Αποφοίτων από τις υπηρεσίες του Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.
- Συμμετοχή σε Ενημερωτική Συνάντηση και Ανταλλαγή Απόψεων των Υπευθύνων Προγραμμάτων Επιχειρηματικότητας και των Υπευθύνων Γραφείων Διασύνδεσης των Τριτοβάθμιων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων
- Ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της έρευνας ικανοποίησης και διατύπωση συμπερασμάτων
 - Επικοινωνία με Φοιτητές για τα εξής θέματα: Μεταπτυχιακές Σπουδές σε ελληνικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και σε χώρες του εξωτερικού, εύρεση εργασίας, υποτροφίες, σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης, Συνέδρια/εκδηλώσεις, συμβουλευτική, Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ, επαγγελματικές προοπτικές και εκπαιδευτικές άδειες

□ **Υπό-Έργο 2: ‘Σχεδιασμός και ανάπτυξη των εφαρμογών λογισμικού και βάσεων δεδομένων του Γραφείου Διασύνδεσης’**

Οι πληροφοριακές ανάγκες του Γραφείου Διασύνδεσης και των χρηστών έχουν καταγραφεί ώστε να διαμορφωθεί το περιεχόμενο της βάσης δεδομένων, η οποία θα περιέχει στοιχεία για Μεταπτυχιακές Σπουδές και τα στοιχεία των Επιχειρήσεων. Επίσης, θα έχουν καθοριστεί οι εφαρμογές λογισμικού για την δημιουργία του πληροφοριακού συστήματος των βάσεων δεδομένων και τη διαχείρισή τους, αντικείμενο το οποίο έχει ανατεθεί σε εξωτερικούς Αναδόχους, κατόπιν Διαγωνισμού. Οι εφαρμογές λογισμικού και οι Βάσεις Δεδομένων του Γραφείου Διασύνδεσης έχουν προσωρινά κατατεθεί από την Ανάδοχο Εταιρία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, όπως προβλέπεται από την υπογραφείσα Σύμβαση.

Ευθύς αμέσως της προσωρινής παραλαβής του εξοπλισμού άρχισε η περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, προκειμένου να γίνει η οριστική παραλαβή. Στην περίοδο της δοκιμαστικής λειτουργίας πραγματοποιήθηκαν οι σχετικές δοκιμές των εφαρμογών λογισμικού και των βάσεων δεδομένων, ως προβλέπεται, σε όλες τις υπηρεσίες. Στη διάρκεια της δοκιμαστικής λειτουργίας διορθώθηκαν τα υπάρχοντα τεχνικά προβλήματα με τη συνεργασία του Υπεύθυνου Διαχείρισης και Συντήρησης της ιστοσελίδας του Γραφείου Διασύνδεσης και της Αναδόχου Εταιρίας. Τέλος, η Ιστοσελίδα του Γραφείου Διασύνδεσης στήθηκε στον κεντρικό server του Πανεπιστημίου και πραγματοποιήθηκαν οι δοκιμές στο τελικό στάδιο της ιστοσελίδας και των Βάσεων Δεδομένων. Αφού επιβεβαιώθηκε η καλή λειτουργία της ιστοσελίδας, ολοκληρώθηκε η διαδικασία Οριστικής Παραλαβής των εφαρμογών λογισμικού και των Βάσεων Δεδομένων του Γραφείου Διασύνδεσης και, ταυτόχρονα, η αποπληρωμή του υπό-Έργου. Τέλος, καταχωρήθηκαν, από τα στελέχη του Γραφείου Διασύνδεσης, οι ήδη διαθέσιμες πληροφορίες στις Βάσεις Δεδομένων και αναρτήθηκε η ιστοσελίδα.

Το υπό-Έργο έχει ολοκληρωθεί και αποπληρωθεί και, συνεπώς, δεν προβλέπονται περαιτέρω ενέργειες.

□ **Υπό-Έργο 3 & 4: ‘Προμήθεια επίπλων’ & ‘Προμήθεια hardware (PC, MODEM)’**

Για την υλοποίηση των συγκεκριμένων υπό-Έργων πραγματοποιήθηκε η επιλογή των Αναδόχων, σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες. Και τα δύο έχουν ολοκληρωθεί με την οριστική παραλαβή, ενώ απομένει μόνο η αποπληρωμή του Αναδόχου που ανέλαβε την προμήθεια του Hardware.

□ **Υπό-Έργο 5: ‘Διοργάνωση δράσεων δημοσιότητας και προβολής του Έργου του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ’**

Στα πλαίσια του εν λόγω υπό-Έργου, έχουν διενεργηθεί οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- Καταγραφή των αναγκών του Γραφείου Διασύνδεσης για τη διοργάνωση δράσεων Δημοσιότητας και προβολής του Έργου του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ.
- Σχεδιασμός υλοποίησης υπό-Έργου και διατύπωση προϋποθέσεων περάτωσης αυτού.
- Εισήγηση στη Διοικούσα Επιτροπή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου για την έγκριση διενέργειας Διαγωνισμού για την ανάδειξη του Αναδόχου του υπό-Έργου. Κατόπιν απόρριψης της συγκεκριμένης πρότασης, επαναπροσδιορίστηκε το αντικείμενο του Διαγωνισμού σύμφωνα με τις υποδείξεις της Διοικούσας Επιτροπής,
- Εκ νέου έγκριση από την Διοικούσα Επιτροπή, με χρονική καθυστέρηση λόγω αλλαγής της Διοίκησης του Πανεπιστημίου. Διενεργήθηκε πρόχειρος μειοδοτικός Διαγωνισμός, που απέβη, ωστόσο, άκαρπος, καθώς καμία εκ των Προσφορών δεν κάλυπτε επαρκώς τις προδιαγεγραμμένες τεχνικές προδιαγραφές, με αποτέλεσμα τη διενέργεια εκ νέου πρόχειρου Διαγωνισμού και την ανάδειξη του τελικού Αναδόχου, ο οποίος ολοκλήρωσε τη διαδικασία σχεδιασμού και σύνταξης των απαραίτητων Εντύπων για τις υπηρεσίες του Γραφείου Διασύνδεσης.
- Μέχρι το σημείο αναφοράς της παρούσης Μελέτης, ολοκληρώθηκαν οι ενέργειες διάχυσης και προβολής στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης των υπηρεσιών του Γραφείου Διασύνδεσης, παράλληλα, με τις εκδηλώσεις του Γραφείου στην Αθήνα και την Πάτρα.
- Στα πλαίσια των δράσεων προβολής, επιλέχθηκαν και καταχωρήθηκαν Ενημερωτικά Έντυπα με κριτήριο τη γεωγραφική κατανομή της κυκλοφορίας τους, την απήχηση σε διαφορετικές επαγγελματικές τάξεις και ηλικιακές κατηγορίες αναγνωστών, καθώς και την απήχηση σε Επιχειρήσεις, οι οποίες θα κληθούν να συνεργαστούν με το Γραφείο Διασύνδεσης είτε για την απορρόφηση των Αποφοίτων του ΕΑΠ είτε για την παροχή πληροφόρησης των τελευταίων, συμβάλλοντας στην αποτελεσματικότερη προώθησή αυτών στην αγορά εργασίας.

□ **Υπό-Έργο 6: ‘Τεχνική υποστήριξη του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ’**

Το συγκεκριμένο υπό-Έργο αναφέρεται στην παροχή υπηρεσιών και τεχνογνωσίας από ειδικούς εμπειρογνώμονες στα στελέχη του ΕΑΠ για την εναρμόνιση των μηχανισμών υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του Έργου σύμφωνα με το Εθνικό και Κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο του Γ΄ ΚΠΣ και τις υποδείξεις της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠΕΑΕΚ.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην τήρηση της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας για τις Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, προμηθειών και υπηρεσιών και των κανόνων διαφάνειας και ανταγωνισμού. Το φυσικό αντικείμενο του Έργου έχει ολοκληρωθεί.

Στους ακόλουθους Πίνακες καταγράφονται τα βασικότερα στοιχεία για το πλαίσιο και τη πρόοδο υλοποίησης, συνολικά, του Έργου ‘Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ’ καθώς, ειδικότερα, των υπό- Έργων, που εντάσσονται σε αυτό.

Πίνακας 49. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	20.544,00	18.343,00	89,29
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	306.798,00	299.956,94	97,77
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	2.500,00	2.500,00	100
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ	41.134,00	40.384,00	98,18
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	5.000,00	3.690,35	73,81
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	20.543,00	14.374,01	69,97
ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	4.500,00	4.254,97	94,55
ΑΓΟΡΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ	4.000,00	0,00	0
ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ	1.500,00	1.499,08	99,94
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	30.546,00	30.526,60	99,94
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	30.546,00	30.526,60	99,94
ΣΥΝΟΛΟ	443.000,00	417.933,45	94,34

Εκ της πορείας υλοποίησης του Οικονομικού Αντικειμένου προκύπτει πως το Έργο ολοκληρώνεται σε ικανοποιητικό βαθμό, παρά το υποβληθέν αίτημα για επέκταση του αρχικού χρονοδιαγράμματος μέχρι την ημερομηνία 31/12/2008.

Η πλειοψηφία των υπό-Έργων έχουν ολοκληρωθεί σε ποσοστό της τάξης του 95%, ενώ, συνολικά, το Έργο εμφανίζει απορρόφηση κατά ποσοστό της τάξης του 94,34 %.

Πίνακας 50. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης

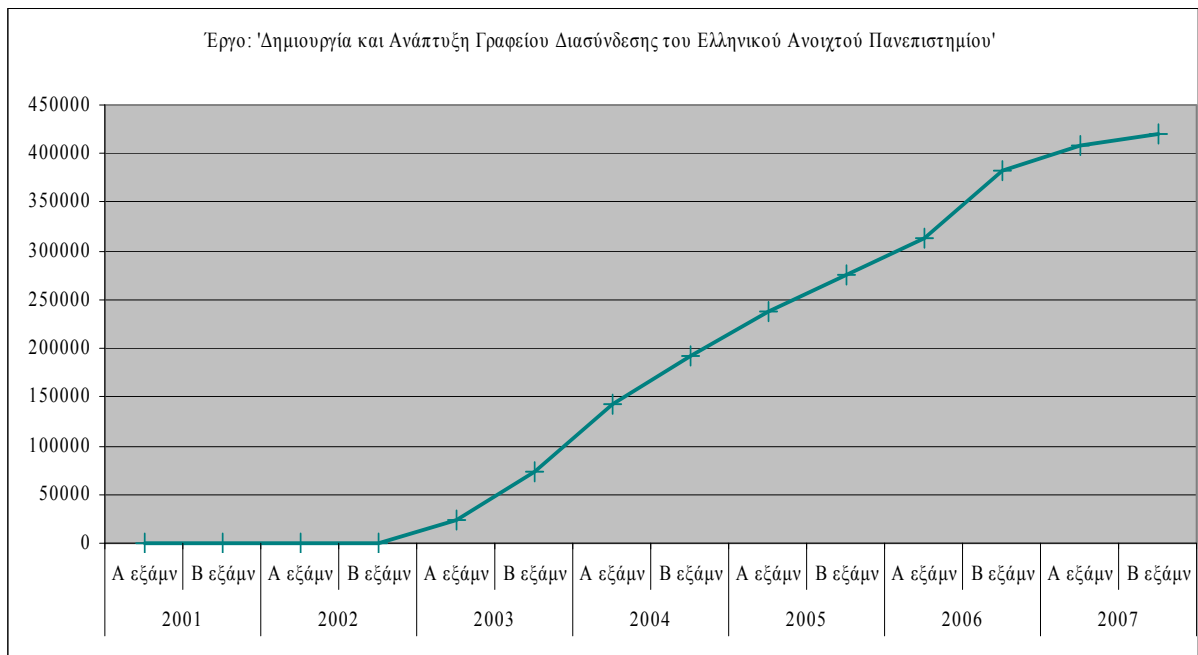
	‘ΟΝΟΜΑ ΥΠΟ-ΕΡΓΟΥ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
1.	Δημιουργία, ανάπτυξη και λειτουργία Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου	350.777,00	332.648,84	94,83
2.	Σχεδιασμός και ανάπτυξη των εφαρμογών λογισμικού και βάσεων δεδομένων του Γραφείου Διασύνδεσης	14.674,00	13.924,00	94,89
3.	Προμήθεια επίπλων για το Γραφείο Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου	8.536,00	8.521,96	99,84
4.	Προμήθεια hardware (PC, SERVER, MODEM) για το Γραφείο Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου	20.543,00	14.374,01	69,97
5.	Διοργάνωση δράσεων δημοσιότητας και προβολής του Έργου του Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου	26.460,00	26.460,00	100
	ΣΥΝΟΛΟ	443.000,00	417.933,45	94,34

Πίνακας 51. Ροές Χρηματοδότησης από την αρχή των πληρωμών μέχρι και το 2007

Έτη	2003		2004		2005		2006		2007		
Εξάμηνα	A'	B'	A'	B'	A'	B'	A'	B'	A'	B'	ΣΥΝΟΛΟ
Δημιουργία, ανάπτυξη και λειτουργία Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ	23.921,17	39.720,87	38.217,87	36.398,98	40.750,32	38.648,15	37.444,51	50.796,15	11.000,00	11.000,00	327.898,00
Σχεδιασμός και ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού και βάσεων δεδομένων του Γραφείου	0,00	0,00	0,00	13.924,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.924,00
Προμήθεια επίπλων για το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΑΠ	0,00	0,00	8.521,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.521,96
Προμήθεια hardware (PC, SERVER, MODEM) για το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΑΠ	0,00	0,00	21.615,24	389,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.004,64
Διοργάνωση δράσεων δημοσιότητας και προβολής του Έργου του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.374,01	6.168,99	0,00	20.543,00
Τεχνική υποστήριξη του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ	0,00	9.823,50	0,00	0,00	4159,13	0,00	0,00	4.160,00	8.317,37	0,00	26.460,00
ΣΥΝΟΛΟ	23.921,17	73.465,54	141.820,60	192.533,00	237.442,40	276.090,60	313.535,1	382.865,30	408.351,60	417.933,45	
ΩΡΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΟΑ	23.921,17	39.720,87	38.217,87	36398,98	40.750,32	38648,15	37.444,51	50.796,15	11.000,00	11.000,00	327.898,00

Στο ακόλουθο Διάγραμμα αποτυπώνεται με τον πλέον εμφανή τρόπο η εξέλιξη των ροών πληρωμών του Έργου από την έναρξή των πληρωμών έως και την αποπληρωμή του Έργου.

Διάγραμμα 8. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου

2.7.7 Έργο: ‘Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ’

Το παρόν Έργο, ως ένα εκ των δύο κυριότερων Αναπτυξιακών Έργων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΠΕΑΕΚ, έχει προϋπολογισμό της τάξης των 9,5 εκατομμυρίων ευρώ. Το αντικείμενο του αφορά στην ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του ΕΑΠ.

Σε επίπεδο φυσικού αντικείμενου, το Έργο ξεκίνησε 1/1/2005 και η λήξη του προβλέπεται στις 31/12/2007, ενώ, αντίστοιχα, το οικονομικό αντικείμενο αυτού προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέχρι 31/12/2008.

Με την υλοποίηση του εν λόγω Έργου επιδιώκεται αφ’ ενός η ενίσχυση της ανάπτυξης και της λειτουργίας του ΕΑΠ και αφ’ ετέρου η επέκταση και παγίωση του θεσμού της Δια βίου Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, οι συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΠΕΑΕΚ δραστηριότητες συμβάλλουν στην ανάδειξη, ενίσχυση και εμφύτευση του καινοτόμου θεσμού της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης και του ρόλου του ΕΑΠ, αντίστοιχα, ως πρωτοπόρου Ελληνικού Ιδρύματος στην παροχή Ανοικτού Συστήματος Εκπαίδευσης.

Οι δραστηριότητες αυτές ομαδοποιούνται ως εξής:

- Διαδικασίες υλοποίησης και τήρησης αρχείων κατά την διάρκεια του υπό-Έργου
- Οργάνωση, διαχείριση και συντονισμός του έντυπου και εναλλακτικού διδακτικού υλικού
- Ανάπτυξη και ηλεκτρονική διαχείριση υποστηρικτικών συστημάτων
- Διακίνηση διδακτικού υλικού
- Εσωτερική Αξιολόγηση
- Οικονομική και Διαχειριστική παρακολούθηση του Έργου
- Διαχείριση δράσεων ενημέρωσης, προβολής και δημοσιότητας
- Διαχείριση πνευματικών δικαιωμάτων
- Συγκρότηση Επιτροπών για την αξιολόγηση προσφορών υποψηφίων Αναδόχων Εταιρειών, σε περιπτώσεις Διαγωνισμών, και την παραλαβή των παραδοτέων

Στον Πίνακα 52 παρουσιάζεται ο συνολικός προϋπολογισμός του Έργου και η ειδικότερη κατανομή του στα δεκατέσσερα υπό- Έργα, τα οποία εντάσσονται σε αυτό.

Πίνακας 52. Έργο: 'Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ'

Αριθμός ΟΠΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	Π/Υ 2
a105818	Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ	9.492.100,00
A/A	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟ- ΕΡΓΩΝ	Π/Υ 2
1.	Ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του ΕΑΠ	3.470.000,00
2.	Ανάπτυξη και έκδοση έντυπου διδακτικού υλικού (βελτιώσεις-επικαιροποιήσεις και δημιουργία νέων συγγραμμάτων)	1.740.000,00
3.	Ανάπτυξη διδακτικού υλικού με χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών	1.070.000,00
4.	Παροχή Υπηρεσιών Βιντεοσκόπησης για παραγωγή διδακτικού υλικού με την χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Επιπέδου	100.000,00
5.	Παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής για παραγωγή διδακτικού υλικού με τη χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακών Και Μεταπτυχιακού επιπέδου	700.000,00
6.	Εκτύπωση Εκπαιδευτικού Υλικού	80.000,00
7.	Προμήθεια Συνοδευτικών Συγγραμμάτων	70.000,00
8.	Ενημέρωση, Προβολή, Διάχυση και Δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων του Έργου	200.000,00
9.	Αξιολόγηση της Μαθησιακής αποτελεσματικότητας των διαφορών μορφών ψηφιακού υλικού από τους Φοιτητές του ΕΑΠ και καταμέτρηση και επιβεβαίωση του χρόνου μάθησης	80.000,00
10.	Τεχνικός Σύμβουλος - Εμπειρογνώμονας	155.000,00
11.	Βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής	340.000,00
12.	Υπηρεσίες εκτύπωσης νέου και επικαιροποιημένου εκπαιδευτικού υλικού συσκευασίας και διανομής	1.000.000,00
13.	Ενίσχυση εργαστηρίων για την υποστήριξη της μάθησης και για την διάδοση νέων τεχνολογιών(στελέχωση και Εκπαίδευση)	380.000,00
14.	Ανάπτυξη λογισμικού παρακολούθησης για την δημιουργία διδακτικού υλικού	107.100,00

➤ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟ-ΕΡΓΩΝ

- **Υπό-Έργο 1: ‘Ανάπτυξη και βελτίωση της Ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του ΕΑΠ’**

Το παρόν υπό-Έργο υλοποιείται με ίδια μέσα. Την τρέχουσα χρονική περίοδο συνεχίζεται η υλοποίησή του, ενώ επισημαίνεται πως έχουν ενεργοποιηθεί όλες οι απαραίτητες δραστηριότητες για την περάτωση του.

- **Υπό-Έργο 2: ‘Ανάπτυξη και έκδοση έντυπου διδακτικού υλικού (βελτιώσεις-επικαιροποιήσεις και δημιουργία νέων συγγραμμάτων)’**

Το συγκεκριμένο υπό-Έργο υλοποιείται με αυτεπιστασία, υπό την επίβλεψη του Φορέα υλοποίησης, κατόπιν αποφάσεως της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ. Το αντικείμενο του αφορά αφ’ ενός στην επικαιροποίηση/ βελτίωση και έκδοση συγγραμμάτων, που ήδη έχουν αναπτυχθεί και παρέχονται ως εκπαιδευτικό πακέτο στον Φοιτητή, και αφ’ ετέρου στην ανάπτυξη και έκδοση νέων συγγραμμάτων για ποικίλες Θεματικές Ενότητες Προγραμμάτων Σπουδών.

Σε επίπεδο φυσικού αντικείμενου έχει ολοκληρωθεί η επιλογή των επιστημονικών συνεργατών, μέσα από ανοικτές διαδικασίες για την Α’, Β’ και Γ’ Φάση υλοποίησης του υπό-Έργου, και, ταυτόχρονα, η διαδικασία υπογραφής των Συμβάσεων. Κατόπιν ανάθεσης των απαιτήτων εργασιών σε όλους τους επιστημονικούς συνεργάτες, έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία πρώτης παράδοσης υλικού από τους συγγραφείς.

- **Υπό-Έργο 3: ‘Ανάπτυξη διδακτικού υλικού με χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό (ΕΔΥ)’**

Το υπό-Έργο 3 παρουσιάζει ανάλογη πρόοδο υλοποίησης με αυτή του ανωτέρω υπό-Έργου. Συγκεκριμένα, έχει ολοκληρωθεί τόσο η επιλογή των επιστημονικών συνεργατών, μέσα από ανοικτές διαδικασίες, όσο και η υπογραφή των αντίστοιχων Συμβάσεων. Η διαφορά με το προηγούμενο υπό-Έργο έγκειται ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση ανατέθηκαν εργασίες στην πλειοψηφία των επιστημονικών συνεργατών, και όχι σε όλους, όπως στο υπό-Έργο 2. Αναμένονται οι πρώτες παραδόσεις υλικού από τους επιστημονικούς συνεργάτες, ώστε να επακολουθήσουν, στη συνέχεια, τα υπόλοιπα στάδια υλοποίησης του υπό-Έργου, όπως ‘παρατηρήσεις κριτικού αναγνώστη’, ‘ενσωμάτωση από τον δημιουργό’, ‘ψηφιακή επεξεργασία του παραγόμενου Έργου’.

- **Υπό-Έργο 4: ‘Παροχή Υπηρεσιών Βιντεοσκόπησης για παραγωγή διδακτικού υλικού με την χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου’**

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο προχώρησε σε Διαγωνισμό ανεύρεσης Αναδόχων για την παραγωγή των ‘προτύπων’ του εναλλακτικού διδακτικού υλικού, σε dvd. Με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής επαναπροκηρύχθηκε, για τρίτη φορά, ο πρόχειρος Διαγωνισμός για την επιλογή Αναδόχου, που θα αναλάβει την υλοποίηση του παρόντος υπό-Έργου.

Στις 26/6/2007 πραγματοποιήθηκε η διενέργεια του Διαγωνισμού και το Έργο έχει ολοκληρωθεί. Υπολείπεται η αποπληρωμή του Αναδόχου.

- **Υπό-Έργο 5: ‘Παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής για παραγωγή διδακτικού υλικού με την χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου’**

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο προχώρησε σε Διεθνή Διαγωνισμό για την ανεύρεση Αναδόχων, οι οποίοι θα δημιουργήσουν σε ψηφιακή μορφή τα ‘πρότυπα’ του εναλλακτικού διδακτικού υλικού (μήτρες).

Η υλοποίηση του Έργου έχει καθυστερήσει, λόγω προηγούμενης καθυστέρησης του διεθνή Διαγωνισμού. Η τελευταία αυτή καθυστέρηση οφείλεται στην ένσταση που υπέβαλε ένας εκ των υποψηφίων Αναδόχων, κατά την διαδικασία Διαγωνισμού, ώστε η υπόθεση να ακολουθήσει τις νομικές διαδικασίες στο ΣτΕ. Η εκδίκαση της απόφασης αναμένεται μέχρι τέλος του τρέχοντος έτους, 2007.

- **Υπό-Έργα 6 & 7: ‘Εκτύπωση Εκπαιδευτικού Υλικού’ & ‘Προμήθεια συνοδευτικών συγγραμμάτων’, αντίστοιχα**

Τα συγκεκριμένα δύο υπό-Έργα παρουσιάζουν μηδενική πρόοδο υλοποίησης, καθώς δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία ενέργεια μέχρι σήμερα.

Η καθυστέρηση αυτή οφείλεται στο ότι αφ’ ενός για την ενεργοποίηση των δράσεων αυτών, προαπαιτείται η υλοποίηση και ανάπτυξη ενός μεγάλου μέρους του υπό-Έργου 2 και αφ’ ετέρου αναμένεται σχετική έγκριση του αιτήματος της 1ης τροποποίησης για τη σύνταξη των Τευχών Προκήρυξης. Κατόπιν της σχετικής έγκρισης, προβλέπεται η διενέργεια των Διαγωνισμών και η υπογραφή Σύμβασης με τον επιλεγόμενο Ανάδοχο.

□ **Υπό-Έργο 8: ‘Ενημέρωση, Προβολή, διάχυση και Δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων του Έργου’**

Το υπό-Έργο 8 περιλαμβάνει κάποιες οριζόντιες δράσεις προβολής και δημοσιότητας του Έργου.

Αν και έχει αποσταλεί το Τεύχος Προκήρυξης στην ΕΥΔ του ΕΠΕΑΕΚ για τον σχετικό έλεγχο, το υπό-Έργο, ωστόσο, πρόκειται να υλοποιηθεί με διαφορετικούς όρους και, συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται στο κατατεθέν αίτημα της 1ης τροποποίησης του Έργου.

Προβλέπεται η άμεση δρομολόγηση των απαραίτητων ενεργειών για την υλοποίηση του υπό-Έργου, κατόπιν έγκρισης του αιτήματος της 1ης τροποποίησης

□ **Υπό-Έργο 9: ‘Αξιολόγηση της Μαθησιακής αποτελεσματικότητας των διαφορών μορφών ψηφιακού υλικού από τους Φοιτητές του ΕΑΠ και καταμέτρηση και επιβεβαίωση του χρόνου μάθησης’**

Το υπό-Έργο αυτό εκτελείται δια αυτεπιστασίας και αφορά στην αξιολόγηση της μαθησιακής αποτελεσματικότητας των διαφορών μορφών ψηφιακού υλικού από τους Φοιτητές του ΕΑΠ και στην καταμέτρηση και επιβεβαίωση του χρόνου μελέτης. Οι ενέργειες που έχουν διενεργηθεί, στα πλαίσια υλοποίησης του παρόντος υπό-Έργου, συνοψίζονται στις ακόλουθες:

- Πραγματοποίηση συναντήσεων και συνεργασία των μελών των δυο Ομάδων Εργασίας με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο, με σκοπό την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του Ερευνητικού Έργου
- Πραγματοποίηση συνεντεύξεων των Συντονιστών από την Ομάδα Πληροφορικής
- Δημιουργία προσχεδίου της Βάσης Δεδομένων για τις διάφορες μορφές ψηφιακού διδακτικού υλικού, στην οποία θα καταχωρούνται από την Ομάδα Πληροφορικής πληροφορίες σχετικά με το υπό αξιολόγηση υλικό
- Δημιουργία από την Ομάδα Εκπαίδευσης ενδεικτικού προσχεδίου Ερωτηματολογίων. Αναμένεται η ολοκλήρωση της σύνταξης τόσο των Ερωτηματολογίων για τους Φοιτητές όσο και των οδηγιών συμπλήρωσης αυτών
- Αναμένεται η πιλοτική εφαρμογή των Ερωτηματολογίων και η ολοκλήρωση της σχεδίασης και ανάπτυξης των δύο Βάσεων Δεδομένων. Η πρώτη αφορά στα δεδομένα του Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (ΕΔΥ) και η δεύτερη στα προκύπτοντα στοιχεία των Ερωτηματολογίων Αξιολόγησης του ΕΔΥ από τους Φοιτητές

□ Υπό-Έργο 10 : ‘Τεχνικός Σύμβουλος – Εμπειρογνώμονας’

Το παρόν υπό-Έργο αφορά στην παροχή υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου του συνολικού Έργου καθώς και των επιμέρους υπό-Έργων . Σκοπός του υπό-Έργου του Τεχνικού Συμβούλου είναι η παροχή της αναγκαίας τεχνικής υποστήριξης προς το ΕΑΠ για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη υλοποίηση του.

Επισημαίνεται πως το Έργο του Συμβούλου υλοποιήθηκε με επιλογή Αναδόχου, κατόπιν πρόχειρου Διαγωνισμού, ενώ ήδη έχει ολοκληρωθεί με την παρουσίαση δύο Εκθέσεων εμπειρογνωμοσύνης. Αναμένεται η αποπληρωμή του μέχρι τέλος του τρέχοντος έτους, 2007.

□ Υπό-Έργο 12: ‘Υπηρεσίες εκτύπωσης νέου και επικαιροποιημένου Εκπαιδευτικού Υλικού συσκευασίας και διανομής’

Στα πλαίσια των υπό-Έργων 2 και 3, όπως ήδη αναφέρθηκε σε ανωτέρω σημείο της παρούσης Μελέτης, προβλέπεται η ανάπτυξη αφ’ ενός έντυπου Εκπαιδευτικού Υλικού (νέα συγγράμματα καθώς και βελτιώσεις-επικαιροποιήσεις των ήδη υπαρχόντων Τόμων) και αφ’ ετέρου Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού για τα Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών του ΕΑΠ.

Στα πλαίσια, ωστόσο, του παρόντος υπό-Έργου, προβλέπεται η ανάθεση εκτύπωσης του νέου και του επικαιροποιημένου Εκπαιδευτικού Υλικού καθώς και η συσκευασία αυτών μαζί με το Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό σε ‘διδασκτικά πακέτα’ ανά Φοιτητή.

Επισημαίνεται πως δεν έχουν διενεργηθεί ενέργειες, μέχρι και το τρίμηνο αναφοράς, για την υλοποίηση του συγκεκριμένου υπό-Έργου. Ωστόσο, το τελευταίο θα υλοποιηθεί με διαφορετικούς όρους, όπως αυτοί περιγράφονται στο αίτημα της 1ης τροποποίησης του Έργου, που έχει κατατεθεί στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

□ Υπό-Έργο 13: ‘Ενίσχυση Εργαστηρίων για την υποστήριξη της μάθησης και τη διάδοση νέων Τεχνολογιών (Στελέχωση και Εκπαίδευση)

Το υπό-Έργο 13 αφορά στην ‘ενίσχυση’ Εργαστηρίων για την υποστήριξη της μάθησης και για την διάδοση νέων τεχνολογιών.

Η διαδικασία της ενίσχυσης αναφέρεται, ειδικότερα, στην στελέχωση των Εργαστηρίων καθώς και στην Εκπαίδευση των Στελεχών για την διάδοση της χρήσης των νέων τεχνολογιών.

□ **Υπό-Έργο 14: ‘Ανάπτυξη λογισμικού παρακολούθησης για την δημιουργία Διδακτικού Υλικού’**

Το υπό-Έργο 14 έχει ήδη ολοκληρωθεί με την κατάθεση στο ΕΑΠ των τελικών παραδοτέων, ενώ πραγματοποιήθηκε, ταυτόχρονα, Εκπαίδευση των χρηστών στις εφαρμογές που παραδόθηκαν.

Συγκεκριμένα, παραδόθηκε από την Ανάδοχο Εταιρεία και, ήδη, εγκαταστάθηκε Ειδικό Πληροφοριακό Σύστημα για την αυτοματοποιημένη διεκπεραίωση των διεργασιών που διαχειρίζεται το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και αφορούν στην ανάπτυξη Διδακτικού Υλικού.

Βάσει του Πληροφοριακού αυτού Συστήματος θα παρουσιάζονται όλες οι κρίσιμες διαδικασίες και πληροφοριακά δεδομένα σχετικά με την ανάπτυξη του Διδακτικού Υλικού του ΕΑΠ. Ειδικότερα, το Σύστημα θα εμφανίζει:

- Τα στάδια της Προκήρυξης, της Αξιολόγησης, της υπογραφής Σύμβασης και της υποβολής των παραδοτέων που αφορούν στην ανάπτυξη Διδακτικού Υλικού
- Τα στοιχεία των συγγραφέων, των κριτικών αναγνωστών, των καλλιτεχνικών επιμελητών και των εκδόσεων
- Τα στατιστικά στοιχεία φυσικού και οικονομικού περιεχομένου.

Στα πλαίσια, ωστόσο, μιας **συνολικής αποτίμησης του Έργου** ‘Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’, επισημαίνονται τα ακόλουθα σημεία:

- Σε επίπεδο φυσικού αντικείμενου, οι δράσεις των επιμέρους υπό-Έργων προκύπτει πως υλοποιούνται επαρκώς, ενώ στην πλειοψηφία τους ολοκληρώνονται αποτελεσματικά.
- Σε επίπεδο, ωστόσο, οικονομικού αντικείμενου, τα συγκεκριμένα υπό-Έργα εμφανίζουν χαμηλή απορρόφηση, εξαιτίας, στις περισσότερες περιπτώσεις, χρονικών καθυστερήσεων κατά τις διαδικασίες ανάθεσης και δημοπράτησης τους. Ειδικότερα, όσον αφορά στο υπό-Έργο 4, ‘Παροχή Υπηρεσιών Βιντεοσκόπησης για παραγωγή διδακτικού υλικού με την χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου’, καταγράφεται σημαντική καθυστέρηση, λόγω, στην περίπτωση αυτή, νομικού κωλύματος. Συνολικά, το Έργο παρουσιάζει χαμηλό ποσοστό απορρόφησης, της τάξης μόλις του 23 % .

Επισημαίνεται πως η ομάδα Αξιολόγησης συνάντησε σημαντική δυσκολία στην προσπάθεια αποτύπωσης σαφούς, ολοκληρωμένης και τεκμηριωμένης εικόνας αναφορικά με την απορρόφηση του οικονομικού αντικειμένου, καθώς η συλλογή των στοιχείων, τόσο από τα Τριμηνιαία Δελτία Προόδου όσο και από την Συνοπτική Παρουσίαση του Έργου στα Τεχνικά Δελτία Έργου του πρόσφατου Δ' ΟΠΣ, ήταν ιδιαίτερα χρονοβόρα και πολλάκις ανέφικτη.

Ακολουθούν Πίνακες όπου παρουσιάζονται τα κυριότερα στοιχεία σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης του Έργου, συνολικά, καθώς και με το ποσοστό απορρόφησης και τις ροές πληρωμών ανά υπό-Έργο, μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της παρούσης Μελέτης.

Πίνακας 53. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης

Α/Α	ΟΝΟΜΑ ΥΠΟ- ΕΡΓΟΥ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
1.	Ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του ΕΑΠ	3.297.900,00	1.400.641,70	42,47
2.	Ανάπτυξη και έκδοση έντυπου διδακτικού υλικού (βελτιώσεις- επικαιροποιήσεις και δημιουργία νέων συγγραμμάτων)	1.218.000,00	0,00	0
3.	Ανάπτυξη διδακτικού υλικού με χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών	1.017.000,00	38.920,08	3,83
4.	Παροχή Υπηρεσιών Βιντεοσκόπησης για παραγωγή διδακτικού υλικού με την χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Επιπέδου	100.000,00	0,00	0
5.	Παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής για παραγωγή διδακτικού υλικού με τη χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακών Και Μεταπτυχιακού επιπέδου	700.000,00	0,00	0
6.	Εκτύπωση Εκπαιδευτικού Υλικού			
7.	Προμήθεια Συνοδευτικών Συγγραμμάτων	100.000,00	0,00	0
8.	Ενημέρωση, Προβολή, Διάχυση και Δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων του Έργου	350.000,00	0,00	0
9.	Αξιολόγηση της Μαθησιακής αποτελεσματικότητας των διαφορών μορφών ψηφιακού υλικού από τους Φοιτητές του ΕΑΠ και καταμέτρηση και επιβεβαίωση του χρόνου μάθησης	80.000,00	9.003,40	11,25
10.	Τεχνικός Σύμβουλος - Εμπειρογνώμονας	155.000,00	155.000,00	100
11.	Βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής	340.000,00	0,00	0
12.	Υπηρεσίες εκτύπωσης νέου και επικαιροποιημένου εκπαιδευτικού υλικού συσκευασίας και διανομής	0,00	0,00	0

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

Α/Α	ΌΝΟΜΑ ΥΠΟ- ΕΡΓΟΥ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
13.	Ενίσχυση εργαστηρίων για την υποστήριξη της μάθησης και για την διάδοση νέων τεχνολογιών(στελέχωση και Εκπαίδευση)	475.000,00	161.742,05	34,05
14.	Ανάπτυξη λογισμικού παρακολούθησης για την δημιουργία διδακτικού υλικού	107.100,00	0,00	0
	ΣΥΝΟΛΟ	8.020.000,00	1.765.307,23	23,35

Πίνακας 54. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	174.503,05	26.515,40	15,19
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	3.205.317,29	1.269.475,46	39,61
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	588.524,94	62.030,09	3,9
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ	3.036.500,00	267.803,90	8,82
ΛΟΙΠΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	210.854,72	72.928,27	34,59
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	65.000,00	35.931,74	55,28
ΕΝΟΙΚΙΑ	240.000,00	46.200,00	19,25
ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	15.000,00	13.704,52	91,36
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	66.000,00	21.383,97	32,4
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ- ΕΙΣΦΟΡΕΣ	20.000,00	0,00	0
ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	50.000,00	32.377,85	64,76
ΑΓΟΡΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ	100.800,00	0,00	0
ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ	40.000,00	24.056,03	60,14
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	237.500,00	0,00	0
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	30.000,00	0,00	0
ΣΥΝΟΛΟ	9.370.000,00	1.872.407,23	19,98

Πίνακας 55. Ροές Πληρωμών από την ένταξη του Έργου μέχρι την ημερομηνία μελέτης

Έτη	2005		2006		2007		
Εξάμηνα	A'	B'	A'	B'	A'	B'	ΣΥΝΟΛΟ
Ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του ΕΑΠ	0,00	0,00	405.791,30	324.809,50	374.293,70	1.182.552,70	2.287.447,30
Ανάπτυξη και έκδοση έντυπου διδακτικού υλικού (βελτιώσεις- επικαιροποιήσεις και δημιουργία νέων συγγραμμάτων)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	811.500,00	811.500,00
Ανάπτυξη διδακτικού υλικού με χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών	0,00	0,00	0,00	13.812,80	18.699,70	518.743,80	551.256,20
Παροχή Υπηρεσιών Βιντεοσκόπησης για παραγωγή διδακτικού υλικού με την χρήση νέων τεχνολογιών για Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Επιπέδου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	40.000,00	40.000,00
Παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής για παραγωγή διδακτικού υλικού με τη χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακών Και Μεταπτυχιακού επιπέδου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	250.000,00	250.000,00
Εκτύπωση Εκπαιδευτικού Υλικού	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35.000,00	35.000,00
Προμήθεια Συνοδευτικών Συγγραμμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40.000,00	40.000,00

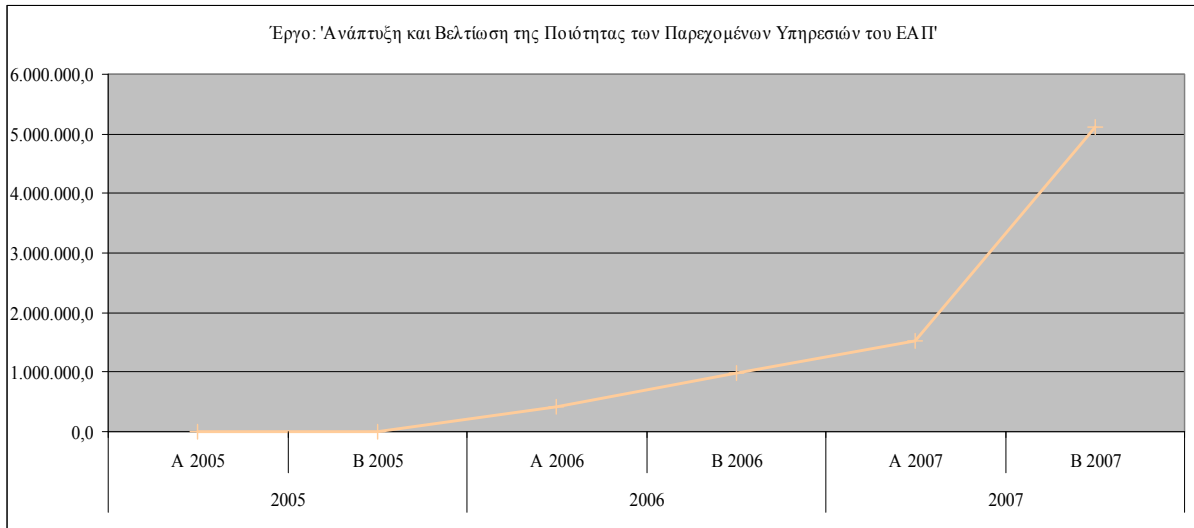
ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

Έτη	2005		2006		2007		
Εξάμηνα	A'	B'	A'	B'	A'	B'	ΣΥΝΟΛΟ
Ενημέρωση, Προβολή, Διάχυση και Δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων του Έργου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	80.000,00	80.000,00
Αξιολόγηση της Μαθησιακής αποτελεσματικότητας των διαφορών μορφών ψηφιακού υλικού από Φοιτητές του ΕΑΠ και καταμέτρηση & επιβεβαίωση του χρόνου μάθησης	0,00	0,00	0,00	0,00	9.003,4	35.498,30	44.501,70
Τεχνικός Σύμβουλος - Εμπειρογνώμονας	0,00	0,00	0,00	85.250,0	69.750,0	0,0	155.000,00
Βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	55.000,00	55.000,00
Υπηρεσίες εκτύπωσης νέου και επικαιροποιημένου εκπαιδευτικού υλικού συσκευασίας και διανομής	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	400.000,00	400.000,00
Ενίσχυση εργαστηρίων για την υποστήριξη της μάθησης και για την διάδοση νέων τεχνολογιών(στελέχωση και Εκπαίδευση)	0,00	0,00	0,00	47.078,0	70.382,1	131.270,00	248.730,00
Ανάπτυξη λογισμικού παρακολούθησης για την δημιουργία διδακτικού υλικού	0,00	0,00	0,00	107.100,0	0,00	0,00	107.100,00
ΣΥΝΟΛΟ	0,00	0,00	405.791,30	578.050,30	542.128,90	3.579.564,80	
ΣΩΦΡΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΟΑ	0,00	0,00	405.791,30	983.841,60	1.525.970,50	5.105.535,30	

Τα στοιχεία του ανωτέρω Πίνακα (Π.55) παρουσιάζονται, ακολούθως, και στο Διάγραμμα 9, αποτυπώνοντας με τον πλέον εμφανή τρόπο τη διαχρονική εξέλιξη στις ροές πληρωμών του Έργου συνολικά.

Διάγραμμα 9. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου

2.7.8 Έργο: ‘Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’

Στα πλαίσια του παρόντος Έργου, του οποίου ο προϋπολογισμός ανέρχεται περίπου στα 2,7 εκατομμύρια Ευρώ, υλοποιούνται τέσσερα υπό-Έργα, με κύρια έμφαση στην ενίσχυση και ανάπτυξη τόσο της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας που υιοθετεί και εφαρμόζει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο όσο και του παρεχόμενου προς τους Φοιτητές Διδακτικό Υλικό.

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει τα τέσσερα υπό-Έργα, που πλαισιώνουν το συγχρηματοδοτούμενο από το ΕΠΕΑΕΚ Έργο ‘Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’, με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό καθενός εξ αυτών.

Πίνακας 56. Έργο: ‘Ανάπτυξη Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Αριθμός ΟΠΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	Π/Υ 2
a57381	‘Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’	2.641.232,58
A/A	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟ- ΕΡΓΩΝ	Π/Υ 2
1.	Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξ’ αποστάσεως Εκπαίδευσης στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	410.730,11
2.	Συγγραφή συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών με τη Μέθοδο Εκπαίδευσης από Απόσταση	1.696.858,59
3.	Εκδοτική επιμέλεια συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών	462.864,05
4.	Εκτύπωση Συγγραμμάτων	70.779,83

Το παρόν Έργο αφορούσε στην συνέχιση, παγίωση και ανάπτυξη των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του ΕΑΠ για την υποστήριξη του θεσμού της εξ’ αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Οι εκπαιδευτικές αυτές δραστηριότητες συνοψίζονται ακολούθως:

- Η δημοσιοποίηση των δραστηριοτήτων του ΕΑΠ και η ενημέρωση των ωφελουμένων σχετικά με τις δυνατότητες και υπηρεσίες του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Στα πλαίσια της εν λόγω δράσης, παρήχθη επαρκές και κατάλληλο ενημερωτικό υλικό καθώς και υλικό προβολής, διοργανώθηκαν εκδηλώσεις και Ημερίδες δημοσιότητας κλπ.

- Ο συντονισμός των Ομάδων Συγγραφής νέου πρωτότυπου και συμπληρωματικού Διδακτικού Υλικού για τις Θεματικές Ενότητες των δεκαοκτώ, τότε, Προγραμμάτων Σπουδών- Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών.

Η συγγραφή του διδακτικού υλικού για τις ανάγκες των Προγραμμάτων Σπουδών, πραγματοποιήθηκε από Συγγραφικές Ομάδες, απαρτιζόμενες από καταξιωμένους Επιστήμονες, μέλη ΔΕΠ Ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων. Στις ομάδες αυτές συμμετείχαν και Επιστήμονες ειδικοί στις μεθόδους της εξ' αποστάσεως Εκπαίδευσης, διαθέτοντας την κατάλληλη εμπειρία, καθώς υπήρξαν οι βασικοί συνεργάτες του ΕΑΠ κατά την ανάπτυξη του διδακτικού υλικού, στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι.

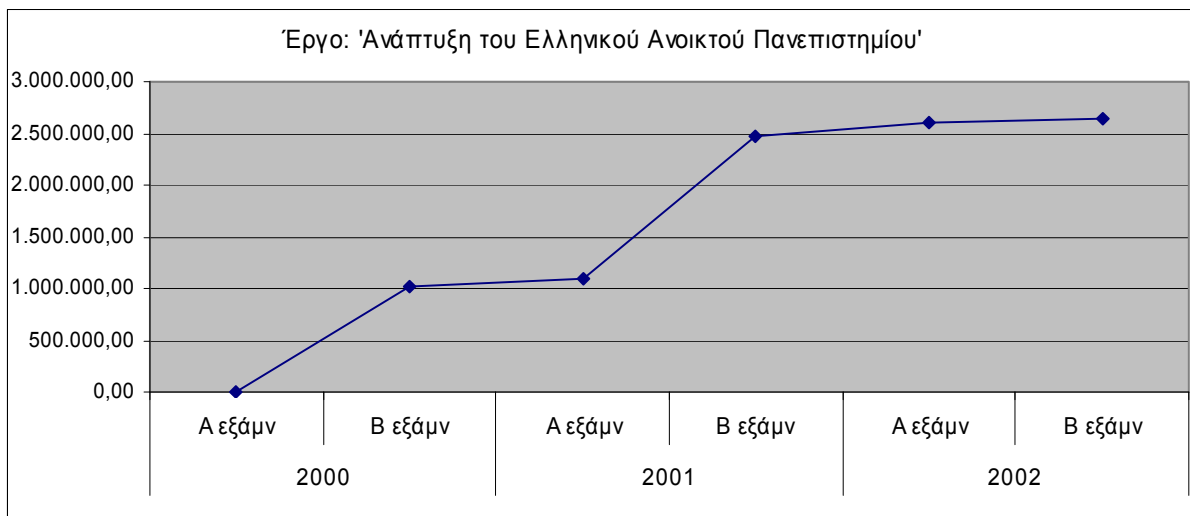
- Η οργάνωση της επιμέλειας του πρωτότυπου διδακτικού υλικού. Η εκδοτική επιμέλεια του διδακτικού υλικού που παραδόθηκε από τους συγγραφείς, αποτέλεσε εξίσου πολύπλοκο Έργο καθώς απαιτούσε συνεχή παρακολούθηση και συντονισμό εκ μέρους εξειδικευμένων συνεργατών του ΕΑΠ. Οι συγκεκριμένοι διέθεταν την απαραίτητη εμπειρία και τις κατάλληλες γνώσεις αναφορικά με τον συντονισμό της εργασίας των ομάδων εκδοτικής επιμέλειας του παραδοτέου συγγραφικού Έργου, ώστε το τελευταίο να προετοιμασθεί ορθά για την εκτύπωση του.
- Η οργάνωση και διοίκηση του συνολικού Έργου του ΕΑΠ. Η οργάνωση, διοίκηση και παρακολούθηση του συνολικού Έργου της συγγραφής του διδακτικού υλικού πραγματοποιήθηκε από ολιγομελή ομάδα εξειδικευμένων συνεργατών του ΕΑΠ (συμβάσεις ορισμένου χρόνου).
- Η λειτουργία δομών που στηρίζουν τη συγγραφή και εκδοτική επιμέλεια του διδακτικού υλικού και των πολλαπλών λοιπών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παρόν υπό-Έργο.

Στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζονται οι ροές πληρωμών ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της παρούσης Μελέτης, ενώ ακολουθεί το αντίστοιχο Διάγραμμα, αποτυπώνοντας την διαχρονική τάση αυτών στο σύνολο του Έργου.

Πίνακας 57. Ροές Πληρωμών από την ένταξη του Έργου μέχρι την ημερομηνία μελέτης

Έτη	2000		2001		2002		
Εξάμηνα	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	ΣΥΝΟΛΟ
Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξ' αποστάσεως Εκπαίδευσης στο Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο	0,00	297.066,94	71.901,55	35.730,25	0,00	6.031,37	410.730,11
Συγγραφή συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών με τη Μέθοδο Εκπαίδευσης από Απόσταση	0,00	574.019,63	0,00	984.034,31	136.793,26	2.011,39	1.696.858,59
Εκδοτική επιμέλεια συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών	0,00	144.855,42	0,00	316.679,75	1.328,87	0,00	462.864,04
Εκτύπωση Συγγραμμάτων	0,00	0,00	0,00	47.034,25	0,00	23.745,58	70.779,83
ΣΥΝΟΛΟ	0,00	1.015.941,99	71.901,55	1.383.478,56	138.122,13	31.788,34	2.641.232,57
ΣΩΦΡΕΥΤΙΚΗ ΑΕΙΑ ΟΑ	0,00	1.015.941,99	1.087.843,54	2.471.322,10	2.609.444,23	2.641.232,57	

Διάγραμμα 10. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου

2.7.9 Έργο: 'Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Το συγκεκριμένο Έργο είναι το δεύτερο μεγαλύτερο συγχρηματοδοτούμενο Έργο του ΕΑΠ από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση (ΕΠΕΑΕΚ), προϋπολογισμού **9.391.049,16 €**, και αφορά στην υποστήριξη της λειτουργίας του ΕΑΠ από 18/4/2002 έως 31/12/2005.

Συγκεκριμένα μέσω των υπό-Έργων, τα οποία αποτυπώνονται στον παρακάτω Πίνακα, χρηματοδοτείται η παγίωση των λειτουργούντων Προγραμμάτων Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου, η ολοκλήρωση της ανάπτυξης του διδακτικού υλικού και η επέκταση του για την κάλυψη των αναγκών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης των σπουδαστών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου. Συνολικά το Έργο περιλαμβάνει 15 υπό-Έργα.

Πίνακας 58. Έργο: 'Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του ΕΑΠ'

Αριθμός ΟΠΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	Π/Υ 2
68894	Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	9.391.049,16
1.	Συνέχιση της ανάπτυξης και παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	5.454.206,59
2.	Συγγραφή και κριτική επιμέλεια συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου	850.240,00
3.	Εκδοτική επιμέλεια συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου	700.000,00
4.	Ενέργειες δημοσιότητας-διάχυσης αποτελεσμάτων	82.541,00
5.	Εκτύπωση παράλληλων κειμένων	7.478,59
6.	Τεχνική Στήριξη για την ανάπτυξη ΕΔΥ	60.081,25
7.	Εκτύπωση έγχρωμων συγγραμμάτων	94.988,16
8.	Προμήθεια βιβλίων για το Τμήμα Ισπανικής γλώσσας	132.141,52

Αριθμός ΟΠΣ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	Π/Υ 2
9.	Παροχή Τεχνικής Υποστήριξης για την υλοποίηση του Έργου "Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του εκπαιδευτικού Έργου του ΕΑΠ". Εμπειρογνομοσύνες για την εναρμόνιση των μηχανισμών υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του Έργου, σύμφωνα με το Εθνικό και Κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ	83.977,44
10.	Προμήθεια βιβλίων για το Πρόγραμμα 'Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό'	6.175,15
11.	Ανάπτυξη και προσαρμογή ωηφιοποιημένου διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Μεταπτυχιακής Εξειδίκευσης των καθηγητών ξένων γλωσσών	0,00
12.	Ανάπτυξη εναλλακτικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου	1.219.734,00
13.	Ολοκληρωμένη Παροχή Υπηρεσιών Βιντεοσκόπησης για παραγωγή εναλλακτικού διδακτικού υλικού των προγραμμάτων Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Επιπέδου	30.731,75
14.	Ολοκληρωμένη παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής για παραγωγή εναλλακτικού υλικού των Προγραμμάτων Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου	647.230,00
15.	Εκτύπωση μονόχρωμων συγγραμμάτων	21.523,71

Ακολούθως παρουσιάζονται αναλυτικότερα τα δεκαπέντε υπό-έργα που πλαισιώνουν το Έργο 'Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του ΕΑΠ'.

□ **Υπό-Έργο 1: 'Συνέχιση της ανάπτυξης και παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο'**

Το υπό-Έργο αυτό αφορά στην συνέχιση, ανάπτυξη και παγίωση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του ΕΑΠ, για την υποστήριξη του θεσμού της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, όπως προβλέπεται από το Ν.2552/97, και στη βελτίωση των συνθηκών φοίτησης των 10.000 Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών των προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών. Επίσης, με την χρηματοδότηση του υπό-Έργου 1 υποστηρίζονται όλες οι απαιτούμενες δραστηριότητες για την ανάπτυξη των Προγραμμάτων Σπουδών των ακαδημαϊκών ετών 2001-02, 2002-03 και 2003-04 και 2004 - το πρώτο εξάμηνο του έτους 2005.

Από τις προγραμματισμένες δραστηριότητες του υπό-Έργου έχουν ολοκληρωθεί οι ακόλουθες ως προς το φυσικό τους αντικείμενο:

- Επιμόρφωση Μελών ΔΕΠ και Συνεργατών που στοχεύει στην αναβάθμιση των ικανοτήτων και προσόντων των διδασκόντων, στην μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης,
 - Αναβάθμιση και επέκταση συστημάτων πληροφορικής, καθώς μέσω της αναβαθμισμένης ιστοσελίδας του ΕΑΠ έχει επιτευχθεί η επέκταση των δυνατοτήτων που προσφέρονται στους χρήστες-Φοιτητές και διδακτικό προσωπικό για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά Προγράμματα
 - Αναβάθμιση των προγραμματισμένων εκπαιδευτικών χώρων και η προμήθεια εξοπλισμού, σύμφωνα με το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα στο Τεχνικό Δελτίο, που επίσης υποστηρίζει τις πολλαπλές δραστηριότητες του Ανοικτού Πανεπιστημίου και έχει προσεγγίσει σε ποσοστό 90% την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου.
 - Ίδρυση και λειτουργία της μονάδας εσωτερικής αξιολόγησης,
 - Εκπόνηση του οπτικοακουστικού υλικού για την υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας
 - Συντονισμός των ομάδων συγγραφής και επιμέλεια του πρωτότυπου διδακτικού υλικού
 - Οργάνωση και διοίκηση του Έργου και των παρεχομένων υπηρεσιών του ΕΑΠ, που υποστηρίχθηκε από 54 άτομα διοικητικό προσωπικό καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου.
- **Υπό-Έργο 2: ‘Συγγραφή και κριτική επιμέλεια συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου’**

Το **Υπό-Έργο 2** περιλαμβάνει τις διαδικασίες αναβάθμισης και συμπλήρωσης του διδακτικού υλικού. Οι επιστήμονες – συγγραφείς, κυρίως μέλη ΔΕΠ των Ελληνικών αλλά και ξένων Πανεπιστημίων, υπέβαλαν μετά από προκήρυξη προς αξιολόγηση το συγγραφικό τους Έργο. Οι διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής των συγγραφέων έχουν ολοκληρωθεί. Η ανάθεση του συγγραφικού Έργου έγινε με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής και την υπογραφή σχετικής σύμβασης στην οποία περιγράφονται οι όροι και οι υποχρεώσεις του συγγραφέως, τα παραδοτέα του Έργου του, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και η αμοιβή του.

Το ΕΑΠ στόχο έχει να δημιουργήσει «μητρώο» συγγραφέων από το θα οποίο επιλέγει τους καταλληλότερους για τη συγγραφή του διδακτικού υλικού, μετά από εισήγηση του θεματικού και ακαδημαϊκού υπευθύνου. Ως εκ τούτου, το παρόν υπό-Έργο υλοποιήθηκε με αυτεπιστασία υπό την επίβλεψη του Φορέα υλοποίησης, με απόφαση της Διοικούσας. Η **συγγραφή του διδακτικού υλικού** περιλαμβάνει τις ακόλουθες φάσεις:

A) Συγγραφή του διδακτικού υλικού ανά Θεματική Ενότητα του κάθε Προγράμματος Σπουδών, με την ευθύνη του Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου, ως κριτικού ολόκληρης της ύλης της Θεματικής Ενότητας

B) Κριτική Ανάγνωση των συγγραφικών κειμένων από εξειδικευμένους στο αντικείμενο επιστήμονες και υποστήριξη των συγγραφέων από Ειδικούς στην «Μεθοδολογία της εξ' αποστάσεως εκπαίδευση» για την κριτική στην εφαρμογή της μεθόδου και την προσαρμογή των κειμένων σε αυτήν.

Από τις προγραμματισμένες δραστηριότητες του υπό-Έργου έχουν ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο του Έργου και έχει πραγματοποιηθεί η αποπληρωμή του Αναδόχου

□ **Υπό-Έργο 3: 'Εκδοτική επιμέλεια συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου'**

Το **Υπό-Έργο 3**, εστιάζει στην εκδοτική και γραφιστική επιμέλεια του συμπληρωματικού διδακτικού υλικού που συγγράφεται για ορισμένες θεματικές ενότητες των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Εκπαίδευσης από Απόσταση.

Χρησιμοποιούνται εξειδικευμένοι συνεργάτες που έχουν προεπιλεγεί με ανοιχτές διαδικασίες και με τη σύμφωνη γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ. Ειδικότερα, με προκηρύξεις, σε τακτά χρονικά διαστήματα για την ανεύρεση συνεργατών για όλες τις θεματικές ενότητες, επιλέχθηκαν οι συνεργάτες του ΕΑΠ που ανέλαβαν την εκδοτική επιμέλεια του διδακτικού υλικού. Η επιλογή τους εγκρίθηκε με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής. Το παρόν υπό-Έργο υλοποιείται με αυτεπιστασία υπό την επίβλεψη του Φορέα υλοποίησης. Η σύμβαση που υπογράφηκε με τους εξωτερικούς συνεργάτες περιγράφει με ακρίβεια, το είδος των εργασιών, τα παραδοτέα, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των υποχρεώσεων και την αντίστοιχη αμοιβή.

Η **εκδοτική επιμέλεια του διδακτικού υλικού** περιλαμβάνει τις ακόλουθες φάσεις:

A) Φιλολογική επιμέλεια

B) Τεχνική επιμέλεια

Γ) Καλλιτεχνική επιμέλεια (εικόνες, γραφήματα) και ηλεκτρονική σελιδοποίηση

Το παρόν υπό-Έργο υλοποιήθηκε με αυτεπιστασία υπό την επίβλεψη του Φορέα υλοποίησης. Η σύμβαση που υπογράφηκε με τους εξωτερικούς συνεργάτες περιγράφει με ακρίβεια, το είδος της εργασίας που θα εκτελεσθεί, τα παραδοτέα, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των υποχρεώσεων και την αντίστοιχη αμοιβή.

Πραγματοποιήθηκε η **εκδοτική επιμέλεια του διδακτικού υλικού** που περιλαμβάνει τις ακόλουθες φάσεις:

A) Τελική Κριτική και επιμέλεια (editing) του συνόλου των κειμένων του κάθε τόμου

B) Δακτυλογράφηση διορθώσεων του editing

Γ) Φιλολογική επιμέλεια

Δ) Τεχνική επιμέλεια

Ε) Καλλιτεχνική επιμέλεια (εικόνες, γραφήματα) και ηλεκτρονική σελιδοποίηση.

Συνολικά εκδόθηκαν 314 τόμοι διδακτικού υλικού για 123 Θεματικές Ενότητες των 26 Προγραμμάτων Σπουδών.

□ **Υπό-Έργο 4: ‘Ενέργειες δημοσιότητας-διάχυσης αποτελεσμάτων’**

Το **Υπό-Έργο 4**, που αφορά στην δημοσιοποίηση των δραστηριοτήτων του ΕΑΠ και την ενημέρωση των ωφελουμένων από τις δυνατότητες και υπηρεσίες του Ανοιχτού Πανεπιστημίου, αποτελεί σημαντική δραστηριότητα για την ανάπτυξη και την ομαλή λειτουργία του. Το ΕΑΠ προχώρησε σε πρόσληψη φυσικού ή νομικού προσώπου το οποίο ανέλαβε τον στρατηγικό σχεδιασμό όσον αφορά την εκπόνηση πολιτικής για τα μέσα και τις μεθόδους προβολής του ΕΑΠ και τις δραστηριότητες δημοσιότητας και επικοινωνίας.

Επισημαίνεται ότι, παρά την καθυστέρηση στην υλοποίηση του παρόντος υπό-Έργου που οφείλεται στη σύνταξη της προμελέτης για τον προσδιορισμό και την ιεράρχηση στόχων και προτεραιοτήτων, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ενημέρωνε τους ενδιαφερόμενους Φοιτητές και υποψηφίους Σπουδαστές σχετικά με τις δραστηριότητες του μέσω της ιστοσελίδας του και, παράλληλα, συμμετείχε σε επιστημονικά Συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό, προκειμένου να δημοσιοποιεί στην Ακαδημαϊκή Κοινότητα τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αναπτύσσει.

Ο Διαγωνισμός που διενεργήθηκε στις 5/5/2004 κηρύχθηκε άγονος και, ως εκ τούτου, στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η επαναπροκήρυξή και η διενέργεια του, η κατακύρωση στον Ανάδοχο καθώς και η υπογραφή της σύμβασης.

Συνολικά έχουν πραγματοποιηθεί από τον Ανάδοχο τα εξής:

- Η έκδοση βιβλίου δίγλωσσου 256 σελίδων(4000 αντίτυπα) και η έκδοση βιβλίου ελληνόγλωσσου 256 σελίδων(2000 αντίτυπα)- Επιμέλεια εκδόσεων
- Η οργάνωση δύο εκδηλώσεων προβολής του Έργου του ΕΑΠ (1 στην Αθήνα και 1 στην Πάτρα), δύο καταχωρήσεις στον τύπο (περιοδικά)
- Η εκπόνηση μιας μελέτης σχεδίου δημοσιότητας
- Η δημιουργία και η παράδοση διαφημιστικού υλικού για το ΕΑΠ (πολυμεσικός τίτλος DVD-ROM, παρουσίασης του ΕΑΠ (2000 αντίτυπα), ντοσιέ (3600τεμάχια).

□ **Υπό-Έργο 5: ‘Εκτύπωση Παράλληλων Κειμένων’**

Το υπό-έργο 5 αφορά στην εκτύπωση ‘Παράλληλων Κειμένων’. Τα Παράλληλα Κείμενα είναι δημοσιευμένα άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, ανακοινώσεις ή πρακτικά Συνεδρίων, με αντικείμενο που έχει ενδιαφέρον για τις θεματικές ενότητες των Προγραμμάτων Σπουδών, και επιλεγμένα κεφάλαια από ξένα κυρίως συγγράμματα. Επισημαίνεται πως, όπου απαιτείται, έχουν καταβληθεί πνευματικά δικαιώματα.

Το συγκεκριμένο υπό-έργο υλοποιήθηκε με Ανάδοχο, αφού διενεργήθηκε διαδικασία Διαγωνισμού από την Επιτροπή Αξιολόγησης. Ωστόσο, παρουσίασε πρόβλημα συνεργασίας με τον Ανάδοχο με αποτέλεσμα την διακοπή, λόγω του ότι δεν υπήρχε συνέπεια με τους χρόνους παράδοσης που είχαν συμφωνηθεί με βάσει την υπογραφείσα σύμβαση.

Πραγματοποιήθηκε η εκτύπωση 3.236 τόμων παράλληλων κειμένων. Το υπό-έργο έχει ολοκληρωθεί μέσα στα χρονικά πλαίσια του ΤΔΕ και έχει αποπληρωθεί με προϋπολογισμό μειωμένο από την αρχική σύμβαση.

□ **Υπό-Έργο 6: ‘Τεχνική Στήριξη για την ανάπτυξη Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού’**

Το Υπό-Έργο 6 αφορά στην Τεχνική Στήριξη για την υλοποίηση του Έργου του Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού. Το υπό-Έργο υλοποιήθηκε με Ανάδοχο ο οποίος συνεργάστηκε με τους ακαδημαϊκούς υπευθύνους και τα στελέχη του ΕΑΠ, και προσδιορίστηκε η ακόλουθη διαδικασία:

- Συγκρότησης των Ομάδων (Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι, μέλη ΔΕΠ και ΣΕΠ) για την επιλογή των θεματικών πεδίων και διδακτικών θεμάτων για τα οποία εκπονήθηκε το εναλλακτικό διδακτικό υλικό.

Το Έργο έχει ολοκληρωθεί ομαλώς, εντός των ορισμένων χρονικών ορίων, και έχει ήδη αποπληρωθεί.

□ Υπό-Έργο 7: 'Εκτύπωση έγχρωμων συγγραμμάτων'

Ο βασικός στόχος του υπό-Έργου 7 εστιάζει στην ολοκλήρωση της ανάπτυξης του διδακτικού υλικού, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί από τους Φοιτητές του ΕΑΠ. Για την υλοποίηση του υπό-Έργου πραγματοποιήθηκε η διενέργεια Διαγωνισμού επιλογής Αναδόχου για την εκτύπωση τίτλων διδακτικού υλικού σε έγχρωμα αντίτυπα για την κάλυψη αναγκών της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης του.

Πρόκειται για νέους τόμους που περιλαμβάνουν την ύλη των νέων θεματικών ενοτήτων για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου. Πραγματοποιήθηκε η εκτύπωση 8.586 τόμων.

Το υπό-Έργο έχει ολοκληρωθεί και αποπληρωθεί σε ποσοστό 100%.

□ Υπό-Έργο 8: 'Προμήθεια βιβλίων για το Τμήμα Ισπανικής γλώσσας'

Το Υπό-Έργο 8 διενεργείται προκειμένου να εξασφαλισθεί η ικανοποιητική λειτουργία του τμήματος Ισπανικής Γλώσσας και να καλυφθούν οι ανάγκες εκπαίδευσης των φοιτητών σε διδακτικό υλικό.

Υλοποιήθηκε με Ανάδοχο, ύστερα από διενέργεια μειοδοτικού Διαγωνισμού, με αντικείμενο Έργου την προμήθεια 9.276 (αρχικά είχαν εγκριθεί μόνο τα 6.760) αντιτύπων βιβλίων σχετικών με τη διδασκαλία της Ισπανικής Γλώσσας. Κατά την λήξη του υπό-Έργου ο αριθμός των βιβλίων που προμηθεύτηκαν αυξήθηκε από 6.760 σε 9.276, τα οποία κόστισαν λιγότερο από ότι αρχικά είχε υπολογιστεί. Αυτό οφείλεται στην αύξηση των αναγκών του Προγράμματος.

Το Έργο έχει ολοκληρωθεί και αποπληρωθεί σε ποσοστό 100%.

□ Υπό-Έργο 9: 'Παροχή Τεχνικής Υποστήριξης για την υλοποίηση του Έργου "Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του εκπαιδευτικού Έργου του ΕΑΠ". Εμπειρογνωμοσύνες για την εναρμόνιση των μηχανισμών υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του Έργου, σύμφωνα με το Εθνικό και Κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ'

Το υπό-Έργο 9 υλοποιήθηκε εφόσον κρίθηκε αναγκαία η παροχή τεχνογνωσίας στα στελέχη του ΕΑΠ από ειδικούς εμπειρογνώμονες για την εναρμόνιση των μηχανισμών υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του Έργου με το Εθνικό και Κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ και τις υποδείξεις της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠΕΑΕΚ.

Το υπό-Έργο για την παροχή υπηρεσιών από ειδικούς εμπειρογνώμονες προγραμματίστηκε σε δύο φάσεις.

Η **α΄ φάση** αφορά σε Εμπειρογνομosύνες σχετικά τόσο με τις διαδικασίες υποβολής προτάσεων για την ένταξη του Έργου/ υπό-έργων στο ΕΠΕΑΕΚ II που έχουν ολοκληρωθεί με Ανάδοχο επιλεγόμενο κατόπιν Διαγωνισμού, όσο και με την εκπλήρωση των κριτηρίων αξιολόγησης και τις υποχρεώσεις του ΕΑΠ, ως Τελικού Δικαιούχου.

Η **β΄ φάση** αφορά σε υπηρεσίες σχετικά με την εναρμόνιση των μηχανισμών του Τελικού Δικαιούχου με τους κανόνες του Γ΄ ΚΠΣ που αναφέρονται στην παρακολούθηση της υλοποίησης, στις διαδικασίες επιλογής και ανάθεσης υπό-έργων σε Αναδόχου, στην παραλαβή των παραδοτέων τους, στην παροχή τεχνογνωσίας σχετικά με τις διαδικασίες χρηματοδοτήσεων και τους εθνικούς και κοινοτικούς ελέγχους.

Το υπό-Έργο έχει ολοκληρωθεί και αποπληρωθεί σε ποσοστό 100%

□ **Υπό-Έργο 10: ‘Προμήθεια βιβλίων για το Πρόγραμμα ‘Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό’**

Το υπό-Έργο 10 αφορά στην προμήθεια βιβλίων για να εξασφαλισθεί η ικανοποιητική λειτουργία του προγράμματος Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό και να καλυφθούν οι ανάγκες εκπαίδευσης των φοιτητών σε διδακτικό υλικό. Το υπό-Έργο υλοποιήθηκε με Ανάδοχο μετά την διενέργεια μειοδοτικού Διαγωνισμού. Η προμήθεια αφορούσε συνολικά 298 αντιτύπων βιβλίων για 2 τίτλους για την Θεματική Ενότητα 1 Ιστορία των Τεχνών στην Ευρώπη. Το Έργο έχει ολοκληρωθεί και αποπληρωθεί σε ποσοστό 100%

□ **Υπό-Έργο 11: ‘Ανάπτυξη και προσαρμογή ωηφιοποιημένου διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Μεταπτυχιακής Εξειδίκευσης των καθηγητών ξένων γλωσσών’**

Το Υπό-Έργο 11 έχει καταργηθεί.

□ **Υπό-Έργο 12: ‘Ανάπτυξη εναλλακτικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου’**

Στο πλαίσιο υλοποίησης του υπό-Έργου 12, εγκρίθηκε η παραγωγή εναλλακτικού διδακτικού υλικού για έξι λειτουργούντα Προγράμματα, πέντε Μεταπτυχιακά και τέσσερα εργαστήρια. Πραγματοποιήθηκε η προκήρυξη για την ανεύρεση των συνεργατών, οι διαδικασίες αξιολόγησης των υποψηφίων και η υπογραφή των συμβάσεων με τους επιλεγέντες.

Ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη του διδακτικού (ΕΔΥ) για όλα εκείνα τα Προγράμματα Σπουδών για τα οποία είχε προγραμματιστεί η εκπόνηση Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού, ενώ παράλληλα έχει ολοκληρωθεί και η παραγωγή του ΕΔΥ που έχει προβλεφθεί να πραγματοποιηθεί στα πλαίσια του παρόντος υπό-Έργου.

Έχει ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο του Έργου και έχει πραγματοποιηθεί η αποπληρωμή του Αναδόχου σε ποσοστό 100%.

- **Υπό-Έργο 13: ‘Ολοκληρωμένη Παροχή Υπηρεσιών Βιντεοσκόπησης για παραγωγή εναλλακτικού διδακτικού υλικού των προγραμμάτων Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Επιπέδου’**
- **Υπό-Έργο 14: ‘Ολοκληρωμένη Παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής για παραγωγή εναλλακτικού διδακτικού υλικού των προγραμμάτων Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Επιπέδου’**

Τα υπό-έργα 13 και 14 αφορούν στην δημιουργία σε ψηφιακή μορφή ‘των πρότυπων’ του Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (μήτρες). Έχει παραχθεί Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό για συνολικά επτά Προπτυχιακά Προγράμματα, πέντε Μεταπτυχιακά Προγράμματα και ένα εργαστήριο. Επίσης, συνολικά εγγράφηκαν 74 cd και dvd-video, που περιέχουν διαφόρων μορφών διαδραστικό, πολυμεσικό εναλλακτικής μορφής διδακτικό υλικό.

Με την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του ΕΔΥ για τα Προγράμματα Σπουδών, τα υπό-έργα ανατέθηκαν σε Ανάδοχο και εκτιμάται πως το σύνολο του ΕΔΥ σε ψηφιακή μορφή καλύπτει πάνω από 998 ώρες παρεχόμενης εξ’ αποστάσεως διδασκαλίας στους Φοιτητές.

Και τα δύο υπό-έργα έχουν ολοκληρωθεί ως προς το φυσικό αντικείμενο και οικονομικό τους αντικείμενο σε ποσοστό 100%.

- **Υπό-Έργο 15: ‘Εκτύπωση μονόχρωμων συγγραμμάτων’**

Βασικός στόχος του υπό-Έργου είναι η ολοκλήρωση της ανάπτυξης του παρεχόμενου διδακτικού υλικού προς τους Φοιτητές του ΕΑΠ. Για την υλοποίηση του υπό-Έργου αναδείχθηκε Ανάδοχος, κατόπιν Διαγωνισμού, που ανέλαβε την εκτύπωση τίτλων διδακτικού υλικού σε μονόχρωμα αντίτυπα, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες της εξ’ αποστάσεως εκπαίδευσης. Πρόκειται για νέους τόμους που περιλαμβάνουν την ύλη των νέων θεματικών ενοτήτων για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου. Το υπό-Έργο έχει ολοκληρωθεί, με την εκτύπωση 4.612 μονόχρωμων αντίτυπων, και ήδη έχει αποπληρωθεί.

Στον Πίνακα 59 καταγράφονται οι ροές πληρωμών ανά υπό-Έργο από την ημερομηνία ένταξης του Έργου έως και την ημερομηνία αναφοράς της παρούσης Μελέτης, ενώ στους επόμενους αποτυπώνονται τα κυριότερα στοιχεία αναφορικά με το πλαίσιο και πρόοδο υλοποίησης του Έργου.

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

Πίνακας 59. Ροές Πληρωμών από την ένταξη του Έργου μέχρι την ημερομηνία μελέτης

Αριθμός ΟΠΣ	2001	2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'
Υπό-Έργο 1	476.986,85	389.424,27	570.593,69	1.027.559,36	699.493,58	675.704,86	599.350,77	601.152,57	342.732,80	5.000,00	0,00	62.812,87	0,00
Υπό-Έργο 2	36.921,26	74.214,60	96.124,07	23.488,36	42.364,74	207.022,16	239.231,19	103.709,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπό-Έργο 3	0,00	222.826,17	107.957,65	58.720,85	63.669,96	47.287,99	14.925,58	112.498,42	54.492,76	4.166,64	9.265,74	0,00	0,00
Υπό-Έργο 4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	55.580,50	0,00	23.889,00	3.071,50	0,00	0,00
Υπό-Έργο 5	0,00	0,00	0,00	0,00	210,76	7.267,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπό-Έργο 6	0,00	0,00	0,00	0,00	17.700,00	0,00	42.380,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπό-Έργο 7	0,00	15.250,78	0,00	43.980,02	10.585,12	25.172,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπό-Έργο 8	0,00	0,00	0,00	125.907,76	6.233,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπό-Έργο 9	31.166,54	0,00	35.800,20	17.010,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπό-Έργο 10	0,00	0,00	6.175,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπό-Έργο 11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπό-Έργο 12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	112.697,50	86.427,94	80.395,77	401.879,76	124.992,12	73.143,74	102.509,63	26.790,56
Υπό-Έργο 13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30.731,75	0,00	0,00	0,00	0,00
Υπό-Έργο 14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	244.554,52	270.592,48	34.999,52	0,00	0,00
Υπό-Έργο 15	0,00	0,00	21.523,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	1.090.149,30	1.948.506,29	2.901.615,70	4.656.775,31	5.040.624,11	6.350.671,35	7.240.151,49	8.164.508,95	9.359.955,22	9.142.844,11	8.955.164,87	9.165.329,37	9.053.587,99

Πίνακας 60. Ποσοστό Απορρόφησης ανά υπό-Έργο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης

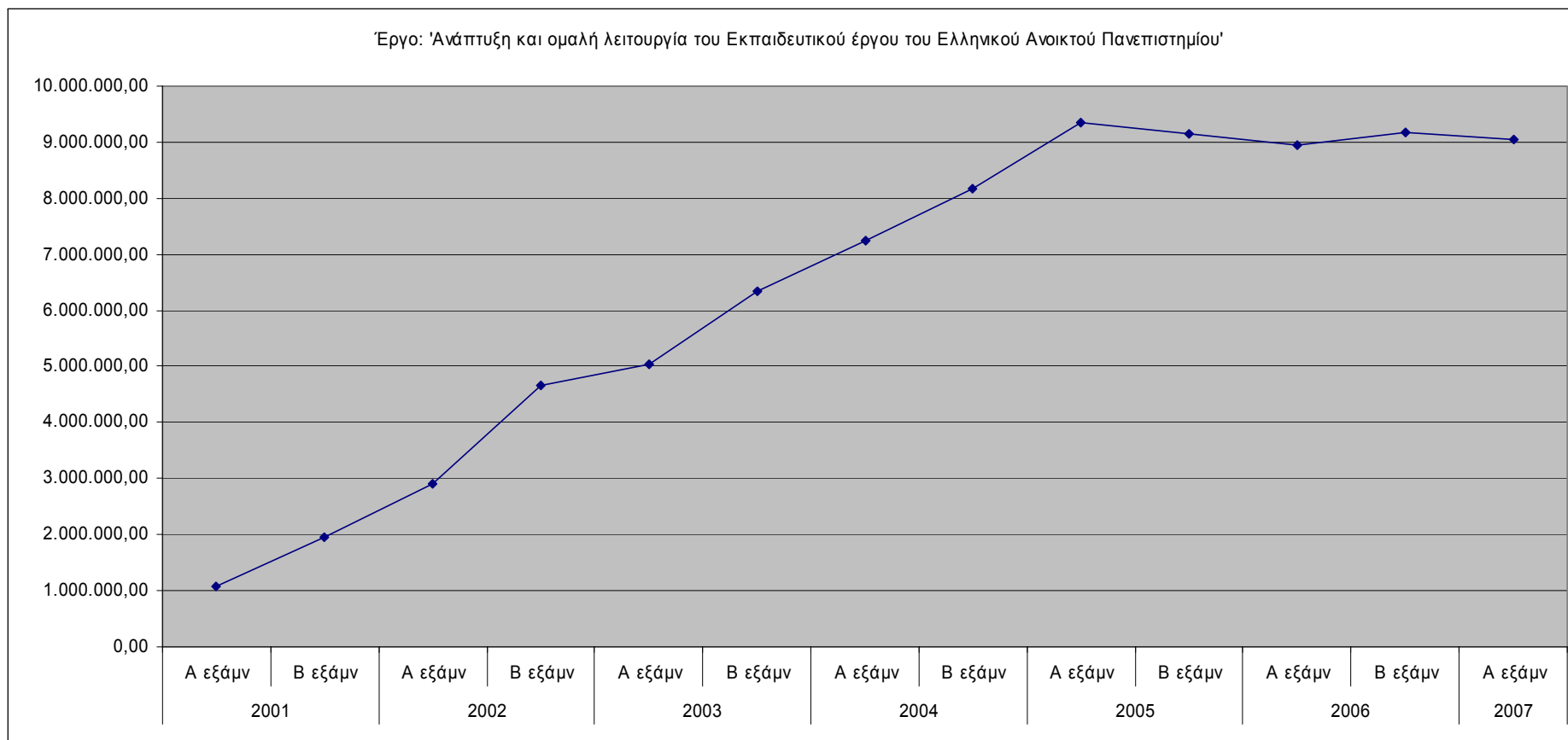
Κωδικός	Τίτλος υπό-Έργου	Π/Υ Υπό-Έργου	Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
1.	Συνέχιση της ανάπτυξης και παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	5.454.206,59	5.209.470,47	95,51
2.	Συγγραφή και κριτική επιμέλεια συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου	850.240	823.076,03	96,81
3.	Εκδοτική επιμέλεια συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου	700.000	695.811,76	99,4
4.	Ενέργειες δημοσιότητας-διάχυσης αποτελεσμάτων	82.541	82.541	100
5.	Εκτύπωση παράλληλων κειμένων	7.478,59	7.478,59	100
6.	Τεχνική Στήριξη για την ανάπτυξη Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού	60.081,25	60.080,88	100
7.	Εκτύπωση έγχρωμων συγγραμμάτων	94.988,16	94.988,16	100
8.	Προμήθεια βιβλίων για το Τμήμα Ισπανικής γλώσσας	132.141,52	132.141,52	100
9.	Παροχή Τεχνικής Υποστήριξης για την υλοποίηση του Έργου "Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του εκπαιδευτικού Έργου του ΕΑΠ", Εμπειρογνομοσύνες για την εναρμόνιση των μηχανισμών υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του Έργου, σύμφωνα με το Εθνικό και Κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ	83.977,44	83.977,43	100

Κωδικός	Τίτλος υπό-Έργου	Π/Υ Υπό-Έργου	Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
10.	Προμήθεια βιβλίων για το Πρόγραμμα Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό	6.175,15	6.175,15	100
11.	Ανάπτυξη και προσαρμογή ψηφιοποιημένου διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Μεταπτυχιακής Εξειδίκευσης των καθηγητών ξένων γλωσσών	0	0	?
12.	Ανάπτυξη εναλλακτικού διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου	1.219.734	1.008.837,02	82,71
13.	Ολοκληρωμένη Παροχή Υπηρεσιών Βιντεοσκόπησης για παραγωγή εναλλακτικού διδακτικού υλικού των προγραμμάτων Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Επιπέδου	30.731,75	30.731,75	100
14.	Ολοκληρωμένη παροχή Υπηρεσιών Πληροφορικής για παραγωγή εναλλακτικού υλικού των Προγραμμάτων Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου	647.230	550.146,52	85
15.	Εκτύπωση μονόχρωμων συγγραμμάτων	21.523,71	21.523,71	100
ΣΥΝΟΛΟ		9.391.049,16	8.806.979,99	93,78

Πίνακας 61. Δηλωθείσες Δαπάνες και Ποσοστό Απορρόφησης ανά επιλέξιμη δαπάνη

	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Επιλέξιμος Π/Υ	Δηλωθείσες Δαπάνες	Ποσοστό (%) Απορρόφησης
1.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	259.412,76	237.643,96	91,61
2.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓ/ΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	4.410.772,10	4.231.855,38	95,94
3.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓ/ΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	1.752.585,21	1.735.490,65	99,02
4.	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ	1.484.336,44	1.387.044,26	93,45
5.	ΛΟΙΠΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	157.100,88	126.495,87	80,52
6.	ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	177.470,29	187.061,61	105,4
7.	ΕΝΟΙΚΙΑ	217.212,63	214.376,73	98,69
8.	ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	54.351,78	42.922,61	78,97
9.	ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	17.450,56	17.450,56	100
10.	ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	73.870,51	70.034,14	94,81
11.	ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	192.177,27	193.834,69	100,86
12.	ΑΓΟΡΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ	138.316,67	138.316,67	100
13.	ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ	125.877,76	123.630,39	98,21
14.	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	19.638,31	19.638,31	100
15.	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	279.843,43	81.184,16	29,01
16.	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤ/ΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	30.632,56	0	0
ΣΥΝΟΛΟ		9.391.049,16	8.806.979,99	93,78

Διάγραμμα 11. Διαγραμματική Απεικόνιση Ροών πληρωμών του Έργου

2.8 Καταγραφή και Αποτύπωση των «Κέντρων Κόστους» των Προγραμμάτων του ΕΑΠ

Στην παρούσα Ενότητα αποτυπώνονται τα 'Κέντρα Κόστους' των Προγραμμάτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Τα Κέντρα Κόστους προσδιορίζονται βάσει των ενταγμένων στο ΕΠΕΑΕΚ Έργων του ΕΑΠ καθώς και της κατανομής τόσο του προϋπολογισμού όσο και των εκταμιεύσεων τους σε επιμέρους κατηγορίες δαπάνης.

Η κατανομή του συνολικού Προϋπολογισμού σε Κέντρα Κόστους συμβάλλει αφ' ενός στην ορθή οικονομική και τεχνική διαχείριση των Έργων και αφ' ετέρου προωθεί τον έγκαιρο έλεγχο και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμη η δρομολόγηση διορθωτικών ενεργειών.

Η ομαδοποίηση, από την άλλη, των Κέντρων Κόστους αποσαφηνίζει την εικόνα αναφορικά με την πρόοδο και το ποσοστό απορρόφησης επί του συνολικού προϋπολογισμού των Προγραμμάτων. Ταυτόχρονα, μια τέτοια ομαδοποίηση, παρουσιάζοντας τις εκταμιεύσεις των Έργων ανάλογα με το ειδικότερο σημείο της προβληματικής περιοχής, βελτιώνει την 'ποιότητα' των αποφάσεων, με την έννοια ελαχιστοποίησης τυχόν αποκλίσεων και σφαλμάτων κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Ο Πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει συνολικά τα δέκα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΠΕΑΕΚ Έργα του ΕΑΠ και το οικονομικό βάρος τους σε σχέση με το συνολικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό.

Πίνακας 62. Ποσοστό Απορρόφησης επί του συνολικού εγκεκριμένου Προϋπολογισμού ανά Έργο

α /α	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΑΝΑΔΟΧΟΣ	Π/Υ	Ποσοστό απορρόφησης επί συνόλου
1.	Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοιχτού Πανεπιστημίου	ΕΑΠ	1.748.680,00	6,9%
2.	Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	ΕΑΠ	941.356,00	3,7%
3.	ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - Υποτροφίες Έρευνας στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	ΕΑΠ	69.506,85	0,3%
4.	Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	ΕΑΠ	125.400,00	0,5%
5	Πυθαγόρας - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	ΕΑΠ	225.720,00	0,9%
6.	Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	ΕΑΠ	443.000,00	1,8%
7.	Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ	ΕΑΠ	9.500.000,00	37,7%
8.	Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	ΕΑΠ	2.641.232,58	10,5%
9.	Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	ΕΑΠ	9.391.049,16	37,3%
10.	Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών από το Γραφείο Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	ΕΑΠ	85.000,00	0,3%
ΣΥΝΟΛΟ			25.170.944,59	99,9%

Όπως ήδη αναφέρθηκε και σε προηγούμενη Ενότητα της παρούσης Μελέτης, τα κύρια Έργα ανάπτυξης του ΕΑΠ, που, μάλιστα, συγκεντρώνουν τα 2 /3 του συνολικού προϋπολογισμού, είναι τα δύο ακόλουθα:

- **‘Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ’**
- **‘Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’**

Τα Έργα που χρηματοδοτούν την διεξαγωγή Έρευνας και Διδακτορικών Διατριβών καθώς και κάποιες παράλληλες δράσεις του γραφείου Διασύνδεσης απορροφούν επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού ποσοστό της τάξης του 0,5 %. Η κατανομή ενός τόσο χαμηλού ποσοστού στην Έρευνα ερμηνεύεται βάσει της χρονικής στιγμής υπολογισμού και σχεδιασμού των δράσεων του ΕΑΠ και της υποβολής του στα χρηματοδοτικά Μέτρα του ΕΠΕΑΕΚ για την προγραμματική περίοδο 2000-2006.

Το ΕΑΠ, ως καινοτόμος και νεοσύστατος Οργανισμός, χρησιμοποιεί κατά προτεραιότητα την χρηματοδότηση αναπτυξιακών δράσεων για την διαχείριση του αυξημένου αριθμού Φοιτητών και της συνεχώς αυξανόμενης ζήτησης υποψηφίων για την εισαγωγή τους στο Ίδρυμα. Λογικά και το χρηματοδοτικό σχήμα του ΕΠΕΑΕΚ για το ΕΑΠ προέβλεπε χαμηλό κόστος για τις ενταγμένες δράσεις Έρευνας.

Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζονται τα Κέντρα κόστους με τις μεγαλύτερες Χρηματοροές ανά κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης.

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

Πίνακας 63. Κέντρα Κόστους με τις μεγαλύτερες Χρηματοροές ανά κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης

	Αμοιβές Έμμισθου	Ελεύθεροι Επαγ/τίες	Έντυπα & γραφική ύλη	Αγορά Βιβλίων	Αποσβέσεις	Ενοίκια	Ταξίδια	Τηλεπ/νίες	Αμοιβές τρίτων	Λοιπά	Συνδρομές
Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοικτού Πανεπιστημίου	41.600,00	799.519,62	103.467,04	426.480,86	8.804,11	0,00	24.651,50	27.727,03	43.540,00	40.309,31	232.560,53
Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	132.340,00	419.149,34	4.186,28	6.000,00	4.000,00	0,00	23.544,38	2.010,00	326.326,00	13.800,00	0,00
ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - Υποτροφίες Έρευνας στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	1.200,00	41.109,85	1.252,00	0,00	2.800,00	0,00	11.740,00	0,00	0,00	10.600,00	0,00
Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	3.500,00	96.700,00	3.500,00	0,00	3.200,00	0,00	6.800,00	500,00	1.000,00	10.200,00	0,00
Πυθαγόρας - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	3.000,00	179.250,00	3.250,00	0,00	6.800,00	0,00	18.247,10	361,08	1.000,00	10.520,00	0,00
Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	20.544,00	309.298,00	4.500,00	4.000,00	30.546,00	0,00	5.000,00	5.935,00	41.134,00	22.043,00	0,00
Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ	232.703,05	463.563,23	50.000,00	100.800,00	293.000,00	24.000,00	66.000,00	65.000,00	1.887.500,00	237.000,00	20.000,00
Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	2.995,84	2.460.840,60	15.698,53	0,00	0,00	29.655,71	0,00	11.215,15	78.527,07	30.770,66	0,00
Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	0,00	6.163.357,31	192.177,27	138.316,67	590.319,42	217.212,63	73.870,51	177.470,29	1.695.789,10	162.966,63	0,00
Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών από το Γραφείο Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	0,00	39.150,00	0,00	5.104,00	0,00	0,00	0,00	0,00	36.700,00	4.046,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	437.882,89	10.971.937,95	378.031,12	680.701,53	939.469,53	270.868,34	229.853,49	290.218,55	4.111.516,17	542.255,6	252.560,53

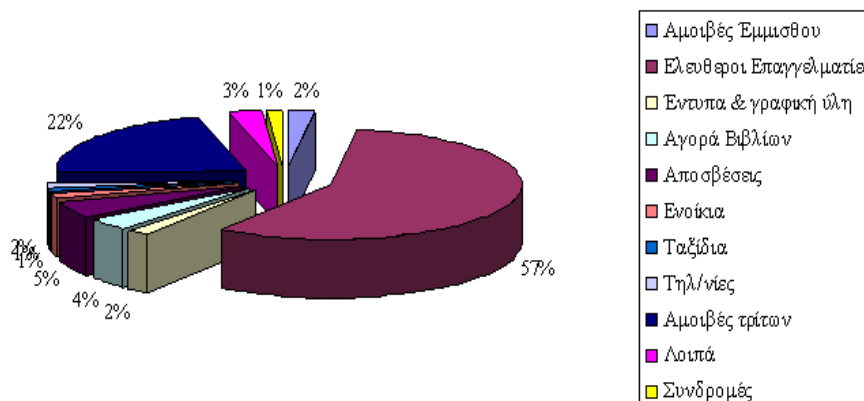
Είναι εμφανές πως το **μεγαλύτερο Κέντρο Κόστους** του συνολικού προϋπολογισμού των Προγραμμάτων του ΕΑΠ αποτελεί η αμοιβή ‘Ελεύθερων Επαγγελματιών’. Το συγκεκριμένο Κέντρο Κόστους, όπως θα φανεί και στην κατανομή Κέντρων Κόστους ανά Έργο, εμφανίζεται αυξημένο, καθώς η πλειοψηφία των Έργων που υλοποιούνται με αυτεπιστασία από το ΕΑΠ απασχολούν προσωπικό με ειδικές Συμβάσεις Έργου. Κατά δεύτερον, μεταξύ των Ελεύθερων Επαγγελματιών συμπεριλαμβάνονται και τα μέλη ΣΕΠ (Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό) οι οποίοι σε συγκαταλέγονται στο μόνιμο Διδακτικό Προσωπικό, όπως για παράδειγμα τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), όποτε και διατηρούν Συμβάσεις Εργασίας ορισμένου χρόνου (10μηνες).

Ως το **δεύτερο μεγαλύτερο Κέντρο Κόστους** εμφανίζεται η κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης ‘Αμοιβές Τρίτων’. Αναφέρθηκε ήδη κατά την Αξιολόγηση των Έργων ανά φυσικό αντικείμενο, που προηγήθηκε αυτής της Ενότητας, πως ένας σημαντικός αριθμός υπό-Έργων υλοποιείται χωρίς αυτεπιστασία. Αυτό συνεπάγεται την ανάθεση, κατόπιν Διαγωνισμών, των υπό- Έργων αυτών σε Αναδόχους, η αποπληρωμή των οποίων του εντάσσεται σε αυτή την κατηγορία.

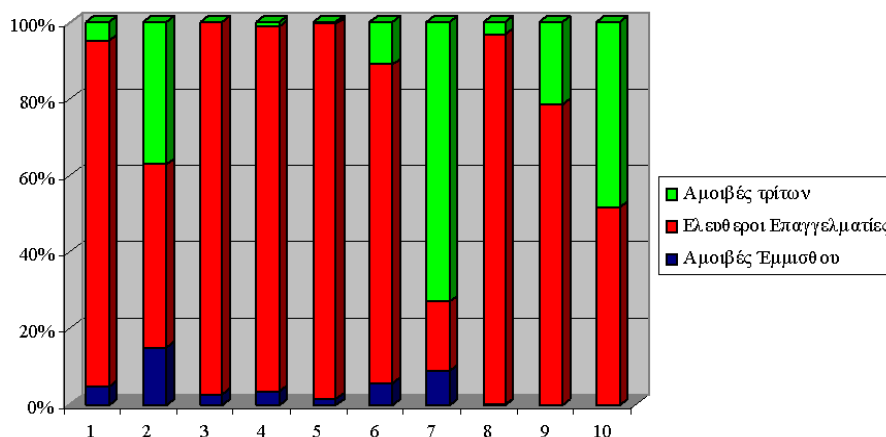
Το Κέντρο Κόστους της αγοράς βιβλίων καθώς και το αντίστοιχο των εντύπων και γραφικής ύλης εμφανίζονται ιδιαίτερα μικρά, μιας και οι περισσότερες Συμβάσεις για την έκδοση συγγραφικού υλικού, και γενικότερα διδακτικού υλικού, εντάσσονται στις πληρωμές ως ‘Αμοιβές Τρίτων’ ή ‘Αμοιβή Ελεύθερων Επαγγελματιών’.

Τα στοιχεία του ανωτέρω Πίνακα (Π. 63) παρουσιάζονται παρακάτω τόσο σε μορφή σχήματος (Εικόνα 3) όσο και διαγράμματος (Διάγραμμα 12), για λόγους έμφασης και εστίασης σε διαφορετικά σημεία στην κάθε περίπτωση. Συγκεκριμένα, στην Εικόνα 3 απεικονίζεται η ποσοστιαία κατανομή κάθε κατηγορίας επιλέξιμων δαπανών (Κέντρων Κόστους) επί του συνολικού Προϋπολογισμού των Έργων, ενώ, αντιθέτως, στο Διάγραμμα 12 παρουσιάζεται η ποσοστιαία κατανομή μόνο τριών μεγάλων Κέντρων Κόστους επί του προϋπολογισμού καθενός εκ των δέκα συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΠΕΑΕΚ Έργων Ανάπτυξης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Εικόνα 3. Σχηματική Απεικόνιση των Κέντρων Κόστους ανά κατηγορία επιλέξιμης δαπάνης στο σύνολο των Έργων

Διάγραμμα 12. Διαγραμματική Απεικόνιση Κέντρων Κόστους ανά Έργο

Το παραπάνω Διάγραμμα αποτελεί χαρακτηριστικό τεκμήριο καταγραφής και αποτίμησης της κατανομής των συγκεκριμένων τριών επιλέξιμων δαπανών Σε καθένα εκ των δέκα Αναπτυξιακών Έργων του ΕΑΠ. Όπως προκύπτει και εκ των στοιχείων του Πίνακα 58, τα βασικότερα Κέντρα Κόστους είναι οι ‘Πληρωμές Έμισθου, δηλαδή μόνιμου, Προσωπικού’ και οι ‘Αμοιβές συνεργατών’ είτε με την μορφή Αναδόχου είτε με την μορφή εξωτερικού συνεργάτη (υπεργολάβου) με Σύμβαση Έργου.

Το μεγαλύτερο Κέντρο Κόστους, αυτό του Έμισθου Προσωπικού (μόνιμου) όπως και αυτό των ‘Αμοιβών Τρίτων’, εμφανίζονται στο Έργο 7, ‘Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ’, σε αντίθεση με τα Έργα επιδότησης Ερευνητικών Προγραμμάτων, όπως το ‘ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ’ και το ‘ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ’ I & II, όπου, ως μεγαλύτερο Κέντρο Κόστους, εμφανίζονται οι ‘Αμοιβές Ελεύθερων Επαγγελματιών’, καθώς στο Έργο αυτό απασχολούνται, κυρίως, συνεργάτες με σύμβαση ‘Ελεύθερου Επαγγελματία’.

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

Παρακάτω παρουσιάζεται ο καταμερισμός των κέντρων κόστους ανά Έργο σε ποσοστό στο σύνολο του προϋπολογισμού του κάθε Έργου. Στο τέλος των στηλών του Πίνακα φαίνεται ο αριθμός των επωφελούμενων ως τιμή δείκτη αποτελέσματος.

Πίνακας 64. Συμμετοχή Κέντρων Κόστους Ανά Έργο

	Αμοιβές Έμμισθου	Ελεύθεροι Επαγγελματίες	Έντυπα & γραφική ύλη	Αγορά Βιβλίων	Αποσβέσεις	Ενοίκια	Ταξίδια	Τηλ/νίες	Αμοιβές τρίτων	Λοιπά	Συνδρομές	Ωφελούμενοι
Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοικτού Πανεπιστημίου	2,40%	45,70%	5,90%	24,40%	0,50%	0,00%	1,40%	1,60%	2,50%	2,30%	13,30%	60000
Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	14,20%	45,00%	0,40%	0,60%	0,40%	0,00%	2,50%	0,20%	35,00%	1,50%	0,00%	6930
ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - Υποτροφίες Έρευνας στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	0,10%	2,40%	0,10%	0,00%	0,20%	0,00%	0,70%	0,00%	0,00%	0,60%	0,00%	2
Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	0,40%	10,40%	0,40%	0,00%	0,30%	0,00%	0,70%	0,10%	0,10%	1,10%	0,00%	4
Πυθαγόρας - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	0,20%	10,30%	0,20%	0,00%	0,40%	0,00%	1,00%	0,00%	0,10%	0,60%	0,00%	2
Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	2,20%	33,20%	0,50%	0,40%	3,30%	0,00%	0,50%	0,60%	4,40%	2,40%	0,00%	11500

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

	Αμοιβές Έμμισθου	Ελεύθεροι Επαγγελματίες	Έντυπα & γραφική ύλη	Αγορά Βιβλίων	Αποσβέσεις	Ενοίκια	Ταξίδια	Τηλ/νίες	Αμοιβές τρίτων	Λοιπά	Συνδρομές	Ωφελούμενοι
Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ	13,30%	26,50%	2,90%	5,80%	16,80%	1,40%	3,80%	3,70%	107,90%	13,60%	1,10%	29493
Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	0,30%	264,20%	1,70%	0,00%	0,00%	3,20%	0,00%	1,20%	8,40%	3,30%	0,00%	9074
Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	0,00%	352,50%	11,00%	7,90%	33,80%	12,40%	4,20%	10,10%	97,00%	9,30%	0,00%	30650
Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών από το Γραφείο Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	0,00%	4,20%	0,00%	0,50%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	3,90%	0,40%	0,00%	8251

Λόγω της διαφορετικότητας των παραδοτέων του καθενός από τα Έργα του ΕΑΠ, οι δαπάνες ανά κέντρου κόστους θα μπορούσαν να αξιολογηθούν σε επίπεδο δείκτη επωφελομένων. Είναι φυσικό ότι ανάλογα με την φύση των παραδοτέων και το αντικείμενο των χρηματοδοτούμενων Έργων, ο αριθμός των επωφελομένων διαφοροποιείται. Τα Έργα ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ και ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, έχουν πολύ μικρό αριθμό ωφελουμένων λόγω του φυσικού αντικειμένου και την χρηματοδότηση κυρίως εργαλείων έρευνας.

Τα Έργα «Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοικτού Πανεπιστημίου», «Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ» και «Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου» παρουσιάζουν το μεγαλύτερο αριθμό ωφελουμένων. Το πρώτο έχει κέντρο κόστους τις δαπάνες για ελεύθερους επαγγελματίες ενώ στα άλλα δύο οι δαπάνες σε μεγάλο ποσοστό καλύπτουν αμοιβές τρίτων.

Όπως αναφέρθηκε και σε άλλα σημεία της έκθεσης αξιολόγησης, η πολυπλοκότητα και ιδιαιτερότητα των παραδοτέων, κάνουν δύσκολη την ομαδοποίηση των δεικτών αποτελέσματος και την μετέπειτα σύγκριση τους. Η ομαδοποίηση των δεικτών αποτελέσματος μπορεί να γίνει μόνο σε επίπεδο αριθμού ωφελουμένων ανά ομάδες Έργων καθώς και για νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται ή διατηρούνται μετά την ολοκλήρωση του Έργου. Ωστόσο κάτι τέτοιο, καταλήγει σε διαφοροποιημένα συμπεράσματα καθώς το φυσικό αντικείμενο, όπως έχει ειπωθεί, δεν είναι συγκρίσιμο.

Η ομάδα Αξιολόγησης αναφορικά με τα κέντρα κόστους των Έργων, συμπεραίνει την ομαδοποίηση των δαπανών κυρίως σε πληρωμές έμμισθού προσωπικού και ελεύθερων επαγγελματιών για την λειτουργία του ΕΑΠ καθώς και την υλοποίηση των υπό-Έργων με Ανάδοχο ή αυτεπιστασία.

2.9 Αναλυτική Αποτύπωση Εκπαιδευτικού Υλικού

Στην παρούσα Ενότητα καταγράφεται αναλυτικά το Εκπαιδευτικό Υλικό που έχει παραχθεί από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο κατά τη διάρκεια της δεκαετούς λειτουργίας του (1996-2006). Επισημαίνεται πως η ανάπτυξη και παραγωγή από το ίδιο το Ακαδημαϊκό Ίδρυμα του διδακτικού υλικού των Φοιτητών, πράξη που υποστηρίζεται χρηματοδοτικά από το ΕΠΕΑΕΚ, αποτελεί μια εκ των χαρακτηριστικότερων καινοτομιών του ΕΑΠ, καθώς πρόκειται για πόνημα σημαντικής εμβέλειας και έκτασης.

Αναφέρεται, ωστόσο, ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, πέραν του εξ ιδίου παραγόμενου εκπαιδευτικού υλικού, ταυτόχρονα, παρέχει στους Φοιτητές του Έντυπο αλλά και Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό που προμηθεύεται από διάφορες άλλες πηγές.

Παρακάτω καταγράφονται αναλυτικά οι τρεις κατηγορίες Έντυπου Διδακτικού Υλικού που παράγονται από το ΕΑΠ και συμπεριλαμβάνονται στο παρεχόμενο 'διδακτικό πακέτο' προς τους Ενεργούς Φοιτητές του Ιδρύματος.

⇒ ΤΟΜΟΙ

Στη συνέχεια παρουσιάζεται αναλυτικός Πίνακας, όπου διαχρονικά καταγράφεται το παραγόμενο και εκδοθέν έντυπο υλικό ανά Πρόγραμμα Σπουδών του ΕΑΠ. Κυριότερη πηγή συλλογής στοιχείων για την ολοκλήρωση των Πινάκων που ακολουθούν αποτελεί ο Κατάλογος Εκδόσεων του ΕΑΠ, που κυκλοφόρησε το έτος 2005.

Πίνακας 65. Αριθμός Εκδόσεων Τόμων ΕΑΠ ανά έτος και Πρόγραμμα Σπουδών

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Σύνολο/ ΠΣ
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ=222										
ΔΕΟ	-	11	8	11	7	13	-	-	-	50
ΠΛΗ	-	-	7	17	14	22	4	4	-	68
ΕΛΠ	-	5	6	7	8	8	-	-	-	34
ΕΠΟ	-	3	5	11	7	-	-	-	-	26
ΦΥΕ	-	3	10	13	1	13	2	-	-	42
ΙΣΠ	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ=228										
ΓΤΠ	-	-	-	-	9	3	2	-	-	14
ΔΠΠ	-	-	8	5	3	1	-	-	-	17
ΔΙΑ	-	-	-	-	-	3	3	4	-	10
ΔΧΤ	-	-	-	-	-	10	2	-	-	12
ΜΒΑ	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5
ΔΜΥ	-	6	4	-	1	-	-	-	-	11
ΔΤΕ	-	7	10	-	-	-	-	-	-	17

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Σύνολο/ ΠΣ
ΔΠΜ	-	-	-	-	3	1	-	4	-	8
ΚΠΠ	-	-	-	-	-	2	-	1	-	3
ΕΚΕ	-	-	-	-	-	-	-	8	-	8
ΑΓΓ	-	-	-	-	-	-	10	-	-	10
ΓΑΛ	-	4	8	-	6	-	-	3	-	21
ΓΕΡ	-	-	8	8	8	-	-	-	-	24
ΠΣΕ	-	-	1	3	-	-	-	-	-	4
ΠΣΠ	-	5	-	3	1	-	-	1	-	10
ΣΜΑ	-	-	-	-	-	8	-	1	-	9
ΕΚΠ	3	18	1	7	1	-	-	1	-	31
ΤΡΑ	-	4	7	-	-	-	-	-	-	11
ΟΡΘ	-	-	-	3	1	-	-	4	-	8
Σύνολο/ Έτος	3	66	83	90	70	84	23	36	0	455

ΔΕΟ: Διοίκηση Επιχειρήσεων & Οργανισμών

ΠΛΗ: Πληροφορική

ΕΛΠ: Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό

ΕΠΟ: Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό

ΦΥΕ: Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες

ΙΣΠ: Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός

ΓΤΠ: Γραφικές Τέχνες και Πολυμέσα

ΔΠΠ: Διασφάλιση Ποιότητας

ΔΙΑ: Διαχείριση Αποβλήτων

ΔΧΤ: Διαχείριση Τεχνικών Έργων

ΜΒΑ: Διοίκηση Επιχειρήσεων

ΔΜΥ: Διοίκηση Μονάδων Υγείας

ΔΤΕ: Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων

ΔΠΜ: Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων

ΑΓΓ: Μεταπτυχιακή Ειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής

ΓΕΡ: Μεταπτυχιακή Ειδίκευση Καθηγητών Γερμανικής

ΓΑΛ: Μεταπτυχιακή Ειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής

ΚΠΠ: Κατάλυση και Προστασία Περιβάλλοντος

ΕΚΕ: Εκπαίδευση Ενηλίκων

ΠΣΕ: Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Έργων Υποδομής

ΠΣΠ: Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων

ΕΚΠ: Σπουδές στην Εκπαίδευση

ΤΡΑ: Τραπεζική

ΟΡΘ: Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία

Εκ του ανωτέρου Πίνακα προκύπτουν τα εξής ενδιαφέροντα σημεία:

- Συγκρίνοντας τους αριθμούς εκδόσεων συγγραμμάτων ανά Προπτυχιακό και ανά Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών ξεχωριστά, προκύπτει ότι το συνολικό παραγόμενο έντυπο υλικό ανά Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο σύνολο που παράγεται για καθένα Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα. Το γεγονός αυτό ερμηνεύεται, πιθανότατα, βάσει της διαφοράς στον αριθμό των Θεματικών Ενοτήτων που συμπεριλαμβάνουν τα δύο επίπεδα Προγραμμάτων Σπουδών.

Επισημαίνεται πως ο αριθμός των απαιτούμενων Θεματικών Ενοτήτων για την επιτυχή ολοκλήρωση ενός Προπτυχιακού Προγράμματος κυμαίνεται μεταξύ δώδεκα (12) έως δεκατεσσάρων (14) Θεματικών Ενοτήτων (σε ορισμένα Προπτυχιακά Προγράμματα), ενώ, αντιθέτως, ο αντίστοιχος αριθμός υποχρεωτικών Θεματικών Ενοτήτων για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα είναι μόλις τέσσερις (4).

Συνεπώς, εύλογα το απαιτούμενο Έντυπο Υλικό για την περάτωση ενός Προπτυχιακού Προγράμματος είναι μεγαλύτερο από αυτό που απαιτείται, αντίστοιχα, για τις ανάγκες ενός Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

- Το σύνολο, ωστόσο, του παραγόμενου έντυπου υλικού για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο σύνολο για τα Προπτυχιακά, διαφορά που οφείλεται στο ότι ο αριθμός παρεχόμενων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών είναι σχεδόν τριπλάσιος από αυτόν των Προπτυχιακών.
- Παρατηρώντας τα σύνολα των εκδοθέντων συγγραμμάτων ανά έτος, διαπιστώνει εύλογα κανείς έντονη και συνεχώς αυξανόμενη εκδοτική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της πενταετίας 1999-2003.

Πέραν των ανωτέρω 455 Τόμων, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ανέπτυξε, παράλληλα, **τριάντα τέσσερις (34) Τόμους**, των οποίων η έκδοση αναμένεται να ολοκληρωθεί, σύμφωνα με στοιχεία του έτους 2005, στα επόμενα έτη (Κατάλογος Εκδόσεων ΕΑΠ, 2005).

Τα εν λόγω συγγράμματα, που αφορούν σε έξι (6) Προγράμματα Σπουδών, παρουσιάζονται στον Πίνακα 66:

Πίνακας 66. Αριθμός υπό έκδοση συγγραμμάτων ανά Πρόγραμμα Σπουδών

Πρόγραμμα Σπουδών		Αριθμός υπό έκδοση Τόμων
Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών	Πληροφορική (ΠΛΗ)	4
	Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες (ΦΥΕ)	2
Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών	Διοίκηση Επιχειρήσεων (ΜΒΑ)	9
	(ΠΣΦ)	14
	Κατάλυση και Προστασία Περιβάλλοντος (ΚΠΠ)	2
	Διαχείριση Αποβλήτων (ΔΙΑ)	3

➤ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Επισημαίνεται πως το Ανοικτό Πανεπιστήμιο εκδίδει, παράλληλα με τους Τόμους, και **Εγχειρίδια Μελέτης** για συγκεκριμένα Προγράμματα Σπουδών, τα οποία, έως το έτος 2005, υπολογίζονται στα τριάντα (30).

Στον Πίνακα 67 καταγράφεται ο αριθμός των εκδοθέντων αυτών Εγχειριδίων Μελέτης ανά Πρόγραμμα Σπουδών του ΕΑΠ, σύμφωνα με τον Κατάλογο Εκδόσεων (2005):

Πίνακας 67. Αριθμός εκδόσεων Εγχειριδίων Μελέτης ανά Πρόγραμμα Σπουδών

Πρόγραμμα Σπουδών		Αριθμός εκδοθέντων Εγχειριδίων
Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών	Διοίκηση Επιχειρήσεων & Οργανισμών (ΔΕΟ)	2
	Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός (ΙΣΠ)	12
	Πληροφορική (ΠΛΗ)	1
	Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό (ΕΛΠ)	1
	Σπουδές στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό (ΕΠΟ)	5
Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών	Διοίκηση Μονάδων Υγείας (ΔΜΥ)	1
	(ΣΜΑ)	2
	Σπουδές στην Εκπαίδευση (ΕΚΠ)	3
	(ΠΣΦ)	3

Πηγή: Κατάλογος Εκδόσεων ΕΑΠ, 2005

➤ ‘ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΕΙΜΕΝΑ’

Όσον αφορά στο **τρίτο αντικείμενο της εκδοτικής δραστηριότητας** του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, τα **‘Παράλληλα Κείμενα’**, αυτά αναπτύσσονται και διατίθενται από το Ίδρυμα σε περιορισμένο εύρος Προγραμμάτων Σπουδών. Πρόκειται για περίπτωση όμοια με αυτήν της περιορισμένης έκδοσης Εγχειριδίων Μελέτης, τα οποία παρέχονται μόνο σε εννέα Προγράμματα Σπουδών, τα περισσότερα εκ των οποίων Προπτυχιακά. Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ των δύο αυτών περιπτώσεων είναι ότι η περιορισμένη παροχή Παράλληλων Κειμένων αποτελεί, πρωτίστως, ευθύνη των ίδιων των Διδασκόντων του ΕΑΠ, καθώς ο σχεδιασμός και διαμόρφωση των Κειμένων αυτών εμπίπτει στο δικό τους πεδίο αρμοδιοτήτων.

Ακολουθώς παρουσιάζεται αναλυτικά ο αριθμός των Παράλληλων Κειμένων, που παρέχει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο ως συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό στους Φοιτητές του, ανά Πρόγραμμα Σπουδών και ανά Θεματική Ενότητα:

Πίνακας 68. Αριθμός & Σελίδες Κειμένων ανά Θεματική Ενότητα Προγραμμάτων Σπουδών

Πρόγραμμα Σπουδών	Θεματική Ενότητα	Αριθμός & Σελίδες Κειμένων
ΤΡΑ	ΤΡΑ 50 -Τραπεζικό Περιβάλλον	39 Κείμενα - Πακέτο 210 σελίδων
ΠΣΠ	ΠΣΠ 50- Εισαγωγή στο Φυσικό & Ανθρωπογενές Περιβάλλον	5 Κείμενα - Πακέτο 36 σελίδων
	ΠΣΠ 51- Σχεδιασμός, Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις και Μέθοδοι Εκτίμησης τους	6 Κείμενα - Πακέτο 182 σελίδων
ΙΣΠ	ΙΣΠ 12	1 Κείμενα - Πακέτο 38 σελίδων
	ΙΣΠ 30	2 Κείμενα - Πακέτο 20 σελίδων
	ΙΣΠ 40	3 Κείμενα - Πακέτο 12 σελίδων
	ΙΣΠ 41	6 Κείμενα - Πακέτο 24 σελίδων
	ΙΣΠ 42	23 Κείμενα - Πακέτο 138 σελίδων
ΕΠΟ	ΕΠΟ 11- Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ευρώπης	3 Κείμενα - Πακέτο 94 σελίδων
	ΕΠΟ 21- Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας	26 Κείμενα - Πακέτο 174 σελίδων
	ΕΠΟ 22- Φιλοσοφία στην Ευρώπη	2 Κείμενα - Πακέτο 54 σελίδων
	ΕΠΟ 32- Δύο Θεσμοί Διαμορφωτές του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού	2 Κείμενα - Πακέτο 24 σελίδων
	ΕΠΟ 33- Δημιουργία και Εξέλιξη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	2 Κείμενα - Πακέτο 28 σελίδων
	ΕΠΟ 42- Ειδικά Θέματα Ευρωπαϊκού Πολιτισμού	10 Κείμενα - Πακέτο 90 σελίδων
ΕΛΠ	ΕΛΠ 10 - Εισαγωγή στον Ελληνικό Πολιτισμό	11 Κείμενα - Πακέτο 80 σελίδων
	ΕΛΠ 11 - Ελληνική Ιστορία	7 Κείμενα - Πακέτο 68 σελίδων
	ΕΛΠ 21 - Γράμματα Ι: Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή Φιλολογία	16 Κείμενα - Πακέτο 112 σελίδων
	ΕΛΠ 30 - Γράμματα ΙΙ: Νεοελληνική Φιλολογία (19ος και 20ος αιώνας)	21 Κείμενα - Πακέτο 168 σελίδων
	ΕΛΠ 31 - Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο	32 Κείμενα - Πακέτο 280 σελίδων
	ΕΛΠ 40 - Τέχνες ΙΙ: Επισκόπηση Ελληνικής Μουσικής και Χορού	6 Κείμενα - Πακέτο 64 σελίδων
	ΕΛΠ 41 - Δημόσιος και Ιδιωτικός Βίος στην Ελλάδα ΙΙ:	18 Κείμενα - Πακέτο 136 σελίδων

Πρόγραμμα Σπουδών	Θεματική Ενότητα	Αριθμός & Σελίδες Κειμένων
	Οι Νεότεροι Χρόνοι	
	ΕΛΠ 43 - Ελληνισμός της Διασποράς	9 Κείμενα - Πακέτο 60 σελίδων
ΕΚΠ	ΕΚΠ 60 - Εκπαίδευση: Πολιτισμικές Διαφορές και Κοινωνικές Ανισότητες	12 Κείμενα - Πακέτο 166 σελίδων
	ΕΚΠ 62 - Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων	8 Κείμενα - Πακέτο 104 σελίδων
	ΕΚΠ 63 - Διδακτική των Φυσικών Επιστημών	6 Κείμενα - Πακέτο 74 σελίδων
	ΕΚΠ 65 - Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση	7 Κείμενα - Πακέτο 62 σελίδων
ΔΧΤ	ΔΧΤ 51 - Τεχνική της Κατασκευής	1 Κείμενο - 235 (+15 Α3) σελίδων
ΔΥΥ	ΔΥΥ 61 - Δημόσια Διοίκηση και Οικονομία	1 Κείμενο- Πακέτο 152 σελίδων
ΔΤΕ	ΔΤΕ 50 - Γενικές Αρχές Μάνατζμεντ, Τουριστική Νομοθεσία και Οργάνωση Εργοδοτικών και Συλλογικών Φορέων	7 Κείμενα - Πακέτο 52 σελίδων
	ΔΤΕ 51 - Τουριστικός Τομέας	8 Κείμενα - Πακέτο 76 σελίδων
	ΔΤΕ 60 - Διοίκηση Τουρισμού και Τουριστικών Επιχειρήσεων	14 Κείμενα - Πακέτο 94 σελίδων
	ΔΤΕ 61 - Τουριστικό Μάρκετινγκ Φορέων, Οργανώσεων και Επιχειρήσεων	5 Κείμενα - Πακέτο 30 σελίδων
ΔΠΜ	ΔΠΜ 50 - Οι Διαστάσεις των Πολιτισμικών Φαινομένων	30 Κείμενα - Πακέτο 250 σελίδων
	ΔΠΜ 51 - Πολιτιστική Πολιτική και Διοίκηση	11 Κείμενα - Πακέτο 128 σελίδων
	ΔΠΜ 60 - Οικονομία του Πολιτισμού	3 Κείμενα - Πακέτο 18 σελίδων
	ΔΠΜ 61 - Πολιτιστική Επικοινωνία	15 Κείμενα - Πακέτο 308 σελίδων
ΔΜΥ	ΔΜΥ 51 - Υπηρεσίες Υγείας / Νοσοκομείο: Ιδιουπίες και Προκλήσεις	4 Κείμενα - Πακέτο 52 σελίδων
	ΔΜΥ 61 - Κοινωνιολογική και Ψυχολογική Προσέγγιση των Νοσοκομείων / Υπηρεσιών Υγείας	6 Κείμενα - Πακέτο 52 σελίδων
ΔΕΟ	ΔΕΟ 10 - Βασικές Αρχές Δικαίου και Διοίκησης	1 Κείμενο - Πακέτο 142 σελίδων
	ΔΕΟ 11 - Εισαγωγή στη Διοικητική Επιχειρήσεων και Οργανισμών	4 Κείμενα - Πακέτο 82 σελίδων
	ΔΕΟ 23 - Marketing I	5 Κείμενα - Πακέτο 50 σελίδων
	ΔΕΟ 41 - Αγορές Χρήματος και Κεφαλαίου	2 Κείμενα - Πακέτο 26 σελίδων
ΓΤΠ	ΓΤΠ 50 - Η Τέχνη και η Επικοινωνία στις Γραφικές	6 Κείμενα - Πακέτο 72 σελίδων

Πρόγραμμα Σπουδών	Θεματική Ενότητα	Αριθμός & Σελίδες Κειμένων
	Τέχνες	
	ΓΤΠ 51 - Γραφιστική	2 Κείμενα - Πακέτο 28 σελίδων
ΓΑΛ	ΓΑΛ 50 - Σχεδιασμός Μαθημάτων και Αναλυτικών Προγραμμάτων για τη Διδασκαλία της Γαλλικής Γλώσσας	13 Κείμενα - Πακέτο 92 σελίδων
	ΓΑΛ 51 - Γλωσσικές Δεξιότητες στην Προφορική Επικοινωνία της Γαλλικής Γλώσσας	8 Κείμενα - Πακέτο 62 σελίδων
	ΓΑΛ 60 - Γλωσσικές Δεξιότητες στη Γραπτή Επικοινωνία της Γαλλικής Γλώσσας	12 Κείμενα - Πακέτο 88 σελίδων
	ΓΑΛ 61 - Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Διδασκαλία της Γαλλικής Γλώσσας	13 Κείμενα - Πακέτο 102 σελίδων
	ΓΑΛ 62 - Η Τεχνολογία στη Διδασκαλία της Γαλλικής Γλώσσας	10 Κείμενα - Πακέτο 106 σελίδων
	ΓΑΛ 63 - Η Φωνητική και η Διδακτική της στη Γαλλική Γλώσσα	5 Κείμενα - Πακέτο 38 σελίδων

Πηγή: Γραφείο Ανάπτυξης Διδακτικού Υλικού, Παράρτημα Αθηνών, 2007

Συνολικά, το **Έντυπο Διδακτικό Υλικό**, που έχει αναπτυχθεί και εκδοθεί από το ΕΑΠ και έχει συγχρηματοδοτηθεί από κοινοτικούς πόρους τόσο του Β' όσο και του Γ' ΚΠΣ, ανέρχεται σε **πεντακόσιους ογδόντα τρεις (583) Τόμους**. Ο χρόνος έναρξης της παραγωγικής και εκδοτικής δραστηριότητας του Ιδρύματος, η οποία υποστηρίζεται χρηματοδοτικά από τα κοινοτικά κονδύλια, αποτελεί το έτος 1997, με χρόνο λήξης της συγκεκριμένης προσπάθειας το έτος περίπου 2008-2009.

➤ ΠΟΣΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ ΑΠΟ Β' & Γ' ΚΠΣ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟΥ/ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζεται, σύμφωνα με τα στοιχεία του Γραφείου Ανάπτυξης Διδακτικού Υλικού του Παραρτήματος Αθηνών του ΕΑΠ (2007), ο αριθμός εκδοθέντος έντυπου διδακτικού υλικού ανά έτος έναρξης και λήξης και το ποσό απορρόφησης από το Β' και Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Πίνακας 69. Αριθμός εκδόσεων Έντυπου Διδακτικού Υλικού ανά έτος έναρξης και λήξης

Έτος Έναρξης- Λήξης (Τεχνικά Δελτία)	Ποσό απορρόφησης συγγραφικού – εκδοτικού Έργου σε ευρώ	Αριθμός Εκδοθέντων Τόμων
1997-12/99 (Β ΚΠΣ)	(1.046.155.000 δρχ) 3.070.154,00	98
1/1/2000-30/6/2001 (ΠΓ1)	2.157.711,10	171
1/7/2001-31/12/2005 (Γ ΚΠΣ)	1.518.887,70	314
ΣΥΝΟΛΟ	6.746.752,80	583

Πηγή: Γραφείο Ανάπτυξης Διδακτικού Υλικού, Παράρτημα Αθηνών, 2007

⇒ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΟ ΕΝΤΥΠΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Όσον αφορά στο συγγραφικό και εκδοτικό Έργο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου χρήζουν επισήμανσης τα εξής ενδιαφέροντα σημεία:

- Καταγράφεται μια **σημαντική απόκλιση** στους αριθμούς των συνόλων των Εκδοθέντων Τόμων του ΕΑΠ, όπως αυτοί παρουσιάζονται, από τη μια, στον επίσημο Κατάλογο Εκδόσεων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (2005) και, από την άλλη, στα Τεχνικά Δελτία υπό-Έργων που αφορούν στο συγγραφικό και εκδοτικό Έργο έντυπου διδακτικού υλικού του ΕΑΠ. Πρόκειται για διαφορά της τάξης των εκατό είκοσι οχτώ (128) Τόμων. Συγκεκριμένα, στον Κατάλογο καταγράφεται σύνολο τετρακοσίων πενήντα πέντε (455) εκδοθέντων συγγραμμάτων, ενώ στα Τεχνικά Δελτία το αντίστοιχο σύνολο φτάνει στους πεντακόσιους ογδόντα τρεις (583) Τόμους. Η διαφορά αυτή ερμηνεύεται λόγω του ότι στον Κατάλογο Εκδόσεων του Ιδρύματος δε συμπεριλαμβάνονται συγκεκριμένες κατηγορίες συγγραμμάτων οι οποίες, ωστόσο, θεωρούνται συγγραφική- εκδοτική δραστηριότητα και, συνεπώς, εντάσσονται στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων από τον λογαριασμό του ΕΠΕΑΕΚ Έργων .

Οι κατηγορίες αυτές παρουσιάζονται ακολούθως:

- **Έντυπο υλικό** που διαμορφώθηκε από δευτερογενές υλικό και παρήχθη σε μορφή σελτ θερμοκολλημένων φωτοτυπιών. Η διαμόρφωση ή μη του υλικού αυτού εμπίπτει στην επιλογή και απόφαση των ίδιων των Ακαδημαϊκών Υπευθύνων των Προγραμμάτων Σπουδών. Αν και το σύνολο του συγκεκριμένου υλικού, λόγω του ότι δε διαθέτει την επίσημη μορφή Τόμου, δεν καταγράφεται στον Κατάλογο Εκδόσεων του ΕΑΠ, ωστόσο, εντάσσεται στα Τεχνικά Δελτία υπό- Έργων , καθώς η παραγωγή αυτού συμπεριλαμβάνει τη διαδικασία γλωσσικής ή και καλλιτεχνικής επιμέλειας.

- Τόμοι που, αν και τυπώθηκαν, εν τούτοις δεν εκδόθηκαν, καθώς δεν έχει προγραμματισθεί η παροχή των αντίστοιχων Θεματικών Ενοτήτων των Προγραμμάτων Σπουδών, τις ανάγκες των οποίων προορίζεται να καλύψουν. Οι Τόμοι αυτοί δεν αναφέρονται στον Κατάλογο, λόγω μη ολοκλήρωσης της έκδοσης αυτών, αν και η παραγωγή τους επιβαρύνει την συγγραφική και εκτυπωτική δραστηριότητα του Ιδρύματος.
- Το υπόλοιπο μέρος των εκατόν είκοσι οκτώ Τόμων αφορά σε Τόμους που, αν και τυπώθηκαν αλλά και εκδόθηκαν, εν τούτοις, καταργήθηκαν λόγω αντικατάστασης τους. Η αντικατάσταση τους οφείλεται σε ποικίλους παράγοντες, όπως ανάγκη τροποποίησης, βελτιώσεων ή και επικαιροποιήσεων, ακαταλληλότητα, κλπ.
- Δεν είναι εφικτή η αποτίμηση του **μέσου κόστους συγγραφής** και έκδοσης κάθε Τόμου ανά Τεχνικό Δελτίο, λόγω αλλαγής Προγραμματικής Περιόδου και, συνεπώς, αλλαγής τρόπου χρηματοδότησης. Αυτό συνεπάγεται πως ένα σημαντικό μέρος της συγγραφικής και εκδοτικής δραστηριότητας του Ιδρύματος εντάσσεται σε Έργα ‘Γέφυρες’.

Ενδεικτικά, ως προς την τελευταία παρατήρηση, αναφέρεται η περίπτωση ανάπτυξης από το ΕΑΠ, κατά τη διάρκεια του Β’ ΚΠΣ, συγγραφικού Έργου εκ του οποίου, ωστόσο, εκδίδεται μόνο ένα μέρος του (98 τόμοι), όσο δηλαδή ήταν απαραίτητο για την κάλυψη των αρχικών αναγκών των πιλοτικών Προγραμμάτων Σπουδών του Ιδρύματος. Η έκδοση του υπολοίπου συγγραφικού Έργου, που αναπτύχθηκε στο Β’ ΚΠΣ, ολοκληρώνεται κατά τη διάρκεια του Γ’ ΚΠΣ, με παράλληλη ανάπτυξη και έκδοση, επιπλέον, νέου συγγραφικού Έργου.

Επομένως, η ανάπτυξη και ολοκλήρωση των πεντακοσίων ογδόντα τρεις (583) Τόμων υλοποιείται στη διάρκεια των τριών ανωτέρων Τεχνικών Δελτίων, που παρουσιάζονται στον Πίνακα 63, συμπεριλαμβάνοντας και τα Έργα ‘Γέφυρες’.

Κατά συνέπεια, το μέσο κόστος δύναται να υπολογιστεί μόνο κατά τον ακόλουθο τρόπο:

Μέσο κόστος τόμου: $6.746.752,80 : 583 = 11.572,47$ ευρώ

- Οι εκδοθέντες Τόμοι είναι κατά κύριο λόγο μονόχρωμοι, δίχρωμοι και τετράχρωμοι, γεγονός που συνεπάγεται επιπλέον δικαιολογημένο κόστος
- Μέχρι το έτος 2005, το ΕΑΠ δεν προχώρησε σε **επικαιροποιήσεις, βελτιώσεις** ή και τροποποιήσεις των ήδη εκδοθέντων Τόμων.

Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες εντάσσονται στο Έργο, με κωδικό ΟΠΣ 105818, 'Ανάπτυξη και βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών του ΕΑΠ' (υπό- Έργα: 2 και 12), με έτος έναρξης το 2005 και έτος λήξης, αντίστοιχα, το 2008.

Στο εν λόγω Έργο, που συγχρηματοδοτείται μέσω του ΕΠΕΑΕΚ, προβλέπεται ταυτόχρονα και ανάπτυξη νέου έντυπου και εναλλακτικού διδακτικού υλικού με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

➤ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΟ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Το **Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό** που έχει ήδη παραχθεί από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο μέσω της χρηματοδότησης από το Γ' ΚΠΣ παρουσιάζεται στον Πίνακα:

Πίνακας 70. Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό (ΕΔΥ)

Τεχνικό Δελτίο	Συνολικό ποσό απορρόφησης (σε Ευρώ)	Παραγόμενο Εναλλακτικό Διδακτικό Υλικό
1/7/2001-31/12/2005 (Γ ΚΠΣ)	1.589.715,20	496 Μονάδες ΕΔΥ (463Cd/Dvd και 33 Dvd/ Video)

Πηγή: Γραφείο Ανάπτυξης Διδακτικού Υλικού, Παράρτημα Αθηνών, 2007

➤ ΥΠΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΤΥΠΟ & ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, εστιάζοντας συστηματικά στην ανάπτυξη και βελτίωση της Ποιότητας του διδακτικού του υλικού ως μια από τις αναπτυξιακές του προτεραιότητες, συγκεντρώνει τις προσπάθειες του τόσο στις επικαιροποιήσεις και βελτιώσεις του ήδη υπάρχοντος υλικού όσο και στην παραγωγή νέου. Στα πλαίσια της απόπειρας αυτής, σχεδιάζεται η ανάπτυξη, εκτός του έντυπου υλικού, και Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού.

Ειδικότερα, το τρέχον έτος (2007) καταγράφεται μαθησιακό/ Εκπαιδευτικό (Έντυπο και Εναλλακτικό) Υλικό που τελεί υπό ανάπτυξη, ενώ προβλέπεται, έως το έτος 2008, η ανάπτυξη και ολοκλήρωση των ακόλουθων Τόμων και ψηφιακού υλικού.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται η ολοκλήρωση των ακόλουθων μονάδων Διδακτικού Υλικού:

❑ **Εκατόν εξήντα οκτώ (168) Τόμοι Έντυπου Διδακτικού Υλικού**

Στη δράση αυτή συμπεριλαμβάνονται βελτιώσεις-επικαιροποιήσεις υπάρχοντων συγγραμμάτων αλλά και δημιουργία νέων Τόμων

❑ **360 Cd/ Dvd Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού**

46 Dvd/ Video και 314 Cd/ Dvd)

2.10 Διαδικασίες Εσωτερικής Αξιολόγησης

Όπως ήδη αναφέρθηκε σε προηγούμενη Ενότητα, ένας από τους βασικούς άξονες προτεραιότητας της αναπτυξιακής κατεύθυνσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου για τη δεύτερη τετραετία λειτουργίας του Ιδρύματος (2000-2004) αποτέλεσε η σύσταση και ανάπτυξη της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Ο θεσμός της Εσωτερικής Αξιολόγησης συνιστά σημαντική καινοτομία του Ανοικτού Πανεπιστημίου, δεδομένου ότι τα περισσότερα από τα λοιπά συμβατικά Πανεπιστήμια δεν έχουν ξεκινήσει καν τις διαδικασίες Εσωτερικής Αξιολόγησης, αν και ο Νόμος περί Αξιολόγησης και Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση ψηφίστηκε εδώ και δύο χρόνια. (Ν.3374/2005). Πέραν του καινοτόμου χαρακτήρα, ωστόσο, της διενέργειας από το ΕΑΠ των αξιολογικών διαδικασιών, επισημαίνεται ο κομβικός ρόλος και σημασία των συγκεκριμένων διαδικασιών για την βελτίωση και αναβάθμιση της Ποιότητας των υπηρεσιών και λειτουργιών του Ιδρύματος, συνολικά.

Ο θεσμός αυτός αποτελεί την πλέον σημαντική ευκαιρία άμεσης επικοινωνίας των Φοιτητών και των λοιπών εμπλεκομένων του Ανοικτού Πανεπιστημίου με τη Διοίκηση του Ιδρύματος. Καταγράφονται οι απόψεις των Φοιτητών, αναγνωρίζονται οι προβληματικές περιοχές των λειτουργιών του Ιδρύματος και, συνεπώς, ενισχύεται η αυτογνωσία αυτού. Η υλοποίηση της διαδικασίας της Αξιολόγησης στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο διαμορφώνει ευνοϊκές συνθήκες για την διόρθωση των αποκλίσεων και αστοχιών του Ιδρύματος, ενώ παρέχει το πλαίσιο για βελτίωση (improvement) και αναβάθμιση (enhancement) της Ποιότητας των υπηρεσιών του ΕΑΠ.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο διεξάγει, σύμφωνα με τις θεσμικές προδιαγραφές του άρθρου 8 του Ν.2552/97, τις διαδικασίες Εσωτερικής Αξιολόγησης από το ακαδημαϊκό έτος 2001-02, γεγονός που αναδεικνύει αφ' ενός την ετερότητα του προς τα λοιπά συμβατικά Πανεπιστήμια και αφ' ετέρου τον προσανατολισμό του στην Ποιότητα και σε δράσεις που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και συστήματα.

➤ ΑΡΧΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΣΑΥ)- (2000-2004)

Το **αρχικό Σύστημα Αξιολόγησης**, που αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε για πρώτη φορά την ακαδημαϊκή χρονιά 2001-02, είναι γνωστό ως Σύστημα Αξιολόγησης Υπηρεσιών (ΣΑΥ). Σύμφωνα με το τελευταίο αξιολογούνται όλες συνολικά οι παρεχόμενες -από το ΕΑΠ- υπηρεσίες, εκπαιδευτικές και διοικητικές.

Κατά την **επόμενη φάση εφαρμογής του Συστήματος**, το ακαδημαϊκό έτος 2002-03, στα αντικείμενα Αξιολόγησης -από Φοιτητές, μέλη ΣΕΠ και Συντονιστές- συμπεριλαμβάνεται, εκτός των διοικητικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών, και το παρεχόμενο προς τους Σπουδαστές διδακτικό υλικό του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Οι λόγοι που, ενδεχομένως, οδηγούν την Μονάδα προς την κατεύθυνση αυτή είναι οι ακόλουθοι δύο:

- Η παραγωγή έντυπου υλικού, για την οποία το ΕΑΠ συγχρηματοδοτείται από κοινοτικούς πόρους, αποτελεί ένα εκ των βασικότερων καινοτομιών του ΕΑΠ
- Το διδακτικό υλικό, ταυτόχρονα, συνιστά ένα εκ των βασικότερων εργαλείων των εκπαιδευτικών λειτουργιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Συνεπώς, **οι στόχοι (αντικείμενα Αξιολόγησης) του Συστήματος Αξιολόγησης (ΣΑΥ)** είναι:

- **Οι Διδάσκοντες**, που αξιολογούνται από Φοιτητές, καθώς και από Συντονιστές
- **Οι Διοικητικές Υπηρεσίες**, που αποτιμώνται από το ενεργό φοιτητικό δυναμικό
- **Το διδακτικό υλικό**, που αποτιμάται από μέλη ΣΕΠ, Φοιτητές και Συντονιστές.

επισημαίνεται πως το διδακτικό υλικό του Ιδρύματος, αν και προβλέπεται ως αντικείμενο των Εσωτερικών Αξιολογήσεων, ωστόσο αυτό αποτιμάται μόνο μια φορά, το ακαδημαϊκό έτος 2002-03, παρά τα αρνητικά σχόλια για την ποιότητα και το περιεχόμενο του που έχουν επισημανθεί πολλάκις από τους Φοιτητές. Το στοιχείο αυτό καταγράφεται ως παράλειψη της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ, η διευθέτηση της οποίας αποτελεί αδήριτη ανάγκη.

Το εν λόγω Σύστημα Αξιολόγησης, βάσει επίσημων αναφορών του ΕΑΠ (Σχέδιο ΕΑΠ, 2002), έως και την ακαδημαϊκή χρονιά 2002-03 εφαρμόζεται σε πειραματικό στάδιο. Τα προκύπτοντα αποτελέσματα -εκ της πιλοτικής αυτής εφαρμογής- θα συμβάλλουν αφ' ενός στην παγίωση του μηχανισμού υλοποίησης των διαδικασιών Αξιολόγησης των υπηρεσιών του ΕΑΠ κι αφ' ετέρου στην περαιτέρω βελτίωση ή και αναβάθμιση αυτού καθ' αυτού του Συστήματος Αξιολόγησης (ΣΑΥ).

Επισημαίνεται ότι το τελευταίο λαμβάνεται εκ του ΕΑΠ ως Σύστημα **συμπληρωματικό** προς τις διαδικασίες Επιμόρφωσης του Διδακτικού Προσωπικού που εφαρμόζει, σύμφωνα με τις θεσμικές ρυθμίσεις του ιδρυτικού του Νόμου (Ν.2552/97).

Ειδικότερα για τα πρώτα έτη λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου, οι δύο αυτές διεργασίες **-Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης Διδασκόντων-** βρίσκονται σε άμεση συνάρτηση μεταξύ τους, καθώς τα αξιολογικά πορίσματα αξιοποιούνται ως βάση για τη διαμόρφωση νέων διαδικασιών Επιμόρφωσης, προσαρμοζόμενων στις ανάγκες τόσο του διδακτικού Προσωπικού όσο και των Φοιτητών. Συνεπώς, η Επιμόρφωση και Αξιολόγηση των Διδασκόντων, εύλογα, συνιστούν δύο αναπόσπαστα συνδεδεμένα μέρη ενός ευρύτερου Συστήματος, απώτερος στόχος του οποίου είναι η βελτίωση της Ποιότητας της συνολικότερης λειτουργίας του ΕΑΠ και δη του Ανοικτού Συστήματος Εκπαίδευσης που παρέχεται από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

➤ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Ειδικότερα ως προς τη διαδικασία Αξιολόγησης των Διδασκόντων, αυτή ολοκληρώνεται σε χρονικό ορίζοντα έξι ή επτά μηνών από την αρχή κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς (έως Μάρτιο). Ο χρονικός ορίζοντας υλοποίησης της εν λόγω αξιολογικής διαδικασίας καλύπτει μόνο τους πρώτους μήνες Σπουδών λόγω του ότι τα εξαγχθέντα από αυτήν πορίσματα αποτελούν τη βάση και το κριτήριο για την ανανέωση ή μη της θητείας και επιλογής των νέων -για το επόμενο έτος- μελών ΣΕΠ, διαδικασία που λαμβάνει χώρα κατά την περίοδο Μαΐου - Ιουνίου κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς.

Η διενέργεια της αξιολογικής διαδικασίας, τόσο για τους Διδάσκοντες όσο και για τις Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ, ξεκινά με την αποστολή από τη Μονάδα Αξιολόγησης προς τους Διδάσκοντες ενός φακέλου, που περιέχει **Ερωτηματολόγια** ισάριθμα με τον αριθμό των Φοιτητών του Τμήματος, καθώς και έναν φάκελο επιστροφής των Ερωτηματολογίων με τα στοιχεία παραλήπτη και τα ανάλογα γραμματόσημα επικολλημένα. Ο φάκελος παραδίδεται από τον Διδάσκοντα σε μια τριμελή Επιτροπή Φοιτητών (κατά την 4η ή και 5η Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση), υπεύθυνη για τη συλλογή των απαντηθέντων Ερωτηματολογίων, το κλείσιμο του απαντητικού φακέλου (με υπογραφή και υπογραφή) καθώς και για την παράδοση του στο Διδάσκοντα, προκειμένου ο τελευταίος να την ταχυδρομήσει στη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του ΕΑΠ.

Την **παραλαβή των φακέλων** αναλαμβάνει η Μονάδα Αξιολόγησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου, ενώ για την αποσφράγιση αυτών συγκροτείται ειδική Επιτροπή, η οποία αφού ανοίξει τους φακέλους, καταμετρά τα απαντηθέντα Ερωτηματολόγια, προωθώντας αυτά για ηλεκτρονική επεξεργασία.

Η **στατιστική επεξεργασία** των απαντηθέντων Ερωτηματολογίων υλοποιείται από την Μονάδα ηλεκτρονικά και, αυτομάτως, προκύπτουν τα reports για καθέναν Διδάσκοντα. Τονίζεται ότι το προσωπικό της Μονάδας Αξιολόγησης περιορίζεται στη συμπλήρωση μόνο του ονοματεπώνυμου κάθε Διδάσκοντα, του αριθμού των Φοιτητών του και του βαθμού του Συντονιστή. Εκ της διαδικασίας που ακολουθεί, την ηλεκτρονική ανάγνωση και επεξεργασία των Ερωτηματολογίων, προκύπτουν τα αξιολογικά πορίσματα τα οποία συνοψίζονται σε έγγραφο γνωστό ως **‘Συγκεντρωτικό Δελτίο Αξιολόγησης Διδάσκοντος’**.

Επισημαίνεται ότι τα αξιολογικά ευρήματα της ανωτέρω διαδικασίας αξιοποιούνται ως κύρια βάση του μηχανισμού επιλογής των μελών ΣΕΠ μέχρι τα μέσα του έτους 2004, συμβάλλοντας εν ολίγοις, κριτικά στην απόφαση ανανέωσης ή μη της θητείας τους στο ΕΑΠ.

Όσον αφορά τη **διαδικασία αξιολόγησης των μελών Συμπληρωματικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού**, αυτή σχετίζεται με την τελική αξιολογική κατάταξη και τη συνέχιση της Σύμβασης Έργου αυτών στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο με τον ακόλουθο τρόπο:

Οι αξιολογηθέντες κατατάσσονται βάσει ενός ‘Τελικού Βαθμού’ (**TB**) (με άριστα το 5,0 και ελάχιστη δυνατή βαθμολογία το 1,0), που προκύπτει από την εξής εξίσωση:

$$TB = MB\Phi \cdot 0,65 + B\Sigma \cdot 0,35$$

Όπου:

- BΣ: Βαθμός Συντονιστή

$$MB\Phi = \frac{\sum_{l=1}^k B\Phi_l}{k}$$

- MBΦ: Μέση Βαθμολογία Φοιτητών και δίνεται από τον τύπο:

Όπου:

- BΦ_l: Βαθμός Φοιτητή l
- k: το πλήθος των Φοιτητών kall που απάντησαν στα ερωτηματολόγια.

Σύμφωνα με τον ανωτέρω τρόπο αξιολόγησης, η γνώμη των Φοιτητών έχει συνολικά βαρύτητα 65% (περίπου 2/3) ενώ η γνώμη του Συντονιστή βαρύτητα 35% (περίπου 1/3).

Τα αξιολογικά πορίσματα αποτελούν, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, καθοριστικό παράγοντα, μεταξύ άλλων συναθροιστικών παραμέτρων, για την ανανέωση ή μη της θητείας των μελών ΣΕΠ στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Από τη συνάθροιση των συγκεκριμένων κριτηρίων/ παραγόντων, όπως του βαθμού αξιολογικής κατάταξης καθώς και των τυπικών προσόντων των μελών ΣΕΠ, προκύπτουν τα αποτελέσματα της μοριοδότησης τους και οι αντίστοιχες περιπτώσεις – κατηγορίες, ως εξής.

- **Κατηγορία Α.** Ανανέωση θητείας μελών ΣΕΠ
- **Κατηγορία Β.** Η ανανέωση θητείας εξαρτάται από απόφαση της αρμόδιας, σύμφωνα με τον Ν. 2552/97, Επιτροπής.
- **Κατηγορία Γ.** Μη ανανέωση θητείας μελών ΣΕΠ

Ειδικότερα, για κάθε μια εκ των τριών ανωτέρων κατηγοριών επισημαίνονται τα εξής:

Κατηγορία Α: ανανεώνεται η θητεία μελών ΣΕΠ με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Ολοκλήρωσαν τη διδακτορική τους διατριβή και έχουν, στη σειρά αξιολογικής κατάταξης, Τελικό Βαθμό 3.5 και πάνω
- Δεν είναι διδάκτορες, αλλά έχουν Τελικό Βαθμό, στη σειρά κατάταξης, 4 και πάνω.
- Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις μείωσης του αριθμού Φοιτητών σε κάποια Θεματική Ενότητα, όπου αυτόματα συνεπάγεται τη μείωση της ανάγκης για Διδακτικό Προσωπικό.
- Στην περίπτωση αυτή ανανεώνεται η θητεία των αναγκαίων (απαιτούμενων) Διδασκόντων, ανάλογα με τη θέση τους στη σειρά κατάταξης και με σειρά προτίμησης στους ΣΕΠ διδάκτορες έναντι των ΣΕΠ μη διδασκόντων, αφού καταταχθούν κατά αύξοντα αριθμό, βάσει της τελικής κατάταξης κάθε μιας εκ των δύο κατηγοριών.

Από την κατηγορία Α **εξαιρούνται** οι ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

- i. Διδάσκοντες με γενικό Τελικό Βαθμό 3.5 και άνω, οι οποίοι, ωστόσο, βαθμολογήθηκαν από τον Συντονιστή με 2.5 και κάτω.
Στην περίπτωση αυτή φαίνεται πως ο Συντονιστής έχει εντοπίσει σημαντικά προβλήματα και ανικανότητες στο υπό αξιολόγηση μέλος ΣΕΠ, οπότε και προτείνει τη μη ανανέωση της θητείας του.
- ii. Διδάσκοντες με γενικό Τελικό Βαθμό 3.5 και άνω, οι οποίοι, ωστόσο, βαθμολογήθηκαν από τους Φοιτητές, για το ίδιο έτος, κάτω από 3.

Για τις δύο ανωτέρω περιπτώσεις οι ενέργειες που λαμβάνουν χώρα εντός του Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι οι εξής:

1. Συγκροτείται (Ν. 2552/97) **Επιτροπή**, αποτελούμενη από τον Αντιπρόεδρο της Διοικούσας, τον αρμόδιο Ακαδημαϊκό Υπεύθυνο και Συντονιστή (σε περίπτωση ταυτοπροσωπίας, η Επιτροπή συγκροτείται με τη συμμετοχή μελών ΔΕΠ από συναφείς Θεματικές Ενότητες).

2. Στην περίπτωση (i), όπου ο Συντονιστής έχει βαθμολογήσει το Διδάσκοντα με 2.5, τότε ο ίδιος τεκμηριώνει -με γραπτή έκθεσή- στην Επιτροπή τους λόγους που προτείνει τη μη ανανέωση της θητείας του συγκεκριμένου Διδάσκοντα.

Η Επιτροπή, εάν το κρίνει αναγκαίο, μπορεί αφ' ενός να ζητήσει ακρόαση και από τον ίδιο τον Διδάσκοντα και αφ' ετέρου να συνεξετάσει τόσο τα στοιχεία που συγκέντρωσε ο Συντονιστής, βάσει του εντύπου 'Διαδικασία και Κριτήρια αξιολόγησης Διδάσκοντος από το Συντονιστή', όσο και τα αναλυτικά αποτελέσματα της γνώμης των Φοιτητών.

Στην περίπτωση (ii), όπου η βαθμολογία των Φοιτητών είναι μικρότερη από 3,0, τότε εξετάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα της γνώμης των Σπουδαστών.

3. Ανάλογα με το αποτέλεσμα της συνεδρίασης της Επιτροπής δύο δυνητικές περιπτώσεις μπορεί να συμβούν. Είτε ο βαθμός του Διδάσκοντα θα παραμείνει ως έχει, με άμεση συνέπεια την ανανέωση της θητείας του, είτε η Επιτροπή θα αποφασίσει, τεκμηριώνοντας ταυτόχρονα τη λήψη της συγκεκριμένης απόφασης, την κατάταξή του στην κατηγορία Β (για την πρώτη -i- ως ανωτέρω περίπτωση εξαίρεσης), και στην κατηγορία Γ (για τη δεύτερη -ii- ως ανωτέρω περίπτωση εξαίρεσης).

Σε ορισμένες περιπτώσεις, εφόσον κριθεί σκόπιμο από την Επιτροπή, η τελευταία δύναται να συστήσει σε ορισμένους Διδάσκοντες την παρακολούθηση επιμορφωτικών προγραμμάτων, των οποίων τη διοργάνωση αναλαμβάνει η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Στην **Κατηγορία Β** εμπίπτουν όσα μέλη ΣΕΠ έχουν 'Τελικό Βαθμό' από 3 κι άνω έως 3.5 και κάτω. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι Διδάσκοντες που δεν είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος, μόνο όμως στην περίπτωση που η βαθμολογία τους είναι μικρότερη του 4.

Σε αυτή την περίπτωση η ανανέωση της θητείας τους εξαρτάται από μια εκ νέου συγκριτική αξιολόγηση των προσόντων τους με εκείνα των νέων υποψηφίων για την ίδια Θεματική Ενότητα. Η εν λόγω συγκριτική αξιολόγηση διενεργείται, σύμφωνα με το Ν. 2552/97, από την αρμόδια Επιτροπή, αποτελούμενη από τον Αντιπρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής, τον αρμόδιο Ακαδημαϊκό Υπεύθυνο και τον αρμόδιο Συντονιστή. Η διαδικασία αυτή συμπεριλαμβάνει και τη διερεύνηση των αιτίων της χαμηλής βαθμολογίας.

Όσον αφορά την **Κατηγορία Γ**, σε αυτή συμπεριλαμβάνονται Διδάσκοντες με συνολικό Τελικό Βαθμό Αξιολόγησης κατώτερου του 3, με άμεση συνέπεια την μη ανανέωση της θητείας τους.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί πως κατά τη διαδικασία Αξιολόγησης των Διδασκόντων λαμβάνεται ως έγκυρη, μόνο εφόσον η συμμετοχή των Φοιτητών ξεπερνά το 30%. Σε αντίθετη περίπτωση, η αρμόδια Τριμελής Επιτροπή, που αναφέρθηκε ανωτέρω, οφείλει να εξετάσει τους λόγους της μικρής συμμετοχής, ζητώντας διευκρινίσεις ακόμα και από τον ίδιο τον Διδάσκοντα, βάσει των οποίων, κατόπιν, αναλόγως τον κατατάσσει σε μια εκ των τριών ανωτέρω Κατηγοριών (Α, Β ή Γ).

Η αξιολόγηση των μελών Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού από Φοιτητές ή και Συντονιστές λειτουργεί, όπως αναφέρθηκε και σε ανωτέρω σημείο της παρούσης Μελέτης, ως κύρια βάση του μηχανισμού επιλογής των Διδασκόντων ως τα μέσα του έτους 2004. Με την αλλαγή της Διοικούσας Επιτροπής του Ανοικτού Πανεπιστημίου, το κέντρο βάρους στην επιλογή των μελών ΣΕΠ μεταβάλλεται, εστιάζοντας πρωτίστως στα ακαδημαϊκά προσόντα και χαρακτηριστικά των υποψηφίων ή και ήδη συνεργαζόμενων Διδασκόντων και όχι, όπως νωρίτερα, τόσο στην κρίση και αποτίμηση των Φοιτητών ή των Συντονιστών.

Ταυτόχρονα, και καθ' όμοιο τρόπο με τη διαδικασία Αξιολόγησης των Διδασκόντων διεξάγεται και η **αξιολογική διαδικασία των Διοικητικών Υπηρεσιών**. Τα εξαχθέντα αποτελέσματα αυτής αποτελούν το έναυσμα για τυχόν αναγκαίες βελτιωτικές μεταρρυθμίσεις όσον αφορά την εξυγίανση αδυναμιών στα διοικητικά Τμήματα του ΕΑΠ.

➤ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

Η **διαδικασία Αξιολόγησης** των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αποτελεί πρακτική που κερδίζει έδαφος διεθνώς, δεδομένου ότι η Αξιολόγηση (Εσωτερική και Εξωτερική) συνιστά εργαλείο για τη Διασφάλιση Ποιότητας του παρεχόμενου Έργου του Ιδρύματος. Η αξιολογική διεργασία (process), καθώς ήδη αναφέρθηκε, διεξάγεται ετησίως και συνίσταται στην εσωτερική διακίνηση Ερωτηματολογίων, τα οποία συμπληρώνονται από τους Φοιτητές για την αξιολόγηση των Διδασκόντων και των Διοικητικών Υπηρεσιών του ΕΑΠ.

Καθ' όμοιο τρόπο με την διαδικασία Αξιολόγησης των Διδασκόντων και Διοικητικών Υπηρεσιών του ΕΑΠ από τους Φοιτητές, κατά την **Αξιολόγηση των μελών ΣΕΠ από τους Συντονιστές** η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του Ιδρύματος αποστέλλει προς κάθε Συντονιστή (σε αντίτυπα ισάριθμα με τον αριθμό των Διδασκόντων κάθε Θεματικής Ενότητας) τα 'Φύλλα Αξιολόγησης Διδάσκοντα', ενημερώνοντας τους αναλυτικά ως προς τη διαδικασία και τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης των Διδασκόντων. Ο Συντονιστής είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των απαντηθέντων Ερωτηματολογίων και την επιστροφή αυτών στη Μονάδα Αξιολόγησης του ΕΑΠ.

Τον συντονισμό και παρακολούθηση της συγκεκριμένης διαδικασίας αναλαμβάνει η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης αποστέλλοντας σε καθέναν εκ των Συντονιστών ‘πρόσκληση συμμετοχής’ στην Αξιολόγηση των μελών ΣΕΠ, η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα **επισυναπτόμενα έγγραφα**: (ΜΕΑΕ:54, 2007).

□ **Το ‘Φύλλο Αξιολόγησης Διδάσκοντος’.**

Στο εν λόγω έγγραφο ο Συντονιστής καλείται να βαθμολογήσει επώνυμα καθέναν από τους Διδάσκοντες που συμμετέχουν στη διδασκαλία της υπό αρμοδιότητας του Θεματικής Ενότητας. Η βαθμολόγηση της συνολικής επίδοσης του Διδάσκοντα διενεργείται στη βάση πενταβάθμιας κλίμακας -με 1 το ελάχιστο έως 5 το άριστα. Ο Συντονιστής οφείλει υποχρεωτικά να τεκμηριώσει τη συγκεκριμένη βαθμολογία, καθώς σε αντίθετη περίπτωση η Αξιολόγηση θεωρείται ελλιπής και, συνεπώς, λαμβάνεται ως άκυρη.

□ **Τα ‘Κριτήρια και Διαδικασία Αξιολόγησης Διδάσκοντος από τον Συντονιστή’.**

Πρόκειται για κείμενο το οποίο περιγράφει αναλυτικά και με ακρίβεια τις συγκεκριμένους παραμέτρους που πρέπει να ληφθούν υπόψη από τους Συντονιστές κατά την Αξιολόγηση των Διδασκόντων.

Ειδικότερα, οι παράμετροι αυτοί (**Κριτήρια Αξιολόγησης**) είναι οι ακόλουθες έξι, με την έμφαση να δίνεται στις τρεις πρώτες:

- i. Συχνότητα συμμετοχής του Διδάσκοντα σε συνεδριάσεις της Ομάδας Διδακτικού Προσωπικού (ΟΔΠ)
- ii. Βαθμός συμβολής του Διδάσκοντα σε εργασίες και δραστηριότητες της Ομάδας Διδακτικού Προσωπικού.
Για παράδειγμα, διαμόρφωση δημιουργικών, επιστημονικά άρτιων και αποτελεσματικών προτάσεων και παρατηρήσεων σχετικά με την πορεία των Σπουδών, τη διαμόρφωση των θεμάτων των Γραπτών Εργασιών, τη βελτίωση διδακτικού υλικού, κλπ.
- iii. Βαθμός ανταπόκρισης του Διδάσκοντα στο ρόλο του
Κατά πόσο, εν ολίγοις, καθοδηγεί επιστημονικά τους Φοιτητές, ενισχύοντας το ερευνητικό τους ενδιαφέρον, και, ταυτόχρονα, τους υποστηρίζει και τους εμπνυχώνει ηθικά.
- iv. Βαθμός συμβολής του Διδάσκοντα στην προαγωγή της επιστήμης στο πεδίο του με επιστημονικές εργασίες, ανακοινώσεις ή και με ανάπτυξη κάθε μορφής διδακτικού υλικού
- v. Μέγεθος συνεισφοράς του Διδάσκοντα στην ανάπτυξη και εφαρμογή της ΑεξΑΕ (Ανοικτής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης) στα πλαίσια της Θεματικής Ενότητας.

- vi. Βαθμός και ερμηνεία ενδεχόμενης απόκλισης των βαθμολογιών -από τον Διδάσκοντα- των Γραπτών Εργασιών των Φοιτητών από τον μέσο όρο των αντίστοιχων βαθμολογιών του ίδιου ακαδημαϊκού έτους στη συγκεκριμένη Θεματική Ενότητα

Στο επισυναπτόμενο αυτό έγγραφο, ‘Διαδικασία και Κριτήρια Αξιολόγησης Διδάσκοντος από τον Συντονιστή’, πέρα από τα ανωτέρω Κριτήρια Αξιολόγησης δίδεται έμφαση στην αναγκαιότητα **γραπτής αιτιολόγησης** του Συντονιστή για τη βαθμολόγηση του Διδάσκοντα, δίνοντας του τη δυνατότητα να ζητήσει από τον υπό αξιολόγηση Διδάσκοντα συμπληρωματικά στοιχεία.

Ενδεικτικά, τα **συμπληρωματικά στοιχεία**, που προτείνονται από τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Ανοικτού Πανεπιστημίου, συνοψίζονται στα εξής κυριότερα:

- Αντιπροσωπευτικές Εργασίες των Φοιτητών μαζί με τη βαθμολόγηση και τα σχόλια του Διδάσκοντα σε αυτές, προκειμένου να διερευνηθεί και να αποτιμηθεί η αντικειμενικότητα της κρίσης του Διδάσκοντα καθώς και η ποιότητα της επιστημονικής υποστήριξης που παρέχει.
- Επιστολές Διδάσκοντα προς Φοιτητές
- Μεθοδολογία βάσει της οποίας οργανώθηκαν οι Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις
- Επιστημονικές εργασίες, ανακοινώσεις, συμμετοχή σε Συνέδρια, ανάπτυξη διδακτικού υλικού κλπ που τυχόν έχει σχεδιάσει, αναπτύξει ή και πραγματοποιήσει ο υπό αξιολόγηση Διδάσκοντας. (ΜΕΑΕ: 54, 2007)

Το κυριότερο σημείο που χρήζει επισήμανσης και διαφαίνεται μέσα από το κείμενο ‘Διαδικασία και Κριτήρια Αξιολόγησης Διδάσκοντος από τον Συντονιστή’ είναι η πρόθεση της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης και, ευρύτερα, του Ανοικτού Πανεπιστημίου για διασφάλιση της αντικειμενικότητας και διαφάνειας της αξιολογικής διαδικασίας. Για το λόγο αυτό, δίνεται, αντίστοιχα, ιδιαίτερη έμφαση αφ’ ενός σε αξιολογήσιμες παραμέτρους και κριτήρια (για παράδειγμα τα ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά του Διδάσκοντα) και αφ’ ετέρου σε εκτενή τεκμήρια (για παράδειγμα τα συμπληρωματικά στοιχεία), προκειμένου να υπάρχει μια πιο ολοκληρωμένη και σφαιρική εικόνα του Διδάσκοντα.

Η διαδικασία της Αξιολόγησης ολοκληρώνεται με την αποστολή των Φύλλων Αξιολόγησης των Διδασκόντων στη Μονάδα Αξιολόγησης του ΕΑΠ. Η τελευταία, όπως και στην περίπτωση Αξιολόγησης των υπηρεσιών του ΕΑΠ από Φοιτητές, αναλαμβάνει τη **στατιστική επεξεργασία** των Φύλλων Αξιολόγησης, εκ της οποίας, αυτομάτως, προκύπτουν τα reports για καθέναν Διδάσκοντα.

Επισημαίνεται πως και στις τρεις ανωτέρω αξιολογικές διαδικασίες για την αποτίμηση και βαθμολόγηση των Υπηρεσιών, των Διδασκόντων ή και του Διδακτικού Υλικού του ΕΑΠ χρησιμοποιείται η γνωστή πενταβάθμια κλίμακα (five grades scale), Likert, με ελάχιστο το 1 και άριστα το 5. Στα ‘Φύλλα Αξιολόγησης’ προηγείται εισαγωγικό σημείωμα, που καταδεικνύει τη σημασία της Αξιολόγησης για την επίτευξη της βελτίωσης της Ποιότητας του υπό αξιολόγηση αντικειμένου, ενώ, μετά από κάποιο υποτυπώδες παράδειγμα συμπλήρωσης του Ερωτηματολογίου, ακολουθούν οι ερωτήσεις ‘κλειστού τύπου’. Στις περιπτώσεις αξιολόγησης των Διδασκόντων ή και των Διοικητικών Υπηρεσιών, στη τελευταία σελίδα του Ερωτηματολογίου παρατίθεται ένα πλαίσιο κειμένου, ‘στο οποίο οι συμμετέχοντες στην Αξιολόγηση καλούνται προαιρετικά αλλά, ωστόσο, επώνυμα να καταγράψουν απόψεις, σχόλια, προβληματισμούς και παράπονα τους.

Διαπιστώνεται πως οι συγκεκριμένες αξιολογικές διαδικασίες που διεξάγει ετησίως το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ομοιάζουν σε σημαντικό βαθμό μεταξύ τους ως προς τον χρόνο διενέργειας τους καθώς και την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία υλοποίησης τους. Εφόσον ολοκληρωθούν, μάλιστα, ακολουθείται και στις τρεις περιπτώσεις η εξής υποχρεωτική διεργασία ‘λογοδοσίας’ από τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του Ιδρύματος.

Η Μονάδα, αρμόδιο τμήμα για την υποστήριξη, καθοδήγηση, συντονισμό των αξιολογικών διαδικασιών, έχει την επιπλέον **υποχρέωση κοινοποίησης** των αξιολογικών ευρημάτων προς τους κατεξοχήν αρμόδιους του Ανοικτού Πανεπιστημίου, υπαγορευόμενη από την αρχή ‘ανατροφοδότησης’ των αξιολογούμενων. Στα πλαίσια αυτά συντάσσει ετήσιες Εκθέσεις Αξιολόγησης ή και κείμενα γνωστά ως ‘Απολογισμός της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης’.

Τα τελευταία απευθύνονται, κατά κύριο λόγο, στη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ, ενώ τα αποτελέσματα κοινοποιούνται ανάλογα με το θεματικό τους ενδιαφέρον στους αρμόδιους Κοσμήτορες, τους Ακαδημαϊκούς Υπευθύνους, καθώς και στο Τμήμα Προσωπικού του ΕΑΠ, αντίστοιχα. Ταυτόχρονα, ενημερώνονται και οι Συντονιστές για τη γνώμη των Φοιτητών αναφορικά αφ’ ενός με το Έργο αυτών ως Διδασκόντων και αφ’ ετέρου με το διδακτικό Έργο όλων των άλλων μελών ΣΕΠ της Θεματικής Ενότητας που συντονίζουν. Τα αξιολογικά πορίσματα των **Διοικητικών Υπηρεσιών του ΕΑΠ απευθύνονται**, πέραν των ανωτέρων Στελεχών της Διοίκησης του Ιδρύματος, και στον Προϊστάμενο των Διοικητικών Υπηρεσιών του Ιδρύματος.

**➔ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ
(2004 και εξής)**

Το αρχικό Σύστημα Αξιολόγησης των Υπηρεσιών του ΕΑΠ τροποποιείται και ενισχύεται σε πολλά σημεία του, κατόπιν πρότασης της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης που υποβάλλεται από την ίδια προς τη Διοικούσα Αρχή του ΕΑΠ και συμπεριλαμβάνεται στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του έτους 2004-05. Η πρόθεση της Μονάδας να αναλάβει το σχεδιασμό και ανάπτυξη νέων βελτιωμένων αξιολογικών διαδικασιών, που θα αφορούν πρωτίστως τους ακαδημαϊκούς λειτουργούς, αναδεικνύει τον προσανατολισμό του Ιδρύματος μάλλον στον μηχανισμό υλοποίησης της Αξιολόγησης παρά στα προκύπτοντα ευρήματα.

Το νέο Σύστημα διαφοροποιείται από το αρχικό Σύστημα Αξιολόγησης Υπηρεσιών του ΕΑΠ (ΣΑΥ), κυρίως, ως προς την διαδικασία αξιολόγησης των Διδασκόντων. Ενώ αρχικά οι Συντονιστές και οι Φοιτητές αποτιμούσαν μόνο το Έργο των μελών Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ), στα πλαίσια του νέου Συστήματος αξιολογείται, εκτός του εκπαιδευτικού Έργου των μελών ΣΕΠ, τόσο το Έργο των Συντονιστών όσο και των Ακαδημαϊκών Υπευθύνων. Κατά συνέπεια, η διαδικασία Αξιολόγησης αποκτά χαρακτήρα πιο δίκαιο και δημοκρατικό, εμπλέκοντας ενεργά και άμεσα όλα τα εμπλεκόμενα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και διαμορφώνοντας, ως εκ τούτου, συνθήκες και περιβάλλον Ποιότητας.

Το νέο ‘Σύστημα Αξιολόγησης των Συντονιστών και των Ακαδημαϊκών Υπευθύνων’ του Ανοικτού Πανεπιστημίου περιλαμβάνει δύο κύριες διεργασίες (processes), οι οποίες με τη σειρά τους *απαρτίζονται* από μια σειρά εξαρτημένων, συμπληρωματικών και αλληλένδετων διαδικασιών (procedures). Η πρώτη αφορά στην Αξιολόγηση του Συντονιστή και η δεύτερη στην Αξιολόγηση του Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου.

□ Αξιολόγηση Συντονιστή

Η πρώτη διεργασία του εν λόγω Συστήματος διενεργείται κατά τον ακόλουθο τρόπο:

1. Τα μέλη Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού στέλνουν στη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Ανοικτού Πανεπιστημίου παρατηρήσεις αναφορικά με τη συνεργασία τους με τον αρμόδιο Συντονιστή. Οι παρατηρήσεις αυτές, που πρέπει να αποσταλούν έως την 20η Απριλίου κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς, βασίζονται σε συγκεκριμένους ‘άξονες’, κοινώς αυστηρά κριτήρια Αξιολόγησης.

2. Ο Συντονιστής στέλνει στη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης Έκθεση Πεπραγμένων για το τρέχον έτος κάθε φορά, βασισμένη και αυτή σε συγκεκριμένα κριτήρια- 'άξονες', το αργότερο έως την 20η Απριλίου κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς.
3. Η Μονάδα (ΜΕΑ), αφού συγκεντρώσει τα ανωτέρω πληροφοριακά δεδομένα, τα αποστέλλει στους αρμόδιους Ακαδημαϊκούς Υπεύθυνους έως τα τέλη Απριλίου της τρέχουσας ακαδημαϊκής χρονιάς. Ο Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος, με τη σειρά του, συντάσσει Έκθεση για το Έργο κάθε Συντονιστή, την οποία έως την 7η Μαΐου οφείλει να αποστείλει στην αρμόδια Κοσμητεία.

Ο Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος έχει το δικαίωμα, σε περιπτώσεις που αυτό κριθεί σκόπιμο, υποβολής αιτήματος για αντικατάσταση Συντονιστών, με την προϋπόθεση, ασφαλώς, ότι το αίτημα του συνοδεύεται με τεκμηριωμένη εισήγηση βασισμένη στα ανωτέρω πληροφοριακά δεδομένα {βλ. Διαδικασίες 1 & 2}

4. Η Μονάδα Αξιολόγησης ενημερώνει έκαστη εμπλεκόμενη στην αξιολογική διαδικασία πλευρά για τα αποτελέσματα αυτής. Ειδικότερα, ενημερώνει:
 - i. Τον Συντονιστή για τις παρατηρήσεις των μελών ΣΕΠ και του Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου, εφόσον, βέβαια, τον αφορούν.
 - ii. Τα μέλη ΣΕΠ για την αξιολόγηση τους από τον Συντονιστή (Φύλλα Αξιολόγησης Διδάσκοντος από τον Συντονιστή)

Όπως σημειώθηκε ανωτέρω, η διεργασία Αξιολόγησης των Συντονιστών ενσωματώνει διαδικασίες, των οποίων η υλοποίηση βασίζεται σε συγκεκριμένους 'άξονες'. Οι τελευταίοι αποτελούν στην ουσία ακριβή κριτήρια αξιολόγησης, που παρέχουν στα μέλη ΣΕΠ αλλά και στους υπό αξιολόγηση Συντονιστές του ΕΑΠ κατευθυντήριες οδηγίες. Με τον τρόπο αυτό, η ΜΕΑ του Ιδρύματος διασφαλίζει την αντικειμενικότητα και διαφάνεια της αξιολογικής διαδικασίας.

Οι 'άξονες' βάσει των οποίων **τα μέλη ΣΕΠ** συντάσσουν και αποστέλλουν προς τη Μονάδα Αξιολόγησης τις παρατηρήσεις και τα επώνυμα σχόλια τους σχετικά με την συνεργασία τους με τον Συντονιστή είναι:

- Προετοιμασία, οργάνωση και διεξαγωγή των συναντήσεων της ΟΔΠ
- Συνεργασία κάθε μέλους ΣΕΠ με τον Συντονιστή ως προς τη διαμόρφωση των θεμάτων των γραπτών εργασιών και των τελικών εξετάσεων, καθώς και ως προς τα κριτήρια βαθμολόγησης στις εργασίες και εξετάσεις και με τον τρόπο ανατροφοδότησης των Φοιτητών

- Γενικά σχόλια για τη συνεργασία των μελών ΣΕΠ με τον Συντονιστή σχετικά με τη συνολική πορεία των Σπουδών στο πλαίσιο της Θεματικής Ενότητας και, ειδικότερα, τη μέθοδο υποβοήθησης των Φοιτητών, τις ενέργειες για την αξιοποίηση ή και βελτίωση του διδακτικού υλικού, την ανάπτυξη δικτυακού τόπου και ποικίλα άλλα φοιτητικά θέματα.
- Γενική άποψη για τη συνεργασία και την επικοινωνία κάθε μέλους ΣΕΠ με τον Συντονιστή.

Καθένας εκ των ανωτέρω τεσσάρων αξόνων βαθμολογείται με κλίμακα του 5 (1 το ελάχιστο και άριστα το 5), ενώ το μέλος ΣΕΠ υποχρεούται επώνυμα να τεκμηριώσει τη βαθμολόγηση του. Η διαδικασία, μάλιστα, είναι τόσο αυστηρά ακριβής που αναφέρεται το ανώτατο όριο της έκτασης (7 σειρές), που πρέπει να λάβει η αιτιολόγηση από το μέλος ΣΕΠ του βαθμού του για κάθε 'άξονα'.

Όσον αφορά, πάλι, στους 'άξονες' βάσει των οποίων ο **Συντονιστής** συντάσσει την 'Έκθεση Πεπραγμένων' του για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος (βλ. Διαδικασία 2) αυτοί είναι έξι, ενώ και στην περίπτωση αυτή τίθενται συγκεκριμένες προδιαγραφές από την ΜΕΑ για την έκταση της εν λόγω Έκθεσης (ανώτατο όριο: 2 σελίδες).

Οι 'άξονες' αυτοί, συγκεκριμένα, είναι:

- Προετοιμασία, οργάνωση και διεξαγωγή των συναντήσεων της ΟΔΠ
- Διαδικασία διαμόρφωσης των θεμάτων των γραπτών εργασιών και των τελικών εξετάσεων, καθώς και των σχετικών κριτηρίων βαθμολόγησης και του τρόπου ανατροφοδότησης των Φοιτητών.
- Διαμόρφωση της συνολικής πορείας των Σπουδών στο πλαίσιο της Θεματικής Ενότητας και, ειδικότερα, τη μέθοδο υποβοήθησης των Φοιτητών, τις ενέργειες για την αξιοποίηση ή και βελτίωση του διδακτικού υλικού, την ανάπτυξη δικτυακού τόπου και ποικίλα άλλα φοιτητικά θέματα.
- Γενικά σχόλια για τη συνεργασία και την επικοινωνία με τα μέλη ΣΕΠ
- Αναφορά στο διδακτικό και ευρύτερο Έργο των Διδασκόντων
- Αναφορά στην επίδοση και, γενικότερα, στην πρόοδο των Φοιτητών, όπως για παράδειγμα στον μέσο όρο βαθμολόγησης των ΣΕΠ και στις αποκλίσεις από αυτόν, στα προβλήματα εγκατάλειψης Σπουδών ή και στην επιστημονική πρόοδο των Φοιτητών και άλλα.

Κατά την διεργασία Αξιολόγησης του Συντονιστή, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, υποχρεούται και ο Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος να συντάξει Έκθεση αποτίμησης του Έργου κάθε Συντονιστή. Και σε αυτή την περίπτωση η ΜΕΑ, ως δίκαια και αντικειμενικά οφείλει, θέτει προδιαγραφές αναφορικά με την έκταση του κειμένου, το οποίο δεν πρέπει να ξεπερνά τις δύο (2) σελίδες.

Η Έκθεση του Ακαδημαϊκού Υπευθύνου θεμελιώνεται σε **‘άξονες’**, οι οποίοι είναι:

- Συμμετοχή του Συντονιστή στις συναντήσεις της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών
- Το Έργο του Συντονιστή αναφορικά με την προετοιμασία, οργάνωση και διεξαγωγή των συναντήσεων της ΟΔΠ
- Το Έργο του Συντονιστή αναφορικά με τη διαμόρφωση των θεμάτων των γραπτών εργασιών και των τελικών εξετάσεων, καθώς και ως προς τα κριτήρια βαθμολόγησης στις εργασίες και εξετάσεις και με τον τρόπο ανατροφοδότησης των Φοιτητών
- Σχόλια για τη συνεργασία του Συντονιστή με τα μέλη ΣΕΠ
- Το Έργο του Συντονιστή αναφορικά με τη συνολική πορεία των Σπουδών στο πλαίσιο της Θεματικής Ενότητας και, ειδικότερα, τη μέθοδο υποβοήθησης των Φοιτητών, τις ενέργειες για την αξιοποίηση ή και βελτίωση του διδακτικού υλικού, την ανάπτυξη δικτυακού τόπου και ποικίλα άλλα φοιτητικά θέματα
- Σχόλια για το διδακτικό και ευρύτερο Έργο των διδασκόντων στην ΟΔΠ
- Σχόλια για την επίδοση και, γενικότερα, την πρόοδο των Φοιτητών

Σημειώνεται πως στην περίπτωση που ο Συντονιστής διατελεί ταυτοχρόνως και ως Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος αποστέλλει στην Κοσμητεία την Έκθεση Πεπραγμένων.

□ **Αξιολόγηση Ακαδημαϊκού Υπευθύνου**

Όσον αφορά στη δεύτερη κύρια διεργασία του εν λόγω Συστήματος, αυτή δε διαφοροποιείται σημαντικά από την διεργασία Αξιολόγησης του Συντονιστή. Καθ' όμοιο τρόπο, λοιπόν, με τη τελευταία, στην περίπτωση της Αξιολόγησης του Ακαδημαϊκού Υπευθύνου ενσωματώνονται οι ακόλουθες διαδικασίες:

1. Οι Συντονιστές στέλνουν στη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης παρατηρήσεις και τεκμηριωμένα σχόλια αναφορικά με τη συνεργασία τους με τον Ακαδημαϊκό Υπεύθυνο. Οι παρατηρήσεις αυτές, που πρέπει να κατατεθούν ως την 20η Απριλίου του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους, διαμορφώνονται βάσει συγκεκριμένων ‘αξόνων’, καθένας εκ των οποίων αποτελεί κριτήριο για τον Συντονιστή της Αξιολόγησης του Ακαδημαϊκού Υπευθύνου.

2. Ο Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος αποστέλλει στη Μονάδα Αξιολόγησης ‘Έκθεση Πεπραγμένων’ του για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος. Η Έκθεση αυτή, που συντάσσεται βάσει συγκεκριμένων ‘αξόνων’, παραμέτρων και κριτηρίων, δηλαδή, τις οποίες προδιαγράφει η ίδια η ΜΕΑ και στις οποίες οφείλει να αναφερθεί ο Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος, πρέπει να παραδοθεί έως την 20η Απριλίου της τρέχουσας ακαδημαϊκής χρονιάς.
3. Η Μονάδα Αξιολόγησης, εφόσον συγκεντρώσει τα ανωτέρω πληροφοριακά δεδομένα, τα αποστέλλει στους αρμόδιους Κοσμήτορες, το αργότερο έως τα τέλη Απριλίου του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους
4. Οι Κοσμήτορες συντάσσουν Έκθεση ατομικά για το Έργο κάθε Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου, ενημερώνουν σχετικά τη Διοικούσα Επιτροπή και κοινοποιούν την Έκθεση σε καθέναν Ακαδημαϊκό Υπεύθυνο. Η διαδικασία αυτή υλοποιείται έως τέλη Μαΐου κάθε τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους.
5. Η Μονάδα Αξιολόγησης του ΕΑΠ ενημερώνει τον Κοσμήτορα για τις παρατηρήσεις τόσο των Συντονιστών όσο και του Κοσμήτορα που τον αφορούν

Για την υλοποίηση των περισσότερων εκ των ανωτέρω πέντε διαδικασιών, όπως ήδη αναφέρθηκε, η Μονάδα Αξιολόγησης θέτει συγκεκριμένες παραμέτρους (‘άξονες’) βάσει των οποίων συντάσσονται τα κείμενα (Εκθέσεις, Παρατηρήσεις- τεκμηρίωση βαθμολόγησης) ή και αποδίδεται ο βαθμός στον Ακαδημαϊκό Υπεύθυνο.

Όπως στην πρώτη διεργασία, καθ’ όμοιο τρόπο και στην περίπτωση Αξιολόγησης του Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου τρεις είναι οι κατηγορίες ‘αξόνων’, που προδιαγράφει η Μονάδα Αξιολόγησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Η κατηγοριοποίηση των ‘αξόνων’ αυτών γίνεται με τον ακόλουθο τρόπο:

- A. ‘Αξονες’ βάσει των οποίων οι Συντονιστές αποτιμούν με τεκμηριωμένη εισήγηση την πορεία και τον βαθμό συνεργασίας τους με τον Ακαδημαϊκό Υπεύθυνο
- B. ‘Αξονες’ βάσει των οποίων ο Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος συντάσσει την ‘Έκθεση Πεπραγμένων’
- C. ‘Αξονες’ βάσει των οποίων ο Κοσμήτορας συντάσσει Έκθεση αποτίμησης του Έργου κάθε Ακαδημαϊκού Υπευθύνου.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α.

Οι ‘άξονες’ που συμπεριλαμβάνονται στη συγκεκριμένη κατηγορία είναι τρεις και συγκεκριμένα οι κάτωθι:

- Προετοιμασία, οργάνωση και διεξαγωγή των συναντήσεων της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών
- Συνεργασία κάθε Συντονιστή με τον Ακαδημαϊκό Υπεύθυνο σε ο, τι αφορά στη συνολική πορεία του Προγράμματος Σπουδών και, ειδικότερα, τη μέθοδο υποβοήθησης των Φοιτητών, την οργάνωση των γραπτών εργασιών και των τελικών εξετάσεων, την αξιοποίηση ή και βελτίωση του διδακτικού υλικού και διάφορα άλλα φοιτητικά θέματα.
- Γενική άποψη για τη συνεργασία και επικοινωνία του Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου με κάθε Συντονιστή

Πέραν της προδιαγραφής των ειδικών αυτών ‘αξόνων’, η Μονάδα απαιτεί από τον Συντονιστή να τεκμηριώσει -και, μάλιστα, σε συγκεκριμένη έκταση (7 σειρές)- τη βαθμολογία που αποδίδει στον Ακαδημαϊκό Υπεύθυνο για κάθε έναν άξονα- παράμετρο.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β.

Η δεύτερη κατηγορία ‘αξόνων’, συμπεριλαμβάνει τα κριτήρια και τις προδιαγραφές που θέτει η Μονάδα Αξιολόγησης, διασφαλίζοντας αφ’ ενός την αντικειμενικότητα των Εκθέσεων απολογισμού κάθε Ακαδημαϊκού Υπευθύνου κι αφ’ ετέρου τη συγκρισιμότητα των κειμένων αυτών μεταξύ τους.

Οι ‘άξονες’ των δύο πρώτων κατηγοριών, Α & Β, είναι ακριβώς ίδιοι μεταξύ τους. Κοινώς, δηλαδή, από τη μια, οι Συντονιστές καλούνται να αποτιμήσουν το Έργο και τη συνεργασία τους με τους Ακαδημαϊκούς Υπεύθυνους βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων και, ταυτόχρονα, από την άλλη οι τελευταίοι βάσει των ίδιων αυτών κριτηρίων απολογούνται για τις δράσεις και το Έργο τους. Το γεγονός αυτό φανερώνει την ορθή πρόθεση της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ να διαμορφώσει μια κοινή βάση για την -κατά το μέγιστο δυνατόν- ακριβέστερη, διάφανη και αντικειμενικότερη ανάλυση των αξιολογικών πορισμάτων.

Κατά συνέπεια, οι ‘άξονες’ βάσει των οποίων ο Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος συντάσσει την Έκθεση Πεπραγμένων του, της οποίας μέγιστη έκταση είναι (2) σελίδες, είναι οι ακόλουθοι:

- Προετοιμασία, οργάνωση και διεξαγωγή των συναντήσεων της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών

- Διαμόρφωση της συνολικής πορείας του Προγράμματος Σπουδών και, ειδικότερα, τη μέθοδο υποβοήθησης των Φοιτητών, την οργάνωση των γραπτών εργασιών και των τελικών εξετάσεων, την αξιοποίηση ή και βελτίωση του διδακτικού υλικού και διάφορα άλλα φοιτητικά θέματα.
- Γενικά σχόλια για τη συνεργασία και την επικοινωνία με τους Συντονιστές

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ.

Όσον αφορά στην κατηγορία αυτή, όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω, συμπεριλαμβάνονται οι 'άξονες' στους οποίους θεμελιώνεται το κείμενο που συντάσσει ο αρμόδιος Κοσμήτορας, αποτιμώντας το Έργο κάθε Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου. Και σε αυτή την περίπτωση, η Έκθεση έχει μέγιστο όριο έκτασης τις δύο (2) σελίδες, σύμφωνα με τις επίσημες αναφορές της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Οι άξονες της κατηγορίας αυτής είναι οι εξής τέσσερις:

- Συμμετοχή του Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου στις συνεδριάσεις της Κοσμητείας
- Το Έργο του Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου αναφορικά με την προετοιμασία, οργάνωση, διεξαγωγή των συναντήσεων της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών
- Το Έργο του Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου αναφορικά με τη συνολική πορεία των Σπουδών στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών και, ειδικότερα, τη μέθοδο υποβοήθησης των Φοιτητών, την οργάνωση των γραπτών εργασιών και των τελικών εξετάσεων, την αξιοποίηση ή και βελτίωση του διδακτικού υλικού και διάφορα άλλα φοιτητικά θέματα.
- Γενικά σχόλια για τη συνεργασία και την επικοινωνία του Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου με τους Συντονιστές

Επισημαίνεται πως σε περίπτωση που ο Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος διατελεί ταυτόχρονα και ως Κοσμήτορας, αποστέλλει την Έκθεση Πεπραγμένων του στον Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Υποθέσεων του ΕΑΠ, αρμόδιο για τα ακαδημαϊκά θέματα.

2.10.1 Εσωτερική Αξιολόγηση Υπηρεσιών ΕΑΠ 2001-02

Η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης ξεκίνησε το Έργο της, τις ετήσιες Εσωτερικές Αξιολογήσεις, το έτος 2001. Ως και το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, λειτουργεί κανονικά και ολοκληρώνει με συνέπεια κάθε χρόνο τις αρμοδιότητες της, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.2552/97.

Το κύριο Έργο της συνοψίζεται, κατεξοχήν, στο σχεδιασμό, ανάπτυξη και υλοποίηση των διαδικασιών Αξιολόγησης των μελών ΣΕΠ και των διοικητικών υπηρεσιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, σύμφωνα με το ισχύον Σύστημα Αξιολόγησης Υπηρεσιών (ΣΑΥ) του Ιδρύματος. Μεταξύ των κύριων ευθυνών της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι η διαμόρφωση ετήσιων Εκθέσεων Αξιολόγησης, η κοινοποίηση αυτών στη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ και η δημοσιοποίηση αυτών.

Το έτος 2004 ιδρύεται η Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία έως το Μάρτιο του έτους 2005 συνεδρίασε επτά (7) φορές, ενώ το έτος 2005 η Μονάδα επεξεργάστηκε και υπέβαλε στη Διοικούσα Επιτροπή το συνημμένο Σύστημα Αξιολόγησης Συντονιστών και Ακαδημαϊκών Υπευθύνων. (ΜΕΑ:16, 2006)

➤ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΑΠ (2001-02)

Το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002, η διαδικασία Αξιολόγησης των Διδασκόντων αναπτύχθηκε και υλοποιήθηκε κατά τον ακόλουθο τρόπο:

- ❑ Η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης απέστειλε Ερωτηματολόγια σε όλα τα μέλη ΣΕΠ για να απαντηθούν από τους Φοιτητές κατά τη διάρκεια των Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) (Μάρτιος- Απρίλιος)
- ❑ Τα συμπληρωμένα Ερωτηματολόγια -από κάθε Τμήμα Φοιτητών- παραλήφθηκαν από τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης σε σφραγισμένους και απαντητικούς φακέλους
- ❑ Συγκροτήθηκε Επιτροπή για την επισφράγιση των φακέλων, η οποία τους άνοιξε, καταμέτρησε τα Ερωτηματολόγια και τα προώθησε για ηλεκτρονική επεξεργασία
- ❑ Έγινε ηλεκτρονική ανάγνωση των Ερωτηματολογίων και ετοιμάστηκαν οι αναφορές για κάθε Διδάσκοντα
- ❑ Το προσωπικό της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΜΕΑ) συμπλήρωσε μόνο το ονοματεπώνυμο κάθε Διδάσκοντα, τον αριθμό των Φοιτητών του και το βαθμό του Συντονιστή

- Τα αποτελέσματα κοινοποιήθηκαν στα εξής αρμόδια Στελέχη του ΕΑΠ:
 - Στους Ακαδημαϊκούς Υπεύθυνους δόθηκαν οι αναφορές που αφορούσαν αποκλειστικά το Πρόγραμμα Σπουδών τους.
 - Στους Συντονιστές δόθηκαν οι αναφορές που αφορούσαν τη Θεματική τους Ενότητα
 - Στα μέλη ΣΕΠ δόθηκαν οι αναφορές που αφορούσαν τη γνώμη των Φοιτητών και των Συντονιστών για το Έργο τους.

Το χρονοδιάγραμμα των διαδικασιών εκτελέστηκε κατά τον ακόλουθο τρόπο:

- **5/6/2002:** ολοκλήρωση της στατιστικής επεξεργασίας των στοιχείων και άρχισε η εκτύπωση αποτελεσμάτων
- **7/6/2002:** ολοκλήρωση της αποστολής των Αξιολογήσεων στους Ακαδημαϊκούς Υπεύθυνους όλων των Προγραμμάτων Σπουδών
- **7/6/2002:** ολοκλήρωση της αποστολής των Αξιολογήσεων στους Συντονιστές όλων των Θεματικών Ενοτήτων
- **11/6/2002:** έναρξη αποστολής -τμηματικά- των αποτελεσμάτων Αξιολόγησης σε όλα τα μέλη ΣΕΠ
- **19/6/2002:** ολοκλήρωση της αποστολής των αποτελεσμάτων Αξιολόγησης σε όλα τα μέλη ΣΕΠ

Κατά τη διαδικασία Αξιολόγησης των Υπηρεσιών του ΕΑΠ για το ακαδημαϊκό έτος 2001- 2002 **έλαβαν μέρος** τόσο οι Φοιτητές όσο και οι Διδάσκοντες.

Όσον αφορά τους **Φοιτητές**, συμμετείχαν στην αξιολογική διαδικασία όσοι ήταν παρόντες στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις, δηλαδή 6.752 Φοιτητές σε σύνολο 12.353 (54.7%)

Αντίστοιχα, η **συμμετοχή των Διδασκόντων** στην ίδια αξιολογική διαδικασία ήταν ολική, με εξαίρεση ένα μέλος ΣΕΠ, το οποίο αρνήθηκε να αξιολογηθεί καθώς και έναν Συντονιστή, που αν και αρνήθηκε το μέρος της Βαθμολόγησης των μελών ΣΕΠ, απάντησε στο δεύτερο τμήμα του 'Φύλλου Αξιολόγησης του Διδάσκοντα', καταγράφοντας αναλυτικά σχόλια για κάθε έναν.

Το **συμπέρασμα** της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης για την υλοποίηση των διαδικασιών Αξιολόγησης κατά το 2001-02 ήταν ότι η Αξιολόγηση, γενικά, διενεργήθηκε με τρόπο ικανοποιητικό και αποδεκτό από τους άμεσα εμπλεκόμενους στις εν λόγω διαδικασίες.

Ασφαλώς, υπήρχαν και **διάφορα προβλήματα**, τα οποία συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Αμέλεια και ασυνέπεια ορισμένων Συντονιστών κατά την έγκαιρη αποστολή των Αξιολογήσεων των μελών ΣΕΠ, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση της διαδικασίας εξαγωγής συμπερασμάτων
- Υπηρεσιακά σφάλματα των ΕΛΤΑ, όπως απώλεια του φακέλου με τα Ερωτηματολόγια. Σε αυτές τις περιπτώσεις η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης επαναλάμβανε την αποστολή δεύτερου φακέλου και κατά συνέπεια τα μέλη ΣΕΠ τότε αξιολογήθηκαν στην επόμενη -από την προγραμματισμένη- Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση.
- Μη σωστή συμπλήρωση Ερωτηματολογίων από τους Φοιτητές, παρά την αναλυτική ενημέρωση τους από τη ΜΕΑ για τις διαδικασίες, με αποτέλεσμα να χρειαστεί η διόρθωση τους από αυτή καθ' αυτή τη Μονάδα.

Γενικότερα, όπως εύκολα διαπιστώνεται το ουσιαστικότερο πρόβλημα στην διαδικασία Αξιολόγησης συνίσταται στις χρονικές καθυστερήσεις που μπορεί να οφείλονται είτε σε εξωγενείς παράγοντες είτε στην έλλειψη εξοικείωσης των εμπλεκόμενων με τη διαδικασία Αξιολόγησης.

Επισημαίνεται πως οι Αξιολογήσεις των υπηρεσιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου διενεργούνται το έτος 2001-02 σε πιλοτικό στάδιο. Το γεγονός αυτό, ενδεχομένως, ερμηνεύει την έλλειψη σημαντικών βημάτων κατά την εφαρμογή των αξιολογικών διαδικασιών, το κυριότερο εκ των οποίων αφορά σε προτάσεις βελτίωσης ή επίλυσης προβληματικών περιοχών που έχουν εντοπιστεί ως αξιολογικά ευρήματα.

2.10.2 Εσωτερική Αξιολόγηση Υπηρεσιών ΕΑΠ 2002-03

Σύμφωνα με την Έκθεση Αξιολόγησης των Υπηρεσιών του ΕΑΠ, που συνετάχθη από τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου την ακαδημαϊκή χρονιά 2002-03, η διαδικασία Αξιολόγησης για το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος αναπτύχθηκε και διενεργήθηκε καθ' όμοιο τρόπο με την περυσινή ακαδημαϊκή χρονιά (2001-02).

Όσον αφορά την πορεία υλοποίησης της διαδικασίας Αξιολόγησης, η τελευταία εξελίσσεται χρονικά στα ακόλουθα διαστήματα:

- **Τέλη Ιουνίου:** Ολοκλήρωση της επεξεργασίας των Αξιολογήσεων στους Συντονιστές και στους Ακαδημαϊκούς Υπεύθυνους όλων των Προγραμμάτων Σπουδών
- **Πρώτο δεκαήμερο Ιουλίου:** Εκτύπωση, έλεγχος και αποστολή των Αξιολογήσεων στους Συντονιστές όλων των Θεματικών Ενοτήτων και στους Ακαδημαϊκούς Υπεύθυνους όλων των Προγραμμάτων Σπουδών

Στην επίσημη Έκθεση Αναφοράς της Μονάδας προς τη Διοικούσα Επιτροπή του Ανοικτού Πανεπιστημίου, με θεματικό τίτλο 'Απολογισμό της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης 2000-2005', υπογραμμίζεται πως η αξιολογική διαδικασία, συγκεκριμένα, για το Πρόγραμμα Σπουδών 'Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής', κατόπιν παράτασης της πέραν του αρχικού χρονοδιαγράμματος, ολοκληρώθηκε στις 20 Ιουλίου λόγω της ιδιαιτερότητας των χρονικών απαιτήσεων για την περάτωση του εν λόγω Προγράμματος.

Η **συνολική συμμετοχή** στις διαδικασίες Αξιολόγησης για αυτή την ακαδημαϊκή χρονιά, 2002-2003, ήταν σχετικά υψηλότερη από την αντίστοιχη της προηγούμενης ακαδημαϊκής χρονιάς, 2001-02.

Συγκεκριμένα, έλαβαν μέρος ανεξαιρέτως όλοι οι Φοιτητές που ήταν παρόντες στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις, όπου και διακινήθηκαν τα Φύλλα Αξιολόγησης. Πρόκειται, δηλαδή, για 10.608 Φοιτητές σε σύνολο των 18.045, ποσοστό δηλαδή της τάξης του 58.8%. Ακόμα υψηλότερο είναι το ποσοστό συμμετοχής των Διδασκόντων, το οποίο φτάνει στο 100%, καθώς το εν λόγω ακαδημαϊκό έτος (2002-03) συμμετείχαν όλο το Διδακτικό Προσωπικό του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Αν και σε γενικές γραμμές οι διαδικασίες Αξιολόγησης διεξήχθησαν ομαλώς, χωρίς να αμφισβητηθούν από τα εμπλεκόμενα μέλη, ωστόσο, συναντήθηκαν προβλήματα κατά την υλοποίηση της Αξιολόγησης και, συγκεκριμένα, επαναλήφθηκαν μερικά από τα **προβλήματα** της προηγούμενης ακαδημαϊκής χρονιάς.

Ειδικότερα, λοιπόν, παρ' όλου που το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 δεν καταγράφηκαν χρονικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των αξιολογικών διαδικασιών εξαιτίας απωλειών των φακέλων (με τα Ερωτηματολόγια) από τα ΕΛΤΑ, ωστόσο παρατηρήθηκε και σε αυτή την ακαδημαϊκή χρόνια η ίδια έλλειψη εξοικείωσης των εμπλεκόμενων μελών με τις αξιολογικές διαδικασίες, που σημειώθηκε και στο ακαδημαϊκό έτος 2001-2002. Εν ολίγοις, εξακολουθεί αφ' ενός μια μερίδα Συντονιστών να αμελεί την αποστολή των Φύλλων Αξιολόγησης των μελών ΣΕΠ, προκαλώντας καθυστερήσεις στη διαδικασία εξαγωγής συμπερασμάτων, κι αφ' ετέρου ορισμένοι Φοιτητές να μην συμπληρώνουν επαρκώς και ορθώς το Ερωτηματολόγιο παρά την αναλυτική ενημέρωση της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Αυτό που εύλογα προκύπτει ως παρατήρηση είναι ότι, σαφώς, υπάρχει θετική εξέλιξη στην ανάπτυξη και υλοποίηση των αξιολογικών διαδικασιών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 έναντι της προηγούμενης χρονιάς, καθώς, καταρχήν, μειώνεται ο αριθμός των προβληματικών περιοχών. Ωστόσο, παραμένει σημαντικό ζήτημα η σχετική και εν μέρει 'αδιαφορία' των Συντονιστών και η μέχρι στιγμής αδυναμία τους να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις της Εσωτερικής Αξιολόγησης. Από την αντίπερα όχθη, τα λάθη των Φοιτητών κατά τη συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων, αν και προκαλούν καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση της Αξιολόγησης, είναι ως ένα βαθμό δικαιολογημένα και ανεκτά, δεδομένου του νεανικού χαρακτήρα τους ή της ευρύτερης στάσης των ερωτηθέντων απέναντι σε Έρευνες Πεδίου. Είθισται, δηλαδή, κατά τη διεξαγωγή μιας Πρωτογενούς Έρευνας, οι στοχευόμενες ομάδες να μην αντιλαμβάνονται τη σοβαρότητα και τον ουσιαστικό αντίκτυπο της Αξιολόγησης, με αποτέλεσμα να συμμετέχουν στην Έρευνα μηχανικά, βιαστικά ή και επιπόλαια.

Θα μπορούσε, ενδεχομένως, να ισχυριστεί κανείς ως αντίλογο στην τελευταία παρατήρηση ότι την ευθύνη έχει αυτός που σχεδιάζει και υλοποιεί τη διαδικασία Αξιολόγησης με τρόπο που δεν προσελκύει τις ομάδες- στόχους. Συνεπώς, σε μια τέτοια περίπτωση, η ευθύνη σηματοδοτεί το ΕΑΠ και δη τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης. Ενδεχομένως, λοιπόν, η αρμόδια αυτή Μονάδα, αν και όντως παρέχει ακριβή και πλήρη πληροφόρηση σχετικά με αυτές καθ' αυτές τις αξιολογικές διαδικασίες, θα έπρεπε να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στο θεσμό της Αξιολόγησης, διασπείροντας σε όλο το πλέγμα του Εκπαιδευτικού Συστήματος την ιδέα και το πως αυτή είναι άρρηκτα συνυφασμένη με την έννοια της Ποιότητας.

Επισημαίνεται, ωστόσο, πως, έως και το έτος 2002-03, η Αξιολόγηση διεξάγεται πιλοτικά, γεγονός που δικαιολογεί βάσιμα τόσο τις καθυστερήσεις όσο και την εν μέρει σημειωθείσα έλλειψη εξοικείωσης των ομάδων- στόχων με τις αξιολογικές διαδικασίες ή την παράλειψη της ίδιας της Μονάδας για τη σύνταξη καίριων βελτιωτικών προτάσεων επίλυση των προβλημάτων.

2.10.3 Συγκριτική Αποτίμηση Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (2000-01 & 2002-03)

Όπως ήδη αναφέρθηκε σε ανωτέρω σημείο, τα ακαδημαϊκά έτη 2001-02 και 2002-03 οι αξιολογικές διαδικασίες εφαρμόζονται από τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης σε πιλοτικό στάδιο. Η πειραματική αυτή εφαρμογή στόχο έχει την παγίωση του μηχανισμού υλοποίησης των αξιολογικών διαδικασιών και την περαιτέρω βελτίωση, εφόσον κρίνεται αναγκαία, του αρχικού Συστήματος Αξιολόγησης των Υπηρεσιών του ΕΑΠ (ΣΑΥ). Ως εκ τούτου, το Ίδρυμα εστιάζει με ιδιαίτερη προσήλωση και ενδιαφέρον στην ανάπτυξη των διαδικασιών αυτών καθώς και στα ευρήματα της Αξιολόγησης των δύο πρώτων ετών, τα οποία, μάλιστα, αποτιμώνται και συγκριτικά μεταξύ τους από την Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Όσον αφορά αυτή καθ' αυτή τη διαδικασία Αξιολόγησης, επισημαίνεται πως, αν και η διαδικασία διεξήχθη καθ' όμοιο τρόπο και στα δύο ακαδημαϊκά έτη, εν τούτοις καταγράφονται διαφορές που αφορούν τόσο στα υπό αξιολόγηση μέλη ΣΕΠ όσο και στο δείγμα των Ερωτηθέντων.

Ειδικότερα, οι **συμμετέχοντες Φοιτητές** στην Αξιολόγηση του 2001-02 ήταν 6.752 (54.7% των εγγεγραμμένων Φοιτητών, συνολικά), ενώ, αντίστοιχα, στην Αξιολόγηση του 2002-03 συμμετείχαν 10.608 Φοιτητές (58.8% των εγγεγραμμένων Φοιτητών).

Όσον αφορά τα **‘αντικείμενα’- στόχους της αξιολόγησης**, αυτά διαφέρουν, μεταξύ των δύο ετών, ως προς τον αριθμό τους. Συγκεκριμένα, στην Αξιολόγηση των Διδασκόντων που διενεργήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2001-02, τα υπό αξιολόγηση μέλη ΣΕΠ έφταναν τα 432 από 70 Θεματικές Ενότητες, ενώ στην επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, 2002-03, αξιολογήθηκαν 691 μέλη ΣΕΠ από 104 Θεματικές Ενότητες.

Όσον αφορά, από την άλλη, τα αποτελέσματα της Αξιολόγησης, στην Έκθεση που συντάχθηκε το έτος 2003 και απευθύνεται στη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ αποτυπώνονται και εξετάζονται συγκριτικά τα βασικά αξιολογικά ευρήματα, όπως αυτά προέκυψαν από τα Ερωτηματολόγια Αξιολόγησης που συμπλήρωσαν οι Φοιτητές κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2001-02 και 2002-03. Τα αξιολογικά αυτά πορίσματα αφορούν στα κάτωθι κυριότερα σημεία:

- Το βαθμό συμμετοχής των Φοιτητών στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (ΟΣΣ)
- Το βαθμό ικανοποίησης των Φοιτητών και των Συντονιστών από το εκπαιδευτικό Έργο των μελών ΣΕΠ
- Το βαθμό ικανοποίησης των Φοιτητών από τις διοικητικές υπηρεσίες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Εξετάζοντας καθένα εκ των τριών ανωτέρω βασικών σημείων, επισημαίνονται τα συγκριτικά αποτελέσματα των αξιολογικών ευρημάτων των δύο πρώτων ετών ως ακολούθως:

⇒ ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΟΣΣ

- Ο βαθμός Συμμετοχής στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικός, παρουσιάζοντας αυξητική τάση μεταξύ των δύο ετών (2001-02 & 2002-03). Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2002-03, η συμμετοχή των Προπτυχιακών Φοιτητών στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις είναι 55.3% (αύξηση κατά 4.6% από το 2001-02). Το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής των Μεταπτυχιακών Φοιτητών είναι 66.4%, εμφανίζοντας αύξηση έναντι της προηγούμενης ακαδημαϊκής χρονιάς (2001-02) κατά 3.9%.
- Τα ανωτέρω στατιστικά δεδομένα είναι παρεμφερή με εκείνα του Βρετανικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Open University), με το ποσοστό συμμετοχής των Φοιτητών στις 'Ημέρες Σχολείου', τις αντίστοιχες Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις του ΕΑΠ, φτάνει στο 60% παρακολούθησης.
- Αισθητή ανοδική διαφορά συγκριτικά με τους αντίστοιχους μέσους όρους εμφανίζουν, κατά το 2002-03, τα Προγράμματα 'Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών' (64.2%) και 'Τραπεζική' (73.9%)
- Αντιθέτως, αισθητή καθοδική πορεία από το μέσο όρο Προπτυχιακών Προγραμμάτων εμφανίζει το Πρόγραμμα 'Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες', η προσέλευση των Φοιτητών στις ΟΣΣ του οποίου δεν ξεπερνά το 36.5% το 2001-02 και το 37.9 το 2002-03.

⇒ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΛΗ ΣΕΠ

- Και στα δύο ακαδημαϊκά έτη (2001-02 & 2002-03), οι Φοιτητές εκφράζουν σχετικά υψηλό βαθμό ικανοποίησης για το εκπαιδευτικό Έργο των μελών ΣΕΠ.
Οι δείκτες είναι σε τέτοιο βαθμό, μάλιστα, υψηλοί ώστε φτάνουν στο σημείο να κινήσουν τις υποψίες της Μονάδας, λαμβάνοντας τις γνώμες των Φοιτητών ως μάλλον υπερτιμημένες. Οι αρμόδιοι της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ, επιχειρώντας να ερμηνεύσουν το πολύ υψηλό βαθμό ικανοποίησης των Φοιτητών, θεωρούν κύριο ενδεχόμενο ότι οι Φοιτητές αξιολογούν το Έργο των μελών ΣΕΠ με ιδιαίτερη επιείκεια κινούμενοι από φόβο των προκύπτων συνεπειών από μια αυστηρή βαθμολόγηση. (Εκθεση ΜΕΑ: 12, 2003)

- Δεν υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις γύρω από τους μέσους όρους. Και στα δύο αυτά έτη (2001-02 & 2002-03), σε όλα ανεξαιρέτως τα Προγράμματα Σπουδών, οι μέσοι όροι ήταν πάνω από 4.1 (με άριστα το 5)
- Τα ίδια ισχύουν και για την γνώμη των Συντονιστών. Βαθμολογούν ιδιαίτερα υψηλά την απόδοση των μελών ΣΕΠ, χωρίς να υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων Προγραμμάτων Σπουδών.
- Συνέπεια των ανωτέρω παρατηρήσεων ήταν η μεγάλη πλειοψηφία των μελών ΣΕΠ να κριθεί άξια για ανανέωση της συνεργασίας με το ΕΑΠ. Το ακαδημαϊκό έτος 2002-03 επανεξετάστηκε η περίπτωση, λόγω μέτριας βαθμολόγησης, μόνο 7.1% των μελών ΣΕΠ που απασχολούνται σε Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών και 14.4% αυτών που διδάσκουν σε Μεταπτυχιακά.

Ο παρακάτω Πίνακας αποτυπώνει τη βαθμολογία των Διδασκόντων, όπως προέκυψε κατά την Αξιολόγηση αυτών από Φοιτητές και Συντονιστές κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2001-02 και 2002-03.

Πίνακας 71. Ικανοποίηση Φοιτητών από το Έργο των ΣΕΠ (2001-02 & 2002-03)

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΕΠ (άριστα το 5)				
	2001-2002		2002-2003	
	Προπτυχιακά	Μεταπτυχιακά	Προπτυχιακά	Μεταπτυχιακά
Ικανοποίηση Φοιτητών	4.5	4.4	4.6	4.4
Ικανοποίηση Συντονιστών	4.3	4.4	4.6	4.4
Γενικός Μέσος Όρος Ικανοποίησης	4.4	4.3	4.6	4.4

Πηγή: Έκθεση ΜΕΑ:12, 2003

⇒ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΕΑΠ

- Ο βαθμός ικανοποίησης των Φοιτητών για τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ είναι μόνο λίγο άνω του μετρίου. Το συγκεκριμένο γεγονός ερμηνεύεται από την Μονάδα Αξιολόγησης του ΕΑΠ ως εύλογη απόρροια της ‘ένδειας’ ανθρώπινου δυναμικού που χαρακτηρίζει το ΕΑΠ λόγω των γνωστών περιορισμών του ΑΣΕΠ.

- Καταγράφεται, μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2001-02 και 2002-03, το ίδιο περίπου επίπεδο ικανοποίησης ως προς τις Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ από Προπτυχιακούς Φοιτητές, εν αντιθέσει με την αύξηση στο βαθμό ικανοποίησης που παρατηρείται, μεταξύ των δύο ετών, από Μεταπτυχιακούς.
- Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2002-03, ξεχωρίζει το Πρόγραμμα Σπουδών 'Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση Καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας' πάνω από το γενικό μέσο όρο, με βαθμό 4. Το γεγονός ερμηνεύεται από την Μονάδα Αξιολόγησης του ΕΑΠ ως συνέπεια της στιβαρής διοικητικής υποστήριξης από μέλη ΣΕΠ εξ αρχής της έναρξης του.
- Εκ διαμέτρου αντίθετα φαίνεται να βαθμολογείται το Προπτυχιακό Πρόγραμμα 'Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες', με βαθμό 2.6, αισθητά χαμηλότερα από το γενικό μέσο όρο του ακαδημαϊκού έτους 2002-03.

Ο Πίνακας 72 παρουσιάζει τα αποτελέσματα των Αξιολογήσεων των Διοικητικών Υπηρεσιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου από Φοιτητές του Ιδρύματος, που διενεργήθηκαν τα έτη 2001-02 και 2002-03.

Πίνακας 72. Ικανοποίηση Φοιτητών από τις Διοικητικές Υπηρεσίες (2001-02 & 2002-03)

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (άριστα το 5)			
2001-2002		2002-2003	
Προπτυχιακά	Μεταπτυχιακά	Προπτυχιακά	Μεταπτυχιακά
3.0	3.1	2.9	3.4

Πηγή: Έκθεση ΜΕΑ:12, 2003

➔ ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ

Οι προηγούμενες παρατηρήσεις και τα στατιστικά δεδομένα των Πινάκων 65 και 66 συνάδουν στα γενικά Συμπεράσματα της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης (ΜΕΑ) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου για τα δύο ακαδημαϊκά έτη 2001-2002 και 2002-2003, τα οποία συνοψίζονται στα ακόλουθα σημεία:

- Ο βαθμός συμμετοχής των Φοιτητών (Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών) στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικός, ενώ ως θετικότερη αποτιμάται η αυξητική τάση του ποσοστού συμμετοχής μεταξύ των δύο αυτών ετών.

- Ο βαθμός ικανοποίησης των Φοιτητών αλλά και των Συντονιστών για το Έργο που επιτελείται από τα μέλη ΣΕΠ του ΕΑΠ είναι αρκετά υψηλός
- Τα μέλη ΣΕΠ, στη μεγάλη πλειοψηφία τους, ανανεώνουν ομαλά κάθε χρόνο τις Συμβάσεις τους με το ΕΑΠ, δεδομένου ότι αξιολογούνται θετικά.
- Ο βαθμός ικανοποίησης των Φοιτητών από τις διοικητικές υπηρεσίες, παρά τις δυσκολίες που παρατηρούνται στο περιβάλλον διοικητικής υποστήριξης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, είναι σχετικά άνω του μετρίου, ενώ το ακαδημαϊκό έτος 2002-03 σημειώνεται αυξητική τάση στο επίπεδο ικανοποίησης, κυρίως, από τους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές.
- Δεν παρατηρούνται στο βαθμό ικανοποίησης των Φοιτητών για τα δύο ανωτέρω βασικά σημεία (Εκπαιδευτικές και Διοικητικές Υπηρεσίες) αισθητές και σταθερές αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων Προγραμμάτων Σπουδών, πλην ελάχιστων εξαιρέσεων.

2.10.4 Απολογισμός Έργου Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (2000-2003)

Τον Οκτώβριο του έτους 2003, η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης (ΜΕΑ) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου συντάσσει Έκθεση προς την Διοικούσα Επιτροπή, παρουσιάζοντας συνοπτικά το Έργο που επιτέλεσε τα τρία ακαδημαϊκά έτη 2000-01 έως και 2002-03 (Έκθεση Απολογισμού, ΜΕΑ,2003).

Η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης τα τρία αυτά αρχικά χρόνια της λειτουργίας της στελεχώνεται κατά τον ακόλουθο τρόπο:

- **Στον πρώτο χρόνο λειτουργίας της (2000-2001)** στελεχώνεται από τρία άτομα:
 - τον Διευθυντή της Μονάδας και
 - δύο μέλη ΣΕΠ με αρμοδιότητες μερικής απασχόλησης
- **Στα δύο επόμενα έτη (2001-2002 & 2002-2003)** στελεχώνεται με τέσσερα άτομα:
 - τον Διευθυντή της Μονάδας,
 - δύο Διοικητικούς υπαλλήλους και
 - έναν νέο απόφοιτο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στα πλαίσια προγράμματος απασχόλησης ανέργων του ΟΑΕΔ.

Αυτό που χρήζει επισήμανσης είναι όχι τόσο η μικρή αύξηση -κατά το πέρασμα των ετών- στον αριθμό των ατόμων που επανδρώνουν τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης, όσο η διαφοροποίηση στον τρόπο στελέχωσης της. Διαφαίνεται πως, κατά την πιλοτική λειτουργία της Μονάδας, επισημάνθηκαν ανάγκες, απαιτήσεις και ιδιαιτερότητες εργασιών τις οποίες τα μέλη ΣΕΠ, απασχολούμενοι μερικώς, ενδεχομένως δε μπορούσαν να διαχειριστούν και να καλύψουν επαρκώς. Κατά συνέπεια, προκύπτει ανάγκη για εξειδικευμένο προσωπικό, απασχολούμενο πλήρως στη Μονάδα, ώστε αυτή να λειτουργεί με αυτονομία και δυναμική ως κάθε άλλο Διοικητικό Τμήμα του Ιδρύματος.

Στα πλαίσια μιας περαιτέρω ερμηνείας της εξέλιξης και διαφοροποίησης αυτής, δύναται να παρατεθούν και δύο επιπρόσθετες εκδοχές ως προς το συγκεκριμένο θέμα. Η πρώτη, άμεσα συσχετισμένη με την αρχική που παρατέθηκε στην ανωτέρω παράγραφο, συνίσταται στο ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο δεν έδωσε την απαιτούμενη έμφαση στη λειτουργία της Μονάδας, αποτιμώντας, αρχικώς, εσφαλμένα τις ανάγκες στελέχωσης, σημείο που, ωστόσο, επιλύει άμεσα την επόμενη χρονιά. Σε μια δεύτερη πιθανή εκδοχή, τον πρώτο χρόνο λειτουργίας, το ΕΑΠ ενδεχομένως δε διέθετε τους απαιτούμενους πόρους, ώστε να στελεχώσει επαρκώς τη Μονάδα. Σε αυτό συνηγορεί το γεγονός ότι, ακόμη, και τα δύο επόμενα ακαδημαϊκά έτη λειτουργίας της Μονάδας ένα εκ των τεσσάρων στελεχών απασχολείται μέσω προγράμματος του ΟΑΕΔ.

Όσον αφορά αυτό καθ' αυτό το Έργο της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Ανοικτού Πανεπιστημίου στην υπό αξιολόγηση τριετία, αυτό συνίσταται στις κάτωθι δράσεις:

- **Σχεδιασμός και προετοιμασία Συστήματος Επιλογής των μελών ΣΕΠ του Ανοικτού Πανεπιστημίου**
- **Σχεδιασμός και προετοιμασία Συστήματος Αξιολόγησης των μελών ΣΕΠ**

Στα πλαίσια της τελευταίας προσπάθειας, η Μονάδα την περίοδο των δύο τελευταίων ακαδημαϊκών ετών (2001-02 & 2002-03) διενεργεί τον συντονισμό ολόκληρης της πορείας εφαρμογής του Συστήματος Αξιολόγησης των μελών ΣΕΠ μέσα από τις ακόλουθες δράσεις:

- Διανομή Ερωτηματολογίων σε όλους τους Φοιτητές που ήταν παρόντες στην τρίτη Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση, δηλαδή σε 6.752 άτομα το 2001-02 και 10.608 άτομα το 2002-03.
- Στατιστική επεξεργασία των ευρημάτων
- Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα μέλη ΣΕΠ, τους Συντονιστές και τους Ακαδημαϊκούς Υπευθύνους

Πρέπει να επισημανθεί, σύμφωνα με τις επίσημες αναφορές του τότε Διευθυντή της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης του ΕΑΠ, ότι η Μονάδα φρόντισε για την ομαλή και συνεκτική διεξαγωγή του τελευταίου αυτού εγχειρήματος.

Συνεπώς, το Σύστημα Αξιολόγησης των μελών ΣΕΠ του Ιδρύματος λειτούργησε ομαλά, χωρίς τριβές και με την συνολική συμμετοχή του Διδακτικού Προσωπικού του Ιδρύματος, συνολικά. Το εν λόγω Σύστημα συνιστά ένα εκ των βασικών καινοτόμων χαρακτηριστικών του ΕΑΠ, καθώς είναι το μόνο Ελληνικό Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα που αξιολογεί το διδακτικό του δυναμικό.

- **Σχεδιασμός και προετοιμασία του Συστήματος Αξιολόγησης του Διδακτικού Υλικού όλων των Θεματικών Ενοτήτων του Ανοικτού Πανεπιστημίου**

Το εν λόγω εγχείρημα δεν είχε ολοκληρωθεί κατά το έτος (2003), καθώς η συγκέντρωση των απαραίτητων στοιχείων βρισκόνταν, την χρονική περίοδο εκείνη, εν εξελίξει.

- **Εκπόνηση Συστήματος εξ αποστάσεως Επιμόρφωσης όλων των μελών ΣΕΠ με θεματικό αντικείμενο τη μεθοδολογία χρήσης της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.**

Για τον σκοπό αυτό η Μονάδα συνέγραψε δύο τεύχη επιμορφωτικού υλικού, στοχεύοντας στη διασπορά των 'καλύτερων πρακτικών' (best practices) όσον αφορά στη χρήση της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα πλαίσια τόσο του ΕΑΠ όσο και άλλων ομοειδών Φορέων, με κυρίαρχες τις πρότυπες εμπειρίες και πρακτικές του British Open University.

- **Οργάνωση (2001-02 & 2002-03) τριήμερων Σεμιναρίων με θέμα τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.**

Τα εν λόγω Σεμινάρια απευθύνονταν σε μέλη ΣΕΠ που επιθυμούσαν περαιτέρω σχετική επιμόρφωση. Αν και τα σχόλια των συμμετεχόντων ήταν θετικά και ικανοποιητικά, ωστόσο, το σύνολο αυτών που παρακολούθησαν τα Σεμινάρια ήταν σχετικά μικρό, στοιχείο που δείχνει έλλειψη ενδιαφέροντος ή και αμέλειας των μελών ΣΕΠ. Ενδεικτικά σημειώνεται πως το ακαδημαϊκό έτος 2001-02 συμμετείχαν μόνο 14 μέλη ΣΕΠ ενώ την επόμενη χρονιά ο αριθμός μειώνεται κατά 2, φτάνοντας στα 12 μέλη.

- **Κοινοποίηση αποτελεσμάτων και Ενημέρωση της Διοικούσας Επιτροπής του Ανοικτού Πανεπιστημίου.**

Στα πλαίσια της συγκεκριμένης δράσης, η Μονάδα Αξιολόγησης του Ιδρύματος επεξεργάζεται και παραδίδει στην Διοικούσα Αρχή του ΕΑΠ τα ακόλουθα πληροφοριακά δεδομένα:

- Δημογραφικά χαρακτηριστικά των Φοιτητών του Ιδρύματος
 - Απόψεις (κρίσεις, σχόλια, προτάσεις) Φοιτητών για διάφορα ζητήματα αναφορικά με την λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου
 - Χαρακτηριστικά της φοίτησης στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, τους λόγους επιλογής Σπουδών στο ΕΑΠ και τις προσδοκίες των Φοιτητών
- **Οργάνωση και συντονισμός τρίωρων εκδηλώσεων ενημερωτικής επιμόρφωσης πάνω σε ζητήματα εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.**

Οι εκδηλώσεις αυτές, διενεργούμενες υπό την κύρια ευθύνη του τότε Διευθυντή της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης, απευθύνονταν προς τους Συντονιστές (2002) και τα μέλη ΣΕΠ (2003) των Προγραμμάτων ‘Σπουδές στην Εκπαίδευση’, ‘Εξειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας’, ‘Διοίκηση και Οργάνωση Επιχειρήσεων’, ‘Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Πόλεων και Κτιρίων’.

- **Υποβολή Εκθέσεων και προτάσεων προς τη Διοικούσα Επιτροπή με στόχο τη βελτίωση των Συστημάτων Αξιολόγησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου.**

2.10.5 Εσωτερική Αξιολόγηση Υπηρεσιών ΕΑΠ 2003-04

Η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου συντάσσει, ως οφείλει βάσει των συμβατικών της υποχρεώσεων, την ετήσια Έκθεση αποτελεσμάτων Αξιολόγησης για το ακαδημαϊκό έτος 2003-04.

Η Έκθεση αποτυπώνει, ειδικότερα, όλα εκείνα τα βασικά σημεία-ευρήματα, όπως αυτά προέκυψαν από τις κάτωθι Αξιολογήσεις:

➤ Αξιολόγηση από Φοιτητές των:

- ❑ Διδασκόντων του ΕΑΠ
- ❑ Διοικητικών Υπηρεσιών του ΕΑΠ

Στην εν λόγω Αξιολόγηση, για το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004, συμμετείχαν 12.250 Φοιτητές, όσοι δηλαδή παρευρέθηκαν στην 3^η Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση (ΟΣΣ), όπου και διενεργήθηκε η διαδικασία της Αξιολόγησης. Ο αριθμός αυτός μεταφράζεται σε ποσοστό της τάξης του 57.6% επί του συνολικού αριθμού εγγεγραμμένων Φοιτητών, γεγονός που προσδίδει σημαντική αξιοπιστία στα συνολικά αποτελέσματα.

➤ Αξιολόγηση των μελών ΣΕΠ από Συντονιστές

Σύμφωνα με τους Πίνακες του Συγκεντρωτικού Δελτίου Αξιολόγησης, τα αξιολογικά ευρήματα για τη συγκεκριμένη χρονιά (2003-04) συνοψίζονται στα ακόλουθα σημεία:

- ❑ Ο μέσος βαθμός ικανοποίησης τόσο των Συντονιστών όσο και των Φοιτητών για τα μέλη ΣΕΠ είναι 4.57 (άριστα το 5), με εύρος από 4.4 έως 4.9. Ο μέσος όρος αυτός θεωρείται από τη Μονάδα υψηλός, ενώ ακόμα θετικότερο λαμβάνεται το γεγονός της έλλειψης σημαντικών αποκλίσεων μεταξύ των Προγραμμάτων Σπουδών.
- ❑ Ελάχιστος είναι ο αριθμός μελών ΣΕΠ που βαθμολογήθηκαν από Φοιτητές και Συντονιστές κάτω του 3.5. Διακρίνονται τρεις (3) σχετικές περιπτώσεις στα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών και δύο (2), αντίστοιχα, στα Μεταπτυχιακά.
- ❑ Όσον αφορά το ποσοστό συμμετοχής των Φοιτητών στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις, όπου και υλοποιούνται οι αξιολογικές διαδικασίες, αυτό για τους Προπτυχιακούς Φοιτητές είναι 55.3%, ενώ, αντίστοιχα, για τους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές το αντίστοιχο ποσοστό είναι της τάξης του 63.6%

Σε όλα, ανεξαιρέτως, τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα το ποσοστό αυτό συμμετοχής των Φοιτητών στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (ΟΣΣ) είναι πάνω από 61%, ποσοστό που κυμαίνεται κατά αναλογία με τα διεθνή επίπεδα και standards. Ενδεικτικά ανάλογο παράδειγμα αποτελεί το British Open University, όπου το αντίστοιχο μέσο ποσοστό συμμετοχής στις 'Ημέρες Σχολείου' (οι αντίστοιχες Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις του ΕΑΠ) είναι περίπου 60%.

Εξαιρεση αποτελούν δύο Προγράμματα Σπουδών, όπου το ποσοστό αυτό είναι, ιδιαίτερος, χαμηλό. Πρόκειται για το Πρόγραμμα 'Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες', με ποσοστό 38.2%, ενώ το αμέσως επόμενο Πρόγραμμα -με λίγο υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής των Φοιτητών, δηλαδή 47%- είναι η 'Πληροφορική'.

- Ο βαθμός ικανοποίησης των Φοιτητών για τις διοικητικές υπηρεσίες του Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι αρκετά υψηλός. Συγκεκριμένα, ο μέσος βαθμός υπολογίζεται στο 3.4 για τους Προπτυχιακούς Φοιτητές και 4, αντίστοιχα, για τους Μεταπτυχιακούς.

Επισημαίνεται ότι η χαμηλότερη βαθμολογία προέρχεται από Φοιτητές στο Πρόγραμμα Σπουδών 'Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός', με βαθμό ικανοποίησης 2.93, ενώ αμέσως επόμενος είναι το 3.28 και προέρχεται από Φοιτητές του Προγράμματος Σπουδών 'Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες'.

Συγκριτικά, ωστόσο, με το βαθμό ικανοποίησης των Φοιτητών για τα μέλη ΣΕΠ, ο αντίστοιχος για τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ είναι αισθητά χαμηλότερος.

Η Ετήσια Έκθεση των αποτελεσμάτων της Εσωτερικής Αξιολόγησης για το 2003- 2004 ολοκληρώνεται με μια σειρά βελτιωτικών προτάσεων, τις οποίες η Μονάδα ευλόγως θεωρεί ότι συνιστούν το ουσιαστικότερο βήμα μετά τη λήψη ανατροφοδότησης (feedback) μέσω των αξιολογικών ευρημάτων.

Στα πλαίσια των προτάσεων που η Μονάδα απευθύνει προς τη Διοικούσα Επιτροπή του Ιδρύματος, υπογραμμίζεται έντονα η ανάγκη επικοδομητικής συνεργασίας και συστηματικής συζήτησης μεταξύ όλων των άμεσα εμπλεκόμενων στις εκπαιδευτικές διεργασίες (Ακαδημαϊκούς Υπευθύνους, Συντονιστές και μέλη ΣΕΠ). Το στοιχείο αυτό, ως μια από τις αρχές της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας, έχει σημαίνουσα βαρύτητα, καθώς διαμορφώνει τις απαραίτητες και ευνοϊκές συνθήκες για την εξάλειψη των προβληματικών περιοχών, τη συνεχή βελτίωση των εκπαιδευτικών, κυρίως, διεργασιών του Ιδρύματος, την ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος Ποιότητας (Quality Culture) και, ασφαλώς, την αναβάθμιση της Ποιότητας των υπηρεσιών και λειτουργιών του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Οι προτάσεις της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης εστιάζουν, κατά κύριο λόγο, σε θέματα που αποτελούν ιδιαίτερες προβληματικές περιοχές για καθένα εκ των κύρια εμπλεκομένων και χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης. Οι στόχοι βελτίωσης που προτείνονται από την Μονάδα για το ακαδημαϊκό έτος 2003- 04 συνοψίζονται στους εξής τέσσερις:

- ❑ Επιβράβευση των θετικών προσπαθειών των άμεσα εμπλεκομένων στις διαδικασίες του ΕΑΠ
- ❑ Διευκρίνιση και αποσαφήνιση αποριών και τυχόν παρεξηγήσεων σε σχέση με τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν
- ❑ Ανάλυση των αιτιών και επεξεργασία λύσεων στις περιπτώσεις όπου η βαθμολόγηση είναι αρκετά κάτω του μέσου όρου
- ❑ Αποφάσεις για περαιτέρω επιμορφωτικές δραστηριότητες, ιδιαίτερα προς τα μέλη ΣΕΠ με αδυναμίες στη χρήση της μεθόδου εξ αποστάσεως Εκπαίδευση.

2.10.6 Εσωτερική Αξιολόγηση Υπηρεσιών ΕΑΠ 2004-05

Οι διαδικασίες Εσωτερικής Αξιολόγησης διεξάγονται, κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2004-05, καθ' όμοιο τρόπο με τις προηγούμενες. Συγκριτικά με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, σχετικά σταθερό παραμένει το ποσοστό αφ' ενός συμμετοχής των Φοιτητών στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις όπου και διενεργείται η Αξιολόγηση του έτους 2004-05 και αφ' ετέρου ικανοποίησης των Σπουδαστών αλλά και των Συντονιστών από το Έργο των μελών ΣΕΠ. Αντιθέτως, αύξηση, μεταξύ των ετών 2003-04 και 2004-05, παρουσιάζει το επίπεδο ικανοποίησης των Φοιτητών του ΕΑΠ για τις διοικητικές υπηρεσίες του Ιδρύματος.

Αναλυτικότερα, ωστόσο, σύμφωνα με τους Πίνακες του Συγκεντρωτικού Δελτίου Αξιολόγησης, για το ακαδημαϊκό έτος 2004-05, προκύπτουν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

- Το μέσο επίπεδο ικανοποίησης τόσο των Συντονιστών όσο και των Φοιτητών για τα μέλη ΣΕΠ, και το εκπαιδευτικό Έργο που οι τελευταίοι διατελούν, καταγράφεται υψηλό. Στα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών ο βαθμός κυμαίνεται -με άριστα το 5- μεταξύ του 4.4 έως του 4.8, ενώ στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα, αντίστοιχα, μεταξύ του 4.4 έως του 5.

Επισημαίνεται ότι οι αποκλίσεις μεταξύ των Προγραμμάτων Σπουδών είναι ελάχιστες, στοιχείο που υποδηλώνει ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρέχει σταθερά, σε όλα τα επίπεδα συνολικά, υψηλής Ποιότητας εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

- Τα μέλη ΣΕΠ, κατά συντριπτική πλειοψηφία (93.8%), το ακαδημαϊκό έτος 2004-05 εντάσσονται στην κατηγορία Α, δηλαδή κρίνονται ως κατάλληλα από τους Συντονιστές και τους Φοιτητές.

Το υπόλοιπο ποσοστό (6.2%) κατανέμεται με τον ακόλουθο τρόπο:

- Ένα μέλος ΣΕΠ (0.2% επί των υπό αξιολόγηση μελών Συμπληρωματικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού) πέφτει στην κατηγορία Γ, αφού κρίθηκε ως ακατάλληλο από Φοιτητές και Συντονιστές. Η μοναδική αυτή περίπτωση αποτελεί τη σημαντικότερη εξαίρεση για το ακαδημαϊκό έτος 2004-05.
- Πέντε μέλη ΣΕΠ (0.7% επί των υπό αξιολόγηση μελών Συμπληρωματικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού), τα οποία ανήκουν στις κατηγορίες Β και Ε1, επαναξιολογούνται από Ειδικές Επιτροπές λόγω της μέτριας συγκεντρωθείσας βαθμολογίας.

- Τριάντα έξι μέλη ΣΕΠ (5.3% επί των υπό αξιολόγηση μελών Συμπληρωματικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού) παραπέμπονται σε Ειδική Επιτροπή, καθώς το ποσοστό συμμετοχής των Φοιτητών στην συγκεκριμένη Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση όπου διενεργήθηκε η αξιολογική διαδικασία, δεν υπερβαίνει το 30%
- Τα ποσοστά συμμετοχής των Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών στις Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις, όπου και είθισται να λαμβάνει χώρα η Αξιολόγηση, είναι 57.1% και 61.3%, αντίστοιχα. Το τελευταίο, μάλιστα, βρίσκεται, ως έχει ήδη αναφερθεί, σε απόλυτη συμφωνία με τα διεθνή standards ή και το αντίστοιχο μέσο ποσοστό στο Open University της Μ. Βρετανίας, που κυμαίνεται γύρω στο 60%.

Εξαίρεση εξακολουθεί να αποτελεί, όπως και για την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά (2003-04), το πολύ χαμηλό ποσοστό συμμετοχής (37.6%) στις ΟΣΣ των Φοιτητών του Προγράμματος Σπουδών 'Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες'. Κοντά σε αυτό προστίθεται, ως αρνητική εξαίρεση, το Πρόγραμμα 'Σεισμική Μηχανική', με ποσοστό 42.4%

- Η Αξιολόγηση των διοικητικών υπηρεσιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου συγκεντρώνει αρκετά υψηλό βαθμό ικανοποίησης. Συγκεκριμένα, οι Φοιτητές των Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών βαθμολογούν τις παρεχόμενες διοικητικές υπηρεσίες με μέσο όρο 3.4, ενώ οι Μεταπτυχιακοί, αντίστοιχα, με 3.9.

Σύμφωνα με τις επίσημες αναφορές της Μονάδας Αξιολόγησης, τα ανωτέρω ποσοστά κρίνονται ως ιδιαίτερα θετικά, συνυπολογίζοντας την υφιστάμενη έλλειψη στελεχιακού δυναμικού σε διοικητικές θέσεις. Τα δεδομένα αυτά, συμπληρώνεται στην Ετήσια Έκθεση Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης 2004-05, εμφανίζουν ανοδικές τάσεις συγκριτικά με προηγούμενα έτη. Η τελευταία αυτή εκτίμηση θα μπορούσε να θεωρηθεί ως σχετικά υπερτιμημένη, λαμβάνοντας υπόψη ότι το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος 2003-04 τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 3.4 (Προπτυχιακοί Φοιτητές) και 4 (Μεταπτυχιακοί Φοιτητές), στοιχείο που δείχνει -αν όχι- μια μικρή μείωση, έστω όμως μια σταθερότητα στο βαθμό ικανοποίησης των Φοιτητών.

Βέβαια, ανατρέχοντας σε προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη, δύναται κανείς εύκολα να ερμηνεύσει την αισιόδοξα αυτή θετική εκτίμηση της Μονάδας. Πράγματι, λοιπόν, τα ευρήματα των πρώτων Αξιολογήσεων (2001-02 & 2002-03) των διοικητικών υπηρεσιών κατέγραφαν μέτριο και, ενίοτε, απογοητευτικό το βαθμό ικανοποίησης των Φοιτητών (Προπτυχιακών & Μεταπτυχιακών) για τις εν λόγω υπηρεσίες.

Καθ' όμοιο τρόπο με την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά, 2003-04, η Μονάδα Αξιολόγησης του ΕΑΠ δεν περιορίζεται στην καταγραφή των αξιολογικών πορισμάτων αλλά επεκτείνεται στη **διαμόρφωση προτάσεων** προς τη Διοικούσα Επιτροπή του Ιδρύματος. Ειδικότερα, προτείνεται η έναρξη συζητήσεων μεταξύ των άμεσα εμπλεκομένων στις εκπαιδευτικές λειτουργίες του Ιδρύματος (Ακαδημαϊκούς Υπευθύνους, Συντονιστές και μέλη ΣΕΠ), με θεματικό αντικείμενο τις προβληματικές περιοχές που εντοπίζει καθένας εξ αυτών και με τους ίδιους, ακριβώς, στόχους που είχε θέσει και την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά.

Στο σημείο αυτό, ευλόγως, προκύπτει μια σειρά αλληλένδετων μεταξύ τους ερωτημάτων:

- ✓ Για ποιο λόγο η Μονάδα επαναλαμβάνεται ως προς τις βελτιωτικές της προτάσεις και τους στόχους, που θέτει τα δύο ακαδημαϊκά έτη, 2003-04 & 2004-05;
- ✓ Είναι θέμα μη επίτευξης των στόχων αυτών ή, αντίθετα, η επανάληψη τους κρίνεται σκόπιμη εξαιτίας της σημαντικότητας των θετικών αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την υλοποίηση των προτάσεων του έτους 2003-04;
- ✓ Όσον αφορά, από την άλλη, αυτό καθ' αυτό το περιεχόμενο των προτάσεων, δε θα ήταν προτιμότερο και εποικοδομητικό οι προτάσεις να διατυπώνονται με μεγαλύτερη ακρίβεια και σαφήνεια, συγκεκριμενοποιώντας τις κρίσιμα προβληματικές περιοχές του ΕΑΠ, όπως προκύπτουν από την ανάλυση των αξιολογικών πορισμάτων; Ή μήπως η τελευταία αυτή διαδικασία, αν και η κατεξοχήν κυριότερη, διενεργείται με τρόπο επιφανειακό;
- ✓ Γιατί υπάρχει επανασύσταση της Μονάδας Αξιολόγησης προς τους κύρια εμπλεκόμενους στις εκπαιδευτικές διεργασίες για εκ νέου χρονοδιάγραμμα συναντήσεων;
- ✓ Μήπως θα ήταν πιο ώριμη και συνετή λύση, από πλευράς των ίδιων των εμπλεκόμενων μελών, η ανάληψη πρωτοβουλίας για συστηματικοποίηση των ετήσιων συναντήσεων ανασκόπησης και αναθεώρησης πεπραγμένων του Ιδρύματος; χωρίς τις συ

Προκύπτει, συνεπώς, η ανάγκη αφ' ενός αναλυτικότερης επεξεργασίας των αξιολογικών ευρημάτων, προσδιορίζοντας τις προβληματικές περιοχές και διεργασίες του Ιδρύματος και αφ' ετέρου συγκεκριμενοποίησης των προτάσεων βελτίωσης από τη Μονάδα Αξιολόγησης, εστιάζοντας στην επίλυση των καιρίων προβληματικών σημείων. Από την άλλη, κρίνεται σκόπιμη και αναγκαία τόσο η ενεργή και αυτόβουλη εμπλοκή των Συντονιστών και Ακαδημαϊκών Υπευθύνων στις αξιολογικές διεργασίες όσο και η συστηματική συνεργασία μεταξύ τους. Η Αξιολόγηση δεν πρέπει να ταυτίζεται με έννοιες, όπως βαθμολογική κατάταξη ή να δρα ως μέσο επιβολής 'ποιών', αλλά ως εργαλείο Διασφάλισης και βελτίωσης της Ποιότητας του παρεχομένου Έργου του Ιδρύματος, για την οποία προαπαιτείται η ολική συμμετοχή των εμπλεκόμενων μελών (stakeholders) της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Η μόνη ευθεία πρόταση της Μονάδας προς τη Διοικούσα Επιτροπή, το ακαδημαϊκό έτος 2004-05, αφορά στο σχεδιασμό και ανάπτυξη -από μέρους της- ενός νέου και βελτιωμένου 'Συστήματος Αξιολόγησης των Συντονιστών και Ακαδημαϊκών Υπευθύνων', το οποίο περιγράφηκε σε ανωτέρω Ενότητα.

Εκ της πρότασης αυτής διαφαίνεται ότι, μέχρι και το έτος 2004-05, το Ίδρυμα εστιάζει μάλλον στις αξιολογικές διαδικασίες και στην βελτίωση αυτών παρά στα ευρήματα, σχόλια ή και αιτήματα των Φοιτητών και των Συντονιστών που προκύπτουν από την ανάλυση των Ερωτηματολογίων. Ο προσανατολισμός στο μηχανισμό αξιολόγησης και όχι στα αποτελέσματα των Εσωτερικών Αξιολογήσεων, ενδεχομένως, συμπίπτει και σχετίζεται με την αλλαγή της Διοικούσας Αρχής του Ελληνικού και τις πιθανές αναπτυξιακές δράσεις και μεταβολές που αποπειράται σε συγκεκριμένες κρίσιμες διεργασίες του Ιδρύματος.

2.10.7 Αποδελτίωση Σχολίων Φοιτητών στα Ερωτηματολόγια Αξιολόγησης (2005-06)

Από το ακαδημαϊκό έτος 2001-02, την χρονική αφετηρία υλοποίησης των αξιολογικών διαδικασιών, έως και το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, πέντε δηλαδή έτη διενέργειας των Αξιολογήσεων, το Έργο και οι αρμοδιότητες της Μονάδας Αξιολόγησης δε συμπεριλάμβανε την ανάλυση και αξιοποίηση των αξιολογικών πορισμάτων/ ευρημάτων. Εστίαζε, κυρίως, στην ανάπτυξη των Συστημάτων Αξιολόγησης, στην καταγραφή των απαντήσεων των ερωτηθέντων, στην σύνταξη Συγκεντρωτικών Δελτίων Αξιολόγησης και στην κοινοποίηση των αποτελεσμάτων Αξιολόγησης προς τους εκάστοτε ενδιαφερόμενους, μεταξύ αυτών, ασφαλώς, και στη Διοικούσα Επιτροπή του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 ξεκινά μια σειρά συζητήσεων αναφορικά με την αναγκαιότητα ή μη καθώς και τον αποτελεσματικότερο τρόπο υλοποίησης της διαδικασίας αποδελτίωσης, καταγραφής και ανάλυσης των σχολίων των Φοιτητών.

Η κύρια τοποθέτηση της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ αφορά στην ακριβή στοχοθέτηση κατά τη διαδικασία ανάλυσης των σχολίων των Φοιτητών. Με άλλα λόγια, επισημαίνεται πως εάν μοναδικός στόχος είναι, απλώς, η στατιστική καταγραφή των σχολίων/ παρατηρήσεων του Φοιτητικού Δυναμικού του Ανοικτού Πανεπιστημίου, τότε η διαδικασία αποκτά σχετικά εύκολη και ομαλή ροή, ενώ είναι εφικτή και η ετήσια διενέργεια αυτής. Ωστόσο, σε αυτή την περίπτωση, ελλοχεύει, σύμφωνα με τις επίσημες αναφορές της Μονάδας, ο κίνδυνος ότι μακροπρόθεσμα η διενέργεια των Αξιολογήσεων και της αποδελτίωσης των σχολίων των Φοιτητών δε θα έχει καμία προστιθέμενη αξία, καθώς πιθανότατα δε θα έχει να προσφέρει σημαντικά ευρήματα. Σε ένα εντελώς διαφορετικό, ωστόσο, σενάριο, όπου δηλαδή ο στόχος, αντίθετα, είναι η ανάληψη -από πλευράς της Μονάδας- δράσεων επίλυσης προβληματικών περιοχών και η αντιμετώπιση σοβαρών καταγγελιών από Φοιτητές, τότε η διαδικασία αποδελτίωσης και ανάλυσης των σχολίων των Φοιτητών αποκτά σημαντική αξία αλλά, ταυτόχρονα, υπερβολικές απαιτήσεις για την ικανοποίηση των οποίων η υφιστάμενη (κατά το ακαδημαϊκό έτος 2006-07) στελέχωση της Μονάδας Αξιολόγησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι ανεπαρκής.

Πάρα τους ανωτέρω προβληματισμούς, το ακαδημαϊκό έτος 2006-07, για πρώτη φορά, η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του Ιδρύματος αποπειράται την αποδελτίωση των σχολίων/ παρατηρήσεων των Φοιτητών του ακαδημαϊκού έτους 2005-06. Για τη διαδικασία αποδελτίωσης και καταγραφής των σχολίων απασχολήθηκαν, μεταξύ των στελεχών της Μονάδας Αξιολόγησης, και ορισμένα μέλη του διοικητικού δυναμικού του Ιδρύματος.

➔ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ & ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΧΟΛΙΩΝ

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε κατά τον σχεδιασμό και ανάπτυξη της εν λόγω διαδικασίας περιλαμβάνει τρεις (3) Φάσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

Φάση Α.: Η φάση αυτή ενσωματώνει τη διαδικασία δειγματοληψίας σε ένα πιλοτικό στάδιο. Διεξάγεται δειγματοληψία σε περίπου 100 Ερωτηματολόγια τόσο από Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών, όπου και αναμένονταν η μεγαλύτερη ανταπόκριση των Φοιτητών στη συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων και σχολίων, όσο και από Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών της Σχολής Θετικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, όπου αναμένονταν, αντιθέτως, η μικρότερη ανταπόκριση Φοιτητών.

Σύμφωνα με τις επίσημες αναφορές της Μονάδας, το δείγμα ήταν ιδιαίτερα μικρό, μόλις 0.5% του συνόλου του πληθυσμού και, άρα, με σημαντικό ποσοστό στατιστικού λάθους. Κατά συνέπεια, εξ αρχής η Μονάδα Αξιολόγησης του ΕΑΠ γνώριζε ότι τα προκύπτοντα συμπεράσματα θα είναι τελείως ενδεικτικά, χωρίς στατιστική σημαντικότητα/ βαρύτητα.

Ωστόσο, στην παρούσα φάση το γεγονός αυτό δεν είχε ιδιαίτερη σημασία, καθώς ο βασικότερος στόχος της Φάσης Α ήταν η εκτίμηση της απαιτούμενης χρονικής διάρκειας κατά την ανάλυση των σχολίων όλων των Ερωτηματολογίων, που συγκεντρώθηκαν το ακαδημαϊκό έτος 2005-06.

Φάση Β.: Η φάση αυτή ενσωματώνει τη διαδικασία της δειγματοληψίας σε ένα 'ωριμότερο', πιο ολοκληρωμένο μεθοδευμένο, βέβαια, στάδιο, με την έννοια ότι αυξάνεται το δείγμα του πληθυσμού στα 1200 Ερωτηματολόγια αυτή τη φορά, αντλούμενα από 6 Θεματικές Ενότητες (3 Προπτυχιακές και 3 Μεταπτυχιακές). Η δειγματοληψία αφορά στο 10% του συνόλου του πληθυσμού, γεγονός που ενδεχομένως συνεπάγεται ότι, παρά το ποσοστό στατιστικού λάθους που ενδεχομένως ενυπάρχει και στη φάση αυτή, δύναται να προκύψουν συμπεράσματα αντιπροσωπευτικά για το σύνολο του πληθυσμού.

Ταυτόχρονα με το θέμα του μεγέθους του συμμετέχοντος δείγματος, κατά τη Φάση Β ικανοποιείται αποτελεσματικότερα και ο δεύτερος βασικός στόχος της Μονάδας Αξιολόγησης, που προϋπήρχε από την Φάση Α. Εν ολίγοις, η εκτίμηση της απαραίτητης χρονικής διάρκειας για την υλοποίηση της διαδικασίας αποδελτίωσης όλων, συνολικά, των συμπληρωθέντων Ερωτηματολογίων είναι κατά τη φάση αυτή αρκετά πιο έγκυρη και ρεαλιστική, καθώς προσεγγίζεται ένα μεγαλύτερο τμήμα του συνόλου του πληθυσμού.

Φάση Γ.: Η φάση αυτή αφορά σε αυτές καθ' αυτές τις εργασίες αποδελτίωσης, καταγραφής και ανάλυσης των σχολίων όλων των Ερωτηματολογίων, που συμπλήρωσαν οι Φοιτητές κατά την Αξιολόγηση του ακαδημαϊκού έτους 2005-06.

Η υλοποίηση της συγκεκριμένης φάσης -βάσει υπολογισμών της Μονάδας- θα καθυστερούσε χρονικά σε σύγκριση με τις δύο πρώτες (A & B) Φάσεις. Επισημαίνεται πως στην επίσημη Έκθεση της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ, 'Αποδελτίωση των σχολίων στα Ερωτηματολόγια της Αξιολόγησης των Φοιτητών' (2006-07), δεν συμπεριλαμβάνονται τα ευρήματα της Φάσης Γ.

➔ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΩΝ

Ως εκ τούτου, η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Ανοικτού Πανεπιστημίου καταγράφει στην Έκθεση Αποδελτίωσης (2005-06) τα ευρήματα μόνο των δύο πρώτων φάσεων, Α και Β, τα οποία έχουν ως εξής:

- **Ευρήματα Φάσης Α.**
 - Εκτίμηση χρόνου
 - Εκτίμηση Συμμετοχής
- **Ευρήματα Φάσης Β.**
 - Εκτίμηση χρόνου
 - Εκτίμηση απαντήσεων

➔ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΦΑΣΗΣ Α'

Όσον αφορά τα ευρήματα της Φάσης Α, αυτά, ευλόγως, σχετίζονται άμεσα με τους βασικούς στόχους της Μονάδας. Οι τελευταίοι, καθώς αναφέρθηκε ανωτέρω, εστιάζουν περισσότερο στον υπολογισμό της χρονικής διάρκειας που απαιτείται για την υλοποίηση της εν λόγω διαδικασίας παρά στην αντιπροσωπευτικότητα των αποτελεσμάτων, γεγονός που οφείλεται στο ότι πρόκειται για πιλοτική φάση (Α). Ειδικότερα, όμως, τα ευρήματα της Α Φάσης καταγράφονται ακολούθως:

□ **Εκτίμηση χρόνου**

Η εκτίμηση της απαιτούμενης χρονικής διάρκειας για την υλοποίηση της διαδικασίας αποδελτίωσης έγινε ως ακολούθως. Αρχικά, χρονομετρήθηκε η αποδελτίωση του συγκεκριμένα ελάχιστου δείγματος του πληθυσμού των Ερωτηματολογίων, ενώ, κατόπιν, υπολογίστηκε με αναγωγή ο χρόνος που θα χρειαζόταν για την αποδελτίωση του σύνολο του πληθυσμού, δηλαδή όλων, συνολικά, των Ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν το ακαδημαϊκό έτος 2005-06.

Αν και οι συνθήκες υλοποίησης της αρχικής διαδικασίας ήταν ιδιαίτερα εντατικές, ωστόσο, η εργασία εκτελέστηκε από τρία (3) στελέχη. Διαπιστώθηκε, τελικώς, ότι απαιτούνται περίπου τριάντα (30) λεπτά για την αποδελτίωση των εκατό (100) Ερωτηματολογίων.

Στη συνέχεια, η Μονάδα, λαμβάνοντας ως δεδομένο ότι υπάρχουν 15.000 συμπληρωθέντα Ερωτηματολόγια κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, εκτίμησε ότι ένα μόνο στέλεχος, με την βασική προϋπόθεση ότι ασχολείται αποκλειστικά και συστηματικά με την συγκεκριμένη εργασία, δύναται να ολοκληρώσει την αποδελτίωση των 15.000 Ερωτηματολογίων του 2005-06 σε περίπου ένα (1) μήνα.

□ Εκτίμηση συμμετοχής

Το ποσοστό συμπλήρωσης σχολίων (από Φοιτητές) στα Φύλλα Αξιολόγησης ποικίλει ανά Πρόγραμμα Σπουδών. Η ποικιλία αυτή ερμηνεύεται, σύμφωνα με τις επίσημες αναφορές της Μονάδας, ως φαινόμενο της ‘ψυχολογίας της μάζας’. Εμπειρικά παρατηρείται ότι οι Φοιτητές είθισται να αποφασίζουν από κοινού το αν θα καταγράψουν ή όχι τα σχόλια τους στα Φύλλα Αξιολόγησης και, εφόσον κάνει ένας την αρχή, τότε ακολουθούν οι περισσότεροι. (Έκθεση Αποδελτίωσης σχολίων Φοιτητών, ΜΕΑ, 2005-06),

Μια δεύτερη εμπειρική παρατήρηση της Μονάδας επί του σχετικού θέματος, χωρίς να έχει επίσημη και γενικευμένη ισχύ, αφορά στη συσχέτιση του βαθμού συμμετοχής (συμπλήρωση των σχολίων στα Φύλλα Αξιολόγησης) των Φοιτητών ανά σχολή. Ειδικότερα, παρατηρείται υψηλότερος βαθμός συμμετοχής σε τμήματα των Ανθρωπιστικών Σπουδών, ενώ, αντίθετα, μικρότερη σε αυτά των Τεχνολογικών Σπουδών.

Η Μονάδα Αξιολόγησης, ως προς το ζήτημα της συμμετοχής των Φοιτητών, προβλέπει, εκφράζοντας πλήθος επιφυλάξεων, πως θα υπάρξουν στο σύνολο του πληθυσμού των απαντηθέντων Ερωτηματολογίων περίπου 20% με 25% συμπληρωμένα σχόλια. Η τελευταία πρόβλεψη βασίζεται στις παρατηρήσεις που προέκυψαν από την πιλοτική εφαρμογή της Α Φάσης. Σύμφωνα με αυτές, παρατηρείται ποσοστό της τάξης του 36% του δείγματος των Ερωτηματολογίων που απαντήθηκαν από τους Προπτυχιακούς Φοιτητές της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών με συμπληρωμένα σχόλια, ενώ σχετικά μικρότερο είναι το αντίστοιχο ποσοστό στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών της Σχολής Θετικών κι Εφαρμοσμένων Τεχνών.

➤ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΦΑΣΗΣ Α΄

Όσον αφορά τα ευρήματα της Φάσης Β, αυτά προέκυψαν από δείγμα 1.218 Ερωτηματολογίων, τα οποία παρουσιάζονται στον Πίνακα 73, όπου παρουσιάζεται και το ποσοστό των σχολιασμένων εξ αυτών.

Πίνακας 73. Ανάλυση Δείγματος Β Φάσης

	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ						
	ΠΑΛΗ 11	ΕΠΟ 20	ΔΕΟ 24	ΕΚΠ 65	ΠΣΕ 60	ΔΠΠ 50	ΓΑΛ 60
Τμήματα	18	17	15	8	4	4	3
Σύνολο Ερωτηματολογίων	248	361	258	176	63	53	59
Ερωτηματολόγια με Σχόλια Φοιτητών	61	78	31	31	7	3	5
Ποσοστό Σχολιασμένων Ερωτηματολογίων	24.6%	21.6%	12%	17.6%	11.1%	5.7%	8.5%

Πηγή: Έκθεση ΜΕΑ 'Αποδελτίωση σχολίων στα Ερωτηματολόγια Φοιτητών 2005-06', 2006

Το δείγμα αφορούσε 867 (71.2%) Ερωτηματολόγια από προπτυχιακές Θεματικές Ενότητες και 351 (28.8%) Ερωτηματολόγια από μεταπτυχιακές, αντίστοιχα. Πρόθεση της Μονάδας ήταν το δείγμα να είναι αντιπροσωπευτικό, κατανεμημένο σε όλα τα έτη Σπουδών και κατάλληλο ώστε να γενικευτούν τα συμπεράσματα στο σύνολο του πληθυσμού.

Τα ειδικότερα ευρήματα, όπως προκύπτουν εκ της ανωτέρω δειγματοληψίας, συνοψίζονται στα ακόλουθα:

□ Εκτίμηση χρόνου

Εκ της ανάλυσης του παρόντος δείγματος επιβεβαιώνεται η αρχική (Α Φάση) εκτίμηση της χρονικής διάρκειας που απαιτείται για την αποδελτίωση, καταγραφή και ανάλυση των σχολίων όλων των Φοιτητών, συνολικά, του ακαδημαϊκού έτους 2005-06. Ο χρόνος αυτός αναφέρεται στο διάστημα του ένα (1) μήνα, με την απαραίτητη προϋπόθεση συστηματικής και εντατικής εργασίας ενός ατόμου.

□ Εκτίμηση απαντήσεων

Διακόσια δεκαέξι (216) Ερωτηματολόγια, στο σύνολο των 1.218 Ερωτηματολογίων, περιείχαν συμπληρωμένα σχόλια, αριθμός που ποσοστιαία μεταφράζεται με το 17.7%. Στο σημείο αυτό χρειάζεται να καταγραφεί η σχετικά σημαντική απόκλιση από την αρχική πρόβλεψη/ εκτίμηση της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ (Φάση Α), η οποία αισιόδοξα εκτιμούσε πως, στο σύνολο του πληθυσμού των Ερωτηματολογίων (15.000), το ποσοστό με συμπληρωμένα σχόλια θα έφτανε το 20-25%.

Ωστόσο, η Μονάδα, δικαιολογώντας την αισιόδοξη αυτή εκτίμηση λόγω του ελάχιστου δείγματος, αναθεωρεί την αρχική πρόβλεψη με μια, μάλλον, πιο συγκρατημένη και επιφυλακτική προσέγγιση.

Η τελευταία εκτίμηση αναφέρεται σε ποσοστό συμπληρωμένων σχολίων της τάξης του 15-20%, με άλλα λόγια περίπου 2.600 συμπληρωμένα με σχόλια Ερωτηματολόγια από το σύνολο των 15.000 απαντηθέντων για το ακαδημαϊκό έτος 2005-06.

Η Μονάδα, κατά την υλοποίηση της Β Φάσης, εκφράζει την εκτίμηση ότι θα υπάρξουν περισσότερα συμπληρωμένα με σχόλια Ερωτηματολόγια στα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών από ότι στα Μεταπτυχιακά, αντίστοιχα.

➤ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΧΟΛΙΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Όσον αφορά τη διαδικασία ανάλυσης των σχολίων των Φοιτητών, αυτή υλοποιείται σύμφωνα με τα κατωτέρω τρία βήματα:

1. Εντοπισμός και αναγνώριση των διακριτών σχολίων εκ των σχολιασμένων Ερωτηματολογίων
2. Κατηγοριοποίηση των διακριτών σχολίων στις εξής τρεις ομάδες:
 - **Θετικά Σχόλια**
 - **Αρνητικά Σχόλια**
 - **Αιτήματα προς το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο**

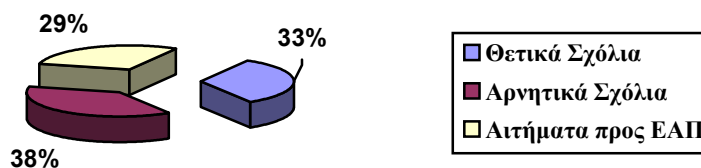
Είναι αξιοσημείωτη η επισήμανση της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ ότι είθισται, κατά πλειοψηφία, οι Φοιτητές να χρησιμοποιούν τη δυνατότητα συμπλήρωσης των σχολίων ως ευκαιρία υποβολής διαφόρων αιτημάτων προς το Ίδρυμα. Ενδεικτικά χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι εκ των διακοσίων δεκαέξι (216) σχολιασμένων Ερωτηματολογίων τα ενενήντα πέντε (95), ποσοστό δηλαδή περίπου της τάξης του 44%, περιέχουν κάποιο αίτημα προς το Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

3. Περαιτέρω Ανάλυση κάθε μιας διακριτής κατηγορίας σχολίων

Ειδικότερα, στην περίπτωση της Εσωτερικής Αξιολόγησης του ακαδημαϊκού έτους 2005-06, τα διακόσια δεκαέξι (216) σχολιασμένα Ερωτηματολόγια περιείχαν τριακόσια είκοσι (320) διακριτά σχόλια Φοιτητών.

Αναλύοντας τα 320 αυτά διακριτά σχόλια, όπως καταγράφηκαν από τους Φοιτητές στα Φύλλα Αξιολόγησης, προκύπτει η κατανομή της Εικόνας 4.

Εικόνα 4. Τμηματοποίηση Σχολίων

Πηγή: Έκθεση ΜΕΑ 'Αποδελτίωση σχολίων στα Ερωτηματολόγια Φοιτητών 2005-06', 2006

Σύμφωνα με το τρίτο βήμα, κάθε μια εκ των ανωτέρων τριών κατηγοριών σχολίων επεξεργάζεται και αναλύεται περαιτέρω από τα αρμόδια Στελέχη της Μονάδας Αξιολόγησης. Αποτελεί το ουσιαστικότερο και βασικότερο βήμα, καθώς στο σημείο αυτό επιχειρείται η ομαδοποίηση των σχολίων και των, κατά συνέπεια, προκύπτοντων συμπερασμάτων.

➤ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η ανωτέρω διαδικασία ανάλυσης, για το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, απόφερε τα ακόλουθα πορίσματα ανά κατηγορία των φοιτητικών σχολίων:

□ Κατηγορία Θετικών Σχολίων (32.8%):

Στη συντριπτική τους πλειοψηφία, (102 στα 105 σχόλια) τα σχόλια αυτά αφορούν τον Σύμβουλο- Καθηγητή. Ένα ελάχιστο ασήμαντο ποσοστό αναφέρεται τόσο στις διοικητικές υπηρεσίες του Ιδρύματος (1 στα 105 σχόλια) όσο και σε αυτή καθ' αυτή την εκπαιδευτική διαδικασία (2 στα 105 σχόλια).

Επισημαίνεται πως, κατά πλειοψηφία, οι Φοιτητές καταγράφουν τα σχόλια τους με τρόπο συνοπτικό και λιτό, που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως τελεσιγραφικός. Ενδεικτικά παρατίθεται το χαρακτηριστικό παράδειγμα -στο οποίο, βέβαια, υπακούουν τα περισσότερα θετικά σχόλια- του τύπου '...ο κος ... είναι εξαιρετικός Καθηγητής.. '.

□ Κατηγορία Αρνητικών Σχολίων (37.8%):

Τα αρνητικά σχόλια, που επισημάνθηκαν από τους Φοιτητές για το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, αφορούν πολλές και διαφορετικές υπηρεσίες και περιοχές του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Ειδικότερα, τα αρνητικά σχόλια των Φοιτητών εστιάζουν στα ακόλουθα προβληματικά σημεία του Ιδρύματος, τα οποία παρατίθενται στον Πίνακα 74 με φθίνουσα σειρά, ξεκινώντας, δηλαδή, από αυτά που επισημάνθηκαν συχνότερα ως οι προβληματικότερες περιοχές και καταλήγοντας σε εκείνα με την μικρότερη συχνότητα εμφάνισης.

Πίνακας 74. Αντικείμενα & Ανάλυση συχνότητας αρνητικών σχολίων (2005-06)

Αντικείμενο Αρνητικών Σχολίων	Αριθμός Αρνητικών Σχολίων	Ποσοστό (%) επί του συνόλου Αρνητικών Σχολίων (121)
Βιβλία	58	48%
Σύμβουλος- Καθηγητής	24	20%
Διοικητικές υπηρεσίες	22	18%
Γενικότερη οργάνωση της Θεματικής Ενότητας	13	11%
Υποδομή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	4	3%

Πηγή: Έκθεση ΜΕΑ 'Αποδελτίωση σχολίων στα Ερωτηματολόγια Φοιτητών 2005-06', 2006

Διαφαίνεται ότι το βασικότερο πρόβλημα για τους Φοιτητές αφορά στο έντυπο διδακτικό υλικό. Εμφανίζεται με ποσοστό της τάξης του 48%, το οποίο είναι ιδιαίτερα υψηλό, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη το γεγονός ότι το ποσοστό αυτό αναφέρεται μόνο στο σύνολο πληθυσμού Ερωτηματολογίων που αφ' ενός απαντήθηκαν κι αφ' ετέρου σχολιάστηκαν. Ενδεχομένως, το ποσοστό αυτό θα ήταν ακόμα υψηλότερο στην περίπτωση που, καταρχήν, όλοι οι Φοιτητές, ανεξαιρέτως, συμμετείχαν στην Αξιολόγηση, απαντώντας στα Ερωτηματολόγια, και κατά δεύτερον όλοι στο σύνολο τους συμπλήρωναν, ως εξάλλου όφειλαν, τα σχόλια.

Το χαμηλό επίπεδο ικανοποίησης των Φοιτητών για το παρεχόμενο έντυπο διδακτικό υλικό υπογραμμίζεται και σχολιάζεται και από την Μονάδα Αξιολόγησης του ΕΑΠ. Και δε θα μπορούσε, άλλωστε, καθώς αφ' ενός το διδακτικό υλικό αποτελεί το σημαντικότερο εργαλείο ενός Φοιτητή και αφ' ετέρου το ίδιο το Ανοικτό Πανεπιστήμιο εμφανίζει την παραγωγή -κατάλληλα σχεδιασμένου για τις ιδιαιτερότητες της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης- εκπαιδευτικού υλικού ως το βασικότερο εκ των καινοτόμων χαρακτηριστικών του.

Βάσει επίσημων αναφορών της Μονάδας Αξιολόγησης, τα καταγεγραμμένα αρνητικά σχόλια για τα παρεχόμενα βιβλία εστιάζουν:

- στον μη ικανοποιητικό τρόπο γραφής και σύνταξης τους
(‘... τα βιβλία είναι πολύ κακογραμμένα...’),
- στην έλλειψη επικαιροποίησης τους
(‘...χρειάζονται καλύτερα και πιο σύγχρονα βιβλία...’)
- στο γενικότερο σχεδιασμό τους, συμπεριλαμβανομένου και του περιεχομένου
(‘... τα βιβλία είναι απαράδεκτα).

Η δεύτερη, κατά σειρά συχνότερης εμφάνισης, ομάδα αρνητικών σχολίων αναφέρεται στην ποιότητα της **συνεργασίας τους με τον Σύμβουλο-Καθηγητή**. Σε πολλές περιπτώσεις, μάλιστα, οι Φοιτητές δεν περιορίζονται σε σχόλια ή παράπονα, αλλά εκτοξεύουν σημαντικότερες καταγγελίες (ΜΕΑ, 2006) προς αυτόν καθ’ αυτόν τον Σύμβουλο- Καθηγητή.

Η πλειοψηφία των καταγγελιών αυτών αφορά στην ασυνέπεια και αδυναμία του Διδάσκοντα να ανταποκριθεί στις συμβατικές του υποχρεώσεις ή ακόμα και στην ανικανότητα του να επιτελέσει αυτό καθ’ αυτό το διδακτικό Έργο.

Ενδεικτικά ακολουθούν μερικά από τα πλέον χαρακτηριστικά σχόλια Φοιτητών:

- ‘... η κ... συμπεριφέρεται ως δημόσιος υπάλληλος... δε δείχνει κανένα ενδιαφέρον για τους Φοιτητές της... δεν τηρεί το ωράριο των ΟΣΣ..’
- ‘... ίσως θα έπρεπε να λαμβάνουμε τις διορθωμένες εργασίες έστω 5-6 εβδομάδες μετά την παράδοση τους... έχουν περάσει δύο μήνες και δεν έχουμε λάβει βαθμούς εργασιών...’
- ‘... το ΕΑΠ θα έπρεπε να προσέχει ποιους επιλέγει να διδάξουν... ο κ.. μπορεί, ίσως, να είναι εξάίρετος επιστήμονας, αλλά είναι ακατάλληλος να διδάξει ενήλικες...’ κλπ

Οι περισσότερες καταγγελίες Φοιτητών συνοδεύονται με έντονα αιτήματα διερεύνησης του ζητήματος και άμεσης παρέμβασης των αρμοδίων, όπως του Συντονιστή, του Ακαδημαϊκού Υπεύθυνου ή ακόμα και της ίδιας της Κοσμητείας. Τα αιτήματα αυτά, εφόσον μάλιστα υπερβαίνουν κάποιο threshold που τίθεται από το ίδιο το Πανεπιστήμιο, λαμβάνονται σοβαρά υπ’ όψιν από τη Μονάδα Αξιολόγησης του ΕΑΠ, η οποία -ως οφείλει- τα γνωστοποιεί άμεσα στα αρμόδια στελέχη του Ιδρύματος.

Όσον αφορά την τρίτη -σε συχνότητα εμφάνισης στα Ερωτηματολόγια- κατηγορία αρνητικών σχολίων, αυτή αναφέρεται στις Διοικητικές Υπηρεσίες του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Πρόκειται για **οργανωσιακές και διοικητικές αδυναμίες του Ιδρύματος**, που επισημάνονται από τους Φοιτητές, με κοινό τόπο σύγκλισης τις κατωτέρω προβληματικές περιοχές:

- Δυσκολία εντοπισμού των εκάστοτε αρμοδίων μέσω τηλεφώνου (υψηλότερο ποσοστό συχνότητας στα αρνητικά σχόλια για τις διοικητικές υπηρεσίες)
- Έλλειψη ομαλής και άμεσης επικοινωνίας Φοιτητών και στελεχών μέσω των παρεχόμενων μέσων επικοινωνίας
- Καθυστερήσεις στην αποστολή των σχολίων σχετικά με τις γραπτές εργασίες
- Αδυναμία άμεσης ανταπόκρισης των εκάστοτε αρμοδίων Τμημάτων στα αιτήματα Φοιτητών
- Μη έγκαιρη ενημέρωση
- Προβλήματα οργάνωσης της Θεματικής Ενότητας που εμπίπτουν στην ευθύνη των αρμόδιων Τμημάτων διοικητικής υποστήριξης

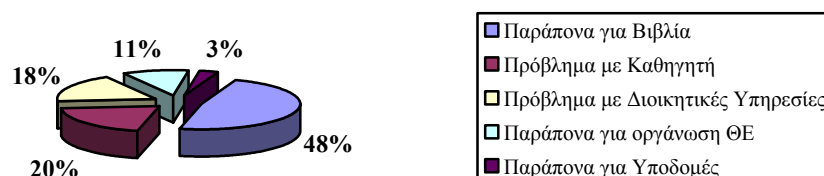
Η Θεματική Ενότητα, πέραν των αδυναμιών ανάπτυξης και οργάνωσης της, εμφανίζεται στα σχόλια των Φοιτητών με προβλήματα που εστιάζουν στην ακαδημαϊκή της προσέγγιση/ οπτική. Για παράδειγμα, ένα ακαδημαϊκό της χαρακτηριστικό, που επισημαίνεται πολλάκις ως αρνητικό σχόλιο, είναι η υπερβολική ύλη που περιλαμβάνει.

Τα περισσότερα, ωστόσο, προβληματικά -κατά την άποψη των Φοιτητών- σημεία που σχετίζονται με την Θεματική Ενότητα αφορούν στη γενικότερη οργάνωση και διεκπεραίωση αυτής και, συνεπώς, ταυτίζονται, καθώς αναφέρθηκε ανωτέρω, με αδυναμίες των αρμόδιων Διοικητικών Τμημάτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Ως προς τις τελευταίες, ενδεικτικά, αναφέρονται σχόλια όπως ο μη ορθός χρονικός προγραμματισμός των Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (αρκετές περιπτώσεις ΟΣΣ που συμπίπτουν μεταξύ τους) ή και των Γραπτών Εξετάσεων (περιπτώσεις όπου οι ημερομηνίες έχουν χρονικώς στενά ορισθεί).

Τελευταία ομάδα αρνητικών σχολίων αποτελούν οι **υποδομές του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου**. Οι περισσότεροι Φοιτητές αναφέρονται είτε στην έλλειψη κτιριακών εγκαταστάσεων είτε στην κακοδιατηρημένες αίθουσες, καθώς και στην έλλειψη εποπτικών μέσων στις αίθουσες του Ιδρύματος. Βέβαια, ο αριθμός των Φοιτητών που σχολίασαν το συγκεκριμένο σημείο είναι αρκετά μικρός, γεγονός που οφείλεται σημαντικά στην εκπαιδευτική προσέγγιση που υιοθετεί το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση. Αυτό, ασφαλώς, δε συνεπάγεται ότι δεν υπάρχει λόγος ύπαρξης κτιριακής υποδομής και αναβάθμισης των εγκαταστάσεων, δεδομένου για παράδειγμα ότι υπάρχουν Προγράμματα Σπουδών που απαιτούν τη χρήση εργαστηριακών μαθημάτων, διοικητικές υπηρεσίες που χρήζουν στέγασης μεταξύ αυτών και η Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ.

Αποτυπώνοντας τα προβληματικά σημεία που επισήμαναν οι Φοιτητές του ΕΑΠ, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, με τα ποσοστά συχνότητας της εμφάνισής τους στα σχόλια των Ερωτηματολογίων, παρατίθεται ακολούθως η Εικόνα 5.

Εικόνα 5. Ανάλυση Αρνητικών Σχολίων

Πηγή: Έκθεση ΜΕΑ 'Αποδελτίωση σχολίων στα Ερωτηματολόγια Φοιτητών 2005-06', 2006

□ Κατηγορία Αιτημάτων (29%)

Η τρίτη κατηγορία σχολίων, όπως διακρίνεται από τη Μονάδα Αξιολόγησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου για το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, ταυτίζεται με αιτήματα των Φοιτητών, τα οποία, μάλιστα, φτάνουν σε ποσοστό της τάξης του 29% του συνόλου των σχολίων.

Πρόκειται για σχετικά σημαντικό ποσοστό, που ερμηνεύεται πρωτίστως στη βάση της ψυχосύνθεσης του Φοιτητικού Δυναμικού. Σύμφωνα και με τις επισημάνσεις της ίδιας της Μονάδας (ΜΕΑ, 2006), οι Φοιτητές εκμεταλλεύονται την ευκαιρία ('βήμα'), που τους δίνεται μέσα από τα σχόλια, για να υποβάλλουν τα αιτήματά τους προς το Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Τα συνηθέστερα και σημαντικότερα αιτήματα καταγράφονται παρακάτω στον Πίνακα 75, όπου αποτυπώνεται ταυτόχρονα και η συχνότητα στην εμφάνισή τους:

Πίνακας 75. Αντικείμενα & Ανάλυση συχνότητας Αιτημάτων Φοιτητών (2005-06)

Αντικείμενο Αιτήματος	Πλήθος Αιτημάτων	Ποσοστό Αιτημάτων επί του καταγεγραμμένου συνόλου (94)
Περισσότερες ΟΣΣ	23	25%
Καλύτερα/ περισσότερα Βιβλία	14	15%
Φθηνότερα Δίδακτρα	14	15%
Οδηγίες για Εργασίες	9	10%

Αντικείμενο Αιτήματος	Πλήθος Αιτημάτων	Ποσοστό Αιτημάτων επί του καταγεγραμμένου συνόλου (94)
Χρήση Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού	7	7%
Δωρεάν Internet	5	5%
Διαφορετικός τρόπος Αξιολόγησης	4	4%
Αρχειοθέτηση & διαθεσιμότητα παλαιών εργασιών	3	3%
Διάφορα αιτήματα	15	16%

Πηγή: Έκθεση ΜΕΑ 'Αποδελτίωση σχολίων στα Ερωτηματολόγια Φοιτητών 2005-06', 2006

Εκ του ανωτέρω Πίνακα διαφαίνεται ότι τα περισσότερα αιτήματα Φοιτητών εστιάζουν, καταρχήν, στον αριθμό των διενεργούμενων Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων και, κατά δεύτερον, στον αριθμό και ποιότητα του έντυπου υλικού.

Ειδικά ως προς το τελευταίο σημείο, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη αφ' ενός το επιπλέον αίτημα των Φοιτητών για εκτεταμένη χρήση του Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (ΕΔΥ) κι αφ' ετέρου τα παράπονα (αρνητικά σχόλια) τους για το έντυπο εκπαιδευτικό υλικό, εύλογα κανείς συμπεραίνει ότι το παρεχόμενο εκπαιδευτικό υλικό, αν και για το οποίο, σύμφωνα με το Στρατηγικό Προγραμματισμό του ΕΑΠ, υπάρχει αναλυτικό πλάνο σχεδιασμού κι ανάπτυξης του απορροφώντας, μάλιστα, σημαντικό ποσό κοινοτικών πόρων, αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική προβληματική περιοχή του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Με εξίσου μεγάλη συχνότητα εμφανίζεται το αίτημα για τη μείωση των διδάκτρων, σημείο που έχει αποτελέσει, ειδικότερα τα τελευταία χρόνια, την ριζική αιτία μιας οξυμένης κατάστασης ανάμεσα σε μια μερίδα Φοιτητών και το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Εκτός των ανωτέρω, καταγράφεται για το ακαδημαϊκό έτος 2005-06 μια σειρά αιτημάτων, που στον παραπάνω Πίνακα εμφανίζεται ως 'Διάφορα Αιτήματα', συμπεριλαμβάνοντας τις εξής υπό-κατηγορίες:

- Ειδικά αιτήματα που αφορούν σε κάποια συγκεκριμένη Θεματική Ενότητα για παράδειγμα: ('... να γίνει η ΓΑ162 υποχρεωτική...')
- Τοπικά αιτήματα για τη διευκόλυνση των Φοιτητών ανά περιοχή για παράδειγμα: ('... να γίνει Βιβλιοθήκη και στη Λάρισα...')

- Γενικά αιτήματα, που δεν εντάσσονται σε άλλη κατηγορία για παράδειγμα: (*'... η φοιτητική ταυτότητα να έχει δύο όψεις...' ή '... να δοθούν οδηγίες συμπλήρωσης του εντύπου Α...'*)

Παρακάτω απεικονίζεται σχηματικά η ποσοστιαία κατανομή των αιτημάτων των Φοιτητών, εκ της οποίας φαίνεται ξεκάθαρα ότι τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης εμφανίζουν οι τρεις συγκεκριμένες ομάδες αιτημάτων για περισσότερες Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις, ποιοτικότερα και σε μεγαλύτερο αριθμό παρεχόμενα βιβλία και για πιο εκτεταμένη χρήση εναλλακτικού διδακτικού υλικού.

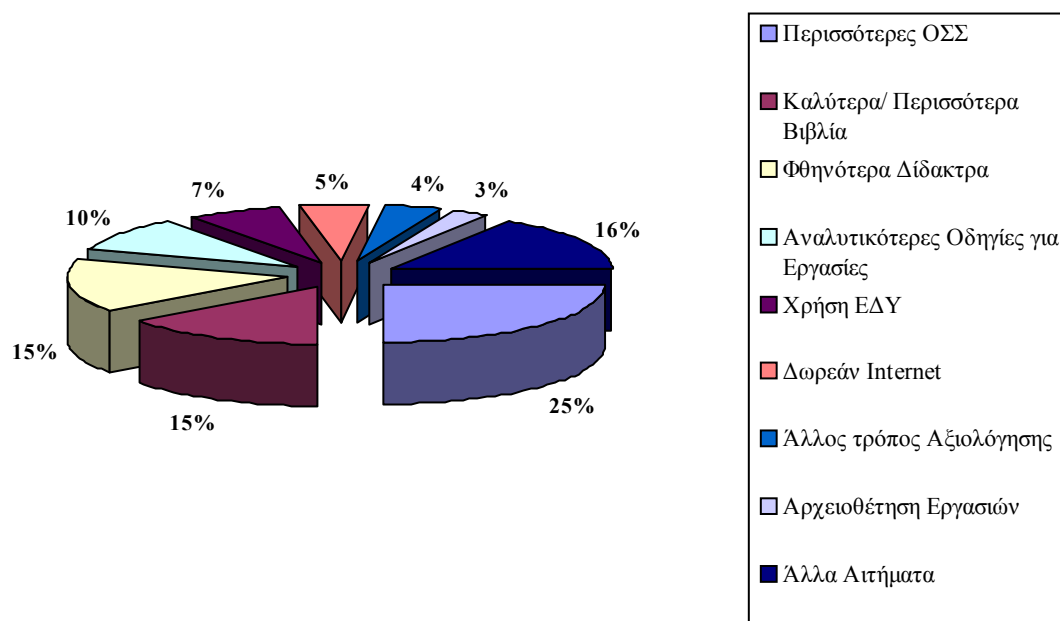
Στα πλαίσια μιας περαιτέρω διερεύνησης του συνδυασμού αυτών, επισημαίνεται πως και τα τρία σημεία αφορούν στις κρίσιμότερες ακαδημαϊκές διεργασίες και λειτουργίες του Ιδρύματος. Διαφαίνεται, εκ της ανάλυσης των συγκεκριμένων αιτημάτων, πως η διδασκαλία όπως προσεγγίζεται μέσω της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης αφήνει στους αποδέκτες της αίσθηση γνωστικών κενών. Ενδεχομένως, οι Φοιτητές δεν καλύπτονται από το περιεχόμενο των Βιβλίων και το λοιπό διδακτικό υλικό και ως εκ τούτου εκφράζουν την ανάγκη για περισσότερες Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις.

Από την άλλη, πιθανώς, τα συγκεκριμένα αιτήματα να οφείλονται στην έλλειψη εξοικείωσης του μέσου Έλληνα Φοιτητή με τις συγκεκριμένες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις που εφαρμόζονται από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Είναι, άλλωστε, γεγονός ότι για την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα η εξ αποστάσεως Εκπαίδευση αποτελεί σημαντική καινοτομία, σε βαθμό πρωτόγνωρου και τελείως ανοικείου για τον Έλληνα Σπουδαστή, που, εύλογα, νιώθει μεγαλύτερη 'εκπαιδευτική ασφάλεια' και εξοικείωση κατά την προσωπική επαφή με τον Διδάσκοντα.

Γενικότερα, διαφαίνεται από την ανάλυση των αιτημάτων ότι η μεγαλύτερη μερίδα Φοιτητών αιτείται αναβάθμιση της ποιότητας των ακαδημαϊκών χαρακτηριστικών του Πανεπιστημίου, των οποίων, ωστόσο, ο σχεδιασμός ή και υλοποίηση τους -κατά την πλειοψηφία τους- σχετίζονται με την οργάνωση και το Σύστημα Διοίκησης του ΕΑΠ. Η άμεση συσχέτιση των ακαδημαϊκών με τις διοικητικές λειτουργίες του Ιδρύματος αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα του πανεπιστημιακού μοντέλου οργανωσιακής και διοικητικής διάρθρωσης το οποίο διαφέρει σημαντικά από τα αντίστοιχα μοντέλα άλλων Οργανισμών και Επιχειρηματικών Μονάδων.

Στην Εικόνα 6 αποτυπώνεται η ποσοστιαία κατανομή εμφάνισης στα σχόλια των Ερωτηματολογίων των διαφόρων αιτημάτων από τους Σπουδαστές του ΕΑΠ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-06.

Εικόνα 6. Ανάλυση Συχνότητας Αιτημάτων των Φοιτητών

Πηγή: Έκθεση ΜΕΑ 'Αποδελτίωση σχολίων στα Ερωτηματολόγια Φοιτητών 2005-06', 2006

➤ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (2005-06)

Η Μονάδα Αξιολόγησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου ολοκληρώνει τη διαδικασία αποδελτίωσης, καταγραφής και ανάλυσης των σχολίων των Φοιτητών στα Ερωτηματολόγια Αξιολόγησης για το ακαδημαϊκό έτος 2005-06 με μια σειρά συμπερασμάτων, συνοδευόμενων από βελτιωτικές προτάσεις.

Επισημαίνεται πως η αποδελτίωση των σχολίων, για το έτος 2005-06, αφορά σε δείγμα περίπου 10% του συνόλου του πληθυσμού των Ερωτηματολογίων ή, διαφορετικά, σε 1.218 συμπληρωθέντα Ερωτηματολόγια. Πάρα ταύτα, η Μονάδα και, δη ο Διευθυντής αυτής για το εν λόγω ακαδημαϊκό έτος, εκφράζει την πεποίθηση ότι, παρά το στατιστικό λάθος που ενυπάρχει σε μια τέτοια δειγματοληψία, τα συμπεράσματα, όπως αυτά προέκυψαν εκ της αποδελτίωσης και ανάλυσης των σχολίων, είναι βάσιμα και φερέγγυα, ώστε να αντικατοπτρίζουν την αναμενόμενη τελική εικόνα στο σύνολο του τελικού πληθυσμού.

Τα συμπεράσματα αυτά συνοψίζονται στα ακόλουθα σημεία:

- ❑ Μόλις ένας στους έξι (1/6) Φοιτητές καταγράφει τα σχόλια ή και παρατηρήσεις του στα Φύλλα Αξιολόγησης

- Ο μεγαλύτερος αριθμός σχολίων προέρχεται από νεότερους Φοιτητές (πρώτες Θεματικές Ενότητες) και τους Προπτυχιακούς, σε αντίθεση με τους παλαιότερους Φοιτητές (τελευταίες Θεματικές Ενότητες) ή και τους Μεταπτυχιακούς που τείνουν να αμελούν ή, απλώς, να αδιαφορούν
- Περίπου το 1/3 (33%) των συνολικά καταγεγραμμένων σχολίων από Φοιτητές είναι θετικά χρωματισμένα, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων εστιάζει στον αρμόδιο Καθηγητή
- Περίπου το 1/3 (38%) των συνολικά καταγεγραμμένων σχολίων από Φοιτητές είναι αρνητικά σχόλια (παράπονα ή και προβλήματα) τα περισσότερα εκ των οποίων εστιάζουν στο έντυπο διδακτικό υλικό, τη συνεργασία τους με τον Καθηγητή και τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ
- Περίπου το 1/3 (29%) των συνολικών σχολίων ταυτίζονται με αιτήματα από Φοιτητές για αύξηση του αριθμού των ΟΣΣ και των Τόμων, με ταυτόχρονη αναβάθμιση της ποιότητας και βελτίωση του περιεχομένου των τελευταίων, για μείωση των διδάκτρων καθώς και για ποικίλες άλλες παροχές του ΕΑΠ.

Η Μονάδα εστιάζει την προσοχή της στο πρώτο εκ των ανωτέρω συμπερασμάτων και, ερμηνεύοντας το χαμηλό ποσοστό συμμετεχόντων στην Αξιολόγηση που καταγράφουν τα σχόλια τους, αναφέρει πως, ενδεχομένως, το γεγονός βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση της επίγνωσης των Φοιτητών ότι οι παρατηρήσεις τους δεν αξιοποιούνται, ως θα έπρεπε, από τους ιθύνοντες στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Η παρατήρηση αυτή από πλευράς της Μονάδας Αξιολόγησης είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα γιατί αφ' ενός αποκαλύπτει άμεσα και ευθέως μια ενδεχόμενη πραγματικότητα κι αφ' ετέρου για πρώτη φορά στα πέντε χρόνια διεξαγωγής των διαδικασιών Εσωτερικής Αξιολόγησης η Μονάδα προχωρά ένα βήμα περαιτέρω της καταγραφής και ανάλυσης των αξιολογικών πορισμάτων, θέτοντας τη βάση ενός κοινού προβληματισμού για όλους τους αρμόδιους εμπλεκόμενους αναφορικά με το feedback των σχολίων, των αξιολογικών πορισμάτων και την επίλυση των εντοπισμένων προβληματικών περιοχών.

Το τελευταίο σημείο έχει ιδιαίτερη αξία λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης -σε όλες γενικά τις περιπτώσεις- δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Ο κυριότερος σκοπός και στόχος αυτής είναι η βελτίωση ή και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και των λειτουργιών του έκαστου υπό αξιολόγηση Οργανισμού.

Κατά ανάλογο τρόπο και στην περίπτωση του Ανοικτού Πανεπιστημίου, στόχος της Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι αφ' ενός η ενίσχυση της αυτογνωσίας (εντοπισμός και αναγνώριση των πιθανών μειονεκτημάτων και αδύνατων σημείων) του Ιδρύματος κι αφ' ετέρου η πρόταση διορθωτικών ενεργειών για την επίλυση των μειονεκτημάτων και αδυναμιών στις λειτουργίες του.

Στην περίπτωση, ωστόσο, των Εσωτερικών Αξιολογήσεων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο που διενεργήθηκαν από την ακαδημαϊκή χρονιά 2001-02 έως και το 2004-05, φαίνεται πως ο ρόλος της Μονάδας περιορίζεται στην καταγραφή των αξιολογικών αποτελεσμάτων, δίχως να συντελείται το ουσιαστικότερο βήμα, αυτό της διαμόρφωσης βελτιωτικών προτάσεων και άμεσης παρέμβασης στα αδύνατα σημεία του Ιδρύματος.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-06, η Μονάδα Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης διαφοροποιείται, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, συγκριτικά με προηγούμενες χρονιές, αναζητώντας τρόπους και λύσεις τόσο για την αποτελεσματικότερη ανάλυση των σχολίων όσο και για την βέλτιστη τροφοδότηση των αρμοδίων. Προς την κατεύθυνση αυτή, συγκεκριμένα, προτείνεται τόσο η χρήση του Διαδικτύου για τη συγκέντρωση και άμεση προώθηση των σχολίων όσο και η σύσταση Επιστημονικής Επιτροπής, εντασσόμενη στο Τμήμα της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ.

Το πιο αξιόλογο, ωστόσο, όλων είναι ότι η Μονάδα αναλαμβάνει η ίδια να παρέμβει κατευναστικά σε μια προβληματική περιοχή που έχει επισημανθεί από Φοιτητές κατά την Αξιολόγηση για το ακαδημαϊκό έτος 2005-06. Συγκεκριμένα, αναγνωρίζοντας ότι πολλά από τα αιτήματα των Φοιτητών αναφέρονται σε διαδικασίες Θεματικών Ενοτήτων, που έχουν εφαρμοστεί και, μάλιστα, ομαλοποιηθεί σε άλλες Θεματικές Ενότητες, η Μονάδα Αξιολόγησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου προτείνει την υλοποίηση -από πλευράς της- της διαδικασίας εσωτερικού Benchmarking. Πρόκειται για τον εντοπισμό των καλύτερων πρακτικών (best practices) και διαδικασιών που ακολουθούνται σε Θεματικές Ενότητες -χωρίς σημαντικά προβλήματα- και, κατόπιν, την διασπορά/ διάδοση αυτών σε όλο το εκπαιδευτικό πλέγμα του Ακαδημαϊκού Ιδρύματος.

Προκύπτει, συνεπώς, πως συνδυασμένα η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού, κατάλληλων μεθόδων μετάδοσης της γνώσης από απόσταση, πληροφοριακού υλικού, εντύπων και μεθόδων συνεχούς αξιολόγησης των Φοιτητών είναι καθοριστικής σημασίας για την επιτυχή εφαρμογή του θεσμού της εξ' αποστάσεως διδασκαλίας

2.10.8 Διαχρονική Εξέλιξη Αξιολογικών Διαδικασιών- Συμπεράσματα

Στα πλαίσια μιας διαχρονικά συγκριτικής διερεύνησης των ετήσιων Εσωτερικών Αξιολογήσεων, που διενεργήθηκαν από τη Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του ΕΑΠ, αναδεικνύονται αξιοσημείωτες διαφοροποιήσεις ως προς τα κομβικά γεγονότα, κατά την υλοποίηση των αξιολογικών διαδικασιών, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα σημεία ανά ακαδημαϊκό έτος:

□ Αξιολόγηση 2001-02:

- Επίσημη χρονική έναρξη των αξιολογικών διαδικασιών σε πιλοτικό στάδιο
- Εφαρμογή Συστήματος Αξιολόγησης Υπηρεσιών (ΣΑΥ)
- Αντικείμενα Αξιολόγησης: Εκπαιδευτικές και Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ

□ Αξιολόγηση 2002-03:

- Κοινή -με προηγούμενη χρονιά- μεθοδολογία υλοποίησης διαδικασιών αξιολόγησης με την ειδοποιό διαφορά στο μέγεθος του δείγματος (αύξηση)
- Διαφοροποίηση έναντι προηγούμενου έτους ως προς τη στελέχωση της Μονάδας (αύξηση, πλήρης απασχόληση και εξειδίκευση)
- Αντικείμενα Αξιολόγησης: επιπλέον, το Διδακτικό Υλικό του ΕΑΠ

□ Αξιολόγηση 2003-04

- Καταγραφή (στην ετήσια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης) προτάσεων βελτίωσης με έμφαση τόσο στην ανάγκη ανατροφοδότησης του ΕΑΠ από τα αξιολογικά πορίσματα όσο και στην έναρξη συζητήσεων μεταξύ των αρμοδίων για τα προκύπτοντα αποτελέσματα της Αξιολόγησης

□ Αξιολόγηση 2004-05

- Συγκρότηση της Επιτροπής Αξιολόγησης της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΑΠ
- Πρόταση Μονάδας προς τη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ για διαμόρφωση Συστήματος Αξιολόγησης των μελών ΣΕΠ και των Ακαδημαϊκών Υπευθύνων

□ Αξιολόγηση 2005-06

- Αποδελτίωση, καταγραφή και ανάλυση των σχολίων των Φοιτητών στα Ερωτηματολόγια Αξιολόγησης (απόφαση κατά το έτος 2006)
- Διαμόρφωση μερικώς συγκεκριμένων προτάσεων βελτίωσης από τη Μονάδα Αξιολόγησης

Εκ των ανωτέρω εξελεγκτικών αλλαγών κατά την πρώτη πενταετία υλοποίησης των Εσωτερικών Αξιολογήσεων παρατηρείται το εξής ενδιαφέρον και, ταυτόχρονα, παράδοξο σημείο. Μόνο κατά το τελευταίο ακαδημαϊκό έτος (2005-06) η Μονάδα Αξιολόγησης ξεκινά δειλά να εξελίσσει τις διαδικασίες, προχωρώντας στο πιο ουσιαστικό βήμα της Εσωτερικής Αξιολόγησης, αυτό της ανάλυσης και αξιοποίησης των αξιολογικών ευρημάτων.

Κατά τα **πρώτα δύο (2) έτη** διενέργειας της Εσωτερικής Αξιολόγησης (2001-02 & 2002-03), η διερευνητική και επιφυλακτική -σε εξελεγκτικές αλλαγές- στάση της Μονάδας ήταν αναμενόμενη και, ασφαλώς, εποικοδομητική, μιας και αφ' ενός οι αξιολογήσεις διενεργούνταν σε πιλοτικό στάδιο (Σχέδιο Ανάπτυξης ΕΑΠ, 2002) και αφ' ετέρου απαιτούνταν λογικός χρόνος ώστε να ομαλοποιηθεί η ροή των αξιολογικών διαδικασιών και να παγιωθεί ο μηχανισμός υλοποίησης των εν λόγω διεργασιών. Ωστόσο, το ίδιο αναμενόμενη δε μπορεί κανείς να ισχυριστεί πως ήταν η δραστηριότητα του Ιδρύματος και, ειδικότερα, της Μονάδας ως προς την ανάλυση και αξιοποίηση των αξιολογικών ευρημάτων τις επόμενες ακαδημαϊκές χρονιές, όπου διαφαίνεται σχετική 'στατικότητα'.

Τα **δύο επόμενα ακαδημαϊκά έτη** (2003-04 & 2004-05), το Έργο της Μονάδας, ειδικότερα αναφορικά με την αξιολογική διεργασία, εξακολουθεί και περιορίζεται στην καταγραφή των αποτελεσμάτων, γεγονός που, εύλογα, σε πρώτη εκτίμηση δείχνει ότι η Εσωτερική Αξιολόγηση για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο λειτουργεί, απλώς, στα πλαίσια τυπικής συμμόρφωσης στην θεσμική ρύθμιση του Ν.2552/97 και όχι ως εργαλείο επίλυσης και βελτίωσης προβληματικών περιοχών του ΕΑΠ. Σε μια αντικειμενικότερη, ωστόσο, εκτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης των αξιολογικών διαδικασιών και της εξέλιξής τους κατά την εν λόγω διετία, παρατηρείται σημαντική 'στατικότητα' ως προς τα πορίσματα και αυτή καθ' αυτή την αξιολογική διαδικασία, με την έννοια όχι τόσο της στασιμότητας όσο της 'αδράνειας' του Συστήματος Αξιολόγησης.

Η ανάπτυξη και υλοποίηση αυτής καθ' αυτής της Εσωτερικής Αξιολόγησης συνιστά από μόνη της οργανωσιακή καινοτομία για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, λαμβανομένου του τελευταίου ως Οργανισμού. Υπό τη συστημική, λοιπόν, θεώρηση και προσέγγιση η Εσωτερική Αξιολόγηση, ως μια τέτοια καινοτομία, ήταν αναμενόμενο να προκαλέσει την 'αδράνεια' ή και αμηχανία του Συστήματος λειτουργιών του ΕΑΠ. Ασφαλώς, δεν καταλογίζεται ως αδυναμία του Ανοικτού Πανεπιστημίου, καθώς σύμφωνα με τη σύγχρονη βιβλιογραφία οργανωσιακών αλλαγών το φαινόμενο της συστημικής αδράνειας αναγνωρίζεται ως αναμενόμενη ή και συνήθης αντίδραση σε κάθε Οργανισμό ή Σύστημα που υφίσταται οργανωσιακές καινοτομίες ή και αλλαγές.

Ωστόσο, πρόκειται ενδεχομένως για παράλειψη του Ανοικτού Πανεπιστημίου και, δη, της Μονάδας Αξιολόγησης, η οποία έγκειται στην αμέλεια των τελευταίων να λάβουν εξ αρχής υπόψη τον συγκεκριμένο παράγοντα, ώστε να είναι έτοιμοι να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν το Σύστημα χωρίς καθυστερήσεις ή και πιθανές αντιδράσεις.

Μια δεύτερη παράλειψη ή και αμέλεια της Μονάδας Αξιολόγησης και των λοιπών ιθυνόντων στελεχών του ΕΑΠ, που ερμηνεύει και το φαινόμενο της ‘στατικότητας’, που χαρακτηρίζει την εξέλιξη των αξιολογικών διαδικασιών του Ιδρύματος, εντοπίζεται στο σχεδιασμό των τελευταίων. Εξ αρχής χρειαζόταν να προβλεφθεί και να ενσωματωθεί στις διεργασίες σχεδιασμού, ανάπτυξης και δοκιμαστικής εφαρμογής του Συστήματος Αξιολόγησης η ανάλυση και η αξιοποίηση, μέσω συγκεκριμένων βελτιωτικών προτάσεων, των αξιολογικών πορισμάτων. Εξάλλου, δεν επαρκούν η καταγραφή και η κοινοποίηση των ευρημάτων στους αρμόδιους του ΕΑΠ, τη στιγμή που ο ρόλος της Μονάδας εντοπίζεται στην αναβάθμιση της Ποιότητας του Ιδρύματος, συνολικά. Κατά συνέπεια, η προστιθέμενη αξία της δραστηριότητας της Μονάδας έγκειται ακριβώς στον εντοπισμό, αναγνώριση και στην εξομάλυνση των υφιστάμενων αδυναμιών και προβληματικών περιοχών του Ακαδημαϊκού Ιδρύματος/ Οργανισμού, με απώτερο στόχο τη βελτίωση των λειτουργιών και παρεχόμενων υπηρεσιών αυτού.

Το ασφαλές συμπέρασμα συνοψίζεται στην άμεση ανάγκη για **εντατικότερη ενεργοποίηση**, που χρειαζόταν και εξακολουθεί να απαιτείται, από την Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης. Σαφής είναι η ταυτόχρονη ανάγκη για υποστήριξη της Μονάδας Αξιολόγησης από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ.

Επισημαίνεται πως οι ανωτέρω επισημάνσεις δεν είναι στοιχεία που ακυρώνουν την αξία και τη, μέχρι στιγμής, δραστηριότητα της Μονάδας Αξιολόγησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου. Αντιθέτως, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε πως η Μονάδα επιτέλεσε ιδιαίτερα σημαντικό Έργο, τη στιγμή που ο θεσμός της Εσωτερικής Αξιολόγησης ήταν άγνωστος και ανοίκειος για την ελληνική ακαδημαϊκή, και όχι μόνο, πραγματικότητα. Η συστηματική δραστηριοποίηση της Μονάδας ξεκίνησε σχεδόν συγχρόνως με την έναρξη της ακαδημαϊκής λειτουργίας του Ιδρύματος -δίχως καθυστερήσεις- γεγονός που υποδηλώνει συνέπεια και σημαντική συμμόρφωση του ΕΑΠ στις θεσμικές ρυθμίσεις του Ν. 2552/97. Έχει ακόμα μεγαλύτερη, όμως, αξία, λαμβάνοντας υπόψη τη καινοτόμο δράση της Μονάδας έναντι της πλειοψηφίας εκ των δεκαοχτώ λοιπών Ελληνικών συμβατικών Πανεπιστημίων, τα οποία, αν και οι θεσμικές ρυθμίσεις έχουν τεθεί εδώ και δύο χρόνια (Ν.3374/2005), αρνούνται να συμμορφωθούν προς αυτές.

Εξίσου σημαντικά θετικό χαρακτηριστικό της δράσης της Μονάδας συνίσταται στην διαφάνεια και αντικειμενικότητα, αρχές στις οποίες υπακούει ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του δεύτερου Συστήματος Αξιολόγησης και των αντίστοιχων διεργασιών. Η δε αλλαγή προσώπων και, μάλιστα, σε Διευθυντικό επίπεδο (2005) σηματοδοτεί, τις περισσότερες φορές, μεταβολή είτε του τρόπου είτε του ρυθμού δραστηριοποίησης μιας οργανικής μονάδας, γεγονός που καταγράφεται και ερμηνεύεται ως θετική εξέλιξη. Τα σημεία αυτά είναι ενδεικτικά των προθέσεων της Διοίκησης για αναβάθμιση του θεσμού και των Συστημάτων της Εσωτερικής Αξιολόγησης, εφόσον αφ' ενός παρήλθε μια περίοδος 'δοκιμής' του αρχικού Συστήματος Αξιολόγησης Υπηρεσιών (ΣΑΥ) και αφ' ετέρου επιλύθηκαν, εν μέρει, οι αρχικές τεχνικές και οργανωτικές δυσχέρειες στην υλοποίηση των αξιολογικών διεργασιών.

2.11 Αποτύπωση της Εικόνας και του Βαθμού Αποδοχής του ΕΑΠ

2.11.1. Μεθοδολογική Προσέγγιση της Έρευνας Πεδίου

➔ ΣΚΟΠΟΣ- ΣΤΟΧΟΣ ΈΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές της Σύμβασης Ανάθεσης όπως εξειδικεύονται στο Τεύχος της υπ'αρ.πρωτ.5386/16-03-2007 Πρόσκλησης -για τη διενέργεια της Μελέτης Αξιολόγησης των Αναπτυξιακών Δράσεων (2000-2006) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου-, η Ανάδοχη Εταιρεία, ΕΥΡΩΤΕΚ Α.Ε διεξάγει εκτεταμένη Έρευνα Πεδίου, με τη χρήση Ερωτηματολογίου.

Σκοπός της διεξαγωγής Πρωτογενούς Έρευνας είναι η αποτύπωση των απόψεων και των κρίσεων των άμεσα εμπλεκόμενων σχετικά με την **‘εικόνα’** και το **βαθμό ‘αποδοχής’** της λειτουργίας του ΕΑΠ. Οι απαντήσεις και τα σχόλια των ερωτηθέντων θα αποτελέσουν την **‘πρώτη ύλη’** για τον εντοπισμό και αναγνώριση των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών και των προβληματικών περιοχών στις δομές ή και λειτουργίες του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, που χρήζουν άμεσης βελτίωσης.

Το παρόν Ερωτηματολόγιο, διερευνώντας, αναλύοντας και ερμηνεύοντας τις απόψεις και κρίσεις των άμεσα εμπλεκόμενων στις διεργασίες του ΕΑΠ, συμβάλλει στην περαιτέρω βελτίωση των λειτουργιών του Ιδρύματος, των Προγραμμάτων Σπουδών και των Υπηρεσιών, που αυτό παρέχει.

Συνεπώς, η προστιθέμενη αξία και χρηστικότητα του παρόντος Ερωτηματολογίου έγκειται στο ότι ενισχύει την προσπάθεια και δυναμικότητα του ΕΑΠ, ώστε να ικανοποιεί με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα τις ανάγκες και προσδοκίες των άμεσα εμπλεκόμενων.

Για το λόγο αυτό, η Έρευνα Πεδίου απευθύνεται σε **τέσσερις ομάδες – στόχους**, ως οι, κατεξοχήν, αμεσότερα εμπλεκόμενοι στις λειτουργίες του Ανοικτού Πανεπιστημίου:

- I. Ενεργοί Φοιτητές
- II. Απόφοιτοι
- III. Μέλη Ακαδημαϊκού Δυναμικού
- IV. Μέλη Διοικητικού/ Τεχνικού Προσωπικού

Η άποψη και κρίση της ομάδα-στόχου των **Αποφοίτων** έχει σημαίνουσα βαρύτητα, δεδομένου ότι οι Απόφοιτοι έχουν, ήδη, σφαιρική και ολοκληρωμένη άποψη τόσο για την Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών όσο και για την αξιοποίηση και εφαρμογή των αποκτηθείσων γνώσεων και πληροφοριών κατά την επαγγελματική τους αποκατάσταση ή εξέλιξη.

Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με τη Σύμβαση (Άρθρο 5) η παρουσίαση και ανάλυση των αποτελεσμάτων της Έρευνας Πεδίου σχετικά με τους Αποφοίτους αποτελεί αντικείμενο του 2^{ου} Παραδοτέου της Μελέτης (Τελική Μελέτη).

➤ ΔΟΜΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ- ΤΥΠΟΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Το κυρίως μέρος του Ερωτηματολογίου διακρίνεται σε δύο βασικές ενότητες, οι οποίες περιέχουν τόσο κλειστού τύπου ερωτήσεις όσο και ερωτήσεις ανοικτού τύπου, όπου ο ερωτώμενος καλείται να καταθέσει τις προτάσεις και σχόλια του. Ειδικότερα:

I. Η Ενότητα ‘κλειστού τύπου ερωτήσεων’ αποσκοπεί στην συστηματική και τυποποιημένη καταγραφή των απόψεων των ερωτώμενων μέσω της χρήσης βαθμονομημένων απαντήσεων.

Η ενότητα αυτή παρέχει την δυνατότητα στατιστικής επεξεργασίας των καταχωρήσεων και αποκόμισης χρήσιμων συμπερασμάτων από τα ευρήματα.

Ο ερωτώμενος δεν υποχρεούται να απαντήσει σε όλες τις ερωτήσεις. Ωστόσο, η ανταπόκριση σε όλες τις ερωτήσεις ενθαρρύνεται και είναι αποδεκτή έστω και στο επίπεδο της γενικής γνώσης του ερωτώμενου.

II. Η Ενότητα ‘σχόλια- προτάσεις βελτίωσης’, που έπεται της ανωτέρω Ενότητας, αποσκοπεί στην καταγραφή και αποτύπωση των κριτικών σχολίων και βελτιωτικών προτάσεων των ερωτώμενων.

Η Ενότητα αυτή άμεσα εμπλέκει τους ερωτώμενους στις λειτουργίες και αναπτυξιακές δράσεις του Ανοικτού Πανεπιστημίου, παρέχοντας στους ίδιους τη δυνατότητα να αισθανθούν συμμετοχοί του Έργου του ΕΑΠ.

Η Ανάδοχος Εταιρεία κρίνει σκόπιμο να λάβει υπ’ όψιν τους προβληματισμούς, κριτικές και βελτιωτικές προτάσεις των ερωτώμενων για την επίτευξη της ποιοτικής αναβάθμισης των δομών, διοικητικών λειτουργιών και εκπαιδευτικών προτύπων του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Η **ειδοποιός διαφορά** μεταξύ των δύο τύπων Ερωτήσεων έγκειται στο ότι η πρώτη Ενότητα καταγράφει την υφιστάμενη κατάσταση στο ΕΑΠ, εστιάζοντας στο παρελθόν και το παρόν, ενώ η δεύτερη αποτυπώνει τις ανάγκες, προσδοκίες των ερωτηθέντων, όσα δηλαδή θα έπρεπε να συμβούν στο ΕΑΠ. Κοινώς, η τελευταία προσανατολίζεται στο μέλλον, υπό την έννοια ότι ενσωματώνει στη λογική των απαντήσεων των ερωτώμενων την μελλοντική προοπτική και δυναμική για το ΕΑΠ.

➔ **ΑΞΟΝΕΣ & ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ**

Η λογική και ο **κεντρικός άξονας** που διέπει τις ερωτήσεις του παρόντος Ερωτηματολογίου εστιάζει στην έννοια της Ποιότητας, συνολικά. Αυτό συνεπάγεται πως οι ερωτήσεις διερευνούν αφ' ενός τις προδιαγραφές, οργάνωση και αποτελεσματικότητα των εσωτερικών διεργασιών και λειτουργιών του Ιδρύματος και αφ' ετέρου το βαθμό που το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ικανοποιεί τις εξατομικευμένες ανάγκες και ανταποκρίνεται στις αρχικές προσδοκίες των άμεσα εμπλεκόμενων (ομάδων-στόχων).

Για το λόγο αυτό, σχεδιάστηκαν **πέντε 'γενικές' ερωτήσεις**, που απευθύνονται και στις τέσσερις ομάδες-στόχους. Οι συγκεκριμένες ερωτήσεις εξετάζουν σφαιρικά την εικόνα του ΕΑΠ και το βαθμό ικανοποίησης των ερωτώμενων από τη συνολική λειτουργία του Ιδρύματος.

Στη συνέχεια του Ερωτηματολογίου ακολουθούν **ειδικότερες ερωτήσεις** προς κάθε ομάδα-στόχο. Ο σχεδιασμός των συγκεκριμένων ερωτήσεων βασίζεται σε Θεματικές Ενότητες, οι οποίες αφορούν στα κρισιμότερα στοιχεία των δομών και λειτουργιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Οι **κύριες Θεματικές Ενότητες**, που συμπεριλαμβάνουν τις ερωτήσεις προς τις τρεις πρώτες ομάδες-στόχους (Ενεργούς Φοιτητές, Αποφοίτους και Διδάσκοντες), επικεντρώνονται στην Ποιότητα τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των διοικητικών λειτουργιών και δομών. Ειδικότερα, οι Ενότητες αναλύονται ως εξής:

- ❑ **Προγράμματα Σπουδών**
- ❑ **Παρεχόμενες Υπηρεσίες (Εκπαιδευτικές και Διοικητικές)**
- ❑ **Εκπαιδευτικό Υλικό**
- ❑ **Εκπαιδευτικά μέσα και υποδομές**

Η ανάπτυξη των ερωτήσεων για κάθε μια εκ των ανωτέρω Ενότητων είναι κοινή και για τρία target-groups, με **ελάχιστες διαφοροποιήσεις** μεταξύ τους.

Ωστόσο, μια από τις βασικότερες διαφοροποιήσεις ως προς την ανάπτυξη των ερωτήσεων αφορά στην ομάδα-στόχο των Αποφοίτων. Αναφορικά με την τελευταία ομάδα προστίθεται μια επιπλέον Θεματική Ενότητα ερωτήσεων, που εμφανίζεται στο παρόν Ερωτηματολόγιο με τον τίτλο «Επαγγελματική Διάσταση Σπουδών». Η συγκεκριμένη Ενότητα εστιάζει στη δυνατότητα αξιοποίησης -από πλευράς των ερωτώμενων Αποφοίτων- του αποκτηθέντος Τίτλου Σπουδών και των ευρύτερων γνώσεων τους κατά την επαγγελματική τους πορεία και εξέλιξη.

Μια δεύτερη διαφοροποίηση, που χρήζει επισήμανσης, αφορά στις ερωτήσεις προς τα μέλη του Διοικητικού Δυναμικού. Οι ερωτήσεις έχουν επιλεγθεί και αναπτυχθεί ανεξάρτητα από τα κριτήρια των ερωτήσεων προς τις άλλες ομάδες-στόχους. Ειδικότερα, η τελευταία Ενότητα ερωτήσεων διερευνά το πως κρίνουν και αποτιμούν οι ίδιοι οι Διοικητικοί τις παρεχόμενες υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης του ΕΑΠ και το κατά πόσο διευκολύνουν το Έργο τους ο υφιστάμενος τεχνολογικός εξοπλισμός και οι διαθέσιμες υποδομές.

Συνοπτικά, επισημαίνεται ότι βασικό κριτήριο και άξονας για το σχεδιασμό και ανάπτυξη του παρόντος Ερωτηματολογίου είναι η αποτελεσματικότητα και η Ποιότητα των δομών, λειτουργιών και υπηρεσιών του Ανοικτού Πανεπιστημίου και η προστιθέμενη αξία για τα εμπλεκόμενα μέλη.

Στην παρακάτω ενότητα παρουσιάζονται οι πηγές πάνω στις οποίες δομείται η ανάπτυξη και ο σχεδιασμός του συγκεκριμένου Έρωτηματολογίου Αξιολόγησης των Εκπαιδευτικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του ΕΑΠ'.

➔ ΠΗΓΕΣ

Το παρόν Ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε βασιζόμενο στα εξής Πρότυπα- Πηγές:

- **Ερωτηματολόγιο Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΑΔΠ).**

Η ανάλυση των κριτηρίων, που περιέχει το παρόν Ερωτηματολόγιο, περιλαμβάνει όλα τα σημεία που περιέχει μια πλήρης αποτίμηση του Έργου ενός Ιδρύματος, όπως αυτά οριοθετούνται, γενικά, από τα τέσσερα βασικά κριτήρια του Ν. 3374/2005, Άρθρο 3, Παρ. 3 (Κριτήρια & Δείκτες Διασφάλισης Ποιότητας για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση).

Οι τέσσερις ομάδες των Κριτηρίων Αξιολόγησης είναι:

- I. Διδακτικό Έργο
- II. Ερευνητικό Έργο

III. Προγράμματα Σπουδών**IV. Λοιπές Υπηρεσίες (Διοίκησης & Τεχνικής Υποστήριξης)**

- **Εθνική Έρευνα Πεδίου Φοιτητών - ‘National Student Survey’ -**

Διεξήχθη από το Βρετανικό Συμβούλιο Χρηματοδότησης της Ανώτατης Εκπαίδευσης (The Higher Education Financial Council for England) για λογαριασμό του Πανεπιστημιακού Τομέα της Μ. Βρετανίας. Στην Πρωτογενή αυτή Έρευνα έλαβε μέρος και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Μ. Βρετανίας (British Open University)

- **Ερωτηματολόγιο Φοιτητών MBA του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.**

Το παρόν ερωτηματολόγιο διεξήχθη το Μάιο του 2007 και απευθυνόταν προς τους Ενεργούς Φοιτητές του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών για την αξιολόγηση του Προγράμματος, στο σύνολο του.

- **Έντυπα Εσωτερικής Αξιολόγησης του ΕΑΠ.**

Ειδικότερα, ελήφθησαν υπ’ όψιν τα Ερωτηματολόγια που απευθυνόταν προς τους Ενεργούς Φοιτητές για την αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών και εκπαιδευτικού υλικού του ΕΑΠ.

➔ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ.**

Πρόθεση και στόχος του Αναδόχου είναι η διακίνηση να διεξαχθεί αφ’ ενός με το ελάχιστο δυνατό κόστος για όλες τις πλευρές, κυρίως όμως για το ΕΑΠ, που έχει και την κύρια ευθύνη, και αφ’ ετέρου με αποτελεσματικότητα κι αρτιότητα, διασφαλίζοντας τη μέγιστη δυνατή στατιστική επάρκεια καθώς και την εμπιστευτικότητα των προσωπικών στοιχείων των συμμετεχόντων στην Έρευνα .

Η προτεινόμενη διαδικασία διακίνησης και συλλογής των Ερωτηματολογίων εμπλέκει τους ακόλουθους Φορείς:

- **ΕΥΡΩΤΕΚ ΑΕ**
- **ΕΑΠ**
- **Χρήστες (Ερωτηθέντες- συμμετέχοντες Δείγματος)**
 - I. Ενεργοί Φοιτητές
 - II. Απόφοιτοι
 - III. Διδάσκοντες
 - IV. Διοικητικό/ τεχνικό Προσωπικό

Η εν λόγω διαδικασία περιγράφεται συνοπτικά με τον ακόλουθο τρόπο:

Θα αναρτηθεί στο διαδικυακό τόπο ανεξάρτητης Εταιρείας Πληροφοριακών Συστημάτων «ψηφιακή πλατφόρμα» Ερωτηματολογίου. Οι συμμετέχοντες στην Έρευνα Πεδίου, αφού ενημερωθούν μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος για την όλη διαδικασία, θα έχουν τη δυνατότητα -με ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ηλεκτρονικό Σύστημα- συμπλήρωσης του αντίστοιχου Ερωτηματολογίου.

Με τον ανωτέρω τρόπο διασφαλίζονται τα ακόλουθα βασικά σημεία:

- Απλοποίηση της διαδικασίας και ελαχιστοποίηση του κόστους για το ΕΑΠ
- Διαδικασία ταυτοποίησης –αυθεντικοποίησης των στοιχείων των χρηστών
- Δυνατότητα πρόσβασης στον κάθε χρήστη μια φορά μόνο
- Διασφάλιση του απόρρητου της διαδικασίας
- Διασφάλιση προσωπικών δεδομένων των χρηστών (συμμετεχόντων στην Έρευνα Πεδίου)

Ειδικότερα, η διαδικασία διακίνησης, συλλογής και επεξεργασίας των Ερωτηματολογίων έχει ως εξής:

- **Επιλογή δείγματος**

Ειδικότερα, όσον αφορά στους χρήστες για τις δύο πρώτες ομάδες- στόχους (Ενεργοί Φοιτητές και Απόφοιτοι) θα επιλεγεί δείγμα τυχαίο, αντιπροσωπευτικό και κατάλληλου μεγέθους.

Ειδικότερη αναφορά περί του μοντέλου επιλογής του δείγματος τούτου θα είναι εφικτή εφ' όσον οι αρμόδιοι του ΕΑΠ μας παραχωρήσουν στοιχεία για τα συνολικά μεγέθη των Ενεργών Φοιτητών και Αποφοίτων, αντίστοιχα.

Στην περίπτωση των δύο τελευταίων στοχευόμενων ομάδων (Διδάσκοντες και Διοικητικό/τεχνικό προσωπικό), λόγω του μικρού μεγέθους των δύο συνόλων, αντίστοιχα, θα έχουν όλοι ανεξαιρέτως τη δυνατότητα συμμετοχής στην εν λόγω Έρευνα Πεδίου.

- **Κωδικοποίηση των ερωτηθέντων (συμμετεχόντων στο δείγμα)**

Μετά την επιλογή του δείγματος θα δοθεί σε καθέναν εκ των τεσσάρων ομάδων- στόχων συγκεκριμένος κωδικός πρόσβασης στην ψηφιακή «πλατφόρμα» για τη συμπλήρωση του αντίστοιχου Ερωτηματολογίου.

Η παροχή ειδικού- εξατομικευμένου κωδικού πρόσβασης έχει διπλή χρηστικότητα. Αφ' ενός, κατά αυτόν τον τρόπο, κανείς μπορεί να συμπληρώσει τη φόρμα μόνο μια φορά, εφ' όσον βέβαια αναγνωρίσει και εγκρίνει το Σύστημα ότι έχει το δικαίωμα συμμετοχής και αφ' ετέρου ο συμμετέχων αισθάνεται ότι δεν χρησιμοποιεί τα δικά του προσωπικά στοιχεία (όπως για παράδειγμα στην περίπτωση χρήσης Αριθμού Μητρώου ή Αστυνομικής Ταυτότητας)

Οι κωδικοί θα χωριστούν σε τέσσερις κατηγορίες, ώστε να αντιστοιχούν στις τέσσερις ομάδες- στόχους. Συγκεκριμένα, οι κωδικοί πρόσβασης, που θα έχουν για κάθε ομάδα- στόχο συνεχόμενη- αύξουσα αριθμηση, προτείνονται με την ακόλουθη μορφή:

- 10000-19999 για την ομάδα- στόχο των Ενεργών Φοιτητών (περιλαμβάνονται και όσοι είναι σε προσωρινή αναβολή)
- 20000-29999 για την ομάδα- στόχο των Αποφοίτων (περιλαμβάνονται και όσοι είναι σε αναμονή βαθμού)
- 30000-39999 για την ομάδα- στόχο του Διδακτικού Προσωπικού (Μέλη ΣΕΠ και ΔΕΠ)
- 40000-49999 για την ομάδα- στόχο του Διοικητικού Προσωπικού

□ **Ανάρτηση ψηφιακής «πλατφόρμας» Ερωτηματολογίου**

Πρόκειται για τη δημιουργία πλατφόρμας στο διαδικυακό τόπο ανεξάρτητης Εταιρείας Πληροφοριακών Συστημάτων, όπου ο κάθε συμμετέχων στο δείγμα θα έχει πρόσβαση με το συγκεκριμένο κωδικό, που του έχει παραχωρηθεί με ενημερωτικό e email.

Η επιλογή μιας τέτοιας διαδικασίας αφ' ενός διασφαλίζει τα προσωπικά δεδομένα των ερωτηθέντων και αφ' ετέρου κινητοποιεί τους συμμετέχοντες στην Έρευνα για τη συμπλήρωση του Ερωτηματολογίου, καθιστώντας σε αυτούς σαφές ότι τη συλλογή των ανώνυμα απαντηθέντων Ερωτηματολογίων δε την υλοποιεί το ίδιο το Ίδρυμα.

Συνοψίζοντας, σε μια επιγραμματική παράθεση των ανωτέρω δραστηριοτήτων για την υλοποίηση μιας άρτιας, έμπιστης και αποτελεσματικής διαδικασίας διακίνησης και συλλογής των Ερωτηματολογίων και με εμφανή τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων ανά Εμπλεκόμενο Φορέα κατά τη διεξαγωγή της Πρωτογενούς Έρευνας, επισημαίνονται τα ακόλουθα σημεία.

Οι απαιτούμενες, λοιπόν, δραστηριότητες ανά Εμπλεκόμενο Φορέα είναι:

Εμπλεκόμενος Φορέας: ΕΑΠ

- Ορισμός δείγματος χρηστών εφαρμογής (Ενεργοί Φοιτητές, Απόφοιτοι , Διδάσκοντες, Διοικητικό/ τεχνικό προσωπικό))
- Ενημέρωση δείγματος (μεσώ email) για τη διενέργεια της διαδικασίας συγκέντρωσης ερωτηματολογίων :
 - Απόδοση μοναδικού κωδικού χρήστη της εφαρμογής
 - Διεύθυνση ιστοσελίδας Ερωτηματολογίου
- Αποστολή στην ΕΥΡΩΤΕΚ λίστας δείγματος χρηστών (κωδικοί χρηστών) για ενημέρωση συστήματος που θα αναπτυχθεί από ΕΥΡΩΤΕΚ

Εμπλεκόμενος Φορέας: ΕΥΡΩΤΕΚ

- Ανάπτυξη, εγκατάσταση τοπικής εφαρμογής διαχείρισης ερωτηματολογίου με on line πρόσβαση χριστών μέσω Διαδικτύου.

Εμπλεκόμενος Φορέας: Χρήστες

- Εισαγωγή στο online σύστημα διαχείρισης ερωτηματολογίου (μέσω κωδικού πρόσβασης που αποδόθηκε από το ΕΑΠ)
- Συμπλήρωση και καταχώρηση ερωτηματολογίου

2.11.2 Ταυτότητα της Έρευνας

Πίνακας 76. Ταυτότητα Έρευνας

Τύπος Έρευνας:	Ποσοτική έρευνα και ανώνυμη ψηφιακή χρήση δομημένου ερωτηματολογίου με ανάρτηση ειδικής ιστοσελίδας για το συγκεκριμένο σκοπό.
Περιοχή Έρευνας:	Το σύνολο της Ελλάδας που συνιστά τη περιοχή εμβέλειας του ΕΑΠ.
Μέθοδος Δειγματοληψίας:	<p>Για την επιλογή του δείγματος χρησιμοποιήθηκε η διαδικασία της Τρι-σταδιακής δειγματοληψίας.</p> <p>Στο πρώτο στάδιο καθορίστηκε το μέγεθος του δείγματος για δύο κατηγορίες συμμετεχόντων (Ενεργοί Φοιτητές, Απόφοιτοι) αναλογικά του πληθυσμού (proportional to size sampling) βάσει στοιχείων του Τμήματος Μητρώου του ΕΑΠ (απογραφή ακαδημαϊκού έτους 2006-7). Για τις λοιπές δύο κατηγορίες (Διδακτικό Προσωπικό, Διοικητικό Προσωπικό) συμπεριλήφθηκε στη διεξαγωγή της Έρευνας Πεδίου ο συνολικός πληθυσμός τους.</p> <p>Στο δεύτερο στάδιο, με επίσης αναλογική δειγματοληψία μέσα στις δύο κατηγορίες (Ενεργοί Φοιτητές και Απόφοιτοι) επελέγη ο αριθμός των συμμετεχόντων ανά Πρόγραμμα Σπουδών.</p> <p>Τέλος στο τρίτο στάδιο για τους Ενεργούς Φοιτητές και τους Αποφοίτους, επελέγησαν οι ερωτώμενοι στα Προγράμματα Σπουδών με απλή τυχαία δειγματοληψία (random sampling).</p> <p>Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίστηκε η τυχαιότητα και αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά του πραγματικού πληθυσμού εμπλεκόμενων με το ΕΑΠ.</p>
Μέγεθος Δείγματος:	Το συνολικό μέγεθος του αρχικού δείγματος (screen sample) των προσκληθέντων να συμμετέχουν στην Έρευνα ανέρχεται σε 6.838 άτομα, ενώ το τελικό δείγμα (effective sample) των συμμετεχόντων (όσοι απάντησαν) είναι 1.136 άτομα.
Χρόνος Διεξαγωγής:	Η έρευνα πεδίου διεξήχθη από 9/11 έως 23/11/2007.

Ειδικότερα, στην Έρευνα Πεδίου για την αποτύπωση της εικόνας και βαθμού αποδοχής του ΕΑΠ συμμετείχαν, ανά κατηγορία, οι εξής:

Πίνακας 77. Κατηγορίες Δείγματος Έρευνας

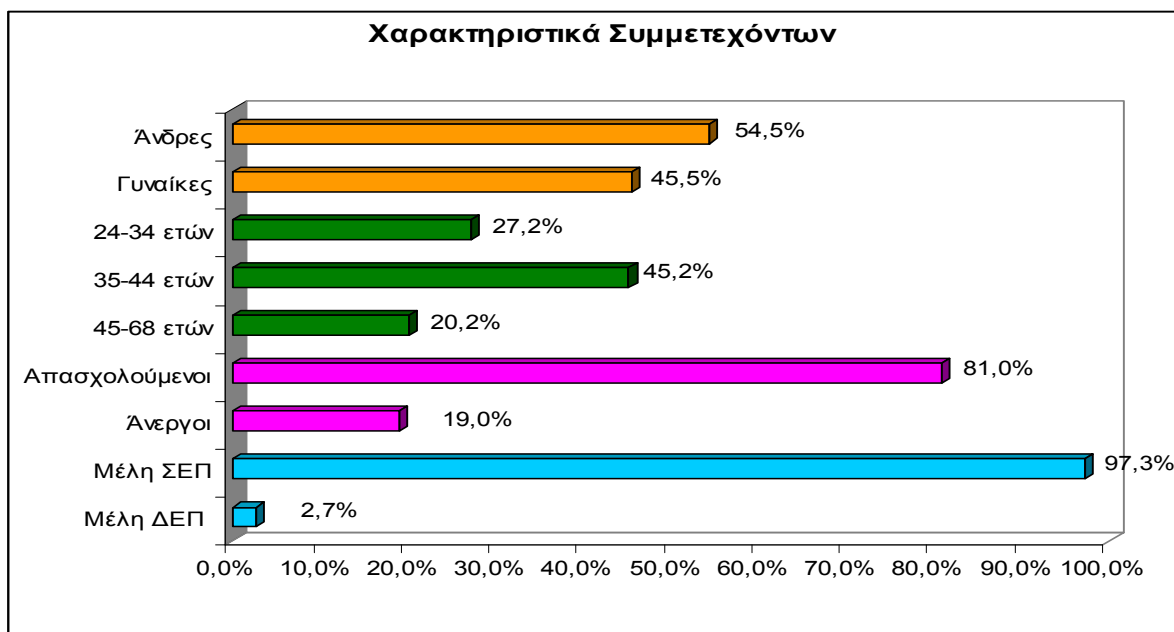
Κατηγορία	Περιγραφή	Συνολικός Πληθυσμός	Αρχικό Δείγμα	Τελικό Δείγμα	Διάστημα Εμπιστοσύνης
1.	Ενεργοί Φοιτητές	16.854	1.880	340	± 5,25%
2.	Απόφοιτοι	6.092	3.443	442	± 4,5%
3.	Διδακτικό Προσωπικό	1.393	1.393	331	± 4,7%
4.	Διοικητικό Προσωπικό	122	122	23	± 18%
ΣΥΝΟΛΟ		24.461	6.838	1.136	± 2,85%

Γενικά, ο βαθμός ανταπόκρισης στην Έρευνα Πεδίου που είναι συνάρτηση του Τελικού Δείγματος σε σχέση με τον Συνολικό Πληθυσμό, με μόνη εξαίρεση τη κατηγορία του Διοικητικού Προσωπικού, θεωρείται ικανοποιητικός, συνεπώς τα αποτελέσματα θεωρούνται αξιόπιστα. Λόγω όμως του μικρού αριθμού απαντήσεων του Διοικητικού Προσωπικού τα αποτελέσματα της Έρευνας στη συγκεκριμένη κατηγορία είναι ενδεικτικά και πρέπει να προσεγγίζονται με επιφύλαξη.

➤ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΈΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ

Στο ακόλουθο Διάγραμμα παρατίθεται εποπτικά το profile των συμμετεχόντων στην Έρευνα Πεδίου, με σημεία αναφοράς τα χαρακτηριστικά φύλου, ηλικιακής κατηγορίας, εργασιακής κατάστασης και, ειδικά για το Διδακτικό Προσωπικό, το εάν είναι μέλη ΔΕΠ ή ΣΕΠ.

Διάγραμμα 13. Χαρακτηριστικά Συμμετεχόντων

Ακολούθως, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της Έρευνας Πεδίου ανά Μέρος του Ερωτηματολογίου.

Υπενθυμίζεται ότι στο Β' Μέρος εμπεριέχονται 5 'Γενικές Ερωτήσεις' οι οποίες είναι κοινές για όλες τις κατηγορίες και, επομένως, ευνοούν τη συνολική και συγκριτική διερεύνηση της εικόνας και βαθμού αποδοχής του ΕΑΠ από τους εμπλεκόμενους στη λειτουργία του.

Η ανάλυση του Γ' Μέρους του Ερωτηματολογίου διενεργείται κατά κατηγορία συμμετεχόντων στην Έρευνα Πεδίου, χωρίς, ωστόσο, να συμπεριλαμβάνονται αναφορές στην κατηγορία των Αποφοίτων, δεδομένου ότι αυτοί, σύμφωνα με τη Σύμβαση Έργου, αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης της επόμενης και τελευταίας Φάσης της Μελέτης.

2.11.3 Αποτελέσματα Β' Μέρους – Γενικές Ερωτήσεις

Το αρχικό ποσοτικό τμήμα της Έρευνας Πεδίου στοχεύει στη συλλογή και ανάλυση στοιχείων με τα οποία θα εκτιμηθεί, με γενικευμένο τρόπο, ο βαθμός ικανοποίησης και ο αντίκτυπος της λειτουργίας του Ιδρύματος μεταξύ των εμπλεκομένων στο ΕΑΠ.

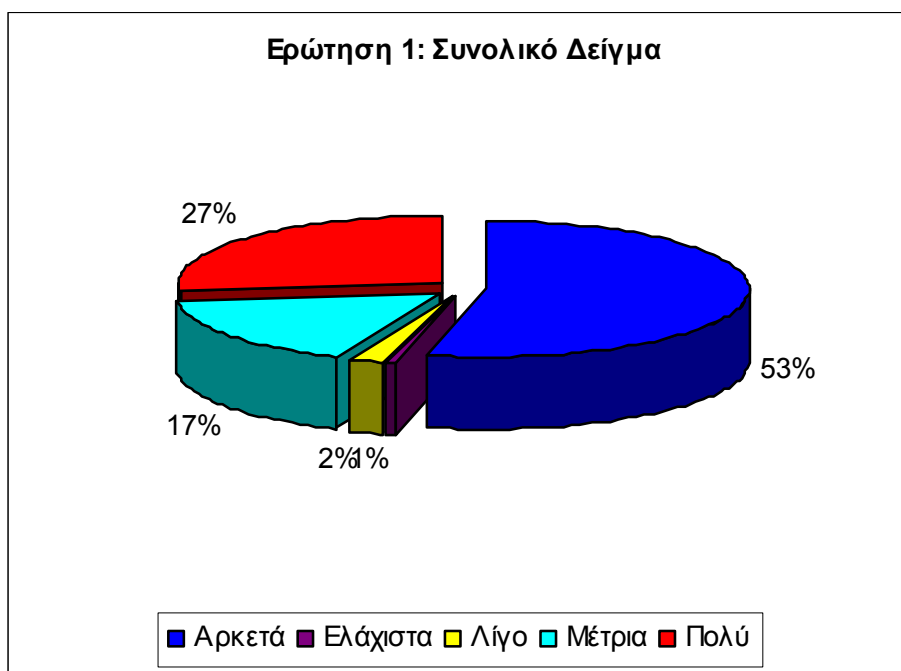
Η ανάλυση των απαντήσεων διενεργείται ακολούθως με την αξιοποίηση διαγραμμάτων ή γραφικών παραστάσεων. Η γραφική παράσταση παρουσιάζει το περιεχόμενο ενός στατιστικού Πίνακα και επιτυγχάνει την εποπτική εμφάνιση του φαινομένου που περιγράφει. Με τη γραφική παράσταση των στοιχείων ενός στατιστικού Πίνακα εκτός του ότι επιτυγχάνεται μία εποπτική αντίληψη του φαινομένου, τονίζονται τα κύρια χαρακτηριστικά διαφορώντας για τις λεπτομέρειες που τις περισσότερες φορές δεν έχουν σημαντική σημασία. Η γραφική απεικόνιση μια σειράς παρατηρήσεων σε συγκριτική βάση (πχ. διαχρονικά, ή όπως στη συγκεκριμένη Μελέτη, μεταξύ κατηγοριών συμμετεχόντων) επιτρέπει όχι μόνο την οπτική παρακολούθηση της εξέλιξης του φαινομένου, αλλά και τον εντοπισμό των τυχαίων ή, αντίθετα, ουσιαστών διακυμάνσεών του.

Ακολουθεί ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων ανά Ερώτηση, τόσο σε επίπεδο συνολικό για την Έρευνα όσο και ανά κατηγορία συμμετέχοντα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1. Θεωρείτε θετική την ‘εικόνα’ που έχει διαμορφώσει το ΕΑΠ, ως μοναδικό Ελληνικό Ίδρυμα Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης;

Η καλή απήχηση του ΕΑΠ είναι σύμφωνα με την Έρευνα (βλ. Ερώτηση 1: Συνολικό Δείγμα) αναμφισβήτητη, δεδομένου ότι το 80% των ερωτηθέντων θεωρούν ότι έχει διαμορφώσει αρκετά ως πολύ θετική ‘εικόνα’. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι μόλις 3% των ερωτηθέντων κρίνουν την ‘εικόνα’ του ΕΑΠ σε επίπεδα που κρίνονται ως μη-ικανοποιητικά (λίγο συν ελάχιστα).

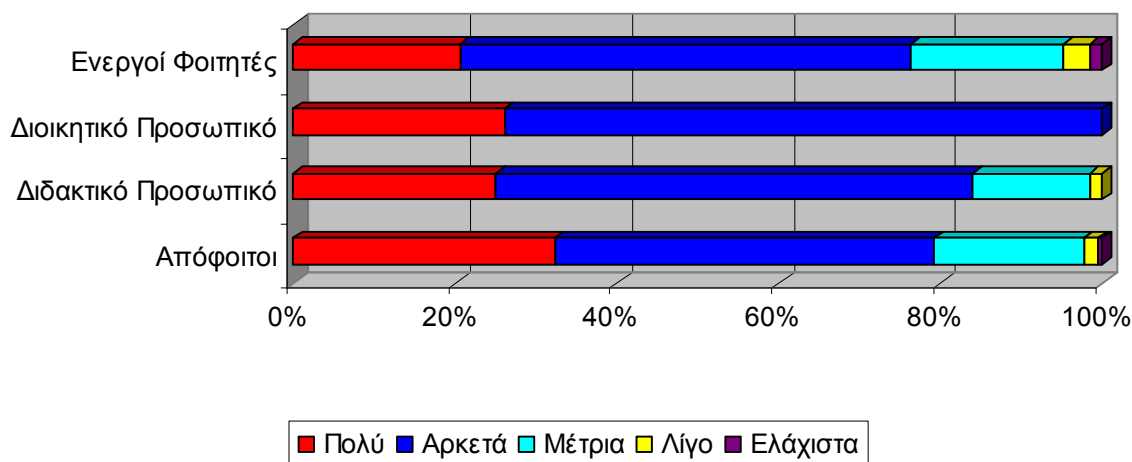
Εικόνα 7. Ερώτηση 1: Συνολικό Δείγμα

Η γενικά καλή 'εικόνα' του ΕΑΠ δεν παρουσιάζει σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ των κατηγοριών συμμετεχόντων στην Έρευνα (βλ. Ερώτηση 1: Δείγμα ανά Κατηγορία). Τα υψηλότερα ποσοστά πολύ θετικής 'εικόνας' του ΕΑΠ εντοπίζονται στους Αποφοίτους, ενώ τόσο οι Διδάσκοντες όσο και το Διδακτικό Προσωπικό παρουσιάζουν συγκριτικά υψηλότερα από το μέσο όρο ποσοστά καλής απήχησης του ΕΑΠ (πολύ συν αρκετά θετική 'εικόνα'). Στους Ενεργούς Φοιτητές το ποσοστό πολύ θετικής 'εικόνας' είναι το συγκριτικά χαμηλότερο μεταξύ συμμετεχόντων στην Έρευνα αφού ανέρχεται περίπου στο 20%, ενώ το ποσοστό των Φοιτητών που εκφράζει μια λιγότερο ικανοποιητική θεώρηση για το ΕΑΠ είναι το συγκριτικά υψηλότερο (μέτρια συν λίγο συν ελάχιστα θετική εικόνα') σε σχέση με τους άλλους συμμετέχοντες.

Διάγραμμα 14. Ερώτηση 1: Δείγμα ανά Κατηγορία

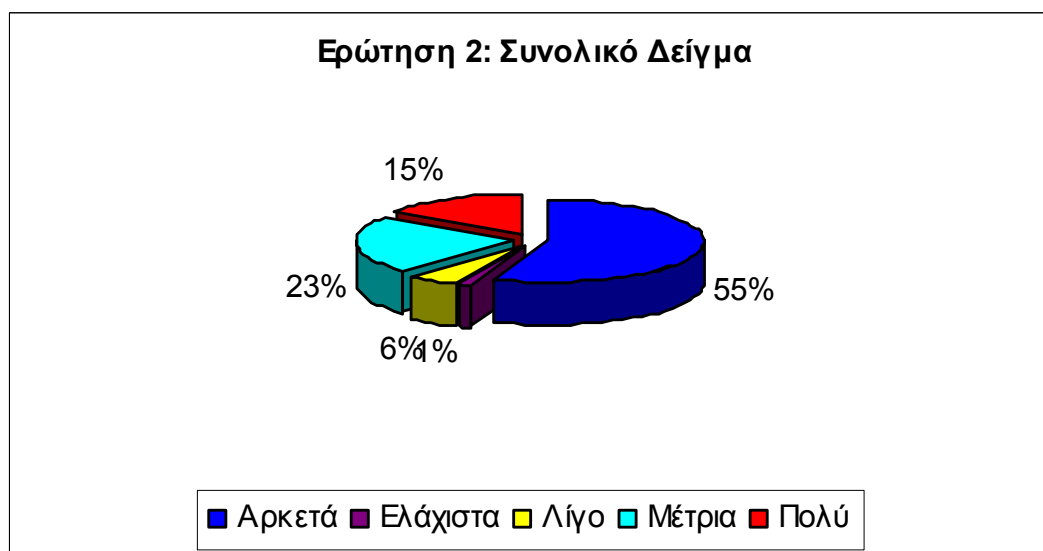
Ερώτηση 1: Δείγμα ανά Κατηγορία

ΕΡΩΤΗΣΗ 2. Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι η λειτουργία του ΕΑΠ, σήμερα, ανταποκρίνεται στις αρχικές ανάγκες και προσδοκίες σας;

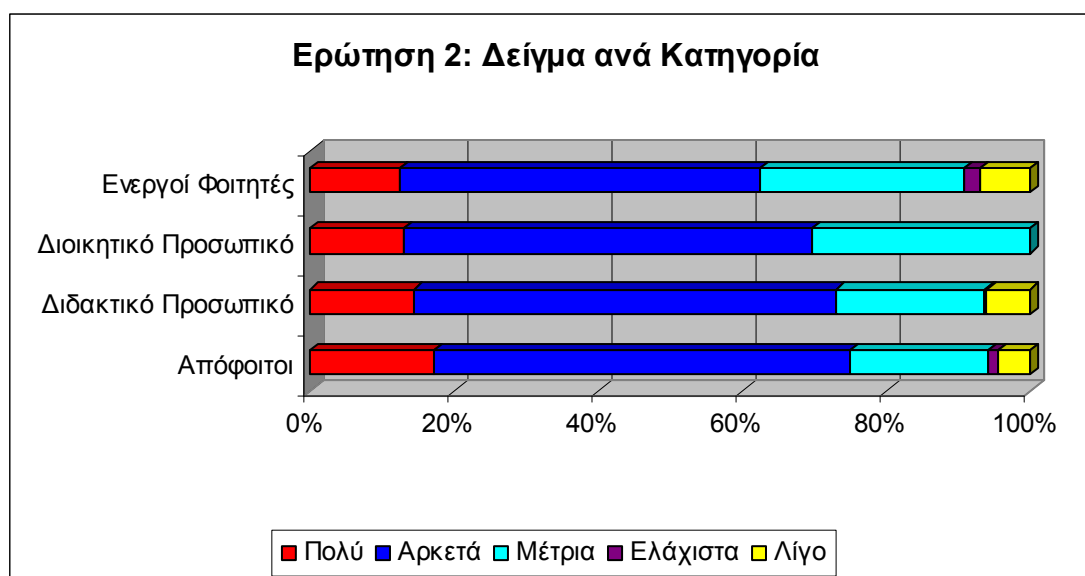
Η ανταπόκριση της λειτουργίας του ΕΑΠ στις αρχικές ανάγκες και προσδοκίες των εμπλεκομένων με το Ίδρυμα θεωρείται ισχυρή και δεδομένη με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας (βλ. Ερώτηση 2: Συνολικό Δείγμα), αφού το ποσοστό θετικής απόκρισης ανέρχεται στο 70% (πολύ συν αρκετά). Επίσης, λιγότερο από το ένα τρίτο του συνόλου των συμμετεχόντων στην Έρευνα θεωρεί ότι υπάρχει χαμηλή ανταπόκριση στις προσδοκίες τους (μέτρια συν λίγο συν ελάχιστα).

Εικόνα 8. Ερώτηση 2: Συνολικό Δείγμα

Η διαφοροποίηση μεταξύ κατηγοριών συμμετεχόντων όσον αφορά την ανταπόκριση του ΕΑΠ στις ανάγκες και προσδοκίες του κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα (βλ. Ερώτηση 2: Δείγμα ανά Κατηγορία), με τους Αποφοίτους και τους Διδάσκοντες να εκφράζουν εντονότερα την ικανοποίηση τους για το ΕΑΠ στο συγκεκριμένο Ερώτημα. Αξιοσημείωτο όμως είναι ότι το ποσοστό των Ενεργών Φοιτητών που εκφράζουν σοβαρές επιφυλάξεις για το βαθμό ανταπόκρισης του ΕΑΠ στις ανάγκες είναι συγκριτικά το υψηλότερο στην Έρευνα και ανέρχεται σχεδόν στο 40% (μέτρια συν λίγο συν ελάχιστα).

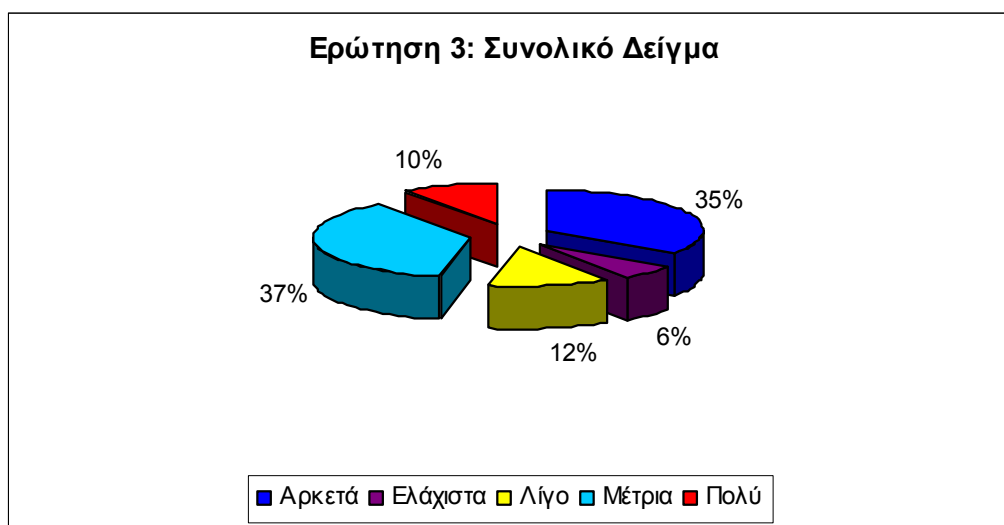
Διάγραμμα 15. Ερώτηση 2: Δείγμα ανά Κατηγορία

ΕΡΩΤΗΣΗ 3. Πόσο οι δομές, εξοπλισμός και τα παρεχόμενα μέσα του ΕΑΠ διευκολύνουν τη δραστηριότητα σας (φοιτητική/ επαγγελματική);

Η συνολική εκτίμηση των παρεχόμενων μέσων, εξοπλισμών και δομών του ΕΑΠ από τους ερωτηθέντες (βλ. Ερώτηση 3: Συνολικό Δείγμα) σε σχέση με τη προώθηση των δραστηριοτήτων τους χαρακτηρίζεται μάλλον επιφυλακτική, δεδομένου ότι μόλις το 45% εκφράζουν την σαφή ικανοποίηση τους (πολύ συν αρκετά), ενώ το υπόλοιπο ποσοστό δηλώνει ότι δεν διευκολύνονται παρά μόνο μέτρια, ή και ακόμα λιγότερο, από τα διαθέσιμα μέσα του Ιδρύματος.

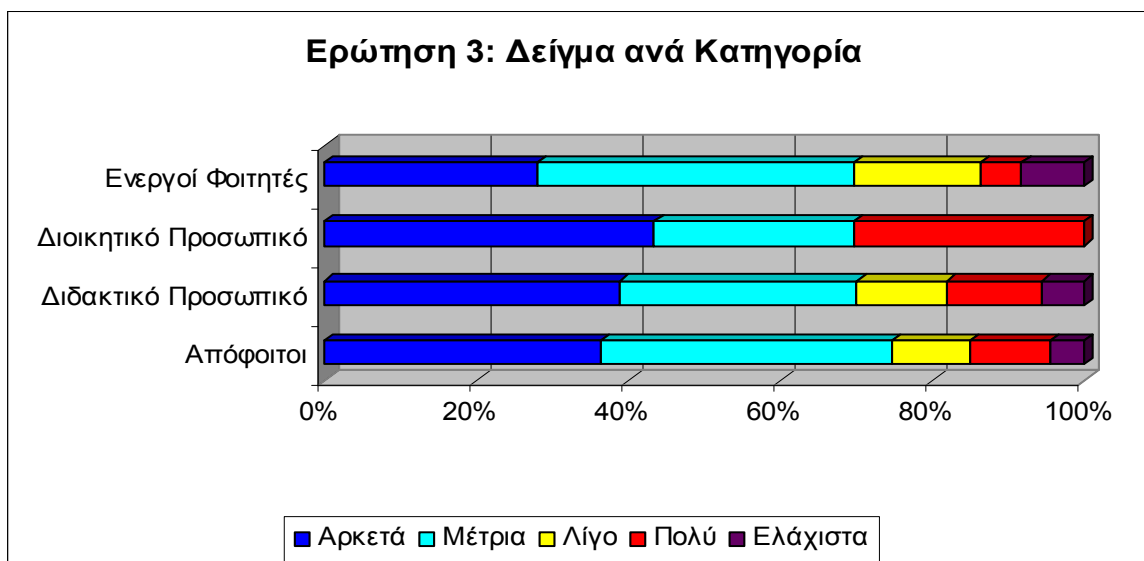
Εικόνα 9. Ερώτηση 3: Συνολικό Δείγμα

Η διαφοροποίηση μεταξύ κατηγοριών συμμετεχόντων στην Έρευνα είναι εντονότερη στη συγκεκριμένη περίπτωση συγκριτικά με τις προηγούμενες Ερωτήσεις (βλ. Ερώτηση 3: Δείγμα ανά Κατηγορία), με το Διοικητικό Προσωπικό και τους Διδάσκοντες να εκδηλώνουν τη θετικότερη άποψη για τα παρεχόμενα μέσα. Ακολουθούν, σε φθίνουσα σειρά, οι Απόφοιτοι, οι οποίοι ωστόσο υπολείπονται του γενικού μέσου όρου του 45% (της ικανοποίησης από τα μέσα του ΕΑΠ), ενώ στους Ενεργούς Φοιτητές καταγράφεται ιδιαίτερα υψηλή συγκέντρωση (2 στους 3 ερωτώμενους) μη-ικανοποίησης, η οποία οδηγεί σε προβληματισμούς σχετικά με την επάρκεια ή/ και την ποιότητα των διαθέσιμων μέσων και παρεχόμενων υπηρεσιών από πλευράς ΕΑΠ.

Ωστόσο διεξοδικότερη προσέγγιση του ζητήματος των δομών και μέσων του ΕΑΠ διενεργείται στο επόμενο Μέρος του Ερωτηματολογίου, η οποία θα επιτρέψει την εξαγωγή ασφαλέστερων συμπερασμάτων.

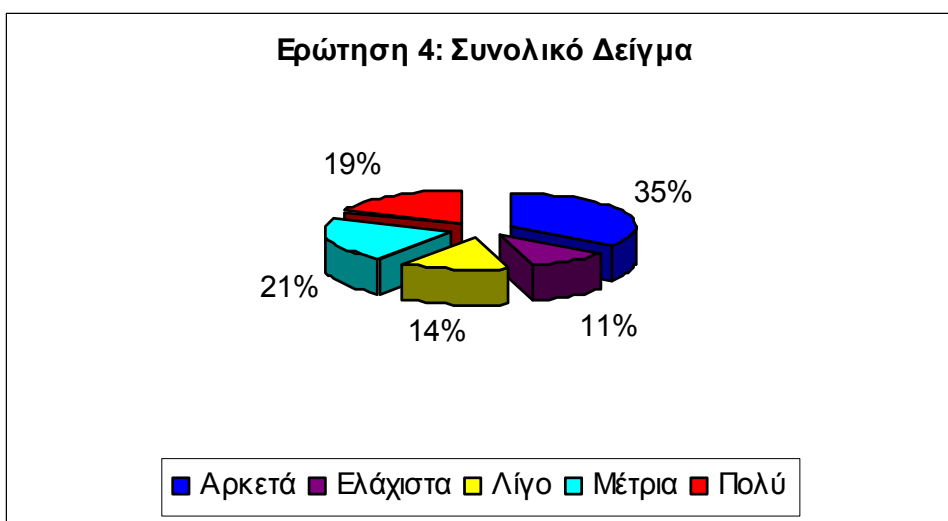
Διάγραμμα 16. Ερώτηση 3: Δείγμα ανά Κατηγορία

ΕΡΩΤΗΣΗ 4. Σε ποιο βαθμό η επαφή σας με το ΕΑΠ συνέβαλε στην επαγγελματική ή και, ευρύτερα, προσωπική σας ανέλιξη και ανάπτυξη;

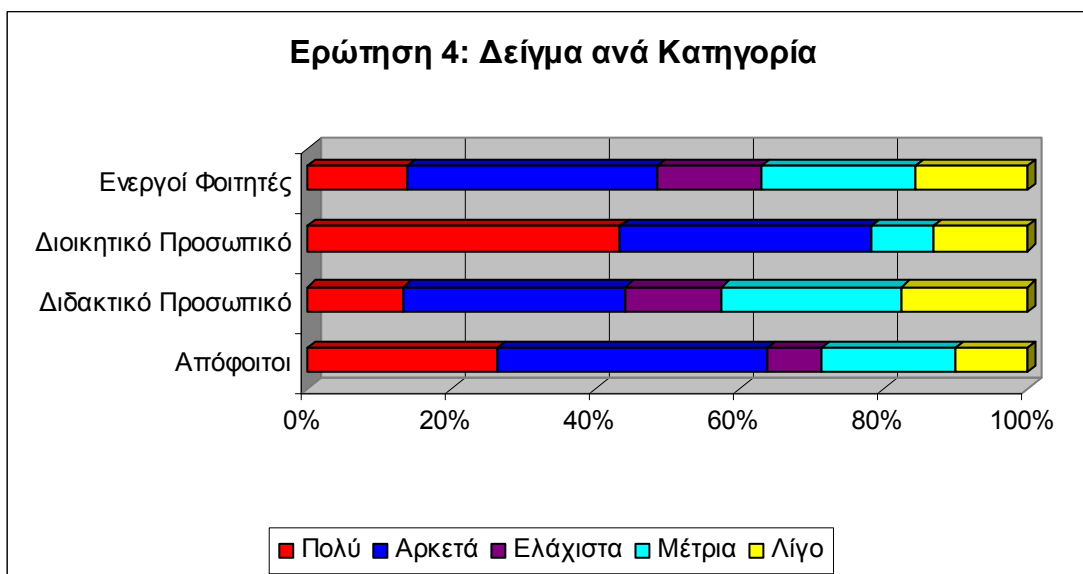
Η συνολική θεώρηση της συμβολής του ΕΑΠ στην εν γένει εξέλιξη των συμμετεχόντων στην Έρευνα (βλ Ερώτηση 4: Συνολικό Δείγμα) είναι μεν θετική, ωστόσο δεν κρίνεται ιδιαίτερα υψηλή αφού μόλις ποσοστό 54% δηλώνουν ότι η επαφή τους με το ΕΑΠ συνέβαλε, σε επίπεδα άνω του μετρίου (αρκετά συν πολύ), στην επαγγελματική και προσωπική τους ανέλιξη και ανάπτυξη. Πέραν τούτου, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ότι 1 στους 4 από τους συμμετέχοντες στην Έρευνα, που αποτελεί υψηλή αναλογία συγκέντρωσης, θεωρούν ότι η επαφή με το ΕΑΠ είχε μόνο λίγη, ή και ελάχιστη, συμβολή στην εξέλιξη τους.

Εικόνα 10. Ερώτηση 4: Συνολικό Δείγμα

Διαπιστώνονται μεγάλες διαφοροποιήσεις μεταξύ κατηγοριών συμμετεχόντων στην Έρευνα όσον αφορά τις απόψεις τους σχετικά με το βαθμό συμβολής του ΕΑΠ στην προσωπική τους εξέλιξη(βλ. Ερώτηση 4: Δείγμα ανά Κατηγορία), απόρροια ενδεχομένως κάποιων σημαντικών διαφορών στο τρόπο που η επαφή ή σχέση τους με το ΕΑΠ επηρεάζει τη προσωπική και επαγγελματική τους εξέλιξη.

Διάγραμμα 17. Ερώτηση 4: Δείγμα ανά Κατηγορία

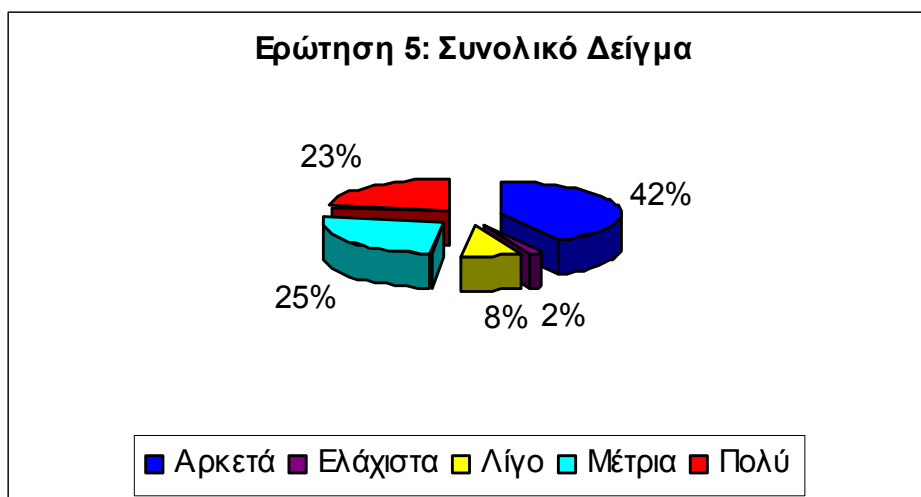
Ειδικότερα, το Διοικητικό Προσωπικό και οι Απόφοιτοι εκδηλώνουν σε ποσοστά που ανέρχονται σε 78% και 62% αντίστοιχα, την θετική κρίση τους (πολύ συν αρκετά) όσον αφορά τη συμβολή του ΕΑΠ στην εξέλιξη τους. Ενώ για τη πρώτη κατηγορία ισχύουν αντικειμενικοί λόγοι που σχεδόν επιβάλλουν τη συγκεκριμένη θεώρηση (λόγω της δεδομένης εάν όχι ταύτισης, τουλάχιστον άμεσης συνάρτησης, της επαγγελματικής εξέλιξης τους με την επαφή τους με το ΕΑΠ), για τη δεύτερη κατηγορία μάλλον είναι απόρροια αναγνώρισης της διεύρυνσης των γνώσεων και δεξιοτήτων και της επακόλουθης αύξησης της απασχολησιμότητας τους, ή εν γένει της προσωπικής τους εμβέλειας, εξαιτίας της επαφής τους με το ΕΑΠ.

Όμως αντίθετα οι Ενεργοί Φοιτητές και ακόμα λιγότερο οι Διδάσκοντες εκδηλώνουν σε ποσοστά της τάξης μόλις του 48,5% και 44,1% αντίστοιχα (πολύ συν αρκετά), την ικανοποίηση τους σχετικά με τη συμβολή του ΕΑΠ στην εξέλιξη τους. Και εάν για τους Φοιτητές το μέτριο αυτό ποσοστό ερμηνεύεται λόγω της αντικειμενικά, σχετικά περιορισμένης δυνατότητας τους να αξιοποιήσουν επαγγελματικά, ή και προσωπικά, τις γνώσεις που αποκτούν στο ΕΑΠ έως ότου αποφοιτήσουν, για δε τους Διδάσκοντες είναι ενδεχομένως απόρροια της σημαντικής ανεξαρτησίας ή αυτονομίας που απολαμβάνουν σε σχέση με τον καθορισμό από το ΕΑΠ των ερευνητικών και εν γένει ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων τους - πέραν του διδακτικού Έργου που υπόκειται στη σαφή καθοδήγηση των διοικητικών οργάνων του Ιδρύματος - και από τις οποίες δραστηριότητες συναρτούν σε μεγαλύτερο βαθμό την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη τους.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5. Κατά πόσο θεωρείτε πως υπάρχει αναγκαιότητα αναπροσαρμογής και βελτίωσης της λειτουργίας και του παρεχόμενου Έργου του ΕΑΠ;

Η θεώρηση ότι επιβάλλονται βελτιωτικές αλλαγές στη λειτουργία του ΕΑΠ είναι αρκετά διαδεδομένη μεταξύ των συμμετεχόντων στην Έρευνα (βλ. Ερώτηση 5: Συνολικό Δείγμα), δεδομένου ότι σχεδόν 2 στους 3 κρίνουν ως αρκετά, ή και ακόμα περισσότερο, αναγκαία τη προσαρμογή της λειτουργίας και του παρεχόμενου Έργου του ΕΑΠ στα νέα δεδομένα και προκλήσεις.

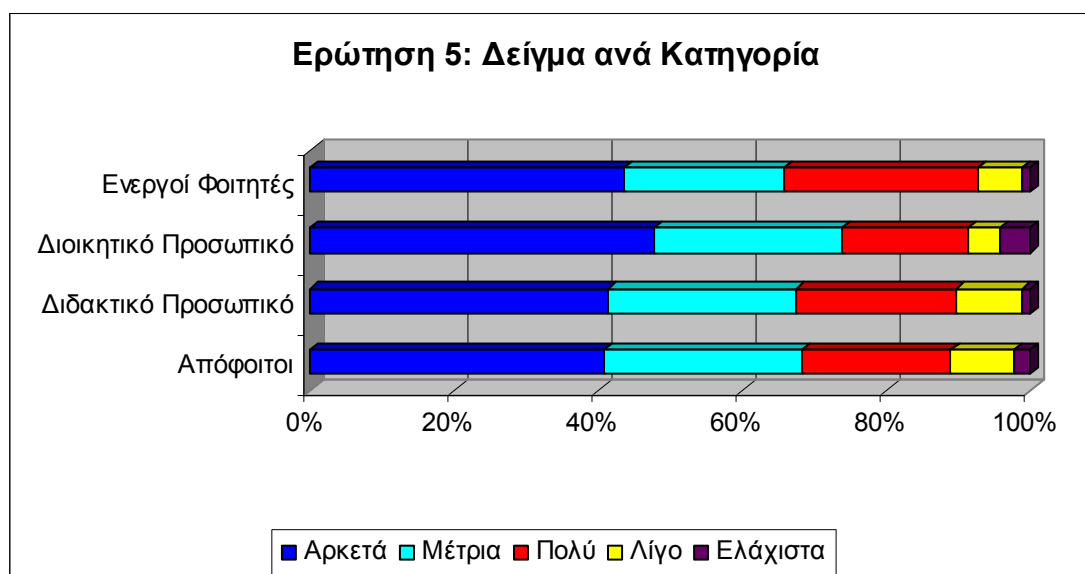
Εικόνα 11.Ερώτηση 5: Συνολικό Δείγμα

Αντίθετα, μόλις 10% των ερωτηθέντων δεν θεωρούν ουσιαστικά απαραίτητη τη βελτίωση του Ιδρύματος (λίγο συν ελάχιστα).

Η θεώρηση των αναγκαίων βελτιωτικών αλλαγών στο ΕΑΠ χαρακτηρίζεται από μεγάλη ομοιογένεια καθώς προσεγγίζεται με περίπου παρόμοιο τρόπο και ένταση και από τις τέσσερις κατηγορίες συμμετεχόντων στην Έρευνα Πεδίου (βλ. Ερώτηση 5: Δείγμα ανά Κατηγορία). Η ομοφωνία που παρατηρείται είναι χαρακτηριστική, έστω και εάν όπως μπορεί βάσιμα να υποθεθεί δεν εξυπακούεται ότι υπάρχει ανάλογη ταύτιση ή συμφωνία στη θεώρηση των γενεσιουργών λόγων ή το ακριβές περιεχόμενο των καίριων βελτιωτικών αλλαγών στο ΕΑΠ, με δεδομένες τις αντικειμενικές διαφορές που υφίστανται στα ζητήματα μείζονος ενδιαφέροντος που εύλογα απασχολούν κάθε κατηγορία συμμετεχόντων.

Διάγραμμα 18. Ερώτηση 5: Δείγμα ανά Κατηγορία

➤ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ Β' ΜΕΡΟΥΣ ΈΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ

Συμπερασματικά, τα αποτελέσματα της Έρευνας στις γενικές (ή κοινές) Ερωτήσεις του Ερωτηματολογίου καταλήγουν στις ακόλουθες διαπιστώσεις ανά Ερώτηση:

1. Η 'εικόνα' του ΕΑΠ καταγράφεται αναμφίβολα ως θετική (Ερώτηση 1) καθώς εκδηλώνονται υψηλά ποσοστά απήχησης του Ιδρύματος σε κάθε κατηγορία συμμετεχόντων. Με σχεδόν αμελητέα ποσοστά αρνητικής θεώρησης του ΕΑΠ στο σύνολο της Έρευνας (λίγο συν ελάχιστα), ως μοναδικές πηγές προβληματισμού προβάλλουν τα ποσοστά του 18-19% που θεωρούν την 'εικόνα' του ΕΑΠ ως μέτρια στις κατηγορίες των Ενεργών Φοιτητών και των Αποφοίτων.
2. Ως ιδιαίτερα υψηλή χαρακτηρίζεται η ανταπόκριση της λειτουργίας του ΕΑΠ στις ανάγκες και προσδοκίες (Ερώτηση 2) των συμμετεχόντων στην Έρευνα ανεξαρτήτου κατηγορίας, στοιχείο που ασφαλώς επεξηγεί, τουλάχιστον μερικώς, την καταγραφείσα τάση στην Ερώτηση 1. Αυστηρότεροι κριτές του ΕΑΠ σε σχέση με την ανταπόκριση στις ανάγκες τους είναι οι Ενεργοί Φοιτητές ενδεχομένως λόγω των υψηλών προσδοκιών που συνοδεύουν συνήθως κάθε σημαντικό και νέο εγχείρημα, όπως αποτελεί η φοίτηση στη τριτοβάθμια Εκπαίδευση για πολλούς από τους Φοιτητές του ΕΑΠ.

3. Είναι σημαντικό ότι το ΕΑΠ διατηρεί τη θετική του εικόνα και καταφέρνει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των εμπλεκομένων με τη λειτουργία του, παρότι -όπως προκύπτει από την Ερώτηση 3- οι δομές, ο εξοπλισμός και εν γένει τα μέσα που διαθέτει δεν δημιουργούν γενικευμένη αίσθηση σαφούς ικανοποίησης στους συμμετέχοντες στην Έρευνα, με την έννοια ότι διευκολύνεται από αυτά η δραστηριότητα τους.

Βέβαια, στη συγκεκριμένη Ερώτηση υπάρχει έντονη διαφοροποίηση μεταξύ κατηγοριών συμμετεχόντων, με τους Διδάσκοντες και το Διοικητικό Προσωπικό μάλλον εύλογα, καθότι συμμετέχουν ή και αποτελούν τις εν λόγω δομές και μέσα λειτουργίας του ΕΑΠ, να εκφράζουν θετικές απόψεις για αυτά σε υψηλά ποσοστά, ενώ οι Απόφοιτοι και, εντονότερα ακόμα, οι Ενεργοί Φοιτητές που αποτελούν τους αποδέκτες και ωφελούμενους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες του ΕΑΠ και με δεδομένες τις ήδη υψηλές προσδοκίες τους, να εκδηλώνουν σε μεγάλο ποσοστό το χαμηλό βαθμό ικανοποίησης από τα μέσα, τις δομές και τον εξοπλισμό του Ιδρύματος.

4. Οι χαρακτηριστικές ιδιότητες και συνθήκες δραστηριοποίησης κάθε κατηγορίας συμμετεχόντων φαίνεται ότι ασκούν καθοριστική επίδραση στην αναγνώριση του βαθμού συμβολής του ΕΑΠ στην επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εμπλεκομένων με τη λειτουργία του Ιδρύματος (Ερώτηση 4), δεδομένου ότι ενώ συνολικά η συμβολή του ΕΑΠ καταγράφεται σε επίπεδα άνω του μετρίου, υπάρχουν μεγάλης κλίμακας διαφοροποιήσεις στις επιμέρους κατηγορίες της Έρευνας. Έτσι το Διδακτικό Προσωπικό και οι Απόφοιτοι αποτιμούν πολύ θετικά τη συμβολή του ΕΑΠ στην εξέλιξη τους, ενώ οι Ενεργοί Φοιτητές και ειδικά οι Διδάσκοντες εκφράζονται με μεγάλη επιφύλαξη για το ζήτημα αυτό.
5. Αντίθετα, μεγάλη ομοφωνία και ομοιογένεια τοποθέτησης μεταξύ κατηγοριών συμμετεχόντων καταγράφεται όσον αφορά την αναγκαιότητα βελτιωτικών αλλαγών και προσαρμογών στη λειτουργία και Έργο του ΕΑΠ (Ερώτηση 5), παρότι είναι πολύ πιθανόν ότι επενεργούν διαφορετικά κριτήρια και στοχεύσεις στη συλλογιστική κάθε κατηγορίας σε σχέση με τις αναγκαίες αλλαγές στο ΕΑΠ.

Γενικά, προκύπτει ότι το ΕΑΠ έχει διαμορφώσει και διατηρεί σημαντικό απόθεμα καλής θέλησης μεταξύ των εμπλεκομένων στη λειτουργία του, χωρίς ωστόσο να απουσιάζουν εξίσου σημαντικά περιθώρια βελτίωσης μέσω παρεμβάσεων που θα ενισχύσουν τις δυνατότητες παροχής υπηρεσιών υψηλού επιπέδου και προστιθέμενης αξίας ώστε να αυξηθεί και η αναγνώριση της ουσιαστικής συμβολής του στις καίριες πτυχές της επαγγελματικής και προσωπικής εξέλιξης όσων συμμετέχουν και επηρεάζονται από τη λειτουργία του ως ΑΕΙ.

2.11.4. Αποτελέσματα Γ' Μέρους – Ειδικές Ερωτήσεις

Ακολούθως παρατίθενται τα αποτελέσματα της Έρευνας Πεδίου στο Γ' Μέρος – Ειδικές Ερωτήσεις ανά Κατηγορία Συμμετέχοντα (Ενεργοί Φοιτητές, Διδακτικό Προσωπικό, Διοικητικό Προσωπικό).

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων έχει ποσοτικό χαρακτήρα και περιλαμβάνει ως τεχνικές την ανάλυση κατανομής (η συχνότητας) και την ανάλυση της Τυπικής απάντησης. Η ανάλυση κατανομής υπολογίζεται με την αναγωγή σε ποσοστιαία μεγέθη του πλήθους των απαντήσεων ανά βαθμίδα (από 1=ελάχιστο έως 5=πολύ) και την αξιολογική εξέταση των συγκεντρώσεων. Η ανάλυση της Τυπικής απάντησης χρησιμοποιεί τα στοιχεία της ποσοστιαίας κατανομής των απαντήσεων για να υπολογίσει την επικρατούσα τιμή μεταξύ των βαθμίδων 1 έως 5 ανά Ερώτηση. Η συγκεκριμένη τεχνική χρησιμοποιείται στην στατιστική ανάλυση κυρίως για ποιοτικές μεταβλητές επιτρέποντας την αξιόπιστη απόδοση ποσοτικών ιδιοτήτων στις τιμές τους.

Διευκρινίζεται ότι στις ενότητες της Έρευνας Πεδίου για τους Ενεργούς Φοιτητές και το Διδακτικό Προσωπικό αξιοποιούνται και οι δύο τεχνικές ανάλυσης ως ανωτέρω, με την χρήση της ανάλυσης της Τυπικής απάντησης να έχει εξειδικευμένο χαρακτήρα, συγκεκριμένα τη διαπίστωση του βαθμού επίδρασης στο φάσμα της κατανομής των απαντήσεων από ανεξάρτητες μεταβλητές που εξετάζονται κατά πόσον αποτελούν προσδιοριστικούς παράγοντες του ζητήματος που τίθεται από το συγκεκριμένο Ερώτημα υπό εξέταση (π.χ., φύλο, απασχολούμενος ή μη, μέλη ΔΕΠ ή ΣΕΠ, κλπ.).

Στη τρίτη ενότητα της Έρευνας Πεδίου, δηλαδή αναφορικά με το Διοικητικό Προσωπικό, χρησιμοποιείται μόνο η ανάλυση της Τυπικής απάντησης δεδομένου ότι το μικρό πλήθος των απαντήσεων αφαιρεί την στατιστική και, επομένως, τη μελετητική χρησιμότητα της ποσοστιαίας αναγωγής τους.

➔ ΕΝΕΡΓΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Στην ενότητα Ερωτημάτων για την ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ το μεγαλύτερο μέρος των Ενεργών Φοιτητών δηλώνει ικανοποιημένο με βάση την εικόνα που προκύπτει από τη συνθετική ανάγνωση των αποτελεσμάτων, δίχως ωστόσο να μην διαπιστώνεται ανάγκη και κάποιων βελτιώσεων στα Προγράμματα σε τομείς οι οποίοι εξειδικεύονται παρακάτω.

Στην ικανοποίηση των Φοιτητών για τα Προγράμματα Σπουδών (ΠΣ) συμβάλουν ιδιαίτερα, με βάση το άθροισμα των θετικών απαντήσεων (σε ποσοστά άνω του 60% απαντούν αθροιστικά ‘αρκετά’ και ‘πολύ’), η ανταπόκριση των Προγραμμάτων στις ανάγκες και προσδοκίες τους καθώς και η αποτελεσματικότητα του Συστήματος των υποχρεωτικών ΘΕ σε σχέση με την επιτυχή ολοκλήρωση της Φοίτησης. Ακολουθούν, κατά φθίνουσα σειρά αλλά σε αρκετά υψηλά ποσοστά (άνω του 49% αθροιστικά ‘αρκετά’ και ‘πολύ’), η πρακτική διάσταση του περιεχομένου και η συνεκτική οργάνωση των ΠΣ που συνεπάγονται την αποτελεσματική και αξιοποιήσιμη επαγγελματικά, αντίστοιχα, λειτουργία του. Επισημαίνεται, ωστόσο, σε σχέση ειδικά με την συνεκτικότητα του ΠΣ, ότι σημαντική μερίδα (σε ποσοστό 40,1%) των Φοιτητών την εκτιμά μόνο ως ‘μέτρια’, στοιχείο δηλωτικό κάποιων αδυναμιών ή ελλείψεων που εντοπίζονται ίσως στη καλή διασύνδεση και ακολουθία μεταξύ ΘΕ.

Ορισμένα κομβικά στοιχεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο ΕΑΠ, τα οποία επιδρούν ανασταλτικά στο βαθμό ικανοποίησης των Φοιτητών από τη Ποιότητα των ΠΣ, είναι, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας, η ύλη των ΘΕ και το χρονοδιάγραμμα Σπουδών. Σε σχέση και με τα δύο αυτά στοιχεία σχεδόν 2 στους 3 Φοιτητές (άθροισμα ποσοστών), εκφράζουν την ανάγκη βελτιωτικών παρεμβάσεων, αφενός μεν αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των ΘΕ, αφετέρου δε ρεαλιστικότερου και ελαστικότερου χρονοδιαγράμματος Σπουδών ώστε να συμβαδίζει με τον προφανώς απαιτητικό φόρτο των εν γένει δραστηριοτήτων τους.

Στον Πίνακα 78 παρουσιάζονται αναλυτικά οι εκτιμήσεις των Ενεργών Φοιτητών για την ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ.

Πίνακας 78. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ

1. Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ	Ελάχιστα 1	Λίγο 2	Μέτρια 3	Αρκετά 4	Πολύ 5
1.1 Αξιολογείστε το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών (σύνολο των ΘΕ) ως προς την πρακτική αξιοποίηση των γνώσεων, δεξιοτήτων και πληροφοριών κατά την επαγγελματική σας πορεία.	6,5%	10,3%	25,1%	48,4%	9,7%
1.2 Πόσο συνεκτικά οργανωμένο είναι το Πρόγραμμα, ώστε να λειτουργεί αποτελεσματικά;	2,7%	8,3%	40,1%	43,1%	5,9%
1.3 Πόσο αποτελεσματικό κρίνετε το Σύστημα προαπαιτούμενων υποχρεωτικών ΘΕ για την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος Σπουδών;	4,1%	7,4%	26,5%	44,8%	17,1%
1.4 Το χρονοδιάγραμμα Σπουδών είναι ρεαλιστικό και ελαστικό; Λαμβάνει υπ' όψιν το φόρτο δραστηριοτήτων σας;	13,3%	21,8%	28,9%	30,1%	5,9%
1.5 Εκτιμάτε πως υπάρχει ανάγκη αναπροσαρμογής κι επικαιροποίησης της ύλης των υπάρχοντων ΘΕ του Προγράμματος Σπουδών;	5,0%	12,7%	18,3%	33,0%	31,0%
1.6 Συνολικά, πιστεύετε πως το Πρόγραμμα Σπουδών ανταποκρίνεται -μέχρι στιγμής- στις αρχικές προσδοκίες και ανάγκες σας;	2,9%	8,0%	27,1%	49,0%	13,0%

Όπως προκύπτει από τον ακόλουθο Πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει τις τιμές της Τυπικής Απάντησης ανά Ερώτηση στην ενότητα για την ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ τόσο στο σύνολο των Ενεργών Φοιτητών όσο και σε σχέση με τα χαρακτηριστικά φύλου και εργασίας τους, υπάρχουν περιορισμένης κλίμακας διαφοροποιήσεις στις απόψεις τους αναφορικά με τα διάφορα Ερωτήματα, με αποτέλεσμα οι διαπιστώσεις από την ανάλυση της κατανομής των απαντήσεων να μην επηρεάζονται σημαντικά από τις μεταβλητές αυτές.

Ειδικότερα, οι πλέον έντονες διαφοροποιήσεις εντοπίζονται μόνο σε σχέση με την Ερώτηση 1.3 για την αποτελεσματικότητα των υποχρεωτικών ΘΕ και με την Ερώτηση 1.5 για την ανάγκη αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των ΘΕ. Στη πρώτη εκ των δύο, οι Γυναίκες και οι Άνεργοι είναι πιο θετικοί στις απόψεις τους σε σχέση με το Σύνολο των Φοιτητών ίσως γιατί επιδοκιμάζουν περισσότερο την καλά συγκροτημένη προσέγγιση στην Εκπαίδευση, ενώ στη δεύτερη περίπτωση οι Άνδρες και οι Άνεργοι παρουσιάζουν σχετικά έντονη αρνητική απόκλιση από την Τυπική Απάντηση του συνόλου των συμμετεχόντων διότι προφανώς έχουν υψηλότερες απαιτήσεις σχετικά με την αμεσότητα εφαρμογής της διδακτέας ύλης των ΘΕ.

Πίνακας 79. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ

ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Ερώτηση 1.1	Ερώτηση 1.2	Ερώτηση 1.3	Ερώτηση 1.4	Ερώτηση 1.5	Ερώτηση 1.6
Σύνολο Συμμετεχόντων	2,96	3,12	2,78	2,64	2,17	2,96
Άνδρες	2,97	3,08	2,74	2,66	1,91	2,92
Γυναίκες	2,95	3,18	2,86	2,61	2,44	3,01
Απασχολούμενοι	2,93	3,15	2,70	2,63	2,25	2,93
Άνεργοι	3,05	3,02	3,01	2,66	1,97	3,06

Στην ενότητα Ερωτημάτων για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών (Διοικητικών & Εκπαιδευτικών) του ΕΑΠ το μεγαλύτερο μέρος των Ενεργών Φοιτητών δηλώνει πολύ ικανοποιημένο με βάση την εικόνα που προκύπτει από τη συνθετική ανάγνωση των αποτελεσμάτων, δίχως ωστόσο να μην διαπιστώνεται και πάλι η ανάγκη συγκεκριμένων αλλαγών σε υπηρεσίες σε έναν τομέα ο οποίος εξειδικεύεται παρακάτω.

Στην ικανοποίηση των Φοιτητών για τις παρεχόμενες υπηρεσίες συμβάλουν με πολύ ουσιαστικό τρόπο και με βάση πάντοτε το άθροισμα των θετικών απαντήσεων (σε ποσοστά άνω του 73% απαντούν αθροιστικά ‘αρκετά’ και ‘πολύ’), η διαθεσιμότητα και αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας με το Διδάσκοντα – Σύμβουλο πρωτίστως και ακολούθως της επικοινωνίας με το Τμήμα Μητρώου. Σε κάπως χαμηλότερα επίπεδα κυμαίνεται η αξιολόγηση από τους Φοιτητές της διαθεσιμότητας και αποτελεσματικότητας της επικοινωνίας με τις λοιπές Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ.

Σε κάθε περίπτωση διαπιστώνεται, με άλλα λόγια, ότι οι πλέον άμεσοι Ιδρυματικοί εκπρόσωποι και συνομιλητές με τους Φοιτητές από πλευράς του ΕΑΠ έχουν υψηλό βαθμό αξιοπιστίας και αποδοχής που αντανακλά ασφαλώς θετικά τόσο στην επιλογή και πρόσληψη των Διδασκόντων, όσο και στην οργάνωση και διοίκηση του Τμήματος Μητρώου.

Στα ίδια υψηλά επίπεδα ικανοποίησης κυμαίνεται και η αναγνώριση της βοήθειας που παρέχουν οι Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (ΟΣΣ) στην κατανόηση του περιεχομένου των ΘΕ, στοιχείο που υπογραμμίζει και πάλι στην σημασία της άμεσης επικοινωνίας. Για τον λόγο ίσως αυτό οι Φοιτητές σε ποσοστά που φθάνουν σχεδόν το 41% (άθροισμα 'ελάχιστα' και 'λίγο') θεωρούν ότι δεν επαρκούν οι προβλεπόμενες ΟΣΣ και ότι θα πρέπει να αυξηθεί ο αριθμός τους. Στο σημείο αυτό αλλά και στην ευρύτερη επιθυμία για διαρκή βελτίωση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών προς αυτούς εντοπίζονται οι λόγοι που οι Φοιτητές σε ποσοστά περίπου 45% θεωρούν ότι υπάρχει αρκετή, ή και ακόμα περισσότερο, ανάγκη για αναδιαμόρφωση γενικά των υπηρεσιών που παρέχει το ΕΑΠ.

Στον Πίνακα 80, παρακάτω, παρουσιάζονται αναλυτικά οι εκτιμήσεις των Ενεργών Φοιτητών για την ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών (Διοικητικών & Εκπαιδευτικών) του ΕΑΠ.

Πίνακας 80. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του ΕΑΠ

2. Ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών (Διοικητικών & Εκπαιδευτικών) προς Φοιτητές	Ελάχιστα 1	Λίγο 2	Μέτρια 3	Αρκετά 4	Πολύ 5
2.1 Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την ανταπόκριση του Τμήματος Μητρώου στα ερωτήματα και, τυχόν, ιδιαίτερα προβλήματα σας.	5,0%	6,2%	15,0%	47,5%	26,3%
2.2 Πόσο διαθέσιμη και αποτελεσματική είναι η επικοινωνία σας με άλλες Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ.	4,4%	8,3%	25,7%	46,3%	15,3%
2.3 Πόσο διαθέσιμη και αποτελεσματική είναι η επικοινωνία σας με τον Διδάσκοντα- Σύμβουλο σας.	1,8%	2,4%	6,8%	46,6%	42,5%
2.4 Πόσο σας βοηθούν οι Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (ΟΣΣ) να κατανοήσετε το περιεχόμενο της ΘΕ.	4,7%	6,5%	17,4%	33,3%	38,1%
2.5 Πιστεύετε πως είναι επαρκής ο προβλεπόμενος αριθμός των ΟΣΣ.	15,9%	24,8%	21,5%	26,8%	10,9%
2.6 Κρίνετε πως υπάρχει, συνολικά, αναγκαιότητα για άμεση αναδιαμόρφωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών του ΕΑΠ.	7,7%	12,1%	35,7%	30,4%	14,2%

Όπως προκύπτει από τον ακόλουθο Πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει τις τιμές της Τυπικής Απάντησης ανά Ερώτηση στην ενότητα για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών (Διοικητικών & Εκπαιδευτικών) του ΕΑΠ τόσο στο σύνολο των Ενεργών Φοιτητών όσο και σε σχέση με τα χαρακτηριστικά φύλου και εργασίας τους, υπάρχουν αναφορικά με τα διάφορα Ερωτήματα πολύ περιορισμένης κλίμακας διαφοροποιήσεις στις απόψεις μεταξύ ανδρών και γυναικών οι οποίες όμως γίνονται αρκετά εντονότερες στις απόψεις που εκφράζονται μεταξύ απασχολουμένων και ανέργων. Τούτο σημαίνει ότι οι διαπιστώσεις από την ανάλυση της κατανομής των απαντήσεων επηρεάζονται σε κάποιο, αλλά σίγουρα διαφορετικό ανά ερώτηση, βαθμό από την μεταβλητή της εργασιακής κατάστασης.

Κατ' αρχήν, οι Άνδρες ενώ είναι σχεδόν πάντοτε συγκριτικά αυστηρότεροι κριτές από τις Γυναίκες Ενεργούς Φοιτητές σε σχέση με την άποψη τους για τη ποιότητα των υπηρεσιών του ΕΑΠ, εντούτοις δεν τείνουν να υποστηρίξουν εντονότερα σε σχέση με τις Γυναίκες συναδέλφους τους την ανάγκη για βελτιωτικές παρεμβάσεις στις υπηρεσίες του ΕΑΠ.

Η επίδραση της εργασιακής κατάστασης του Φοιτητή στις απόψεις του για την ποιότητα των υπηρεσιών είναι σαφώς εντονότερη, με τους ΑνΈργους να εκφράζουν με μεγαλύτερη οξύτητα την μη-ικανοποίηση τους στα Ερωτήματα για την ανταπόκριση, αποτελεσματικότητα και επάρκεια επιμέρους συντελεστών (επικοινωνία με Τμήμα Μητρώου και Διδάσκοντα-Σύμβουλο, ποσότητα ΟΣΣ) της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Αντίθετα, οι Απασχολούμενοι φαίνονται λιγότερο ικανοποιημένοι από την αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας τους με τις λοιπές Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ και την συμβολή των ΟΣΣ στη κατανόηση της ΘΕ.

Πίνακας 81. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του ΕΑΠ

ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Ερώτηση 2.1	Ερώτηση 2.2	Ερώτηση 2.3	Ερώτηση 2.4	Ερώτηση 2.5	Ερώτηση 2.6
Σύνολο Συμμετεχόντων	2,53	2,83	2,13	2,03	2,37	2,60
Άνδρες	2,49	2,79	2,06	1,95	2,38	2,58
Γυναίκες	2,59	2,89	2,23	2,12	2,36	2,61
Απασχολούμενοι	2,61	2,78	2,23	2,01	2,41	2,68
Άνεργοι	2,27	2,98	1,85	2,10	2,28	2,40

Στην ενότητα Ερωτημάτων για την ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ οι Ενεργοί Φοιτητές εκδηλώνουν την περιορισμένη ή και την μη-ικανοποίηση τους από αυτό, ανάλογα με τη συγκεκριμένη πτυχή του υλικού που εξετάζει η κάθε ερώτηση, ενώ διαπιστώνεται υψηλή συγκέντρωση απόψεων σε σχέση με την άμεση αναγκαιότητα βελτιωτικών αλλαγών στο σύνολο του διδακτικού πακέτου.

Τα περισσότερα προβλήματα διαπιστώνονται, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας, στη πληρότητα του εκπαιδευτικού πακέτου δεδομένου ότι σε ποσοστό λιγότερο του 20,0% οι Φοιτητές τη θεωρούν ως αρκετή ή και περισσότερο, με συνέπεια να προσφεύγουν σε εκπαιδευτικά βοηθήματα εκτός εκείνων που παρέχονται από το ΕΑΠ. Η εικόνα παραμένει μη-ικανοποιητική αναφορικά με τις απόψεις τους σε σχέση με την κατανόηση του διδακτικού πακέτου καθώς λιγότερο του 30% των Φοιτητών τη θεωρεί ως αρκετή ή και περισσότερο, ενώ βελτιώνεται άλλα όχι σημαντικά καθώς η μεγάλη πλειοψηφία των Φοιτητών θεωρούν ότι τα βιβλία και άλλα εκπαιδευτικά υλικά που παρέχει το ΕΑΠ παρουσιάζουν μεταξύ μετρίου και αρκετού βαθμού ανταπόκρισης στο ακαδημαϊκό επίπεδο τους.

Εξίσου επικριτικοί εμφανίζονται οι Φοιτητές ως προς την ποιότητα ειδικά του έντυπου υλικού, με λογικό επακόλουθο το εκπαιδευτικό υλικό να αξιολογείται συνολικά ως μέτριο, θεώρηση η οποία εύλογα οδηγεί στην επισήμανση, σε ποσοστά που αγγίζουν το 80% (άθροισμα 'αρκετά' και 'πολύ'), σχετικά με την ανάγκη άμεσων παρεμβάσεων με σκοπό τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού.

Στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι εκτιμήσεις των Ενεργών Φοιτητών για την ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ.

Πίνακας 82. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ

3. Ποιότητα Εκπαιδευτικού Υλικού	Ελάχιστα	Λίγο	Μέτρια	Αρκετά	Πολύ
	1	2	3	4	5
3.1 Σε τι βαθμό θεωρείτε πως το εκπαιδευτικό πακέτο (έντυπο, εναλλακτικό υποστηρικτικό υλικό, παράλληλα κείμενα) είναι πλήρες, ώστε να μη χρειάζεται προσφυγή σε περαιτέρω εκπαιδευτικά βοηθήματα.	18,3%	26,3%	37,5%	15,9%	2,1%
3.2 Θεωρείτε πως το παρεχόμενο διδακτικό πακέτο είναι κατανοητό.	9,1%	23,3%	38,6%	23,9%	5,0%
3.3 Ειδικότερα ως προς το έντυπο υλικό, κρίνετε πως υπάρχουν κενά, ασάφειες ή, κατά την κρίση σας, σημαντικές παραλείψεις περιπτωσιακών μελετών (παραδείγματα πραγματικών περιπτώσεων).	6,8%	20,4%	29,5%	31,6%	11,8%
3.4 Ανταποκρίνεται το διδακτικό πακέτο στο ακαδημαϊκό σας επίπεδο.	5,6%	12,1%	37,2%	39,2%	5,9%
3.5 Πώς θα αξιολογούσατε, συνολικά, το παρεχόμενο εκπαιδευτικό υλικό.	4,7%	16,8%	50,1%	26,0%	2,4%
3.6 Κρίνετε, συνολικά, πως υπάρχει άμεση ανάγκη για επικαιροποίηση των Τόμων ή άλλων διορθωτικών παρεμβάσεων στο σύνολο του διδακτικού πακέτου (συμπεριλαμβανομένων των CDs, DVDs & παράλληλων κειμένων).	2,7%	4,4%	13,3%	38,1%	41,6%

Όπως προκύπτει από τον ακόλουθο Πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει τις τιμές της Τυπικής Απάντησης ανά Ερώτηση στην ενότητα για την ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ τόσο στο σύνολο των Ενεργών Φοιτητών όσο και σε σχέση με τα χαρακτηριστικά φύλου και εργασίας τους, υπάρχουν αναφορικά με τα διάφορα Ερωτήματα αρκετά εμφανείς διαφοροποιήσεις στις απόψεις μεταξύ ανδρών και γυναικών οι οποίες όμως γίνονται ακόμα εντονότερες στις απόψεις που εκφράζονται μεταξύ απασχολουμένων και ανέργων .

Τούτο σημαίνει ότι οι διαπιστώσεις από την ανάλυση της κατανομής των απαντήσεων επηρεάζονται σε κάποιο, αλλά σίγουρα διαφορετικό ανά ερώτηση, βαθμό από τις μεταβλητές του φύλου και της εργασιακής κατάστασης.

Το φύλο αποτελεί παράγοντα διαφοροποίησης κυρίως σε σχέση με τη πληρότητα τόσο του εκπαιδευτικού (Ερώτηση 3.1) όσο και του έντυπου υλικού (Ερώτηση 3.3), καθώς και στη ανταπόκριση του διδακτικού πακέτου στο ακαδημαϊκό επίπεδο των Φοιτητών (Ερώτηση 3.4). Στις πρώτες δύο εκ των ανωτέρω Ερωτήσεων οι Γυναίκες είναι αυστηρότεροι κριτές του διδακτικού υλικού του ΕΑΠ από τους Άντρες, με τους ρόλους τους να αντιστρέφονται όσον αφορά τη τρίτη Ερώτηση.

Η εργασιακή κατάσταση φαίνεται ότι επιδρά καθ' ομοίμορφο τρόπο σε όλες τις επιμέρους πτυχές της ποιότητας του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ που εξετάζονται στη παρούσα Έρευνα δεδομένου ότι σε όλες τις Ερωτήσεις οι Άνεργοι προκύπτουν ότι είναι αρκετά αυστηρότεροι στις απόψεις τους έναντι των Απασχολούμενων.

Πίνακας 83. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ

ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Ερώτηση 3.1	Ερώτηση 3.2	Ερώτηση 3.3	Ερώτηση 3.4	Ερώτηση 3.5	Ερώτηση 3.6
Σύνολο Συμμετεχόντων	2,47	2,67	2,62	2,98	2,93	2,04
Άνδρες	2,55	2,71	2,75	2,89	2,91	2,01
Γυναίκες	2,37	2,64	2,48	3,06	2,96	2,08
Απασχολούμενοι	2,52	2,75	2,69	2,99	2,98	2,13
Άνεργοι	2,32	2,45	2,44	2,95	2,77	1,76

Από τα δεδομένα της Έρευνας μεταξύ Ενεργών Φοιτητών για την ποιότητα των εκπαιδευτικών μέσων και υποδομών του ΕΑΠ προκύπτει μια ικανοποιητική εικόνα σε σχέση με τη λειτουργικότητα και διαθεσιμότητα των μέσων, ωστόσο και πάλι εκφράζεται η ανάγκη ή επιθυμία για βελτιώσεις και αναβαθμίσεις στα εκπαιδευτικά μέσα.

Ειδικότερα, το 60% των Φοιτητών θεωρεί ότι τα παρεχόμενα μέσα και υποδομές διευκολύνουν σε μέτριο βαθμό ή αρκετά τη μελετητική τους δραστηριότητα, ενώ κρίνεται ιδιαίτερα θετική, αφού σε ποσοστά άνω του 75% τη θεωρούν αρκετά ή πολύ αποτελεσματική, η λειτουργία των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας.

Η προσβασιμότητα στη ψηφιακή Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ που είναι καίριας σημασίας για την εξ' αποστάσεως Εκπαίδευση θεωρείται από τη πλειοψηφία των Φοιτητών (61%) μέτρια ή αρκετά άμεσα και εύκολα προσβάσιμη, ενώ παρόμοια άποψη εκφράζεται από μεγαλύτερο ποσοστό Φοιτητών (77%) και σε σχέση με την επάρκεια και καταλληλότητα του Οδηγού Σπουδών και Μελέτης. Επίσης, είναι ιδιαίτερα θετικό στοιχείο για το ΕΑΠ ότι μόνο περίπου 21% των Φοιτητών θεωρούν ότι αρκετά ή πολύ συχνά υπάρχουν προβλήματα σύνδεσης με το ψηφιακό δίκτυο του Ιδρύματος. Παρά ταύτα, και πάλι τα ποσοστά των Φοιτητών που θεωρούν αρκετά ή πολύ σκόπιμη την αναβάθμιση των εκπαιδευτικών μέσων και νέων τεχνολογιών του ΕΑΠ είναι υψηλά (62,5%), εκφράζοντας ίσως τις υψηλές απαιτήσεις και την επιθυμία τους για συνεχή βελτίωση των κύριων «πελατών» του ΕΑΠ.

Στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι εκτιμήσεις των Ενεργών Φοιτητών για την ποιότητα εκπαιδευτικών μέσων και υποδομών του ΕΑΠ.

Πίνακας 84. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Εκπαιδευτικών Μέσων & Υποδομών του ΕΑΠ

4. Ποιότητα εκπαιδευτικών μέσων & υποδομών	Ελάχιστα 1	Λίγο 2	Μέτρια 3	Αρκετά 4	Πολύ 5
4.1 Τα παρεχόμενα εκπαιδευτικά μέσα (υποστηρικτικό & ηλεκτρονικό υλικό) και υποδομές (πχ διαθέσιμα εργαστήρια) διευκολύνουν τη μελετητική σας δραστηριότητα	15,9%	19,2%	31,9%	28,0%	5,0%
4.2 Πως κρίνετε την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας (τηλέφωνο, fax, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)	2,1%	3,8%	17,7%	52,8%	23,6%
4.3 Υπάρχει άμεση και εύκολη προσβασιμότητα στην ψηφιακή Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ	17,4%	15,0%	28,3%	32,7%	6,5%
4.4 Συναντάτε, συχνά, τεχνικά προβλήματα κατά την επαφή σας με το Δίκτυο του ΕΑΠ (ανενεργά links/ μη εμφάνιση κρίσιμων εικόνων κτλ)	29,5%	23,9%	25,7%	14,7%	6,2%
4.5 Θεωρείτε ότι ο Οδηγός Σπουδών/ Οδηγοί Μελέτης κι άλλες κρίσιμες πληροφορίες, όπως αυτές παρουσιάζονται στο Internet- Δίκτυο ΕΑΠ, σας δίνει επαρκείς και κατάλληλες πληροφορίες	2,7%	9,7%	35,7%	41,3%	10,6%
4.6 Συνολικά, κρίνετε πως χρήζουν αναβάθμισης τα παρεχόμενα οπτικοακουστικά εκπαιδευτικά μέσα και οι νέες τεχνολογίες του ΕΑΠ	5,3%	8,6%	23,6%	39,2%	23,3%

Όπως προκύπτει από τον ακόλουθο Πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει τις τιμές της Τυπικής Απάντησης ανά Ερώτηση στην ενότητα για την ποιότητα των εκπαιδευτικών μέσων & υποδομών του ΕΑΠ τόσο στο σύνολο των Ενεργών Φοιτητών όσο και σε σχέση με τα χαρακτηριστικά φύλου και εργασίας τους, υπάρχουν περιορισμένης κλίμακας διαφοροποιήσεις στις απόψεις τους αναφορικά με τα διάφορα Ερωτήματα, με αποτέλεσμα οι διαπιστώσεις από την ανάλυση της κατανομής των απαντήσεων να μην επηρεάζονται σημαντικά από τις μεταβλητές αυτές.

Οι μοναδικές διαφοροποιήσεις αξιολογής κλίμακας εντοπίζονται στην μεγαλύτερη αυστηρότητα των ανέργων έναντι των Απασχολούμενων στο ζήτημα της αποτελεσματικής λειτουργίας των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας (Ερώτημα 4.2), αλλά και όσον αφορά την επάρκεια του Οδηγού Σπουδών όπως παρουσιάζεται στο Διαδίκτυο, Ερώτηση (4.5) στην οποία οι Απασχολούμενοι εκφράζονται με λιγότερο ικανοποίηση από τους ανέργους. Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών Φοιτητών δεν σημειώνονται σημαντικές διαφορές στις απόψεις τους πέραν της σχετικής με την ανάγκη αναβάθμισης των μέσων, Ερώτηση (4.6) στην οποία οι Άνδρες τοποθετούνται πιο εμφαντικά υπέρ των βελτιωτικών αλλαγών.

Πίνακας 85. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Ενεργών Φοιτητών - Ποιότητα των Εκπαιδευτικών Μέσων & Υποδομών του ΕΑΠ

ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Ερώτηση 4.1	Ερώτηση 4.2	Ερώτηση 4.3	Ερώτηση 4.4	Ερώτηση 4.5	Ερώτηση 4.6
Σύνολο Συμμετεχόντων	2,62	2,74	2,63	2,13	2,94	2,50
Άνδρες	2,63	2,69	2,60	2,07	2,91	2,59
Γυναίκες	2,61	2,81	2,66	2,21	2,98	2,40
Απασχολούμενοι	2,65	2,79	2,61	2,17	2,89	2,52
Άνεργοι	2,52	2,60	2,69	2,02	3,09	2,44

➔ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Από τα αποτελέσματα της Έρευνας μεταξύ Διδασκόντων για την ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ προκύπτει μια γενικά θετική εικόνα η οποία οφείλεται, κυρίως, στην αποτελεσματικότητα των υποχρεωτικών ΘΕ και την επάρκεια τόσο του ΠΣ συνολικά όσο και του ισχύοντος εξεταστικού συστήματος ειδικότερα.

Αναλυτικά, το 81% του Διδακτικού Προσωπικού θεωρεί μεν ότι τα ΠΣ είναι μέτρια ή αρκετά συνεκτικά οργανωμένα και λίγο λιγότεροι (73,1%) να εκφράζουν την ίδια άποψη για την επάρκεια των διαδικασιών αξιολόγησης και αναθεώρησης των ΠΣ, ωστόσο η μεγάλη πλειοψηφία τους (σε ποσοστά άνω του 71%) κρίνει από αρκετά έως πολύ, την αποτελεσματικότητα των προαπαιτούμενων ΘΕ σε σχέση με την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΣ, την διαφάνεια και αντικειμενικότητα του εξεταστικού συστήματος ως αξιολογικής διαδικασίας που προσδίδει προστιθέμενη αξία στους Φοιτητές, όσο και την ανταπόκριση των ΠΣ στο ακαδημαϊκό επίπεδο που θεωρείται επαρκές. Τέλος, οι Διδάσκοντες τείνουν να συμφωνήσουν με τους Φοιτητές αναφορικά με την ύπαρξη ανάγκης (σε ποσοστά 69% περίπου την κρίνουν αρκετά έως πολύ αναγκαία) αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των ΘΕ.

Στον Πίνακα 86, παρακάτω, παρουσιάζονται αναλυτικά οι εκτιμήσεις του Διδακτικού Προσωπικού για την ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ.

Πίνακας 86. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ

1. Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ	Ελάχιστα 1	Λίγο 2	Μέτρια 3	Αρκετά 4	Πολύ 5
1.1 Πόσο συνεκτικά οργανωμένα είναι τα Προγράμματα, ώστε να τρέχουν ομαλά και να είναι αποτελεσματικά	0,9%	5,1%	27,2%	53,8%	13,0%
1.2 Κρίνετε ότι οι διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης των Προγραμμάτων Σπουδών είναι επαρκείς και εφαρμόζονται αποτελεσματικά	8,2%	14,8%	42,0%	31,1%	3,9%
1.3 Πόσο αποτελεσματικό κρίνετε το Σύστημα προαπαιτούμενων υποχρεωτικών ΘΕ για την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος Σπουδών	2,1%	6,0%	19,3%	45,9%	26,6%
1.4 Εκτιμάτε πως υπάρχει ανάγκη αναπροσαρμογής κι επικαιροποίησης της ύλης των υπαρχόντων ΘΕ του Προγράμματος Σπουδών	3,6%	10,0%	18,1%	36,3%	32,0%
1.5 Θεωρείτε ότι, κατά το υπάρχον εξεταστικό σύστημα, διασφαλίζεται η διαφάνεια, αντικειμενικότητα της αξιολογικής διαδικασίας και η προστιθέμενη αξία για τους Φοιτητές	1,8%	5,4%	15,1%	46,8%	30,8%
1.6 Συνολικά, πιστεύετε πως το Πρόγραμμα Σπουδών ανταποκρίνεται σε επαρκές ακαδημαϊκό επίπεδο	1,8%	6,9%	19,9%	52,0%	19,3%

Όπως προκύπτει από τον ακόλουθο Πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει τις τιμές της Τυπικής Απάντησης ανά Ερώτηση στην ενότητα για την ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ τόσο στο σύνολο του Διδακτικού Προσωπικού όσο και σε σχέση με τα χαρακτηριστικά φύλου και το είδος της σχέσης εργασίας τους με το ΕΑΠ, υπάρχουν αρκετά σημαντικής κλίμακας διαφοροποιήσεις στις απόψεις τους αναφορικά με τα επιμέρους Ερωτήματα, με αποτέλεσμα οι διαπιστώσεις από την ανάλυση της κατανομής των απαντήσεων να θεωρούνται ότι επηρεάζονται επίσης αρκετά από τις μεταβλητές αυτές.

Η κατεύθυνση της επίδρασης αυτής γίνεται άμεσα αντιληπτή σε σχέση ειδικά με την μεταβλητή της εργασιακής σχέσης δεδομένου ότι σε κάθε Ερώτηση της συγκεκριμένης ενότητας της Έρευνας τα Μέλη ΔΕΠ εκφράζουν μεγαλύτερη ικανοποίηση από ότι τα Μέλη ΣΕΠ για την ποιότητα των ΠΣ.

Αντίθετα, το φύλο ως μεταβλητή φαίνεται ότι επηρεάζει τη διαμόρφωση απόψεων ειδικά σε 3 Ερωτήματα, με τις Γυναίκες Διδάσκοντες να κρίνουν με υψηλότερα ποσοστά ικανοποίησης την καλή οργάνωση των ΠΣ (Ερώτηση 1.1) και την αντικειμενικότητα του εξεταστικού συστήματος (Ερώτηση 1.5), ενώ οι Άνδρες συνάδελφοι τους εκφράζουν υψηλότερα ποσοστά ικανοποίησης σε σχέση με το Σύστημα προαπαιτούμενων ΘΕ (Ερώτηση 1.3).

Πίνακας 87. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ

ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Ερώτηση 1.1	Ερώτηση 1.2	Ερώτηση 1.3	Ερώτηση 1.4	Ερώτηση 1.5	Ερώτηση 1.6
Σύνολο Συμμετεχόντων	3,75	3,09	3,86	3,82	3,25	3,80
Άνδρες	3,69	3,07	3,92	3,85	2,99	3,80
Γυναίκες	3,83	3,10	3,79	3,77	3,53	3,79
Μέλη ΣΕΠ	3,73	3,09	3,91	3,81	3,96	3,80
Μέλη ΔΕΠ	4,11	3,56	4,22	4,00	4,33	4,11

Από τα αποτελέσματα της Έρευνας μεταξύ Διδασκόντων για την ποιότητα των Υπηρεσιών του ΕΑΠ προκύπτει μια σαφής και πολύ θετική εικόνα η οποία αντανακλά ασφαλώς την πεποίθηση τους ότι η διοικητική μέριμνα που τους παρέχεται τους διευκολύνει ουσιαστικά στο απαιτητικό Έργο τους.

Ειδικότερα, με πολύ υψηλά ποσοστά (της τάξης του 86,7%) οι Διδάσκοντες κρίνουν ως αρκετά η και πολύ αποτελεσματική την επικοινωνία τους με τις Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ, ενώ εκφράζονται ιδιαίτερα θετικά σε σχέση με τον προγραμματισμό του διδακτικού Έργου από τα αρμόδια όργανα του ΕΑΠ. Συγκεκριμένα, το 77% δηλώνει ότι οι μαθησιακοί στόχοι και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των ΠΣ είναι αρκετά έως πολύ γνωστοποιημένοι στους Διδάσκοντες εξ' αρχής και το 79% θεωρεί ότι ο σχεδιασμός της δομής του χρονοδιαγράμματος των ΠΣ είναι αρκετά έως πολύ ορθολογικός.

Στα ίδια περίπου πλαίσια από πλευράς συγκέντρωσης και ομοιογένειας κινείται και η άποψη τους ότι ο προβλεπόμενος αριθμός των ΟΣΣ είναι επαρκής, με την έννοια ότι ανταποκρίνεται στις μαθησιακές ανάγκες των Φοιτητών. Επίσης, οι Διδάσκοντες θεωρούν σε πολύ υψηλό ποσοστό (83,7%), ως ελάχιστο το ενδεχόμενο να κληθούν να διδάξουν ΘΕ μη-συμβατή με το γνωστικό αντικείμενο τους, ζήτημα που αν είχε υπόσταση ασφαλώς θα φανέρωνε κάποια αστοχία προγραμματισμού από πλευράς ΕΑΠ.

Στον Πίνακα 88 παρουσιάζονται αναλυτικά οι εκτιμήσεις του Διδακτικού Προσωπικού για την ποιότητα των Υπηρεσιών του ΕΑΠ.

Πίνακας 88. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του ΕΑΠ

2. Ποιότητα των Υπηρεσιών του ΕΑΠ	Ελάχιστα 1	Λίγο 2	Μέτρια 3	Αρκετά 4	Πολύ 5
2.1 Πόσο άμεσα διαθέσιμη και αποτελεσματική είναι η επικοινωνία σας με Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ	0,6%	2,7%	10,0%	43,2%	43,5%
2.2 Είναι γνωστοποιημένοι εξ' αρχής -εκ των Διοικητικών Οργάνων- οι μαθησιακοί στόχοι των Προγραμμάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα	2,1%	3,9%	16,9%	44,4%	32,6%
2.3 Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος (χρονοδιάγραμμα Προγραμμάτων Σπουδών) των ΘΕ, όπως σχεδιάζεται από τις αρμόδιες Γραμματείες	1,2%	2,4%	17,5%	51,7%	27,2%
2.4 Πιστεύετε πως είναι επαρκής (για όφελος των Φοιτητών) ο προβλεπόμενος αριθμός των ΟΣΣ	0,6%	8,2%	17,5%	43,5%	30,2%
2.5 Σας έτυχε ποτέ να 'διδάξετε' ΘΕ που δεν εμπίπτει στο ιδιαίτερο γνωστικό σας αντικείμενο	83,7%	8,8%	5,4%	1,8%	0,3%
2.6 Κρίνετε πως υπάρχει, συνολικά, αναγκαιότητα για άμεση αναδιאμόρφωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών του ΕΑΠ	14,8%	24,5%	33,5%	21,1%	6,0%

Όπως προκύπτει από τον ακόλουθο Πίνακα 83, ο οποίος παρουσιάζει τις τιμές της Τυπικής Απάντησης ανά Ερώτηση στην ενότητα για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών (Διοικητικών & Εκπαιδευτικών) του ΕΑΠ τόσο του Διδακτικού Προσωπικού όσο και σε σχέση με τα χαρακτηριστικά φύλου και σχέσης εργασίας τους με το ΕΑΠ, υπάρχουν και πάλι αρκετά σημαντικής κλίμακας διαφοροποιήσεις στις απόψεις τους αναφορικά με τα επιμέρους Ερωτήματα, με αποτέλεσμα οι διαπιστώσεις από την ανάλυση της κατανομής των απαντήσεων να θεωρούνται ότι επηρεάζονται αρκετά από τις μεταβλητές αυτές.

Η κατεύθυνση της επίδρασης του είδους της εργασιακής σχέσης γίνεται και πάλι εύκολα αντιληπτή, όμως σε τούτη την ενότητα Ερωτήσεων είναι η σειρά των Μελών ΣΕΠ να εκφράσουν συγκριτικά μεγαλύτερη ικανοποίηση για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του ΕΑΠ από ότι τα Μέλη ΔΕΠ, με μοναδική εξαίρεση το ζήτημα της επικοινωνίας τους με τις Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ.

Το φύλο ως μεταβλητή φαίνεται ότι επηρεάζει τη διαμόρφωση απόψεων ειδικά σε τρία Ερωτήματα, με τις Γυναίκες Διδάσκοντες να κρίνουν με υψηλότερα ποσοστά ικανοποίησης την επικοινωνία τους με τις Διοικητικές Υπηρεσίες (Ερώτηση 2.1), ενώ οι Άνδρες συνάδελφοι τους εκφράζουν υψηλότερα ποσοστά ικανοποίησης σε σχέση με τον προβλεπόμενο αριθμό των ΟΣΣ (Ερώτηση 2.3), καθώς επίσης είναι περισσότερο κατηγορηματικοί ως προς την αναγκαιότητα κάποιων βελτιωτικών στις υπηρεσίες του ΕΑΠ.

Πίνακας 89. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του ΕΑΠ

ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Ερώτηση 2.1	Ερώτηση 2.2	Ερώτηση 2.3	Ερώτηση 2.4	Ερώτηση 2.5	Ερώτηση 2.6
Σύνολο Συμμετεχόντων	4,31	4,03	4,00	3,91	1,25	2,75
Άνδρες	4,20	3,99	4,04	4,00	1,27	2,85
Γυναίκες	4,44	4,08	3,94	3,80	1,23	2,63
Μέλη ΣΕΠ	4,24	4,03	4,03	3,96	1,27	2,78
Μέλη ΔΕΠ	4,56	3,89	3,89	3,78	1,00	2,22

Από τα αποτελέσματα της Έρευνας μεταξύ Διδασκόντων για την ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ προκύπτει εικόνα χαμηλής ικανοποίησης καθώς και ανάγκη άμεσων βελτιωτικών παρεμβάσεων, στοιχεία που αναδείχθηκαν καθ' όμοιο τρόπο και από την ενότητα της Έρευνας για τους Ενεργούς Φοιτητές.

Ειδικότερα, η αξιολογική εικόνα που προκύπτει σχετικά τόσο με την πληρότητα του εκπαιδευτικού υλικού περιλαμβανομένων των παράλληλων κειμένων, όσο και με τα κενά ή ασάφεια του έντυπου υλικού, είναι μέτριας ικανοποίησης, δεδομένου ότι η πλειοψηφία των Διδασκόντων τοποθετείται, περίπου ισοκατανεμημένη, μεταξύ λίγο, μέτρια και αρκετά στις απαντήσεις τους αναφορικά με τα συγκεκριμένα ζητήματα. Η συνολική εικόνα βελτιώνεται σε κάποιο βαθμό αναφορικά με τη κρίση των Διδασκόντων σχετικά με την δυνατότητα κατανόησης του παρεχόμενου διδακτικού υλικού, την ενθάρρυνση των Φοιτητών στην ερευνητική δραστηριότητα μέσω της βιβλιογραφίας που παρέχεται στα πλαίσια των μαθημάτων και τη συνολική επάρκεια του διδακτικού υλικού σε σχέση με το ακαδημαϊκό επίπεδο και δυνατότητες των Φοιτητών στους οποίους απευθύνεται. Ωστόσο, γίνεται πολύ σαφές, μέσα από τις απαντήσεις, η πλειοψηφούσα άποψη του Διδακτικού Προσωπικού ότι το εκπαιδευτικό υλικό χρήζει άμεσης επικαιροποίησης και άλλων βελτιώσεων.

Στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι εκτιμήσεις του Διδακτικού Προσωπικού για την ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ.

Πίνακας 90. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ

3. Ποιότητα Εκπαιδευτικού Υλικού	Ελάχιστα 1	Λίγο 2	Μέτρια 3	Αρκετά 4	Πολύ 5
3.1 Σε τι βαθμό θεωρείτε πως το εκπαιδευτικό πακέτο (έντυπο, εναλλακτικό υποστηρικτικό υλικό & παράλληλα κείμενα) είναι πλήρες, ώστε να μη χρειάζεται προσφυγή των Φοιτητών σε περαιτέρω εκπαιδευτικά βοηθήματα	10,9%	22,1%	32,3%	28,1%	6,6%
3.2 Ειδικότερα ως προς το έντυπο υλικό, υπάρχουν κενά, ασάφειες ή, κατά την κρίση σας, σημαντικές παραλείψεις (για παράδειγμα περιπτώσιακών μελετών)	13,0%	16,3%	27,2%	29,0%	14,5%
3.3 Θεωρείτε πως το παρεχόμενο διδακτικό πακέτο είναι κατανοητό	3,0%	7,6%	29,3%	44,4%	15,7%
3.4 Σε ποιο βαθμό κρίνετε ότι, μέσα από την αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας, μεθοδεύεται η προώθηση και καλλιέργεια των Φοιτητών στην ερευνητική δραστηριότητα	6,3%	10,6%	13,0%	27,8%	42,3%
3.5 Πώς θα αξιολογούσατε, συνολικά, το παρεχόμενο εκπαιδευτικό υλικό, συναρτήσει του ακαδημαϊκού επιπέδου αυτών στους οποίους, κάθε φορά, απευθύνεται	3,0%	10,9%	34,4%	39,9%	11,8%
3.6 Συνολικά, πιστεύετε πως υπάρχει άμεση ανάγκη για επικαιροποίηση των Τόμων ή άλλων διορθωτικών παρεμβάσεων στο διδακτικό πακέτο (συμπεριλαμβανομένων των CDs, DVDs & παράλληλων κειμένων)	5,1%	5,4%	19,0%	30,8%	39,6%

Όπως προκύπτει από τον ακόλουθο Πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει τις τιμές της Τυπικής Απάντησης ανά Ερώτηση στην ενότητα για την ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ τόσο του Διδακτικού Προσωπικού όσο και σε σχέση με τα χαρακτηριστικά φύλου και σχέσης εργασίας τους με το ΕΑΠ, υπάρχουν και σαφείς διαφοροποιήσεις στις απόψεις τους αναφορικά με τα επιμέρους Ερωτήματα, με αποτέλεσμα οι διαπιστώσεις από την ανάλυση της κατανομής των απαντήσεων να θεωρούνται ότι επηρεάζονται σε κάποιο βαθμό από τις μεταβλητές αυτές.

Η κατεύθυνση της επίδρασης είτε του φύλου, είτε του είδους της εργασιακής σχέσης στις απόψεις του Διδακτικού Προσωπικού δεν είναι ομοιόμορφη όπως στις προγενέστερες ενότητες Ερωτήσεων αλλά μεταβάλλεται ανάλογα με την Ερώτηση.

Ειδικότερα, σε σχέση με την πληρότητα του εκπαιδευτικού πακέτου (Ερώτηση 3.1) αξιοσημείωτη θετική διαφοροποίηση παρουσιάζουν οι απόψεις των μελών ΔΕΠ, ενώ σε σχέση ειδικά με τη ποιότητα του έντυπου υλικού (Ερώτηση 3.2) οι Γυναίκες Διδάσκοντες και τα μέλη ΣΕΠ εκφράζουν συγκριτικά λιγότερη ικανοποίηση από το μέσο όρο. Η ακριβώς αντίθετη διάταξη στα χαρακτηριστικά των λιγότερο ικανοποιημένων (δηλαδή είναι Άνδρες και Μέλη ΔΕΠ) παρατηρείται όσον αφορά τη κατανόηση του διδακτικού υλικού (Ερώτηση 3.3), ενώ η τελευταία σημαντική διαφοροποίηση εντοπίζεται σε σχέση με την χρήση βιβλιογραφίας (Ερώτηση 3.4) για την οποία οι Άνδρες Διδάσκοντες και τα Μέλη ΣΕΠ κρίνουν ότι ενθαρρύνουν μεν τους Φοιτητές σε ερευνητική δραστηριότητα αλλά σε ποσοστά που υπολείπονται το μέσου όρου ικανοποίησης.

Πίνακας 91. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Υλικού του ΕΑΠ

ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Ερώτηση 3.1	Ερώτηση 3.2	Ερώτηση 3.3	Ερώτηση 3.4	Ερώτηση 3.5	Ερώτηση 3.6
Σύνολο Συμμετεχόντων	2,98	3,12	3,66	3,94	3,49	3,92
Άνδρες	3,00	3,20	3,58	3,82	3,44	3,98
Γυναίκες	2,95	3,03	3,75	4,09	3,54	3,85
Μέλη ΣΕΠ	2,97	3,14	3,63	3,92	3,48	3,91
Μέλη ΔΕΠ	3,22	3,56	3,44	4,11	3,56	3,89

Από τα αποτελέσματα της Έρευνας μεταξύ Διδασκόντων για τα εκπαιδευτικά μέσα και υποδομές του ΕΑΠ προκύπτει εικόνα θετική για την ποιότητα τους, ωστόσο γίνεται και πάλι αντιληπτό ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης τους.

Ειδικότερα, η μεγάλη πλειοψηφία του Διδακτικού Προσωπικού (75,5%) θεωρεί ότι υπάρχει μέτρια έως αρκετή αξιοποίηση των ΤΠΕ στην συνεργασία με τους Φοιτητές τους, ενώ ελαφρώς λιγότεροι (σε ποσοστό 69,2%) κρίνουν με τον ίδιο τρόπο την αμεσότητα της πρόσβασης στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη. Η εικόνα βελτιώνεται σημαντικά (αθροιστικά ποσοστά θετικών απαντήσεων που υπερβαίνουν το 80%) όσον αφορά την αξιολόγηση από τους Διδάσκοντες της αποτελεσματικής λειτουργίας των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας καθώς και την διασύνδεση τους με το ψηφιακό Δίκτυο του ΕΑΠ. Ωστόσο οι απόψεις τους παρουσιάζουν μεγάλο εύρος διακύμανσης σχετικά με τις απαραίτητες εργαστηριακές ή άλλου τύπου υποδομές υποστήριξης, κλπ, θεωρώντας σχετικά μεγάλο ποσοστό εξ' αυτών (αθροιστικό ποσοστό 57,7% απαντούν μέτρια, λίγο και ελάχιστα) ότι υπάρχουν ερευνητικά αντικείμενα που δεν καλύπτονται επαρκώς. Ως επιστέγασμα, η πλειοψηφία των Διδασκόντων θεωρεί αναγκαία την αναβάθμιση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών μέσων και των νέων τεχνολογιών που στηρίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία στα πλαίσια του ΕΑΠ.

Στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι εκτιμήσεις του Διδακτικού Προσωπικού για την ποιότητα του εκπαιδευτικών μέσων και υποδομών του ΕΑΠ.

Πίνακας 92. Ανάλυση Κατανομής Απόψεων Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Εκπαιδευτικών Μέσων & Υποδομών του ΕΑΠ

4. Ποιότητα εκπαιδευτικών μέσων & υποδομών	Ελάχιστα 1	Λίγο 2	Μέτρια 3	Αρκετά 4	Πολύ 5
4.1 Αξιοποιούνται, κατά την κρίση σας, επαρκώς και αποτελεσματικά οι ΤΠΕ στην αξιολόγηση Φοιτητών ή στην επικοινωνία σας με τους Φοιτητές	2,7%	6,6%	28,7%	46,8%	15,1%
4.2 Πως κρίνετε την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας (τηλέφωνο, fax, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)	0,9%	1,5%	10,6%	41,4%	45,6%
4.3 Υπάρχει πάντα, άμεση και εύκολη προσβασιμότητα στην ψηφιακή Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ	6,9%	12,4%	28,1%	41,1%	11,5%
4.4 Συναντάτε, συχνά, τεχνικά προβλήματα κατά την επαφή σας με το Δίκτυο του ΕΑΠ (ανεργά links/ μη εμφάνιση κρίσιμων εικόνων κτλ)	30,2%	26,0%	24,2%	14,8%	4,8%
4.5 Θεωρείτε πως υπάρχουν ερευνητικά αντικείμενα που δεν καλύπτονται επαρκώς από τις διαθέσιμες υποδομές (πχ εργαστηριακές αίθουσες)	16,3%	20,2%	31,4%	22,4%	9,7%
4.6 Συνολικά, κρίνετε πως χρήζουν αναβάθμισης τα παρεχόμενα οπτικοακουστικά εκπαιδευτικά μέσα και οι νέες τεχνολογίες του ΕΑΠ	8,2%	12,7%	31,4%	32,6%	15,1%

Όπως προκύπτει από τον ακόλουθο Πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει τις τιμές της Τυπικής Απάντησης ανά Ερώτηση στην ενότητα για την ποιότητα των Εκπαιδευτικών Μέσων & Υποδομών του ΕΑΠ τόσο του Διδακτικού Προσωπικού όσο και σε σχέση με τα χαρακτηριστικά φύλου και σχέσης εργασίας τους με το ΕΑΠ, υπάρχουν αξιοσημείωτες διαφοροποιήσεις αλλά μόνο σε σχέση με τη μεταβλητή της εργασιακής σχέσης, η οποία φαίνεται ότι ασκεί έως και καθοριστική επίδραση στις απόψεις των Διδασκόντων.

Ειδικότερα, τα Μέλη ΔΕΠ κρίνουν αρκετά πιο θετικά από το μέσο όρο των Διδασκόντων την αποτελεσματική χρήση των ΤΠΕ στη επικοινωνία με τους Φοιτητές (Ερώτηση 4.1) όσο και την προσβασιμότητα στη Ψηφιακή Βιβλιοθήκη (Ερώτηση 4.3), ενώ τα Μέλη ΣΕΠ κρίνουν αντίστοιχα την καλή λειτουργία της ψηφιακής επικοινωνίας (Ερώτηση 4.2), παρότι, σε συγκριτικά υψηλά ποσοστά, θεωρούν ότι υπάρχουν προβλήματα στη ψηφιακή διασύνδεση τους με το Δίκτυο του ΕΑΠ (Ερώτηση 4.4), καθώς και ότι υπάρχουν αντικείμενα που δεν εξυπηρετούνται επαρκώς από ερευνητικές υποδομές (ερώτηση 4.5). Αντίθετα, το φύλο φαίνεται ότι δεν ασκεί κάποια χαρακτηριστική επίδραση στις απόψεις αυτές.

Πίνακας 93. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Διδακτικού Προσωπικού - Ποιότητα των Εκπαιδευτικών Μέσων & Υποδομών του ΕΑΠ

ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Ερώτηση 4.1	Ερώτηση 4.2	Ερώτηση 4.3	Ερώτηση 4.4	Ερώτηση 4.5	Ερώτηση 4.6
Σύνολο Συμμετεχόντων	3,65	4,31	3,39	2,35	2,88	3,35
Άνδρες	3,64	4,27	3,35	2,43	2,89	3,32
Γυναίκες	3,67	4,37	3,45	2,25	2,87	3,39
Μέλη ΣΕΠ	3,63	4,31	3,38	2,39	2,90	3,33
Μέλη ΔΕΠ	3,89	4,00	4,00	1,67	2,67	3,11

➔ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Από τα αποτελέσματα της Έρευνας μεταξύ του Διοικητικού Προσωπικού για την αποτελεσματικότητα των Διοικητικών & Τεχνικών Υπηρεσιών και τη χρήση υποδομών, τεχνολογιών και εξοπλισμού του ΕΑΠ προκύπτει μια γενικά θετική εικόνα, ωστόσο ο βαθμός ικανοποίησης ανά Ερώτηση δεν μπορεί να θεωρηθεί υψηλός με μια μόνο εξαίρεση, ενώ υπάρχουν και ορισμένες πτυχές της διοικητικής λειτουργίας του ΕΑΠ οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στις προσδοκίες τους.

Ειδικότερα στο θετικό ισοζύγιο των απόψεων του Διοικητικού Προσωπικού καταχωρούνται, κατά φθίνουσα σειρά Τυπικής Απάντησης, η αποτελεσματικότητα του Τμήματος τους στην εξυπηρέτηση τόσο των Διδασκόντων όσο και των Φοιτητών, στην αποτελεσματική εν γένει συνεργασία των Τμημάτων εντός του ΕΑΠ, η διευκόλυνση του Έργου τους από τα παρεχόμενα μέσα συνολικά, η ευρύτητα της χρήσης ΤΠΕ σε επίπεδο Τμήματος και η επάρκεια της στελέχωσης και οργάνωσης των Τμημάτων του ΕΑΠ.

Αντίθετα, στο αρνητικό ισοζύγιο καταγράφονται και πάλι σε φθίνουσα σειρά, η αποτελεσματικότητα της επιμόρφωσης στο αντικείμενο τους, η ύπαρξη συγκεκριμένης πολιτικής για τη διοικητική υποστήριξη των εξειδικευμένων αναγκών των μελών της κοινότητας του ΕΑΠ, η συχνότητα ανανέωσης του ιστοτόπου του Ιδρύματος και, ίσως το σημαντικότερο, η επάρκεια και ποιότητα των διαθέσιμων χώρων και εξοπλισμού σε συνδυασμό με τη μη-συστηματική υποστήριξη από ΤΠΕ της λειτουργίας του Τμήματος τους.

Στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι Τυπικές Απαντήσεις του Διοικητικού Προσωπικού για την αποτελεσματικότητα των Διοικητικών & Τεχνικών Υπηρεσιών και τη χρήση υποδομών, τεχνολογιών και εξοπλισμού του ΕΑΠ του ΕΑΠ.

Πίνακας 94. Ανάλυση Τυπικής Απάντησης Διοικητικού Προσωπικού

1. Αποτελεσματικότητα Διοικητικών & Τεχνικών Υπηρεσιών	Τυπική Απάντηση	2. Χρήση Υποδομών, Τεχνολογιών και Εξοπλισμού	Τυπική Απάντηση
1.1. Κατά την κρίση σας πόσο επαρκώς στελεχωμένα και οργανωμένα είναι τα Διοικητικά και Τεχνικά Τμήματα του ΕΑΠ;	3,2	2.1. Σε τι βαθμό αξιολογείτε την επάρκεια και ποιότητα των χώρων και εξοπλισμού του Τμήματος στο οποίο ανήκετε	2,3
1.2. Πόσο αποτελεσματικές είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας του Τμήματος, στο οποίο ανήκετε, για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των Φοιτητών;	4,4	2.2. Κατά πόσο οι λειτουργίες του Τμήματος σας υποστηρίζονται συστηματικά από τις ΤΠΕ;	2,2
1.3. Πόσο αποτελεσματική είναι η συνεργασία των Διοικητικών Υπηρεσιών του Τμήματος σας με εκείνες της Κεντρικής Διοίκησης του ΕΑΠ;	4,0	2.3. Γίνεται ορθολογική χρήση αυτών (ΤΠΕ) από τα μέλη του Τμήματος σας	3,8
1.4. Κρίνετε πως, έως αυτή τη στιγμή, υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική -εκ της Κεντρικής Διοίκησης- για τη διοικητική υποστήριξη των εξειδικευμένων αναγκών των μελών ΔΕΠ, ΣΕΠ & των Φοιτητών (φοιτητική μέριμνα, εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ);	2,5	2.4. Πόσο συστηματικά και συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος στο Διαδίκτυο	2,5
1.5. Πόσο αποτελεσματική και συνεχής είναι η Εκπαίδευση και επιμόρφωση σας στο ειδικό αντικείμενο της εργασίας σας;	2,8	2.5. Θεωρείτε, συνολικά, πως τα παρεχόμενα μέσα και υποδομές διευκολύνουν το διοικητικό/ τεχνικό Έργο σας	3,8
1.6. Συνολικά, η οργάνωση και η λειτουργία των Διοικητικών και Τεχνικών Τμημάτων του ΕΑΠ, εκτιμάτε πως, ανταποκρίνεται στις εξειδικευμένες ανάγκες και προβλήματα των Φοιτητών;	4,0	2.6. Αξιολογείτε πως χρήζουν βελτίωσης κι αναβάθμισης οι διοικητικές και τεχνικές λειτουργίες του ΕΑΠ	3,0

➔ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ Γ' ΜΕΡΟΥΣ ΈΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ

Συμπερασματικά και σε πινακοποιημένη μορφή, τα αποτελέσματα της Έρευνας στις Ειδικές Ερωτήσεις του Ερωτηματολογίου καταλήγουν στις ακόλουθες γενικές διαπιστώσεις του βαθμού ικανοποίησης και διαφοροποίησης ανά Κατηγορία Συμμετεχόντων:

Κατηγορία Συμμετεχόντων	Χαμηλή ως Μέση Ικανοποίηση	Μέση ως Υψηλή Ικανοποίηση	Διαφοροποίηση
Ενεργοί Φοιτητές	Προγράμματα Σπουδών: <ul style="list-style-type: none"> Μη επικαιροποιημένο περιεχόμενο & ύλη ΘΕ Πιστικό χρονοδιάγραμμα Σπουδών 	Προγράμματα Σπουδών: <ul style="list-style-type: none"> Πρακτικότητα παρεχόμενων γνώσεων Αποτελεσματική οργάνωση ΠΕ – Συστήματος προαπαιτούμενων ΘΕ 	Προγράμματα Σπουδών: <ul style="list-style-type: none"> περιορισμένη έκταση, σημειακού χαρακτήρα
	Παρεχόμενες Υπηρεσίες: <ul style="list-style-type: none"> Συχνότητα Προβλεπόμενων Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) 	Παρεχόμενες Υπηρεσίες: <ul style="list-style-type: none"> Αμεσότητα ανταπόκρισης Τμήματος Μητρώου & άλλων Διοικητικών Υπηρεσιών ΕΑΠ Αποτελεσματικότητα Επικοινωνίας με Διδάσκοντα - Σύμβουλο Χρησιμότητα ΟΣΣ ως προς κατανόηση ΘΕ 	Παρεχόμενες Υπηρεσίες: <ul style="list-style-type: none"> πολύ περιορισμένη κλίμακα μεταξύ ανδρών και γυναικών αρκετά εντονότερες μεταξύ απασχολούμενων και ανέργων
	Εκπαιδευτικό Υλικό: <ul style="list-style-type: none"> Ελλιπής πληρότητα περιεχομένου Μέτρια δυνατότητα κατανόησης Ελλιπές & μη επικαιροποιημένο έντυπο υλικό 	Εκπαιδευτικό Υλικό: <ul style="list-style-type: none"> Καλή ανταπόκριση σε ακαδημαϊκό επίπεδο 	Εκπαιδευτικό Υλικό: <ul style="list-style-type: none"> αρκετά εμφανείς μεταξύ ανδρών και γυναικών πλέον εντονότερες μεταξύ απασχολούμενων και ανέργων
	Εκπαιδευτικά Μέσα & Υποδομές:	Εκπαιδευτικά Μέσα & Υποδομές: <ul style="list-style-type: none"> Προώθηση μελετητικής δραστηριότητας Αποτελεσματικά ψηφιακά μέσα επικοινωνίας Υψηλή προσβασιμότητα στη Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Τεχνική αρτιότητα σύνδεσης με Δίκτυο ΕΑΠ Χρησιμότητα Οδηγού Σπουδών 	Εκπαιδευτικά Μέσα & Υποδομές: <ul style="list-style-type: none"> περιορισμένη κλίμακα

Κατηγορία Συμμετεχόντων	Χαμηλή ως Μέση Ικανοποίηση	Μέση ως Υψηλή Ικανοποίηση	Διαφοροποίηση
Διδακτικό Προσωπικό	Προγράμματα Σπουδών:	Προγράμματα Σπουδών: <ul style="list-style-type: none"> Αποτελεσματική οργάνωση ΠΕ – Συστήματος προαπαιτούμενων ΘΕ Επάρκεια διαδικασιών αξιολόγησης – αναθεώρησης ΠΣ Επάρκεια ακαδημαϊκού επιπέδου ΠΣ Αντικειμενικότητα εξεταστικού συστήματος 	Προγράμματα Σπουδών: <ul style="list-style-type: none"> αρκετά σημαντικής κλίμακας Μέλη ΔΕΠ εκφράζουν μεγαλύτερη ικανοποίηση από ότι τα Μέλη ΣΕΠ
	Παρεχόμενες Υπηρεσίες:	Παρεχόμενες Υπηρεσίες: <ul style="list-style-type: none"> Αποτελεσματικότητα επικοινωνίας με Διοικητικές Υπηρεσίες ΕΑΠ Ορθολογικός και έγκαιρα γνωστοποιημένος ακαδημαϊκός προγραμματισμός Συχνότητα Προβλεπόμενων Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) Συσχέτιση γνωστικού αντικειμένου τους με ΘΕ 	Παρεχόμενες Υπηρεσίες: <ul style="list-style-type: none"> αρκετά σημαντικής κλίμακας Μέλη ΣΕΠ εκφράζουν μεγαλύτερη ικανοποίηση από ότι τα Μέλη ΔΕΠ
	Εκπαιδευτικό Υλικό:	Εκπαιδευτικό Υλικό: <ul style="list-style-type: none"> Σχετική πληρότητα περιεχομένου (και του έντυπου) Καλή δυνατότητα κατανόησης Ενθάρρυνση ερευνητικής δραστηριότητας Φοιτητών Καλή ανταπόκριση σε ακαδημαϊκό επίπεδο 	Εκπαιδευτικό Υλικό: <ul style="list-style-type: none"> σαφείς μεν, αλλά η κατεύθυνση της επίδρασης είτε του φύλου, είτε του είδους της εργασιακής σχέσης είναι ευμετάβλητη
	Εκπαιδευτικά Μέσα & Υποδομές: <ul style="list-style-type: none"> Μη επαρκής κάλυψη ορισμένων ερευνητικών αντικειμένων από εργαστηριακές υποδομές 	Εκπαιδευτικά Μέσα & Υποδομές: <ul style="list-style-type: none"> Καλή χρήση ΤΠΕ στην διάδραση τους με Φοιτητές Αποτελεσματικά ψηφιακά μέσα επικοινωνίας Υψηλή προσβασιμότητα στη Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Τεχνική αρτιότητα σύνδεσης με Δίκτυο ΕΑΠ 	Εκπαιδευτικά Μέσα & Υποδομές: <ul style="list-style-type: none"> αξιοσημείωτες, αλλά μόνο σε σχέση με τη μεταβλητή της εργασιακής σχέσης

Κατηγορία Συμμετεχόντων	Χαμηλή ως Μέση Ικανοποίηση	Μέση ως Υψηλή Ικανοποίηση	Διαφοροποίηση
Διοικητικό Προσωπικό	<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη συγκεκριμένης πολιτικής της Κεντρικής Διοίκησης για τη διοικητική υποστήριξη των εξειδικευμένων αναγκών των μελών ΔΕΠ, ΣΕΠ & των Φοιτητών • Χαμηλή αποτελεσματικότητα επιμόρφωσης στελεχών • Μη επαρκής διαθεσιμότητα και ποιότητα χώρων και εξοπλισμού • Μη συστηματική υποστήριξη λειτουργίας τους από ΤΠΕ • Μη συστηματική ανανέωση ιστοτόπου στο Διαδίκτυο 	<ul style="list-style-type: none"> • Επάρκεια στελέχωσης και οργάνωσης • Αποτελεσματικότητα παρεχόμενων υπηρεσιών και ωραρίου λειτουργίας • Καλή συνεργασία μεταξύ Υπηρεσιών του ΕΑΠ • Ανταπόκριση λειτουργίας Υπηρεσιών στις εξειδικευμένες ανάγκες και προβλήματα των Φοιτητών • Ορθολογική χρήση ΤΠΕ • Διευκόλυνση Έργου τους από παρεχόμενα μέσα και υποδομές 	

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ, ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ, ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΕΑΠ

3.1 Αξιολόγηση Επάρκειας Φυσικού Αντικειμένου των Έργων

Στην παρούσα ενότητα της Έκθεσης εξετάζεται η επάρκεια των Έργων προκειμένου να επιτευχθεί η ολοκληρωμένη ανάπτυξη των υπηρεσιών του ΕΑΠ. Για να εξαχθούν συμπεράσματα όσον αφορά την επάρκεια του φυσικού αντικειμένου των Έργων εξετάζονται οι δείκτες των Έργων του ΕΑΠ, αν είναι ρεαλιστικοί και υλοποιήσιμοι βάσει των στοιχείων που προκύπτουν από την πορεία υλοποίησης και προόδου, ο βαθμός υλοποίησης μέχρι σήμερα, ενώ επίσης εξετάζεται αν κάποιοι από αυτούς εμφανίζουν υψηλό βαθμό επικινδυνότητας μη υλοποίησης τους μέχρι το 2008.

Όπως αναφέρθηκε και στην ενότητα ‘Αποτύπωση και Περιγραφή του Πλαισίου Υλοποίησης των Έργων του ΕΑΠ’, τα κύρια Έργα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΠΕΑΕΚ και στα οποία στηρίζεται ο Επιχειρησιακός Σχεδιασμός του ΕΑΠ, είναι η ‘Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ’, το Έργο ‘Ανάπτυξης του ΕΑΠ’ καθώς η ‘Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του ΕΑΠ’.

Η παρούσα ενότητα ξεκινά από την αξιολόγηση επάρκειας του Φυσικού Αντικειμένου του Έργου για την Ανάπτυξη του ΕΑΠ το οποίο ολοκληρώθηκε μέσα στο 2002 λόγω αρχαιότητας και σημαντικότητας του Έργου. Στη συνέχεια αναλύονται τα δύο μεγάλα Έργα με σημαντικό ύψος προϋπολογισμού, και ολοκληρώνεται με την αξιολόγηση του φυσικού αντικειμένου των υπολοίπων συνοδευτικών Έργων.

Κύρια πηγή στοιχείων για την αποτύπωση των δεικτών φυσικού αντικειμένου αποτελούν αφ’ ενός τα τεχνικά δελτία Έργων και αφ’ ετέρου οι συνεντεύξεις της ομάδας Έργου της Αξιολόγησης με τον Τελικό Δικαιούχο για την κατά το μέγιστο έγκυρη ενημέρωση.

3.1.1 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’

Πίνακας 95. Ομάδες -Στόχοι Έργου

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΣ	τιμή στόχου	νέα τιμή	μέχρι σήμερα
Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	Επωφελούμενοι άντρες Φοιτητές ΑΕΙ από λοιπά Προγράμματα	1.192	1.192	1.192
	Επωφελούμενες γυναίκες φοιτήτριες ΑΕΙ, από λοιπά Προγράμματα	1.364	1.364	1.364
	Επωφελούμενοι άντρες Μεταπτυχιακών τμημάτων από λοιπά Προγράμματα	838	838	838
	Επωφελούμενες γυναίκες Μεταπτυχιακών τμημάτων από λοιπά Προγράμματα	1.143	1.143	1.143
	Επωφελούμενοι άντρες σε τμήματα του ΕΑΠ	2.042	2.042	2.042
	Επωφελούμενες γυναίκες σε τμήματα του ΕΑΠ	2.495	2.495	2.495

Το συγκεκριμένο Έργο αφορά στην υποστήριξη της λειτουργίας του ΕΑΠ, ενός νέου θεσμού που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ Ι και καθιέρωσε την εξ αποστάσεων Εκπαίδευση στην Ελλάδα για την περίοδο 1/1/2000-30/06/2001. Ο γενικότερος στόχος του ΕΑΠ υπήρξε η παροχή εναλλακτικής μορφής Δια Βίου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε ομάδες πληθυσμού που δεν ανήκουν υποχρεωτικά στις συμβατικές ομάδες Φοιτητών και σπουδαστών. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην ανάπτυξη διδακτικού υλικού για την κάλυψη των αναγκών της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης των σπουδαστών τόσο Προπτυχιακού όσο και Μεταπτυχιακού επιπέδου για τα έτη 2000 και 2001. Η ανάπτυξη του διδακτικού υλικού περιελάμβανε τη συγγραφική εργασία και εκδοτική επιμέλεια για τις ανάγκες της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Το παρόν Έργο αποτελείται από **τέσσερα υπό-Έργα**, που υλοποιήθηκαν με αυτεπιστασία από το ΕΑΠ. Το **πρώτο υπό-Έργο** αφορά στην οργάνωση, παρακολούθηση και επίβλεψη των προτεινόμενων δραστηριοτήτων του Έργου και των υπό-Έργων που σχετίζονται με την ανάπτυξη του διδακτικού υλικού για τις ανάγκες των σπουδαστών Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Τμημάτων των ακαδημαϊκών ετών 2000 και 2001 και όλων των απαιτούμενων υποστηρικτικών δράσεων.

Το **δεύτερο υπό-Έργο** αφορά στη συγγραφή νέου και συμπληρωματικού διδακτικού υλικού για τα διάφορα Προγράμματα Σπουδών. Το παραδοτέο του υπό-Έργου ήταν το ‘πακέτο’ διδακτικού υλικού κάθε Θεματικής Ενότητας Προγραμμάτων Σπουδών.

Το **τρίτο υπό-Έργο** αφορά στην εκδοτική επιμέλεια του συγγραφικού Έργου των θεματικών ενοτήτων για τα Προγράμματα Σπουδών, προκειμένου να ολοκληρωθούν όλες οι φάσεις μέχρι την πρώτη εκτύπωση των τόμων διδακτικού υλικού για πιλοτική εφαρμογή. Το παραδοτέο του υπό-Έργου ήταν το «πακέτο» διδακτικού υλικού κάθε Θεματικής Ενότητας Προγραμμάτων Σπουδών, σε συμπιεσμένη μορφή, και αποτελούσε την πρώτη εκτύπωση διδακτικού υλικού για τα Προγράμματα Σπουδών. Τα υπό-Έργα συγγραφής και εκδοτικής επιμέλειας διδακτικού υλικού εκτελέστηκαν από το Τελικό Δικαιούχο με ίδια μέσα. Ο συντονισμός συγγραφέων, κριτικών αναγνωστών, ειδικών στη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης και των υπολοίπων που συμμετείχαν στην εκδοτική επιμέλεια πραγματοποιήθηκε από συνεργάτες του ΕΑΠ.

Το συγκεκριμένο Έργο ‘Ανάπτυξη του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’ είχε σαν στόχο την παγίωση των ήδη λειτουργούντων τμημάτων και την ανάπτυξη διδακτικού υλικού. Συγκεκριμένα, το κύριο Έργο αφορούσε στην ανάπτυξη διδακτικού υλικού (συγγραφικό Έργο και εκδοτική επιμέλεια). Το ΕΑΠ αποτελεί τον κύριο Φορέα που εισήγαγε το νέο θεσμό και καθιέρωσε την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση στην Ελλάδα. Μετά από μελέτη διαφόρων προτύπων προσφοράς Εκπαίδευσης το πρότυπο που τελικά επέλεξε ήταν α) το ειδικά διαμορφωμένο σύγγραμμα ως το κύριο εργαλείο διδασκαλίας β) συμπληρωματικό υλικό που συνοδεύει τα συγγράμματα και γ) λειτουργία των ΣΕΠ (συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό) σε διάφορες περιοχές της χώρας με Έργο την παρακολούθηση, την εμπύχωση και την υποβοήθηση των Φοιτητών, την διόρθωση των γραπτών εργασιών τους αλλά και των γραπτών τους εξετάσεων σε σεμινάρια που γίνονται στους τόπους διαμονής των Φοιτητών.

Το διδακτικό υλικό είναι διαμορφωμένο σε ψηφιακή μορφή και εκδίδεται ως βιβλίο αλλά με την ολοκλήρωση όλων των Έργων μέχρι τέλος του 2008, έχει ολοκληρωθεί η ψηφιοποίηση των περισσότερων σε DVD. Επομένως η μέθοδος ανάπτυξης του διδακτικού υλικού που υιοθετήθηκε είναι το πρώτο και κυριότερο στάδιο που έπρεπε να ολοκληρωθεί στη διαδικασία ανάπτυξης ηλεκτρονικής Εκπαίδευσης και προσφοράς Εκπαίδευσης. Το υλικό αυτό αποτελεί αρχείο για το ΕΑΠ και είναι άμεσα αξιοποιήσιμο στη μεθοδολογία τηλεκπαίδευσης μέσω των δικτυακών υποδομών που ολοκληρώθηκαν με Έργο επίσης συγχρηματοδοτούμενο από το ΕΠΕΑΕΚ II.

Η κοινωνική σκοπιμότητα και αξιοποίηση της επένδυση αυτής αποδεικνύεται από τον μεγάλο αριθμό αιτήσεων, οι οποίες καταδεικνύουν το ενδιαφέρον μεγάλων κοινωνικά ομάδων, όπως του γυναικείου πληθυσμού, όπου και αποτελούσε ομάδα στόχου για την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση.

Επίσης, η ανάπτυξη του ΕΑΠ ικανοποίησε ένα μεγάλο αριθμό αιτήσεων για μεταπτυχιακές Σπουδές ειδίκευσης εξυπηρετώντας το ενδιαφέρον για συνεχιζόμενη δια βίου Εκπαίδευση πτυχιούχων που χρειάζονται πρόσθετες γνώσεις και κατάρτιση. Μέσω των προσφερομένων προγραμμάτων του ΕΑΠ προωθήθηκε η εναρμόνιση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, διευκολύνθηκε η προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και βελτιώθηκε η κινητικότητα στον εργασιακό χώρο.

Η εφαρμοσμένη μεθοδολογία Εκπαίδευσης ενισχύει την χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην κοινωνία της πληροφορίας και δημιουργώντας κατάλληλες συνθήκες για την προσέλκυση ατόμων και ιδιαίτερα γυναικών να παρακολουθήσουν Προγράμματα δια βίου Εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

Τα **αποτελέσματα** από την υλοποίηση του Έργου είναι η αύξηση των ευκαιριών Εκπαίδευσης σε όλους τους ενήλικες (κατά προτεραιότητα 23-45), η άρση των περιορισμών που εμποδίζουν την ελεύθερη οριζόντια και κάθετη μετακίνηση των εκπαιδευομένων, η εναρμόνιση της προσφερόμενης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, η ενίσχυση της ανάπτυξης μεθόδων ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης και επιμόρφωσης με τη χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας.

Άμεσα ωφελούμενοι, από την υλοποίηση του, όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 88, ήταν τα άτομα, γυναίκες σε μεγαλύτερο ποσοστό και άντρες που έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν απαιτούμενες γνώσεις και ικανότητες ώστε να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, να διατηρήσουν και βελτιώσουν την επαγγελματική τους κατάσταση και να επιτύχουν επαγγελματική και κοινωνική ανέλιξη.

Οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις του Έργου είναι πολύ σημαντικές δεδομένου ότι δόθηκε πλέον η δυνατότητα σε κοινωνικές ομάδες ενηλίκων που διαμένουν σε όλη την επικράτεια να βελτιώσουν και να αυξήσουν την Εκπαίδευση τους. Η δημιουργία ανθρώπινου δυναμικού υψηλών προσόντων είχε θετικές συνέπειες στην αύξηση της απασχολησιμότητας του ενεργού πληθυσμού.

Επίσης έμμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του Έργου ήταν το διδακτικό προσωπικό του ΕΑΠ και οι επιστημονικοί συνεργάτες που συμμετείχαν στην ανάπτυξη διδακτικού υλικού με διάφορες ιδιότητες. Η συμμετοχή διαφόρων κατηγοριών επιστημόνων στην ανάπτυξη διδακτικών μέσω για την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση έδωσε τη δυνατότητα μεταφοράς γνώσεων και τεχνογνωσίας εξαιρετικά χρήσιμων και άμεσα αξιοποιήσιμων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι δείκτες φυσικού αντικείμενου όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα, έχουν ολοκληρωθεί, ωστόσο άξιο προσοχής είναι το γεγονός διαχωρισμού ως δείκτη φυσικού αντικείμενου τους επωφελούμενους άντρες και γυναίκες σε διαφορετική κατηγοριοποίηση αυτών των λοιπών προγραμμάτων και σε γενική κατηγορία με αριθμούς που δεν συμπίπτουν.

Στο συγκεκριμένο Έργο, οι δείκτες φυσικού αντικείμενου αναφέρονται καθαρά στους άμεσα ωφελούμενους, και όχι στους έμμεσα, ενώ δεν γίνεται αναφορά στις θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά την υλοποίηση του Έργου.

3.1.2 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ’

Πίνακας 96. Ομάδες-Στόχοι Έργου

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΣ	Τιμή στόχου	νέα τιμή	μέχρι σήμερα
Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχομένων Υπηρεσιών του ΕΑΠ	Επωφελούμενοι άντρες Μεταπτυχιακών τμημάτων από λοιπά Προγράμματα	4.500	4.436	3.384
	Επωφελούμενες γυναίκες φοιτήτριες ΑΕΙ, από λοιπά Προγράμματα	5.000	5.833	4.563
	Επωφελούμενοι άντρες σε τμήματα του ΕΑΠ	15.000	8.461	6.501
	Επωφελούμενες γυναίκες σε τμήματα του ΕΑΠ	15.500	10.733	8.514
	Προγράμματα για Φοιτητές (άντρες – γυναίκες) ΕΑΠ	6	30	30
	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου	70,37	70,37	11,3

Το συγκεκριμένο Έργο έχει δεκατέσσερα (14) υπό-Έργα συμπληρωματικά μεταξύ τους. Στην αρχική του υποβολή περιελάμβανε δεκαεπτά (17) αλλά στη συνέχεια τροποποιήθηκε με τη σημερινή του μορφή με αλλαγμένο χρονοδιάγραμμα από 1/12/2005 -31/12/2007. Όπως φαίνεται και στον παραπάνω Πίνακα, υπήρχαν σημαντικές αλλαγές στους δείκτες φυσικού αντικειμένου τόσο αυξήσεις όσο και μειώσεις.

Σημαντική κατά πρώτο λόγο θα πρέπει να σημειωθεί η αύξηση των προγραμμάτων για Φοιτητές από 6 σε 30. Καθώς, η ομάδα Αξιολόγησης στην παρούσα ενότητα αναφέρεται μόνο ποσοτικά και ποιοτικά στην επάρκεια του φυσικού αντικειμένου, οι δείκτες δεν αναφέρουν ποσόστωση ανάμεσα σε Προγράμματα Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά σε αυτό το σημείο. Η αύξηση των εισακτέων σε γενικό πλαίσιο είναι αναμενόμενο με την παράλληλη αύξηση των προγραμμάτων Σπουδών αποτέλεσμα βέβαια της συνολικής ανάπτυξης του ΕΑΠ. Μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Μελέτης Αξιολόγησης, οι δείκτες ωφελουμένων έχουν ικανοποιητική πορεία υλοποίησης, δεδομένου ότι μέχρι το πέρας του ακαδημαϊκού έτους θα έχει ολοκληρωθεί.

Καθυστερήση, ωστόσο, παρουσιάζεται στον αριθμό των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου καθώς επίσης δημιουργούνται και αξιολογητικά ερωτήματα κατά πόσο θα μπορούσε ο στόχος των 70,37 θέσεων πλήρους απασχόλησης ισοδύναμης 12μηνης διάρκειας, να επιτευχθεί μέχρι το δεύτερο εξάμηνο της επόμενης χρονιάς. Θα μπορούσε να λεχθεί ότι ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται σε υπεραρκετό απασχολούμενο προσωπικό για το δυναμικό του ΕΑΠ στο συγκεκριμένο Έργο. Ωστόσο, δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη πληροφόρηση προς την ομάδα της μελέτης Αξιολόγησης αν οι συγκεκριμένες θέσεις καθυστερούν λόγω γραφειοκρατικών διαδικασιών (διαδικασία επιλογής προσωπικού δημόσιου φορέα).

Αναλυτικά ανά υπό-Έργο του Έργου, το 1^ο υπό-Έργο αφορά στην ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του ΕΑΠ. Με την υλοποίηση της πράξης αυτής επιδιώκεται η ενίσχυση της ανάπτυξης και της λειτουργίας του ΕΑΠ και η επέκταση και παγίωση του θεσμού της δια βίου Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται συντελούν στην ανάπτυξη και εμπάθυνση του θεσμού και του ρόλου του ως πρωτοπόρου ιδρύματος στην Ελλάδα για την παροχή Εκπαίδευσης από απόσταση.

Οι δραστηριότητες αυτές ομαδοποιούνται ως εξής:

- ❑ Διαδικασίες υλοποίησης και τήρησης αρχείων κατά την διάρκεια του υπό-Έργου
- ❑ Οργάνωση, διαχείριση και συντονισμός του έντυπου και εναλλακτικού διδακτικού υλικού
- ❑ Ανάπτυξη και ηλεκτρονική διαχείριση υποστηρικτικών συστημάτων
- ❑ Διακίνηση διδακτικού υλικού 5.
- ❑ Εσωτερική Αξιολόγηση
- ❑ Οικονομική και Διαχειριστική παρακολούθηση του Έργου
- ❑ Διαχείριση δράσεων ενημέρωσης, προβολής και δημοσιότητας
- ❑ Διαχείριση πνευματικών δικαιωμάτων
- ❑ Συγκρότηση επιτροπών για την αξιολόγηση προσφορών των διαγωνισμών και την παραλαβή των παραδοτέων

Το **δεύτερο υπό-Έργο** υλοποιείται με αυτεπιστασία υπό την επίβλεψη του Φορέα υλοποίησης, με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής και περιλαμβάνει την επικαιροποίηση/βελτίωση και έκδοση συγγραμμάτων που ήδη έχουν αναπτυχθεί και προσφέρονται στον Φοιτητή αλλά και την ανάπτυξη και έκδοση νέων συγγραμμάτων για Θεματικές Ενότητες των Προγραμμάτων Σπουδών. Οι ανάγκες αυτές προέκυψαν μετά από τη λειτουργία των προγραμμάτων και μετά από εισηγήσεις των αρμόδιων ακαδημαϊκών. Οι προτάσεις οριστικοποιήθηκαν από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΑΠ, στο πρώτο στάδιο υλοποίησης του Έργου, αφού έλαβε υπόψη της α) τον εναπομείναντα χρόνο υλοποίησης του Έργου, β) τις εκπαιδευτικές ανάγκες και γ) την έκταση του Έργου. Για την υλοποίηση του υπό-Έργου χρησιμοποιούνται εξειδικευμένοι συνεργάτες υψηλών προδιαγραφών που έχουν επιλεγεί με ανοιχτές διαδικασίες μέσω προκηρύξεων, ενώ απομένουν να εκδοθούν 110 τόμοι για 55 Θεματικές Ενότητες σε 10 Προγραμμάτων Σπουδών.

Το **τρίτο υπό-Έργο** αναφέρεται στην ανάπτυξη εναλλακτικού διδακτικού υλικού (ΕΔΥ), το οποίο είναι μία καινοτομική ιδέα για την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση που έχει ως στόχο την αποδοτικότερη εκμάθηση με την μέθοδο της εξ' αποστάσεως Εκπαίδευσης. Το ΕΔΥ λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς το έντυπο διδακτικό υλικό, αξιολογεί, αποσαφηνίζει και εμπλουτίζει, όπου κριθεί απαραίτητο, το ήδη υπάρχον έντυπο υλικό κατά τρόπο τέτοιο ώστε να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πακέτο.

Οι φάσεις ανάπτυξης του Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (ΕΔΥ) είναι οι ακόλουθες:

- **Στην πρώτη φάση** οι Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι των Προγραμμάτων Σπουδών (Προπτυχιακού ή Μεταπτυχιακού επιπέδου) συνέταξαν αναλυτική πρόταση, σχετικά με τις ανάγκες ανάπτυξης και το περιεχόμενο του εναλλακτικού διδακτικού υλικού, η οποία εγκρίθηκε από τη Διοικούσα Επιτροπή.
- **Στη δεύτερη φάση** περιλαμβάνεται η ανάπτυξη του ΕΔΥ από 'επιστήμονες δημιουργούς' και η παράδοση στο ΕΑΠ του πρωτότυπου υλικού ακολουθώντας τα εξής στάδια, τα οποία έχουν ολοκληρωθεί:
 - Επιλογή συντελεστών ανάπτυξης ΕΔΥ με ανοιχτές διαδικασίες
 - Υπογραφή των σχετικών συμβάσεων με τους συντελεστές ανάπτυξης ΕΔΥ. Η παραγωγή του ΕΔΥ γίνεται με διάφορες μορφές που χρησιμοποιούνται ανάλογα με την φύση των θεματικών ενοτήτων. Μορφές του ΕΔΥ που έχουν αναπτυχθεί είναι οι παρακάτω:

α. Διδακτικό υλικό βιντεοσκοπημένο

β. Διδακτικό υλικό σε ψηφιακή μορφή (Διαδραστικό εκπαιδευτικό λογισμικό)

Παράλληλα τα **υπό-Έργα 4:** ‘Παροχή Υπηρεσιών Βιντεοσκόπησης για παραγωγή διδακτικού υλικού με την χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Επιπέδου’ και **5:** ‘Παροχή υπηρεσιών πληροφορικής για παραγωγή διδακτικού υλικού με την χρήση νέων τεχνολογιών για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου’ αποτελούν συμπληρωματικά του Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού.

Το ΕΑΠ δεδομένου ότι η διαδικασία ανάπτυξης του ΕΔΥ έχει φτάσει σε ικανοποιητικό επίπεδο έχει προχωρήσει μέσα από τις νόμιμες διαδικασίες στην ανεύρεση Αναδόχου ο οποίος θα παράγει ‘τα πρότυπα’ του εναλλακτικού διδακτικού υλικού, σε dvd. Υπολογίζεται να παραχθούν 46 πρωτότυπα μέσα (dvd) που αντιστοιχούν σε 18 ώρες παρεχόμενης εξ’ αποστάσεως διδασκαλίας στους Φοιτητές, οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν πέραν των εκπαιδευτικών στόχων και για τη δημιουργία αρχείου στο ΕΑΠ. Επίσης θα δημιουργήσουν σε ψηφιακή μορφή «τα πρότυπα» του εναλλακτικού διδακτικού υλικού (μήτρες). Υπολογίζεται να παραχθούν 22 (cd, dvd), που αντιστοιχούν σε 694 ώρες παρεχόμενης εξ’ αποστάσεως διδασκαλίας στους Φοιτητές και περιέχουν διάφορες μορφές διαδραστικού, πολυμεσικού εναλλακτικής μορφής διδακτικό υλικό. Καθώς το φυσικό αντικείμενο των συγκεκριμένων υπό-Έργων δεν έχει ξεκινήσει ακόμη, δεν υπάρχουν αξιολογήσιμα στοιχεία επάρκειας. Ωστόσο ο καινοτόμος χαρακτήρας του είναι αξιολογήσιμος και σύμφωνα με στοιχεία από συνεντεύξεις με τον Τελικό Δικαιούχο, η προστιθέμενη αξία τόσο για το ΕΑΠ όσο και γενικότερα για την τεχνογνωσία στην εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης είναι τεράστια.

Τα υπόλοιπα υπό-Έργα αφορούν στην εκτύπωση νέων τόμων που περιλαμβάνουν την ύλη νέων θεματικών ενοτήτων για τα Προγράμματα Σπουδών Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου, στην προμήθεια συνοδευτικών συγγραμμάτων που θα λειτουργήσουν ως συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό, την ενημέρωση, προβολή, διάχυση και δημοσιοποίησης αποτελεσμάτων του Έργου.

Το τελευταίο περιλαμβάνει τις ακόλουθες οριζόντιες δράσεις προβολής και δημοσιότητας του Έργου :

- Εκπόνηση Πλάνου Δράσης (Action Plan) εξειδίκευσης των ενεργειών και των εκδηλώσεων δημοσιότητας και προβολής του προγράμματος
- Αναβάθμιση και συνεχής επικαιροποίηση της ιστοσελίδας (Web Site) του ΕΑΠ

- Σχεδιασμός, δημιουργία και εκτύπωση έντυπου προωθητικού υλικού για όλες τις δράσεις του Έργου (αφίσες, ενημερωτικά φυλλάδια, μπροσούρες, φάκελοι Συνεδρίων κ.α.)
- Διοργάνωση πέντε (5) ειδικών εκδηλώσεων /Συνεδρίων για την δημοσιότητα και προβολή του προγράμματος οι οποίες θα πραγματοποιηθούν σε πέντε μεγάλες πόλεις της χώρας
- Διοργάνωση Απολογιστικού Συνεδρίου του Έργου στην Πάτρα, όπου θα προσκληθεί σημαντικός αριθμός καλεσμένων και ομιλητών
- Έκδοση και αναπαραγωγή των πρακτικών των Συνεδρίων σε έντυπη και ψηφιοποιημένη μορφή (CD-ROMS).

Οι παραπάνω δαπάνες κρίνονται επιβεβλημένες για την αποτελεσματικότερη δυνατή δημοσιότητα του Έργου, η οποία εντάσσεται στις υποχρεώσεις των Έργων εκείνων που συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο **Υπό-Έργο 9** βρίσκεται η 'Αξιολόγηση της μαθησιακής αποτελεσματικότητας των διαφόρων μορφών ψηφιακού υλικού από τους Φοιτητές του ΕΑΠ και καταμέτρηση και επιβεβαίωση του χρόνου μάθησης'. Η διαδικασία αυτή θα πραγματοποιηθεί από ειδική ομάδα εξωτερικών συνεργατών με σύμβαση Έργου και θα ακολουθήσει τα εξής στάδια:

- Δημιουργία βάσης δεδομένων για τις διάφορες μορφές ψηφιακού διδακτικού υλικού, στην οποία θα καταχωρούνται διαφορές πληροφορίες, για το προς αξιολόγηση υλικό
- Σύνταξη ερωτηματολογίων με βάση τα στοιχεία της βάσης δεδομένων και την ιδιαιτερότητα των διάφορων μορφών του ψηφιακού υλικού ανά θεματική ενότητα και πρόγραμμα Σπουδών
- Αναπαραγωγή των ερωτηματολογίων
- Διεξαγωγή της συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων από τους Φοιτητές
- Δημιουργία της βάσης επεξεργασίας των στοιχείων
- Καταχώριση των στοιχείων
- Επεξεργασία δεδομένων με τα κατάλληλα στατιστικά εργαλεία για την διεξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων
- Διεξαγωγή συμπερασμάτων και των οριστικών δεικτών μάθησης.

Δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς και λόγω της καινοτομίας της δράσης δεν μπορεί να υπολογιστεί ο βαθμός επικινδυνότητας μη ολοκλήρωσης

3.1.3 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοιχτού Πανεπιστημίου’

Πίνακας 97. Ομάδες- Στόχοι του Έργου

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΣ	τιμή στόχου	νέα τιμή	μέχρι σήμερα
Δημιουργία και Λειτουργία Βιβλιοθήκης Ανοιχτού Πανεπιστημίου	Νέες Θέσεις Εργασίας Πλήρους Απασχόλησης	0	13	13
	Επωφελούμενοι άνδρες Φοιτητές ΑΕΙ από λοιπά Προγράμματα	12.000	25.000	18.180
	Επωφελούμενες γυναίκες φοιτήτριες ΑΕΙ από λοιπά Προγράμματα	13.000	30.000	20.000

Το αντικείμενο του Έργου είναι η δημιουργία και ανάπτυξη της εξ Αποστάσεων Βιβλιοθήκης, ειδικά σχεδιασμένης ώστε να ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανάγκες της Εκπαίδευσης από απόσταση. Η βιβλιοθήκη αποτελεί πηγή πληροφόρησης των Φοιτητών του ΕΑΠ και αναφοράς των μελών ΔΕΠ και ΣΕΠ, των μελών των ομάδων ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού αλλά και οποιουδήποτε φορέα που δραστηριοποιείται στον τομέα της Εκπαίδευσης από απόσταση καθώς και στον τομέα ενσωμάτωσης στην Εκπαίδευση των τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας.

Η εξ αποστάσεως βιβλιοθήκη παρέχει υπηρεσίες από απόσταση, με σωστή στελέχωση και κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή ειδικά προσαρμοσμένη στο χαρακτήρα της Εκπαίδευσης που παρέχει το ΕΑΠ. Ειδικότερα, έχουν αναπτυχθεί υπηρεσίες προάσκτησης και επεξεργασίας έντυπου και ψηφιακού υλικού, εξυπηρέτησης χρηστών που περιλαμβάνει τις υπηρεσίες εξ αποστάσεως πληροφόρησης και ηλεκτρονικής υποστήριξης χρηστών δανεισμού διαδανεισμού και διακίνησης υλικού. Επίσης, η εξ αποστάσεως Βιβλιοθήκη, παρά τον καινοτόμο χαρακτήρα της, λειτουργεί ως συμβατική βιβλιοθήκη σε συνεργασίες και συμπράξεις με άλλες πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες και φορείς Εκπαίδευσης. Ειδικότερα, οι χρήστες της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης έχουν πρόσβαση σε συνοδευτικό υλικό στα εκπαιδευτικά Προγράμματα που παρέχει το ΕΑΠ, σε ψηφιακές βιβλιογραφικές και πλήρους κειμένου συλλογές, υλικό που αφορά στην Εκπαίδευση από απόσταση, ενώ μπορούν να επικοινωνούν με απευθείας σύνδεση (on line) με την υπηρεσία πληροφόρησης τουλάχιστον 12 -16 ώρες την ημέρα. Επίσης, υπάρχει συνεχής ενημέρωση και Εκπαίδευση από απόσταση στη χρήση της βιβλιοθήκης (on line tutorials, βασικές πρακτικές on line έρευνας κλπ).

Το ΕΑΠ, ως νεοσύστατο Ίδρυμα, δεν συμμετείχε σε προηγούμενο Έργο σχετικό με την Ανάπτυξη Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης. Καθώς η ίδρυση του ΕΑΠ ακολούθησε την προκήρυξη για τα Έργα των βιβλιοθηκών στο ΕΠΕΑΕΚ Ι, δεν ήταν σε θέση να διεκδικήσει χρηματοδότηση για την ανάπτυξη κύριας βιβλιοθήκης από το Β' ΚΠΣ. Παρόλα αυτά, επειδή η βιβλιοθήκη αποτελεί σημαντική συνιστώσα στην πραγμάτωση του ιδεώδους της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης που υπηρετεί το ΕΑΠ, έχουν γίνει σημαντικά βήματα τόσο στο σχεδιασμό όσο και στην ανάπτυξη μιας βιβλιοθήκης που να εξυπηρετεί τις ανάγκες και τους σκοπούς του ΕΑΠ. Η εξ αποστάσεως Βιβλιοθήκη μπορεί να εξυπηρετήσει και να διαχειριστεί τη ζήτηση από τον μεγάλο και αυξανόμενο αριθμό Φοιτητών, το ευρύ ηλικιακό φάσμα, την διαφορετική επαγγελματική, κοινωνική, οικογενειακή και επομένως μαθησιακή κατάσταση και τέλος μπορεί να αντιμετωπίσει τα προβλήματα από τη μεγάλη γεωγραφική διασπορά στον ελλαδικό χώρο αλλά και στο εξωτερικό.

Κατά την διάρκεια υλοποίησης του Έργου δεν υπήρχε πρόβλημα στην ολοκλήρωση των δεικτών φυσικού αντικείμενου. Ωστόσο, το Έργο τροποποιήθηκε με την επέκταση του χρονοδιαγράμματος του, ώστε να ενισχυθούν οι δράσεις προμήθειας εντύπου και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού της Βιβλιοθήκης, οι συνδρομές σε έντυπα και ηλεκτρονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένα, η υποστήριξη, επικαιροποίηση επέκταση των θεματικών πυλών με στόχο την κάλυψη των διευρυμένων αναγκών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Παράλληλα με την επέκταση του χρονοδιαγράμματος, το φυσικό αντικείμενο εμπλουτίστηκε με δράσεις τεχνικής στήριξης καθώς και ανάπτυξη νέων υπηρεσιών που εξυπηρετούν τους σκοπούς των εξ αποστάσεως βιβλιοθηκών.

Η επάρκεια του φυσικού αντικείμενου του συγκεκριμένου Έργου, σε επίπεδο ολοκλήρωσης τιμών – στόχων έχει επιτευχθεί. Ωστόσο, η επάρκεια του έγκειται και στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού το οποίου διακινείται μέσω της εξ αποστάσεως βιβλιοθήκης.

Παράλληλα με την ορθολογικότητα που πρέπει να έχει το εκπαιδευτικό (συνοδευτικό ή βασικό) υλικό (έντυπο ή ψηφιακό) το οποίο παρέχεται σε κάθε Φοιτητή θεματικής ενότητας, η εξ αποστάσεως βιβλιοθήκη θα πρέπει να είναι σε θέση να συμπληρώνει αποτελεσματικά την βιβλιογραφία για την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση. Επισημαίνεται ότι συνολικά στο ΕΑΠ προσφέρονται 200 Θεματικές Ενότητες (ΘΕ) και για κάθε Θεματική Ενότητα διατίθενται 6 επιπλέον βιβλία σε 2 αντίτυπα.

Η Βιβλιοθήκη του Ανοικτού Πανεπιστημίου συνεργάζεται με άλλες ακαδημαϊκές, δημόσιες και δημοτικές Βιβλιοθήκες σε όλη την Ελλάδα: σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Βόλο, Κρήτη, Θράκη, ενώ λειτουργεί σύστημα διαδανεισμού για την εξυπηρέτηση των Βιβλιοθηκών αυτών. Το υλικό έχει καταλογογραφηθεί στη Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ και αποτελεί περιουσία της Βιβλιοθήκης. Εκτιμάται ότι μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της μελέτης έχει πραγματοποιηθεί η προμήθεια 6.114 αντιτύπων (3.258 βιβλία) σε έντυπη μορφή και 9 τεμαχίων σε ηλεκτρονική μορφή. Παράλληλα, έχει αποκτηθεί ηλεκτρονικό υλικό (CD-ROM κλπ.) που θα θεωρηθεί κατάλληλο για τις ανάγκες των Σπουδαστών και των Εκπαιδευτικών του ΕΑΠ. Το υλικό αυτό, που χρησιμοποιείται από παρόμοιους με το ΕΑΠ φορείς του εξωτερικού, διευκολύνει την εμπέδωση των γνώσεων γιατί συνήθως περιέχει ασκήσεις-ερωτήματα και πρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό.

Για την απόκτηση των πρόσφατων σειρών επιστημονικών περιοδικών και ηλεκτρονικών βάσεων που περιέχουν παλαιότερες εκδόσεις για να μπορούν οι Φοιτητές και οι επιστημονικοί συνεργάτες του ΕΑΠ (και όχι μόνο) να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των μαθημάτων τους, έχουν γίνει οι παραλαβές όλων των τευχών για το 2002 και το 2003 καθώς έχει πραγματοποιηθεί η ανανέωση της συνδρομής των Βάσεων Δεδομένων για το 2007 (Συνολικά 14 περιοδικά, 64 τεύχη). Όσον αφορά την ανάπτυξη συλλογής περιοδικών πρόκειται να συναφθούν συμφωνίες με κοινοπραξίες και μεμονωμένους εκδοτικούς οίκους.

Οι απασχολούμενοι στην βιβλιοθήκη ασχολούνται με τις παρακάτω επιμέρους δραστηριότητες:

- Οργάνωση και Τεκμηρίωση Συλλογών Υλικού
- Εξυπηρέτηση των χρηστών (Υπηρεσία διαδανεισμού, Εξυπηρέτηση και ηλεκτρονική υποστήριξη των χρηστών
- Κυκλοφορία και διακίνηση του υλικού της βιβλιοθήκης
- Συνεργασία και επικοινωνία με ΚΕΑΒ και άλλες βιβλιοθήκες
- Οργάνωση της Ηλεκτρονικής υποδομής (προσδιορισμός των αναγκών, έρευνα αγοράς, κατάρτιση προδιαγραφών).

Επιπλέον, στα πλαίσια της Εκπαίδευσης του προσωπικού, οι απασχολούμενοι στην βιβλιοθήκη έχουν συμμετάσχει σε Συνέδρια, Ημερίδες και Σεμινάρια, με θέματα σχετικά με την βιβλιοθήκη. Επιπλέον συμμετείχαν στο Πανελλήνιο Συνέδριο ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, με παρουσιάσεις.

Πραγματοποιήθηκε επικοινωνία με άλλες βιβλιοθήκες, κοινοπραξίες βιβλιοθηκών και οργανισμούς ώστε να εμπεδωθεί κλίμα συνεργασίας με αυτούς τους φορείς και να αξιοποιηθεί η εμπειρία τους στην ανάπτυξη βιβλιοθήκης. Πραγματοποιήθηκαν δαπάνες για την αγορά αναλωσίμων καθώς και ταξίδια της επιστημονικής υπεύθυνου. Έχει πραγματοποιηθεί η παραλαβή της μελέτης με τίτλο ‘Μελέτη για την ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης θεματικών πυλών’.

Σχετικά με την δημιουργία θεματικών πυλών στο Διαδίκτυο, οι ολοκληρωμένες συλλογές (σε συγκεκριμένους τομείς και θεματικές ενότητες που προσφέρει το ΕΑΠ) και κυρίως υλικό Εκπαίδευσης από απόσταση που παράγει το ΕΑΠ καθώς και άλλο εκπαιδευτικό υλικό που αποκτά, όπως πλήρη κείμενα, οπτικοακουστικό υλικό, συνοδευτικό θεματικό υλικό σε ψηφιακή μορφή - course packs, αποτελούν το περιεχόμενο θεματικών portals τα οποία είναι προσβάσιμα μέσω της ιστοσελίδας της Βιβλιοθήκης, ενημερώνονται συνεχώς και θα παρέχουν θεματοποιημένη και συστηματοποιημένη πληροφόρηση στους χρήστες της.

Εξαιτίας του ιδιαίτερου εκπαιδευτικού του ρόλου, το ΕΑΠ εκτός από τα προαναφερθέντα θεματικά portals, θα δημιουργήσει μοναδικό παγκοσμίως θεματικό κόμβο στο διαδίκτυο με υλικό σχετικό με την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση και στην ελληνική γλώσσα. Η μελέτη και η δημιουργία του κόμβου αυτού αποτελεί ήδη αντικείμενο έρευνας και επεξεργασίας των Ομάδων Διδακτικού Προσωπικού ως προς το περιεχόμενο και της μονάδας εκτέλεσης Έργου του ΕΑΠ, ως προς την υλοποίησή τους. Στην τελική διαμόρφωση θα εμπλακούν και οι προτεινόμενοι ειδικευμένοι βιβλιοθηκονόμοι καθώς και ο προβλεπόμενος Μηχανικός Η/Υ. Παράλληλα θεωρείται απαραίτητη η προμήθεια του απαιτούμενου λογισμικού και των κατάλληλων λειτουργικών συστημάτων κόμβων και δικτύων.

3.1.4 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Πυθαγόρας I & II: Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Ελληνικό Πανεπιστήμιο’

Πίνακας 98. Ομάδες- Στόχοι του Έργου ‘Πυθαγόρας I & II’

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΣ	τιμή στόχου	νέα τιμή	μέχρι σήμερα
Πυθαγόρας - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	Νέες θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης	4	4	4
	Επωφελούμενοι άνδρες από Προγράμματα ενίσχυσης ερευνητικών ομάδων πανεπιστημίων	21	20	20
	Επωφελούμενες γυναίκες από Προγράμματα ενίσχυσης ερευνητικών ομάδων πανεπιστημίων	10	9	9
	Νέες θέσεις εργασίας μερικής και εποχιακής απασχόλησης	15,1	15,1	15,1
	Θέσεις εργασίας που διατηρούνται	7	7	7
	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου	8,17	8,17	8,17
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΣ	τιμή στόχου	νέα τιμή	μέχρι σήμερα
Πυθαγόρας II - Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	Νέες θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης	1	1	1
	Επωφελούμενοι άνδρες από Προγράμματα ενίσχυσης ερευνητικών ομάδων πανεπιστημίων	22	22	22
	Επωφελούμενες γυναίκες από Προγράμματα ενίσχυσης ερευνητικών ομάδων πανεπιστημίων	2	2	2
	Νέες θέσεις εργασίας μερικής και εποχιακής απασχόλησης	6,2	6,2	6,2
	Θέσεις εργασίας που διατηρούνται	14	14	14
	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου	8,17	8,17	8,17

Τα παραπάνω Έργα είναι συμπληρωματικά και υλοποιήθηκαν σχεδόν ταυτόχρονα. Όπως φαίνεται και από τους δείκτες φυσικού αντικειμένου τα Έργα έχουν ολοκληρωθεί και απομένουν οι αποπληρωμές. Συνοπτικά από τους παραπάνω δείκτες, είναι εμφανής η μεγαλύτερη συμμετοχή των ανδρών σε ερευνητικά Έργα. Τα θεματικά αντικείμενα των ερευνητικών Έργων ανήκουν ως επί το πλείστον στις Φυσικές Επιστήμες.

Τα συγκεκριμένα Έργα αποσκοπούν στην ενίσχυση των ερευνητικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στο Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο σε συνεργασία και με ερευνητικές ομάδες από άλλα Ελληνικά και διεθνώς αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια και Ερευνητικά κέντρα και Οργανισμούς και μέσω αυτών στην άμεση αξιοποίηση και την ολοκλήρωση του ερευνητικού Έργου νέων ελλήνων επιστήμων που πρόσφατα απέκτησαν το διδακτορικό τους δίπλωμα. Έμφαση έχει δοθεί σε τομείς (πχ χρηματοοικονομικά κλπ) που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ερευνητικό και εκπαιδευτικό ενδιαφέρον για τη χώρα και συμβάλλουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του ΕΑΠ στο χώρο της έρευνας, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του Ιδρύματος τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο μέσω της διεξαγωγής έρευνας υψηλού επιπέδου, στην προώθηση της έρευνας και την υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας μακροπρόθεσμα με ικανά και επιστημονικά εξειδικευμένα στελέχη. Στα πλαίσια του Έργου, έχουν υλοποιηθεί κάποιες επιπλέον δράσεις δημοσιότητας και διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (με ενεργή συμμετοχή σε Συνέδρια) με αντίστοιχη μετακίνηση των μελών των ερευνητικών ομάδων για παρουσίαση των κύριων αποτελεσμάτων του Έργου καθώς και περιορισμένης κλίμακας δράσης και συμπλήρωση της υπάρχουσας εργαστηριακής υποδομής και του εξοπλισμού του Ιδρύματος.

Η σκοπιμότητα των Έργων αποδεικνύεται από την ταύτιση των στόχων με τους στόχους του Μέρους 2.2 του ΕΠΕΑΕΚ και, ειδικότερα, της Ενέργειας 2.2.3 όπου και έχει ενταχθεί. Τα περισσότερα Έργα στοχεύουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του Ιδρύματος, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, και η οποία θα επιτευχθεί με την δημιουργία επιστημόνων κατάλληλων να στελεχώσουν, ως επιστημονικό προσωπικό, τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, τα Ερευνητικά Ινστιτούτα και τις επιχειρήσεις. Τα **αναμενόμενα αποτελέσματα** από την υλοποίηση των Έργων περιλαμβάνουν:

- αύξηση των ευκαιριών για εκπόνηση μεταδιδακτορικής έρευνας από νέους επιστήμονες
- ενίσχυση της συνεργασία μεταξύ των μελών ΔΕΠ των σχολών του ΕΑΠ που έχουν παρεμφερή ερευνητικά ενδιαφέροντα

- συνέργια μεταξύ των ερευνητικών ομάδων του ΕΑΠ με άλλες από διαφορετικά Πανεπιστήμια και άλλα ιδρύματα στην Ελλάδα ή την αλλοδαπή,
- σχετικά περιορισμένης κλίμακας ενίσχυση συμπλήρωση της υπάρχουσας εργαστηριακής υποδομής και του εξοπλισμού του Ιδρύματος.
- αύξηση της κινητικότητας των νέων Μεταδιδακτορικών Ερευνητών και λοιπών ερευνητών μέσω της ενεργούς συμμετοχής τους σε εθνικά και διεθνή Συνέδρια.

Οι άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση φαίνεται να είναι όλα τα μέλη των ερευνητικών ομάδων που συμμετείχαν στην υλοποίηση των διδακτορικών

Στο πλαίσιο των υπό-Έργων, δηλαδή των διδακτορικών και μέχρι την περίοδο αναφοράς, έχει πραγματοποιηθεί η απαιτούμενη διοικητική και τεχνική υποστήριξη του Έργου.

Η συνολική παρακολούθηση του φυσικού αντικείμενου του Έργου έχει πραγματοποιηθεί από τον Ιδρυματικό Υπεύθυνο του Έργου. Ο Ιδρυματικό Υπεύθυνος (ΙΥ) σε συνεργασία με το επιτελείο του υπό-Έργου των ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ, καθώς επίσης και με την Επιτροπή Ερευνών ασχολήθηκαν με θέματα όπως:

- Κοινοποίηση εγγράφων (αλληλογραφίας, κλπ), σχετικών με το Έργο και τα υπό-Έργα, στους Επιστημονικού Υπευθύνους (ΕΥ) των υπό-Έργων, εξασφαλίζοντας έτσι την ομαλή εξέλιξη του Έργου,
- Ενημέρωση των ΕΥ για αλλαγές, τροποποιήσεις και άλλων αποφάσεων της Διαχειριστικής Αρχής (ΔΑ),
- Σύνταξη των προϋποθέσεων και διεξαγωγή διαγωνισμών σχετικών με την προμήθεια του προβλεπόμενου εξοπλισμού,
- Έλεγχο απορρόφησης, με ενέργειες όπως σύνταξη εντολών πληρωμών παντός είδους, έγκριση αμοιβών, διεκπεραίωση εγγράφων,
- Τήρηση αρχείου εξέλιξης ροής της χρηματοδότησης και ειδικότερα του ποσοστού απορροφητικότητας των κονδυλίων,
- Συμμετοχή ημερίδες που συγκαλούνταν από τη ΔΑ,
- Υποστήριξη της διαχείρισης του Έργου και των υπό-Έργων, με ηλεκτρονική ή και έντυπη σύνταξη των απαραίτητων δελτίων, όπως είναι τα μηνιαία, τριμηνιαία και εξαμηνιαία δελτία, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΔΑ,

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

- Συνεχή επικοινωνία κατά τακτά χρονικά διαστήματα με τους ΕΥ με σκοπό να πληροφορηθεί την εξέλιξη των υπό-Έργων και επίλυση τυχόν προβλήματα, με έμφαση στο βαθμό θετικής επιρροής των επιμέρους ερευνητικών ομάδων, κ.ά.

Στο πλαίσιο του Έργου αυτού και μέχρι την περίοδο αναφοράς έχει πραγματοποιηθεί η απαιτούμενη διοικητική και τεχνική υποστήριξη του Έργου. Η συνολική παρακολούθηση του φυσικού αντικειμένου του Έργου έχει πραγματοποιηθεί από τον Ιδρυματικό Υπεύθυνο του Έργου.

3.1.5 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του ΕΑΠ’

Πίνακας 99: Ομάδες- Στόχοι Έργου

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΣ	τιμή στόχου	νέα τιμή	μέχρι σήμερα
Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	Επωφελούμενοι άντρες Φοιτητές ΑΕΙ, από λοιπά Προγράμματα	4.665	4.665	3.942
	Επωφελούμενες γυναίκες φοιτήτριες ΑΕΙ από λοιπά Προγράμματα	1.725	1.725	1.458
	Τμήματα ΑΕΙ που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	1	1	1
	Φοιτητές σε νέα Μεταπτυχιακά Τμήματα	120	150	150
	Νέες Θέσεις Εργασίας Μερικής και εποχιακής απασχόλησης	25,2	25,2	17,96
	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου	27,6	27,59	19,78
	Επωφελούμενοι άντρες από πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	350	395	284
	Επωφελούμενες γυναίκες από πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	130	145	106

Αντικείμενο του παρόντος Έργου αποτελεί η βελτίωση των ήδη υπάρχοντων Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, με τίτλο ‘Πληροφορική’, με άμεσα ωφελούμενους 1.230 άτομα και η δημιουργία ενός νέου Μεταπτυχιακού Προγράμματος στις νέες τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών. Από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, με τίτλο ‘Μεταπτυχιακή Εξειδίκευση στα Πληροφοριακά Συστήματα’, επωφελήθηκαν 240 άτομα (μεταπτυχιακοί Φοιτητές).

Στα πλαίσια του παρόντος Έργου πραγματοποιείται η παρακολούθηση της ανάπτυξης ηλεκτρονικού υλικού και των αντίστοιχων ηλεκτρονικών οδηγών μελέτης που υποβοηθούν τη διδασκαλία από απόσταση των θεματικών ενοτήτων του πρώτου και δευτέρου έτους Προπτυχιακού Προγράμματος και τη διαχείριση της πληροφορίας που σχετίζεται με τη διδασκαλία από απόσταση.

Στόχος είναι η ανάπτυξη της διδακτικής και εξεταστικής διαδικασίας σε ηλεκτρονική μορφή, ώστε να είναι εφικτή η συνεχής διαδραστική εξάσκηση και εξέταση της ύλης από τον ίδιο το Φοιτητή. Με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνεται η ανάπτυξη ατομικών τακτικών ευέλικτης διαδρομής στη μάθηση, που αποτελεί και ιδρυτικό στόχο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Στα πλαίσια του Έργου έχει συμπεριληφθεί και η διαδικασία αξιολόγησης του ηλεκτρονικού υλικού που παράγεται, καθώς και η χρήση κατάλληλων εποπτικών μέσων (χρήση της αίθουσας τηλε-διδασκαλίας) για τη βελτιστοποίηση των μεθόδων διδασκαλίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η υλοποίηση του Έργου συνοδεύτηκε από εγγυήσεις εφαρμογής, αλλά και από υψηλά κριτήρια ποιότητας της προσφερόμενης Εκπαίδευσης μέσα από την αξιολόγηση τόσο της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του ίδιου του εκπαιδευτικού υλικού (που ήδη υπάρχει και υλοποιείται από το ΕΑΠ) αλλά ταυτόχρονα μέσα από τη δημιουργία νέου τμήματος αξιολόγησης του ηλεκτρονικού υλικού που σκοπό έχει την πιστοποίηση και συνεχή αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού και της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας.

Επίσης, το παρόν Έργο προώθησε την ανάπτυξη της διδακτικής και εξεταστικής διαδικασίας σε ηλεκτρονική μορφή, ώστε να είναι εφικτή η συνεχής διαδραστική εξάσκηση και εξέταση της ύλης από τον ίδιο το Φοιτητή. Με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνεται η ανάπτυξη ατομικών τακτικών ευέλικτης διαδρομής στη μάθηση που αποτελεί και ιδρυτικό στόχο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Τα υπό-Έργα του εκπαιδευτικού υλικού στο σύνολο τους, καλύπτουν τις δύο βασικές ανάγκες που προέκυψαν, η πρώτη για τη δημιουργία μιας εισαγωγικής θεματικής ενότητας και του απαραίτητου ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού, που στόχο έχει την κατά το δυνατό δημιουργία ή βελτίωση του απαραίτητου υποβάθρου των Φοιτητών που δεν το έχουν ή είναι ελλειμματικό καθώς και τη δημιουργία υποστηρικτικού ηλεκτρονικού υλικού για τις ήδη διδασκόμενες θεματικές ενότητες

Σχετικά με το **Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών**, η ανάπτυξη εναλλακτικού υλικού έχει ως στόχο την ενίσχυση της ευελιξίας του. Με τον τρόπο αυτό οι Φοιτητές καλλιεργούν υψηλό επίπεδο αυτενέργειας και υιοθετούν ευέλικτους τρόπους μάθησης. Η δυνατότητα αυτό-αξιολόγησης των Φοιτητών συμβάλλει στην ενίσχυση της ποιότητας της μάθησης. Σχετικά με τη μέθοδο αξιολόγησης, το αναμενόμενο αποτέλεσμα είναι η παγίωση της διαδικασίας, ώστε να διασφαλίζεται με μεθοδικό και συγκεκριμένο τρόπο η ποιότητα και η καταλληλότητα του εκπαιδευτικού λογισμικού. Άμεσα ωφελούμενοι είναι όλοι οι Φοιτητές του Προγράμματος Σπουδών Πληροφορική του ΕΑΠ.

Σχετικά με το **Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών**, σκοπός είναι η αύξηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του ΕΑΠ, μέσω της παροχής Σπουδών υψηλού επιπέδου, καθώς και η υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας μέσω της παραγωγής ικανών και εξειδικευμένων στελεχών. Άμεσα ωφελούμενοι είναι όλοι οι Φοιτητές του Προγράμματος που αποκτούν τη δυνατότητα για Σπουδές από Απόσταση και την προοπτική άμεσης απορρόφησης από την αγορά εργασίας.

Έμμεσα ωφελούμενοι από τη βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού του προγράμματος Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και την παροχή αυτού σε ηλεκτρονική μορφή είναι γενικότερα η παραγωγική διαδικασία. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι περισσότεροι Φοιτητές του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι άτομα, ήδη εργαζόμενα, που μπορούν να εφαρμόσουν άμεσα τις γνώσεις τους στο εργασιακό τους περιβάλλον. Με τον τρόπο αυτό συντελείται η πιο γρήγορη παροχή ατόμων εξειδικευμένων για να καλύψουν τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες της αγοράς και της κοινωνίας από εξειδικευμένους επιστήμονες. Η δράση καταρτισμένων ατόμων στην παραγωγή συμβάλλει στην ανάπτυξη του τεχνολογικού και βιοτικού επιπέδου της χώρας.

Αξίζει να αναφερθεί ότι έμμεσα ωφελείται και η ερευνητική δραστηριότητα με την ανάδειξη της αυτενέργειας και της δημιουργικότητας, που αποτελούν κινητήριες δυνάμεις προώθησης της σκέψης. Δημιουργείται επιπλέον πνεύμα συνεργασίας, ομαδικής επικοινωνίας με χρήση της νέας τεχνολογίας και διασφάλιση υψηλής κινητοποίησης των συνεργατών σε κοινό επιστημονικό ή εργασιακό χώρο. Επίσης ένα περιορισμένο τμήμα του υλικού του που έχει παραχθεί μπορούν να το χρησιμοποιούν οι απόφοιτοι Φοιτητές του ΕΑΠ οποιαδήποτε χρονική στιγμή το επιθυμούν (δια-βίου Εκπαίδευση), αλλά και ενδιαφερόμενοι εκτός ΕΑΠ που θέλουν να διερευνήσουν τις δυνατότητές τους για Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση, ή που απλά θέλουν να αποκτήσουν γνώσεις για κάποιο ειδικό θέμα.

Επιπλέον η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού συμβάλλει στην προβολή του θεσμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου, με τον εκσυγχρονισμό της Εκπαίδευσης, και την αποδοχή του ως θεσμού και στην αγορά εργασίας με τη δημιουργία καλύτερα καταρτισμένων αποφοίτων, που θα ικανοποιούν τις ανάγκες των επιχειρήσεων.

Τέλος, η υλοποίηση του πληροφοριακού συστήματος συμβάλλει στην κινητοποίηση και ενεργοποίηση του επιστημονικού δυναμικού αλλά και των Φοιτητών του ΕΑΠ στην κατεύθυνση τεχνολογιών αιχμής με στόχο την όσο δυνατό μεγαλύτερη διάχυσή της στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Έμμεσα ωφελούμενοι από τη δημιουργία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, που προτείνεται, θα είναι η αγορά εργασίας της πληροφορικής και η ελληνική κοινωνία. Η αγορά εργασίας γιατί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών παρέχει καταρτισμένους επιστήμονες ικανούς να προσφέρουν σε ένα τομέα που υπάρχει μεγάλη ζήτηση, αλλά και η κοινωνία γιατί θα μειωθεί η ανεργία που υπάρχει σε αρκετούς κλάδους των Θετικών Σχολών και δίνεται δυνατότητα σε αρκετούς νέους να σπουδάσουν από απόσταση, χωρίς να καταφύγουν σε αντίστοιχες Σπουδές στο εξωτερικό.

3.1.6 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου Έργο: 'ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ-Υποτροφίες Έρευνας στο ΕΑΠ'

Πίνακας 100. Ομάδες- Στόχοι Έργου

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΣ	τιμή στόχου	νέα τιμή	μέχρι σήμερα
ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - Υποτροφίες Έρευνας στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	Νέες θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης	2	2	2
	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου	5,41	5,41	5,41
	Επωφελούμενες γυναίκες από τα Προγράμματα υποτροφιών έρευνας	2	2	2
	Αριθμός Δημοσιεύσεων	6	6	6
	Αριθμός Διδακτορικών Διατριβών	2	2	0

Το Έργο αφορά στη χορήγηση υποτροφιών για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με έμφαση στη βασική έρευνα για το χρονικό διάστημα 8/11/2002 μέχρι τις 07/11/2005.

Τα υπό-Έργα που υλοποιήθηκαν στοχεύουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας του Ιδρύματος, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, παρέχοντας Σπουδές υψηλού επιπέδου, στην προώθηση της έρευνας και στην υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, μακροπρόθεσμα, με ικανά και επιστημονικά εξειδικευμένα στελέχη. Οι υποψήφιοι διδάκτορες οι οποίοι συμμετείχαν στην υλοποίηση των ερευνητικών υπό-Έργων θα χρηματοδοτηθούν για την ανάληψη και περαίωση προδιαγεγραμμένου ερευνητικού Έργου, εντός φυσικά των ορίων απροσδιοριστίας που χαρακτηρίζουν τη βασική έρευνα, με κύρια παραδοτέα τη Διδακτορική τους Διατριβή και τις δημοσιεύσεις που προέκυψαν.

Παράλληλα, παρατηρείται η πρόβλεψη επιπρόσθετης χρηματοδότησης για τους Υποψήφιους Διδάκτορες για παροχή επικουρικού διδακτικού Έργου σε αντικείμενα άμεσα συσχετιζόμενα με το ερευνητικό τους πεδίο. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν δράσεις δημοσιότητας και διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων του Έργου καθώς και περιορισμένης κλίμακας δράσεις για συμπλήρωση της υπάρχουσας εργαστηριακής υποδομής και του εξοπλισμού του Ιδρύματος. Θα πρέπει να σημειωθεί η διάθεση του ΕΑΠ, να καλύψει τεχνικά και διαχειριστικά τις ανάγκες που προέκυψαν κατά την υλοποίηση των Έργων (διδακτορικών διατριβών) στο σύνολο τους.

Το Έργο είναι συμπληρωματικό με αυτό του Πυθαγόρα: ενίσχυση ερευνητικών ομάδων και εξυπηρετεί επίσης στόχους του Μέτρου 2.2 και βασικοί στόχοι που έχουν επιτευχθεί είναι η αύξηση του αποθέματος γνώσης και την απόκτηση νέας θεωρητικής και πειραματικής γνώσης για την σε βάθος κατανόηση φαινομένων και επεξήγηση γεγονότων σε θεματικά πεδία που δεν έχουν γίνει μέχρι σήμερα αντικείμενο έρευνας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι διδακτορικές διατριβές σχετίζονται κυρίως με θετικές επιστήμες.

3.1.7 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου Έργο: ‘Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ’

Πίνακας 101. Ομάδες- Στόχοι Έργου

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΣ	τιμή στόχου	νέα τιμή	μέχρι σήμερα
Δημιουργία και Ανάπτυξη Γραφείου Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	Φοιτητές Άνδρες, Επωφελούμενοι Υπηρεσιών Συμβουλευτικής -Υποστήριξης- Πληροφόρησης	3.290	5.500	5.500
	Φοιτητές Γυναίκες, Επωφελούμενοι Υπηρεσιών Συμβουλευτικής -Υποστήριξης- Πληροφόρησης	3.710	6.000	6.000
	Διοργάνωση (ή οργανωμένη συμμετοχή) σε ημερίδες και Συνέδρια, επισκέψεις επίδειξης	12	12	12
	Εκδηλώσεις (συμμετοχή σε ημερίδες, Συνέδρια)	15	15	15
	Λειτουργία τράπεζας πληροφοριών	4	4	4
	Εκπόνηση και διάθεση έντυπου, διαφημιστικού και προωθητικού υλικού	7	7	7
	Μελέτες εμπειρογνωμοσύνης	0	1	1
	Μελέτες αξιολόγησης	1	1	1

Η ίδρυση και λειτουργία του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ και οι δράσεις που αναπτύσσει, ανταποκρίνονται με πληρότητα στους στόχους και τις προτεραιότητες του Μέτρου 2.4 και του Άξονα 2.

Οι **προτεραιότητες** που έχουν τεθεί για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, τόσο σε Εθνικό επίπεδο, όσο και με τις ήδη διαμορφωμένες πολιτικές που ακολουθεί η Ε.Ε. στο θέμα αυτό, συνδέονται άμεσα με όσα καταγράφονται παρακάτω και είναι:

- ❑ Βελτίωση της απασχολησιμότητας.
- ❑ Ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος.
- ❑ Ενθάρρυνση της προσαρμοστικότητας των Επιχειρήσεων και του Προσωπικού τους.
- ❑ Ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες.

Στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II, οι προτεραιότητες αυτές προωθούνται μέσα από τους παρακάτω άξονες:

- **Άξονας Προτεραιότητας 2:** Προώθηση και βελτίωση της Εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου Εκπαίδευσης.
- Άξονας Προτεραιότητας 3: Ανάπτυξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας και της προσαρμοστικότητας των νέων.
- **Άξονας Προτεραιότητας 4:** Βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Είναι κοινά αποδεκτό, ότι οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και οι συνθήκες του διεθνούς ανταγωνισμού, έχουν επιφέρει βαθιές αλλαγές, στην οικονομία, την παραγωγή και την απασχόληση. Οι απαιτήσεις σε γνώσεις και δεξιότητες του ενεργού πληθυσμού αυξάνονται και αλλάζουν συνεχώς και παρατηρείται το φαινόμενο, τα πτυχία και τα διπλώματα να απαξιώνονται ταχύτατα. Το γεγονός αυτό έχει δημιουργήσει δύο «αντιφατικά» φαινόμενα, από τη μια αύξηση του γενικού ποσοστού ανεργίας και από την άλλη αύξηση των θέσεων εργασίας που απευθύνονται σε ειδικευμένα στελέχη.

Επιπλέον έχει πλέον συνειδητοποιηθεί το γεγονός ότι η Εκπαίδευση, όλων των βαθμίδων, με τον τρόπο που είναι οργανωμένη, δεν είναι σε θέση να καλύψει τις νέες εκπαιδευτικές ανάγκες και είναι εμφανής η αναγκαιότητα ενός νέου συνεχούς χαρακτήρα της Εκπαίδευσης, η οποία θα εξελιχθεί σε μία «δια βίου» διαδικασία. Αυτή θα αποτελέσει τον γνώμονα για το πέρασμα της Εκπαίδευσης στον 21ο αιώνα.

Η απαίτηση αυτή όμως θέτει θεμελιώδεις περιορισμούς για μέρος του κοινωνικού συνόλου όπως:

- εργαζόμενους με ποικίλο μορφωτικό επίπεδο, που λόγω εργασιακών ή οικογενειακών υποχρεώσεων αδυνατούν να αφιερώσουν προγραμματισμένο χρόνο σε εκπαιδευτικές διαδικασίες
- άτομα με ειδικές ανάγκες, κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών.

Οι δυσκολίες αυτές δημιουργούν έναν άτυπο αποκλεισμό των ατόμων αυτών από κάθε είδους Εκπαίδευση και κατά συνέπεια από μία ικανοποιητική απασχόληση. Προκειμένου να υποστηριχθούν αποτελεσματικά οι εργαζόμενοι στην αντιμετώπιση των νέων συνθηκών, που διαμορφώνονται, θα πρέπει να δημιουργηθούν θεσμοί όπως αυτοί των Γραφείων Διασύνδεσης και Διαμεσολάβησης, που θα τους βοηθήσουν να ανταποκριθούν στις εξελισσόμενες ανάγκες της αγοράς.

Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΑΠ, με τις δραστηριότητες που αναπτύσσει, δίνει διέξοδο για Σπουδές και απασχόληση σε ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων και σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, στις οποίες ανήκουν και οι Φοιτητές του, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη ίσων ευκαιριών.

Το Γραφείο Διασύνδεσης, συνεπώς, μέσα από τις δραστηριότητες που αναπτύσσει ανταποκρίνεται πλήρως στις προτεραιότητες που έχουν τεθεί από το ΥΠΕΠΘ στο πλαίσιο του 2ου ΕΠΕΑΕΚ.

3.1.8 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου: ‘Υποστήριξη Επιχειρηματικών Ιδεών από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΑΠ’

Πίνακας 102. Ομάδες- Στόχοι Έργου

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΣ	τιμή στόχου	νέα τιμή	μέχρι σήμερα
Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών από το Γραφείο Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	Φοιτητές άνδρες, επωφελούμενοι υπηρεσιών Συμβουλευτικής – Υποστήριξης – Πληροφόρησης	3.831	3.831	3.831
	Φοιτήτριες γυναίκες, επωφελούμενες υπηρεσιών Συμβουλευτικής – Υποστήριξης – Πληροφόρησης	4.420	4.420	4.420

Το φυσικό αντικείμενο του Έργου βασίζεται στην υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος δράσεων από το Γραφείο Διασύνδεσης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, του οποίου **βασικοί άξονες** είναι :

- Η ανάπτυξη υπηρεσιών τεκμηρίωσης και πληροφόρησης που παρέχονται στους Φοιτητές του ΕΑΠ, σχετικά με δυνατότητες περαιτέρω ακαδημαϊκών Σπουδών ή επιμορφώσεων και εξειδικεύσεων στο εσωτερικό της χώρας και στο εξωτερικό. Η λειτουργία υπηρεσίας διασύνδεσης με την αγορά εργασίας για την επικοινωνία, γνωριμία και σύνδεση της Ακαδημαϊκής Κοινότητας (Φοιτητές, απόφοιτοι, Ίδρυμα) με την αγορά εργασίας και την κοινωνία γενικότερα.
- Η παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής σταδιοδρομίας που εστιάζονται κυρίως στην υλοποίηση επαγγελματικών και επιχειρηματικών σχεδίων από τους Φοιτητές, αποσκοπεί μεταξύ άλλων, στην ενθάρρυνση της νεανικής επιχειρηματικότητας μέσω της προσφοράς κατάλληλων γνώσεων και στην υποστήριξη στους νέους προκειμένου να αναλάβουν επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

Στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής εξ’ αποστάσεως, που πρόκειται να αναπτυχθούν από το Γραφείο Διασύνδεσης, αναμένεται ότι οι Φοιτητές του ΕΑΠ αποκτούν ικανές γνώσεις και δεξιότητες, προκειμένου να αναλάβουν επιχειρηματικές δραστηριότητες που θα αυξήσουν την απασχολησιμότητα τους και θα πολλαπλασιάσουν τις εναλλακτικές επιλογές επαγγελματικής αποκατάστασης και στο χώρο της αυτό-απασχόλησης.

Ειδικότερα η υλοποίηση προγραμμάτων επιχειρηματικότητας, μέσω του Γραφείου Διασύνδεσης, δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη επιχειρηματικής κουλτούρας και συμπεριφοράς στους νέους απόφοιτους της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, με αποτέλεσμα την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών που ενισχύουν τις δυνατότητες εισόδου στην αγορά εργασίας και ένταξης τους στην παραγωγική διαδικασία.

Κατά συνέπεια, η υλοποίηση του προγράμματος επιχειρηματικότητας έχει αφ' ενός μεν συνέργια και συμπληρωματικότητα με τις κύριες δράσεις του Γραφείου Διασύνδεσης του ΕΑΠ και αφ' ετέρου προσφέρει στους Σπουδαστές και στους απόφοιτους του Ιδρύματος υπηρεσίες συμβουλευτικής, με τις οποίες τους κατευθύνει προς τις κατάλληλες πηγές, προκειμένου να αποκτήσουν σε πρώτη φάση γνώσεις και δεξιότητες σε θέματα επιχειρηματικότητας αλλά και μεριμνά, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να δικτυωθούν με την αγορά εργασίας από την οποία και θα απορροφηθούν. Είναι λοιπόν αναμενόμενο ότι το πρόγραμμα επιχειρηματικότητας που έχει αναλάβει το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΑΠ, συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του Μέτρου 3.1.

Η πράξη αυτή απευθύνεται στους Φοιτητές του ΕΑΠ, μέσα από την οποία αποκτούν ολοκληρωμένη εικόνα για την κατάσταση που επικρατεί στην αγορά εργασίας και ενημερώνονται για τα Προγράμματα επιχειρηματικότητας που λειτουργούν και προσφέρουν ευκαιρίες για ανάπτυξη προσωπικών ή ομαδικών επιχειρηματικών σχεδίων.

Τελικοί αποδέκτες της υποστήριξης των επιχειρηματικών ιδεών μέσα από το Γραφείο Διασύνδεσης είναι οι Σπουδαστές, οι οποίοι εξοικειώνονται με ζητήματα επιχειρηματικότητας και μιλούν στις διαδικασίες ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών ιδεών και δραστηριοτήτων. Τα παραπάνω προσόντα καθιστούν τους Σπουδαστές ιδιαίτερα ανταγωνιστικούς στην προσπάθειά τους για ανεύρεση εργασίας, σε μια εποχή που η ανεργία αποτελεί σημαντικότατο πρόβλημα.

Οι δράσεις επιχειρηματικότητας, εφοδιάζουν τους Σπουδαστές με ικανότητες όπως το κριτικό πνεύμα, απαραίτητο για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, την ικανότητα σύνθεσης πρακτικών και θεωρητικών γνώσεων και την ικανότητα αποτελεσματικής και αποδοτικής εργασίας σε ομαδικά πλαίσια. Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΑΠ αποτελεί νέο θεσμό, ιδρύθηκε και λειτουργεί από το τέλος του έτους 2002, εκτιμάται όμως ότι συμβάλλει αποτελεσματικά στην υλοποίηση των στόχων που έχει θέσει ως Έργο, η επίτευξη των οποίων ενισχύεται με την υλοποίηση δράσεων επιχειρηματικότητας.

Τέλος, το συγκεκριμένο Έργο συμβάλλει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού με θετικές επιπτώσεις στην αύξηση της απασχολησιμότητας των σπουδαστών, στον περιορισμό της ανεργίας, στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας των επιχειρήσεων όπου εργάζονται οι Φοιτητές του ΕΑΠ, στην αύξηση του ατομικού εισοδήματος και κατά συνέπεια και του τοπικού και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των Φοιτητών.

3.1.9 Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου Έργου Έργο: Ανάπτυξη και Ομαλή Λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του ΕΑΠ

Πίνακας 103. Ομάδες- Στόχοι Έργου

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΣ	τιμή στόχου	νέα τιμή	μέχρι σήμερα
Ανάπτυξη και ομαλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Έργου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου	Επωφελούμενοι άντρες Φοιτητές ΑΕΙ, από λοιπά Προγράμματα	4.500	4.500	4.500
	Επωφελούμενες γυναίκες φοιτήτριες ΑΕΙ από λοιπά Προγράμματα	5.500	5.500	5.500
	Επωφελούμενοι άνδρες Μεταπτυχιακών τμημάτων από Προγράμματα προστασία περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης	408	408	408
	Επωφελούμενες γυναίκες Μεταπτυχιακών τμημάτων από Προγράμματα περιβάλλοντος και περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης	442	442	442
	Επωφελούμενοι άνδρες Μεταπτυχιακών τμημάτων από λοιπά Προγράμματα	5.950	5.780	5.780
	Επωφελούμενες γυναίκες Μεταπτυχιακών τμημάτων από λοιπά Προγράμματα	1.050	1.020	1.020
	Επωφελούμενοι άντρες σε τμήματα του ελεύθερου ανοιχτού πανεπιστημίου	10.438	10.438	10.438
	Επωφελούμενες γυναίκες σε τμήματα του ελεύθερου ανοιχτού πανεπιστημίου	6.562	6.562	6.562
	Προγράμματα για Φοιτητές (άνδρες – γυναίκες) ΕΑΠ	24	30	30
	Προγράμματα για Φοιτητές (άνδρες – γυναίκες) ΕΑΠ (αριθμός Φοιτητών)	318.428	318.428	318.428
	ΕΑΠ	17.000	17.000	17.000
	Θέσεις Εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου	69,56	69,56	66,82

Το παρόν υπό-Έργο αφορά στην συνέχιση, ανάπτυξη και παγίωση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του ΕΑΠ, για την υποστήριξη του θεσμού της εξ' αποστάσεως Εκπαίδευσης, όπως προβλέπεται από το Νόμο 2552/97, και στη βελτίωση των συνθηκών φοίτησης των 10.000 Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών των προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών.

Επίσης, με το παρόν υπό-Έργο υποστηρίζονται όλες οι απαιτούμενες δραστηριότητες για την ανάπτυξη των Προγραμμάτων Σπουδών- Τμημάτων Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού επιπέδου των ακαδημαϊκών ετών 2001-2002, 2002-2003 και 2003-2004 και 2004 - το πρώτο εξάμηνο του 2005. Από τις προγραμματισμένες δραστηριότητες του Υπό-Έργου έχουν ολοκληρωθεί οι ακόλουθες ως προς το φυσικό τους αντικείμενο:

- Η Επιμόρφωση Μελών ΔΕΠ και Συνεργατών που στοχεύει στην αναβάθμιση των ικανοτήτων και προσόντων των διδασκόντων, στην μεθοδολογία της εξ' αποστάσεως Εκπαίδευσης, κατά 100%
- Η αναβάθμιση και επέκταση συστημάτων πληροφορικής κατά 100%. Μέσω της αναβαθμισμένης ιστοσελίδας του ΕΑΠ έχει επιτευχθεί η επέκταση των δυνατοτήτων που προσφέρονται στους χρήστες-Φοιτητές και διδακτικό προσωπικό, για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά Προγράμματα
- Η Αναβάθμιση των προγραμματισμένων εκπαιδευτικών χώρων κατά 100%, που εξυπηρετούν τις ανάγκες του διδακτικού προσωπικού, μόνιμα μέλη ΔΕΠ και Συνεργάτες, όπως επίσης και τις ανάγκες υλοποίησης του συγγραφικού και εκδοτικού Έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του Έργου.
- Η Προμήθεια εξοπλισμού, σύμφωνα με το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα στο Τεχνικό Δελτίο, που επίσης υποστηρίζει τις πολλαπλές δραστηριότητες του Ανοικτού Πανεπιστημίου και έχει προσεγγίσει σε ποσοστό 90% την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου. Στα πλαίσια της τελευταίας δράσης έχουν πραγματοποιηθεί:
 - Ίδρυση και λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης
 - Εκπόνηση οπτικοακουστικού υλικού προς υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας
 - Συντονισμός των ομάδων συγγραφής και η επιμέλεια του πρωτότυπου διδακτικού υλικού

Τέλος, η οργάνωση και διοίκηση του Έργου και των παρεχομένων υπηρεσιών του ΕΑΠ, που υποστηρίχθηκε από 54 άτομα διοικητικό προσωπικό καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου, έχει ολοκληρωθεί ως προς το φυσικό και οικονομικό του αντικείμενο.

3.1.10 Συμπεράσματα ως προς την Επάρκεια Φυσικού Αντικειμένου των Έργων του ΕΑΠ

Ο καινοτόμος χαρακτήρας και οι ιδιαιτερότητες του Ανοιχτού Πανεπιστημίου είναι εμφανής σε όλα το πλέγμα των Έργων, που υλοποιούνται από το ΕΑΠ μέσω της συγχρηματοδότησης από το ΕΠΕΑΕΚ II.

Το **πρώτο συμπέρασμα** του Αξιολογητή για την **επάρκεια του φυσικού αντικειμένου** των Έργων είναι ότι το ΕΑΠ, ως φορέας εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης, εκμεταλλεύεται πλήρως τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας για την εκπλήρωση των στόχων του.

Ο μεγάλος και αυξανόμενος αριθμός Φοιτητών σε μεγάλη γεωγραφική εμβέλεια διαχειρίζεται εκπαιδευτικό υλικό προσαρμοσμένο στις ανάγκες Εκπαίδευσης με την εξ αποστάσεως μέθοδο. Σίγουρα η προσπάθεια συγγραφής, συλλογής, εκτύπωσης ή ψηφιοποίησης του εκπαιδευτικού υλικού είναι χρονοβόρα και αντιμετωπίζει γραφειοκρατικές διαδικασίες που δικαιολογούν την σχετική καθυστέρηση σε αρκετά υπό-Έργα. Ωστόσο, γίνεται αξιόλογη προσπάθεια, μέσω των συγχρηματοδοτούμενων Έργων του ΕΑΠ, να κεφαλαιοποιηθεί μία εμπειρία ετών για την διαχείριση και προσφορά του καινοτόμου προϊόντος της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Σχετικά με τις **δείκτες (τιμές στόχων) των φυσικών αντικειμένων** των Έργων, αυτοί παρουσιάζουν μία σαφή κατεύθυνση για την ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες, δίνοντας την ευκαιρία να αμβλυνθούν τα αίτια που μειώνουν τις δυνατότητες Εκπαίδευσης και απασχόλησης σε άτομα που μέχρι σήμερα αποκλείονταν λόγω γεωγραφικών και κοινωνικών συνθηκών (άτομα με ειδικές ανάγκες, γυναίκες, κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών κλπ).

Επίσης, σχετικά με την επάρκεια του προϊόντος της Εκπαίδευσης των προγραμμάτων που προσφέρει το ΕΑΠ, και τις συμπληρωματικές δράσεις του γραφείου Διασύνδεσης έχει προωθηθεί ένας νέος τρόπος γνωριμίας των Φοιτητών και αποφοίτων του ΕΑΠ με τον επαγγελματικό χώρο και πρόσβασης στην αγορά εργασίας, με στόχο να αμβλυνθούν οι ακραίες ανισότητες ευκαιριών, κυρίως δε σε όσους δεν έχουν τις παραδοσιακές εναλλακτικές ευκαιρίες.

Παράλληλα, τα **Έργα στοχεύουν** στην αύξηση και βελτίωση της απασχολησιμότητας, τόσο με την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσα στο ΕΑΠ όσο και τις δυνατότητες επαγγελματικής δραστηριότητας, σε συνάρτηση με την απαιτούμενη από τη σύγχρονη κοινωνία ικανότητα για επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα.

Η Διεθνοποίηση της οικονομίας και οι πιέσεις του διεθνούς ανταγωνισμού δημιουργούν ανάγκες για μετακίνηση πολλών εργαζομένων σε υψηλότερου επιπέδου θέσεις, για αυτό και πολλοί απόφοιτοι του ΕΑΠ εγγράφονται σε νέα Προγράμματα του για να αναβαθμίσουν την εργασιακή τους θέση.

Οι απόφοιτοι του ΕΑΠ με την μέθοδο της εξ' αποστάσεως Εκπαίδευσης αναπτύσσουν δεξιότητες όπως αποφασιστικότητα, μεθοδικότητα, ανοικτό πνεύμα και συνεπικουρούμενοι από την εργασιακή εμπειρία, ορισμένοι από αυτούς, είναι ώριμοι να δημιουργήσουν επιχειρηματικές μονάδες. Με την προσφορά από το Γραφείο Διασύνδεσης ειδικών γνώσεων σε θέματα ενθάρρυνσης της επιχειρηματικότητας, τόσο σε συμβουλευτικό επίπεδο όσο και σε τεχνικό, δημιουργούνται οι κατάλληλες συνθήκες για τη δημιουργία εναλλακτικών μορφών απασχόλησης στον επιχειρηματικό χώρο.

Όσον αφορά την **επάρκεια των άμεσα και έμμεσα ωφελουμένων** από την υλοποίηση των Έργων, επισημαίνεται ότι στους Φοιτητές και απόφοιτους του ΕΑΠ δίδονται πολλαπλές ευκαιρίες για τοποθέτηση σε θέση απασχόλησης, βελτίωση της επαγγελματικής τους κατάστασης, ανέλιξη στην επαγγελματική τους ζωή και αναβάθμιση της ποιότητας του βιοτικού τους επιπέδου.

3.2 Αξιολόγηση Επάρκειας Τελικού Δικαιούχου

Η Ενότητα αυτή αποτυπώνει τη βασική δομή του Συστήματος Διαχείρισης των συγχρηματοδοτούμενων εκ του ΕΠΕΑΕΚ Έργων (2000-2006) του Ελληνικό Ανοικτού Πανεπιστημίου, εστιάζοντας αφ' ενός στις διαδικασίες (procedures) υλοποίησης των αναπτυξιακών Δράσεων κι αφ' ετέρου στην ποιότητα των εταιρικών σχέσεων σε όλα τα στάδια. Ειδικότερα, αξιολογείται η επάρκεια του Τελικού Δικαιούχου (ΕΑΠ) ως προς την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση- διαχείριση των υλοποιούμενων Έργων .

Η αξιολόγηση των συγκεκριμένων διαδικασιών και μηχανισμών εξειδικεύεται στη βάση τόσο της **διαθέσιμης τεχνογνωσίας** και **τεχνικών μέσων** όσο και της **επάρκειας των στελεχών** του Ανοικτού Πανεπιστημίου για την υλοποίηση καθενός εκ των αναπτυξιακών του Έργων , που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΠΕΑΕΚ.

Βάσει των τριών αυτών κριτηρίων, η συνολική εικόνα που διαμορφώνεται αναφορικά με την διαχειριστική επάρκεια του Τελικού Δικαιούχου είναι ιδιαίτερα θετική. Το αξιολογικό αυτό πόρισμα τεκμαίρεται από το γεγονός ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο ικανοποιεί σε σημαντικό βαθμό τις απαιτήσεις επάρκειας σε τεχνογνωσία, υφιστάμενα μέσα και στελέχωση. Προς τεκμηρίωση παρατίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:

☛ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ

- Έχει αποκτήσει την απαιτούμενη εμπειρία από την υλοποίηση Έργων στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ I, ΕΠΕΑΕΚ II, Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΚτΠ, κλπ
- Έχει αποκτήσει την απαιτούμενη εμπειρία μέσα από την πραγματοποίηση ελέγχων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα αφ' ενός των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και Διαρθρωτικών Ταμείων ΕΚΤ και ΕΤΠΑ και αφ' ετέρου των Εθνικών Ελεγκτικών Αρχών

☛ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ

- Διαθέτει εκατόν δεκαπέντε (115) **μέλη Διοικητικού Προσωπικού**, η επάρκεια των οποίων και δη των στελεχών κρίνεται ιδιαίτερος ικανοποιητική. Αναλυτικά, το Διοικητικό Προσωπικό του ΕΑΠ αποτελείται από
 - μόνιμο προσωπικό
 - με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου
 - με σύμβαση ανάθεσης Έργου
 - μόνιμο προσωπικό με απόσπαση

- Διαθέτει όλα τα **αρμόδια όργανα**, με ανώτατο εξ αυτών την Διοικούσα Επιτροπή, που, συνολικά, συμβάλλουν καθοριστικά στην παρακολούθηση και διαχείριση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των υλοποιούμενων Έργων :
 - Τμήμα Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού
 - Τμήμα Προσωπικού
 - Τμήμα Διακίνησης Διδακτικού Υλικού
 - Τμήμα Μητρώου Φοιτητών
 - Τμήμα Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων
 - Τμήμα Εκπαίδευσης
 - Τμήμα Εγκαταστάσεων & Εκτέλεσης Έργων
 - Τμήμα Οικονομικών Υποθέσεων
 - Τμήμα Ακαδημαϊκών Οργάνων
 - Παράρτημα Αθήνας

⇒ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ

- Διαθέτει:
 - Προσωπικό με εμπειρία στο αντικείμενο των Έργων
 - Προσωπικό με εμπειρία σε Ευρωπαϊκά / Κοινοτικά Προγράμματα, Διαχείριση Έργων, Εσωτερικούς και Εξωτερικούς Ελέγχους.

⇒ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΣΑ

- Διαθέτει ηλεκτρονική εφαρμογή παρακολούθησης Έργων , με σκοπό την ηλεκτρονική παρακολούθηση των παραμέτρων που προβλέπονται στη μεθοδολογία διαχείρισης Έργων
- Διαθέτει πλήρες μηχανογραφημένο λογιστήριο εξοπλισμένο με πλήρες διπλογραφικό σύστημα για την λογιστική παρακολούθηση των Έργων
- Διαθέτει Χώρους / τρόπους ασφαλούς τήρησης - φύλαξης πληροφοριών που αφορούν την πορεία των Έργων
- Διαθέτει την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή για την υλοποίηση των Έργων
- Διαθέτει τεχνική υποστήριξη (γραμματειακή υποστήριξη, τεχνικές υπηρεσίες για την διαχείριση και ταμειακή ανταπόκριση στις ανάγκες των πληρωμών, στην διενέργεια πάσης φύσεως διαγωνισμών, στην αξιολόγηση των προσφορών, στην επιλογή των αναδόχων, κλπ)

➔ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Κρίνεται σκόπιμο, για την διαμόρφωση σφαιρικότερης και, συνεπώς, αξιολογικά και μελετητικά πιο αξιόπιστης εικόνας, η διαχειριστική επάρκεια του Τελικού Δικαιούχου, εν προκειμένω του Ανοικτού Πανεπιστημίου, να αποτιμηθεί, ταυτόχρονα, και ως προς την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών υλοποίησης των αναπτυξιακών δράσεων του Πανεπιστημίου, συγχρηματοδοτήθηκαν από το ΕΠΕΑΕΚ. Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαχειριστικών μηχανισμών εστιάζει στην αποτίμηση της ταχύτητας, αποτελεσματικότητας, και αποδοτικότητας των κρίσιμότερων διαδικασιών που αναπτύχθηκαν από το ΕΑΠ κατά την υλοποίηση των συγκεκριμένων δράσεων(2000-2006).

Ως τέτοιες, κρίθηκαν οι ακόλουθες διαδικασίες:

- ❑ Προετοιμασία -σχεδιασμός υλοποίησης Έργων
- ❑ Ένταξη πράξεων
- ❑ Παρακολούθηση της υλοποίησης
- ❑ Έλεγχοι

3.2.1 Προετοιμασία - Σχεδιασμός Διαδικασίας Υλοποίησης Έργων

Η επιτυχή υλοποίηση των δράσεων, που αναπτύσσει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο με τη χρηματοδοτική υποστήριξη του ΕΠΕΑΕΚ, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την καλή προετοιμασία του. Ο σχεδιασμός, η εξειδίκευση των παρεμβάσεων (κριτήρια αξιολόγησης, έκδοση όλων των απαραίτητων κανονιστικών πράξεων, σχεδιασμός και έκδοση οδηγών, κ.α.) και η ενεργοποίηση των μέτρων, αποτελούν τα κρίσιμότερα στάδια, όπως αποδεικνύεται και από την πορεία υλοποίησης των συγκεκριμένων Έργων. Ειδικότερα,

- Η υλοποίηση των Έργων του ΕΑΠ διέπεται από συγκεκριμένο νομοθετικό (Ιδρυτικός Νόμος ΕΑΠ Ν.2552/97, όπως τροποποιήθηκε από το αρθ. 14 του Ν. 2817/2000, από το αρθ. 3 του Ν. 3027/2002, από το αρθ. 13 του Ν. 3260/2004 & από το αρθ.19 του Ν.3577/2007), και κανονιστικό πλαίσιο, όπως τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης Ερευνών του ΕΑΠ. Κατά τον τρόπο αυτό σχεδιάστηκε με αναλυτική περιγραφή διαδικασιών παρακολούθησης Έργων
- Η υλοποίηση των Έργων του έχει αποδειχτεί απόλυτα συμβατή με τις προδιαγραφές του Οδηγού Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ II
- Διαθέτει εσωτερική δομή και εγκεκριμένο οργανόγραμμα όπου αποτυπώνονται οι οργανωτικές μονάδες του και οι λειτουργίες τους

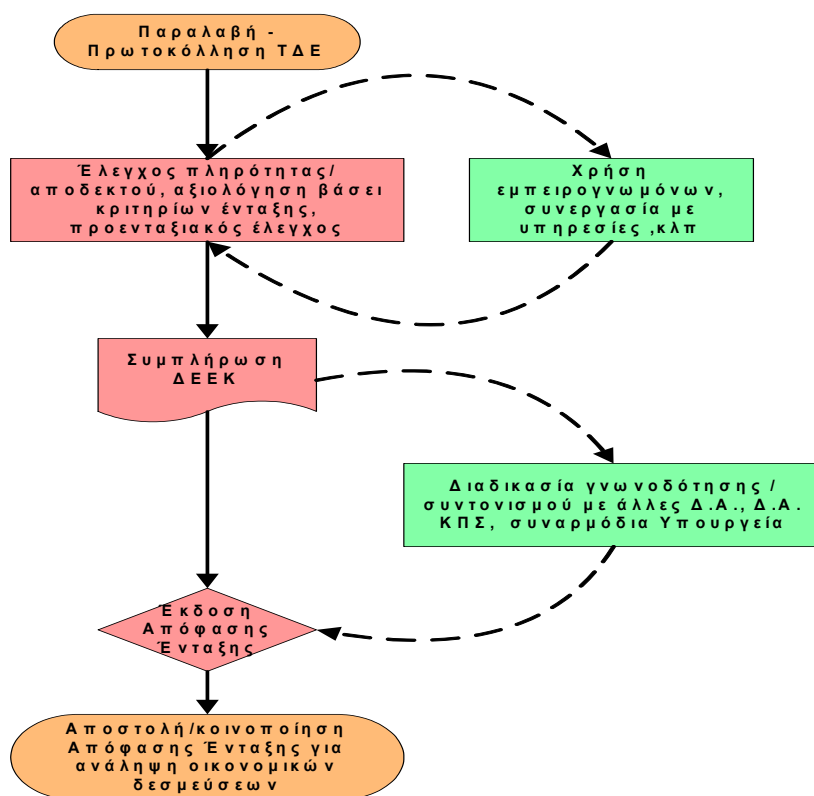
➤ ΈΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Σημαντικό μέρος της ένταξης πράξεων αποτελεί η διαδικασία συμπλήρωσης των Τεχνικών Δελτίων Έργου (ΤΔΕ) από τον Τελικό Δικαιούχο, το ΕΑΠ, η υποβολή τους στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΕΠΕΑΕΚ, ο έλεγχος πληρότητας και αποδεκτού καθώς και οι διορθώσεις ή και συμπληρώσεις των ΤΔΕ.

Η αποτελεσματικότητα και η συνολική χρονική διάρκεια της διαδικασίας αυτής εξαρτάται, κατά κύριο λόγο, από την ετοιμότητα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου αναφορικά με την έγκαιρη υποβολή ορθών και πλήρως τεκμηριωμένων προτάσεων καθώς και την συνολική συμμόρφωση αυτού με τη διαδικασία, όπως καταγράφηκε στην ανωτέρω παράγραφο.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο εμφανίζει υψηλό βαθμό συνέπειας και στα δύο αυτά σημεία, ενώ προκύπτει πως συμμορφώνεται απόλυτα με την επίσημη διαδικασία ένταξης των Πράξεων, όπως παρουσιάζεται ακολούθως.

Εικόνα 12. Διαδικασία Ένταξης Πράξεων

⇒ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Το τρίτο σημαντικό κριτήριο της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών υλοποίησης των δράσεων του Ανοικτού Πανεπιστημίου αφορά στην ταχύτητα διεκπεραίωσης αυτών. Ως προς το συγκεκριμένο σημείο παρατηρούνται ενίοτε εν μέρει χρονικές καθυστερήσεις που προκύπτουν από πλευράς είτε του Τελικού Δικαιούχου είτε της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ.

Επισημαίνεται πως οι καταγραφείσες καθυστερήσεις είναι δικαιολογημένες, με την έννοια ότι δεν αποτελούν απόρροια ασυνέπειας ή και μη συμμόρφωσης της μίας ή της άλλης πλευράς στις επίσημες προδιαγραφές του Συστήματος Διαχείρισης των Έργων . Περαιτέρω, ωστόσο, στοιχεία ως προς το συγκεκριμένο σημείο ήδη σχολιάστηκαν σε ανωτέρω σημείο της παρούσης Μελέτης.

3.2.2 Παρακολούθηση Υλοποίησης Έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των αναπτυξιακών Έργων του ΕΑΠ (2000-2006) έχει δύο σκέλη:

- Την παρακολούθηση της υλοποίησης των Έργων
- Την παρακολούθηση της πορείας των Έργων και της επίτευξης των στόχων του

Κύριο μέσο για την παρακολούθηση των δύο ανωτέρω τμημάτων αποτελεί η υποβολή από τον Φορέα υλοποίησης Μηνιαίων Δελτίων Δαπανών και Τριμηνιαίων Δελτίων Φυσικής Υλοποίησης, ενώ εργαλείο αποτελεί το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) του ΥΠΟΙΟ. Η χρησιμότητα του ΟΠΣ, ως εργαλείου για την παρακολούθηση του προγράμματος, κρίνεται, μάλλον, περιορισμένη, γεγονός που πιθανότατα οφείλεται στην πολυπλοκότητα του ή και στη δυσκολία χρήσης του (non user-friendliness).

➤ ΈΛΕΓΧΟΙ

Τονίζεται ότι σε διάστημα επτά (7) ετών, από την αρχή, δηλαδή της χρηματοδότησης των αναπτυξιακών Έργων του Ανοικτού Πανεπιστημίου από το Β' ή και το Γ' ΚΠΣ μέχρι της ανάληψης των καθηκόντων της σημερινής Διοικούσας Επιτροπής, έχει πραγματοποιηθεί μόνο ένας (1) έλεγχος. Αντιθέτως, κατά τη διάρκεια της τρίτης περιόδου λειτουργίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου, από τον Ιούνιο του έτους 2004 (ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων της 2^{ης} Διοικούσας Επιτροπής) μέχρι και σήμερα (έτος 2007), πραγματοποιήθηκαν οκτώ (8) έλεγχοι, χωρίς να υπάρξει κανένας καταλογισμός.

Οι ελεγκτικές αυτές δράσεις καταγράφονται αναλυτικά στον ακόλουθο Πίνακα.

ΜΕΛΕΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ

Πίνακας 104. Έλεγχοι Αναπτυξιακών Έργων του ΕΑΠ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ				ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ				
ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΝΑΡΞΗ-ΛΗΞΗ ΕΡΓΟΥ	ΕΠΙΣΤ. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜ/ΣΗΣ	ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΧΗ	ΕΛΕΓΚΤΕΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΕΑΠ	1/5/2001-30/9/2008	ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΚΤ	8-10/6/2003	ΕΛΕΓΧΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ Γ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΕΑΕΚ/ ΥΠΕΠΘ	κ. ΤΣΑΓΙΑΝΝΗΣ κ. ΡΕΚΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ: ΟΧΙ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΕΑΠ	12/1/2003-30/4/2004	ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΤΠΑ	19-21/3/2007	ΕΛΕΓΧΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ Γ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΕΑΕΚ/ ΥΠΕΠΘ	κ. ΚΟΤΟΠΟΥΛΟΥ κ. ΡΕΚΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ: ΟΧΙ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΕΑΠ	1/5/2001-30/9/2008	ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΚΤ	28-30/3/2007	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ	ΜΟΝΑΔΑ Β ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΕΑΕΚ/ ΥΠΕΠΘ	κ. ΜΑΝΙΑΤΑΚΟΥ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ: ΟΧΙ
ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ-ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΕΑΠ	8/11/2002-31/12/2007	ΣΚΟΔΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΚΤ	28-30/3/2007	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ	ΜΟΝΑΔΑ Β ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΕΑΕΚ/ ΥΠΕΠΘ	κ. ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ: ΟΧΙ
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ι - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΟ ΕΑΠ	1/3/2004-31/8/2007	ΖΕΥΓΩΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΚΤ	28-30/3/2007	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ	ΜΟΝΑΔΑ Β ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΕΑΕΚ/ ΥΠΕΠΘ	κ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗ κ. ΛΥΡΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ: ΟΧΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ: ΟΧΙ
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΙΙ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΟ ΕΑΠ	1/1/2005-31/12/2006	ΖΕΥΓΩΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΚΤ	28-30/3/2007	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ	ΜΟΝΑΔΑ Β ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΕΑΕΚ/ ΥΠΕΠΘ	κ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗ κ. ΛΥΡΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ: ΟΧΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ: ΟΧΙ
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΑΠ	1/5/2003-31/8/2008	ΧΑΤΖΗΛΑΚΟΣ ΘΑΝΑΣΗΣ	ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΚΤ	28-30/3/2007	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ	ΜΟΝΑΔΑ Β ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΕΑΕΚ/ ΥΠΕΠΘ	κ. ΦΑΤΣΕΑΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ: ΟΧΙ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΕΑΠ	1/5/2001-30/9/2008	ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΚΤ	20-26/5/07	ΕΛΕΓΧΟΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ / ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ/ ΥΠΟΙΟ	κ. ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ κ. ΒΕΡΒΕΡΗ κ. ΧΕΙΛΑΚΟΥ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: ΟΧΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ: ΟΧΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ: ΟΧΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΟΜΑΔΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΕΑΠ	1/7/2000-31/12/2005	ΣΙΑΦΑΡΙΚΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΚΤ	16-19/7/07	ΕΛΕΓΧΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ Γ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΠΕΑΕΚ/ ΥΠΕΠΘ	κ. ΚΑΛΟΓΡΙΔΟΥ κ. ΡΕΚΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: ΝΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ: ΟΧΙ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΙ: ΟΧΙ

➤ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, από την αρχή της λειτουργίας του έως και σήμερα (1997-2007), κυρίως λόγω του πλήθους μεγάλων και μικρών Έργων που έχει υλοποιήσει, διαθέτει υψηλό βαθμό τεχνογνωσίας. Το μεγαλύτερο μέρος της τεχνογνωσίας αυτής αφορά αφ' ενός στις διαδικασίες επίβλεψης, ελέγχου και διοίκησης των Έργων στο σύνολό τους και αφ' ετέρου στους μηχανισμούς εκτέλεσης των επιμέρους Έργων .

Ως εκ τούτου προκύπτει πως το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σύμφωνα με τα κριτήρια του Γ' ΚΠΣ, διαθέτει ιδιαίτερος ικανοποιητικό βαθμό διαχειριστικής επάρκειας.

Επισημαίνεται, ταυτόχρονα, η ήδη διενέργεια -από πλευράς του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου- προκήρυξης Διαγωνισμού για την ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης Έργων, γεγονός που καταδεικνύει την άμεση συμμόρφωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου με το βασικό πλαίσιο κριτηρίων διαχειριστικής επάρκειας των Τελικών Δικαιούχων της νέας Προγραμματικής Περιόδου (Απόφαση ΥΠΟΙΟ με αρ. πρωτοκόλλου 34590/ΕΥΣΑΠ 2812/1-9-2006).

Στόχος και επιδίωξη του Ιδρύματος, αν και, παράλληλα, υποχρέωση του, είναι η προώθηση της καινοτομίας, αξιοπιστίας και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών και μηχανισμών υλοποίησης Έργων . Η εισαγωγή της πιστοποιημένης διαχειριστικής επάρκειας των Δικαιούχων αναμένεται ότι θα έχει ως αποτέλεσμα τόσο την αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας των Φορέων όσο και την αποτελεσματικότερη διαχείριση των Έργων που υλοποιούν.

3.3 Αξιολόγηση Επάρκειας Εκπαιδευτικού Υλικού

➤ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Η επάρκεια του Τελικού Δικαιούχου, εν προκειμένω του ΕΑΠ, ως προς την ανάπτυξη και παραγωγή του Εκπαιδευτικού Υλικού δύναται να αποτιμηθεί στη βάση τριών αξόνων. Οι δύο εξ αυτών εστιάζουν στην ακαδημαϊκή- ποιοτική διάσταση του παρεχόμενου υλικού και ο τελευταίος εκ των τριών στον τρόπο διαχείρισης των Έργων που αφ' ενός αφορούν στην παραγωγή μαθησιακού υλικού και αφ' ετέρου υποστηρίζονται χρηματοδοτικά από το ΕΠΕΑΕΚ.

Οι συγκεκριμένοι άξονες είναι:

- ❑ Διαδικασίες (procedures) ανάπτυξης και παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού
- ❑ Ιδιαίτερες προδιαγραφές και χαρακτηριστικά που πρέπει να ικανοποιεί το παρεχόμενο έντυπο υλικό, ώστε να επιτυγχάνεται η συμβατότητα του με την εκπαιδευτική προσέγγιση της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης
- ❑ Συμμόρφωση/ συμβατότητα αφ' ενός με τους τεθέντες στόχους και αφ' ετέρου το πλαίσιο (διαδικασίες και μηχανισμούς) υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων Έργων, που αφορούν στην παραγωγή διδακτικού υλικού.

Ειδικότερα, κατά την αξιολόγηση της **επάρκειας του διδακτικού υλικού** (είτε ελληνικό είτε ξενόγλωσσο), τα σημεία- έννοιες όπου οφείλει να εστιάσει ο Μελετητής αφορούν μεταξύ των άλλων στις ακόλουθες κυριότερες **ακαδημαϊκές- ποιοτικές απαιτήσεις**:

- ❑ Ικανοποίηση των ζητούμενων- στόχων εκπαιδευτικού υλικού
- ❑ Καταλληλότητα υλικού ως προς την εκπαιδευτική μέθοδο της ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης
- ❑ Επάρκεια της μεθοδολογίας ανάπτυξης και παραγωγής διδακτικού υλικού
- ❑ Αξιοπιστία και Εγκυρότητα πηγών, πληροφοριών και, γενικά, παρεχόμενων γνώσεων
- ❑ Αμεροληψία και Σαφήνεια κατά τη συγγραφή του έντυπου διδακτικού υλικού

Διαπιστώνεται, βάσει ανάλυσης και αποτίμησης των τριών αυτών αξόνων, πως το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρουσιάζει, συνολικά, μια ικανοποιητική εικόνα συμμόρφωσης και επάρκειας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού υλικού, αν και τα αξιολογικά πορίσματα τόσο των Εσωτερικών Αξιολογήσεων, που διενεργεί το Ίδρυμα, όσο και της Έρευνας Πεδίου, 'Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών και Διοικητικών υπηρεσιών του ΕΑΠ', που διεξήχθη από τον Ανάδοχο στα πλαίσια της παρούσης Μελέτης, είναι μάλλον αρνητικά έως και επικριτικά.

Η τελευταία αυτή διαφοροποίηση και απόκλιση προκύπτει, ενδεχομένως, ως απόρροια της ακόλουθης αντίφασης, η οποία εν τούτοις επιδέχεται συγκεκριμένης ερμηνείας. Το ΕΑΠ διενεργεί μεν, κατά τρόπο αποτελεσματικό, τις διαδικασίες ανάπτυξης και παραγωγής του διδακτικού του υλικού, συμμορφώνεται (αν και με μερικές καθυστερήσεις) με το γενικότερο πλαίσιο υλοποίησης, αναπτυξιακών και συγχρηματοδοτούμενων από κοινοτικούς πόρους, Έργων και το τελικό προϊόν του (διδακτικό υλικό), ανταποκρινόμενο στις εξειδικευμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές της ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης, εμφανίζει όλα εκείνα τα προαπαιτούμενα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά για να είναι συμβατό με την εν λόγω εκπαιδευτική μεθοδολογία. Ωστόσο, αυτό καθ' αυτό το περιεχόμενο των Τόμων δεν ικανοποιεί τους χρήστες αυτών (Σπουδαστές), αφήνοντας τους κενά και, παράλληλα, την αίσθηση μη κάλυψης των πραγματικών απαιτήσεων τους.

Μια ενδεχόμενη, αλλά βάσιμη, ερμηνεία της τελευταίας παρατήρησης συνίσταται στην έλλειψη εξοικείωσης των Σπουδαστών του ΕΑΠ, και γενικότερα του μέσου Έλληνα Φοιτητή, με την μέθοδο της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης. Πρόκειται για ερμηνεία που, ασφαλώς, σε καμιά περίπτωση δε δικαιολογεί το πολλακώς εντοπισμένο πρόβλημα αναφορικά με το έντυπο, κυρίως, διδακτικό υλικό του ΕΑΠ, αλλά εύλογα τεκμηριώνει αφ' ενός τις υψηλές απαιτήσεις των Φοιτητών του ΕΑΠ για την Ποιότητα του παρεχόμενου υλικού και αφ' ετέρου τα συνεχώς καταγραφέντα αρνητικά σχόλια και αιτήματα των Σπουδαστών (στα Φύλλα Αξιολόγησης του ΕΑΠ) για βελτίωση και αναβάθμιση αυτού.

Η ερμηνεία αυτή γίνεται πιο άμεσα αντιληπτή, συγκρίνοντας την περίπτωση ενός συμβατικού Ακαδημαϊκού Ιδρύματος με αυτήν του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Εκ της συγκριτικής εξέτασης προκύπτει μια ιδιαίτερα σημαντική διαφοροποίηση, που λειτουργεί ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα υπέρ των συμβατικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Στα τελευταία, το μαθησιακό υλικό λειτουργεί, απλά, ως ένα εκ των κυριότερων διαθέσιμων εργαλείων του Σπουδαστή. Αντιθέτως, στην περίπτωση του ΕΑΠ, το βιβλίο, και γενικότερα το διδακτικό υλικό, είναι ο 'Δάσκαλος', υπό την έννοια ότι έρχεται να καλύψει τον ζωτικότερο ρόλο του Διδάσκοντα. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, συνεπώς, οφείλει συστηματικά να παρακολουθεί και να αξιολογεί το παρεχόμενο στους Φοιτητές του μαθησιακό υλικό, καθώς η Ποιότητα αυτού, όχι απλώς επηρεάζει, αλλά ταυτίζεται εν μέρει με το βαθμό αποτελεσματικότητας και επιτυχίας αυτών καθ' αυτών των Προγραμμάτων Σπουδών.

Φαίνεται πως το εκδοτικό και συγγραφικό Έργο του ΕΑΠ αποτελεί το βασικότερο τρωτό σημείο των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Το γεγονός έχει ήδη εντοπιστεί από τα αρμόδια Όργανα του Ακαδημαϊκού Ιδρύματος, δρομολογώντας τις προσπάθειες αφ' ετέρου ανανέωσης, βελτιωτικών τροποποιήσεων και επικαιροποιήσεων των Τόμων και αφ' ετέρου παραγωγής νέων συγγραμμάτων και Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (ΕΔΥ).

Ειδικότερα, ωστόσο, η ακόλουθη ανάλυση εστιάζει σε καθέναν εκ των τριών ανωτέρω αξόνων, με ιδιαίτερη έμφαση στην ακαδημαϊκή διάσταση του παραγόμενου εκπαιδευτικού υλικού. Ο προσανατολισμός αυτός της Μελέτης τεκμαίρεται εξαιτίας της αποτίμησης της επάρκειας του φυσικού αντικειμένου των Έργων σε άλλη Ενότητα της παρούσης Μελέτης, η οποία, παράλληλα, συμπεριλαμβάνει και την επάρκεια των υπό-Έργων που αφορούν στην παραγωγή μαθησιακού υλικού.

Η υποστήριξη της ανάπτυξης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου προϋποθέτει τη συστηματική και συνεχή προσπάθεια για τη βελτίωση της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης μέσω της αναβάθμισης και συμπλήρωσης του διδακτικού υλικού. (Σχέδιο Ανάπτυξης ΕΑΠ, 2002).

Επισημαίνεται πως το παρεχόμενο εκπαιδευτικό υλικό στις περιπτώσεις της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης υπακούει σε διαφορετικές και εξειδικευμένες απαιτήσεις απ' ότι στην συμβατική εκπαιδευτική προσέγγιση. Με άλλα λόγια, το συνηθισμένο μαθησιακό υλικό, που παρέχεται στους Φοιτητές στις παραδοσιακές μορφές Εκπαίδευσης, δεν είναι επαρκές και εστιασμένο ώστε να καλύπτει τις εξειδικευμένες ανάγκες της διδασκαλίας από απόσταση. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι Σπουδαστές εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το διδακτικό υλικό, σε αντίθεση με αυτούς που έχουν δυνατότητα προσωπικής επαφής με τον Διδάσκοντα, ο οποίος διδάσκει τμηματικά το υλικό αυτό.

Οι **διάφορες απαιτήσεις** που οφείλει να ικανοποιεί το Εκπαιδευτικό υλικό που παρέχεται στην περίπτωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου συνοψίζονται στις εξής ακόλουθες:

- Ο σχεδιασμός της δομής και του περιεχομένου του να υλοποιείται με τρόπο που να παρέχει την απαραίτητη γνώση, χωρίς να αφήνει κενά που χρήζουν συνεχούς επεξήγησης από τους Διδάσκοντες.

Οι **αρχές**, στις οποίες υπακούει ο σχεδιασμός του εκπαιδευτικού υλικού του ΕΑΠ είναι οι ακόλουθες, με την πλειοψηφία αυτών να αποτελούν προέκταση της θεμελιώδους αξίας ότι το Εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να **'διδάσκει'** τους Φοιτητές, αναπληρώνοντας, κατά το μέγιστο, την απουσία εκπαιδευτικής επικοινωνίας και διεπαφής.

Ειδικότερα, λοιπόν, **οι αρχές αυτές είναι:**

- Καθοδήγηση του Σπουδαστή στη μελέτη του
 - Προαγωγή της αλληλεπίδρασης του Φοιτητή με το μαθησιακό υλικό μέσω ασκήσεων και εργασιών
 - Επεξήγηση δύσκολων σημείων και εννοιών
 - Αξιολόγηση και ενημέρωση του Σπουδαστή για την πρόοδο του
 - Εμψύχωση και ενίσχυση του ερευνητικού/ επιστημονικού ενδιαφέροντος του Φοιτητή
- Κατά το σχεδιασμό του να χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα μέσα, ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα για τον Σπουδαστή να επιλέγει τον τόπο, χρόνο και ρυθμό της μελέτης του.

Για παράδειγμα, η χρήση οπτικοακουστικών μέσων επιτρέπει σε μεγαλύτερο βαθμό στο Σπουδαστή να καθορίσει το χρόνο και το ρυθμό της μελέτης του συγκριτικά με τη χρήση ραδιοφωνικών εκπομπών ή τηλεοπτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθώς τα τελευταία είναι περιορισμένης διάρκειας και υλοποιούνται σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές.

Εκτός των ανωτέρω δύο απαιτήσεων, υπάρχουν και εκείνες που σχετίζονται αφ' ενός με τις εξειδικευμένες ανάγκες ορισμένων κατηγοριών Φοιτητών (πχ ΑΜΕΑ) και αφ' ετέρου με το κόστος παραγωγής του υλικού.

Οι **ιδιαίτερες αυτές προϋποθέσεις** οδηγούν στη διαμόρφωση διδακτικού υλικού με εξειδικευμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, διασφαλίζοντας, κυρίως, την αποτελεσματικότητα αυτού για τις ιδιαιτερότητες της εξ αποστάσεως Εκπαίδευση. Πρόκειται για ποικίλα χαρακτηριστικά στοιχεία, τα οποία κατατάσσονται στις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες:

- Αναλυτικές Οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο βάσει του οποίου ο εκάστοτε Σπουδαστής δύναται να οργανώσει την πρόσβαση του στο κείμενο, επιτυγχάνοντας σημαντικότερο **βαθμό κατανόησης και εξοικείωσης** με αυτό.
- Σαφώς καθορισμένοι στόχοι, προσδοκώμενα αποτελέσματα και έννοιες-κλειδιά για κάθε Ενότητα των Τόμων (έντυπο διδακτικό υλικό)
 - Ασκήσεις, με στόχο τον περαιτέρω προβληματισμό, εμβάθυνση των , την αυτό-αξιολόγηση- έλεγχο προόδου με κριτήριο τα προδιαγραμμένα προσδοκώμενα αποτελέσματα
 - Εισαγωγικές παρατηρήσεις κάθε Κεφαλαίου

- Επεξηγηματικοί τίτλοι και υπότιτλοι
 - Σύνοψη στο τέλος κάθε Κεφαλαίου
 - Κατάτμηση της ύλης (Κεφάλαια και Ενότητες μικρά σε έκταση, Σελίδες με όχι πυκνό περιεχόμενο)
 - Διασυνδέσεις μεταξύ των Ενοτήτων
 - Υπενθυμίσεις- συχνές ανακεφαλαιώσεις όσων πληροφοριών έχουν προηγηθεί
 - Αναλυτικές οδηγίες και κατευθύνσεις για τον τρόπο μελέτης του υλικού
 - Προαπαιτούμενο διάβασμα
 - Πηγές συμβουλευτικής υποστήριξης
 - Μεθόδους αξιοποίησης των γνώσεων και εμπειριών τους
 - Συχνές αναφορές στην εμπειρία του Σπουδαστή
 - Ενημέρωση για τις πιθανές δυσκολίες του Φοιτητή κατά τη μελέτη του
 - Χρήση εναλλακτικών μορφών έντυπου υλικού (πχ χρήση ηχογραφήσεων, βιντεοταινιών, κλπ)
 - Αναλυτικές οδηγίες για τη συσχέτιση του έντυπου και εναλλακτικού διδακτικού υλικού (Λιοναράκης, 1999)
 - Απλή και κατανοητή διατύπωση
 - Φιλικό, οικείο και προσωπικό συγγραφικό ύφος (διαμόρφωση αίσθηση προσωπικής συνομιλίας-επαφής με τον Διδάσκοντα)
- Πληροφορίες για **πηγές γνώσεων συμπληρωματικών** προς το κείμενο. Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται η ενδεικτικά προτεινόμενη Βιβλιογραφία και ειδικότερα οι ακόλουθες πηγές:
- Κατάλογοι βιβλιογραφικών αναφορών
 - Οδηγοί για περαιτέρω μελέτη στο τέλος κάθε Κεφαλαίου
 - Κατευθύνσεις αναζήτησης συμπληρωματικών πηγών
 - ‘Παράλληλα Κείμενα’. Πρόκειται για δημοσιευμένα άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, ανακοινώσεις, επιλεγμένα Κεφάλαια από ξένα, κυρίως, συγγράμματα ή πρακτικά Συνεδρίων, με αντικείμενο αντίστοιχο/ σχετικό με τις Θεματικές Ενότητες των Προγραμμάτων Σπουδών
- Στοιχεία που αποσκοπούν σε **υψηλότερο βαθμό σαφήνειας και ενέργειας** στο κείμενο. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται τρεις ομάδες επεξηγηματικών και μη παρεμβάσεων στο έντυπο διδακτικό υλικό.

Αυτές, ειδικότερα, είναι:

- Γλωσσικές/ ερμηνευτικές /εννοιολογικές παρεμβάσεις:
 - Επεξηγήσεις, ορισμοί και ανάλυση εννοιών
 - Υποσημειώσεις
 - Αναφορές και παραπομπές
 - Γλωσσάρια
 - Μεγάλος αριθμός παραδειγμάτων και μελετών περίπτωσης (case studies)
- Μη γλωσσικές παρεμβάσεις, που αναδεικνύουν τα βασικά σημεία του κειμένου, καθιστώντας το πιο εύληπτο, όπως για παράδειγμα:
 - Σχηματικές απεικονίσεις
 - Εικόνες και φωτογραφικό υλικό
 - Διαγράμματα και πίνακες σε αντικατάσταση εκτενών κειμένων
- Τυπογραφικές παρεμβάσεις, όπως για παράδειγμα:
 - Μορφή πλαισίων για την παρουσίαση των καίριων ή δυσκολονόητων σημείων της Ενότητας
 - Είδος γραμμάτων και γραμματοσειρές
 - Υπογραμμίσεις και έμφαση στην αισθητική οπτική του κειμένου
- Ασκήσεις κάθε είδους, όπως για παράδειγμα **‘Δραστηριότητες’** ή **‘Ασκήσεις Αυτό-αξιολόγησης**, που συνήθως συνοδεύονται από τις σωστές απαντήσεις και σχόλια για τα πιθανά λάθη και δυσκολίες, με βασικό στόχο την ενίσχυση της κριτικής σκέψης των Φοιτητών, την εμπέδωση των παρεχόμενων γνωστικών πληροφοριών, καθώς και τον αυτό- έλεγχο της μελετητικής τους πορείας. Οι Ασκήσεις αυτές εμφανίζονται με σημαντική ποικιλία σε όλους τους Τόμους του ΕΑΠ, ενώ μπορεί να βρίσκονται στην αρχή, στη μέση ή και στο τέλος κάθε Κεφαλαίου.

Εκ των ανωτέρων γνωρισμάτων διαφαίνεται ότι το έντυπο εκπαιδευτικό υλικό του Ανοικτού Πανεπιστημίου δεν αποτελεί, απλώς, ένα επιστημονικό κείμενο, υπό την έννοια του απρόσιτου ακαδημαϊκού κειμένου όπου το γνωστικό αντικείμενο παρουσιάζεται με αυστηρά τυπικές προδιαγραφές.

Αντιθέτως, πρόκειται για κείμενο που ως βασικό και επιπλέον στόχο έχει την εμφύχωση και διευκόλυνση του Σπουδαστή κατά τη μελέτη του, στοιχείο που συνιστά την ειδοποιό διαφορά με τα βιβλιογραφικά κείμενα που χρησιμοποιούνται κατά τις παραδοσιακές μορφές Εκπαίδευσης.

Εν ολίγοις, η επιδιωκόμενη προστιθέμενη αξία και χρηστικότητα κατά το σχεδιασμό και συγγραφή του έντυπου διδακτικού υλικού συνίσταται στην ‘ενεργητική ανταλλαγή’ ανάμεσα στον Σπουδαστή και το κείμενο, μια διαλογική σχέση του Φοιτητή με το βιβλίο με στόχο την κάλυψη των ενδιαφερόντων και μαθησιακών αναγκών του.

➔ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Η κυριότερη μορφή και ο μεγαλύτερος όγκος/ μέρος διδακτικού υλικού που παρέχει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο προς τους Φοιτητές του, ιδιαίτερα έως το έτος 2002, είναι το έντυπο υλικό, με άλλα λόγια οι Τόμοι, οι οποίοι είθισται να συμπληρώνονται με ‘Παράλληλα Κείμενα’ προς εμπλουτισμό του περιεχομένου τους.

Παράλληλα, ωστόσο, με τη συνεχή αξιολόγηση και βελτίωση του έντυπου αυτού υλικού, θεωρήθηκε αναγκαία η ανάπτυξη Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού, κατά τρόπο που να οδηγεί στη διαμόρφωση ενιαίου εκπαιδευτικού πακέτου για μια συγκεκριμένη Θεματική Ενότητα. Η επιτυχής ανάπτυξη Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (ΕΔΥ) καταξιώνει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο στο χώρο της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης σε παγκόσμια κλίμακα, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στη σημαντική βελτίωση και αναβάθμιση της μαθησιακής διαδικασίας. (Σχέδιο Ανάπτυξης ΕΑΠ, 2002). Ειδικότερα, τα είδη εκπαιδευτικού υλικού είναι τα ακόλουθα και διακρίνονται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες:

A. Έντυπο υλικό

- ❑ Τόμοι, σχεδιασμένοι ειδικά για τους Φοιτητές του Ανοικτού Πανεπιστημίου με τη μέθοδο της Ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΑεξΑΕ)
- ❑ Βιβλία, που αποτελούν οργανικό μέρος της διδακτέας ύλης, και εγχειρίδια, αντίστοιχα, ειδικά για την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση
- ❑ Παράλληλα Κείμενα (συμπληρωματικά άρθρα επιστημονικών περιοδικών, αποσπάσματα/ τμήματα βιβλίων, κλπ)
- ❑ Βιβλία και εγχειρίδια του μαθήματος, όχι ειδικά σχεδιασμένα για την εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, ως προτεινόμενη συμπληρωματική βιβλιογραφία

B. Μορφές Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού (ΕΔΥ)

Οι γενικότερες μορφές ΕΔΥ συνδέονται με ώριμες Τεχνολογίες και συνίστανται, κατά το πλείστον, σε **Οπτικοακουστικό και λογισμικό (πληροφοριακό) υλικό**, που συνοδεύει και συμπληρώνει το έντυπο υλικό, ενώ ο όγκος και το είδος του είναι ανάλογα των ιδιαίτερων απαιτήσεων κάθε Θεματικής Ενότητας. (Σχέδιο Ανάπτυξης ΕΑΠ, 2002)

Οι μορφές **Εναλλακτικού Διδακτικού Υλικού** περιγράφονται παρακάτω:

A. Μαγνητοφωνημένο διδακτικό υλικό- Ψηφιακός ήχος

Είναι η απλούστερη και φθηνότερη μορφή ΕΔΥ. Παρέχει τη δυνατότητα για διαλέξεις, φροντιστήρια, συζητήσεις, συνεντεύξεις, ενώ χρησιμοποιείται κατά κόρον στις περιπτώσεις όπου δεν είναι αναγκαία η προβολή εικόνας, αλλά αντιθέτως δίνεται έμφαση στο λόγο και στον ήχο. Σε αυτή τη κατηγορία εντάσσονται για παράδειγμα τα εξής:

- Ηχογραφήσεις (κασέτες ήχου, δίσκοι, compact discs {CD})
- Ραδιοφωνικές εκπομπές
- Μαγνητοφωνήσεις θεατρικών κομματιών, ανακοινώσεων -απαγγελιών (απαραίτητες για τη διδασκαλία Θεματικών Ενοτήτων που σχετίζονται με τη Μουσική)

B. Βιντεοσκοπημένο διδακτικό υλικό για DVD

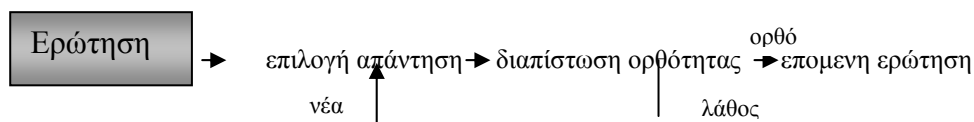
Αποτελεί ώριμη και εξαιρετικά χρήσιμη τεχνολογία, με το κόστος παραγωγής της να κυμαίνεται σε ευρέα όρια, εξαρτώμενο από ποικίλους παράγοντες. Η παραγωγή εναλλακτικού διδακτικού υλικού αυτής της μορφής για όλες τις Θεματικές Ενότητες αποτελεί κεντρική επιδίωξη του Ιδρύματος. Στην απλούστερη και περισσότερη εφικτή για το ΕΑΠ εκδοχή του, το Βιντεοσκοπημένο διδακτικό υλικό συμπεριλαμβάνει τα εξής:

- Φίλμ ταινιών ή αποσπάσματα αυτών
- Βιντεοσκόπηση διαλέξεων, συζητήσεων, φροντιστηριακών μαθημάτων, εργαστηριακών επιδείξεων και εργαστηριακών ασκήσεων
- Slides ή φωτογραφικά φίλμ
- Τηλεοπτικές εκπομπές

C. Διαδραστικό εκπαιδευτικό λογισμικό

Η έννοια της διαδραστικότητας παραπέμπει στην ενεργότερη συμμετοχή του Φοιτητή της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στη διαδικασία της μάθησης, επιτρέποντας τη σχετικά εύκολη συμπλήρωση του έντυπου υλικού και τη διευκρίνηση δυσνόητων σημείων. Κάποιες από τις μορφές του διαδραστικού εκπαιδευτικού υλικού συνδυάζονται με βιντεοσκοπημένο διδακτικό υλικό σε ενιαίο CD ή DVD.

Στην απλούστερη μορφή του περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής κλειστού τύπου με σχολιασμένες όλες τις απαντήσεις (ορθές και λανθασμένες) οι οποίες ακολουθούν στο σχήμα:

Το εκπαιδευτικό λογισμικό μπορεί ακόμη να περιλαμβάνει:

- Εκπαιδευτικά Προγράμματα αλληλοεπιδρώντος βίντεο (Interactive Video Packages)
- Εκπαιδευτικά Προγράμματα πολυμέσων (CD- based multimedia packages)
- Προβλήματα και ασκήσεις με υποδείξεις για τις λύσεις τους,
- Τελικές απαντήσεις ή και ολόκληρες τις λύσεις,
- Υπολογιστικά Προγράμματα που βοηθούν στην εμπέδωση της ύλης (πχ στατιστικά Προγράμματα),
- Προγράμματα παρουσίασης γραφικών παραστάσεων ή απεικονίσεων φυσικών φαινομένων για τιμές παραμέτρων που επιλέγει ο Φοιτητής, κλπ.
- Προγράμματα Εκπαίδευσης μέσω Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (Computer- based training {CBT})

D. Πραγματικές βιντεοταινίες

Πρόκειται για προέκταση του βιντεοσκοπημένου διδακτικού υλικού, περιλαμβάνοντας:

- Σενάριο
- Εξωτερικά και εσωτερικά γυρίσματα
- Χρησιμοποίηση ήχων, εικόνων και ταινιών αρχείου
- Διαδραμάτιση ρόλων από ηθοποιούς και σύνθετο μοντάζ

Στη πιο προχωρημένη εκδοχή του περιλαμβάνει εκτεταμένο animation (παραγωγή δαπανηρή και πολυσύνθετη).

E. Εικονικά εργαστήρια (προσομοίωση ασκήσεων)

Περιλαμβάνει απλά κινούμενα σχέδια μέσω των οποίων μπορεί να εκτελούνται εικονικές εργαστηριακές ασκήσεις. Θυμίζει το διαδραστικό εκπαιδευτικό λογισμικό, μόνο που πέρα της βιντεοσκόπησης της εκτέλεσης της εργαστηριακής άσκησης, έχει τη δυνατότητα ο Φοιτητής να ‘εκτελεί’ την εικονική (προσομοιωμένη) εκδοχή της.

F. Υλικό υπερκειμένου (hyper text)

Πρόκειται για τη μετατροπή του έντυπου διδακτικού υλικού σε υπερκείμενο, το οποίο θα αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον Φοιτητή παράλληλα με το έντυπο υλικό, επιτρέποντας αφ' ενός την πολλαπλή πρόσβαση του αναγνώστη στη διδακτική ύλη κι αφ' ετέρου τη σύνδεση του κειμένου με άλλες μορφές ΕΔΥ, εφόσον η επιλογή μιας λέξης του υπερκειμένου οδηγεί όχι μόνο σε συγγενή τμήματα του κειμένου, αλλά και σε διδακτικό υλικό των ανωτέρω για παράδειγμα μορφών ΕΔΥ ή άλλων sites στο Internet.

G. Άλλες μορφές υλικού

- Συσκευές, εργαλεία, δείγματα κλπ για την πρακτική εξάσκηση του Σπουδαστή

Για κάθε μια Θεματική Ενότητα, υπογραμμίζεται στο Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης του Ανοικτού Πανεπιστημίου (2002), **δε διατίθεται απαραίτητα υλικό από όλες τις ανωτέρω κατηγορίες**. Το διδακτικό υλικό, που αφορά σε κάθε μια Θεματική Ενότητα, προβλέπεται και αναφέρεται στον αντίστοιχο Οδηγό Σπουδών της συγκεκριμένης Θεματικής Ενότητας.

Η **ποικιλία ως προς τις μορφές του εκπαιδευτικού υλικού** του Ανοικτού Πανεπιστημίου **οφείλεται**, κατά βάση, στην πρόθεση του Ακαδημαϊκού Ιδρύματος να παρέχει διαφορετικές δυνατότητες μάθησης στους Φοιτητές του, ικανοποιώντας -κατά το μέγιστο- την πλειοψηφία των εξειδικευμένων αναγκών και απαιτήσεων τους. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι για ορισμένα γνωστικά αντικείμενα απαιτούνται, καθώς διευκολύνουν περισσότερο τη μάθηση, συγκεκριμένες μορφές εκπαιδευτικού υλικού από ότι άλλες.

Ένας δεύτερος βασικός λόγος της διαθέσιμης ποικιλίας ως προς τη μορφή του διδακτικού υλικού του ΕΑΠ αποτελεί η δυνατότητα που δίνει η χρήση των διαφόρων αυτών μέσων στην εφαρμογή της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης σε ένα ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων. Κατά συνέπεια, η εν λόγω εκπαιδευτική προσέγγιση δεν περιορίζεται σε γνωστικά πεδία των οποίων η μάθηση βασίζεται αποκλειστικά σε έντυπο υλικό.

Ο τρίτος λόγος συνίσταται στην αίσθηση που δίνει στον Φοιτητή η μεγάλη ποικιλία μορφών μαθησιακού υλικού. Το τελευταίο εμφανίζεται πιο ενδιαφέρον, πιο ελκυστικό για τον Σπουδαστή και, ταυτόχρονα, πιο αποτελεσματικό ως προς τη μάθηση.

Για το ειδικό αυτό διδακτικό υλικό που παρέχει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, με τις ιδιαίτερες προϋποθέσεις στο σχεδιασμό του και τα εξειδικευμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, απαιτείται και εξίσου ιδιαίτερη **μεθοδολογία ανάπτυξης**.

Η τελευταία διεργασία, ως μια από τις κατεξοχήν βασικότερες λειτουργίες του Ανοικτού Πανεπιστημίου, διαφέρει μεταξύ των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων, ενώ σημαντική μερίδα αυτών αναπτύσσουν το υλικό τους υιοθετώντας ενδιάμεσους τρόπους. Μια τέτοια περίπτωση αποτελεί και το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Συγκεκριμένα, δεν ακολουθεί μεμονωμένα ούτε την ‘Ομάδα Ανάπτυξης’ ούτε, από την άλλη την ‘Συνεργασία Συγγραφέα & Ειδικού στην Εκπαίδευση από απόσταση’, δύο ακραίες (Λιοναράκης, 1999) μεθοδολογίες ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού, αλλά έναν συνδυασμό των δύο ανωτέρω μεθόδων.

Ειδικότερα, τα **βήματα** που ακολουθούνται κατά την παραγωγή και ανάπτυξη του μαθησιακού υλικού του ΕΑΠ είναι τα ακόλουθα:

1. Συγκρότηση Ομάδας, γνωστή ως ‘**Ομάδα Διαμόρφωσης Προγράμματος Σπουδών**’ (ΟΔΠΣ), αποτελούμενης από Επιστήμονες, ειδικούς στο υπό ανάπτυξη γνωστικό αντικείμενο.

Ο αριθμός των μελών της Ομάδας, που ποικίλουν μεταξύ των τριών έως επτά (3-7), εξαρτάται από το είδος και την έκταση του γνωστικού αντικειμένου.

2. Παράδοση (εντός 1-3 μηνών) από την ΟΔΠΣ στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ‘**Έκθεσης** που περιλαμβάνει τον σχεδιασμό του Προγράμματος Σπουδών, την συνοπτική περιγραφή των περιεχομένων του και την ανάλυση των στόχων και τη σκοπιμότητα/ χρηστικότητα του Προγράμματος.

Για την υλοποίηση του 3^{ου} βήματος, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η έγκριση της ανωτέρω Έκθεσης από τα ιθύνοντα στελέχη του ΕΑΠ

3. Συγκρότηση **Ομάδας Συγγραφέων**, ειδικούς στο εκάστοτε επιμέρους πεδίο (Θεματική Ενότητα) του γνωστικού αντικειμένου. Η προκήρυξη των θέσεων της συγκεκριμένης Ομάδας διενεργείται μέσω ανοικτής πρόσκλησης που δημοσιοποιείται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, ενώ η επιλογή γίνεται βάσει των κάτωθι **κριτηρίων**:

- Ακαδημαϊκό μέλος ΔΕΠ Ελληνικών ή Ευρωπαϊκών ΑΕΙ ή Ειδικοί Επιστήμονες
- Μεγάλη και σημαντική εμπειρία στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο

Με προκήρυξη που εγκρίθηκε στη 78^η/ 19-10-01 Συνεδρίαση της Διοικούσας Επιτροπής κλήθηκαν οι ενδιαφερόμενοι Επιστήμονες, κυρίως μέλη ΔΕΠ των Ελληνικών και ξένων Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων, να αναλάβουν το συγγραφικό Έργο. Η ανάθεση του συγγραφικού Έργου διενεργείται με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου καθώς και με την υπογραφή σχετικής σύμβασης, όπου περιγράφονται οι όροι και οι υποχρεώσεις του Συγγραφέα, τα παραδοτέα του Έργου του, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και η αμοιβή του.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο έχει **δημιουργήσει ‘Μητρώο Συγγραφέων’** εκ του οποίου επιλέγει τους καταλληλότερους, σε κάθε περίπτωση, για τη συγγραφή του διδακτικού υλικού μετά την εισήγηση του Θεματικού και Ακαδημαϊκού Υπευθύνου. Στο ‘Μητρώο’ αυτό προστίθενται νέοι Συγγραφείς στις περιπτώσεις συγγραφής διδακτικού υλικού για νέες Θεματικές Ενότητες. (Σχέδιο Ανάπτυξης ΕΑΠ, 2002)

Επισημαίνεται πως η Ομάδα Συγγραφέων διακρίνεται σε περισσότερες υπό- ομάδες, αποτελούμενες συνήθως από τρεις έως έξι (3-6) συγγραφείς, η κάθε μια εκ των οποίων είναι αρμόδια για τη συγγραφή του εκπαιδευτικού υλικού που αντιστοιχεί σε κάθε γνωστικό πεδίο του γνωστικού αντικείμενου (κάθε Θεματική Ενότητα). Την ευθύνη της συγγραφής διδακτικού υλικού ανά Θεματική Ενότητα έχει ο Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος (βλ βήμα 5^ο), ως κριτικός ολόκληρης της ύλης της Θεματικής Ενότητας. (Σχέδιο Ανάπτυξης ΕΑΠ, 2002)

4. Σύσταση **Ομάδας Κριτικών Αναγνωστών**, συνήθως 2-4 μέλη ειδικών Επιστημόνων ανά Θεματική Ενότητα. Οι βασικές τους αρμοδιότητες είναι η κριτική ανάγνωση των συντασσόμενων εκ των Συγγραφέων κειμένων και η διατύπωση κριτικής άποψης αναφορικά με την πληρότητα του περιεχομένου και της επιστημονικής κάλυψης του γνωστικού αντικείμενου.

Στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο εφαρμόζονται δύο επίπεδα Κριτικής. Το πρώτο διενεργείται από την παραπάνω Ομάδα και το δεύτερο επίπεδο Κριτικής, αντίστοιχα, μέσω των Αξιολογήσεων, που διεξάγει η Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του ΕΑΠ ετησίως.

5. Ορισμός εκ του ΕΑΠ ενός **Ακαδημαϊκού Υπευθύνου** για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού κάθε Προγράμματος Σπουδών.

Ο αριθμός των μελών της συγκεκριμένης Ομάδας, που κυμαίνεται μεταξύ των δύο έως τεσσάρων (2-4), ποικίλει ανάλογα με το μέγεθος του Προγράμματος Σπουδών. Οι Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι, καταξιωμένοι Επιστήμονες, επιλέγονται, συνήθως, μεταξύ των μελών της αντίστοιχης Ομάδας Διαμόρφωσης Προγράμματος Σπουδών (ΟΔΠΣ).

Ο ρόλος τους είναι εποπτικός, ειδικότερα, όσον αφορά στην εποπτική κάλυψη του γνωστικού αντικειμένου, τη συμμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού στις προδιαγραφές που έχει θέσει η αρμόδια ΟΔΠΣ για το επιστημονικό περιεχόμενο και τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών. Επιπρόσθετα, είναι οι κατεξοχήν αρμόδιοι για την επίλυση τυχόν διαφορών/ διαφωνιών, ως αποτέλεσμα διάστασης απόψεων μεταξύ Συγγραφέων και Κριτικών Αναγλωστών.

6. Ορισμός **Ειδικού στη διδασκαλία από απόσταση** σε θέση Υπεύθυνου για την ανάπτυξη και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού.

Οι βασικές του αρμοδιότητες είναι οι ακόλουθες:

- Διασφάλιση της καταλληλότητας του υπό ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού προς χρήση στην εξ αποστάσεως Εκπαίδευση.
- Διασφάλιση της επάρκειας του υπό ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού ως προς την κάλυψη των ιδιαίτερων προϋποθέσεων και αναγκών της διδασκαλίας από απόσταση, σε συνεργασία με την Ομάδα Συγγραφέων.
- Οργάνωση δράσεων ενημέρωσης και επιμόρφωσης (σεμινάρια, αποστολή ενημερωτικού υλικού, κλπ), απευθυνόμενα στους Συγγραφείς και Κριτικούς Αναγνώστες, πάνω στη θεματολογία της Εκπαίδευσης από απόσταση και, κατά αναλογία, τα απαιτούμενα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού υλικού.
- Εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς το τιθέμενο χρονοδιάγραμμα για την ανάπτυξη και παραγωγή του μαθησιακού υλικού
- Συνδεδετικός κρίκος επικοινωνίας και διεπαφής ανάμεσα στους αρμόδιους Συγγραφείς και τους ειδικευμένους εσωτερικούς ή εξωτερικούς συνεργάτες του ΕΑΠ, στις περιπτώσεις ανάπτυξης και παραγωγής εναλλακτικών μορφών υλικού

Ο Ειδικός στην εξ αποστάσεως Εκπαίδευση μαζί με τους Ακαδημαϊκούς Υπευθύνους αποτελούν στην ουσία την **Εκδοτική Ομάδα** για την ανάπτυξη του υλικού, ο ρόλος της οποίας είναι, κατά κύριο ρόλο, συντονιστικός όλων των άλλων συντελεστών ανάπτυξης και παραγωγής του υλικού. Η τελευταία Ομάδα διαθέτει το πλεονέκτημα συγκέντρωσης σημαντικής εμπειρίας τόσο στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα όσο και στη μεθοδολογία και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις της Εκπαίδευσης από απόσταση.

Όσον αφορά, ειδικότερα, στη διαδικασία της **παραγωγής του εκπαιδευτικού υλικού** του Ανοικτού Πανεπιστημίου, προδιαγράφονται δύο δυνητικές περιπτώσεις, τη μια εκ των οποίων το Ίδρυμα δύναται να επιλέξει προς υιοθέτηση. Οι δύο αυτές περιπτώσεις, που διαφοροποιούνται ως προς τον τόπο παραγωγής του υλικού, είναι:

1. Παραγωγή του υλικού στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος
2. Παραγωγή του υλικού σε ανεξάρτητες επιχειρηματικές μονάδες (τυπογραφεία, εταιρείες αναπαραγωγής κασετών ήχου, βιντεοταινιών, CD-ROM, κλπ.)

Στα πλαίσια της παραγωγής του υλικού, ιδιαίτερη έμφαση και σημασία δίνεται στην **εκδοτική και γραφίστική επιμέλεια** του συμπληρωματικού διδακτικού υλικού, που συγγράφεται για ορισμένες Θεματικές Ενότητες των Προγραμμάτων Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της μεθόδου της εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται εξειδικευμένοι Συνεργάτες που έχουν προεπιλεγεί με ανοικτές διαδικασίες και κατόπιν της σύμφωνης γνώμης της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος.

Ειδικότερα, με προκήρυξη δημοσιευμένη τον Αύγουστο του 2001 επιλέχθηκαν Συνεργάτες του Ανοικτού Πανεπιστημίου για την ανάληψη του εκδοτικού Έργου του διδακτικού υλικού, κατόπιν εγκρίσεως της Διοικούσας Επιτροπής με απόφαση στην 78^η Συνεδρίαση, της 19-10-01. Το Έργο της εκδοτικής επιμέλειας του μαθησιακού υλικού του ΕΑΠ περιλαμβάνει τις εξής ειδικότερες φάσεις:

- Τελική κριτική και επιμέλεια (editing) του συνόλου των κειμένων κάθε Τόμου
- Δακτυλογράφηση διορθώσεων του editing
- Φιλολογική επιμέλεια
- Τεχνική επιμέλεια
- Καλλιτεχνική επιμέλεια (εικόνες, γραφήματα) και ηλεκτρονική σελιδοποίηση

Η επόμενη φάση, αυτή της **αποθήκευσης του υλικού**, λαμβάνει χώρα εντός των αποθηκευτικών εγκαταστάσεων του Ιδρύματος, όπου και αποθηκεύονται τα αντίτυπα των διαφόρων μορφών του μαθησιακού υλικού, όπως βιβλία, φυλλάδια, κασέτες ήχου, κλπ). Ειδικότερα, τα τελευταία οργανώνονται και συσκευάζονται κατάλληλα σε Πακέτα εκπαιδευτικού υλικού για τις διάφορες Θεματικές Ενότητες των Προγραμμάτων Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου, ενώ αποθηκεύονται μέχρι της διανομής τους στους Φοιτητές.

3.4 Αποτύπωση Ισχυρών Σημείων – Αδυναμιών – Ευκαιριών – Απειλών Λειτουργίας του ΕΑΠ

Η χρήση της τεχνικής ανάλυσης SWOT, κατά την διαδικασία της Αξιολόγησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, συνίσταται στην συστηματική, εμπεριστατωμένη και, κατά το δυνατόν, κωδικοποιημένη καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και των σχετικών τάσεων, που προδιαγράφονται για το Ίδρυμα. Το αποτέλεσμα της ανάλυσης SWOT είναι δομημένη πληροφόρηση, διαμόρφωση ολοκληρωμένης και τεκμηριωμένης αντίληψης περί της πραγματικότητας και ένα σύνολο από εναλλακτικές στρατηγικές επιλογές.

Η ανάλυση SWOT διαιρείται σε δύο επιμέρους βασικές ενότητες:

- **Στοιχεία του εσωτερικού περιβάλλοντος** (εντός του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος), που αφορούν τα υφιστάμενα ισχυρά σημεία και αδυναμίες. Ειδικότερα:
 - Ισχυρά σημεία είναι κάθε ενδογενής συντελεστής, ικανός να συμβάλλει στην αξιοποίηση των ευκαιριών και στην αντιμετώπιση των απειλών.
 - Αδυναμίες είναι κάθε ενδογενής συνθήκη ή έλλειμμα που υπονομεύει την ανταγωνιστική θέση του Πανεπιστημίου ή παρεμποδίζει την αξιοποίηση των ευκαιριών.
- **Στοιχεία του εξωτερικού περιβάλλοντος** (εκτός ακαδημαϊκής κοινότητας) που αφορούν στις υφιστάμενες απειλές και τις μη διερευνημένες ευκαιρίες. Ειδικότερα:
 - Ευκαιρίες είναι κάθε εξωγενής συνθήκη ή χαρακτηριστικό που ευνοεί την τόνωση της ζήτησης στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ή που συντελεί στη διαμόρφωση συγκριτικού πλεονεκτήματος.
 - Απειλές είναι η πρόκληση που δημιουργείται εξαιτίας μη ευνοϊκών τάσεων ή κάθε εξωγενούς συνθήκης που ασκεί μη ευνοϊκή επίδραση στην αναπτυξιακή ή και ανταγωνιστική θέση του Ιδρύματος

Η συνδυασμένη ανάλυση των ισχυρών σημείων και των αδυναμιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου με τις ευκαιρίες και τις απειλές που συνδέονται με το εξωτερικό περιβάλλον του Ιδρύματος έχει ως προστιθέμενη αξία την επανεξέταση των στόχων, του Προγραμματισμού Ανάπτυξης, καθώς και την ιεράρχηση των στρατηγικών προτεραιοτήτων του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Παρακάτω σε μορφή Πίνακα παρατίθεται η τεχνική ανάλυσης SWOT του ΕΑΠ:

Πίνακας 105. Ανάλυση SWOT της Λειτουργίας του ΕΑΠ

Ισχυρά σημεία	Αδυναμίες	Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> - Ευέλικτο και καινοτόμο θεσμικό πλαίσιο - Αποκλειστική μέθοδος παροχής Σπουδών η εξ αποστάσεως Εκπαίδευση - Εφαρμογή του ‘αρθρωτού συστήματος’ οργάνωσης των Σπουδών αντί του συμβατικού συστήματος των εξαμηνιαίων μαθημάτων-Τμημάτων - Καθορισμός της Θεματικής Ενότητας, ως βασικής λειτουργικής μονάδας, που σε συνδυασμό με την εφαρμογή του αρθρωτού συστήματος επιτρέπουν συνδυασμούς Θεματικών Ενοτήτων και, συνεπώς, μεγάλου αριθμού εκπαιδευτικών Προγραμμάτων - Δυνατότητα οριζόντιας και, ταυτόχρονα, κάθετης διαχείρισης -διοίκησης, απόρροια της εφαρμογής του αρθρωτού συστήματος ακαδημαϊκής οργάνωσης - Ύπαρξη ολιγομελών Τμημάτων- Προγραμμάτων Σπουδών - Πιστοποίηση Σπουδών σε πέντε διαφορετικά επίπεδα, που καλύπτουν το χώρο από τη μετά-δευτεροβάθμια Εκπαίδευση έως το Διδακτορικό Δίπλωμα - Ίδρυση Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας - Ίδρυση Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης - Τεκμηριωμένο Σύστημα Αξιολόγησης, σύμφωνα 	<ul style="list-style-type: none"> - Ανεπίκαιρο και ανεπαρκές έντυπο υλικό, μη συμβατό με την αποτελεσματική επίτευξη και ανταποδοτικότητα της ανοικτής και εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης - Έλλειψη επαρκούς στελέχωσης διοικητικών υπηρεσιών - Έλλειψη σύγχρονων συστημάτων μηχανοργάνωσης - Περιορισμένος αριθμός ΟΣΣ - Περιορισμένος αριθμός μόνιμου Διδακτικού Προσωπικού (μέλη ΔΕΠ) - Μη συγκρότηση σε σώμα του Ανώτατου Οργάνου Διοίκησης, της Συγκλήτου, που συνεπάγεται συγκέντρωση πλήθους αρμοδιοτήτων, ευθυνών και υποχρεώσεων στη Διοικούσα Επιτροπή του Ιδρύματος. 	<ul style="list-style-type: none"> - Προγράμματα Δια Βίου Μάθησης που σε συνδυασμό με τη Στρατηγική Λισσαβόνας δίνουν την ευκαιρία στο ΕΑΠ εδραίωσης και ενίσχυσης του ανταγωνιστικού του πλεονεκτήματος στον ελληνικό ακαδημαϊκό χώρο - Θεσμική υποχρέωση για τα λοιπά Συμβατικά Πανεπιστήμια σύστασης Ινστιτούτων Δια Βίου Μάθησης και, κατόπιν, Προγραμμάτων - Επαρκείς πηγές χρηματοδότησης - Χρήση και αξιοποίηση νέων Τεχνολογιών, σε αντίθεση με το πλήθος των αγκυλωμένων συμβατικών 	<ul style="list-style-type: none"> - Ίδρυση Διεθνούς Πανεπιστημίου στο Ν. Θεσσαλονίκης - Ανάπτυξη του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Κύπρου - Αποσύνθεση του προστατευτικού του θεσμικού πλαισίου - Υλοποίηση Προγραμμάτων Δια Βίου μάθησης και από άλλους Εκπαιδευτικούς Φορείς

Ισχυρά σημεία	Αδυναμίες	Ευκαιρίες	Απειλές
<p>με το οποίο αξιολογείται το Έργο των εμπλεκόμενων μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ενεργή συμμετοχή και εμπλοκή όλων των ενδιαφερόμενων μερών στις ακαδημαϊκές και διοικητικές λειτουργίες, βασική προϋπόθεση για την διαμόρφωση και ενίσχυση ενός Περιβάλλοντος Ποιότητας (Quality Culture). - Απλούστευση διοικητικής δομής, με την κατάργηση του Πρυτανικού Συμβουλίου και τη θεσμοθέτηση ολιγάριθμης αλλά αντιπροσωπευτικής Συγκλήτου - Απόκτηση ιδιόκτητης κτιριακής υποδομής, που συμβάλλει στη μείωση λειτουργικών δαπανών - Ανάπτυξη και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού με εμπορεύσιμες δυνατότητες - Διευρυμένο δίκτυο συνεργασιών με ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς Φορείς - Σταθεροποίηση ύψους διδάκτρων - Προσβασιμότητα φοίτησης σε άτομα με ειδικές ανάγκες- ΑΜΕΑ και διαθεσιμότητα ανάλογα κατάλληλου εξοπλισμού (πχ Βιβλιοθήκη - Πρόγραμμα Ανάγνωσης οθόνης με δυνατότητα απεικόνισης σε οθόνη Braille) 			

3.5 Συμπεράσματα Αξιολόγησης Υφιστάμενης Κατάστασης του ΕΑΠ

Η ολοκλήρωση της Ενότητας αυτής προβλέπεται να επιτευχθεί στα πλαίσια εκπόνησης του τελικού Παραδοτέου της παρούσης Μελέτης, εφόσον τα αξιολογικά πορίσματα του Μελετητή θα έχουν βάσιμα τεκμηριωθεί, αποτυπώνοντας, παράλληλα, σφαιρικότερα την εικόνα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Στο σημείο αυτό, ωστόσο, κρίνεται σκόπιμο να παρατεθούν ορισμένα εκ των κυριότερων προκαταρκτικών ευρημάτων.

Καταρχήν, προκύπτει η σημαντική επάρκεια πόρων, που αφ' ενός στηρίζει και ενισχύει το αναπτυξιακό Έργο του Ιδρύματος και αφ' ετέρου συμβάλλει στην αποτελεσματική προετοιμασία του ΕΑΠ για την περίοδο της μη χρηματοδότησης, ώστε τελικά να καταστεί αυτό βιώσιμο.

Κατά δεύτερον, αυτό καθ' αυτό το θεσμικό πλαίσιο του Ιδρύματος εμφανίζει σημαντικά καινοτόμα γνωρίσματα, ενώ, ταυτόχρονα, λειτουργεί ως προστατευτική 'ομπρέλα', ενθαρρύνοντας την ομαλή λειτουργία και ανάπτυξη του Ιδρύματος.

Ωστόσο, το ΕΑΠ οφείλει να λάβει υπόψη τις αρνητικές επιπτώσεις από τη διαιώνιση του προστατευτικού αυτού θεσμικού πλαισίου, στο βαθμό που εξ' αιτίας του προκαλούνται μονοπωλιακές και, τελικά, αντιπαραγωγικές συμπεριφορές από πλευράς ΕΑΠ, σύμφωνα άλλωστε με πολλά παραδείγματα μεγάλων οργανισμών διεθνώς που λειτουργούν υπό συνθήκες έντονου προστατευτισμού.

Το ΕΑΠ είναι το μοναδικό Ίδρυμα, και μάλιστα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, που ανταποκρίνεται στη Στρατηγική Λισσαβόνας, που υπακούει στις Αρχές της Δια Βίου Μάθησης. Βρίσκεται στον πυρήνα των Πολιτικών της Δια Βίου Μάθησης και της Στρατηγικής της Λισσαβόνας.

Η Δια Βίου Εκπαίδευση τα τελευταία χρόνια υποστηρίζεται και προωθείται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, αποτελώντας Πολιτική Στρατηγικής Προτεραιότητας. Η Στρατηγική της Λισσαβόνας θέτει το ανθρώπινο δυναμικό κάθε Κράτους- μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ύψιστης σημασίας προτεραιότητα. Για το λόγο αυτό ανάγει την Εκπαίδευση και Συνεχή Επιμόρφωση αυτών ως τη μοναδική ευκαιρία ατομικής ανάπτυξης και κατ' επέκταση ανάπτυξης ή και εκσυγχρονισμού της Οικονομίας και της Κοινωνίας γενικότερα.

Η Ελληνική Πολιτεία οφείλει, ως εκ τούτου, να απαντήσει άμεσα και θετικά σε μια τέτοια ανάγκη, διαμορφώνοντας πολιτικά στοχευόμενα βήματα και πρακτικές. Η πρώτη εναλλακτική προς αυτή την κατεύθυνση, το χώρο της Δια Βίου Μάθησης, ήταν τα γνωστά Προγράμματα Σπουδών Επιλογής (ΠΣΕ). Μετά το κλείσιμο των τελευταίων, η δεύτερη εναλλακτική για την Ελληνική Πολιτεία είναι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, γι' αυτό θα πρέπει ως «κόρη οφθαλμού» να υποστηρίζεται η προοπτική της ανάπτυξης του Ιδρύματος.

ΠΗΓΕΣ

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ‘Πρόταση για την ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Ιδρύματος’, 9^η Συνεδρίαση ΔΕ ΕΑΠ, Πάτρα, 9/3/1996

- ‘Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’, ΕΑΠ, Ιούλιος 2002
- ‘Πεπραγμένα της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΑΠ για την περίοδο 1995-2004, Α. Λυκουργιώτης, Πρόεδρος 1^{ης} ΔΕ ΕΑΠ, Πάτρα, Μάιος 2004
- 1. Κείμενο 2: Πρακτικά 1^{ης} Ημερίδας, με τίτλο: ‘Ανοικτό Πανεπιστήμιο – Οργάνωση και λειτουργία Ευρωπαϊκών Ανοικτών Πανεπιστημίων’, Εκπαιδευτικό Κέντρο της Αγροτικής Τράπεζας, Καστρί, 15/11/1994
- 2. Κείμενο 3: Συγκρότηση Προπαρασκευαστικής Επιτροπής για την ίδρυση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, 8/2/1995
- 3. Κείμενο 5: Ορισμός Διοικούσας Επιτροπής ΕΑΠ, ΦΕΚ Α’, 178/1995
- 4. Κείμενο 7: Πρακτικά 1^{ης} Συνεδρίασης Διοικούσας Επιτροπής ΕΑΠ, Γραφεία ΙΔΕΚΕ, 7/11/1995
- 5. Κείμενο 10: Εισηγητικό Σημείωμα Σχεδίου Νόμου για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, 1^η Διοικούσα Επιτροπή, 8/2/1996
- 6. Κείμενο 14: Εσωτερικός Κανονισμός ΕΕΥΕΜ
- 7. Κείμενο 15: Ο Προγραμματισμός Σπουδών στο ΕΑΠ 2004-2005
- 8. Κείμενο 16: Κανονισμός Σπουδών
- 9. Κείμενο 17: Εσωτερικός Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών
- 10. Κείμενο 18: Γενικός Κανονισμός Εκπόνησης Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών (ΔΕ)
- 11. Κείμενο 19: Εσωτερικός Κανονισμός της Λειτουργίας της Εξ @Ποστάσεως Βιβλιοθήκης& των Υπηρεσιών Πληροφόρησης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου
- 12. Κείμενο 20: Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας Ακαδημαϊκών Οργάνων των Σχολών
- 13. Κείμενο 21. Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του ΕΑΠ (ΜΕΑΕ)
- ‘Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Διδακτικού Υλικού’, Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης ΕΑΠ, Πάτρα, 2002-03

- 'Διαδικασία Αξιολόγησης Μελών Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού', Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης ΕΑΠ, Πάτρα, 2003
- 'Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Υπηρεσιών του ΕΑΠ από τους Φοιτητές', Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης ΕΑΠ, Πάτρα, 2003-04
- 'Συγκεντρωτικό Δελτίο Αξιολόγησης Διδασκόντων του ΕΑΠ', Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης ΕΑΠ, Πάτρα, 2004-05
- 'Συγκεντρωτικό Δελτίο Αξιολόγησης Διδασκόντων του ΕΑΠ', Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης ΕΑΠ, Πάτρα, 2005-06
- 'Αποδελτίωση των σχολίων στα Ερωτηματολόγια της Αξιολόγησης των Φοιτητών', Μ. Ξένος, Διευθύντης Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης, 2005-06
- 'Κατάλογος Εκδόσεων', ΕΑΠ, Πάτρα, 2005
- 'Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης Ερευνών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου', Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού ΕΑΠ, Πάτρα, Σεπτέμβριος 2005
- 'Οδηγός Σπουδών', ΕΑΠ, 2006
- 'Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Υπηρεσιών του ΕΑΠ από τους Φοιτητές', Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης ΕΑΠ, Πάτρα, 2006-07
- 'Απολογισμός της Μονάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης 2000-2005', Αριθ. Πρωτ. ΜΕΑ:16, Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης, Πάτρα, 7/7/2006
- 'Απολογισμός της Αξιολόγησης Διδασκόντων από Συντονιστές', Αριθ. Πρωτ. ΜΕΑ:54, Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης, Πάτρα, 16/4/2007
- 'Έγκριση Σχεδίου Εντύπου Αξιολόγησης Προγραμμάτων Σπουδών', Θέμα 11^ο, 143^η Συνεδρίαση ΔΕ ΕΑΠ, Πάτρα, 1-6-2006
- 'Συγκεντρωτική Κατάσταση Έργων', Επιτροπή Ερευνών, Πάτρα, 26/11/2007
- 'Απολογισμός Διοικούσας Επιτροπής (ΔΕ) από 18/6/2004 έως σήμερα', Π. Σιαφαρίκας, Πρόεδρος 2^{ης} ΔΕ ΕΑΠ, Πάτρα, 2007
- 'Γενικό Χρονοδιάγραμμα Ενεργειών Προγραμματισμού Σπουδών 2005-06', Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών ΕΑΠ, Πάτρα, 3/7/2007
- 'Απολογισμός Δραστηριοτήτων Εργαστηρίου Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας 2002-2006', ΕΕΥΕΜ ΕΑΠ, Πάτρα, 2007

Δημητρόπουλος Ε., ‘Η αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου: το τι, το πως, το γιατί. Μια οριοθέτηση της Προβληματικής της’, 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Ελληνική Μαθητική Εταιρεία, Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Έργου Μετεκπαίδευση και Επιμόρφωση του Μαθηματικού, Θεσσαλονίκη, 1989

Παλαιοκρασάς Σ., Δημητρόπουλος Σ., Κωστάκη Α., Βρετάκου Β., ‘Αξιολόγηση της Εκπαίδευσης- Ευρωπαϊκές Τάσεις και πρόταση για ένα πλαίσιο Ελληνικής Πολιτικής’, Κέντρο Πολιτικής Έρευνας και Επιμόρφωσης, Αθήνα, 1997

Λιοναράκης Α., Βεργίδης Δ., Λυκουργιώτης Α., Μακράκης Β., Μάτραλης Χ., ‘Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση -Θεσμοί και Λειτουργίες, Τόμος Α’, ΕΑΠ, 1999

Κουστουράκης Γ. & Παναγιωτακόπουλος Χρ., ‘Συγκριτική προσέγγιση της αξιολόγησης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Η περίπτωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και του Πανεπιστημίου Πατρών’. Πρακτικά Εισηγήσεων Συνεδρίου με θέμα: «Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σχολείου», Πανεπιστήμιο Πατρών -Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πάτρα, 19-21 Μαΐου 2000.

Τσακίρη Δ., Μικρογιαννάκη Χ., ‘Αξιολόγηση και Εκπαιδευτικά Συστήματα, στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης’, Συγκριτική Μελέτη των Συστημάτων Αξιολόγησης της Εκπαίδευσης, Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, Αθήνα, 2000

Γεωργιάδη Ε., Μπάρλου Α., Κορδούλης Χ., ‘Σύγκριση Κόστους της εξ αποστάσεως και της παραδοσιακής πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην Ελλάδα’, 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο, Πάτρα, 28-30/3/2003

Ροδόπουλος Χ., Ε. Λυμπεροπούλου, ‘Η Διοικητική Δομή του ΕΑΠ’, Πρακτικά Εισηγήσεων 2^ο Πανελλήνιου Συνεδρίου για την ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο, Πάτρα, 28-30/3/2003

Ροδόπουλος Χ., Λυμπεροπούλου Ε., ‘Καινοτόμες πρακτικές, οργάνωση και διαχείριση της ΑεξΑΕ – η περίπτωση του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου’, Πρακτικά Εισηγήσεων 2^ο Πανελλήνιου Συνεδρίου για την ανοικτή και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο, Πάτρα, 28-30/3/2003

Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2003, *Αποδοτικές επενδύσεις στην εκπαίδευση και την κατάρτιση: επιτακτική ανάγκη για την Ευρώπη*, Βρυξέλλες, 10.01.2003 COM (2002) 779

Γιαννάκου, Μ., Εισήγηση σε Εκδήλωση του Ινστιτούτου Δημοκρατίας με θέμα «Ανώτατη Παιδεία & Εκπαίδευση», Αθήνα, 2006.

ΑΔΠ, Ερωτηματολόγιο Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας- Ανάλυση Κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων, Αθήνα, Φεβρουάριος 2007

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2002, *Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο ΠΑΜΑΚ*, Έργο ΕΠΕΑΕΚ II, <http://afroditi.uom.gr/rc/index.php?id=16>

Εφημερίδα Κυβερνήσεως, Ν. 2083/92 'Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης', ΦΕΚ Α', 159/1992

- **N.2327/95** 'Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, ρύθμιση θεμάτων έρευνας παιδείας, μετεκπαίδευσης εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις', ΦΕΚ Α', 156/1995
- **N.2552/97** 'Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και άλλες διατάξεις', ΦΕΚ Α', 266/1997
- **N.2817/00**, 'Εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και άλλες διατάξεις', ΦΕΚ Α', 78/2000
- **N.3027/02**, 'Ρύθμιση θεμάτων Οργανισμών Σχολικών Κτιρίων, Ανώτατης Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις', ΦΕΚ Α', 152/2002
- **N.3260/04**, 'Ρυθμίσεις του Συστήματος Προσλήψεων', ΦΕΚ Α', 151/2004
- **N. 3374/05**, 'Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση- Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων- Παράρτημα Διπλώματος', ΦΕΚ Α', 189/02-08-2005
- **N. 3549/07**, 'Μεταρρύθμιση Θεσμικού Πλαισίου για τη δομή και τη λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων', ΦΕΚ Α', 69/20-03-2007

ΞΕΝΕΣ ΠΗΓΕΣ

Barak Robert J., 'Program review in Higher Education: with And without, Boulder, Colo: National Center for Higher Education Management Systems, 1982

Harvey L., 'Quality evaluation: some international trends', Norwegian Higher Education Conference, Oslo, 22-23 January 2002

E.U., 'Προτάσεις για την κατάρτιση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για την αξιολόγηση της Ποιότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση'. Εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παιδείας της ΕΕ (26-27/6/1994), μετά από εξουσιοδότηση από το Συμβούλιο των Υπουργών Παιδείας της ΕΕ. 1994,

E.U., 'Αξιολόγηση της Ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης, Σχέδιο Ανάπτυξης ευρωπαϊκών σχεδίων σε σχολεία της ΕΕ'. Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο των Υπουργών Παιδείας της ΕΕ (9/11/1997), 1996

E.U., 'Αξιολόγηση της ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης', Οδηγός των σχεδίων αξιολόγησης της ποιότητας τα οποία εφαρμόζονται σε 97 σχολεία της Ευρώπης και συντάχθηκε από τους: J. Macbeath, D. Meuret, M. Schratz, 1996

ENQA, Occasional Paper - Exploratory Trend Report, International Initiatives and Trends in Quality Assurance for European Higher Education, Helsinki, 2000

ENQA, Quality Procedures in European Higher Education- An ENQA Survey, Occasional Paper 5, Helsinki, 2003

ENQA, Quality procedures in European Higher Education, ENQA Occasional Papers 5, Helsinki, 2003

ENQA, Occasional Paper, Quality Convergence Study, 2005

ENQA, Standards & Guidelines for quality Assurance in Higher Education, Helsinki, 2005

ENQA, The EHEA - Achieving the Goals, Communiqué of the Conference of European Ministers' Bergen, 2005

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

**Α. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ**

**A1. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΑΠ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ**

**A2. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΑΠ ΠΡΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ**

**A3. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΑΠ ΠΡΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ**

**A4. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΕΑΠ ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ**

Α1. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο υλοποιεί Δράσεις και Προγράμματα αναβάθμισης και βελτίωσης των λειτουργιών και των υπηρεσιών του, μέρος των οποίων στηρίζεται χρηματοδοτικά μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την “Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση” (ΕΠΕΑΕΚ).

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠΕΑΕΚ), ως υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και κατεξοχήν αρμόδια για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της κανονικότητας στη διαχείριση και εφαρμογή των Πράξεων και των Προγραμμάτων που εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Νόμου 2860/2000 και του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999, διενεργεί Μελέτη Αξιολόγησης των Αναπτυξιακών Δράσεων (2000-2006) του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων της για τη διερεύνηση της ποιοτικής διάστασης του Ιδρύματος, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ προχωρά, ειδικότερα, στη σύνταξη του παρόντος Ερωτηματολογίου, την ευθύνη για τη διακίνηση του οποίου έχει το ίδιο το Ίδρυμα..

Η Έρευνα Πεδίου, σε μια προσπάθεια καταγραφής των απόψεων των, κατεξοχήν, άμεσα εμπλεκομένων σχετικά με την ‘εικόνα’ και το βαθμό ‘αποδοχής’ της λειτουργία του ΕΑΠ, εστιάζει στους Ενεργούς Φοιτητές και Αποφοίτους καθώς και στα μέλη Διδακτικού & Διοικητικού Προσωπικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου,

Η συμμετοχή σας θεωρείται ιδιαίτερα χρήσιμη και ο ρόλος σας στρατηγικής σημασίας, αφού οι απαντήσεις και τα σχόλια σας θα αποτελέσουν αφ’ ενός την ‘πρώτη ύλη’ για τον εντοπισμό και αναγνώριση των αδυναμιών και πλεονεκτημάτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, και αφ’ ετέρου το ‘γνώμονα’ βάσει του οποίου θα διαμορφωθούν οι βελτιωτικές προτάσεις προς το ΕΑΠ, προκειμένου το Ίδρυμα να ικανοποιεί με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα τις δικές σας ανάγκες και προσδοκίες.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Για λόγους εμπιστευτικότητας και διασφάλισης του απορρήτου των προσωπικών σας δεδομένων, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΕΠΕΑΕΚ αναθέτει στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αποκλειστικά την προώθηση της Έρευνας Πεδίου, μέσω ενημερωτικών ηλεκτρονικών μηνυμάτων, ενώ τη συλλογή των πληροφοριακών δεδομένων (ανώνυμα απαντηθέντων Ερωτηματολογίων) αναλαμβάνει ανεξάρτητη Εταιρεία Πληροφοριακών Συστημάτων, μέσω κατάλληλης ψηφιακής 'πλατφόρμας'.

Το σχεδιασμό του παρόντος Ερωτηματολογίου καθώς και τη στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των απαντήσεων σας αναλαμβάνει -για λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης- ο Ανάδοχος της Μελέτης Αξιολόγησης του ΕΑΠ, ΕΥΡΩΤΕΚ «Ανώνυμος Μελετητική Εταιρία».

Κατά την ανωτέρω διαδικασία, διασφαλίζεται η διαφάνεια και αντικειμενικότητα της συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων μέσω της Έρευνας Πεδίου.

Παρακαλούμε συμμετέχετε στην παρούσα Έρευνα Πεδίου αυστηρά εντός πέντε (5) ημερών.

Ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία σας.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

Α΄ ΜΕΡΟΣ - Ατομικά Στοιχεία

Παρακαλούμε συμπληρώσετε ανώνυμα τα στοιχεία σας σημειώνοντας ένα «x» στο κατάλληλο πεδίο.

➤ **Φύλο:** Άνδρας Γυναίκα

➤ **Ηλικία:**.....

➤ **Εκπαίδευση:**.....

[Δηλώστε τις Σπουδές σας πριν την εισαγωγή σας στο ΕΑΠ]

Παρακαλώ απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

Αν είστε Ενεργός Φοιτητής του ΕΑΠ

➤ Δηλώστε το Πρόγραμμα Σπουδών στο οποίο συμμετέχετε:

.....

➤ Αν εργάζεστε, δηλώστε την επαγγελματική σας ιδιότητα:

.....

Αν, τυχόν, είστε ‘εν αναβολή της Ενεργούς σας Φοίτησης’ στο ΕΑΠ

➤ Δηλώστε για ποιον από τους παρακάτω λόγους οδηγηθήκατε στην επιλογή αυτή

Προσωπικοί λόγοι

Οικογενειακοί λόγοι

Επαγγελματικοί λόγοι

Οικονομικοί λόγοι

B' ΜΕΡΟΣ – Γενικές Ερωτήσεις

Παρακαλούμε απαντήσετε στις ερωτήσεις, βαθμολογώντας με την ακόλουθη κλίμακα:

- ➔ 1= Ελάχιστα
- ➔ 2= Λίγο
- ➔ 3= Μέτρια
- ➔ 4= Αρκετά
- ➔ 5= Πολύ

	1	2	3	4	5
1. Θεωρείτε θετική την 'εικόνα' που έχει διαμορφώσει το ΕΑΠ, ως μοναδικό Ελληνικό Ίδρυμα Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης;	☐	☐	☐	☐	☐
2. Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι η λειτουργία του ΕΑΠ, σήμερα, ανταποκρίνεται στις αρχικές ανάγκες και προσδοκίες σας;	☐	☐	☐	☐	☐
3. Πόσο οι δομές, εξοπλισμός και τα παρεχόμενα μέσα του ΕΑΠ διευκολύνουν τη δραστηριότητα σας (φοιτητική/ επαγγελματική);	☐	☐	☐	☐	☐
4. Σε ποιο βαθμό η επαφή σας με το ΕΑΠ συνέβαλε στην επαγγελματική ή και, ευρύτερα, προσωπική σας ανέλιξη και ανάπτυξη;	☐	☐	☐	☐	☐
5. Κατά πόσο θεωρείτε πως υπάρχει αναγκαιότητα αναπροσαρμογής και βελτίωσης της λειτουργίας και του παρεχόμενου Έργου του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐

1. Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ

	1	2	3	4	5
1.1 Αξιολογείστε το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών (σύνολο των ΘΕ) ως προς την πρακτική αξιοποίηση των γνώσεων, δεξιοτήτων και πληροφοριών κατά την επαγγελματική σας πορεία.	☐	☐	☐	☐	☐
1.2 Πόσο συνεκτικά οργανωμένο είναι το Πρόγραμμα, ώστε να λειτουργεί αποτελεσματικά;	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 Πόσο αποτελεσματικό κρίνετε το Σύστημα προαπαιτούμενων υποχρεωτικών ΘΕ για την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος Σπουδών;	☐	☐	☐	☐	☐
1.4 Το χρονοδιάγραμμα Σπουδών είναι ρεαλιστικό και ελαστικό; Λαμβάνει υπ' όψιν το φόρτο δραστηριοτήτων σας;	☐	☐	☐	☐	☐
1.5 Εκτιμάτε πως υπάρχει ανάγκη αναπροσαρμογής κι επικαιροποίησης της ύλης των υπαρχόντων ΘΕ του Προγράμματος Σπουδών;	☐	☐	☐	☐	☐
1.6 Συνολικά, πιστεύετε πως το Πρόγραμμα Σπουδών ανταποκρίνεται -μέχρι στιγμής- στις αρχικές προσδοκίες και ανάγκες σας;	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

2. Ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών (Διοικητικών & Εκπαιδευτικών) προς Φοιτητές

	1	2	3	4	5
2.1 Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την ανταπόκριση του Τμήματος Μητρώου στα ερωτήματα και, τυχόν, ιδιαίτερα προβλήματα σας;	☐	☐	☐	☐	☐
2.2 Πόσο διαθέσιμη και αποτελεσματική είναι η επικοινωνία σας με άλλες Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 Πόσο διαθέσιμη και αποτελεσματική είναι η επικοινωνία σας με τον Διδάσκοντα-Σύμβουλο σας; Υπάρχει χρονικά άμεση ανταπόκριση από πλευράς του;	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 Πόσο σας βοηθούν οι Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (ΟΣΣ) να κατανοήσετε το περιεχόμενο της ΘΕ;	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 Πιστεύετε πως είναι επαρκής ο προβλεπόμενος αριθμός των ΟΣΣ;	☐	☐	☐	☐	☐
2.6 Κρίνετε πως υπάρχει, συνολικά, αναγκαιότητα για άμεση αναδιαμόρφωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

3. Ποιότητα Εκπαιδευτικού Υλικού

1 2 3 4 5

- 3.1 Σε τι βαθμό θεωρείτε πως το εκπαιδευτικό πακέτο (έντυπο, εναλλακτικό υποστηρικτικό υλικό, παράλληλα κείμενα) είναι πλήρες, ώστε να μη χρειάζεται προσφυγή σε περαιτέρω εκπαιδευτικά βοηθήματα;
- 3.2 Θεωρείτε πως το παρεχόμενο διδακτικό πακέτο είναι κατανοητό; Διευκολύνει τη μελετητική σας δραστηριότητα;
- 3.3 Ειδικότερα ως προς το έντυπο υλικό, κρίνετε πως υπάρχουν κενά, ασάφειες ή, κατά την κρίση σας, σημαντικές παραλείψεις περιπτωσιακών μελετών (παραδείγματα πραγματικών περιπτώσεων);
- 3.4 Ανταποκρίνεται το διδακτικό πακέτο στο ακαδημαϊκό σας επίπεδο; Ενισχύει το ερευνητικό σας ενδιαφέρον για περαιτέρω μελέτη;
- 3.5 Πώς θα αξιολογούσατε, συνολικά, το παρεχόμενο εκπαιδευτικό υλικό;
- 3.6 Κρίνετε, συνολικά, πως υπάρχει άμεση ανάγκη για επικαιροποίηση των Τόμων ή άλλων διορθωτικών παρεμβάσεων στο σύνολο του διδακτικού πακέτου (συμπεριλαμβανομένων των CDs, DVDs & παράλληλων κειμένων);

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

4. Ποιότητα εκπαιδευτικών μέσων & υποδομών

	1	2	3	4	5
4.1 Τα παρεχόμενα εκπαιδευτικά μέσα (υποστηρικτικό & ηλεκτρονικό υλικό) και υποδομές (πχ διαθέσιμα εργαστήρια) διευκολύνουν τη μελετητική σας δραστηριότητα;	☐	☐	☐	☐	☐
4.2 Πως κρίνετε την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας (τηλέφωνο, fax, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο);	☐	☐	☐	☐	☐
4.3 Υπάρχει άμεση και εύκολη προσβασιμότητα στην ψηφιακή Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐
4.4 Συναντάτε, συχνά, τεχνικά προβλήματα κατά την επαφή σας με το Δίκτυο του ΕΑΠ (ανενεργά links/ μη εμφάνιση κρίσιμων εικόνων κτλ);	☐	☐	☐	☐	☐
4.5 Θεωρείτε ότι ο Οδηγός Σπουδών/ Οδηγοί Μελέτης κι άλλες κρίσιμες πληροφορίες, όπως αυτές παρουσιάζονται στο Internet-Δίκτυο ΕΑΠ, σας δίνει επαρκείς και κατάλληλες πληροφορίες; Είναι πάντα διαθέσιμες;	☐	☐	☐	☐	☐
4.6 Συνολικά, κρίνετε πως χρήζουν αναβάθμισης το τα παρεχόμενα οπτικοακουστικά εκπαιδευτικά μέσα και οι νέες τεχνολογίες του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

Α2. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο υλοποιεί Δράσεις και Προγράμματα αναβάθμισης και βελτίωσης των λειτουργιών και των υπηρεσιών του, μέρος των οποίων στηρίζεται χρηματοδοτικά μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την “Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση” (ΕΠΕΑΕΚ).

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠΕΑΕΚ), ως υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και κατεξοχήν αρμόδια για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της κανονικότητας στη διαχείριση και εφαρμογή των Πράξεων και των Προγραμμάτων που εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Νόμου 2860/2000 και του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999, διενεργεί Μελέτη Αξιολόγησης των Αναπτυξιακών Δράσεων (2000-2006) του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων της για τη διερεύνηση της ποιοτικής διάστασης του Ιδρύματος, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ προχωρά, ειδικότερα, στη σύνταξη του παρόντος Ερωτηματολογίου, την ευθύνη για τη διακίνηση του οποίου έχει το ίδιο το Ίδρυμα..

Η Έρευνα Πεδίου, σε μια προσπάθεια καταγραφής των απόψεων των, κατεξοχήν, άμεσα εμπλεκόμενων σχετικά με την ‘εικόνα’ και το βαθμό ‘αποδοχής’ της λειτουργία του ΕΑΠ, εστιάζει στους Ενεργούς Φοιτητές και Αποφοίτους καθώς και στα μέλη Διδακτικού & Διοικητικού Προσωπικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου,

Η συμμετοχή σας θεωρείται ιδιαίτερα χρήσιμη και ο ρόλος σας στρατηγικής σημασίας, αφού οι απαντήσεις και τα σχόλια σας θα αποτελέσουν αφ’ ενός την ‘πρώτη ύλη’ για τον εντοπισμό και αναγνώριση των αδυναμιών και πλεονεκτημάτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, και αφ’ ετέρου το ‘γνώμονα’ βάσει του οποίου θα διαμορφωθούν οι βελτιωτικές προτάσεις προς το ΕΑΠ, προκειμένου το Ίδρυμα να ικανοποιεί με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα τις δικές σας ανάγκες και προσδοκίες.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Για λόγους εμπιστευτικότητας και διασφάλισης του απορρήτου των προσωπικών σας δεδομένων, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΕΠΕΑΕΚ αναθέτει στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αποκλειστικά την προώθηση της Έρευνας Πεδίου, μέσω ενημερωτικών ηλεκτρονικών μηνυμάτων, ενώ τη συλλογή των πληροφοριακών δεδομένων (ανώνυμα απαντηθέντων Ερωτηματολογίων) αναλαμβάνει ανεξάρτητη Εταιρεία Πληροφοριακών Συστημάτων, μέσω κατάλληλα σχεδιασμένης ψηφιακής 'πλατφόρμας'.

Το σχεδιασμό του παρόντος Ερωτηματολογίου καθώς και τη στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των απαντήσεων σας αναλαμβάνει -για λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης- ο Ανάδοχος της Μελέτης Αξιολόγησης του ΕΑΠ, ΕΥΡΩΤΕΚ «Ανώνυμος Μελετητική Εταιρία».

Κατά την ανωτέρω διαδικασία, διασφαλίζεται η διαφάνεια και αντικειμενικότητα της συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων μέσω της Έρευνας Πεδίου.

Παρακαλούμε συμμετέχετε στην παρούσα Έρευνα Πεδίου αυστηρά εντός πέντε (5) ημερών.

Ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία σας.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

Α΄ ΜΕΡΟΣ - Ατομικά Στοιχεία

Παρακαλούμε συμπληρώσετε ανώνυμα τα στοιχεία σας σημειώνοντας ένα «x» στο κατάλληλο πεδίο.

➔ **Φύλο:** Άνδρας Γυναίκα

➔ **Ηλικία:**.....

➔ **Εκπαίδευση:**.....

[Μορφωτικό Επίπεδο/ Γνωστικό Αντικείμενο]

Παρακαλώ απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

➔ **Δηλώστε αν είστε μερικής ή πλήρους απασχόλησης στο ΕΑΠ:**

[Μέλος ΔΕΠ ή ΣΕΠ]:

➔ **Αναφέρετε τα Προγράμματα Σπουδών στα οποία συμμετέχετε:**

Παρακαλώ δηλώστε τα έτη απασχόλησης σας στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο:

0 - 1 έτη

1 - 3 έτη

3 - 5 έτη

Περισσότερα από 5 έτη

Β' ΜΕΡΟΣ – Γενικές Ερωτήσεις

Παρακαλούμε απαντήσετε στις ερωτήσεις, βαθμολογώντας με την ακόλουθη κλίμακα:

- ➔ 1= Ελάχιστα
- ➔ 2= Λίγο
- ➔ 3= Μέτρια
- ➔ 4= Αρκετά
- ➔ 5= Πολύ

	1	2	3	4	5
1. Θεωρείτε θετική την 'εικόνα' που έχει διαμορφώσει το ΕΑΠ, ως μοναδικό Ελληνικό Ίδρυμα Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης;	☐	☐	☐	☐	☐
2. Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι η λειτουργία του ΕΑΠ, σήμερα, ανταποκρίνεται στις αρχικές ανάγκες και προσδοκίες σας;	☐	☐	☐	☐	☐
3. Πόσο οι δομές, εξοπλισμός και τα παρεχόμενα μέσα του ΕΑΠ διευκολύνουν τη δραστηριότητα σας (ερευνητική/ διδακτική);	☐	☐	☐	☐	☐
4. Σε ποιο βαθμό η επαφή σας με το ΕΑΠ συνέβαλε στην επαγγελματική ή και, ευρύτερα, προσωπική σας ανέλιξη και ανάπτυξη;	☐	☐	☐	☐	☐
5. Κατά πόσο θεωρείτε πως υπάρχει αναγκαιότητα αναπροσαρμογής και βελτίωσης της λειτουργίας και του παρεχόμενου Έργου του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐

1. Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ

	1	2	3	4	5
1.1 Πόσο συνεκτικά οργανωμένα είναι τα Προγράμματα, ώστε να τρέχουν ομαλά και να είναι αποτελεσματικά;	☐	☐	☐	☐	☐
1.2 Κρίνετε ότι οι διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης των Προγραμμάτων Σπουδών είναι επαρκείς και εφαρμόζονται αποτελεσματικά;	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 Πόσο αποτελεσματικό κρίνετε το Σύστημα προαπαιτούμενων υποχρεωτικών ΘΕ για την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος Σπουδών;	☐	☐	☐	☐	☐
1.4 Εκτιμάτε πως υπάρχει ανάγκη αναπροσαρμογής κι επικαιροποίησης της ύλης των υπαρχόντων ΘΕ του Προγράμματος Σπουδών;	☐	☐	☐	☐	☐
1.5 Θεωρείτε ότι, κατά το υπάρχον εξεταστικό σύστημα, διασφαλίζεται η διαφάνεια, αντικειμενικότητα της αξιολογικής διαδικασίας και η προστιθέμενη αξία για τους Φοιτητές;	☐	☐	☐	☐	☐
1.6 Συνολικά, πιστεύετε πως το Πρόγραμμα Σπουδών ανταποκρίνεται σε επαρκές ακαδημαϊκό επίπεδο;	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

2. Ποιότητα των Υπηρεσιών του ΕΑΠ

	1	2	3	4	5
2.1 Πόσο άμεσα διαθέσιμη και αποτελεσματική είναι η επικοινωνία σας με Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ; (Ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ερωτήματα και, τυχόν, προβλήματα σας)	☐	☐	☐	☐	☐
2.2 Είναι γνωστοποιημένοι εξ' αρχής -εκ των Διοικητικών Οργάνων- οι μαθησιακοί στόχοι των Προγραμμάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος (χρονοδιάγραμμα Προγραμμάτων Σπουδών) των ΘΕ, όπως σχεδιάζεται από τις αρμόδιες Γραμματείες;	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 Πιστεύετε πως είναι επαρκής (για όφελος των φοιτητών) ο προβλεπόμενος αριθμός των ΟΣΣ;	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 Σας έτυχε ποτέ να 'διδάξετε' ΘΕ που δεν εμπίπτει στο ιδιαίτερο γνωστικό σας αντικείμενο;	☐	☐	☐	☐	☐
2.6 Κρίνετε πως υπάρχει, συνολικά, αναγκαιότητα για άμεση αναδιαμόρφωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

3. Ποιότητα Εκπαιδευτικού Υλικού

	1	2	3	4	5
3.1 Σε τι βαθμό θεωρείτε πως το εκπαιδευτικό πακέτο (έντυπο, εναλλακτικό υποστηρικτικό υλικό & παράλληλα κείμενα) είναι πλήρες, ώστε να μη χρειάζεται προσφυγή των φοιτητών σε περαιτέρω εκπαιδευτικά βοηθήματα;	☐	☐	☐	☐	☐
3.2 Ειδικότερα ως προς το έντυπο υλικό, υπάρχουν κενά, ασάφειες ή, κατά την κρίση σας, σημαντικές παραλείψεις (για παράδειγμα περιπτώσιακών μελετών);	☐	☐	☐	☐	☐
3.3 Θεωρείτε πως το παρεχόμενο διδακτικό πακέτο είναι κατανοητό;	☐	☐	☐	☐	☐
3.4 Σε ποιο βαθμό κρίνετε ότι, μέσα από την αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας, μεθοδεύεται η προώθηση και καλλιέργεια των φοιτητών στην ερευνητική δραστηριότητα;	☐	☐	☐	☐	☐
3.5 Πώς θα αξιολογούσατε, συνολικά, το παρεχόμενο εκπαιδευτικό υλικό, συναρτήσει του ακαδημαϊκού επιπέδου αυτών στους οποίους, κάθε φορά, απευθύνεται;	☐	☐	☐	☐	☐
3.6 Συνολικά, πιστεύετε πως υπάρχει άμεση ανάγκη για επικαιροποίηση των Τόμων ή άλλων διορθωτικών παρεμβάσεων στο διδακτικό πακέτο (συμπεριλαμβανομένων των CDs, DVDs & παράλληλων κειμένων);	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

4. Ποιότητα εκπαιδευτικών μέσων & υποδομών

	1	2	3	4	5
4.1 Αξιοποιούνται, κατά την κρίση σας, επαρκώς και αποτελεσματικά οι ΤΠΕ στην αξιολόγηση φοιτητών ή στην επικοινωνία σας με τους Φοιτητές;	☐	☐	☐	☐	☐
4.2 Πως κρίνετε την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας (τηλέφωνο, fax, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο);	☐	☐	☐	☐	☐
4.3 Υπάρχει πάντα, άμεση και εύκολη προσβασιμότητα στην ψηφιακή Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐
4.4 Συναντάτε, συχνά, τεχνικά προβλήματα κατά την επαφή σας με το Δίκτυο του ΕΑΠ (ανενεργά links/ μη εμφάνιση κρίσιμων εικόνων κτλ);	☐	☐	☐	☐	☐
4.5 Θεωρείτε πως υπάρχουν ερευνητικά αντικείμενα που δεν καλύπτονται επαρκώς από τις διαθέσιμες υποδομές (πχ εργαστηριακές αίθουσες);	☐	☐	☐	☐	☐
4.6 Συνολικά, κρίνετε πως χρήζουν αναβάθμισης το τα παρεχόμενα οπτικοακουστικά εκπαιδευτικά μέσα και οι νέες τεχνολογίες του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

Α3. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΠΡΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο υλοποιεί Δράσεις και Προγράμματα αναβάθμισης και βελτίωσης των λειτουργιών και των υπηρεσιών του, μέρος των οποίων στηρίζεται χρηματοδοτικά μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την “Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση” (ΕΠΕΑΕΚ).

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠΕΑΕΚ), ως υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και κατεξοχήν αρμόδια για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της κανονικότητας στη διαχείριση και εφαρμογή των Πράξεων και των Προγραμμάτων που εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Νόμου 2860/2000 και του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999, διενεργεί Μελέτη Αξιολόγησης των Αναπτυξιακών Δράσεων (2000-2006) του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων της για τη διερεύνηση της ποιοτικής διάστασης του Ιδρύματος, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ προχωρά, ειδικότερα, στη σύνταξη του παρόντος Ερωτηματολογίου, την ευθύνη για τη διακίνηση του οποίου έχει το ίδιο το Ίδρυμα..

Η Έρευνα Πεδίου, σε μια προσπάθεια καταγραφής των απόψεων των, κατεξοχήν, άμεσα εμπλεκόμενων σχετικά με την ‘εικόνα’ και το βαθμό ‘αποδοχής’ της λειτουργία του ΕΑΠ, εστιάζει στους Ενεργούς Φοιτητές και Αποφοίτους καθώς και στα μέλη Διδακτικού & Διοικητικού Προσωπικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου,

Η συμμετοχή σας θεωρείται ιδιαίτερα χρήσιμη και ο ρόλος σας στρατηγικής σημασίας, αφού οι απαντήσεις και τα σχόλια σας θα αποτελέσουν αφ’ ενός την ‘πρώτη ύλη’ για τον εντοπισμό και αναγνώριση των αδυναμιών και πλεονεκτημάτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, και αφ’ ετέρου το ‘γνώμονα’ βάσει του οποίου θα διαμορφωθούν οι βελτιωτικές προτάσεις προς το ΕΑΠ, προκειμένου το Ίδρυμα να ικανοποιεί με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα τις δικές σας ανάγκες και προσδοκίες.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Για λόγους εμπιστευτικότητας και διασφάλισης του απορρήτου των προσωπικών σας δεδομένων, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΕΠΕΑΕΚ αναθέτει στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αποκλειστικά την προώθηση της Έρευνας Πεδίου, μέσω ενημερωτικών ηλεκτρονικών μηνυμάτων, ενώ τη συλλογή των πληροφοριακών δεδομένων (ανώνυμα απαντηθέντων Ερωτηματολογίων) αναλαμβάνει ανεξάρτητη Εταιρεία Πληροφοριακών Συστημάτων, μέσω κατάλληλα σχεδιασμένης ψηφιακής 'πλατφόρμας'.

Το σχεδιασμό του παρόντος Ερωτηματολογίου καθώς και τη στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των απαντήσεων σας αναλαμβάνει -για λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης- ο Ανάδοχος της Μελέτης Αξιολόγησης του ΕΑΠ, ΕΥΡΩΤΕΚ «Ανώνυμος Μελετητική Εταιρεία».

Κατά την ανωτέρω διαδικασία, διασφαλίζεται η διαφάνεια και αντικειμενικότητα της συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων μέσω της Έρευνας Πεδίου.

Παρακαλούμε συμμετέχετε στην παρούσα Έρευνα Πεδίου αυστηρά εντός πέντε (5) ημερών.

Ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία σας.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

Α΄ ΜΕΡΟΣ - Ατομικά Στοιχεία

Παρακαλούμε συμπληρώσετε ανώνυμα τα στοιχεία σας σημειώνοντας ένα «x» στο κατάλληλο πεδίο.

➔ **Φύλο:** Άνδρας Γυναίκα

➔ **Ηλικία:**.....

➔ **Εκπαίδευση:**.....

[Μορφωτικό Επίπεδο/ Σπουδές]

Παρακαλώ συμπληρώστε σε ποια από τις παρακάτω κατηγορίες ανήκετε:

Μέλος Τεχνικού Προσωπικού

Μέλος Διοικητικού Προσωπικού

Παρακαλώ απαντήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

➔ **Αναφέρετε το Τμήμα στο οποίο απασχολείστε:**

.....

➔ **Δηλώστε το είδος της εργασιακής σας σχέσης με το ΕΑΠ:**

[Μόνιμη θέση/ Σύμβαση Έργου]:

.....

Παρακαλώ δηλώστε τα έτη απασχόλησης σας στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο:

0 - 1 έτη

1 - 3 έτη

3 - 5 έτη

Περισσότερα από 5 έτη

Β' ΜΕΡΟΣ – Γενικές Ερωτήσεις

Παρακαλούμε απαντήσετε στις ερωτήσεις, βαθμολογώντας με την ακόλουθη κλίμακα:

- ➔ 1= Ελάχιστα
- ➔ 2= Λίγο
- ➔ 3= Μέτρια
- ➔ 4= Αρκετά
- ➔ 5= Πολύ

	1	2	3	4	5
1. Θεωρείτε θετική την 'εικόνα' που έχει διαμορφώσει το ΕΑΠ, ως μοναδικό Ελληνικό Ίδρυμα Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης;	☐	☐	☐	☐	☐
2. Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι η λειτουργία του ΕΑΠ, σήμερα, ανταποκρίνεται στις αρχικές ανάγκες και προσδοκίες σας;	☐	☐	☐	☐	☐
3. Πόσο οι δομές, εξοπλισμός και τα παρεχόμενα μέσα του ΕΑΠ διευκολύνουν την επαγγελματική σας δραστηριότητα;	☐	☐	☐	☐	☐
4. Σε ποιο βαθμό η επαφή σας με το ΕΑΠ συνέβαλε στην επαγγελματική ή και, ευρύτερα, προσωπική σας ανέλιξη και ανάπτυξη;	☐	☐	☐	☐	☐
5. Κατά πόσο θεωρείτε πως υπάρχει αναγκαιότητα αναπροσαρμογής και βελτίωσης της λειτουργίας και του παρεχόμενου Έργου του ΕΑΠ	☐	☐	☐	☐	☐

**Γ' ΜΕΡΟΣ – Απευθύνεται
ειδικά στο Διοικητικό
Δυναμικό**

1. Αποτελεσματικότητα Διοικητικών & Τεχνικών Υπηρεσιών

Κατά την κρίση σας πόσο επαρκώς στελεχωμένα και οργανωμένα είναι τα Διοικητικά και Τεχνικά Τμήματα του ΕΑΠ;

	1	2	3	4	5
	☐	☐	☐	☐	☐

Πόσο αποτελεσματικές είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας του Τμήματος, στο οποίο ανήκετε, για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

	☐	☐	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Πόσο αποτελεσματική είναι η συνεργασία των Διοικητικών Υπηρεσιών του Τμήματος σας με εκείνες της Κεντρικής Διοίκησης του ΕΑΠ;

	☐	☐	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Κρίνετε πως, έως αυτή τη στιγμή, υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική -εκ της Κεντρικής Διοίκησης- για τη διοικητική υποστήριξη των εξειδικευμένων αναγκών των μελών ΔΕΠ, ΣΕΠ & των φοιτητών (φοιτητική μέριμνα, εξυπηρέτηση ΑΜΕΑ);

	☐	☐	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Πόσο αποτελεσματική και συνεχής είναι η εκπαίδευση και επιμόρφωση σας στο ειδικό αντικείμενο της εργασίας σας;

	☐	☐	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Συνολικά, η οργάνωση και η λειτουργία των Διοικητικών και Τεχνικών Τμημάτων του ΕΑΠ, εκτιμάτε πως, ανταποκρίνεται στις εξειδικευμένες ανάγκες και προβλήματα των φοιτητών;

	☐	☐	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

2. Χρήση Υποδομών, Τεχνολογιών και Εξοπλισμού

	1	2	3	4	5
Σε τι βαθμό αξιολογείτε την επάρκεια και ποιότητα των χώρων και εξοπλισμού του Τμήματος στο οποίο ανήκετε;	☐	☐	☐	☐	☐
Κατά πόσο οι λειτουργίες του Τμήματος σας υποστηρίζονται συστηματικά από τις ΤΠΕ;	☐	☐	☐	☐	☐
Γίνεται ορθολογική χρήση αυτών (ΤΠΕ) από τα μέλη του Τμήματος σας;	☐	☐	☐	☐	☐
Πόσο συστηματικά και συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος στο Διαδίκτυο;	☐	☐	☐	☐	☐
Θεωρείτε, συνολικά, πως τα παρεχόμενα μέσα και υποδομές διευκολύνουν το διοικητικό/ τεχνικό Έργο σας;	☐	☐	☐	☐	☐
Αξιολογείτε πως χρήζουν βελτίωσης κι αναβάθμισης οι διοικητικές και τεχνικές λειτουργίες του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

A4. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο υλοποιεί Δράσεις και Προγράμματα αναβάθμισης και βελτίωσης των λειτουργιών και των υπηρεσιών του, μέρος των οποίων στηρίζεται χρηματοδοτικά μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την “Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση” (ΕΠΕΑΕΚ).

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠΕΑΕΚ), ως υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και κατεξοχήν αρμόδια για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της κανονικότητας στη διαχείριση και εφαρμογή των Πράξεων και των Προγραμμάτων που εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Νόμου 2860/2000 και του Κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999, διενεργεί Μελέτη Αξιολόγησης των Αναπτυξιακών Δράσεων (2000-2006) του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων της για τη διερεύνηση της ποιοτικής διάστασης του Ιδρύματος, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΕΑΕΚ προχωρά, ειδικότερα, στη σύνταξη του παρόντος Ερωτηματολογίου, την ευθύνη για τη διακίνηση του οποίου έχει το ίδιο το Ίδρυμα..

Η Έρευνα Πεδίου, σε μια προσπάθεια καταγραφής των απόψεων των, κατεξοχήν, άμεσα εμπλεκόμενων σχετικά με την ‘εικόνα’ και το βαθμό ‘αποδοχής’ της λειτουργία του ΕΑΠ, εστιάζει στους Ενεργούς Φοιτητές και Αποφοίτους καθώς και στα μέλη Διδακτικού & Διοικητικού Προσωπικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου,

Η συμμετοχή σας θεωρείται ιδιαίτερα χρήσιμη και ο ρόλος σας στρατηγικής σημασίας, αφού οι απαντήσεις και τα σχόλια σας θα αποτελέσουν αφ’ ενός την ‘πρώτη ύλη’ για τον εντοπισμό και αναγνώριση των αδυναμιών και πλεονεκτημάτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, και αφ’ ετέρου το ‘γνώμονα’ βάσει του οποίου θα διαμορφωθούν οι βελτιωτικές προτάσεις προς το ΕΑΠ, προκειμένου το Ίδρυμα να ικανοποιεί με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα τις δικές σας ανάγκες και προσδοκίες.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Για λόγους εμπιστευτικότητας και διασφάλισης του απορρήτου των προσωπικών σας δεδομένων, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΕΠΕΑΕΚ αναθέτει στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αποκλειστικά την προώθηση της Έρευνας Πεδίου, μέσω ενημερωτικών ηλεκτρονικών μηνυμάτων, ενώ τη συλλογή των πληροφοριακών δεδομένων (ανώνυμα απαντηθέντων Ερωτηματολογίων) αναλαμβάνει ανεξάρτητη Εταιρεία Πληροφοριακών Συστημάτων μέσω κατάλληλα σχεδιασμένης ψηφιακής ‘πλατφόρμας’.

Το σχεδιασμό του παρόντος Ερωτηματολογίου καθώς και τη στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των απαντήσεων σας αναλαμβάνει -για λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης- ο Ανάδοχος της Μελέτης Αξιολόγησης του ΕΑΠ, ΕΥΡΩΤΕΚ «Ανώνυμος Μελετητική Εταιρία».

Κατά την ανωτέρω διαδικασία, διασφαλίζεται η διαφάνεια και αντικειμενικότητα της συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων μέσω της Έρευνας Πεδίου.

Παρακαλούμε συμμετέχετε στην παρούσα Έρευνα Πεδίου αυστηρά εντός πέντε (5) ημερών.

Ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία σας.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

Α΄ ΜΕΡΟΣ - Ατομικά Στοιχεία

Παρακαλούμε συμπληρώσετε ανώνυμα τα στοιχεία σας σημειώνοντας ένα «x» στο κατάλληλο πεδίο.

➔ **Φύλο:** Άνδρας Γυναίκα

➔ **Ηλικία:**.....

➔ **Εκπαίδευση:**.....

[Μορφωτικό Επίπεδο/ Γνωστικό Αντικείμενο/ Σπουδές]

Παρακαλώ απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

➔ **Δηλώστε το Πρόγραμμα Σπουδών στο οποίο συμμετείχατε:**

.....

➔ **Αν εργάζεστε, δηλώστε την επαγγελματική σας ιδιότητα:**

.....

Παρακαλώ συμπληρώστε πόσα έτη μεσολάβησαν από το έτος αποφοίτησης σας από το ΕΑΠ:

0 - 1 έτος

1 - 2 έτη

2 - 3 έτη

Περισσότερα από 3 έτη

Β' ΜΕΡΟΣ – Γενικές Ερωτήσεις

Παρακαλούμε απαντήσετε στις ερωτήσεις, βαθμολογώντας με την ακόλουθη κλίμακα:

- ➔ 1= Ελάχιστα
- ➔ 2= Λίγο
- ➔ 3= Μέτρια
- ➔ 4= Αρκετά
- ➔ 5= Πολύ

	1	2	3	4	5
1. Θεωρείτε θετική την ‘εικόνα’ που έχει διαμορφώσει το ΕΑΠ, ως μοναδικό Ελληνικό Ίδρυμα Ανοικτής & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης;	☐	☐	☐	☐	☐
2. Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι η λειτουργία του ΕΑΠ ανταποκρίθηκε στις αρχικές ανάγκες και προσδοκίες σας;	☐	☐	☐	☐	☐
3. Πόσο οι δομές, εξοπλισμός και τα παρεχόμενα μέσα του ΕΑΠ διευκόλυναν τη δραστηριότητα σας (φοιτητική/ επαγγελματική);	☐	☐	☐	☐	☐
4. Σε ποιο βαθμό η επαφή σας με το ΕΑΠ συνέβαλε στην επαγγελματική ή και, ευρύτερα, προσωπική σας ανέλιξη και ανάπτυξη;	☐	☐	☐	☐	☐
5. Κατά πόσο θεωρείτε πως υπάρχει αναγκαιότητα αναπροσαρμογής και βελτίωσης της λειτουργίας και του παρεχόμενου Έργου του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐

1. Ποιότητα των Προγραμμάτων Σπουδών του ΕΑΠ

	1	2	3	4	5
1.1 Πόσο συνεκτικά οργανωμένο και αποτελεσματικό θεωρείτε το Πρόγραμμα στο οποίο συμμετείχατε;	☐	☐	☐	☐	☐
1.2 Πόσο αποτελεσματικό κρίνετε το Σύστημα προαπαιτούμενων υποχρεωτικών ΘΕ για την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος Σπουδών;	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 Το χρονοδιάγραμμα Σπουδών ήταν ρεαλιστικό και ελαστικό; Λάμβανε υπ' όψιν το φόρτο δραστηριοτήτων και των άλλων έξω-πανεπιστημιακών σας υποχρεώσεων;	☐	☐	☐	☐	☐
1.4 Πόσο αποτελεσματική και διαφανή κρίνετε τη διαδικασία ανάθεσης, εκπόνησης και εξέτασης της πτυχιακής/ διπλωματικής εργασίας;	☐	☐	☐	☐	☐
1.5 Εκτιμάτε πως υπάρχει ανάγκη αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των υπαρχόντων ΘΕ του Προγράμματος Σπουδών;	☐	☐	☐	☐	☐
1.6 Συνολικά, πιστεύετε πως το Πρόγραμμα Σπουδών ανταποκρίθηκε στις αρχικές προσδοκίες και ανάγκες σας;	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

2. Ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών (Διοικητικών & Εκπαιδευτικών) προς Φοιτητές

	1	2	3	4	5
2.1 Πόσο ικανοποιημένοι είστε από την ανταπόκριση του Τμήματος Μητρώου στα ερωτήματα και, τυχόν, ιδιαίτερα προβλήματα σας;	☐	☐	☐	☐	☐
2.2 Πόσο διαθέσιμη και αποτελεσματική ήταν η επικοινωνία σας με άλλες Διοικητικές Υπηρεσίες του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 Πόσο διαθέσιμη και αποτελεσματική ήταν η επικοινωνία σας με τον Διδάσκοντα- Σύμβουλο σας; Υπάρχει άμεση χρονική ανταπόκριση από πλευράς του;	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 Πόσο σας βοήθησαν οι Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (ΟΣΣ) να κατανοήσετε το περιεχόμενο της ΘΕ;	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 Πιστεύετε πως ήταν επαρκής ο προβλεπόμενος αριθμός των ΟΣΣ;	☐	☐	☐	☐	☐
2.6 Κρίνετε πως υπάρχει, συνολικά, αναγκαιότητα για άμεση αναδιαμόρφωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών και διοικητικών υπηρεσιών του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

3. Ποιότητα Εκπαιδευτικού Υλικού

	1	2	3	4	5
3.1 Σε τι βαθμό θεωρείτε πως το εκπαιδευτικό πακέτο (έντυπο, εναλλακτικό υποστηρικτικό υλικό & παράλληλα κείμενα) ήταν πλήρες, ώστε να μη χρειάζεται προσφυγή σε περαιτέρω εκπαιδευτικά βοηθήματα;	☐	☐	☐	☐	☐
3.2 Θεωρείτε πως το παρεχόμενο διδακτικό πακέτο ήταν κατανοητό; Διευκόλυνε τη μελετητική σας δραστηριότητα;	☐	☐	☐	☐	☐
3.3 Ειδικότερα ως προς το έντυπο υλικό, κρίνετε πως υπήρχαν κενά, ασάφειες ή, κατά την κρίση σας, σημαντικές παραλείψεις περιπτώσιακών μελετών (παραδείγματα πραγματικών περιπτώσεων);	☐	☐	☐	☐	☐
3.4 Ανταποκρινόταν το διδακτικό πακέτο στο ακαδημαϊκό σας επίπεδο; Ενίσχυσε το ερευνητικό σας ενδιαφέρον για περαιτέρω μελέτη;	☐	☐	☐	☐	☐
3.5 Πώς θα αξιολογούσατε, συνολικά, το παρεχόμενο εκπαιδευτικό υλικό;	☐	☐	☐	☐	☐
3.6 Συνολικά, πιστεύετε πως υπάρχει άμεση ανάγκη για επικαιροποίηση των Τόμων ή άλλων διορθωτικών παρεμβάσεων στο σύνολο του διδακτικού πακέτου (συμπεριλαμβανομένων των CDs, DVDs & παράλληλων κειμένων);	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

4. Ποιότητα εκπαιδευτικών μέσων & υποδομών

	1	2	3	4	5
4.1 Τα παρεχόμενα εκπαιδευτικά μέσα (υποστηρικτικό και ηλεκτρονικό υλικό) και υποδομές (πχ διαθέσιμα εργαστήρια) διευκόλυναν τη μελετητική σας δραστηριότητα;	☐	☐	☐	☐	☐
4.2 Πως κρίνετε την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας (τηλέφωνο, fax, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο);	☐	☐	☐	☐	☐
4.3 Υπήρχε, πάντα, άμεση και εύκολη προσβασιμότητα στην ψηφιακή βιβλιοθήκη του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐
4.4 Συναντούσατε, συχνά, τεχνικά προβλήματα κατά την επαφή σας με το Δίκτυο του ΕΑΠ (ανενεργά links/ μη εμφάνιση κρίσιμων εικόνων κτλ);	☐	☐	☐	☐	☐
4.5 Θεωρείτε ότι ο Οδηγός Σπουδών/ Χρονοδιάγραμμα Μελέτης & Γραπτών Εργασιών κι άλλες κρίσιμες πληροφορίες, όπως αυτές παρουσιαζόταν στο Internet- Δίκτυο ΕΑΠ, σας έδιναν επαρκείς και κατάλληλες πληροφορίες; Ήταν πάντα διαθέσιμες;	☐	☐	☐	☐	☐
4.6 Συνολικά, κρίνετε πως χρήζουν αναβάθμισης τα παρεχόμενα οπτικοακουστικά εκπαιδευτικά μέσα και οι νέες τεχνολογίες του ΕΑΠ;	☐	☐	☐	☐	☐

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης

5. Επαγγελ

ματική Διάσταση Σπουδών

1 2 3 4 5

5.1 Αξιολογείστε το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών (σύνολο των ΘΕ) ως προς την πρακτική αξιοποίηση των γνώσεων, δεξιοτήτων και πληροφοριών κατά την επαγγελματική σας δραστηριότητα.

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5.2 Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το κύρος του Τίτλου Σπουδών (που αποκτήσατε με την αποφοίτησή σας) ή το προφίλ του ΕΑΠ συνέβαλαν στην επαγγελματική σας σταδιοδρομία;

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5.3 Θεωρείτε ότι το ΕΑΠ έχει αναπτύξει επαρκές δίκτυο διασύνδεσης με παραγωγικούς φορείς, διασφαλίζοντας την επαγγελματική σας αποκατάσταση;

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5.4 Σε ποιο βαθμό κρίνετε ότι το ΕΑΠ αναλαμβάνει πρωτοβουλίες προκειμένου να αναγνωριστούν οι παρεχόμενοι Τίτλοι Σπουδών για τους αποφοίτους;

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5.5 Υπάρχει συχνή επαφή, παρακολούθηση και υποστήριξη από πλευράς του Ιδρύματος (μετά την αποφοίτησή σας);

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5.6 Συνολικά, κατά πόσο κρίνετε ότι οι Σπουδές σας στο ΕΑΠ έχουν συμβάλει στην επαγγελματική σας εξέλιξη και ανέλιξη;

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Σχόλια/ Προτάσεις Βελτίωσης